

ཨ། །འབྲས་སྤྲངས་ཚེས་འབྲུང་།

མཇེད་པ་ལོ། ཇག་བཤེས་ཇག་འདྲན་ལོ་ཤོས།

འབྲས་སྤྲངས་ལྷ་ཡི།

ཨ། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་།

མཛད་པ་པོ། དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་ལྷོ་གྲུ་མ།

GESHE GEDUN LODRO

འབྲས་སྤྱངས་ལྷ་མེད།

DREPUNG LACHI MUNDGOD,

© Drepung Lachi, 2008

First Print 5200 Copies.

Typesetting and Data Layout by:

Drepung Gomang Library Computer Section.

Published by:-

Drepung Lachi
L.C # 2 P.O.Tibetan Colony,
Mundgod-581411
Dist: Karwar, Karnataka state, INDIA
Phone: 0091-8301-245651
Telefax:0091-8301-245787
Email: drepunglachioffice@yahoo.co.in

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

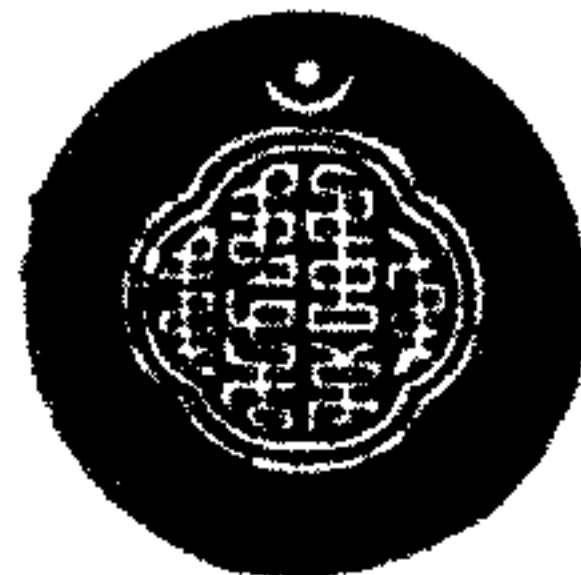
ཕུག་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱོད་དུ་འཇུག་པའི་ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟུ།

THEKCHEN CHOELING
DHARMSALA CANTT.
KANGRA DISTRICT
HIMACHAL PRADESH

[illegible]

১০০০ ১০০০ ১০০০

THEKCHEN CHOLING
DHARMSALA CANTT.
KANGRA DISTRICT
HIMACHAL PRADESH

ENGLISH TRANSLATION

This work has been written by Geshe Gedun Lodro of the Gomang Department of Philosophy in the monastery of Drepung. Its exposition purports to offer a revealing and clear picture of the history of that great and famous institution together with a brief outline of the history of the Tibetan nation. Foreign scholars and future generations will thus benefit by this work which makes it possible for them to comprehend the circumstantial factors which prevailed in the monastery of Drepung in their entire perspective. It is hoped that it will further prove useful in promoting mutual understanding between nations and religions.

Seal of the Dalai Lama

THEKCHEN CHOLING
Dharmasala Cantt.
Kangra District
Himachal Pradesh
I N D I A

October 2, 1972

《དཀར་ཆག》

༡	ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་ཡིག་སྐད་གཉིས་ཤན་སྒྱུར།	A-B
༢	དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།	IV
༣	ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	V
༤	ཚུམ་པ་པོའི་སྐུང་བཟོད་སྐད་གཉིས་ཤན་སྒྱུར།	VI

༥ ལེན་དང་པོ། (༡་༡-༡་༥)

༥	པོད་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་(༡༧༥༧) བར་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་བསྐྱོན་པའི་སྒྲོན་འགྲོ་སྒྱུ་བཤད།	
༡་༡	ཐོག་མའི་པོད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས།	༡
༡་༢	སྒྲོན་པ་འདས་ལོ། པོད་ཀྱི་ལོ། སྒྱུ་ལོ། རབ་ལོ་བཅས་ལ་དོགས་པ་དབྱེད་པ།	༡༡
༡་༣	པོད་ཀྱི་ཀྱུ་རབས་མདོར་བསྐྱུས། བསྐྱོན་པ་སྤྱི་དར་སྤྱི་དར།	༣༤
༡་༤	ཀྱུ་རབས་ཀྱི་འཕྲོས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་འཕགས་པ་ནས་ཀྱུ་རབས་བསྐྱུ་སྤྱོད་	
	བཅུ་ས་པའི་བར།	༤༡
༡་༥	ཀྱུ་རབས་བསྐྱུ་སྤྱོད་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནས་སྒྱུ་ལོ་༡༧༥༧ བར།	༦༠

༥ ལེན་གཉིས་པ། (༢་༡-༢་༤)

༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆགས་སྤྲུངས།

༢་༡	དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཞེས་པའི་མཆན་གསོལ་བ།	༩༧
༢་༢	འབྲས་སྤྲུངས་ཕྱག་འདེབས་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་ནམ་ཐར།	༡༡༣
༢་༣	འབྲས་སྤྲུངས་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཚུལ། ཆོགས་ཆེན་དང་གྲ་ཆང་	
	བདུན་གྱི་གདན་རབས།	༡༡༧
༢་༤	དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་ཡོན་བདག	༡༡༩
༢་༥	འབྲས་སྤྲུངས་གང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་ས་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས། ཞར་བྱུང་	
	གནས་རི་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།	༡༢༥

ན་༦	འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་བོད་དབྱིབས།	༡༣༣
ན་༧	འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག	༡༣༥
ན་༨	གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ས་པ་ཐོག་མར་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོང་གཞི། ཟླ་བས་བྲིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག	༡༣༧

༥ ལེའུ་གསུམ་པ། (ན་༡-ན་༣)

༥ བྱ་དམངས་ལས་བྱེད་སོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས།

ན་༡	བྱ་ཆང་བཞིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཆོན། མི་ཆོན། དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས། ལས་སྡེ། དགེ་བཤེས། རྒྱ་སྤྱུལ།	༡༤༣
ན་༢	ལོ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐོག་དེ་ཡོད། ཆོས་གྲི་གོ་རིམ་ཐུག་ལེན།	༡༤༧
ན་༣	ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ།	༡༥༦

༥ ལེའུ་བཞི་པ། (ལ་༡-ལ་༡༡)

༥ སློབ་སྦྱང་གྱི་དང་ལྷན་པར་མཆོན་ཉིད་གཞུང་དངོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱང་།

ལ་༡	ཉི་འཁོར་བ་དང་སློབ་སྤྲོད་གཞན་ནས་བྱ་རྒྱུན་གསར་དུ་གདན་སར་ཞུགས་ཚུལ། . . .	༡༦༡
ལ་༢	ཐོག་མར་སློབ་སྦྱང་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་སློབ་རིག་བར་གྱི་རྒྱགས་སྦྱོང་།	༡༦༤
ལ་༣	མཆོན་ཉིད་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ངག་བྲིད།	༡༦༧
	དེའི་སྦྱང་པོ་རྒྱུན་པའི་དཔེ་རིས།	༡༦༩
ལ་༤	དཔེ་ཐོག་ནས་གཞུང་དངོས་གཞིའི་སློབ་སྦྱང་འགོ་ཚུགས་པ། འཛིན་བྱ་དེ་ཡོད། ཚུད་ཡིག་དེ་ལྟར་ཚུད་པ།	༡༧༣
ལ་༥	ཕར་ཕྱིན་འཛིན་བྱ་བཞིའི་རྒྱགས་སྦྱོང་།	༡༧༤
ལ་༦	དབུ་མ་ནས་མཛོད་འདུལ་བར་གྱི་སློབ་གཉེར་དེ་ལྟར། རྣམས་གསལ་དགྲུག་མའི་དཔེར་བཛོད།	༡༧༧
ལ་༧	དཔེ་བྲིད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་། གཞུང་སོ་སོ་དང་སྤྱར་ཉི་དཔེ་བྲིད་བྱ་ཚུལ།	༡༨༤
ལ་༨	བཀའ་པོད་ལྟ་བུ་བཀའ་བསྩལ་གྱི་གཞུང་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པ། བྱབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས།	༡༩༠

༤་༩	དགེ་བཤེས་རྒྱལ་ས་སྤྲོད་དང་དགེ་བཤེས་མཆན་བཏགས།	༣༣༡
༤་༡༠	རྒྱལ་གྱི་སྤྲོད་ཀྱི་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་མཁན་རབས།	༣༣༩
༤་༡༡	དགའ་ལྷན་གསེར་བྱིར་ཐེབས་ཚུལ་དང་། དགའ་ལྷན་བྱིར་རབས།	༣༣༧

༥ ལེན་ལྷ་པ། (༥་༡ - ༥་༩)

༥ དུས་ཆེན་སོགས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཀོད་པ།

༥་༡	འབྲས་སྤྲུང་ས་མཆན་ཉིད་ཡིག་ཆ་ཚུལ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར། ༣༤༤	
༥་༢	རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བྱུང་བ་མདོར་བསྡུས།	༣༥༤
༥་༣	བསྟན་སྤྲུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག	༣༥༤
༥་༤	གདན་ས་འབྲས་སྤྲུང་ས་སྤྱོགས་གཞན་ནས་ཐེབས་པའི་གྲ་རྒྱུན་འབྲུང་ཁུངས་རེ་མིག	༣༥༩
༥་༥	རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྷ་ས་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྤྱི་ལ་རི་ལྷར་བཏོད་པ།	༣༦༦
༥་༦	རྗེས་སུ་(༡༩༥༩) པར་ཆོས་འབྲུལ་སྤོན་ལམ་ཆེན་མོ་རི་ལྷར་ཆོགས་པའི་ཚུལ།	༣༧༤
༥་༧	ལྷག་མའི་དུས་ཆེན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བ།	༣༨༦
༥་༨	གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་དང་དགའ་ལྷན་དགོན་གྱི་བྱུང་བ་མདོར་བསྡུས།	༣༩༤
༥་༩	བཀའ་བསྟན་གྱི་བྱུང་བ་དང་། མདོ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད།	༣༩༩

༦ ལེན་རྒྱལ་པ། (༦་༡ - ༦་༩)

༦ འཕྲོས་དོན་གཞན།

༦་༡	ཤེས་བྱེད་རྣམས་གང་ལས་བརྒྱུས་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་གྲངས།	༣༩༠
༦་༢	གོང་གསལ་འདྲ་པར་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། གང་ལས་བརྒྱུས་པ།	༣༩༣
༦་༣	ཆིག་མཛོད་བཅས།	༣༩༤
༦་༤	མཐུག་ཚུལ།	༣༩༥
༧་༡	ཆོས་འབྲུང་འདི་ཉིད་ཚུལ་པ་པའི་ངོ་སྤྲོད།	༣༩༦

༼དཔར་སྐྱོན་གསལ་བཤད།༽

ཞ རྒྱུ་ཆེ་བཅུ་ཅོད་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་ཀྱི་སྤྲུལ་པོ་རྒྱུ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྒྱུ་ཆེ་བཟླ་ཤེས་དཔལ་
 རྒྱུ་ཆེ་པ་ཆེན་པོས་གངས་ཅན་གྱི་ན་ལེ་རྒྱར་གྲགས་པ་དཔལ་རྒྱུ་ཆེ་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་ཆོས་སྒྲེ་ཆེན་པོ་འདི་
 ཉིད་ཐུག་བཏབ་པ་ནས་བཟུང་བཤད་སྐྱབ་བསྐྱོན་པའི་འབྱུང་གནས་ཆེ་དང་བུལ་བར་ཡུལ་དུ་གནས་ཤིང་།
 མཉམ་མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གདུང་འཛོལ་དུ་གྱུར་པའི་མཁས་པ་དང་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་མཆོག་བཟང་གིས་
 མི་ལང་བས་མདོ་སྤྲུལ་འཆད་ཉན་གྱིས་གཙོས་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བཟླ་བ་མཐའ་དག་མི་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པའི་
 མཐུ་ལས་དུས་ད་ལྟོ་འདྲ་གནའ་སྤྱོད་བཟང་པོ་དག་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནས་པ་འདི་ལགས་ལ། སྤྱོན་རབས་
 ཀྱི་བྱུང་བ་དང་ཐུག་སྤྱོད་རྣམས་པར་དག་པ་དག་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལམ་སྤྱོན་གྱི་མིག་ལྟ་བུར་ཕན་སྐྱེ་བས་
 ཤིན་ཏུ་ཆེ་མོད། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་ཞིང་རིགས་གཞུང་བུལ་བཞག་གིས་ཐུག་པའི་འདུས་སྒྲེ་ཆེན་
 པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་འབྲས་ཆང་བ་ཞིག་དེ་སྤྲུལ་བྱུང་བས་སྤྱོན་རབས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཁག་གིས་མཆོན་ཕྱི་
 ནང་བྱེད་སྒོ་ཁག་ཁྲུངས་ལུང་གསལ་པོ་མེད་པའི་ངག་རྒྱུན་ཁྲོད་ཀྱི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟ་བུར་འགྱུར་ཉི་པའི་མཆོམས་
 སུ་སྐྱེ་བས་པ་ན། སྤྱོན་མང་བཀའ་རམས་སྤྱོར་དཔོན་མཁས་པའི་དབང་པོ་དག་བཞེས་དག་འདུན་སྤྱོན་གྲོས་མཆོག་
 འཇར་མན་ཏམ་སྐྱབ་མཐོ་སྤྱོད་ནང་སྤྱོད་དགའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་སྐབས་དེ་གའི་སྤྱོད་གྲུའི་གཙོ་འཛིན་
 རྣམ་གཉིས་སོགས་ནས་སྤྱུ་ལ་མ་ཞུས་པས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་འབྲས་སྤངས་ཆོས་འབྱུང་འདི་ཉིད་ཙོམ་སྒྲིག་མཛད།
 ཆོས་འབྱུང་འདི་ཉིད་ཁོང་གིས་བྱར་གསལ་ལྟར་ཆོས་འབྱུང་རྣམས་ལོ་རྒྱུས་བཅས་ཀྱི་ཡིག་རིགས་མང་
 པོ་ཞིག་ལ་ཞིབ་འཇུག་གནང་ཐོག། ཁོང་ཉིད་དེ་སྤྱོད་ནང་དུ་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ནས་སོ་བརྒྱད་བར་ཆོགས་
 ཆོས་ཚུ་ལ་བཞིན་འགྲིམས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་ལ་ཐུགས་གཉེར་དཔེས་ཕྱིན་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱི་
 མཐོང་ཐོས་ཉམས་སྤྱོད་དང་། བཅོན་བྱོལ་ཁྲོད་ཐེབས་རྒྱུ་འབྲེལ་ཡོད་མཁས་པ་ཁག་ལ་འདིའི་སྒྲོར་རྩི་
 གདུགས་ལེགས་པར་མཛད་དེ་བྱུང་བཤད་འབྲས་སྤྱོད་ཆང་བར་བཀོད་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་པས། དུས་འདིར་
 ཆོས་སྒྲེ་ཆེན་པོ་འདིའི་སྒྲོར་ལ་རྣམ་དཔྱད་དང་ཉམས་སྤྱོད་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པའི་འབྲས་བུར་གྲུབ་པའི་ཆོས་
 འབྱུང་འདི་ཉིད་ལས་ལྷག་པའི་ཞིབ་རྒྱུས་དང་ཡིད་ཉོན་འོས་པ་ཞིག་མིག་ལམ་དུ་མ་སོན་ཅིང་། འདི་ཉིད་
 ཀྱང་ཕྱོགས་འདིར་དཔེ་རྒྱུན་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པོར་གྱུར་འདུག་སྐབས། ད་ལམ་འབྲས་སྤངས་ཆོས་འབྱུང་འདི་
 དང་། གསར་ཙོམ་ཆོས་འབྱུང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱར་རྒྱུན་ལོ་འཁོར་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་རིམ་མཐོང་བ་བརྒྱད་
 པའི་ཐུག་ལེན་གསལ་བྱེད་རྣམས་མཁའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འཕགས་ཡུལ་བཅའ་བཞུགས་འབྲས་དཀར་
 སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བ་བཟོད་པ་བཞིན་རས་གསལ་བའི་མེ་ལོང་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱེམས་

པའི་ཕྱག་དེ་བ་གཅིག་བཅས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྲུངས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་ལྷན་སྡེ་དགེ་བོ་དེ་སྒྲིག་འོག་སྒྲི་མང་
 དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་ཅུ་གསར་འཇུག་གིས་སྒྲི་སྒྲིང་སྒྲིན་ཁང་གི་དབུ་འཛིན་ཐུའི་ཕན་དགེ་སྒྲིང་བསྐྱོན་
 འཛིན་ལམ་བཟང་མཆོག་གིས་ཐུའི་ཕན་ནང་པའི་ཤེས་ཡོན་བདེ་ཅུ་ལྷན་ཆོག་གསལ་ལ་འཕྲོད་སྤྱུལ་ཁུས་དོན་ལྟར་
 དེ་ལྷན་ནས་རིན་མེད་དུ་དཔར་སྐྱོན་གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བྱ། འདིར་འབད་དགེ་ཅས་ལ་གོང་
 ས་ལྷ་མིའི་ནམ་འདྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་འཇམ་སྒྲིང་སྒྲེ་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་པར་ཡུན་ནས་ཡུན་དུ་འཆོ་
 གཞེས་ངོས་རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་བཞེད་ལྷན་གྱིས་འགྲུབ་པ་དང་། འབྲེལ་ཐོགས་ཀྱན་གྱི་འདི་ཕྱིའི་ལེགས་
 ཆོགས་གོགས་མེད་ལམ་སྒྲོང་ཡོང་བ་དང་། འདུས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུས་གྱི་མཐར་ཡང་ལྟར་བཅས་འགྲོ་
 བའི་ཡོན་གནས་དམ་པར་ཉག་དུ་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག། རྒྱ་གར་སྒྲོ་ཕྱོགས་མོན་གོ་འདོད་དགུ་སྒྲིང་དཔལ་
 ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྲུངས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་ལྷན་སྡེ་དགས། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༣༥ རབ་བྱུང་ ༡༧ ས་བྱི་ཟླ་ ༩
 ཆོས་ ༡༥། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཆོས་ ༡༤ ལ།།

(ཞུ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད)

ཕྱི་དེ་ལམ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤྲུངས་པའི་སྒྲ་སྒྲི་ལྷན་སྡེ་དགེ་བོ་བཀའ་འབྲེལ་ལྟར་
 བཀའ་རམས་སྒྲུར་དཔོན་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་སྒྲོ་བློས་གྱི་གསུང་ཚོམ་འབྲས་སྤྲུངས་ཆོས་འབྱུང་འདི་ཉིད་དཔར་
 འདེབས་གནས་སྐབས་འདི་ཉིད་གྱི་མ་དཔེ་སྒྲིག་ལྷན་དུ་འཇུག་རྒྱ་དང་མ་དཔེ་དང་བསྐྱོན་པའི་ཞུས་དག་གང་ཐུབ་
 ཞུས་ཁུལ་ལགས། འདི་ཉིད་གྱི་མ་དཔེ་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༣ ལོ་མཇུག་མན་ཉམ་སྤྱི་མཐོ་སྒྲིབ་ཁང་ནས་དཔར་
 འདེབས་གནང་བའི་དེ་བ་དེ་ཡིན་ལ། དེ་བ་དེའི་ཡིག་གཟུགས་མཇུག་སྒྲིན་ལྷགས་ཀྱི་བཞིག་ལ་བརྟེན་ཡོག་པའི་ཡི་
 གེ་དང་། ཐུག་པོའི་ཡི་གེ། དེ་བཞིན་ལྷགས་(གྲེབ) ཐད་ཀར་རྒྱགས་མིན་བཅས་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིག་སྒྲིན་མི་ཉུང་
 བཞིག་འདུག་པ་བཅོས་ཁུལ་དང་། གཞན་ཡང་དོན་གནས་འགའ་ཞིག་ལ་གསལ་བཤད་བྱེད་དགོས་ནམས་ཅུ་བའི་
 ཡི་གེ་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཆེད་ཐད་ཀར་ཡིག་རྒྱུད་གི་རྒྱུ་དུ་བྲིས་ཡོད། དོགས་གནས་འགའ་ཞིག་འབྲེལ་ཡོད་ཡིག་
 ཆ་གཞན་དང་གོ་བསྐྱུར་གྱིས་བཅོས་དགོས་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད། ལ་མེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་དང་། ལ་རྒྱལ་བ་ལྷ་
 པ་ཆེན་པོ། ཚོམ་པ་པོ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་སྒྲོ་བློས་བཅས་གྱི་སྐུ་པར་དགོས་དབང་གིས་གསར་དུ་བཅུག་པ་ལས་
 དེ་མིན་སྐུ་པར་ཆང་མ་དེ་བ་སྒྲིན་མའི་ནང་ཡོད་པ་ལྟར་ཡིན། གང་ལྟར་གྱུས་ནམས་ལ་ཞུ་སྒྲིག་གི་ཉམས་སྒྲིང་
 ཞན་པ་དང་། བད་དག་ལ་སྤྲུངས་པ་རྒྱུད་བ་སོགས་གྱིས་རྒྱུན་པས་ད་དུང་ཆད་ལྷག་ནོར་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་ཆ་མི་ཉུང་
 བཞིག་ཡོད་ངེས་པས་རྒྱ་ཆེའི་གཞིགས་པ་པོ་ནམས་གྱིས་དང་ཐོག་བཟུང་ནས་དཔུད་པར་འཆ་ལ།

ཞེས་ཞུ་སྒྲིག་པ་དགེ་མིང་པ་བསྐྱོན་པ་ཕྱོགས་སྒྲིང་ཅན་ནས་སྒྲ་ཆོས་ལ།།

《ཙུམ་པ་པོའི་སྒྲིང་བཟོད།》

༡༡) བོད་གངས་ཅན་སྤྱོད་ས་སུ་སྤོན་སྤྱོད་ལོ་མ་ཕྱུང་གོང་(༡༣༥) བེང་སྒྲག་ལོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
 ཐོག་མ་གཉེན་ཁྲི་བཅན་པོ་ཕྱུང་ཞིང་། དེས་རྒྱལ་སྤྱོད་ཀྱི་སྤོལ་ལེགས་པར་བཏོད་པ་ནས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
 རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉེན་བཅན་གྱི་སྐབས་བོད་དུ་དམ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཐོག་མར་བརྟེན། དུས་
 རབས་བདུན་པོའི་ནང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་སྤོལ་བཅན་སྐམ་པོའི་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་སྤོལ་
 ལེགས་པར་ཕྱེ་སྟེ་ལུགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངའ་ཐང་རྒྱས། དེ་ནས་དུས་རབས་བརྒྱད་པོའི་
 ནང་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤོལ་ཞེ་ཏུ་བཅན་གྱི་དུས་སྤོལ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། བོད་དུ་རབ་ཕྱུང་གི་སྟེ་ཡང་གསར་
 དུ་ཚུགས་པ་དེ་ལྟར། སྤོན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་སྐབས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་ལས་ཆད་
 དེ། བྱེ་མདོ་དབུ་མེས་ཉེ་ནང་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱོད་བཞི་ཕྱུང་ལ། བོད་གངས་ཅན་དུ་ཡང་མདོ་རྒྱུད་
 དགོངས་འབྲེལ་གྱི་དོན་འབྲེལ་ཚུལ་ལས་ཆད་དེ། ས་དག་བཀའ་རྒྱུ་སོགས་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གྲངས་མང་
 དུ་ཕྱུང་ཞིང་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བྱིན་ལ་ཆོས་ལུགས་དེ་དག་གི་གཟི་བྱིན་གྱིས་མ་བྱུང་པ་མེད་པོའི་མཐུ་ལས།
 ཐུབ་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཆང་བའི་རབ་ཕྱུང་པོ་མོ་རྣམས་ལྟ་ཅི། བྱིམ་པ་པལ་པ་ཚུན་ཆད་ཀྱང་ཆེ་འདིའི་
 བྱ་གཞག་ལ་ངེས་འབྲུང་སྒྲོ་གས་བརྟེན་ཉེ་འདི་གཉིས་སྤྱོད་མར་པན་ཆེད་ཀྱི་སྤྱི་གསོང་དག་སྐྱབ་ལ་བཙོན་ཞིང་
 འདི་གང་གི་སྤྱང་ཚུལ་ཞར་ཕྱུང་ལྷ་བྱ་བྱེད་པ་མི་རབས་ནས་མི་རབས་སུ་གོ་མས་གཤེས་རང་ཆས་སུ་ཡོད་
 ལ། དེ་ལྟར་བོད་གཞུང་ནས་ཀྱང་གཞན་སྟེ་གཞོན་ཐབས་སུ་མི་མང་རྣམས་དྲག་པོའི་གཡུལ་གྱི་ལས་ལ་བཀོལ་
 སྤྱོད་དང་། མཆོན་ཆ་འཕུལ་འཁོར་བཟོ་རིགས་སྤྱོད་ཆོགས་འཕྲུགས་བསྐྱུན་ལ་འབད་ཚོལ་ཆེར་མ་མཛད་པར་
 གཙོ་བོར་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐབས་དང་མི་མང་རྣམས་ཞི་བདེར་གནས་ཐབས་འབའ་ཞིག་མཛད་པོའི་ཉེར་ལེན་
 གྱིས། བོད་མི་མང་རྣམས་ཀྱང་རང་ས་རང་དབང་སྐལ་བཟང་བདེ་སྤྱོད་ལ་ལོངས་སྤྱོད་དང་སྤྱོད་བཞིན་པ་
 དེ་ལྟར་ཡང་།

༡༢) བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༣༠༥༥ ལྷོ་ལོ་(༡༧༥༠) ལོར་བོད་ཤར་སྤྱོད་གས་ནས་རྒྱ་དམར་གྱི་དཔུང་
 འཕྲུག་རིམ་པས་བོད་ཀྱི་ས་གནས་ཡོངས་ལ་ས་ཡུལ་དང་མི་འཆམས་པོའི་དམག་དཔུང་བྱིན་ཆེན་བཅན་འཕྲུལ་
 བྱས་མཐར། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༣༠༥༦ ལྷོ་ལོ་(༡༧༥༡ ལྷོ་ལྷ་ ༩ པོའི་ཆོས་ ༣༠) རབ་ཕྱུང་ ༡༦ པོའི་ས་པག་
 རྒྱ་བ་གཉིས་པོའི་ཆོས་བརྟུ་གཅིག་སྤྱོད་རྒྱ་ཆོད་གཉིས་པོའི་ཐོག་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་སྒར་ཁག་ནས་མེ་སྤྱོད་གས་
 སྤོང་ཕྱག་བཀལ་བ་དུས་གཅིག་ལ་ཁ་བསྐྱེགས་ནས་དྲག་གཞོན་བྱས། དེ་ལ་བོད་མི་མང་ནས་ངོ་ཚོལ་གང་

འཆམས་བགྱིས་རུང་ལག་ཆ་དང་དཔུང་དམག་གང་ཅིས་རྒྱུན་པས་ཕམ་ཏེ་ས་དབང་མེད་དུ་བྱུང་སྟེ། མཐར་
བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་མང་གི་རང་དབང་བཅན་འཕྲོག་གིས་ལོ་ངོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྡན་པའི་
སྐུ་གསུང་ཐུགས་དེན་བྱིན་ཅན་ཁག་དང་། རབ་བྱུང་འབྲུམ་ཕྱག་བཞུགས་ཡུལ་གྱི་དགོན་སྡེ་གངས་མེད་
ཙ་བཟླག་དུ་བཏང་བར་མ་ཟད། སྤྱད་ཀྱང་དེ་དག་གི་མིང་ཙམ་ཡང་གྲགས་མི་ཆོག་པའི་དྲག་བྲིམས་བཅན་
ཐབས་སུ་བཅས། དེས་ན་བརྗོད་པར་ཕངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་ད་ལྟ་བོད་མི་རྒྱལ་གྱིས་སྤྱོད་སྟོབས་
གྱི་ཡུལ་དུ་བྲལ་ཡང་དུན་པའི་ཡུལ་དུ་གསལ་མོད། མ་འོངས་པ་ན་དག་དང་མ་དག་གི་སྤྱོད་གཏམ་ལྟ་བུར་
ཁེན་དུ་སྒྲོག་གུར་གྱི་གནས་སུ་འགྱུར་རྒྱུ་གདོན་མི་ཟ་བ་ལགས་པས། ཕྱིན་ཆད་གཞིན་རྒྱ་སྒོ་གསར་བ་རྒྱལ་ས་
དང་། གཞུང་ལུགས་ལ་སྒྲོབ་གཉེར་གསར་ཞུགས་རྒྱལ་ས་ནས་ཀྱང་། ཡུལ་དུ་ས་དབང་གིས་འགྱུར་སྟོག་
བྱུང་དགོས་པ་རེ་བྱུང་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སྟེ་གྱི་ཕྱག་སྟོན་བཟང་པོ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་
ཕྱག་ལེན་རྒྱ་བུམ་བརྒྱད་དོ་ལག་བརྒྱད་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྟར་ན་བསྟར་པའི་ཞབས་འདེགས་ཀྱང་དེ་ལས་ལྷག་
པ་མེད་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེང་སྐབས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཆོན་རིག་མཁས་པ་མང་དག་ཞིག་ནས་བོད་ཀྱི་སྟེར་
སྟོན་ལ་ཡིན་ལ་བཞགས་དཔུང་དོ་སྤྱང་བྱེད་པ་སོགས་སྟོ་དུ་མ་ནས་བསམས་ཆེ་སྟེར་བོད་དུ་ཆོས་སྤྱིད་གྱི་
རིམ་པ་ཇི་བྱུང་དང་། ལྷག་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་སུ་ཆོགས་ཆོས་སྟོབ་གཉེར་བུ་ཚུལ་གྱི་རྒྱལ་གཞན་
ཞིབ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དེབ་ཐེར་ཞིག་བྱུང་ན་གང་ལེགས་ཡོང་རྒྱུར་སྟེ་མ་པའི་སྟོ་འདུན་ནར་མ་ཡོད་
མུས་ཁར།

ག) སྟེ་ལོ་(༡༧༦༧) ལོར་འཇར་མན་ཏམ་སྤྱག་མཐོ་རིམ་སྟོབ་ཁང་ནས་འདི་གར་སྟོབ་དགེ་ཞིག་
དགོས་ལུགས་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་མོར་ཐད་ཀར་སྟན་འབྲེལ་ཞུས་དོན་གྱིས་པར་བཀའ་སྟེ་ཐེབས་
བཞིན། འདི་གར་སྟོབ་དགེའི་ལས་འགན་བསྐྱེད་མུས་ཁར། སྐབས་དེའི་སྟོབ་གྲུའི་གཙོ་འཛིན་རྒྱལ་གཉེས་
ནས་བོད་ཀྱི་སྟེར་སྟོན་ལ་ཡིན་དང་། ལྷག་པར་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་པའི་མཆོན་
ཉིད་གཞུང་དངོས་གཞིའི་སྟོབ་གཉེར་བུ་ཚུལ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་སྟོན་གཏན་འཁེབས་གྱི་ཡིག་ཆ་ཞིག་
བྱུང་ན་གང་ལེགས་ཡོང་རྒྱུར་བརྗོད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ལས་བྱེད་གཞན་རྒྱལ་ས་ནས་ཀྱང་གཅིག་གུར་མོས་མཐུན་
བྱུང་བ་བཞིན། སྟེ་ལོ་(༡༧༦༩) སྟེ་ཟླ་དང་པོ་ནས་འགོ་འཇུགས་བྱས་ཏེ་ཙུམ་པ་རིམ་བཤོད་ཀྱང་། སྟེར་
གྱིས་རང་མཐོང་ཐོས་སྒྲོ་གྲོས་གྱི་འཇུག་པ་དམན་ཞིང་། སྟོས་འདི་ཕྱོགས་ས་མཐའི་ཡུལ་ཁག་ལ་སོང་། ཉེར་
མཁའི་དཔེ་ཆ་རྒྱལ་ས་འཛོམས་དཀའ་བ་དང་། ཐད་ཀར་བསྐྱབ་སྟོན་ཞུ་ཡུལ་གྱིས་དཔེན་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་
ཙུམ་འཕྲོ་ལུས་ཁད་དུ་སོང་བ་དེ་ལྟར་ཡང་། རྒྱལ་སྤྱིམ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས། (མ་བཙམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་
གྱི། |བཙམས་ནས་སྟོག་པར་མི་བྱོའོ། |) ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འཕྲོ་སྟོགས་པར་བགྱིས་ན་དེན་འབྲེལ་

ལེགས་པ་བསམས་ཏེ་ཁར་བྱུང་དུ་ཙམ་པ་སྤྱུ་འབྱུང་གིས། འོག་ནས་འཆད་འབྱུར་དོན་ཆན་(༡༧) རྣམས་
 གི་ཁོངས་ནས་བརྒྱ་ཆ་དུག་ཅུ་ཙམ་ནི། གུས་རང་སྟོན་ཆད་གདན་ས་འབྲས་སྤངས་སྤུ་རང་ལོ་བརྒྱད་ནས་
 སོ་བཞིའི་བར་སྟོན་གཉེར་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཐོབ་པ་ལྟར་མཐོང་ཐོས་སྤུ་གྱུར་བའི་ཕུག་ལེན་རང་གི་སྟོས་
 དཔོག་ཆོད་རྣམས་གཏན་ལ་ཤབ། བརྒྱ་ཆ་སྤུ་ཆ་ཙམ་ནི། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་རང་བཟོའི་
 སྟོས་དཔུང་ཙམ་མིན་པར་འོག་ནས་དོན་ཆན་(༤-༡) སྐབས་དངས་བའི་སྤྱི་ནང་གི་རིག་གཞུང་ཁག་ནས་
 ཁུངས་བདུས། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཙམ་ནི། རང་གིས་མཐོང་ཐོས་ཙམ་གྱུར་ཀྱང་ཐེ་ཆོམ་གྱི་གཞི་ཅན་རྣམས་སྤྱི་
 ལོ་(༡༧༥༣) ལོ་ཡུན་ཙམ་རྒྱ་གར་དུ་བསྐྱོད་སྐབས་རིས་མེད་བོད་ཀྱི་ཆན་རིག་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དང་གོ་བསྐྱུར་ཁྱུས་ཏེ་གཏན་འཁེབས་བགྱིས། དེ་ལྟར་དེ་བའི་བཅོམ་བྱ་བསྒྲིགས་ཚུལ་ཡང་། སྟན་ངག་
 སྐབས་སྟོར་སོགས་ཆོག་སྟོས་གིས་མ་བརྒྱན་པར་དོན་གྱི་བཅོམ་བྱ་གཙོ་བོར་བཏོན། དེར་མ་ཟད་སྤྱི་ལོ་
 ཡུལ་སྟོན་དང་སྟོན་བསྐྱུན་པའི་ལེགས་ཆ་སྤངས་ཏེ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་བྱེད་བཀོད་པ་རྣམས་ཀྱང་པར་ཁང་
 གང་། དེ་བ་གངས། ཀ་ཏགས། མོག་གངས། ཡིག་ཐེང་དང་བཅས་པའི་གསལ་ཁ་སྟོས། ལུང་ཁུངས་ཀྱི་
 ཤེས་བྱེད་དངས་པ་རྣམས་ཀྱང་ལུང་ཡིན་པ་ཙམ་རྒྱ་མཚན་དུ་མ་བྱས་པར། གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་
 དང་འགལ་མི་འགལ། དངོས་པོའི་གནས་ཆོད་གང་ཡིན་སོགས་བཏགས་དཔུང་ཞིབ་དུ་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་
 ཤབ་ཁུལ་ཡང་། སོ་སྤྱི་ཤལ་བའི་བྱ་བ་ལ་ཏག་དུ་འབྲུལ་སྤང་དང་འདྲེས་ནས་ཡོད་པས་ནོངས་པ་མཆིས་ཆེ་
 མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་དུང་དུ་བཞགས་ཤིང་འཆལ་བ་དང་། པར་འདྲེབས་ཁྱུ་སྟོགས་ཀྱང་འདི་ག་མཐོ་རིམ་
 སྟོན་ཁང་ནས་འགྲོ་བྱོན་གྱི་གོ་འཕར་ཡངས་པོར་སྤྱི་ལོ་པར་བསྐྱུན་འབྲེམས་སྤྱི་ལོ་ཕུགས་འགན་བསྐྱེད་
 ཅིང་། དེ་བ་འདི་བཞིན་སྤྱི་ལོ་འཕྲོས་བོད་ཡིག་ཐོག་དང་། རིང་མིན་སྤྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་འབྲེམས་
 སྤྱི་ལོ་ཁྱུ་རྒྱ་བཅས་འདི་དག་ལ་རྣམ་དཀར་གྱི་འབྲས་བྱ་རུང་ཟད་ཐོབ་སྤྱིད་ན། བོད་ཁ་བའི་སྟོངས་སྤུ་སྤར་
 ཡང་ཐུབ་བསྐྱུན་སྤང་བའི་ཉིན་བྱེད་རྒྱས་པའི་རྒྱར་འགྲོ་བའི་སྟོན་འདུན་བཅས། སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་
 པོས་སྤྱི་མེད་བྱང་རྒྱུ་ཀྱི་བདུན་ཅི་བརྟེན་ནས་ལོ་༣༥༦༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་༣༡༠༠ སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༣) རབ་
 བྱུང་༡༦ པའི་རྒྱ་སྤང་ཁུལ་སྟོན་ཆེན་པོའི་ཡར་འོ་སྟོན་འགྲོ་ཅན་གྱི་དགའ་བ་དང་པོ་བགྱིས་དཔུངས་འཆར་
 གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྟོར་འཛོམས་པའི་ཉིན། སྤྱུ་ཀྱི་བརྒྱན་གཟུགས་འཛིན་པ་འབྲས་སྟོན་མང་བཀའ་རམས་
 སྟོར་དཔོན་དག་བཤེས་དག་འདུན་སྟོན་གྱིས།

མངར་མན་ཏམ་སྤྱག་མཐོ་རིམ་སྟོན་ཁང་དུ་སྤྱར་བའོ། །

[illegible]

Zu Lebzeiten des Buddha waren in Indien auf Grund unterschiedlicher Auslegung der drei Belehrungszyklen vier buddhistische Schulen entstanden: Vaibhāṣikas, Sautrāntikas, Mādhyamikas und Cittamātravādins. Auch im Schneelande Tibet entwickelten sich aus den unterschiedlichen Auslegungen der Sūtras, Tantras und Kommentare mehrere Schulen: Sa skya pa, dGe lugs pa, bKaḥ brgyud pa, rNin ma pa usw. Da es nun im ganzen Schneelande keinen Ort gab, wo der segensreiche Einfluß dieser Schulen nicht hindrang, waren nicht nur die Mönche und Nonnen, die sich verpflichtet hatten, dem heiligen Wandel Buddhas nachzufolgen, sondern auch die Laien vom Geiste der Abkehr von den diesseitigen Geschäften erfüllt und bemühten sich um ihres zukünftigen Heiles willen, Böses zu meiden und Gutes zu vollbringen, und es wurde ihnen im Laufe der Generationen zur selbstverständlichen Natur, die Erscheinungsformen dieser ganzen Welt als unwesentlich zu betrachten. Auch die tibetische Regierung war nicht sonderlich darauf bedacht, die Bevölkerung zum Kriegsdienst heranzuziehen und alle möglichen Arten von Kriegsmaterial und Kriegshandwerk zu entwickeln, um damit andere Länder zu unterdrücken. Vielmehr widmete sie sich ausschließlich der Aufgabe, die buddhistische Lehre zu verbreiten und dem Volke ein friedliches und glückliches Leben zu ermöglichen.

So lebte das tibetische Volk in seiner Heimat frei und glücklich, bis im Jahre 1950 die Armee Rotchinas vom Osten her auf breiter Front mit einer für das Land unangemessen großen Heeresmacht gewaltsam in das Territorium Tibets eindrang. Schließlich feuerten am 20. März 1959 um zwei Uhr morgens die Rotchinesen Tausende von Artilleriegeschossen gleichzeitig aus verschiedenen Militärlagern ab und setzten den Tibetern hart zu. Zwar leistete das tibetische Volk nach Kräften Widerstand, doch vermochte es, da es an Waffen und Heeresstärke unterlegen war, die Niederlage nicht abzuwenden. So wurden der tibetische Staat und seine Bevölkerung am Ende gewaltsam ihrer Unabhängigkeit beraubt. Die Folge war, daß die vielen Verehrungsgegenstände – Statuen, heilige Texte und Stūpas –, die auf eine mehr als zweitausendjährige Geschichte zurückblicken konnten und einen segensreichen Einfluß ausgeübt hatten, sowie die zahllosen Klöster, in denen Hunderttausende von Mönchen eine Stätte für ihr Wirken gehabt hatten, vollständiger Zerstörung anheimgegeben wurden. Damit nicht genug: sogar die bloße Erwähnung ihrer Namen wurde unter Androhung schwerer Strafen verboten.

Die Tibeter haben somit jetzt keine Möglichkeit mehr, diese Traditionen, deren Verlust bedauerlich wäre, durch eigenes Erleben gegenwärtig zu halten. Zwar bewahren sie vorerst noch eine deutliche Erinnerung daran, doch wird sich diese in der Zukunft zweifellos trüben, wie bei Sagen und Legenden, in denen Wahres und Falsches nicht mehr zu unterscheiden ist. Andererseits gibt es nichts, was der buddhistischen Lehre mehr zugute käme, als wenn auch in Zukunft junge Leute mit frischem Geist, und besonders solche, die sich auf ein Studium der Philosophie einlassen wollen, an Hand der altbewährten Methode – mit Ausnahme einiger orts- und zeitbedingter Änderungen – die eigenes Erleben überliefernden Traditionen fortführen würden, so wie man Wasser von einem Gefäß in ein anderes gießt oder einen Stein von Hand zu Hand weiterreicht. Außerdem gibt es heutzutage eine Reihe von ausländischen Gelehrten, die Interesse an der Erforschung der alten Kultur Tibets bekunden. Angesichts dieser Erwägungen kam mir immer wieder der Gedanke, daß es doch wohl nützlich wäre, ein authentisches Buch mit einer Darstellung der religiösen und politischen Entwicklung Tibets, vor allem aber einer eingehenden Beschreibung der Art und Weise, wie an den großen Klosterakademien das Studium der buddhistischen Lehre betrieben wurde, zu verfassen.

Da richtete 1967 die deutsche Universität Hamburg zwecks Besetzung einer Lektorenstelle für Tibetisch eine direkte Anfrage an Seine Heiligkeit den Dalai Lama. Die Wahl Seiner Heiligkeit fiel auf mich. Nachdem ich mit der Ausübung meiner Lehrtätigkeit in Hamburg begonnen hatte, äußerten auch die beiden damaligen Direktoren des Seminars für Kultur und Geschichte Indiens, Prof. Dr. Ludwig Alsdorf und der inzwischen verstorbene Prof. Dr. Franz Bernhard, die Meinung, daß es nützlich wäre, ein Buch mit einer authentischen Darstellung der Verhältnisse im vorkommunistischen Tibet und besonders der traditionellen Formen, in denen sich in den großen Klosterakademien wie hBras spuṅs das Studium der grundlegenden philosophischen Lehrtexte vollzog, zu verfassen. Die anderen Mitarbeiter am Seminar bekundeten gleichfalls Interesse. Dementsprechend begann ich im Januar 1968 mit dieser Aufgabe und kam zunächst mit der Abfassung einigermaßen voran. Aber da ich nur über geringe Erfahrung, Gelehrsamkeit und Intelligenz verfüge, da außerdem in diesem fernen Land die erforderlichen Werke schwierig zu beschaffen sind und es hier niemanden gibt, den ich um Rat fragen könnte, schien die Vollendung des Werkes in Frage gestellt. Aber schon der große Bodhisattva Śāntideva hat gesagt, es sei zwar das Beste, mit einem Werk erst gar nicht zu beginnen, doch wenn man einmal damit begonnen habe, solle man es nicht unvollendet lassen. So dachte ich, daß es sich segensreich auswirken würde, wenn sich das Buch doch vollenden ließe, und nahm meine Arbeit wieder auf.

Bei den 39 im folgenden behandelten Themen handelt es sich zu ca. 60% um Gebräuche, die ich persönlich kennengelernt habe, während es mir – von meinem achten bis zu meinem vierunddreißigsten Lebensjahr – vergönnt war, an der berühmten Klosterakademie von hBras spuṅs zu studieren, und die ich somit aus eigener Anschauung darzustellen vermag. Bei etwa 30% der Themen entstammen die sie betreffenden Berichte nicht etwa meiner eigenen Phantasie, sondern den in Abschnitt 6.1 aufgeführten tibetischen und ausländischen wissenschaftlichen Abhandlungen. Zu ca. 10% handelt es sich um Punkte, bei denen mir, obwohl ich sie aus eigener Erfahrung kenne, Zweifel entstanden waren und deren abschließende Behandlung erst erfolgen konnte, nachdem ich sie während einer kurzen Indienreise im Jahre 1972 mit tibetischen Gelehrten verschiedener Schulrichtungen besprochen hatte.

Was die Darstellungsweise des Buches betrifft, so habe ich auf dichterische Ausschmückung verzichtet und versucht, vor allem den Inhalt klar zum Ausdruck zu bringen. Außerdem habe ich in Übereinstimmung mit der wissenschaftlichen Praxis der modernen Länder bei Zitaten aus den kanonischen Texten Ausgabe, Band, Seiten- und Zeilenzahl genau angegeben. Bei Zitaten aus autoritativen Werken habe ich mich ferner nicht mit der bloßen Tatsache zufrieden gegeben, daß es sich eben um autoritative Werke handelt, sondern versucht, durch eingehende Überprüfung festzustellen, inwieweit sie mit den großen Abhandlungen vereinbar sind, und was wirklich der Fall war. Sollten mir dennoch – da ja das Tun gewöhnlicher Sterblicher ständig der Gefahr des Irrtums ausgesetzt ist – Fehler unterlaufen sein, so bitte ich die gelehrten Leser um Entschuldigung.

Das vorliegende Werk, dessen Drucklegung und Veröffentlichung von der Universität Hamburg dankenswerterweise übernommen und großzügig finanziert wurde, erscheint vorläufig nur auf Tibetisch, wird aber hoffentlich in nicht allzu ferner Zukunft in eine europäische Sprache übertragen werden. Sollte ich mit seiner Abfassung irgendein Verdienst erworben haben, so wünsche ich, daß es dazu beitragen möge, daß dereinst die Sonne der Lehre Buddhas im Schneelande wieder aufgeht.

Universität Hamburg, Seminar für Kultur und Geschichte Indiens,
den 27. September 1973

Geshe Gedün Lodrö, buddhistischer Mönch der philosophischen
Fakultät sGo mañ der Klosteruniversität hBras spuñs

GELEITWORT DES HERAUSGEBERS

Für manche Klöster Tibets, etwa sKu hbum oder dGon luñ, besitzen wir Klosterchroniken in Verbindung mit einem Katalog der Verehrungsgegenstände (dKar chag). Im Falle des 1416 gegründeten Klosters hBras spuñs (Drepung) gibt es zwar Biographien des Gründers und Ćon-kha-pa-Schülers hJam dbyañs chos rje (1379 – 1449) – deren älteste wohl die im Jahre 1529 verfaßte bKah gdams gsar rñiñ gi chos hbyuñ des Pap chen bSod nams grags pa ist –, und in diesen Biographien erfahren wir natürlich auch einiges über die Gründung des Klosters. Auch findet sich im Pad dkar phreñ ba des Phur lcog Nag dbañ byams pa (1682 – 1762) eine Beschreibung der alten Verehrungsgegenstände von hBras spuñs. Aber ein dKar chag im Sinne einer Kombination von Klosterchronik und Katalog der Verehrungsgegenstände scheint für hBras spuñs bisher nicht vorgelegen zu haben. Das bedeutet angesichts der überragenden Stellung, die hBras spuñs als größtes und einflußreichstes der drei zentralen Staatsklöster in den letzten Jahrhunderten innehatte, einen empfindlichen Mangel, doch müssen wir uns vor Augen halten, daß die Geschichte ihres Klosters den Mönchen von hBras spuñs in der Form mündlicher Überlieferung ständig präsent war. Seit der Okkupation Tibets durch das kommunistische China jedoch wird der Lamaismus in seinem Heimatland gewaltsam unterdrückt. Die Klöster, die Stätten der religiösen und kulturellen Tradition des buddhistischen Tibet, wurden zerstört oder säkularisiert, die Mönche, soweit ihnen nicht die Flucht nach Indien gelang, umgebracht oder zu Zwangsarbeitern gemacht. Zahllose buddhistische Texte sind dem Fanatismus der Okkupanten zum Opfer gefallen. Mündlich tradiertes Kulturgut ist dem Untergang geweiht, wenn es nicht fixiert wird, solange noch im indischen und westlichen Exil tibetische Mönche leben, die ihre vollständige geistliche Ausbildung vor der endgültigen Vernichtung des lamaistischen Staates und der Flucht des Dalai Lama im Jahre 1959 erhalten haben.

Daß den Überlieferungen von hBras spuñs dieses Schicksal erspart geblieben ist, verdanken wir dem unermüdlichen Fleiß und den außergewöhnlichen Kenntnissen des gelehrten Lama Geshe Gedün Lodrö (dGe bśes dGe hdun blo gros), der seit Mai 1967 als tibetischer Lektor am Seminar für Kultur und Geschichte Indiens der Universität Hamburg wirkt. Gedün Lodrö hat als einer der letzten seine gesamte geistliche Ausbildung noch in Tibet, eben in hBras spuñs, vollenden können. Nach 22 Jahren des Studiums der buddhistischen Lehre und speziell der verschiedenen Disziplinen der

buddhistischen Philosophie hat er im Jahre 1961 – nunmehr bereits in Indien – in Bodhgayā den höchsten geistlich-akademischen Grad, den des dGe bśes, mit höchster Auszeichnung erworben. Es versteht sich von selbst, daß er aus den langen Jahren seines Studiums hBras spuñs und seine Traditionen genauestens kennt und man sich keinen kompetenteren Chronisten dieses Klosters vorstellen kann. Geshe Gedün Lodrös Geschichte des Klosters hBras spuñs, deren tibetischer Text hiermit der Öffentlichkeit vorgelegt wird, geht jedoch weit über den Rahmen der traditionellen dKar chag hinaus. Sie umfaßt nicht nur eine bis in die jüngste Vergangenheit aufgearbeitete Chronik und eine Beschreibung der Verehrungsgegenstände von hBras spuñs, sondern informiert darüber hinaus umfassend über all jene Elemente des klösterlichen Lebens, die bis 1959 selbstverständliche Gegenwart waren, nun aber Vergangenheit geworden sind und nur durch schriftliche Fixierung der Nachwelt erhalten werden können: die verschiedenen Aspekte der Klosterorganisation, den Ablauf der täglichen religiösen Zeremonien und der jährlichen Feste, vor allem aber die religiöse und philosophische Ausbildung der Mönche von hBras spuñs, die in diesem Werk erstmalig systematisch und in allen Einzelheiten des Studienablaufes, des Unterrichtsverfahrens und des Unterrichtsstoffes geschildert wird. Es ist geplant, diese wertvollen Nachrichten durch eine deutsche Übersetzung des Werkes einem größeren Publikum zugänglich zu machen. Dem vorliegenden tibetischen Textband ist lediglich eine sinngemäße Wiedergabe des Vorwortes und des Inhaltsverzeichnisses beigegeben.

Ich darf diese einleitenden Worte damit schließen, daß ich im Namen aller Freunde Tibets und seiner Kultur Geshe Gedün Lodrö für sein eindrucksvolles Werk herzlichen Dank und aufrichtige Bewunderung ausspreche.

རྒྱུ་ལོ།

《 ༡་༡-༡་༥ 》

ལྷ བོད་ཆགས་པ་ནས་བཟུང་(༡༩༥༩) བར་གྱི་ཚོས་སྤྱི་དྲུང་བ་དང་
བསྟན་པའི་སྟོན་འགྲོ་སྤྱི་བཤད།

༡་༡) ཐོག་མའི་བོད་ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས།

༡་༢) སྟོན་པ་འདས་ལོ། བོད་ཀྱལ་ལོ། སྤྱི་ལོ། རབ་ལོ་བཅས་ལ་དོགས་པ་དཔུད་པ།

༡་༣) བོད་ཀྱི་ཀྱལ་རབས་མདོར་བསྟུས། བསྟན་པ་སྤྱི་དར་སྤྱི་དར།

༡་༤) ཀྱལ་རབས་ཀྱི་འཕྲོས་འགྲོ་མགོན་ཚོས་ཀྱལ་འཕགས་པ་ནས་ཀྱལ་བ་སྤྱི་ཕྱི་བཅུ་ལྟེ་པའི་བར།

༡་༥) ཀྱལ་བ་སྤྱི་ཕྱི་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༥༩) བར།

༡༡། །འགྲོ་ལ་རྗེས་ཆགས་ཕྱགས་བསྐྱེད་འཇམ་བུའི་འབྲས། །

ཆུང་བས་ཆེན་ཆོགས་གཉིས་རོལ་མཆོར་དྲག་སྒྲིན་པའི། །

སྒྱ་བཞིའི་གསེར་གྱི་སྒྲེ་མ་ཡོངས་དར་བ། །

རྣམ་འདྲན་ཤུག་སེང་གོས་དག་ལེགས་སྒྲེལ། །

ཐེག་གསུམ་དམ་ཆོས་ཉིན་བྱེད་འོད་བརྒྱ་བ། །

སྒྲིང་སྒྲོབས་གོ་ལའི་རྒྱུང་ཤུགས་ཀྱིས་དྲངས་ཏེ། །

གངས་རྒྱུངས་སྒྲག་རུམ་སེལ་བའི་ཁྱུང་སྒྲོན་སྒྲེས། །

ཆོས་རྒྱལ་ལོ་པར་བཀའ་དྲིན་གཞལ་རྒྱས་སུ། །

ཤེས་རབ་རལ་གྱི་འབར་བའི་སོ་རྣམས་ཀྱིས། །

ཀུན་རྣམས་འབྲི་ཤིང་དུམ་བུར་བཅད་པའི་སྒྲ། །

སྒྲོ་བཟང་རྒྱལ་བར་སྒྲན་པའི་མཆོན་སྒྲན་ར། །

སྒྲིད་པ་གསུམ་ན་བསྒྲུལ་བ་མེད་པར་འབྲོལ། །

ཐུབ་དགོངས་མ་དྲོས་ལས་འོངས་དལ་འགྲོའི་ཁྱུང་། །

གདུལ་བུའི་སོས་ཁམས་གཤོངས་བུར་སྒྲ་ཆོགས་སུ། །

དྲངས་ཀྱང་བྱང་ཆེན་རྒྱ་མཆོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །

འབབ་མཇུག་གསེར་རྒྱུན་སྒྲོལ་འབྱེད་རྣམས་བསྒྲགས། །

ཕྱག་ན་པརྒྱའི་གསང་གསུམ་སྒྱུ་འཕུལ་གར། །

ཐོད་ཡུལ་འགྲོ་བའི་རེ་སྒྲོང་བསམ་འཕེལ་དབང་། །

ཐྱིང་བར་བསྒྲར་པའི་འབྲུངས་རབས་མད་པོ་ཆེའི། །

ངོ་མཆོར་འབྲིན་ལས་ནམ་མཁའི་པ་མཐར་ཅིན། །

དུས་རིང་སྒྲོན་རབས་སྒྲ་ཆོགས་དབང་གཞུའི་རིས། །

མཐའ་དག་བདག་འདྲས་བརྗོད་རྒྱས་ག་ལ་ཞིག །

འོན་ཏེ་སྒྲོ་རྒྱུང་ཡོལ་གོར་འབྲིལ་བ་གང་། །

ཡི་གེར་འགོད་པའི་སྒྲ་གོན་འདི་བརྩམས་སོ། །

(༡༡)

རྩོམ་པ་ལེ་འོ་ཁྱེ་འཕྲུལ་པ།

ཀ། དེ་ཡང་ཆེས་སྤྲ་བའི་དུས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ཙམ་གྱི་གོང་བོད་ནི། མུ་མེད་ནགས་ཀྱིས་
བསྐྱོར་བའི་མཆོ་སྒྲིང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་གང་འཆོམས་ཞིག་
ན་མཆོ་དང་ཁུ་ཆེན་ཡོད་པ་ནམས་རིམ་གྱིས་སྤྱེ། རང་རེའི་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ཏུ་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་
ཁྲུངས་སུ་བྱས་ཏེ་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་བ་ན་ཞེས་བཤད། གང་སྟར་དུས་དེའི་
ཆེ་མི་རིགས་སུས་ཀྱང་བདག་ཏུ་མ་བཟུང་བ་ཞིག་ཡིན། གཙན་གཟན་དང་རི་དྲགས་སོགས་ཀྱིས་
གང་བའི་གནས་སུ་ཡོད་ངེས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ཡུལ་འབྲོག་གྲོང་སྡེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་སོ།

ཁ། ཡུལ་འབྲོག་གྲོང་སྡེའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་ནས་ཀྱང་། དང་པོ་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་
པ་མི་མ་ཡིན་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར། ལོ་རྒྱུས་ཆེ་མོ་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་སྤེང་
བའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། (དང་པོ་གནོད་སྦྱིན་ནག་པོས་དབང་བྱས་ཏེ། ཡུལ་གྱི་མིང་ལ་བཟའ་
ཡུལ་རྒྱན་མེད་ཟེར། མཆོན་ཆ་མདའ་གཞུ་དེ་ཡི་དུས་སུ་བྱུང་། དེ་ནས་རེ་ཏི་མགོ་ཡག་བདུད་
ཀྱིས་བྱས། མིང་ཡང་བདུད་ཡུལ་ཁ་རག་རྩོད་དགུར་བཏགས། ལྟ་རེ་དག་སྟེ་དེ་ཡི་དུས་སུ་བྱུང་།
དེ་ནས་སྦྱིན་པོ་གཉའ་རེངས་ཁྲག་མིག་བྱས། ཡུལ་མིང་སྦྱིན་པོ་ནག་པོ་དགུ་ཡུལ་ཟེར། སྦྱིན་པོ་
ཀྱང་དང་སྦྱོགས་གཉིས་ལག་ཆར་བྱུང་། བཞི་པ་དམར་འཇམ་ལྟ་ཡིས་དབང་བྱས་ཏེ། ལྟ་ཡུལ་
གུང་ཐང་ལག་ཆར་ཁུ་གྱི་བྱུང་། ལྟ་པར་མུ་རྒྱལ་ཁོ་རྩེ་ཞེས་བྱས་བཟུང་། ཁང་འཕྲང་ཅང་འཕྲང་
ལག་ཆར་ཞགས་པ་འཕེན། དུག་པར་གྲོག་གྲོག་འདྲེ་ཡིས་དབང་བྱས་ཏེ། བདུན་པ་མ་སངས་རུས་
དགུས་དབང་བྱས་ཏེ། ༡། གཉན་གཡའ་སྤང་སྦྱེ། ༢། གར་ཏིང་ནམ་ཆ། ༣། སྦྱེ་ངན་ལམ་སྦྱེས།
༤། རུ་ཐོག་གར་སྦྱེས། ༥། བེ་དོ་ཀར་ཏིང་ནམ། ༦། མེ་པད་མ། ༧། གསང་གི་འཕུལ་པོ་ཆེ། ༨། དང་
བ་དངས་མ་མགུར། ༩། བཀོང་སྟོང་ནམ་ཆ་བཅས་མ་སངས་རུས་དགུ། ཡུལ་མིང་བོད་ཁམས་ཉ་
དུག་ཟེར། ལག་ཆ་དོང་རལ་གོ་ཆ་ཕུག་པ་བྱུང་། བརྒྱད་པ་ལྟས་བཟུང་བོད་ཁམས་སྤྱིང་དགུ་བཏགས།

སྐུལ་ལོའི་བར་ལོ་ངོ་སྐུལ་བཅུ་སོ་བཞིའི་རིང་དགོན་སྡེ་འདི་ཉིད་དུ་མདོ་སྐུགས་བཤད་སྐུབ་གྱི་འཆད་
 ཉན་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པས། མཁས་གྲུབ་གྱི་སློབ་མ་མུད་སྤད་པ། སློབ་དཔོན་སྐུ་ལེབ་སྐུག་ལེབ།
 སྐུག་ཆང་ལོ་ཙྰ་བ་སོགས་རིགས་པ་སྐུ་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་འདུས་པ་ལ་བརྟེན་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་
 དཔོན་སོ་སོར་བསྐོས་པས་གྲུ་ཆང་ཆེན་པོ་བདུན་ཆགས། གྲུ་ཆང་ཆེན་པོ་བདུན་ནི། སློ་མང་གྲུ་
 ཆང་། སློ་སྦྱིང་གྲུ་ཆང་། བདེ་ཡངས་གྲུ་ཆང་། བག་སྐྱོར་གྲུ་ཆང་། རྒྱས་པ་གྲུ་ཆང་། འདུལ་བ་
 གྲུ་ཆང་། སྐུགས་པ་གྲུ་ཆང་བཅས་སོ། །སློ་མང་གྲུ་ཆང་དུ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་པོ་དུང་
 གྲགས་པ་རིན་ཆེན་བསྐོས། དེ་ནས་སློབ་དཔོན་སྐུ་ལེབ་སྐུག་ལེབ་སོགས་རིམ་པར་བྱུང་། སློ་སྦྱིང་
 གྲུ་ཆང་དུ་འཆད་ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་དང་པོ་ལེགས་ལྡན་པས་མཛད། བདེ་ཡངས་སུ་དང་པོ་ཚྭ་ག་
 པ་དཔལ། བག་སྐྱོར་དུ་དང་པོ་སྐར་ཐང་རབ་མཆོག་ །རྒྱས་པ་གྲུ་ཆང་དུ་དང་པོ་ཀུན་དགའ་རིན་
 ཆེན། འདུལ་བ་གྲུ་ཆང་དུ་དང་པོ་དུང་བཙོན་འབྲས་གྲགས་པ། སྐུགས་པ་གྲུ་ཆང་དུ་དང་པོ་སློབ་
 དཔོན་རྒྱལ་ཚུལ་པ་དང་སྦྱིན་པ་མཆོག་པ་དཔལ་སོགས་གྲུ་ཆང་ཆེན་པོ་བདུན་བཅུགས་ནས་འཆད་
 ཉན་གྱི་སློབ་དཔོན་སོ་སོར་བསྐོས། གཞིས་ཀ་སྡུ་ཇོང་ནས་ཀྱང་ཐོག་མར་དགུན་ཆོས་དང་རིགས་
 གྱིའི་ཐེབས་གསར་དུ་སྐྱར་ཏེ་ཆོས་ཐོག་དངོས་གཞི་ཚུགས། ཆོས་རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱང་དགུང་ལོ་བདུན་
 ཅུ་དོན་གཅིག་བར་མདོ་སྐུགས་གྱི་འཆད་ཉན་མཛད་དེ་གྲུ་ཆོགས། སློབ་གཉེར། བཅའ་བྲིམས།
 འདོད་དགུ་ལོངས་སྤྱོད་སོགས་ཆོས་པའི་ལྷ་བ་བཞིན་རྒྱས་པར་གྱུར་དོ། །

ང་། འབྲས་སྐྱངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་བྲི་རབས་ནི།

- ༡། བྲི་པ་དང་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྡན་པ་ཆེན་པོ།
- ༢། གཙང་མོང་ཐོན་དུ་འབྱུངས་པ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ།
- ༣། མདོ་སྐྱོད་གྱུང་རུའི་སའི་ཆར་འབྱུངས་པ་གསང་ཕུ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ།
- ༤། ཙོང་ཁའི་ཡུལ་དུ་འབྱུངས་པ་རྗེ་སློ་བཟང་ཉི་མ།
- ༥། མདོ་སྐྱོད་མོང་པོར་འབྱུངས་པ་སློ་བཟང་ཉི་མ།
- ༦། འཕན་ཡུལ་དུ་འབྱུངས་པ་ཤུག་རིན་ཆེན།
- ༧། རྒྱལ་འགྲེལ་གྱི་འགྲེལ་པ་ཚུམ་པ་པོ་རྗེ་སློན་ལམ་དཔལ་བ།
- ༨། ཆལ་དུ་འབྱུངས་པ་ལེགས་པ་ཆོས་འབྱོར།

དགུ་པ་རྒྱལ་པོས་དབང་བྱས་ངན་པོ་ཅེ། །བརྒྱ་པ་འགོང་པོ་སྤྲུལ་དགུས་དབང་བྱས་ཏེ། །ཡུལ་གྱི་
མིང་ཡང་སྟོང་སྡེ་བཙོ་བརྒྱད་ཟེར། །ཞེས་གྲགས།

ག། དེ་ནས་མིའི་འགྲོ་བ་རིམ་གྱིས་བྱུང་། མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་ཚུལ་ཡང་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་
ཕུག་ན་པད་མོ་འཕགས་མཆོག་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱིས། བོད་ཡུལ་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོ་གནོད་སྤྲུལ་
མི་མ་ཡིན་ལ་སོགས་པ་ནམས་མི་ལུས་ཐོབ་དུ་རུང་བའི་དུས་སུ་གཟིགས་ནས། པོ་དུ་ལ་ཡི་རི་ལ་
གནས་པའི་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་སྤྲེལ་ལ་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བྱིན། ཏིང་
ངེ་འཛིན་དང་རྩ་འབྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བོད་གངས་ཅན་
གྱི་གནས་སུ་སྟོམ་དུ་བཏང་། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་ལྷ་མོ་སྟོལ་མའི་སྤྱལ་པ་བྲག་སྤོར་མོ་ཞིག་དང་བྱིམ་
ཐབས་ཀྱིས་འདུས་པ་ལས། རིགས་དྲག་ནས་ཆེ་འཕྲོས་པའི་ཕུག་གུ་དྲག་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ནམ་
ཞིག་ན་མི་མིན་སྤྱེ་མིན་བཞི་བརྒྱ་ཅམ་འཕེལ་བར་བྱུང་ལ། འཕགས་མཆོག་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་ཀྱིས་
རི་རབ་ཐོམ་ནས། ནས། གྲོ། སྒན། བྲ། སོ་བཙས་ལྷ་བླངས་ཏེ་གཏོར་བས་མ་ཚོས་ལོ་ཏོག་རྒྱས།
འདི་བོ་དང་ཞེས་སྤྲས་པས་བོ་དང་གོང་པོ་རི། འདིར་ཅེད་མོ་ཅེད་དང་ཞེས་སྤྲས་པས་ཅེད་དང་དུ་
མིང་ཆགས་ཞེས་གྲགས། གང་ལྟར་ཡང་དེ་དག་གིས་བས་སུ་མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཏོག་དང་། གོས་སུ་
ཤིང་ལོ་གྱོན། རིམ་གྱིས་མིའི་ནམ་པར་དོད། སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་
ལས་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་རུང་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཏོ། །མི་ཡུལ་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་རྒྱལ་ཕུན་སེལ་མ་བཞི་བརྒྱས་
དབང་བྱས། དེའི་གོང་དུ་རྒྱལ་ཕུན་སེལ་མ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱིས་མངའ་དབང་བསྐྱུར། གནག་ཕུགས་
གཞོན་པ་སོགས་ཀྱང་རིམ་གྱིས་འཕེལ། དང་པོ་མ་ཚོས་པའི་ལོ་ཏོག་ལ་ཡོངས་སྤྱད། ཕྱིས་སུ་ཚོས་
པའི་ལོ་ཏོག་ལ་ཡོངས་སྤྱད་དེ་དང་པོ་བསྐྱལ་བ་ཆགས་དུས་དང་ཆ་འདྲ་བ་ལྷ་བྱུང་ཡོད་སྟེ། གོང་
དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གི་ཁྱད་སྤངས་གང་ལ་བརྟེན་པ་དང་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་ཡིན་པའི་ཁྱད་སྤངས་
ནི། རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེམས་ལ་ལེའུ་སོ་ལྷ་ཡོད་པའི་ལེའུ་དང་པོ་འཕགས་མཆོག་སྤྲུལ་རས་གཟིགས་
བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་དང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་ལེའུ་ལས་ཞིབ་དུ་བཀའ་སྤྱུལ། འཕགས་མཆོག་སྤྲུལ་རས་
གཟིགས་ཐོག་མར་སྟོབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་ཕུགས་ཇི་ལྟར་སྟོང་བ་དང་། དེས་སྤྱང་བ་མཐའ་
ཡས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་སུ་བྱོན་ཚུལ། ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བུའི་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ། ལྷག་པར་
བོད་ཁ་བ་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སྤྱལ་པ་ཇི་ལྟར་སྤྱལ་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི་འོ་སྟོལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་ལེའུ་དང་

པོ་ནས་ལེའུ་ལྟ་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་པས། དེ་དག་ལས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། བོད་ཁམས་
སུ་ཐོག་མར་མིའི་འགྲོ་བ་རིམ་གྱིས་བྱུང་ཚུལ་དང་། བོད་ཀྱི་མི་རིགས་ནམས་བོད་ཀྱི་སྟོན་སྟེན་སྟུན་
རས་གཟིགས་ཀྱི་སྟུལ་པའི་སྟེའུ་དང་། སྟོན་མའི་སྟུལ་པ་སྟོན་མོ་བྲག་སྟོན་གཉིས་འདུས་པ་ལས་
བྱུང་ཚུལ་ཞིབ་པ་ནི། སྟོང་བཙན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་ལེའུ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལས་བསྟན་པས།
དེ་དག་ལ་ཁྲུངས་བརྟན་དགོས་སོ། །

ང་། འོ་ན་ཐོག་མར་འཇིག་རྟེན་འདིར་སྟོན་བཅུད་ཀྱི་ཆགས་འཇིག་རྟེན་ལྟར་ཞེ་ན། འཇིག་
རྟེན་འདི་འཇིག་པ་ན། འཇིག་རྟེན་འདིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་པལ་ཆེར་འོད་ཟེར་གྱི་སྟེན་རིགས་
སུ་སྟེ་བར་འགྱུར་ཚུལ། དེ་ནས་ཆེ་དང་བསོད་ནམས་ཟད་པ་ལས་མི་དང་སྟུང་པ་མཉམ་པར་སྟེ་ཚུལ།
དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལོ་དང་། ཟླ་བ། ཉི་མ། གཟའ་སྟར་ནམས་བྱུང་ཚུལ། ཁ་བས་རགས་པ་ལ་
ལོངས་སྟོན་ཚུལ་སོགས་ཞིབ་པར་འཆད་འགྱུར་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་མདོ་ལས་དང་། འདུལ་བ་
ལུང་གཞི་ལས་གསུངས། དེ་དག་གི་སྟེང་གཞི་ནི། སེར་སྟུན་གནས་པའི་ཤུག་རབ་དུ་མང་པོ་འདུན་
ཁང་དུ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་ནས་བར་སྐབས་སུ་གཏམ་འདི་ལྟར་སྟེང་བར་བྱེད་དེ། ཤུག་ནམས་གང་
ལས་སྟེས། ཐོག་མ་གང་ཡིན། རྒྱ་རྒྱུ་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་སྟེས། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བཅུད་ཀྱི་
སེམས་ཅན་ཐོག་མར་རྟེན་ལྟར་ཆགས་པའི་ལུང་ཁྲུངས་ཅུང་ཟད་སྟོས་ན། དེ་ལ་ཐོག་མར་སྟེང་གཞི་
ནི། (སྟོན་སྟེན་བཀའ་འགྱུར། བོད་གྲངས་ ༥༣། ཀ་རྟགས། ལ། ཐོག་གྲངས་ ༡༦༥། ན་ཡིག་
ཐེང་། ༩ པ་ལས། (དེ་ནས་སེར་སྟུན་གཞི་ན་གནས་པའི་ཤུག་རབ་དུ་མང་པོ་) ཞེས་པ་ནས།
(མཐོང་ནས་ཉིང་དེ་འཇིན་དེ་ལས་ལངས་ཉི་དགེ་སྟོང་གི་དགེ་འདུན་གྱི་གྲང་ལ་སྟུན་བཤམས་པ་
ཉིད་ལ་འདུག་གོ།) ཞེས་པའི་བར་དང་། བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཐོག་མར་རྟེན་ལྟར་ཆགས་ཚུལ་
གྱི་གཞུང་དངོས་གཞི་ནི། གོང་འཕྲོས་ཐོག་གྲངས་ ༡༦༥། ན། ཡིག་ཐེང་ ༣། པ་ལས། (འདུག་
ནས་ཆེ་དང་ལྟན་པ་མོང་གལ་གྱི་བྱ་ཆེན་པོས་སེར་སྟུན་གཞི་ན་གནས་པའི་ཤུག་ནམས་ལ་སྟེས་པ།) ཞེས་པ་
ནས་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་ལུང་ཁྲུངས་དངས་པ་ནི། མངོན་པར་འབྱུང་བའི་
མདོ་ཡིན་ལ། དེར་མ་ཟད་འདུལ་བ་ལུང་གཞི་ (སྟོན་ བོད་གྲངས་ ༣། ཀ་རྟགས། ག། ཐོག་
གྲངས་ ༡༤༣། ན། ཡིག་ཐེང་ ༡༥ པ་ལས། (དེ་ནས་སེར་སྟུན་གཞི་ན་གནས་པའི་ཤུག་རབ་དུ་
མང་པོ་འདུན་ཁང་དུ་ཆོགས་ཤིང་འདུས་ནས་) ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྟུལ་ཏོ། ། དེ་དག་གི་

ནམ་གཞག་ནི་བཅིང་ཕྱ་བ་ནི། མངོན་པ་གོང་འོག་དང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་བསྐྱེད་རིམ་
ནས་བསྟན་པ་ཕབ་བོ། །

དེ་བའདིར་གོང་འོག་ཀྱན་ལ་བཀའ་འགྱུར་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་དངས་པ་ནི། ཞོལ་པར་དེང་
སང་ལྟ་ས་བཀའ་འགྱུར་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཉིད་གཞིར་བཞག་སྟེ་ཤེས་བྱེད་བཀོད། ཤེས་བྱེད་འདྲན་
ཚུལ་ཡང་གོང་དུ་ཀ་རྟགས་བཀོད་པ་ལྟར་གཤམ་གསལ་ཀྱན་ལ་འདི་བཞིན་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཅ། དེ་ནས་གང་འཆམས་ཤིག་རིང་བོད་མི་ནམས་འབྲོག་པ་ལྟ་བུའི་ཆ་བྱད་དུ་གནས། རིམ་
གྱིས་ཞིང་པ་ཡང་བྱུང་། སྐབས་དེར་འབྲོག་པ་ཕལ་ཆེར་ཆུ་རྒྱན་བཟང་པོ་གང་དུ་ཡོད་པའི་སར་སྐྱ་
གུར་དང་ཕྱིང་གུར་སོགས་ལ་བཞུགས་ནས་གནས་ཆགས། སྐྱ་གུར་དེར་འབྲོ་སྟོང་བདེ་ཞིང་། ལྷག་
པར་འབྲེ་གཡག་དང་ར་ལུག་སྟོང་ཕྱག་བདག་ཉར་བྱས་ཏེ་སྤང་རྩ་གང་བཟང་གི་གནས་སུ་སྟོ་བཞུད་
བྱེད་པ་ལས། མཐའ་གཅིག་དུ་གཞིས་ཆགས་ཏེ་གནས་སྟོང་བྱེད་སྟོལ་མེད་པ་ཡིན་ངེས།

ཆ། བོད་ནི་ས་ཆ་སྐྱམ་གས་ཆེ་ལ། གང་ངར་དང་རྒྱང་ལྷགས་ཆེན་པོ། བོད་གྱི་ས་དཀྱུས་
ནམས་འཇམ་སྒྲིང་ནང་མཐོ་ཤོས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད། བོད་གྱི་ས་ཡུལ་ཆགས་སྤངས་ཀྱང་། སྟོང་
མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་རྫིང་བུ་འདྲ་བ། དུ་རྟེང་གངས་གྱིས་བསྐྱོར་བ། གུ་གེ་གཡའ་ཡིས་བསྐྱོར་
བཟོ། མང་ཡུལ་མཆོ་ཡིས་བསྐྱོར་བ་སྟེ་གསུམ་དང་། བར་དབུས་གཙང་རུ་བཞི་ཡུར་པ་འདྲ་བ་ཞེས་
དབུས་ལ་དབུ་རུ་སྐྱེད་ཤོད་དང་། གཡས་རུ་ནམ་ཤོད་གཉིས། གཙང་ལ་གཙང་རུ་ལག་ཤོང་འབྱེད་
དང་། གཡོན་རུ་ཉང་ཆུ་གཞུང་གཉིས་དེ་བཞི། སྤང་མདོ་ཁངས་སྤང་དུ་གཞིང་ས་འདྲ་བ་ཞེས་
སྤང་སྐྱ་རུ་སྤང་། མི་ཉག་ར་བ་སྤང་། ཡི་ཐང་སྟོ་འབོར་སྤང་། དམར་ཆ་སྤང་། འབྲེ་ཟླ་ཟལ་མོ་
སྤང་། མར་ཁམས་ཤོད་ལྟ་སྤང་སྟེ་སྤང་དུ་ག་བཅས་བོད་གྱི་ས་ཁུལ་ཆེན་པོ་བརྒྱ་གསུམ་དང་། ཡང་
བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་པ་ནི། དབུས་གཙང་དམ་པ་ཆོས་གྱི་ཆོས་ཁ། མདོ་སྤང་རྟེའི་ཆོལ་ཁ། མདོ་
སྟོང་མེའི་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཞེས་གྲགས། སྤྱིར་ན་བོད་གངས་ཅན་སྟོངས་གྱི་ངོས་འཛིན་རྒྱས་པ་ནི།
མཐོ་ལྗོངས་དཔལ་གྱི་ལྟ་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་སང་གས་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པར། འབྲོམ་
སྟོན་པས་མངོན་ཤེས་གྱིས་བརྟགས་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དུ་གསལ་བ། སྟོང་རྫོལ་གསུང་
གསུམ་(༡)པར་རྒྱལ་རབས་སྐབས་ལུང་དེ་ཡང་དངས་ཏེ་ཁྱངས་སུ་མཛད། གཞན་ཡང་སྟོང་རྫོལ་
གསུང་(༢)པར་འཇམ་སྒྲིང་སྤྱིའི་ངོས་འཛིན་མ་བྱ་ཆེན་མོའི་མདོ་ལས་ཞེས་དངས་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་

ཆོས་དར་བའི་ཡུལ་དང་ཆོས་མ་དར་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངོས་འཛིན་དོ། །

ང་། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་སྒྲོར་ལ་ཕྱི་ནང་གི་དེ་བཅེར་ཁག་ནས་ངེ་ལྟར་བཤད་པའི་ཚུལ་ནི།
འབྲོམ་སྟོན་པས་རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་སེང་གེར་མངོན་གཤམ་གྱི་བརྟགས་ནས་གསུངས་པའི་ལུང་བསྟན་དུ།
(བོད་ན་སྐྱེས་པ་བྱེ་བ་གསུམ། ཟ་མ་བྱད་མེད་བྱེ་བ་བཞི།)ཞེས་གསུངས། དུས་རབས་(༡༡)པའི་
ནང་ཡིན་ལ།

༡༥ རང་རེའི་ཕྱིས་ཀྱི་དེ་བཅེར་ཁག་དུ། མི་འབོར་གྱི་ཆད་སྒྲོན་ཆོས་རྒྱལ་བྱི་རལ་
ཡན་དབང་འཛིན་སྐབས་བྱི་བདུན་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་། བོད་སིལ་བྱར་འཁོར་རྗེས་ས་ཁོར་
བྱང་རྒྱུན་དེང་སང་མི་གངས་བྱི་དུག་བརྒྱ་ཙམ་ཡིན་ཞེས་འཁོད། དེ་མཚུངས་རང་རེའི་དེ་བཅེར་
གཞན་དུ་ཡང་འདི་བཞིན་གསལ།

༡༦ ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཅེར་ཁག་ནས་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། སྤྱི་ལོ་(༡༧༣༧)ལོ་གསར་དུ་
དཔར་བསྐྱུན་བགྱིས་པ་འཇར་མན་ཆོག་མཛོད་དེ་བཅུངས་བརྒྱ་གཉིས་དྲུག་གཅིག་ལ་ཡོད་པ། དེ་བ་
གངས་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ནང་གསལ། བོད་ཀྱི་མི་འབོར་སྒྲོར་ལ། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བྱང་ལ་དུགས་ཚུན།
བོད་ཀྱི་བྱང་ངོས་བྱང་ཐང་ཚུན། བོད་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱེ་དགུ་མདོ་ཚུན། བོད་མི་ས་ཡ་གསུམ་ནས་
བཞིའི་བར་ཡོད་འདུག་ཅེས་བཤད་(༡-༩༠༠༠༠༠༠)།

༡༧ ཡང་ཨ་རིའི་མི་རིགས་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༦༠)ནང་བཅུ་མས་པའི་དེ་བཅུངས་བསྐྱར་
སྤྱི་ལོ་(༡༧༧༡)ལོ་གསར་དུ་པར་བསྐྱུན་བགྱིས་པ་ཞིག་ནང་གསལ་བོད་ཀྱི་མི་འབོར་སྒྲོར་ལ། སྤྱི་
ལོ་(༡༧༥༩)སྐབས་བོད་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱེ་དགུ་མདོ་ཚུན་བོད་མི། (༡༣༧༩༦༧)དང་། དེ་ནས་
སྤྱི་ལོ་(༡༧༦༥)། མཚམས་བོད་མི། (༡༣༣༡༥༠)ཡོད་པར་བཤད། དེའི་བར་བོད་མི་
(༡༣༣༡༥༠)སྒྲོར་འཕེལ་རྒྱས་བྱང་བར་བྱིས་འདུག །དེའི་ཁྱད་སྟོན་ཀྱི་དམར་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་
ལ་དྲིལ་བསྐྱགས་བྱས་པའི་ཡིག་རིགས་ལ་ཁྱད་སྟོན་བར་སྤྲོད་ཞིང་། འདི་རིགས་རྒྱ་དམར་གྱི་
དྲིལ་བསྐྱགས་ཁྱད་སྟོན་སུ་བྱས་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་དེ་བཅེར་ཆེས་མང་། ཁོང་གསལ་དེ་བཅུ་མ་པ་པོའི་
མིང་དང་། དེ་བཅུ་ཁ་བྱང་སོགས་འདིར་དེ་ཙམ་གསལ་མི་ཆེ་བས་རེ་ཞིག་མ་བྱིས།

༩། བོད་ཀྱི་མི་འཁོར་ནས་གྲུ་བཙུན་དུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན།

༡། སྤྱི་ལོ་(༡༧༦༠) ནང་བཙུམས་པའི་རང་རེའི་དེབ་ཐེར་ཁག་ན། བོད་དུ་དགོན་པ་
ལྔ་སྟོང་སྟོར་(༥༠༠༠)དང་། གྲུ་པ་བྲི་སོ་ལྔ་།(༣༥༠༠༠༠)སྟོར་ཡོད་པར་བཤད་འདུག།

༢། ཡགོང་ས་སྐུ་ཕྱེང་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ལྷགས་ཅོམ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༦༣)ནང་
གསར་བསྐྱུན་ནང་གསལ། (བོད་ཀྱི་བྱད་ཆོས་ཆེ་མོས་དགོན་པ་ཏ་ཅང་མང་པོ་ཡོད་སྟབས། དགོན་
པའི་གྲངས་འཁོར་ངེས་གཏན་བཟོད་དགའ། བོད་ཀྱི་མི་འཁོར་ནས་བརྒྱ་ཆ་བཙུ་ཅམ་གྲུ་བཙུན་ཡིན་
གྱི་རེད་ཅེས་གསལ།

༣། སུམ་པ་མཁན་པོའི་དགའ་ལྷན་ཆོས་འབྲུང་དུ་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་ནམ་ཐང་།
(དབུས་གཙང་གི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཨང་གསུམ་ཡན་ཞིབ་བརྩིས་ཀྱི་དགོན་ཁག་ཆེན་སྟོང་བརྒྱད་
བརྒྱ་ལྔ་ག་(༡༥༠༠)གྲུ་གྲངས་འབུམ་དུ་(༡༠༠༠༠༠)ནི་བ་བྱུང་བའི་། ཞེས་འཁོད་འདུག །དེ་
ནི་གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཆེའི་སྤྱད་དུ་མཆོད་སྤྲོད་གྱི་འདུ་འགོད་རྒྱ་ཆེར་བཤམས་པའི་སྐབས་
བོད་གངས་ཅན་སྟོང་སྟོང་གྱི་རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་གཞིགས་སྟོང་དང་ཉམས་གསོ་དག་ཐེར་དཔྱིས་
ཕྱིན་པར་མཛད་པས། སྐབས་དེར་དབུས་གཙང་གི་དགོན་སྡེའི་གྲངས་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་
གྲངས་ཡང་འོལ་སྤྱི་ཅམ་གཏན་འབེབས་མཛད་པ་ཡིན་ཆོད། དེས་ན་མདོ་སྤྱད་སྤྱོད་གས་ན་དགོན་སྡེ་
དང་དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་དེ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་བས། དེ་ལྟར་ན་བོད་དུ་མི་འཁོར་སྤྱི་ལོ་
(༡༧༥༠) སྐབས་འབྲི་ཆུ་ཤར་བརྒྱད་ཆུན་ས་ཡ་གསུམ་ནས་བཞིའི་བར། (༣-༤༠༠༠༠༠༠)གྲུ་
གྲངས་ཡང་འབུམ་གསུམ་ནས་བཞིའི་བར། (༣-༤༠༠༠༠༠)དེ་བཞིན་འབྲི་ཆུ་ཤར་བརྒྱད་ཆུན་དགོན་
པ་ཡང་ལྔ་སྟོང་སྟོར་ཡོད་སྟེ། གོང་གསལ་ཡིག་རིགས་ཁག་དང་རང་ཅག་ནམས་ཀྱི་མཐོང་ཐོས་
རགས་པའི་ཆུལ་ལས་དཔག་པ་ཡིན་གྱི་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་གྲངས་ཆད་ཁ་ཆོན་གཅོད་དགའ་འོ། །

༤། བོད་ཀྱི་ས་རྒྱུ་སྟོར་ནི། སྤྱི་ལོ་(༡༧༣༧)ལོ་གསར་དུ་པར་བསྐྱུན་བགྱིས་པ་འཇར་
མན་ཆེན་མཛོད་དེབ་གྲངས་བཙུ་གཅིག་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་ས་རྒྱུ་སྟོར་ལ། སྟོད་ལ་དྲགས་ཆུན། བྱང་
ངོས་བྱང་ཐང་ཆུན། སྤྱད་སྤྱོད་དགའ་མདོ་ཆུན། སྟོར་རྒྱ་(༡༥ལོ་མེ་ཏུར)ས་ཡ་གཉིས་དང་འབུམ་
གཅིག་ཡོད་པར་བཤད། དེབ་དེར་དཔྱིན་བོད་དང་། རུ་དཔྱིན་གཉིས་པན་ཆུན་བོད་ཀྱི་སྟོར་ལ་
ཆེངས་ཡིག་སྐྱ་ཆོགས་བཞག་ཆུལ། སྤྱི་གོང་མ་རྒྱ་ནག་དང་སོག་ཡུལ་དུ་ཐེབས་པའི་དོན་ཅ། ཐེབས་

དུས་ཆེས་གངས་ཟླ་དུས་ཁ་གསལ་ཡང་བཀོད་འདུག།

༡༥ ཡང་ཨ་རིའི་མི་རིགས་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོ་ (༡༩༦༠) ནང་གསར་དུ་བཅུ་མས་པའི་དེ་བ་
སྤྱི་ལོ་ (༡༩༧༡) ལོ་གསར་བསྐྱུན་བཀྲིས་པ་ཞིག་ནང་གསལ། བོད་ཆབ་མདོ་ཚུན་སྒྲོར་རྒྱ་མལ་ལེ་
བཞི་འབུམ་བདུན་ཁྲི། (༤༧༠༠༠༠) ཡོད་པར་བཤད་འདུག་ཅིང་། དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ (༡༩༦༥) སྐབས་
ཡིན་ཚུལ་བཟོད་འདུག །དེ་ལྟར་ན་) སྒྲོར་རྒྱ་མལ་མེ་ (༤༧༠༠༠༠) ལ་སྒྲོར་རྒྱ་ (ཀེ་ལོ) མེ་
ཏར་) (༡༣༣༣༠༠༠) བཅིས་ཤིང་། བོད་གསལ་དེ་ལྟར་བཤད་པ་ནི་སྒྲོར་རྒྱ་ཡིན་གྱི་ཐད་ཀར་བཅི་
བ་མིན་ནོ། །

༡༦ བོད་གྱི་ས་རྒྱའི་སྒྲོར་རང་རེའི་ཡིག་རིགས་གྱི་ཁྲུངས་ནི། རྒྱལ་པོ་ས་ཡི་སེང་གེས་
འབྲོམ་སྟོན་པ་ལ་དྲི་བ་ཁྱུས་པའི་སྒྲོར་གོང་དུ་སྒྲོང་རྡོལ་གསུང་འབུམ་ (༢) པར་གསལ་ཞེས་བཀོད་
པ་དང་། དེ་མིན་ས་བཅིས་དང་སྒྲགས་ཁང་སོགས་བཅིས་པ་ལས། ཁྱུ་དང་མེ་ཏར་སོགས་མངལ་
ནས་བཅི་བའི་སྒྲོལ་ཆེར་མ་དར་ལ། བོད་ནི་མི་འབོར་ལ་གཞིགས་པའི་ས་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་ཡུན་རིང་བར་
སྒྲོལ་བཟང་ཁོ་ནས་དུས་གདའ་བར་གནས་སོ། །

ཐ༣ བོད་གྱི་མཐོ་ཆད་ནི།

རང་རེའི་དེ་བ་གསར་ཁག་དུ། ནག་ཚུ་སོགས་བྱང་ཐང་ནམས་སུ་སྐྱུམ་ཁྱུ་ཆིག་ཁྲི་དུག་སྟོང་།
སྒྲོ་ཐོད་ལ་ཅེ་དང་། སྐག་རི་འདྲ་བར་སྐྱུམ་ཁྱུ་ཆིག་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཙམ། ལྟ་སར་སྐྱུ་ལ་ཁྱུ་ཆིག་ཁྲི་
ཆིག་སྟོང་། རྩོ་ཕྱོགས་དེ་མ་ལ་ཡའི་རི་མཆོམས་ནམས་སུ་སྐྱུམ་ཁྱུ་བདུན་བརྒྱ་ཅན་གྱི་ས་ཡང་ཡོད་
ཅིས་འཁོད། སལ་ཆེར་ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་གི་དེ་བ་ཐེར་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པ་ཡིན་ཆོད། རང་རེའི་ཆག་
ཤོག་དང་། ཡིག་རིགས་སྒྲ་ཆོགས་སུ་དེ་བཞིན་བྲིས་པ་མང་།

༡༧ སྤྱི་ལོ་ (༡༩༣༩) ནང་བཅུ་མས་པའི་འཇར་མན་ཆིག་མཛོད་དེ་བ་གངས་བཅུ་གཅིག་
པའི་ནང་བོད་གྱི་ཐད། རྒྱ་མཆོ་ནས་མེ་ཏར་ལྔ་སྟོང་ (༥༠༠༠) ཆོད་སྤྱིར་བཏང་བོད་གྱི་མཐོ་ཆད་
དང་། གངས་རི་མཐོན་པོའི་ཅེར་མཐོ་ཆད་ (མེ་ཏར་) སྟོང་ཕྱག་བརྒྱད་དང་བདུན་བརྒྱ་ (༩༧༠༠) ཅིས་
བཤད་འདུག །ཡང་ཕྱི་རྒྱལ་དེ་བ་གཞན་དུ་བོད་གྱི་མཐོ་ཆད་མེ་ཏར་བཞི་སྟོང་སྒྲོར་ཞེས་བཤད་འདུག་
པས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་ཡིག་རིགས་ལ་ཡང་དག་མིན་སྒྲ་ཆོགས་ཤིག་མཆིས་ན་ཡིད་དྲོན་དཀའ། གང་
ལྟར་བོད་གྱི་སྤྱིར་བཏང་མཐོ་ཆད་མེ་ཏར་བཞི་སྟོང་ནས་ལྔ་སྟོང་བར་ (༤-༥༠༠༠) ཡོད་ཆོད། དེ་

མིན་ས་ཆའི་མཐོ་དམན་གྱིས་དཔག་དགོས། སྤྱིར་བོད་ནི་འཇམ་གྱིང་ནང་གི་ས་ཆ་མཐོ་ཤོས་སུ་ཆང་
མས་ངོས་འཛིན་གྱིད། རི་མཐོན་པོ་ནམས་ཀྱི་ཕྱིར་(མེ་ཏུར་)བདུན་སྟོང་ནས་བརྒྱད་སྟོང་བར་
(༥-༡༠༠༠)ཡོད་སྐད། ས་ཆ་དམའ་ཤོས་ནམས་སུ་(མེ་ཏུར་)བདུན་བརྒྱ་ནས་ཆིག་སྟོང་བར་
(༥༠༠-ནས་(༡༠༠༠)ཡོད་ཆོད། ལྷ་སའི་མཐོ་ཆད་ཀྱི་མཆོ་ནས་བསྐྱམ་བྱ་ཆིག་བེ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་
ཙམ་ཞེས་སྟོབ་དེ་བ་གསུམ་པར་གསལ།

ད། བོད་དུ་གྲང་ཆད་ནི། དགུན་ཁ་ཆེས་གྲང་བའི་སྐབས། མཐོ་ཆད་(ཐེ་མོ་མེ་ཏུར་)བཞི་
བརྒྱ་(༤༠)ཙམ། ཆ་ཤོས་ནི་མཐོ་ཆད། ཐེ་མོ་མེ་ཏུར་)གསུམ་རུ་སོ་གསུམ་(༣༣)ཙམ། བོད་
ནི་སྤྱིར་ས་ཆ་སྐྱམ་ལ་གྲང་ངར་བྱགས་ཆེ། དབྱར་དུས་ཀྱང་སྤྱིན་པ་ཕལ་ཆེར་རི་ཕྱིར་གནས་པ་ལས་
གྲང་བྱིར་དང་། ཐང་དུ་ཕལ་ཆེར་མི་འབབས། དེ་ལྟར་བོད་ནི་མི་འབོར་ཉུང་ཞིང་། དེ་ལ་གཞིགས་
པའི་ས་ཀྱི་དང་། ཟས་གོས་ཀྱི་ཐོན་འབབ་ཆེས་ཀྱས་ཤིང་། འཕུལ་འཁོར་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཟས་གོས་
ཐོན་བསྐྱེད་ཆང་མ་སྤྱེས་བུའི་ལག་ཤེས་ཀྱི་རྩོལ་བའི་གྱིད་པ་ལས་བྱུང་བ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེར་
བརྟེན་བཟའ་བདུང་ནམས་རང་བཞིན་གྱིས་ཟས་བརྒྱད་ལྟན་པ་ཁོ་ནར་གྲུབ། དེས་རྒྱུན་པས་ཀྱི་མཆོའི་
ཚུ་རིར་གནས་པ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལུས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་སུ་བརྩེ།

ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཟི་བརྟན་ནི། ཀྱི་བལ་སོགས་ནས་བོད་དུ་རིམ་
བཞིན་དར་བའི་ཐོག་དཔོན་འབངས། མི་བརྒྱད་ནས་མི་བརྒྱད་བར་ཆོས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དད་པ་ལྟན་
སྤྱེས་ལྷ་བུར་ངང་གིས་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཀྱི་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ནས་བཟུང་ནམ་ཞིག་སྤྱི་མས་
ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀའི་དབང་སྐྱུར་མཇུག་དེ་སྐྱུ་ཕྱེང་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བར་གངས་ཅན་གྱི་སྟོངས་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཀྱི་མཆོ་ཆེན་པོས་ཡུག་གཅིག་དུ་བྱལ་བ་ལྟར་ཀྱས་ཏེ། ལུགས་གཉིས་
ཀྱི་སྟོན་ནས་བདེ་བར་དབང་བསྐྱུར་ཏེ། །

དེ་ལྟར་དབང་སྐྱུར་བ་པོ། གང་དུ་དབང་བསྐྱུར་བ། རི་ལྟར་དབང་བསྐྱུར་བའི་ཚུལ་ནི་
འོག་ནས་ཀྱི་ལ་རབས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་དོ། །

(༡༡)

༥ ལྷོན་པ་འདས་ལོ། བོད་རྒྱལ་ལོ། སྤྱི་ལོ།
རབ་ལོ་བཅས་ལ་དོགས་པ་དཔུང་པ།

༡༥ རྒྱ་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་འདི་དག་ལོ་ཆོགས་ལ་བསྟོས་ནས་མ་བཞག་ན་བྱང་བ་དང་འབྲུང་
འབྲུར་གྱི་ས་མཆོམས་ཞིབ་ཕྱོད་གས་དཀར་བས། ལོ་དུས་བཅི་ཚུལ་ཡང་མང་དུ་སྤྲང་བ་ལས། འདིར་
ནི་ལྷོན་པ་འདས་ལོ། བོད་རྒྱལ་ལོ། སྤྱི་ལོ། རབ་ལོ་བཅས་བཞི་ལྷོན་ལ་བཅི་སྤྲང་ནས་བཅི་སྤྲང་། དེས་ན་ལྷོན་
པ་འདས་ལོ་མ་གཏོགས་སྤྱི་ལོ་སོགས་ལ་བཅི་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཆེར་མེད། ཐོག་མར་འདས་ལོ་བཅི་
ཚུལ་ལ་དཔུང་ན།

༡༦ ལྷོན་པ་འདས་ལོ་བཅི་ཚུལ་ཡང་མཁས་པའི་བཞེད་ཚུལ་འདྲ་མིན་བརྒྱ་བཞི་ཙམ་སྤྲང་
ཞིང་། ཐམས་ཅད་འགོད་པར་མ་རྒྱས་ལ་ཡིག་ཆོགས་ཀྱང་ཆེ་བས། འདིར་རགས་རིམ་གྲགས་ཆེ་
བ་ནམས་བཀོད་ན།

༡༧ དེ་བཞེད་དམར་པོ་ལྟར་ན། ལྷོན་པ་འདས་ནས་ལོ་གསུམ་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་
ན་ཆོགས་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གསང་ཕུ་ནེ་ལུ་ཐོག་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཕུག་བཏབ་ཅེས་གསལ།
གསང་ཕུ་ནེ་ལུ་ཐོག་ཕུག་བཏབ་པའི་དུས་ནི། སྤྱི་ལོ་(༡༠༥༣) རབ་བྱུང་ ༡ པོའི་ཚུ་སྤྲང་དུ་ཁེལ་
ཞིང་། དེ་བས་དེ་བཞེད་དམར་པོ་ལྟར་ན། འདས་ལོ་དང་སྤྱི་ལོའི་བར་ན་ལོ་(༡༡༣༥) ཙམ་ཡོད་
ཅིང་།

༡༨ ཡང་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྲུང་ཡིད་ཀྱི་མངོས་
རྒྱན་དུ། (ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་སུམ་བརྒྱ་དུག་བརྒྱ་ཙམ་
ལ་ཉི་བཞི་དང་འཛིན་གྱི་ལེའུ་ལྷོན་ཀྱི་འགལ་བའི་ས་མོ་སྤྲང་གི་ལྷོན་ཟླ་ར་བའི་ཡར་ཆོས་བཟང་
པོ་ལ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་དུ་སྤྲུར་བ།) ཞེས་བཀའ་གདམས་ཆོས་
འབྲུང་བཅུམས་པའི་དུས་ཆོག་བཞུགས། སྤྱི་ལོ་(༡༥༣༧) རབ་བྱུང་ ༧ པའི་ས་སྤྲང་ལོ་ཁེལ་ཞིང་།
དེ་ལྟར་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྲུང་ལྟར་ན། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་ནས་སྤྱི་ལོའི་བར་(༡༣༦) ཡོད་ཅིང་།

རྫོ་ནང་ཡང་བཞུགས།

༡༥ སུམ་པ་མཁན་པོས་རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ས་འབྲུག་ལོ་རེ་མིག་བརྩམས་པས། དེ་
ཡན་ལ་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་ (༣༥༩༡) མོང་བར་བཤད། རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ས་འབྲུག་ལོ་དེ་
སྟེ་ལོ་ (༡༧༩༩) ཁེལ་བས། དེ་ལྟར་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་འཁོར་བར་ (༡༩༩༩) ཡོད་ཅིང་།

༡༦ ཡང་སྡེ་སྤྱི་དུ་བེ་དཀར་དུ་རབ་བྱུང་ ༦ པའི་ཆུ་ཕག་ཡན་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱའི་ལྷ་
དང་དུག་པའི་དུག་བརྒྱ་རེ་ལྷ་ (༣༥༦༥) འདས་པར་བཤད། དེ་ལྟར་ན་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ཆུ་ཕག་
ལོ་སྟེ་ལོ་ (༡༩༩༩) འཁོར་བས། འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་འཁོར་བར་ (༡༩༩༩) ཡོད་འདུག་པས།

༡༧ ཡང་དུས་འཁོར་ཁྲུངས་སུ་བྱས་ནས་སྟོན་ཅིས་ཁང་གི་ཅིས་གཞུང་རིགས་ལྷན་སྟོང་
ཐིག་ཏུ། (གསང་སྤྱུགས་རྒྱུད་སྡེ་མ་ལུས་པ། །འདེམ་ཁར་ཞུ་ཆེམས་ཚུལ་དུ་གསུངས་) ཞེས་
རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་མེ་ལོས་ལོ་ཅིས་མགོ་གསར་པ་སྟོན་ཤིང་། རིགས་ལྷན་སྟོང་ཐིག་ཀྱང་ལོ་
དེར་བརྩམས་ཏེ་རབ་བྱུང་རེའི་མཆེམས་སུ་ཅིས་མགོ་གསར་པ་རེ་སྟོན་བའི་སྟེ་ལོ་བཞུགས། དེས་ན་
རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་མེ་ལོས་ལོ་སྟེ་ལོ་ (༡༩༩༩) ཁེལ་བས། དེ་ལྟར་ན་འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་
འཁོར་བར་ (༡༩༩༩) ཡོད་ལ།

༡༨ རྒྱ་གར་ནང་པ་དང་། མིང་ག་ལའི་ནང་པ་སོགས་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ལྟར་ན། སྟེ་ལོ་
(༡༩༩༩) ལོ་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཉིས་སྟོང་ལྷ་བརྒྱ་ (༣༥༠༠) ལོ་ན་པའི་དུས་ཆེན་མཇུག་
པ་ལྟར་བཞུགས། པའ་ཆེན་གྱུ་ཕྱི་ཡང་དེ་ལྟར་བཞུགས། དེ་ལྟར་ན་སྟེ་ལོ་ནས་འདས་ལོ་འཁོར་བར་
(༤༩༩) ཡོད་འདུག་པ་བཅས་དང་། གཞན་ཡང་སྤྲུང་ཆོད་དང་གནས་ཆོད། ཐིག་པ་བྱུན་མོང་བ་
དང་བྱུན་མོང་མིན་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་པ་ཡོད་ཀྱང་སྐབས་དོན་པོར་བ་དང་ཡིག་ཆོགས་ཆེ་
བས་རེ་ཞིག་བཞག་སྟེ་སྐབས་དོན་འདི་ལྟར།

- ༡ གོང་དུ་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དུག་ཅུ་ཞིག་བཞུགས་པའི་སོ་སོའི་བཞུགས་ཚུལ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྟུངས་ན།
༡ དེ་བཞུགས་དམར་པོ་ལྟར་ན་འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་འཁོར་བར། (༣༩༩༩)
༢ བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྲུང་ཡོད་ཀྱི་མཇུག་ལྟར་ན་འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་འཁོར་བར། (༤༩༩)
༣ སུམ་པ་མཁན་པོའི་རེ་མིག་ལྟར་ན་འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་འཁོར་བར། (༤༩༩)
༤ སྡེ་སྤྱི་དུ་བེ་དཀར་ལྟར་ན་འདས་ལོ་ནས་སྟེ་ལོ་འཁོར་བར། (༡༩༩༩)

༥ རིགས་ལྡན་སྤྱི་བཟུངས་ལྟར་ན་འདས་ལོ་ནས་སྤྱི་ལོ་འདི་བཟུངས། (༤༩༠)

༦ རྒྱ་གར་ནང་པ་དང་སིང་ག་ལ་སོགས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན་སྤྱི་ལོ་འདི་བཟུངས། (༤༩༡)

ག༡ དེ་ལྟར་བཞེད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་གཅིག་མཆིས་པ་ལས། འདིར་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཞེ་ན། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་སྟོན་པ་ལ་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བ་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་སྤྱང་དོར་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་སྤྱུགས་བཤད་དུ་གསུངས་པ་ཆེས་མང་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཕལ་ཆེ་བ་ནི་སོ་སྟེ་ཕལ་པ་རྣམས་ལྟ་བུ་ཅི། སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མཛོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ལས། ས་མཐོན་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱུགས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་ཡང་དོ་བོའི་སྟོན་སྟེ་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། དེས་ན་འདི་རང་ལུགས་འདི་གཞན་ལུགས་ཞེས་འོལ་ཆོད་ཀྱིས་ཁ་ཆོན་གཅོད་དཀའ་བས། འོན་ཀྱང་འདིར་ནི་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྤྱང་དོར་གཅོད་ཆེ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་བསྟན་ནས་ངེས་པར་འཇོག་དགོས། དཔེར་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ཕྱ་རབ་གཅིག་གི་གོ་སར་བཀོད་ཀྱང་། རྒྱལ་ཕྱ་རབ་ཆེ་རུ་མི་འགྲོ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་ཚུང་དུ་མི་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་ཉིང་ངེ་འཇོན་གྱི་རྒྱས་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སྟེ་རང་འགའ་བའི་སྤྱང་དོར་བཞག་དུ་མེད་ལ། དེས་ན་མདོ་ལས། འཇིག་རྟེན་ང་དང་ཚོད་ཀྱི། ང་འཇིག་རྟེན་དང་མི་ཚོད། འཇིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་ཅེས་སྒྲས་པ་ང་ཡང་དེ་ལྟར་སྒྲུབ་ཞེས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྣམ་གཞག་གཅོད་ཆེ་བ་བཟུང་སྟེ་རེ་ཞིག་གོང་དུ་བཀོད་པའི་ལུགས་དུག་པ་དེ་གཞིར་བྱས་ཏེ་གཏན་ལ་ཤབ། རང་རེའི་ཕྱིས་ཀྱི་དེབ་གསར་ཁག་དུ་འདས་ལོ་བཅི་ཚུལ་འདི་གནས་བཏན་སྟེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བཅི་ཚུལ་ཞེས་བྲིས་པ་མང་བས། སྤྱིར་ལུགས་དེ་འོས་འགབ་ཆེ་བ་དང་། ཐུན་མོང་བའི་སྤྱང་དོར་མཐུན་གསུམ་ཆེ་ཡང་། ལུགས་དེ་གནས་བཏན་སྟེ་པའི་ལུགས་ཞེས་པའི་རང་རེའི་བཀའ་བསྟན་གྱི་ཁྱད་སྤངས་གང་ཡིན་དཔུང་།

ང༡ དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཀོད་པའི་ལུགས་དུག་པ་དེ་ཐེག་དམན་གྱི་ལུགས་སུ་ཁས་མཆིས་པའི་དང་སངས་ནང་པ་ཕལ་མོ་ཆེ་དང་། སིང་ག་ལ་སོགས་ཀྱི་འདས་ལོ་བཅི་ཚུལ་འདི་བཅི་ཚུལ་ཀྱན་གྱི་ནང་ནས་འོས་འགབ་ཆེ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་ཀྱི་བྱུང་བའི་སྟེང་ནས་འཆད་ན་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་། རང་རེའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་རིགས་གཞུང་རྣམས་དང་ཡང་མཐུན་གསུམ་

ཆེ་ལ། འོན་ཀྱང་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་གི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཕྱི་ནང་མཁས་པ་དག་གི་བཞེད་ཚུལ་
 དེབ་ཐེར་ཁག་འདྲ་མིན་ཅི་རིགས་མང་དག་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་
 གི་ཁྲུངས་ལུང་དང་ངེས་པར་འབྲེལ་བ། ཆད་མའི་སྟོབས་གིས་ངེས་པ་རྟེན་ཅུས་ཤིང་ཡིད་སྟོན་ཅུས་
 པ་ནི་ཉིན་སྐར་ལྟར་འདུག་ཅིང་། སལ་མོ་ཆེ་ནི་ཆོས་འབྲུང་སྤྱི་མ་དག་གིས་གང་བྲིས་པ་ལ་བསྐྱར་
 བཟོད་མཛད་པ་ལྟ་བུར་གསལ། དེས་ན་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ཕྱི་ནང་གི་རིགས་གཞུང་ཁག་
 ནས་ངེ་ལྟར་འཆད་ཚུལ། དེ་དག་ལ་དོགས་པ་ཅུང་ཟད་དཔུང་པ། དངོས་པའི་གནས་ཆོད་གང་ཡིན་
 གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཅས་ལས།

ཅ༽ ཐོག་མར་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ནས་བཟུང་དེང་སང་ཡོ་རོབ་དང་དུས་ཕྱིས་རྒྱ་གར་
 རང་ལ་གྲགས་པའི་མྱ་ངན་མེད་གཉིས་པའི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་སྟོང་གི་ཐེག་ལེ། (བེན་དུ་ས་ར་) བར་
 དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྟོང་པོ་ནས་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དང་པོའི་བར་བཅས་
 འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་ལུང་གིས་ཟིན་ཚུལ་བཏོད་ན།

༡༽ འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད། བཀའ་འགྱུར། ལྟ་པོད་གྲངས་ ༡༩། ཀ་ཏགས། ཐ། ཐོག་
 གྲངས་ ༤༠༠། ན། ཡིག་ཕྱེད་ ༩ ལས། (ང་ནི་ས་སྟོང་མྱ་ངན་འདས། ལོ་བརྒྱ་དག་ནི་
 འདས་པ་ན། ལྷང་མེད་ཅིང་ཉེས་པར་བཅས། མི་ཤེས་མུན་པས་རབ་དུ་བསྐྱེབས། དེ་ཆེ་ས་ནི་
 སྟོང་པ་ཞེས། རྒྱལ་བ་རྣམས་གིས་སྤངས་པ་ཡིན། དེ་ཆེ་མི་ཟད་ཆེན་པོ་ཡི། ཁྲོད་བྱེད་མེ་
 ཏོག་ཅན་དུ་ནི། མྱ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཡི། རྒྱལ་པོ་ས་ནི་སྟོང་བྱེད་པ། ཁྲོ་བཅས་ལས་ནི་དྲག་
 པོ་བྱེད། ཅེས་དང་། ནམ་ཞིག་མཆོད་རྟེན་གྲངས་མེད་བཞེངས་ཏེ་ས་གཞི་མ་ལུས་པ་མཛེས་པར་
 བྱས་པ་ཡང་ལུང་དེའི་འཕྲོས་ནས། (དེ་ཆེ་རྒྱལ་བའི་མཆོད་རྟེན་གྱིས། ལ་རྣམས་མ་ལུས་མཛེས་
 པར་བྱས། བདག་ཉིད་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད། སྟོན་ལམ་དག་ནི་འདེབས་པར་བཅོམ།) ཞེས་སོ།

༢༽ ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་གི་འོག་དེ་མ་ཐག་མྱ་ངན་བྲལ་གྱིས་རྒྱལ་སྟོང་འཛིན་པ་ལུང་
 བསྟན་ཚུལ་ནི། དེའི་འཕྲོས་ནས། (དེ་འོག་རྒྱལ་པོ་འབྲུང་བ་ནི། མྱ་ངན་བྲལ་ཞེས་རྣམ་པར་
 གྲགས་) ཞེས་སོ། །

༣༽ དེའི་འོག་དུ་རྒྱལ་པོ་དཔའ་པོའི་སྤེས་རྒྱལ་སྟོང་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་ཏེ། (དེ་ཡི་
 འོག་དུ་རྒྱལ་པོ་ནི། དཔའ་པོའི་སྤེ་ཞེས་རབ་དུ་བཟོད། །

༤༥ དེའི་འོག་ཏུ་ག་ཟ་བེ་ལུའི་རིགས་སྤྲུང་པའི་རྒྱལ་པོ་དག་འཕོ་ཞེས་འབྲུང་བར་
ལུང་བསྟན་ཏེ། (དེ་ཡི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་ནི། །དག་འཕོ་ཞེས་བྱ་འབྲུང་བར་འབྱུང་། །) ཞེས་དང་།
གཞན་ཡང་། (ཕུ་ལི་) བསྟན་བཅོས་སུ་ཡང་རྒྱལ་པོ་འདི་ས་ལོ་ཉེར་གཉིས་རྒྱལ་སྤྲུང་འཛིན་པར་
བཤད།

༤༦ དེའི་རྗེས་སུ་མྱ་ངན་མེད་གཉིས་པའི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཟླ་བ་སྤྲུང་བ་(ཅན་ཏུ་གྲུབ་ཏུ་) ཞེས་
པ་དེས་རྒྱལ་སྤྲུང་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་ཚུ་ལ། (རྒྱལ་པོ་དེ་ལས་གཞན་པ་ཡང་། །ཟླ་བ་སྤྲུང་བ་ཞེས་
བྱ་བར་འབྲུང་། །གཞོན་སྤྲུང་ཚུ་དབང་འབྱུང་བ་སྟེ། །རྒྱལ་སྤྲུང་གཞོན་པ་མེད་པར་བྱེད། །ལོངས་
སྤྲུང་ཆེ་ཞིང་བདེན་པར་སྤྲུང་།) ཞེས་དང་། རྒྱལ་སྤྲུང་འཛིན་ཡུན་དང་། ལོ་རབས་གང་གི་ཆེ་ནི་
འོག་ནས་དོན་བསྟུས་སྤྲུང་སུ་འཆད།

༤༧ དེའི་འོག་ཏུ་ཟླ་བ་སྤྲུང་བའི་བྱ་སྤྲུང་གི་ཐིག་ལེ། (བེན་ཏུ་ས་ར་) ཞེས་པ་དེས་རྒྱལ་
སྤྲུང་འཛིན་པ་ནི། (རྒྱལ་སྤྲུང་ལ་ནི་བྱ་བཞག་པ། །སྤྲུང་གི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བ།) ཞེས་དང་། རྒྱལ་
པོ་དེའི་སྤྲུང་པོ་ཅན་གྱི་ཡང་སྤྲུང་བའི་དེར་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བེན་ཏེ། (ཅན་གྱི་ཞེས་ཆུང་གྲགས་
པ། །བྲུང་བེ་བྱེད་སྤྲུང་བྱོ་བོ་འབྱུང་།) ཅེས་སོ། །སྤྲུང་གི་ཐིག་ལེས་རྒྱལ་རབས་འཛིན་ཡུན་ཡང་འོག་
ནས་སྤྲུང་བའི་གཅིག་ཏུ་འཆད།

༤༨ དེ་ནས་ལོ་རྒྱུད་དང་རྒྱལ་གར་རང་ལ་དེང་སང་གྲགས་པའི་ཚོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་དེ་
བྱུང་ཞིང་འདི་ནི་གོང་གསལ་དགྲུས་གཅིག་ལ་ལུང་གིས་དངོས་སུ་མ་བེན་ལ། དེ་ནི་ཟླ་བ་སྤྲུང་བའི་
བྱ་སྤྲུང་གི་ཐིག་ལེའི་བྱ་ཡིན་ལ། དེས་ན་དག་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱི་དེབ་ཐེར་དུ། (མྱ་ངན་མེད་
ཀྱི་ཡབ་ཅན་ཏུ་གྲུབ་ཏུ་) ཅེས་འཁོད་འདུག་པ་ཕལ་ཆེར་ཡིག་ཚོར་ལས། དེ་ཅུ་རྒྱལ་པའི་གནས་
ལ་འབྱུང་བ་ག་ལ་སྤྲུང་། འོན་ཀྱང་པར་འདེབས་སྤྲུང་ཆེང་མར་ཆེག་རིས་འདྲ། (ཅན་ཏུ་གྲུབ་ཏུ་)ནི་
མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཡིན་ལ། མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཡབ་ནི་རྒྱལ་པོ་སྤྲུང་གི་ཐིག་ལེ་(བེན་ཏུ་ས་
ར་) ཞེས་པ་དེ་ཡིན་པར་སྤྲུང་བའི་རིག་གཞུང་ཀུན་གྱིས་མ་གྲིན་གཅིག་ཏུ་བཤད། དེས་ན་སྤྲུང་གི་ཐིག་
ལེའི་བྱ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ་འདི་ནི། མྱ་ངན་མེད་གཉིས་པ་ཞིག་བྱུང་བས་དེ་ཡིན་ངེས། དེའི་ལོ་
རྒྱུས་ནི་རྣམ་ཐོག་གསལ་པའི་དེབ་ཐེར་ཁག་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད། དེ་འདྲའི་མྱ་ངན་མེད་དེ་
ལ་བྱ་ཀུན་ཞེས་པ་ཞིག་འབྱུངས་པས། དེའི་ལོ་རྒྱུས་བསྟན་འབྱུང་ནང་ཀུན་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་དང་།

ཡོ་རོབ་ཀྱི་དེ་བ་ཐེར་དག་ན་ཡང་གསལ། ཡོ་རོབ་ཀྱི་དེ་བ་ཐེར་ཁག་ན་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་སྤྲུལ་པ། (ཅན་
 ང་གྲུ་པ་ཏ) ནས། ཟླ་ངན་མེད་ཀྱི་བར་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་འོག་ནས་སྤྲུལ་གཅིག་
 ཏུ་འཆད།

ཟླ་ངན་མེད་དང་པོ་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་སོགས་ནས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ནི། མི་
 ཡུལ་གྱི་གནས་སྒོ་ཐོག་མར་སྤེ་སྤེ་རྒྱལ་ས་དང་པོ་འཛིན་མཁན་བྱ་ས་ལྟ་བུ་ཞེས་པ་ཞིག་བྱུང་བས། དེའི་
 ཡབ་ཡིན་ལ། མི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཟླ་བ་ཅུ་ཅ་དུག་དང་ཕྱག་ཚབ་གཅིག་བྱུང་བས། དང་པོ་དེ་བྱ་ས་
 ལྟ་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་འགྱུར་ནང་མི་ཡུལ་ལོ་རྒྱུས་ཐད་དུ་བཤད། དེས་ན་ཟླ་ངན་མེད་དང་པོ་དེ་ནི་བྱ་
 ས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཡང་དང་། གཉིས་པ་དེ་ནི་བྱ་ཀྱ་ན་ལའི་ཡབ་ཡིན་པར་དངོས་པོའི་གནས་ཚུན་དུ་ངེས་ཤིང་།
 གལ་ཏེ་ཟླ་ངན་མེད་ཅེས་པ་གཅིག་རང་ལ་ངོས་འཛིན་དགོས་ན། འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད། སྤྱིན་ཆེན་
 པོའི་མདོ། མདོ་མཛངས་སྟུན། སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་སོགས་ནས་ཟླ་ངན་མེད་དངོས་སུ་ལུང་
 བསྟན་ཅིང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྲུལ་གཅིག་བྱ་ས་ལྟ་བུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱུས་པ་བྱུང་བས། སྤྲུལ་
 དེར་བྱ་ཀྱ་ན་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་ཡོང་རུང་བ་ལས། གོང་གསལ་མདོ་རྒྱུད་དེ་དག་གི་སྤྲུལ་སྤྱོད་
 པ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ལ། གལ་ཏེ་ཟླ་ངན་མེད་ཅེས་པ་གཅིག་ཡིན་ན་ཟླ་ངན་མེད་གཉིས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱི་བྱུང་བ་རྒྱུ་ཐོགས་ཀྱི་དེ་བ་ཐེར་ཁག་ན་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། བྱ་ཀྱ་ན་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་བྱུང་བས།
 བྱ་ས་ལྟ་བུ་སྤྱོད་པ་ཅམ་ཡང་མ་བྱུང་ཞིང་། དེས་ན་ཟླ་ངན་མེད་སྤྱི་ཕྱི་འདྲེ་དུས་རབས། འདས་ལོའི་
 དུས་ཚིགས་དང་སྤྱིར་ཏེ་འོག་ནས་དོན་བསྟུན་སྤྲུལ་སྤྱོད་འཆད། ཟླ་ངན་མེད་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་
 བར་ན་རྒྱལ་རབས་ཟླ་ཅམ་བྱུང་ཞིང་། དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ནས་ལུང་གིས་དངོས་སུ་
 ཟིན་པ་གོང་དུ་དྲངས་ཟིན་ཅིང་། སྤྱིར་ན་སྤྱོད་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུས་པའི་ཆེ་ཡུལ་
 མ་ག་རྩེ་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོ་ཡིན་ལ། དེས་རྒྱལ་སྤྱིད་ལོ་ཟླ་བ་ཅུ་ཅ་གཉིས་འཛིན་པར་
 བཤད། དེའི་རྗེས་སུ་གཟུགས་ཅན་སྤྱིང་པོའི་བྱ་མ་སྤྱིས་དགས་རྒྱལ་སྤྱིད་ལོ་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་འཛིན་
 པར་བཤད། རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་ཞུགས་ནས་ལོ་ཟླ་སོང་བ་ན་སྤྱོད་པ་ཟླ་ངན་ལས་འདས། དེའི་རྗེས་སུ་
 མ་སྤྱིས་དགའི་བྱ་ལྷ་མིང་གི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་སྤྱིད་བསྐྱུངས། དེ་དག་ལུང་གི་ཟིན་
 རྒྱལ་འདི་ལྟར།

༡༽ གོང་དུ་དྲངས་པའི་ལུང་དེ་དག་དང་དཀྱུས་གཅིག་པར་འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱུད་ལས།

(གཟུགས་ཅན་སྒྲིང་པོའི་བྱར་འདི་འགྱུར།) ཞེས་དང་།

༩༩ དེ་ནས་མ་སྦྱེས་དག་ལུང་གིས་ཟིན་ཚུལ་ནི། (རྒྱལ་ཆེན་མ་སྦྱེས་དག་ཞེས་པའི། །མ་ག་རྩ་པ་མི་ཡི་བདག།) ཅེས་དང་།

༡༠༥ དེའི་རྗེས་སུ་མ་སྦྱེས་དགའི་བྱ་ལྷ་མིང་གི་ཐོག་མར་ཡོད་པ་དེས་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་ཏེ། (དེ་ཡི་བྱ་ཡང་རྒྱལ་པོ་ནི། །ཡི་གེ་ལྷ་ཞེས་བྱ་བར་གྲགས།) ཞེས་དང་། དེར་མ་ཟད་རྒྱལ་པོ་འདི་ནི་དེ་རང་གི་ཡབ་རྒྱལ་པོ་མ་སྦྱེས་དག་དང་ལོ་ནི་གྱུར་རིང་ལྷན་གཅིག་འགྲོགས་ཏེ་རྒྱལ་པོ་འདིའི་རིང་ལ་གསུང་རབ་རྣམས་སྒྲེགས་བམ་དུ་ཐོག་མར་འབྲི་བའི་སློབ་གསུང་དུ་བཏོད། དེ་དག་ཀྱང་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་ཏེ། (དེས་ནི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདིར། །རྒྱ་ཆེར་འབྲི་བར་བྱེད་འདུག་འགྱུར། །ཞེས་དང་། ལོ་ནི་ནི་གྱུ་སུམ་རུ་ནི། །ཕ་དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པར་འགྱུར། །) ཞེས་པའི་འཕྲོས་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་རྩེར་རྒྱལ་རབས་འགའ་དང་བྱ་ས་རྒྱུའི་ཡབ་སྐུ་ངན་མེད་དམ་བཤའ་བསྐྱུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་པར་གྲགས་པ་དེ་ལུང་བསྟན། དེ་ནས་སྐུ་ངན་མེད་གཉིས་པའི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ། དེའི་བྱ་སྒྲིང་གི་ཐོག་ལེ་དེ་ནས་སྐུ་སྦྱབ་ཐོགས་མེད། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་པར་མཐར་ཐུང་དར་བར་བཅས་ལུང་གིས་བསྟན། བོད་ཀྱི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་པར་ལུང་གིས་ཟིན་ཚུལ་ནི། འོག་ནས་དོན་ཆོན་(༡་༣) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད།

ཆ༥ སྦྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་ངན་མེད་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་བཤད་ཚུལ་བཀོད་པ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེ། རིང་བསྐྱེལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་སྦྱེས་བྱ་གཉིས་ཤིག་བྱུང་ལ། གཅིག་ནི་ཆོས་རྒྱལ་སྐུ་ངན་མེད་དང་། གཅིག་ནི་སྐུ་སྦྱབ་ཡིན་ལ། སྦྱོབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བུམ་ཟེ་ཞེས་པ་དེ་ནི་སྐུ་ངན་མེད་དང་། ལེ་ཙ་བྲེ་གཞིན་རྒྱ་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་པ་དེ་སྐུ་སྦྱབ་ཡིན་པར་རྩ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་སངས་རྒྱས་རང་གིས་དངོས་སུ་བཤའ་བསྐྱེལ། དེར་མ་ཟད་རིང་བསྐྱེལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་གཞིན་རྒྱ་དེས་སྦྱེས་ཆོས་སྐྱེལ་གསུམ་བསྐྱེལ་པར་ཡང་སྐབས་དེར་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན། གཞན་ཡང་རྩ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱིས་རིང་བསྐྱེལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་གཉིས་སུ་ཡིན་དང་། རིང་བསྐྱེལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་སྐྱ་ཆོགས་ཞུས། དེ་དག་གི་ཁྲུངས་དང་། དེ་རྩེར་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་རིང་བསྐྱེལ་གྱི་གཏམ་བྱེད་ཚུལ་ལས་བརྩམས་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུངས་རུང་ཟད་སྦྱོས་ན།

ང་། སློབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བུམ་ཟེ་དང་། ལི་ཙ་བྲེ་གཞོན་ལྷ་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་
པ་གཉིས་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་ཚུལ་ནི། (བཀའ་འགྲུར་ལྷ་པོ་ད་གྲངས་ ༦༧། ཀ་རྟགས་ ཚ།
ཤོག་གྲངས་ ༣༤༠། བ། ཡིག་ཕྱེང་ ༡)ལས། (དེ་ནས་དེའི་ཆེ་སློབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བུམ་ཟེ་
ཀོ་ནི་ད་དང་། བུམ་ཟེ་གཞོན་ལྷ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ།)ཞེས་པ་ནས། (བདག་ལ་དམ་པ་གཅིག་བཀའ་
སྤྱུལ་དུ་གསོལ་)ཞེས་སོ། །

༣༥ ལི་ཙ་བྲེ་གཞོན་ལྷ་སློབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བུམ་ཟེ་ལ་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་ཚུལ་
དངོས་ནི། གོང་འཕྲོས་(ཤོག་གྲངས་ ༣༤༠། བ། ཡིག་ཕྱེང་ ༡ ལས) (ལི་ཙ་བྲེ་གཞོན་ལྷ་
འདི་ག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐོང་ན་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བས་སློབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བུམ་ཟེ་ཀོ་ནི་ད་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲས་སོ། །བུམ་ཟེ་ཆེན་པོ། བྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དམ་པ་ཞིག་གསོལ་ལམ་
བདག་གིས་བྱོད་ལ་དམ་པ་སྒྲིན། བུམ་ཟེས་སྒྲས་པ། གྱེ་ལི་ཙ་བྲེ་གཞོན་ལྷ་བདག་ནི། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཀྱི་རིང་བསྐྱེད་མཆོད་པའི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རིང་བསྐྱེད་ལུངས་འབྲུ་ཙམ་ཞིག་མཆོད་
པའི་ཕྱིར་གསོལ་བ་དེ་བྱོད་ཀྱིས་བྱིན་ཅིག) ཅེས་པའི་འཕྲོས་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པར་བཀའ་བསྩལ་དོ། །

༣༦ དེ་ལྟར་རིང་བསྐྱེད་ཀྱི་གཏམ་བྱེད་པའི་སྒྲུས་བྱ་དམ་པ་འདི་གཉིས་སུ་ཡིན་དང་། སྟོན་
པ་སྤྲུངས་ལས་འདས་རྗེས་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་དེ་ལྟར་མཛད་ཚུལ་སོགས་ལས་བཅུ་མས་ཏེ་
སྟོན་པ་མཛད་པའི་འོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་དེ་བ་ཞུས་པའི་ཁྲུངས་ནི། གོང་འཕྲོས་(ཤོག་གྲངས་
༣༤༡། བ། ཡིག་ཕྱེང་༣)ལས། (དེ་ནས་དེའི་ཆེ་སྟོན་པ་མཛད་པའི་འོད་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་དོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གྱེ་མ་ཐབས་
ཀྱི་སྒྲུས་སུ་འདི་གཉིས་ནི། མཁས་ཤིང་ཞི་བ་ལ་ཤིས་པ་ཐབ་མོ་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་ཉིད་གསལ་བར་འཆལ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲུས་བྱ་དམ་པ་ཉིད་སུ་
ལགས་པ་དང་། གང་ནས་མཆིས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲན་པའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བཤད་དུ་གསོལ།)ཞེས་པའི་དེ་བ་ཞུས།

༣༧ དེའི་ལན་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། གཅིག་ནི་བྱེད་ཀྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་
པོར་འགྲུར་བ་དང་། མཆོན་ལ་ཡང་སྤྲུངས་མེད་དང་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་ལོན་པའི་

འོག་ཏུ་འབྲུང་ཚུལ་གསལ་བར་གསུངས།

གཅིག་ནི་སྟོན་པའི་བསྟན་པ་ཉམས་ཐག་པར་གྱུར་བ་ན། སྤྱི་མིང་ཅན་གྱི་སྤྱི་ལུ་དམ་པར་གྱུར་ནས་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་བསྟགས་པར་ཡང་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་ནི། གོང་འཕྲོས་(མོག་གུངས་ ༣༥༥། བ། ཡིག་ཕྱེང་ ༥)ལས། (སྟོབ་དཔོན་ལུང་སྟོན་པ་བཅུ་གེ་ནི་དཔང་ང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་ལོ་བརྒྱ་ཉི་ལུ་ལོན་པ་ན་མི་འུ་ཅུ་རི་རིགས་ཞེས་ཕྱེད་གྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རིགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མོ། ཕྱེད་གྱི་འཁོར་ལོས་སྦྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བ་དེས་ཆོས་གྱི་བཅོས་པའི་སང་གའི་སྤྱི་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་ཅིང་། མངོན་པར་མཆོད་པར་བྱེད་དོ། །)ཞེས་དང་། དེའི་འཕྲོས་ནས་ཀྱང་ཆོས་རྒྱས་པར་གསུངས། དེ་བཞིན་དུ་མི་ཙ་བྱེ་གཞིན་ནུ་མཐོང་ན་དགའ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་སྤྱི་སྤྱོད་ཀྱི་མིང་ཅན་དུ་གྱུར་ནས་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་ལན་གསུམ་བསྟགས་པ་ཡང་། ལུང་དེ་དག་གི་གོང་འོག་གི་འཕྲོས་ནས་གསལ་བར་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན། འདིར་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བེན་པའི་མུ་ངན་མེད་དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ནས་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་མུ་ངན་མེད་དང་འདྲ། དེས་ན་སྤྱི་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་ཇི་ལྟར་ལུང་གིས་བེན་ཚུལ་བཀོད་ཅིང་།

ཉེ་ སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས། ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད། དེའི་བྱ་ས་ནུ། བྱ་ས་རྒྱས་མི་ཡུལ་འཛིན་ཚུལ། མི་ཡུལ་ལུང་བསྟན་བཅས་རིམ་བཞིན་བསྟན་པ་ནི།

༡༽ རྣམ་ཐོས་སྤྱི་ཆེན་ལས་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་ལ་བྱ་ཞིག་བྱུང་བ་དང་། བྱ་དེའི་མཆོན་ལ་ས་ནུ་ཞེས་བཏགས་པར་གོང་སྟོས་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚུལ། (བཀའ་འགྱུར་ལ། པོད་གུངས་ ༥༦། ཀ་རྟགས། ༩༥། མོག་གུངས་ ༣༥༣། ཡིག་ཕྱེང་ ༩)ལས་(བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱི་བཀའ་སྤྱུལ་པ། རིགས་གྱི་བྱ་ཁྱོད་ཉོན་ཅིག །ང་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་ཆེ།)ཞེས་པ་ནས་(དེའི་ཆེ་རྒྱལ་པོས་རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་ལ་བྱ་གཅིག་སྤངས་སོ། །རྣམ་ཐོས་གྱི་བྱ་ས་ཀྱང་འཇམ་བུའི་སྤྱི་ཆེན་ལ་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་བྱ་བའི་བྱ་ཞིག་བཅས་པ་བྱིན་ཏེ།)ཞེས་པ་ནས་(དེས་ན་བྱ་དེའི་མིང་ལ་ས་ལས་ནུ་མ་ནུ་ཞེས་བྱའོ། །)ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཀའ་སྤྱུལ།

ཕྱི་ནང་རིག་གཞུང་ཁག་ནས་བཤད་པའི་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ་གལ་ཏེ་གཅིག་རང་ཡིན་ན། མུ་ངན་མེད་གཉིས་པ་དེ་ལ་བྱ་ཀུན་ལ་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་བས། གོང་འཕྲོས་སུ་ཀུན་ལའི་བྱུང་བ་ཡོང་དགོས་

པ་ལས། བུ་ཀུན་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་ཐོན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད། སྤྱིན་
 ཆེན་པོའི་མདོ། སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ། ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ་སོགས་ལས་སྤྱང་ན་མེད་
 དང་པོའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པར་བསྟན་ལ། བུ་ཀུན་ལའི་སྒྲོས་པ་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན། གལ་ཏེ་སྤྱང་ན་
 མེད་གཅིག་རང་ཡིན་ན། སྤང་གི་ལུང་བསྟན་དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་མེད་དང་། དེའི་
 བུ་ས་རྒྱུ་ལུང་བ་རྒྱུས་པར་བསྟན་ལ། ཀུན་ལའི་ལོ་རྒྱུས་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་
 ཅིའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་ཕྱི་རྒྱལ་ཡིག་རིགས་ཁག་ན། སྤྱང་ན་མེད་གཉིས་པའི་ལོ་རྒྱུས། རྒྱལ་རབས་
 སྤྱི་ཕྱིའི་དུས་མཚམས། བུ་ཀུན་ལའི་ལོ་རྒྱུས་བཅས་རྒྱུས་པར་བྱང་། བུ་ས་རྒྱུ་ཞེས་པ་དེ་རང་རེའི་
 བཀའ་བསྟན་གང་ཅིར་ཤིན་དུ་གྲགས་ཆེ། དེས་བཟུང་བའི་ལི་ཡུལ་ཡང་ཕྱི་ནང་གི་རིགས་གཞུང་
 གང་ཅིར་གནས་ཆེན་ཕྱིན་ཅན་དུ་ངོས་འཛིན་དང་གྲགས་ཆེ། སྤྱང་ན་མེད་གཉིས་པའི་ཐད་འཕྲོས་
 བཤད་དུ་ཡོང་ན་ཤིན་དུ་འབྲེལ་ཆེ་བ་ལས། སྤྱང་ན་མེད་གཉིས་པའི་ཐད་ལི་ཡུལ་དང་བུ་ས་རྒྱུ་ཕྱོགས་
 འགྲོ་ཙམ་མ་གསལ་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་གཟུར་གནས་རྣམས་ཀྱིས་
 དབྱེད་པ་ཞིབ་དུ་འཆ་ལ། ཡང་ཆོས་འབྲུང་འགའ་ཞིག་དུ་སྤྱང་ན་མེད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་དུ་ངོས་
 འཛིན་ནས་ལོ་དུས་སྤྱི་ཕྱིའི་གོང་འོག་མ་འགྲིགས་པར་ལོ་ཕྱེད་ལོར་བཅུས་པ་ཡིན་ཞེས་དགོངས་པ་
 སྤངས་འདུག །སྤྱིར་ལོ་ཕྱེད་ལོར་བཅུས་པའི་སྒོལ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཀྱང་། སྤྱང་ན་མེད་ཅེས་པ་
 གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ན་དགོངས་གཞི་དེ་ཤིན་དུ་འགྲིགས་པར་དཀའ།

༡༥ སྤྱང་ན་མེད་གྱི་བུ་ས་རྒྱུས་ལི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་པ་ནི། གོང་
 འཕྲོས་སོག་(གངས་ ༣༥༧ ན། ཡིག་ཕྱེད་ ༥)ལས་(དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ས་ལས་རྒྱ་མ་རྒྱ་དེས།
 མི་རབས་དུ་མའི་བར་དུ་ཡུལ་འདིའི་རྒྱལ་པོ་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ།)ཞེས་སོགས་དང་།

༡༦ དེར་མ་ཟད་ལི་ཡུལ་དུ་ནམ་ཞིག་གྲུ་གྲུ་དང་། སུམ་པའི་དམག་སོགས་འབྲུང་བར་
 ཡང་ལུང་བསྟན་ཚུ་ལ། གོང་འཕྲོས་(སོག་གངས་ ༣༥༣ ན། ཡིག་ཕྱེད་ ༣)ལས་(གལ་ཏེ་
 ཡུལ་འདིར་གྲུ་གྲུ་ལ་སོགས་པ་གཏུམ་པོ་དད་པ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་དང་། ཏོར་དང་། སུམ་པའི་
 དམག་དག་མཆི་བར་འགྱུར་ན།)ཞེས་པའི་འཕྲོས་ནས་རྒྱུས་པར་བཤད། དེར་མ་ཟད་ལྷ་མོ་དྲི་
 མ་མེད་པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་དེ་དག་གི་བྱང་བ་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས།

༡༧ གཞན་ཡང་མདོ་མཇངས་སྟུན་ལས་ཨ་ཤོ་ཀ་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་ཚུ་ལ་ནི། ལྷོན་

པ་སངས་རྒྱལ་ཞུགས་སྐབས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགའ་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་དུ་བསོད་སྟོམས་
 ལ་གསེགས་པ་ན། བྱེ་བྱེ་གཅིག་གིས་སངས་རྒྱལ་ལ་ས་སྟོམ་པ་གང་ལུ་བ་ལས། དེའི་བསོད་ནམས་
 གྱི་འབྲས་བུར། བྱེ་བྱེ་འདི་སངས་རྒྱལ་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨ་
 མོ་ཀ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་སངས་རྒྱལ་རང་གིས་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་ཚུལ་ནི།
 (བཀའ་འགྱུར། ལྷ་པོ་ད་གངས་ ༥༩ ། ཀ་རྟགས། ས། མོག་གངས་། ༣༥༥། ན། ཡིག་ཐེང་
 ༣) ལས (དེའི་བསོད་ནམས་གྱིས་ང་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པའི་འོག་རྒྱལ་པོ་ཨ་མོ་ཀ་
 ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་དང་། གཞན་ཡང་ལེའུ་འདིའི་གོང་འོག་ཀྱི་ལ་དེའི་བྱང་བ་ཆེས་
 གསལ། མཛངས་སྟུན་ལ་ལེའུ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་ཡོད་པས། ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ་ལས་རྒྱལ་པོ་ཨ་
 མོ་ཀའི་བྱང་བ་བཞུགས་ཅིང་། ལེའུའི་མཆན་ལ་ཡང་ཨ་མོ་ཀའི་ལེའུ་ཞེས་གསལ་བ་དང་། དེས་ན་
 འཇམ་དཔལ་ཅ་རྒྱད། སྟོན་ཆེན་པོའི་མདོ། གྲང་རུ་ལུང་བཞུགས་གྱི་མདོ། མདོ་སྡེ་མཛངས་སྟུན་
 བཅས་གྱིས་ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་ངན་མེད་ལུང་བཞུགས་ཚུལ་འཕྲོས་བཤད་དང་བཅས་པ་བརྗོད་ཟིན་ལ། དེ་
 ལྟར་གོང་དུ་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་རྒྱ་ངན་མེད་དེ་ནི། རྒྱ་ངན་མེད་སྡེ་སྟེ་གཉིས་བྱང་བས་
 དང་པོ་དེ་ཡིན་ངེས། དེ་ལ་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྟེན་བདག་མཛད་པར་གྲགས་པའི་རྒྱ་ངན་མེད་
 ཅེས་ཀྱང་ཟེར། རྒྱ་ངན་མེད་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྟེན་བདག་ཅེས་རང་རེའི་ཆོས་འབྱུང་ཁག་ན་
 ཁྱབ་བཅུ་དུ་གྲགས་ཤིང་། འདི་ལ་ཅུང་ཟད་དཔྱད་ན།

ཐ) ཆོས་རྒྱལ་རྒྱ་ངན་མེད་གྱིས་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྟེན་བདག་མཛད་ཅེས་པ་དང་།
 དེར་མ་ཟད་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་དུས་ཆེགས་ཀྱང་སྟོན་པ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་
 ན་ཞེས་འཁོད་ཅིང་། སྟེར་ན་དེ་དག་གི་ཁྱད་སྤངས་ལུང་སྟུན་ཆེག་ལ་བརྟེན་པར་སྤྲང་ལ། འོན་ཀྱང་
 ལུང་སྟུན་ཆེག་རང་གི་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་བྱང་བའི་སྐབས་སུ། སྟོན་པ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
 དང་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་དགེ་སློང་ནམས་གྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྒྱ་ལ་ལོངས་སྟོན་དེ་གནས།
 དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྒྱ་བཀའ་སྟེ་བཀའ་
 བསྟུ་གཉིས་པ་མཛད། བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ཡངས་པ་ཅན་
 གྱི་དགེ་སློང་ནམས་གྱིས་རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་བརྒྱ་ལ་ལོངས་སྟོན་བཞིན་པར། དེ་ནས་ཆེ་དང་
 ལྷན་པ་གནས་བཞུགས་གྲགས་པ་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་ཞུགས་ཏེ། རབ་མཐའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཉིང་ངེ་

འཛིན་ལ་སྟོམས་པར་ཞུགས་ནས་སྟོན་གནས་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བརྟགས་ཏེ། གཞི་བརྟུངས་
 པ་དང་། དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱུ་གཅིག་གིས་མ་ཆང་བ་ནམས་འདུས་ཏེ་དེའི་ཆེ་གནས་བརྟན་
 ཟླ་སྦྱར་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཞུགས་ཏེ་གཞིའི་སྒྲ་མ་བོས། རེས་གནས་བརྟན་ཟླ་སྦྱར་ཡང་
 འགོག་པའི་སྟོམས་འཇུག་ལས་བཞེངས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་བདུན་བརྒྱུ་ཆང་བར་བྱས་ནས་བཀའ་བསྟུ་
 གཉིས་པ་མཛད། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ནི་བཅིང་ཕྱ་བ་ནི་ལུང་ཕྱན་ཆེག་ལས་བཤད། ལུང་ཕྱན་
 ཆེག་གི་བམ་པོ་ང་བརྒྱད་པ་དང་ང་དགུ་པ་གཉིས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་བྱུང་བ་སྐྱེང་གཞི་དང་
 བཅས་པ་གསལ་བར་བསྟན་ཅིང་། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་གྱེད་
 པར་འགྱུར་བ་ལུང་གིས་དངོས་སུ་མ་བློན་ལ། རང་རེའི་ཆོས་འབྲུང་ཡིག་རིགས་ཇི་སྟེད་ཅིག་ཡོད་
 པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྟོར་བཤད་པ་མཐའ་དག་གི་ཁྲུངས་ལུང་ཕྱན་ཆེག་ལ་བརྟན་
 དགོས། དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་ཅེས་པའི་མདོ་རྒྱད་
 ཀྱི་ཁྲུངས་གང་ཡིན་དཔྱད། དེས་ན་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་དོས་འཛིན་དང་། ཉོན་
 པ་འདས་ལོ་ཉིས་སྟོང་བརྒྱད་བརྒྱུ་ང་གསུམ་དང་། ཡང་ན་བཞི་སྟོང་སོགས་ཁས་ལེན་པ། ཡང་བཀའ་
 བསྟུ་གཉིས་པའི་སྦྱིན་བདག་མཛད་ཅེས་ཐམས་ཅད་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནི། སྤང་ཆོད་གནས་
 ཆོད་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་འཛིན་དཀའ། དེས་ན་སྟོན་པ་འདས་ལོ་བཅི་ཚུལ་ལས་འཕྲོས་
 ཏེ། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱད། སྦྱིན་ཆེན་པོའི་མདོ། སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ། མདོ་སྡེ་མཛངས་
 སྦྱན་བཅས་ནས་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་ལུང་བསྟན་ཚུལ་དང་། ཞར་བྱུང་བཀའ་བསྟུ་གཉིས་པའི་
 བྱུང་བ་ལུང་ཕྱན་ཆེག་ནས་གསུངས་ཚུལ་འཕྲོས་བཤད་དང་བཅས་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

དེ། འོ་ན་རྒྱ་གར་རང་དུ་དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་གསལ་བ་སྐབས་དེར་བཞུགས་ཡོད་དམ་
 ཞེ་ན། ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་མདོ་རྒྱད་དུ་མ་ནས་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ལྟར་བཞག །དེང་སང་ལོ་རྩེ་བ་
 དང་རྒྱ་གར་རང་ལ་གྲགས་པའི་མྱ་ངན་མེད་དེའི་ཡིག་སྒྲིལ་ཀྱང་རྒྱ་བ་སྟེ་བུ་ཀྱ་ན་ལའི་ཡབ་མྱ་ངན་མེད་
 ཅེས་པ་དེའི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཟླ་བ་སྤུངས་པ་(ཙན་དྲ་གུཔཏ) དེའི་དུས་ནས་རྒྱ་གར་དང་འབྲེལ་བ་ཤིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་ལོ་རྩེ་བ་ནང་ཆོན་འགྲི་རིག་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནས་སྐབས་དེའི་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆེས་
 གསལ་བས། རྒྱ་གར་པའི་ཆོན་རིགས་པ་ནམས་ནས་ཀྱང་འགྲི་རིག་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་དེ་དག་
 ལ་ཁྲུངས་བརྟན་པ་མ་གཏོགས་རྒྱ་གར་རང་དུ་སྦྱི་ནང་གང་ཅིའི་དུས་འབྲུགས་མང་རྒྱུན་གྱིས་རྒྱལ་

རབས་སྤྱི་ལོ་བྱུང་བ། གསུང་རབ་ཁག་མང་བཅས་ཅུ་པོར་སོང་ཞིང་། དེས་ན་མྱ་ངན་མེད་གཉིས་
 པ་བྱ་ཀྱ་ན་ལའི་ཡབ་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཆང་མ་འགོ་རིག་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནས་ཁྲུངས་སྤྲུངས་གིང་།
 དེར་མ་ཟད་དེའི་ཡབ་སྙིང་གི་ཐིག་ལེ་(བེན་དུ་ས་ར)དང་། དེའི་ཡབ་ཟླ་བ་སྤྲུལ་པ་(ཅན་དྲ་གུཔ་
 ༩)བཅས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་ཀྱི་གར་རང་དུ་ཁྲུངས་མེད་པར་འགོ་རིག་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་ཁག་
 ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་ཏེ། ད་ལྟའི་བར་ལོ་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལུས་མེད་པར་བཅུ་རྒྱུ་དེ་ལྟར་སྤྱི་ལོ་
 གྱི་སྤྱི་ལོ་མང་དག་གཅིག་ནང་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་སྒོར་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། ཀྱི་གར་རིག་གཞུང་སྒོར་
 གྱི་ཆོན་རིགས་མཁས་པ་ཇི་སྟེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱ་ན་ལའི་ཡབ་མྱ་ངན་མེད་དང་། དེའི་
 ཡབ། དེའི་ཡང་ཡབ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་བ་ནི་འགོ་རིག་གི་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་
 ལ་ཐབ་པོ། །

ན། འོ་ན་འགོ་རིག་གི་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནས་ཀྱ་ན་ལའི་ཡབ་མྱ་ངན་མེད་དང་།
 དེའི་ཡབ་དེའི་ཡང་ཡབ་ཟླ་བ་སྤྲུལ་པ་བཅས་ཀྱི་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་འགོད་
 པར་མ་རྒྱས་གིང་ཡིག་ཆོགས་ཀྱང་ཆེ་ལ། དེས་པར་མཁོ་བ་རྣམས་བཀོད་ན།

༡། བྱ་ཀྱ་ན་ལའི་ཡབ་མྱ་ངན་མེད་ཅེས་པ་དེའི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཟླ་བ་སྤྲུལ་པ་(ཅན་དྲ་གུཔ་
 ༩)ཞེས་པ་དེས་སྤྱི་ལོ་མ་བྱུང་གོང་(༡༣༣-༡༧༩)བར་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་བསྐྱུངས། དེ་ནི་འཇམ་དཔལ་
 ཅུ་རྒྱུད་ནས་ཀྱང་ལུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་གོང་དུ་བྲངས་ཟིན།

༢། དེ་ནས་ཟླ་བ་སྤྲུལ་པའི་བྱ་སྙིང་གི་ཐིག་ལེ་(བེན་དུ་ས་ར)ཞེས་པ་དེས་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་
 ལོ་མ་བྱུང་གོང་(༡༧༩-༡༩༣)བར་བསྐྱུངས། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་ཅུ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བརྟེན།

༣། དེ་ནས་དེའི་བྱ་དེང་སང་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་མྱ་ངན་མེད་དེས་སྤྱི་ལོ་མ་བྱུང་གོང་
 (༡༩༣-༡༩༩)བར་རྒྱལ་སྤྱི་དབུ་བསྐྱུངས། དེ་དག་ལའང་ལོ་ཁམས་བཅུ་ལྷོགས་དབང་ལས་ལོ་རེ་གཉིས་
 མི་མཐུན་པ་ལྟར་འདུག་ཀྱང་དོན་ལ་འདྲ།

༤། འོ་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་རྙིང་ཁྲུངས་རྣམས་འགོ་
 རིག་ལུང་པའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱིར་རྒྱ་གར་དང་འགོ་རིག་
 གཞུང་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤྱི་དང་རིགས་གཞུང་གང་ཅིར་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་ཆོད། ལྷག་པར་
 འགོ་རིག་གི་རྒྱལ་པོ་སྤྱི་དབུ་གྲགས་ཅན་(ཨ་ཡི་ཀ་ཅན་དྲ)ཟེར་བ་དེས་སྤྱི་ལོ་མ་བྱུང་གོང་(༠༩༣༦)ཙམ་

ལ་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱིམ་(པན་ཇཔ)དེའི་རྒྱལ་པོ་(པོ་རོ་སེ)བཅས་ལ་དམག་དྲངས་འདུག་པས་(ཨ་
 ལི་ཀ་ཙན་དྲ)ཁོང་རང་དམག་སར་ཆས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནས་ཚུར་ལམ་(BABYLON)ཞེས་པའི་གྲོང་
 ཁྱིམ་དེར་སྤྱི་ལོ་མ་ཐུང་གོང་(༠༩༡༩)ཙམ་ལ་(ཨ་ལི་ཀ་ཙན་དྲ)ཁོང་རང་འདས་འདུག་ཅིང་།

༥༥ དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་མ་ཐུང་གོང་(༠༩༡༩-༩༧)བར་ཟླ་བ་སྤུས་པ་(ཙན་དྲ་གུཔ་ཏ)ཞེས་
 པ་དེས་རྒྱ་གར་ནང་དེང་སང་པ་ཀ་ནར་ཟེར་བ་དེའི་རྒྱལ་ས་བཟུང་། སྤུས་པ་དེར་འགོ་རིག་གཞུང་
 ནས་མངག་པའི་གཞུང་ཆ་བ་(མེ་ག་ས་ཐེ་ནེས་)(MEGASTHENES)ཟེར་བ་དེས་རྒྱ་གར་པ་ཀ་
 ནར་ཡུན་རིང་གཞུང་ཆ་བ་ཏུ་བསྐྱུང་། སྤྱི་ལོ་མ་ཐུང་གོང་(༠༩༠༩)ལོར་པ་ཀ་ནར་གསར་དུ་འབྱོར་
 བ་ཡིན་ཆོད་། ཁོང་ནི་འགོ་རིག་གཞུང་ནས་མངག་པའི་རྒྱ་གར་གཞུང་ཆ་བ་དང་སྤུས་པ་དེའི་ལོ་རྒྱུས་
 གྲུང་པོ་གཉིས་ཀ་ཡིན་འདུག །དེར་མ་ཟད་ཁོང་གིས་དེ་བཞིན་བཅུ་མས་འདུག་པས་དེ་ཕྱིས་རྒྱ་གར་
 དང་ཡོ་རོབ་ནང་རྒྱ་གར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་གྲུང་པོ་ཆོན་རིག་པ་ཡོད་དོ་ཅིག་གིས་གོང་གསལ་དེ་བཞིན་ལ་ཁུངས་
 བརྟེན་པར་སྤྲོད་ཞིང་། དེ་བཞིན་འདིའི་མཆན་བྱང་ནི་(INDIKA)འོན་ཀྱང་ཁོང་རང་འདས་རྗེས་དེ་བ་
 དེ་པོར་ཆུག་བྱུང་ཞིང་། དེ་བཞིན་ལས་དུམ་བུ་མང་པོ་ཞིག་དང་ཡིག་རིགས་ཕལ་ཆེ་བ་རྗེས་སུ་ཡང་
 གནས་ཡོད་པས། དུམ་བུ་འགའ་ཞིག་ལ་ཐང་སྐད་དང་། དུམ་བུ་འགའ་ཞིག་འགོ་རིག་སྐད་སྟེང་
 ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཕྱིས་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ་རྣམས་ནས་དབྱེན་སྐད་སོགས་ཀྱི་སྟེང་བསྐྱར་ནས་གཏན་
 འབེབས་བྱས་འདུག །དེ་ལྟར་གོང་གསལ་ཁུངས་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིག་རིགས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
 ནས་ཕྱིས་ཀྱི་ཆོན་རིག་པ་རྣམས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཡིག་རིགས་དེ་བཞིན་རྣམས་ཕྱོགས་
 གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་ཏེ་འཇར་མན་མི་རིགས་ཞིག་གིས་(༡༥༤༦)ལོ་དེ་བཞིན་བཅུ་མས་འདུག་དེ་བ་
 བྱང་སོགས་འདིར་ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བས་མ་བྲིས་སོ། །གང་ལྟར་དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་དང་། དེ་
 རྗེས་ཟླ་བ་སྤུས་པའི་བུ་སྟོང་གི་ཐིག་ལེ། དེའི་བུ་སྟུང་ན་མེད་བཅས་ཀྱི་བྱུང་བ་འགོ་རིག་གི་ལུང་
 པའི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བཤད་ཅིང་། སྤུས་པ་དེར་ཡོ་རོབ་ནང་ཁུལ་འགོ་རིག་
 དང་རྒྱ་གར་གཉིས་ཕན་ཚུན་རིག་གཞུང་དང་སྤྱི་དོན་སྐྱོར་ལ་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་སྟེ། དེ་
 འདྲའི་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་བྱུང་བའི་ཡིག་རིགས་རྣམས་འགོ་རིག་གཞུང་ནས་ད་བར་ཉར་
 ཆག་དོ་དམ་ལ་བརྟེན། དེང་སང་ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་མང་དག་ཞིག་གི་ཐོག་གོང་གསལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུངས་ནི་འགོ་རིག་གཞུང་གི་ཡིག་རིགས་ལ་ཁུངས་བརྟེན། སྤྱིར་ན་འགོ་རིག་

པ། དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མུ་ངན་བྲལ། དཔའ་བོའི་སྒེ། རྒྱལ་པོ་དཔའ་བོའི་སྒེའི་རྗེས་སུ་རྒྱལ་

པོ་དགའ་པོ་བཅས་ཀྱིས་ལོ་རབས་མང་ཙམ་རྒྱལ་སྤྱོད་བཟུང་།

༩༥ དེ་ནས་མུ་ངན་མེད་གཉིས་པའི་ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཟླ་བ་སྤྲུང་པ་ (ཅན་ང་གུལ་ཏ) ཞེས་པ་
དེས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཟུང་ཡུན་སྡེ་ལོ་མ་བྱུང་གོང་། (༩༩༩-༡༠༠༠) ཙམ།

༩༦ འགྲི་རིག་གི་གཞུང་ནས་མངག་པའི་རྒྱ་གར་དེང་སང་པལ་ནར་བེར་བ་ (པ་དྲལ་པུ་
དྲ) གཞུང་ཆབ་ (མེ་ག་ས་ཐེ་ཞུ) ཞེས་པ་དེ་ཟླ་བ་སྤྲུང་པའི་སྐབས། (༡༠༠༠) ལ་པལ་ནར་གསར་
དུ་འབྱོར།

༡༠༥ དེ་ནས་ཅན་ང་གུལ་ཏའི་བུ་སྟོང་གི་ཐེག་ལེ་ (བེན་དུ་ས་ར) ཞེས་པ་དེས་རྒྱལ་སྤྱོད་
བཟུང་ཡུན་སྡེ་ལོ་མ་བྱུང་གོང་། (༡༠༠༠-༡༠༠༩) ཙམ།

༡༡༥ དེ་ནས་སྟོང་གི་ཐེག་ལེའི་བུ་དེང་སང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་དང་རྒྱ་གར་རང་ལ་གྲགས་པའི་
མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ་དེས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཟུང་ཡུན་སྡེ་ལོ་མ་བྱུང་གོང་། (༡༠༠༩-༡༠༡༩) ཙམ་དང་ལོ་
ཁམས་རེ་བྱུང་མི་མཐུན་པ་ལྟ་བུ་འདུག་ཀྱང་དེ་ནི་རྒྱལ་སྤྱོད་འཛིན་ལོ་དང་འདས་ལོ་གཉིས་གཅིག་
ཏུ་བཅུ་བ་དང་སོ་སོར་བཅུ་ཕྱེད་པ་ལས་དོན་ལ་མི་མཐུན་པ་མེད་ཅིང་། དེས་ན་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་
མེད་ཅེས་པ་མིང་དང་མཛད་པ་ཕལ་ཆེར་ཆ་འདྲ་བ་དོན་དུ་སྤྱི་ཕྱེད་གཉིས་བྱུང་བ་ལ། གཅིག་ཏུ་ངོས་
འཛིན་ཏེ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱུང་བ་ཡོད་རིགས་མུ་ངན་མེད་གཅིག་གི་བྱུང་བ་ལ་འཆད་
པ་ལྟ་བུར་སྤྲང་ཞིང་། དེ་ལྟ་མིན་ན་སྟོང་གི་ཐེག་ལེའི་བུ་དེང་སང་རྒྱལ་སྤྱོད་པ་ལ་གྲགས་པ་དེ་
དུས་མི་ཙམ་ཞིག་ན་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་རབས་ལོ་ཡུན་སོགས་ད་ལྟའི་བར་ལོ་གཅིག་ཀྱང་ཆད་ལུས་མེད་
པར་བཅུ་རྒྱས་གིང་། ཡང་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ་མཆོད་ཏེ་ན་གངས་མེད་བཞེངས་མཁན་དེ་སྟོན་པའི་
གཏད་རབས་བདུན་གྱི་ནང་ཆོན་འཕགས་པ་ནག་པོ་ལ་བསྟན་པ་གཏད་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བར་ཆོས་
འབྲུང་དག་ལས་བཤད། སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་ཉེ་ནང་ཁོངས་སུ་གཏད་
རབས་བདུན་ཚོགས་པར་ལུང་ཕྱན་ཆོག་བམ་པོ་ད་བརྒྱད་པ་ལས་ཆེས་གསལ་བར་གསུངས་པས། གལ་
ཏེ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ་གཅིག་རང་ཡིན་ན་སྟོང་གི་ཐེག་ལེའི་བུ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ་དེ་སྟོན་པའི་གཏད་
རབས་མ་ཚོགས་གོང་དུ་བྱུང་བར་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་ནི་ཁས་ལེན་པའི་གོ་སྐབས་ནམ་ཡང་མེད་
དེ་གཏད་རབས་མ་ཚོགས་གོང་དུ་སྟོང་གི་ཐེག་ལེའི་བུ་མུ་ངན་མེད་ཅེས་པ་བྱུང་བར་ལྟ་བུར་བཞག་དེའི་
ཡབ་ཀྱི་ཡབ་ཟླ་བ་སྤྲུང་པ་ (ཅན་ང་གུལ་ཏ) ཅེས་པ་དེ་ཡང་མ་བྱུང་བ་འཇམ་དཔལ་ཙུ་རྒྱུད་སོགས་ལས་

ཀྱལ་པོ་རིམ་བྱོན་ལུང་བསྟན་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་ལ། དེ་ལྟར་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་བདག་ལྟ་བུས་འདི་འཐད་
འདི་མི་འཐད་ཅེས་ཁ་ཆོན་གཅོད་དཀའ་ལ། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུངས་ལུང་འབྲེལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲུངས་
ལྟན་རྣམས་དཔང་པོར་བཞག་སྟེ་ད་དུང་ཞིབ་དུ་དཔྱད་པར་འཆ་ལ།

ཕ༽ བོད་རྒྱལ་ལོ་ནི་སྤྱི་ལོ་མ་ཕྱུང་གོང་(༡༣༥) ཤིང་སྟག་ལོ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་
གཏེན་ཁྲི་བཙན་པོ་ཕྱུང་ལ། དེ་ནས་བཙུངས་པའི་ད་ལྟ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༣) པ་འདི་བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༣༡༠༠
སྟེང་དུ་ཡོད།

བ༽ སྤྱི་ལོ་ཞེས་པ་བཙུངས་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཞེ་ན། དེ་སྤྱི་ཆོས་སྤྱིད་གང་ཅིའི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བརྟེན་
རང་ཅག་རྣམས་ལ་འོས་འགའ་མི་ཆེ་ཞིང་དེ་ཅུ་མ་མ་གྲགས་ཀྱང་། དེང་སྐབས་ཡུལ་དུས་གང་ཅིའི་
འགྱུར་ལྷོག་གིས་སྤྱི་ལོ་དང་འབྲེལ་ནས་ཕྱུང་བ་རྣམས་འཆད་ན་དུས་རབས་སྤྱི་ཕྱིའི་ས་མཆོམས་ཉོགས་
སྤྱི་ལོ་འཇུག་པ་བདེ་ཞིང་། འདིར་ཡང་སྤྱི་ལོ་དང་འབྲེལ་ནས་བཀོད། འོ་ན་བཙུངས་ཚུལ་དངོས་གཞི་
ནི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྟོན་པ་ཡེ་ཤུ་འབྲུངས་ནས་མི་ལོ་སུམ་ཅུ་ལོ་གསུམ་བཞུགས། ཡེ་ཤུ་འབྲུངས་ནས་
ཞག་ ༣༦༥ སོང་བ་ན་སྤྱི་ལོ་དང་པོ་ཞེས་པའི་འགོ་ཚུགས། དེ་ནས་བཙུངས་པའི་ད་ལྟ་འོ་ན་རབ་
ཕྱུང་ ༡༦ པའི་རབ་ལོ་ ༧༩༥ པ་ཚུ་སྤང་ལོ་འདི་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༣) དུ་འཁེལ་ལ། དེས་ན་སྤྱི་ལོ་
ཞེས་པ་བཙུངས་ཚུལ་འདི་ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོ་ནས་མི་བཙུངས་པར་འབྲུངས་ལོ་ནས་ངེས་པར་བཙུངས་དགོས། གལ་
ཏེ་འདས་ལོ་ནས་བཙུངས་ན་རབ་ཕྱུང་ ༡༦ པའི་ཚུ་སྤང་ལོ་འདི་སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༠) པར་འཁེལ་དགོས།
ཕྱིས་ཀྱི་དེ་བ་གསར་ཁག་དུ་ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོ་(༡༧༦༣) ཞེས་པ་དང་། ཡང་རྒྱལ་རབས་དེ་བ་གསར་
ཁག་དུ་(གཞན་སྤྱི་ལོ་རྒྱགས་པ་དེ་ཡང་ཡེ་ཤུ་གྲོངས་པའི་ལོ་ནས་བཙུངས་པར་འདུག) ཅེས་པ་སོགས་
འཁོད་པ་ནི་ཡུལ་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྐྱེད་དོན་དུ་སོང་བར་སྤང་ཞིང་། ཡེ་ཤུའི་འདས་ལོ་དང་འབྲུངས་
ལོ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འདི་དག་ནི། ལྟོན་པ་ཡེ་ཤུའི་འདས་རྗེས་ཡེ་ཤུའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་དང་།
ཆོན་རིག་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་དཔྱད་ཀྱིས་རིགས་པས་འོས་མེད་ཀྱི་ཕུལ་ནས་གཏན་
ལ་ཕབ་པ་ཡིན་གྱི། ཆང་མས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་
ཕབ་པ་མིན་པར་བཤད་དོ། །

མ༽ འོ་ན་རབ་ལོ་ཞེས་པ་དེ་བཙུངས་ཚུལ་ནི་ལྟར་ཞེ་ན། ལྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༥༥༡ སྤྱི་ལོ་
(༡༠༣༥) ལོ་གྱི་རྗེ་ལྷ་པོའི་འོད་ཟེར་གྱིས་དུས་འཁོར་བོད་དུ་བསྐྱུར། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་འཁོར་དུག་

ཅུ་རེ་ལ་རབ་བྱུང་རེ་བཅི་བའི་སྔོན་མཇུག་པ་བཞིན། སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༣༥༡༥ གྱི་ལོ་ (༡༧༥༣)
པ་རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་ཚུ་སྐྱེས་ལོར་རབ་ལོ་ ༧༩༥ འཁེལ་ཞིང་། དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྟོན་པ་འདས་
ལོ་༥ བོད་ཀྱི་ལོ། གྱི་ལོ། རབ་ལོ་བཅས་བཅི་ཚུ་ལ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཞིན་གོང་
འོག་ཀུན་ལ་བཅི་ཚུ་ལ་འདི་བཞིན་གསུངས་པར་བྱའོ།།

(༡་ན)

འོག་ཀུན་ལ་བཅི་ཚུ་ལ་འདི་བཞིན་གསུངས་པར་བྱའོ།།

༡༥ གྱི་ལོ་མ་བྱུང་གོང་ (༡༣༥) བེང་སྟག་ལོ་བོད་དབུས་ཀྱི་སྟོ་ཕྱགས་ཡུལ་ཕྱན་མི་དམངས་
རྣམས་ནས་གཏའ་བྲི་བཅན་པོ་ཀུལ་པོར་བཀྱར་ཞིང་། ཀུལ་པོ་གཏའ་བྲི་བཅན་པོ་བྲིར་བཞུགས་སྐབས་
བོད་སྡེ་དང་སུ་མཁར་གྱི་ཐོག་མ་ཡུམ་བུ་སྐྱ་སྐྱང་བཅིགས། དེའི་རྗེས་སུ་རིམ་བཞིན་སྟོ་བས་ཤུགས་
རྗེ་ཆེར་དུ་འཕེལ་བས་བོད་ཀུལ་ཁབ་ཞེས་པ་ཆགས། རང་རེའི་དེབ་ཐེར་ཁག་དུ་བོན་སོགས་ཡོན་
ཏན་ཅན་མི་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་གཏའ་བར་བྲི་བྱས་ཏེ་བཏེགས་ནས་གདན་དྲངས་པས་གཏའ་བྲི་བཅན་
པོ་ཞེས་གྲགས་པར་གསུངས། ཐུའུ་བཀྱན་གསུང་ལྟར་ན་བོད་ཀྱི་ཀུལ་རབས་དུག་པ་ནས་བོད་དུ་
བོན་གྱི་ཆོས་དར་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་གསུངས། གང་ལྟར་བོད་དུ་དར་བའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་མ་བོན་
གྱི་ཆོས་ལུགས་ཡིན་ཆོད།

༡༦ དེའི་ཚུ་ལ་ཡང་ཞང་ཞུང་འོ་ལ་མོ་ལུང་རིང་དུ་གཤེན་རབ་མི་བོ་ཆེ་བྱ་བ་བྱུང་། བོན་
གྱི་ལུགས་ལ་བསྐྱལ་པ་འདི་ལ་ཆེ་ལོ་དཔག་མེད་ནས་བཟུང་བཅུ་པའི་བར་བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཙོ་མཆོག་
ཀུན་བཟང་ནས་ཐང་མ་སྟོན་མི་བར་བཅོ་བཅུད་བྱུང་བས། དེའི་ནང་ཆོན་ཆེ་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་
བྱོན་པའི་སྟོན་པ་གཤེན་རབ་ནི་ད་ལྟའི་བོན་གྱི་སྟོན་པ་འདི་ཡིན་པར་འདོད། འགའ་ཞིག་སངས་
ཀུས་ཀྱི་རྣམ་འཕྱལ་དང་། འགའ་ཞིག་སངས་ཀུས་དང་དུས་མཚུངས་བཞེད་པ་སྐྱང་ཞིང་གང་ལྟར་
མངོན་གསུང་དང་རྩ་འཕྱལ་ཐོག་མེད་མངའ་བར་ཐུའུ་བཀྱན་ཆོས་འབྲུང་དུ་གསུངས། བོད་དུ་དར་བའི་

ཐོན་ལ་དོན་ཐོན། འབྲུར་ཐོན། བསྐྱར་ཐོན་ཏེ་གསུམ་ལས། དེ་དག་གི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པ་ནི་འབྲི་
གུང་དགོངས་གཅིག་ལས་དང་། ཐོན་གྱི་སྒོ་མོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལས་བསྐྱས་པའི་གསང་སྒྲགས་
རྫོང་འཕྲང་ནི་འོད་ཀྱན་ལས་ཤེས་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

༣༥ དེ་ནས་བཅན་པོ་བརྒྱད་པ་གྱི་གྲུམ་བཅན་པོ་དང་། དེའི་སྤྲས་སྤྱེ་དེ་གུང་ཀྱལ་སྐབས།
ཤིང་བསྐྱེགས་ནས་སོལ་བ་དང་། ཤིང་ལ་མི་གུ་ཕུག་ནས་གཤོལ་དང་གཉེན་ཤིང་བཟོས། རྩ་ཡུར་
བུར་བྲངས་པ་དང་། བཀལ་མི་ཐུབ་པའི་རྩ་ལ་ཟམ་པ་བཙུགས། རྡོ་ཁྱུར་ནས་གསེར་དངུལ་ཟངས་
ལྷགས་བཟོས། ཆོས་དོར་བསྐྱེབས་ནས་སྤང་ཐང་ཆོས་སྒྲོལ་དོད། དེ་ནས་ཞིང་ལས་རྒྱ་ཆེར་དར་
རྒྱས་ཀྱིས་དཔལ་འབྱོར་ལ་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་།

༣༦ དེ་ནས་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་ལོ་(༣༡༣) ཙམ་
ལ་རྒྱ་གར་ནས་སྒྲོབ་དཔོན་སྒོ་སེམས་མཆན་དང་། ལོ་ཙཱ་བ་ལོ་ཐེ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་
འགའ་དང་སྤྱི་ཉེན་བཅས་རྒྱལ་པོ་ལ་ཐུལ། རྒྱལ་པོས་ཀྱང་རྩ་ཆེར་འཛིན་ཏེ་དགོར་མཛོད་དུ་བཞུགས་
སྤྱོད་གསོལ། སྐབས་དེར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབུ་ཐོག་མར་བརྟེན་པའི་ཐ་སྙད་བཏགས། དེ་བཟེར་
དཔྱིད་ཀྱི་རྒྱལ་མོའི་སྤྱི་དབུངས་སུ་(རྩ་ངན་མེད་ཀྱི་སྤྲས་རྒྱལ་པོ་རྩ་ཞེས་པའི་སྒོན་ལམ་གྱི་མཐུས་
དོན་སེམས་དཔའི་སྐྱེགས་བམ་གྱི་ཆར་པོ་བྲང་གི་སྟེང་དུ་བབས་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཅན་གྱིས་གཉན་
པོ་གསང་བར་བཏགས་) ཞེས་གསུངས།

༣༧ དེ་ནས་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གཉིས་པ་གནམ་རི་སྟོང་བཅན་གྱི་སྐབས་རྒྱ་ནག་ནས་
སྒྲན་དཔྱད་དང་རྩིས་ཀྱི་སྒྲོར་བྲངས་ཞེས་འཁོད་ཀྱང་། པོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་གཅིག་པ་སྟག་རི་
གཉན་གཟིགས་བཅན་འབྲུངས་སྐབས་དམུས་ལོང་ཞིག་ཡིན་པ་ལ། ཡབ་ཀྱི་ཞལ་ཆེམས་བཞིན་(འ་
ཞ) རྒྱལ་ཕྱན་ནས་སྒྲན་པ་ཞིག་འཁོད་དེ་མིག་ཕྱེས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་གཞིགས་ན་གནམ་རི་སྟོང་བཅན་
གྱི་སྒོན་དུ་ཡང་སྒྲན་དཔྱད་དང་རྩིས་ཀྱི་སྟོལ་དར་བར་མཛོད། གནམ་རི་སྟོང་བཅན་གྱི་སྐབས་བྱང་
ནས་ཚུ་ལེན་པའི་སྟོལ་དར། སྐབས་དེར་མངའ་འབངས་རྗེ་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏེ་གུ་གུ་དང་། སུམ་པ་
ལ་ཐུག།

༣༨ སྤྱི་ལོ་(༦༡༢) གནམ་རི་སྟོང་བཅན་གྱི་སྤྲས་རྒྱལ་རབས་སོ་གསུམ་པ་ཆོས་རྒྱལ་
སྟོང་བཅན་སྐམ་པོ་སྤྱི་འབྲུངས། དགུང་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་ལ་ཕེབས་སྐབས་ཡབ་གནམ་རི་སྟོང་བཅན་

འདས། ཆོས་རྒྱལ་འདི་སྤྱི་གཞིན་རྒྱུ་དུས་ནས་དཔའ་མཛེས་ཅན་གྱིས་དབུ་བྲིད་མཛད་དེ་མི་ཉག་
དང་། ལྷ་གྲ། ལུས་པ། ཞང་ཞུང་བཅས་མངའ་འོག་དུ་རིམ་བཞིན་འདུས།

༡༥ སྤྱི་ལོ་(༦༩༤) ལོར་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱིང་བཅན་གྱིས་ཐང་རྒྱལ་ཁབ་དུ་སྤྱི་ཆབ་བཏང་
ནྟེ། ཐང་རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཀྱང་སྡེ་ལེན་སྤྱི་ཆབ་འབྱོར་བས་རྒྱ་ནག་དང་བོད་གཉིས་འབྲེལ་བའི་ཐོག་
མའི་འགོ་དེ་ནས་ཚུགས་པར་གྲགས།

༡༦ སྤྱི་ལོ་(༦༩༧) ལོར་ཐང་གི་སྤྲེལ་མོ་ཀོང་ཇོ་སྤྱིང་བཅན་གྱི་གནའ་མར་བསུས། སྤྱི་
ལོ་(༦༩༩) ལོར་བལ་བཟའ་བྲི་བཙུན་སྤྱིང་བཅན་གྱི་གནའ་མར་བསུས། མདོར་ན་ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་
རིང་ལ་བོད་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་སྤྱིང་གཉིས་ཀྱི་སྤྱིང་དར་རྒྱས་སྤྱིང་མཛད་དེ། ཤར་སྤྱིང་སྤྱིང་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་
ནས་བཟོ་དང་ཅིས་ཀྱི་དཔེ་བྲངས། རྒྱ་བཟོ་སྤྱིང་བལ་པོ་དང་སོག་པོའི་ཡུལ་ནས་བས་མོར་ལོངས་
སྤྱིང་གྱི་གཏེར་བྲངས། ཐང་སྤྱིང་སྤྱིང་ཏོར་གྱི་ཡུལ་དང་ཡུ་གུར་སོགས་ནས་བྲིམས་དང་ལས་ཀྱི་དཔེ་
བྲངས། གཞན་ཡང་དེ་ལ་སྤྱི་སྤྱི་བཅན་པོ་དུག་ནང་སྤྱི་བཟང་པོ་དུག་བཀའི་འབྲུལ་སྤྱི་བཞི་ཡོད་
པ་ལས། ནང་སྤྱི་དུག་གི་ནང་ཆན་དང་པོ་རྒྱལ་གྱི་བྲམ་བཟང་བཟེར་བ་དེ་ཏོར་མི་ཞིག་ཡིན་པར་བཤད་
ཅིས་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་གྱི་ཆོས་འབྲུང་གསེར་གྱི་དེབ་ཐེར་དུ་གསལ། འཇམ་སྤྱིང་སྤྱིང་ལ་
དབང་བསྐྱུར་ཅིས་གྲགས། ཆོས་རྒྱལ་འདི་གཞིན་རྒྱུ་དུས་ཐོན་མི་རྒྱ་གར་དུ་མངགས། ཐོན་མིས་
རྒྱ་གར་དུ་བྲམ་བཟེ་ལེ་བྲིན་ཀ་ར་དང་། པོ་ཏ་ལྷ་རིགས་པའི་སང་གེ་བཤེས་གཉིན་དུ་བཞུགས་ཏེ། བྲམ་
བཟེ་ལེ་བྲིན་ཀ་རའི་དུང་ནས་ཡིག་རིགས་མི་འདྲ་བ་དང་། པོ་ཏ་ལྷ་རིགས་པའི་སང་གའི་དུང་ནས་
སྤྱི་པའི་པ། རྒྱལ་པོ་ལུགས་ཀྱི་བཞུགས་བཅོས། སྤྱི་ཅན་དུ་པ། སྤྱི་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་
གཅིག་བཅས་བསྐྱབས་ཏེ་བོད་དུ་སྤྱིར་ལོག། ཐོན་མིས་ལེགས་སྤྱིར་གྱི་སྤྱི་ལ་གོ་བསྐྱུར་ནས་དབུངས་
ཡིག་བཞི་དང་། གསལ་སྤྱི་སྤྱི་རྒྱུ་ཅུའི་བོད་ཡིག་གི་སྤྱི་གསར་དུ་བཏོད་དེ། སྤྱི་རྒྱུ་པ་དང་། ཉགས་
འདུག་གིས་མཆོན་པའི་སྤྱི་བཞུགས་བཅོས་བཟུང་བཅུམས། སྤྱི་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་
གཅིག་དང་། ཏོག་གཟུངས་ཐོག་མར་བོད་ཡིག་དུ་བསྐྱུར། སྤྱི་རྒྱུ་ཀྱི་བཞུགས་བཅོས་གཉིས་
མ་གཏོགས་དེ་མིན་སྤྱི་བཞུགས་བཅོས་གཞན་རྣམས་སྤྱིང་དར་གྱིས་ནང་ཆོས་ལ་རྟོག་པའི་སྤྱི་བས་རྩ་
བཞུགས་སྤྱིང་བར་གྲགས། གཞན་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་རིང་ལ་ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉེན་དང་བཏོན་
པར་བཅས་པ་དང་། མཐའ་འདུལ་ཡང་འདུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་བཞི་དང་།

ལྷ་ཆོས་དགེ་བ་བརྒྱ་དང་མི་ཆོས་གཙང་མ་བརྒྱ་དྲུག་གི་བྲིམས་སྟོན་ལེགས་པར་བཏོད་ནས་བོད་ཁམས་
ནམས་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ཡངས་པོར་འཇུག་པར་མཛད། གོང་གསལ་དེ་དག་ནི་རགས་རིམ་ཙམ་
ལས། ཞིབ་ཅིང་རྒྱས་པ་ནི་རྒྱལ་རབས་གཞན་ལས་ཁ་བསྐྱང་བ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ་སོགས་ལས་
ཤེས་པར་བྱའོ། །

ག༽ ལྷོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༡༧༩ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༣༡ ཟ࿳་ལོ་ (༦༥༠) ལོར་ཆོས་རྒྱལ་
སྤྱི་བཙན་དགོངས་པ་ནི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་ཆེམས་རྒྱས་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་བཀའ་
ཆེམས་ལ་ལེའུ་སོ་ལྔ་ཡོད་པས། ལེའུ་ནི་ཤུ་ནས་ལེའུ་སོ་ལྔ་པའི་བར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་ཕལ་ཆེ་བ་
ཞལ་ཆེམས་སྤྲོ་ཆོགས་གསལ། ཟ࿳་ལོ་ (༦༥༩) ཞིང་སྟག་ལོ་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་སྒྲོར་ཆོགས་འདུ་ཆེན་
མོ་ཐོག་མར་དབུ་བཙུགས།

ང༽ དེ་ནས་སྤྱི་བཙན་གྱི་སྤྲེལ་མང་སྤྱི་བཙན་གྱིས་ཟ࿳་ལོ་ (༦༥༠) ནས་ (༦༥༦) བར་
རྒྱལ་སྲིད་བཟུང་། མང་སྤྱི་བཙན་བྲིས་བཞུགས་སྐབས་རྒྱལ་ཁབ་སྟོབས་ཤུགས་ཡར་རྒྱས་ཤུགས་
ཆེར་བཏང་ཐོག ལྷོན་པོ་མགར་ནས་ཞིང་འབྲོག་འཕེལ་རྒྱས་དང་། ཞིང་ས་དབྱེ་འབྱེད་ས་བགོས་
ཀྱིས་མཆོན་ནི་དྲག་གང་ཅིར་བྱས་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་རབས་ལྟར་ན། ཟ࿳་ལོ་ (༦༥༧)
ལོར་མང་སྤྱི་བཙན་གསེགས།

༡༽ ཟ࿳་ལོ་ (༦༥༩) ས་སྟག་ནས་བཟུང་ཟ࿳་ལོ་ (༧༠༩) ཞིང་འབྲུག་བར་བོད་ཀྱི་བཙན་
པོ་འདུས་སྤྱི་བཙན་རྗེ་ནས་དབང་བསྐྱུར་སྐབས། བོད་ཤར་ཕྱོགས་མཆོམས་ (ཡེ་ཡུན) གཙང་
ཚུའི་ཁུལ་ལ་གནས་པའི་མོན་རིགས་རྒྱལ་ཕྱན་ནམས་རིམ་བཞིན་དབང་དུ་འདུས། བོད་ཀྱི་ཡིག་
རྩིང་ཁག་ལས་ (ལྷོ་དཀར་ལ་ཕྱལ་བསྐྱུས། ལྷོ་ནག་དབང་དུ་བསྐྱུས) ཞེས་འཁོད།

༢༽ ཟ࿳་ལོ་ (༧༥༡) ལུགས་ཡོས་ལོ་བོད་ཀྱི་བཙན་པོ་བྲི་སྟེ་གཙུག་བརྟན་ནམ་མེས་ཨག་
ཆོམ་གྱིས་ནན་ཅའོ་རྒྱལ་ཁབ་ཅེས་པ་མོན་རིགས་རྒྱལ་ཕྱན་དེང་སྐབས་རྒྱ་ནག་ (ཡུའུ་ནན) ཞེས་
པ་དེ་རང་བཙན་གནས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་སྒྱུར་གྱིས་རྒྱ་ནག་རྒྱས་ཤུགས་མཐར་བསྐྱོད་དང་།

༣༽ ཟ࿳་ལོ་ (༧༥༣) ལོར་བྲི་སྟེ་གཙུག་བརྟན་གྱིས་ (ནན་ཅའོ) རྒྱལ་པོ་ལ་གཙན་པོ་

(གཙུང་)ཞེས་པའི་མཆོན་གནས་གནང་། གསེར་གྱི་ཐམ་ག་སྤྲད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་རབས་ལས་(པོད་
གྱི་ས་ཁྱིམ་གར་ཟློང་གྱི་འོ་དང་། མའོ་གྱའོ། སུའོ་གྱའོ་བཅས་ལ་ཐུག་)ཅེས་དང་། ས་ཆའི་རྒྱ་
ཁྱིམ་ཡང་ལེ་ཤར་)ཁྱི་ཐུག་ལྷག་ཙམ་འདུག་ཅེས་གསལ།

༥༥ སྤྱི་ལོ་(༡༦༤)ལོར་ཆོས་རྒྱལ་ཁྱི་ཁྱོང་སྤེ་བཅན་གྱི་དམག་དཔུང་རྒྱ་ནག་ཐང་རྒྱལ་
པོའི་རྒྱལ་ས་ཕྱང་ཨན་ལ་འབྱོར། ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་རིང་ལ་རྒྱ་གར་ནས་མཁན་ཆེན་ཞི་འཆོ་དང་།
སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་གདན་དྲངས། ཨོ་ཏན་པུ་རིའི་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་དཔེ་བྱས་ནས་བསམ་ཡས་
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་བཞེངས། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དབུ་ཅེ་རིགས་གསུམ། འོག་ཁང་པོད་གྱི་
དབྱིབས་ཅན། བར་ཁང་རྒྱ་ནག་གི་དབྱིབས་ཅན། རྟེན་ཁང་རྒྱ་གར་གྱི་ལུགས་སུ་བྱས་ཏེ་བཞེངས།
དེ་ཡང་དབུ་ཅེར་རི་རབ་སྒྱིང་བཞི་སྒྱིང་ཕྱན་བརྒྱད། གོང་འོག་ཉི་ལྔར་མཐར་ཆུགས་རི་ཕྱི་ནང་གསང་
གསུམ། ཟུར་བཞིར་མཆོད་རྟེན་བཞི། གཞན་ཡང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་དང་། རྟེན་གསུམ་ཡང་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་བཞུགས། མེ་ཡོས་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མང་
བཏིང་། ལོ་འཁོར་རྗེས་མའི་ས་ཡོས་ལ་གྲུབ་ཅེས་དེ་བ་དམར་དུ་གསལ། ལོ་ལྔ་ལ་གྲུབ་ཅེས་ཆོས་
འབྲུང་རྩ་བོ་ཆའི་སྤྱ་དབྲངས་སུ་གསལ།

༥༦ དེར་མ་ཟད་ཆོས་རྒྱལ་འདིའི་རིང་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྤེ་ཡང་གསར་དུ་ཚུགས། བླེ་ཀ་
མ་ལ་གི་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་ནས་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་གནས་བཏན་བཅུ་གཉིས་མེ་མོ་
ལུག་གི་ལོར་གདན་དྲངས་ཏེ་པོད་འབངས་ནས་སྤྱོད་གསལ་སྤང་སོགས་བདུན་དང་། དེ་ནས་པོད་ཐུག་
གསུམ་བརྒྱ་ཙམ་རབ་དུ་བྱུང་ཞེས་དེ་བ་དམར་དུ་འཁོད། དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གཞན་
ནམས་ནི་ཆོས་འབྲུང་རྒྱལ་རབས་དག་ལས་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །

༥༧ སྤྱི་ལོ་(༡༧༡) མེ་སྤང་ལོར་ཁྱི་ཁྱོང་སྤེ་བཅན་དགོངས་པ་རྫོགས། ཁོང་གི་སྲས་
བགྲེས་པ་མུ་ནེ་བཅན་པོ་ཁྱི་གསོལ་མཛད། དེའི་སྐབས་བསམ་ཡས་སུ་མཆོད་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅུགས།
པོད་འབངས་སྤོགས་ཐུག་ལན་གསུམ་བརྒྱམས། མུ་སྤོགས་གིས་སྐར་ཆུང་དོ་རྗེའི་དབྱིངས་གྱི་གཙུག་
ལག་ཁང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བཞེངས། དེ་ལ་སྲས་ལྔ་འབྲུངས་པའི་ནང་ནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་མངའ་བདག་ཁྱི་རལ་པ་ཅན་ཁྱོན་ཏེ་གཙུག་ལག་ཁང་སྟོང་ཅ་བཞེངས་པར་གྲགས། ཞེས་ཆོས་འབྲུང་
རྩ་བོ་ཆའི་སྤྱ་དབྲངས་སུ་གསལ།

༡༥ དུས་རབས་དགུ་པའི་ནང་ཆོས་རྒྱལ་བྱིས་རལ་པ་ཅན་གྱིས་བོད་ལ་དབང་བསྐྱུར་སྐབས།
 རྒྱ་གར། བལ་ཡུལ། ཀ་ཤི་མིར། ལི་ཡུལ་བཅས་ནས་མཁས་པ་མང་པོ་གདན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་
 པཌ་གྲུབ་རྣམས་དང་ལྟན་དུ་ཕྱི་ནང་གི་རིགས་གཞུང་ཆོས་མང་བ་གསར་བསྐྱུར་དང་། ལྷན་བསྐྱུར་
 ཟེན་པ་རྣམས་ལ་བསྐྱུར་བཅོས་དག་ཐེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མང་།

ཅ༥ སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༦) ལོར་སྤྱིང་བཅན་སྐམ་པོ་དང་ཐང་ཐའི་ཙུང་སྐབས་བོད་དང་རྒྱ་
 རྒྱ་འབྲེལ་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་ནས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༡)བར་ལོ་ངོ་ ༡༥༧ རིང་དམག་འཐབ་གྲངས་
 ལས་བཀལ་བ་བྱས་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་ས་མཆོམས་དབྱེ་འབྱེད་དང་གནའ་གན་ཆིངས་ཡིག་སྒྲ་རྗེས་
 ཐེངས་བཞི་ཙམ་བཞག།

༡༥ བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བྱི་ལྷོ་ལྷོ་བཅན་དང་ཐང་ཐའི་ཙུང་སྐབས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༡) རྒྱ་
 བྱ་ལོར་ས་མཆོམས་གྲང་གུ་ཆེ་རུ་ལ་ས་མཆོམས་བྱས་ནས་དོ་རིང་བཅུགས།

༡༥ ཡང་བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་བྱི་ལྷོ་ལྷོ་བཅན་དང་། ཐང་ཐའི་ཙུང་གཉིས་སྐབས།
 སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༡)རྒྱ་ཕག་ལོར་ས་མཆོམས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་གནའ་གན་བཞག་ཐོག་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀའི་
 རྒྱལ་སར་ཡང་གནའ་བཞག་བྱས།

༡༥ ཆོས་རྒྱལ་བྱི་ལྷོ་ལྷོ་བཅན་དང་། ཐང་ཐའི་ཙུང་གཉིས་སྐབས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༢)མེ་
 ཡོས་ལོར་(ཡོན་ཀྱའོ)ཞེས་པའི་ས་ཁུལ་(ཐུའུ་ལའི་རུ་ཁུ) ཞེས་པ་དེར་ས་མཆོམས་དབྱེ་འབྱེད་
 ཀྱིས། གནའ་གན་ཆིངས་ཡིག་འཛོག་སྐབས་བོད་དམག་གིས་བསྐྱོར་བཞིགས་བཏང་བར་གྲགས།

༡༥ བོད་ཀྱི་བཅན་པོ་བྱི་ལྷོ་ལྷོ་བཅན་དང་། ཐང་ཐའི་ཙུང་གཉིས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༣)
 ལོར་མཆོད་ཏེན་དཀར་པོ་(ཀན་སུ་ཀན་ཀོ་) ལན་གན་བྱང་ངོས་མ་ཚུའི་ཕར་ལ་ས་མཆོམས་དབྱེ་
 འབྱེད་ཀྱི་དོ་རིང་བཅུགས། རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་གཉིས་ཀའི་རྒྱལ་སར་མནའ་བཞག་གི་དོ་རིང་ཡང་
 བཅུགས། སྐབས་དེར་བོད་རྒྱལ་ཁབ་རུ་བཅུགས་པའི་དོ་རིང་ནི་རྩོམ་དབུ་སྤྱི་འོག་གི་དོ་རིང་དེ་
 ལ་ངོས་འཛོན་བྱེད་འདུག།

ཆ༥ དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༣) ལ་བྱི་ལྷོ་ལྷོ་བཅན་ཞི་བར་གཤེགས་ཏེ་སྤང་དར་བྱི་གསོལ་
 བྱས། དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༤)མེ་སྤྱོད་ལོ་ལྷ་ལུང་དཔལ་དོར་གྱིས་སྤང་དར་བཀོངས། རྒྱལ་སྤྱོད་

འོད་སྤང་དང་། ཡུམ་བཏན་ཞེས་པ་དོ་འདྲ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། དེ་མཆོམས་ནས་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་
བཏན་སེལ་བྱུར་གྱུར་ཏེ་ས་མཆོམས་སུ་དམག་དཔོན་འགའ་གས་དང་། འགོ་བྱེད་རང་རང་སོ་སོའི་
རུས་བྱགས་ལ་འཆོམས་པའི་དབང་བསྐྱུར་གྱིས་རྒྱལ་ཕྱན་སེལ་བྱུ་དང་འབྲུག་ལོང་འབའ་ཞིག་གིས་
དུས་གདའ་བར་བྱས། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༦) མེ་སྟག་ཙམ་ནས་ཟ࿳་ལོ་(༡༣༥༣)རབ་བྱུང་ ༩ པའི་
ཚུ་སྐང་བར་བོད་ལྗོངས་སུ་རྒྱལ་ཕྱན་སེལ་བྱུར་གནས། དེ་མཆོམས་ནས་ས་སྐྱའི་འགོ་མགོན་ཆོས་
རྒྱལ་འཕགས་པ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱུར་ཏེ། བོད་ཀྱི་སྤྱ་མས་ཆོས་སྤྱིད་བྱང་
འབྲེལ་གྱི་དབང་བསྐྱུར་མཛད་པའི་སྟོལ་དང་པོ་དེ་ནས་དར། གོང་མ་དང་ཆོས་ཡོན་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་
ལོ་དེར་གོང་མའི་སྤྱ་མར་གྱུར་ཚུལ་སོགས་དེ་ཕྱལ་འགོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པའི་རྣམ་ཐར་(༡
༩) སྐབས་ཞིག་དུ་འཆད།

ང་། ཟ࿳་ལོ་(༡༥༢༧) རབ་བྱུང་ ༡༠ པའི་ས་ཡོས་ལོ་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོ་
དང་རྒྱལ་པོ་ཨལ་ཐན་བཀའ་བཞོས་ཀྱིས་སོག་བོད་འགོ་ལམ་ཟམ་པ་ལྟ་བུར་མཆོ་སྟོན་ས་གནས་སུ་
སོག་པོའི་སྐྱ་ཆབ་པོ་ལི་ཆའི་ཆིང་ཅང་འཁོར་བཅས་དང་། སོག་ཡུལ་དུ་བོད་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་སྟོང་འཁོར་
ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་ཆེད་བཟོངས་མཛད། རྒྱལ་རབས་ལྟག་མའི་འཕྲོས་ནི་དེ་ཕྱལ་འོག་ནས་དོན་(༡
༩)དང་དོན་ཆན་(༡༥)པའི་སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད།

ན། འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་དང་། རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་སོགས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཇི་ལྟར་
དང་། དེ་དག་གི་མཛད་པའི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ལུང་བཏན་ཚུལ་ལས། ཐོག་མར་འཇམ་དཔལ་
ཙ་རྒྱུད་རབ་འབྲུམས་སོ་དུག་པ་ལས། ཆོས་རྒྱལ་སྟོང་བཙན་ནས་སྐང་དར་གྱི་སྤྱས་གནམ་སྟེ་འོད་
སྤང་བར་ལུང་བཏན་ཚུལ། གཞན་ཡང་ཀོང་ཏོ། བལ་བཟའ་བྲི་བཙུན་སོགས་ལུང་གིས་དངོས་
སུ་ཟིན་ཚུལ།

༡། སྟོན་པ་འདིའི་བཏན་པ་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་གངས་ཅན་རིའི་ནང་ལྟ་ལྟན་ཞེས་
བྱའི་གནས་དང་། གནས་དེ་ན་ལྟ་གཅིག་སྟོང་བཙན་སྐམ་པོ་འབྲུང་བ་དང་། དེ་ནི་ད་བྱུའི་རིགས་
སུ་འབྲུངས་པར་ལུང་བཏན་པ། ལ། བོད་གངས་ ༡༡། ཀ་ཏགས། ཐ། ཐོག་གངས་ ༩༡༡། བ།

ཡིག་ཕྱེད་ན) ལས།

དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་བསྟན་འདི་ལ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་བྱ་བ་བྱེད།།

བྱང་གི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །དེ་ཡི་ཆོ་ན་འབྲུང་བར་འགྱུར།།

སྣ་ལྟན་ཡུལ་ཞེས་བྱ་བ་ཡི། །གངས་ཅན་རི་ཡི་ནང་གནས་པའི།།

རྒྱལ་པོ་མི་ཡི་སྣ་ཞེས་པ། །ཡི་ཙ་བྱི་རྣམས་རིགས་སུ་འབྲུང་།།

༡༥ དེ་རྣམ་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཅན་གྱིས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཟུང་སྟེ་ཞི་བར་གསེགས་ཚུལ། དེར་
མ་ཟད་དེ་ལ་བཙུན་མོ་ཀོང་ཨོ། བྱི་བཙུན། མོང་བཟུང་ཨོ་མོ་བཅས་གསུམ་འབྲུང་བ་དང་། དེ་
དག་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྤྱལ་པར་ལུང་བསྟན་པ།

ཡོ་ནི་བརྒྱད་ཅུ་རྒྱལ་སྤྱོད་བྱས། །དེས་ནི་རྒྱན་མ་རྣམ་པར་སྤངས།།

རྒྱལ་པོ་དེ་ཡི་སྒྲོག་སྤངས་ནས། །དེར་ཡང་སྤྲུགས་ནི་སྤྱར་འགྱུབ་སྟེ།།

ཞི་དང་རྒྱས་པ་བསེལ་བྱེད་པའོ། །འཛིག་རྟེན་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གྲགས་དང་།།

སྣ་མོ་གོས་དཀར་མ་དང་ནི། །དཀར་མོ་ཆེན་མོ་གཞན་པུན་བཙོན།།

དྲུག་ཏུ་ཡིད་ནི་མི་སྒྲིབ་པའོ། །

༡༦ དེ་ནས་མང་སྤྱོད་ནས་བཟུང་སྤྱང་དར་བར་གྱི་རྒྱལ་རབས་རྣམས་ལུང་བསྟན་པ།

དེ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ཡི། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་པོ་མང་པོ་ནི།།

རྣམ་པ་དུ་མ་མང་པོ་དག །ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སྣ་ཚོགས་གཟུགས།།

ཁ་བ་ཅན་ན་སྒྲ་སྒྲིའི་རྒྱལ། །དེ་ཡང་སྟོན་པ་མཆོད་བྱེད་པའོ།།

ཁུ་མཆོག་ཁུ་མཆོག་བཟང་པོ་དང་། །ས་འོད་དེ་བཞིན་ས་འོད་བཟང་།།

དེ་བཞིན་པ་རོལ་གཞོན་ཉིད་དང་། །རྒྱང་པའི་འགྲོས་ཞེས་བསྟན་པ་ཡིན།།

ས་སྤྱང་དང་ནི་ཐེན་པ་པོ། །

༡༧ དེ་ནས་སྤྱང་དར་གྱི་སྤྲུལ་འོད་སྤྱང་ལུང་བསྟན་ཅིང་དེ་ཉིད་རྒྱལ་སྤྱོད་འཛིན་པའི་ཐ་

མར་ལུང་བསྟན་པ། སྤྱོད་བཅན་ནས་བཟུང་འོད་སྤྱང་བར་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་སུ་ལུང་བསྟན་པ།

འོད་ལྟན་ཉིད་ནི་ཕྱི་མ་ཡིན། །ཐ་མར་འཆང་རྒྱའི་ངང་ཚུལ་ཅན།།

༡༨ དེ་ནས་སྒྲ་སྒྲིའི་སྒྲོན་ལམ་ལོག་པའི་དབང་གིས་ཚོས་རྒྱལ་གྱི་བྲིམས་ལུགས་ཞིག་ཅིང་།

ཚུལ་མིན་གྱི་སྤྱོད་པས་དུས་འདྲ་ཚུལ་དང་། དེའི་དབང་གིས་ཀྱལ་ཕྱན་སེལ་ཆད་དུ་འགྱུར་ཚུལ།

ལྷ་ལྷོ་རྣམ་པ་སྣ་ཆོག་པ་ཡིན། །དེ་འོག་ལུགས་ནི་རྣམ་ཞིག་ཅིང་། །

ཕྱི་རོལ་སྤྱོད་དགུས་ཉེ་བར་སྤྱོད། །

ཅེས་སོགས་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་ལས་ཆེས་རྒྱས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། དེ་དག་གི་འཕྲོས་ནས་

ལུང་བསྟན་གཞན་ཡང་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་ཅིང་། གོང་གསལ་ཆོས་ཀྱལ་རིམ་པར་ལུང་བསྟན་ཚུལ་

ནི་དཔལ་པོའི་གཙུག་ལག་སྤྱོད་པའི་ཀྱལ་རབས་དང་། ཆོག་རིས་འདྲ་མིན་ཅི་རིགས་ཡོད་འདུག་

པའང་འཇམ་དཔལ་ཙ་རྒྱུད་རང་ལ་ཁུངས་གདུགས་ཉེ་གཏན་ལ་ཡེ་

༡༥ གཞན་ཡང་ཀྱལ་པོ་བཀའ་ཐང་ལས་བོད་ཀྱི་ཀྱལ་རབས་ཅི་རིགས་པར་ལུང་བསྟན་

ཚུལ་དང་། དེ་དག་གི་མཛད་པའི་ཆ་ཤས་འགའ་ལུང་བསྟན་ཚུལ།

༡༦ བྱི་སྤྱོད་སྤེ་བཅན་གྱི་གདུང་བརྒྱུད་ལ་བུ་ལྷ་ཆར་འབྱུང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱལ་མངའ་

བདག་བྱི་རལ་གྱིས་ཀྱལ་སྤྱོད་བཟུང་ཚུལ། དེས་འཇམ་སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་དབང་དུ་འདུ་ཚུལ། དགོན་

ཅོག་གི་ཁུ་ཤང་དོ་དཔེ་མེད་ཀྱི་ལྷ་ཁང་བསྟན་ཚུལ། ལོ་པར་དང་དམ་ཆོས་དར་རྒྱས་འབྱུང་བར་ལུང་

བསྟན་པ།

ལྷ་གཅིག་ཀྱལ་པོ་བྱི་སྤྱོད་སྤེ་ལུ་བཅན་ནི། །ཀྱལ་བུ་ཐ་ཆུང་རལ་པ་ཅན་ཞེས་གྲགས།

འཇམ་སྤྱོད་གསུམ་གཉིས་ཆབ་སྤྱོད་མངའ་རུ་འདུས། །དགོན་ཅོག་རྟེན་བཙུགས་དབུ་ཅེ་དགུ་ཐོག་

བཞེངས། །ལོ་པར་མཐའ་རྒྱས་དམ་ཆོས་དར་བ་འབྱུང་། །ཀྱལ་པོ་ཐ་ཆུང་ཀྱལ་སར་བསྐྱོས་ན་ལེགས།

༡༧ བྱི་སྤྱོད་གི་གདུང་བརྒྱུད་ལ་བདུད་ཀྱི་སྤྱལ་པའི་ཀྱལ་པོ་དང་དེས་བསྟན་པ་ལ་གཞོད་

ཆབ་ཆེ་བར་བསྟན་པ། འོད་སྤང་དང་ཡུམ་བཟན་དུས་ཕྱོགས་སོ་སོར་གྱེས་ཏེ། དེ་རྗེས་བོད་སེལ་

བུར་འགྱུར་ཚུལ་བཅས་བསྟན་པ།

དེ་ལྟའི་མི་ལོ་དགུ་བཅུའི་འོག་རོལ་དུ། །རྗེ་ཉིད་རྒྱུད་ལ་བདུད་ཀྱི་ཀྱལ་པོ་འབྱུང་།

དམ་པའི་ཆོས་དང་བསྟན་པའི་བར་ཆད་ཆེ། །བདུད་ཀྱི་སྤྱལ་པ་སྤང་གི་མིང་ཅན་ཞེས།

ཀྱལ་པོའི་ཀྱལ་སྤྱོད་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་ནི། །འོད་སྤང་ཡུམ་བཟན་ཞེས་བྱའི་སྤྱི་རིང་ལ།

མངའ་རིས་གཅིག་ལ་ཕྱོགས་རིས་གཉིས་སུ་ཆད། །སྤྱི་དོན་བསོད་ནམས་སོས་ཀའི་ཆབ་རོལ་འདྲ།

ཞེས་པ་སོགས་ཀྱིས་པོ་བཀའ་ཐང་ལས་གསུངས་ཚུལ་རགས་རིམ་ཙམ་བཀོད་ལ། ད་དུང་
དེ་དག་གི་འཕྲོས་དང་། བཀའ་ཐང་གཞན། ལབ་སྒྲོན་ལུང་བསྟན་སོགས་ལུང་བསྟན་བྱངས་མ་
དག་ལས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ཐད། ཞར་བྱུང་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་བྱི་དར་གྱི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྟུས་ནི། སྤར་ཀྱལ་བསྟན་
བོད་དུ་དར་བ་ནས་བཟུང་སྒྲུང་དར་གྱིས་བསྟན་པ་མ་བསྟུབས་བར་བོད་དུ་བསྟན་པ་སྤྲ་དར་དང་། དེ་
ནས་བསྟན་པ་མེད་པར་ལོ་བདུན་ཅུ་ཙམ་ཞིག་གནས་ཞེས་དེ་བ་དམར་དུ་འཁོད། ཡང་ཆོས་འབྱུང་
འགའ་ཞིག་གི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན་བསྟན་པ་མེད་པ་ལོ་འཁོར་བརྒྱད་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ན་བསྟན་
པ་མེད་པར་ལོ་དགུ་བརྒྱ་ལོ་དུག་ཙམ་གནས་དགོས། སྤར་སྒྲུང་དར་གྱི་སྐབས་སྒྲོན་བྲན་ཁ་དཔལ་
ལོན་ཉེས་མེད་དུ་བསད་པའི་རྒྱུ་གྱིས་དེ་གཞོད་སྒྱུ་ཞིག་དུ་སྒྲེས་ཏེ་མི་ནམས་ཀྱི་ཁོག་དུ་བརྒྱུམས་
ནས་བོད་དུ་གྱེན་ལོག་ཆེན་པོ་བྱུང་། དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་གི་ཕྱང་བའི་གསུང་ཚུལ་ལྟར་ན། མེ་
སྟག་ལ་སྒྲུང་དར་འདས། དེ་བྱི་ལོ་མེ་ལོས་ལ་གནམ་སྤེ་འོད་སྤྲུང་འབྱུངས། དེ་ནས་བརྩིས་པའི་
ལོ་ཉེར་གསུམ་པ་བོད་དུ་ངོ་ལོག་དང་པོ་བྱུང་བར་གསལ། དེ་ལྟར་ན་སྒྱི་ལོ་(༧༣༧) ས་སྒྲུང་ལོ་དེར་
བོད་དུ་ངོ་ལོག་དང་པོ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེས།

དེ། བསྟན་པ་བྱི་དར་ནི། སྤར་སྒྲུང་དར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྟུབས་པའི་ཆོ། དཔལ་ཚུ་བོ་
རིར་གཙང་རབ་གསལ། གཡོ་དགེ་འབྱུང་། དམར་ཤུག་གསུམ་ཡོད་པ། དེ་གསུམ་གྱིས་འདུལ་
བའི་དཔེ་ཆ་དྲིལ་ཁལ་གཅིག་ཙམ་བཀའ་ནས་མངའ་རིས་སུ་བྱོན། ཉོར་ཡུལ་བསྐྱོར་ཏེ་མདོ་ཁམས་
སྤད་དུ་ཡན་ཚུང་གནམ་རྫོང་དུ་བྱོན་པ་དང་། བོན་གྱི་བུ་མུ་གཟུ་གསལ་འབར་མོས་ནས་རབ་དུ་བྱུང་།
དེ་ལྟར་གཙང་རབ་གསལ་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། གཡོ་དགེ་འབྱུང་གིས་སློབ་དཔོན་བགྱིས་ཏེ་དགེ་
ཚུལ་བསྟུབས། དེའི་མཆན་ལ་དགེ་བ་རབ་གསལ་དུ་བཏགས། བྱིས་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དུ་གྲགས།
ལོ་གཅིག་སོང་བ་ན། སྤར་གྱི་རབ་བྱུང་གི་མཁན་སློབ་ནམས་དང་། དེའི་སྤེང་དུ་རྒྱའི་དགེ་སློང་
གི་ཤང་དང་ཀོ་ཤང་གཉིས་འདུས་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས། དེ་ནས་ལོ་ལྔ་སོང་བ་ན་སྤེ་ཆེན་དགོངས་
པ་རབ་གསལ་གྱི་དུང་ནས། བྱམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཆན་དང་། གནུབས་དཔལ་གྱི་དབང་ཕྱག་རབ་

དུ་བྱུང་། དེ་ནས་སྤྱི་མེས་ཤེས་རབ་ཚུལ་བྱིམས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་སུ་བྱོན་ཏེ་སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་
རབ་གསལ་གྱི་བྱུང་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས། དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་མེ་རོ་སྤང་ནས་གསོས་པར་སྤང་
འདུལ་དུ་གྲགས།

(སྒྲ་ཆེན་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ནི། ལྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༥༡༩ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༡༠༣
ཟ࿍ལོ་(༡༩༡) རྒྱ་བྱི་ལོ་སྤྱི་བཅུ་མས་ནས། ཟ࿍ལོ་(༡༧༥) བར་བཞུགས། དེ་ཡང་སྒྲ་ཆེན་འདི་
ཉིད་སྤྱི་ཆེ་སྤྱི་མ་འབྲོག་སྟག་སྤང་བྱི་གསུམ་བྱ་བར་སྤྱི་འབྲུངས་ནས་ཆོས་ལྟན་རྒྱལ་པོའི་བཀའ་སློན་
མཛད། སྤྱི་ཞི་བར་གཤེགས་ཁར་དམ་ཆོས་འཛིན་པའི་སློན་ལམ་རྒྱ་ཆེར་བཏབ་སྟེ། རང་ལོ་སོ་
སྤྱི་པ་ལྷགས་པག་ལོ་དགོངས་པ་ཞི་བར་གཤེགས་ནས། རྒྱ་བྱི་བའི་ལོར་ཙོང་ཁ་བདེ་ཁམས་སུ་
བོན་པོ་བཟའ་མི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱས་སུ་སྤྱིའི་སྤྱི་བ་བཞེས། བ་མས་སུ་གཟུ་གསལ་འབར་ཞེས་བོན་མིང་
བཏགས། ཁོ་བོ་བྱམས་པ་འཛིན་ཏེ་ན་གྱི་ཁམས་སུ་མ་བྱོན་པར་འཛམ་བུའི་སྤྱིང་ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱི་
བ་བརྒྱད་ཙམ་ལེན་ཞེས་བཀའ་བསྩལ། དཔལ་མཉམ་མེད་རྫོགས་ཀྱང་སྒྲ་ཆེན་ནི་ས་ཐོབ་གྱི་སྤྱིས་
ཆེན་དམ་པ་ཡིན་པར་བཀའ་བསྩལ། ཞིབ་པ་ནི་སྒྲ་ཆེན་ཉིད་ཀྱི་ནམ་ཐར་དུ་གསལ།

ན། དེ་ནས་སྤྱི་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གར་སྤྱོགས་ཀྱི་པ་རྩི་ཏ་རྩམ་པ་ལ་བོད་དུ་
གདན་དྲངས་ཏེ་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་དང་བཤད་པ་རྒྱས་པ་ཚུགས་པས། པ་ལ་ནམ་གསུམ་ཞེས་པ་
བྱུང་བས། དེ་ནས་དར་བའི་འདུལ་བ་ལ་སྟོད་འདུལ་ཞེས་ཐ་སྟངས་ཆགས། དེ་ལྟར་བོད་དུ་སྟོད་
འདུལ་དང་སྟོད་འདུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་པ་བྱེད་དར་གྱི་དབུ་ཚུགས། གཞན་ཡང་མཛོན་པའི་
སྟོར་སྤྱི་ལྷང་དཔལ་རྫོང་ནས་བརྒྱད་ཙོག་གུམ་སོགས་ལ་དང་། བར་བྱེན་གྱི་སྟོར་ཀ་ཙོག་ཁང་གསུམ་
ནས་སྤྱས་པ་ཡེ་ཤེས་སོགས་ལ་བརྒྱད་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟེན་པ་སྤྱིར་ཡང་དར་རྒྱས་སུ་གྱུར་ཏོ། །

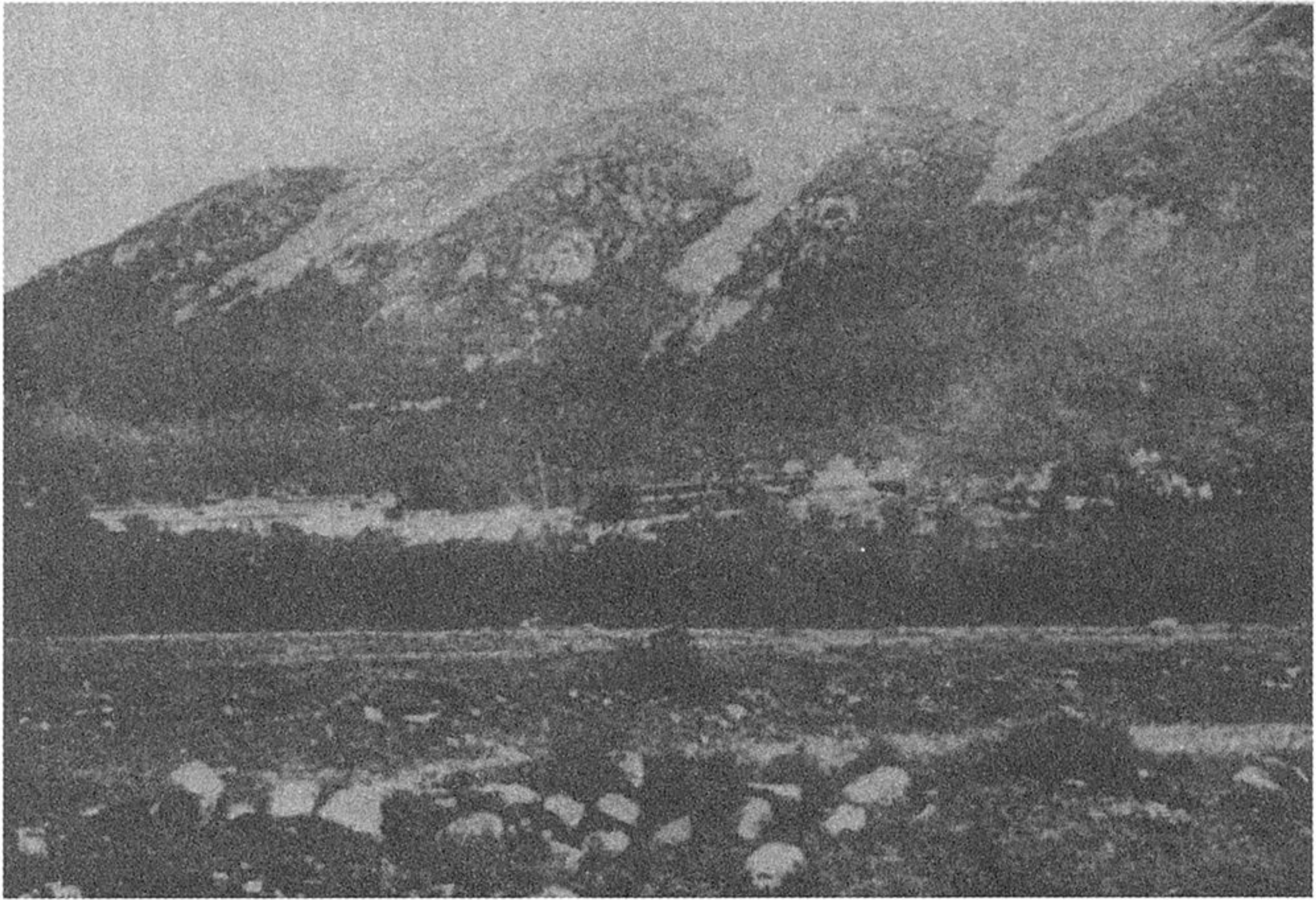
པ། ལྟོ་སྤྱི་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་མངའ་རིས་སྟོད་དུ་མཐོ་ཞིང་དཔལ་གྱི་སྤྱི་ཁང་བཞེངས།
མཐོ་ཞིང་གསེར་གྱི་སྤྱི་ཁང་ཡང་བཟུང་། ཆོས་འབྲུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན་དུ། (ཁང་ཁུང་མཐོ་
ལིང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་) ཞེས་མཁས་གྲུབ་ཁུང་པོ་རྣམས་འབྱོར་གྱི་ནམ་ཐར་ཐད་གསལ། དེ་ལྟ་བུའི་
གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ནི། ལྟོ་སྤྱི་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་གཞི་ནམ་མཁར་འཕངས་ནས་བདག་གི་གདུལ་
བྱ་གང་དུ་འདུ་སར་བབས་ཤིག་ཅེས་སྟོན་ལམ་ཆོག་གིས་སྤྱིར་བས། ནམ་མཁའ་མཐོན་པོར་ཞིང་

ཞིང་ས་ཕྱོགས་དེར་བབས་པས། དེར་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པས་མཐོ་ཕྱིང་ཞེས་མཆན་ཆགས།
ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ཀྱང་དེའི་མཁན་པོ་མཛད། ལོ་ཆེན་རིན་བཟང་ནི་གསང་སྤྲུགས་གསར་
མའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཀུན་གྱི་ཐོག་མ་ཡིན། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ཡན་གྱི་གསང་སྤྲུགས་ལོ་ཆེན་བྲེ་
རོ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་འབྲུར་རྣམས་ལ་སྤྲེང་འབྲུར་དང་། དེ་མན་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འབྲོག་འགོས་མར་གསུམ་
གྱི་རྒྱུད་སྡེའི་འབྲུར་རྣམས་ལ་གསར་མའི་ཐ་སྙད་བཏགས་སོ། །

ཕ་། དུས་དེ་ཙམ་ན་སྟོད་འདུལ་དང་སྤྲེང་འདུལ་གཉིས་ཀྱི་སྟོན་ས་ཕྱི་དར་གྱི་རྒྱལ་བསྟན་
དར་རྒྱས་ཡོད་ན་ཡང་། བསྟན་པ་སྤྲེང་དར་སྐབས་ཀྱི་མཐོང་བ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་པལ་ཆེར་ཉམས།
ཆོས་ལུགས་ཆང་མ་མཉམ་བསྐྱེས་ཀྱིས་ང་བཞོན་ནས་ནམ་མཁའ་ལ་འཕུར་བ་དང་། ཨ་མོ་ར་བན་
སྡེ་བཙོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལུགས་འཛིན་དུ་མས་སྡེ་བོ་མཆོན་གྱིས་གསོད་པ་སོགས་བག་མེད་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་ཅི་
དགར་ཡོངས་སྦྱོད་པ་ཕྱགས་ཀྱིས་མ་བཟོད་ནས་ལྷ་སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་འོད་ཀྱིས་ངོ་བོ་དཔལ་ལྷན་གཉི་
གཤོང་དུ་གདན་འདྲེན་པར་བཅུམས། དེ་ལྟར་མཉམ་མེད་ངོ་བོ་བོད་དུ་ངེ་ལྟར་གདན་འདྲེན་ཚུལ་
དང་། བོད་དུ་བྱོན་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ངེ་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི་བྱང་ཚུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་
རྣམ་ཐར་དག་ལས་ཁ་བསྐྱང་བར་བྱའོ། །

ངོ་བོ་ངེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་གས་བཀའ་གདམས་པའི་བསྟན་པའི་དབུ་བརྟེས། འབྲོམ་སྟོན་
པས་སྟོལ་ཕྱེ། པོ་ཏི་བ་ཆེན་པོ། ལྷན་སྤྲེང་བ། ཕུ་ཚུང་བ་སྟེ་སྤྲེང་མཆེད་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་སྟོལ་དར་
རྒྱས་སུ་མཛད། སྤང་གར་བྱ་ཡུལ་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་ཤིན་ཏུ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་དེ་སྟོལ་འཛིན་བམ་
མ་ཆད་པར་བྱོན། གཞུང་བཤད་ཀྱི་སྟོན་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་མ་མཛད་ཀྱི་བྱུང་པར་ལས། ཇོ་བོ་ཡབ་
སྤྲེང་ནས་དགེ་བཤེས་དགོན་པ་བ་དང་། དགེ་བཤེས་སྡེ་ཟུར་པ་སོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་བཀའ་གདམས་
ལམ་རིམ་པ་དང་། འབྲོམ་ནས་ལྷན་སྤྲེང་བ། ལྷན་སྤྲེང་ནས་བྱ་ཡུལ་པ་སོགས་ལ་གདམས་ངག་པ་དང་།
འབྲོམ་ནས་པོ་ཏི་བ། དེ་ནས་གར་བ་སོགས་ལ་བརྒྱུད་པ་བཀའ་གདམས་གཞུང་པ་བ་ཞེས་པའི་ཐ་
སྙད་མཛད་དོ། །

བཀའ་གདམས་པའི་གདན་ས་རྩ་སྤྱང་དང་། རྩ་སྤྱང་ལྷ་ཁང་ཆེན་མོ།
འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་(༡༠༥༥) རབ་བྱུང་
དང་པོའི་མེ་བྱ་ལོར་ཕུག་བཅུ་བ།

(༡༤)

༥ རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འཕྲོས་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནས།
སྐྱེས་ཐེང་བཅུ་གཉིས་པའི་བར།

༡) དེ་ལྟར་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་འཕྲོས་ནི། རྒྱལ་ཕྱན་སེལ་བྱར་ལོ་ ༡༡༥ ཅམ་གནས་ཏེ།
དེ་མཆོམས་སྤྱི་ལོ་ (༡༣༥༩) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ཚུ་སྐྱེང་ལོར་ས་སྤྱིའི་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་
པ་རིན་པོ་ཆེས་ཐོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ལ་དབང་བསྐྱུར། ཐོད་ཀྱི་སྤྱོད་མས་ཆབ་སྤྱིད་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་དང་
པོ་དེ་ནས་དར། སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་བྱུང་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་སྐྱེང་ན།

༡༥ སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ནི། གཙང་སྟོད་སའི་ཆར་གཡས་རུ་ངམ་རིང་གི་སྤྱི་ཁྱུང་
ཅེས་བྱ་བར་ཡབ་ས་སྤྱི་པའི་ཆེན་གྱི་གཅུང་ཟངས་ཆ་བསྟོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་དང་། ཡུམ་མ་གཅིག་
ཀྱན་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྱས་སུ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༡༥༧ ཐོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༣༥༩ སྤྱི་ལོ་ (༡༣༩༥) རབ་
བྱུང་ ༩ པའི་ཤིང་ལྷག་ལོར་སྤྱི་འབྲུངས།

༡༦ ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་གསུམ་ལ་ཐེབས་པ་ན། ཀྱེ་དོར་གྱི་སྤྱི་བ་ཐབས་སྤྱོད་དཔོན་
མཆོ་སྤྱིས་ཀྱིས་མཛད་པ་སོགས་གསང་སྤྱགས་ཟབ་མོའི་དཀའ་གནད་མང་དུ་གསུངས་པས་ཐམས་
ཅད་ཡི་རངས་བར་གྱུར། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཐེབས་པ་ན་སྤྱོད་དཔོན་དཔའ་བོས་མཛད་པའི་
སྤྱིས་རབས་སོ་བཞི་ཐུགས་ཐོག་ནས་གསུངས།

༡༧ དགྲུང་ལོ་བཅུ་བཞིས་པ། སྤྱི་ལོ་ (༡༣༩༩) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ཤིང་འབྲུག་ལོར་
ཆོས་རྗེ་ས་པའི་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱོན་པའི་ཕུག་ཕྱིར་ཕྱོན་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ཐེབས་ལམ་དུ་ཆོས་རྗེ་ས་པའི་
གྱིས་མཁན་པོ་དང་། ར་བཟའ་ཕྱིད་གསོལ་གྱིས་སྤྱོད་དཔོན་མཛད་དེ་རབ་དུ་བྱུང་། མཆོན་ལ་སྤྱོད་
གྱིས་རྒྱལ་མཆོན་དུ་གསོལ། སྤྱིར་ཡུང་མཁན་པོ་ཤེས་རབ་སེང་གེ་ལས་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གསན།
དེ་ནས་རིམ་བཞིན་མདོ་སྟོད། མདོ་སྟོད་བྱང་པོས་ཀྱི་སའི་ཆར་ཕྱོན་ཏེ་རྒྱ་ནག་དུ་ཐེབས།

༡༨ དེ་ནས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་བཞིས་པ་ན། ཆོས་རྗེ་ས་པའི་
ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྱུར་ཏེ། བཞུན་པའི་ཁྱུང་ཆེན་

པོ་འབྲེར་རྒྱལ་པར་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་ཆོས་དྲུང་དང་ལྷུང་བཟེད་གནང་། སྒྲོབ་མའི་
 ཆོག་ས་རྣམས་ཀྱང་གནང་ནས། དེ་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་དང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དཔག་མེད་
 མཛད་པའི་དུས་ལ་བབས་པས་སྒྲོན་གྱི་དམ་བཅའ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་བསྩལ་པ་སོགས་
 འགྲོ་མགོན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་དང་།

༥༥ དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༩) རབ་བྱུང་༩
 པའི་ཁྱ་སྤང་ལོར་དོར་རྒྱལ་པོ་གོ་བོ་ལའི་པོ་བྲང་དུ་བྱོན་ཏེ། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་སྤྲུལ་དང་བཅས་
 པས་ཞབས་པད་གཙུག་ཏུ་མཆོད། རྒྱལ་པོ་དང་ཡང་དཀའ་གནད་ཅི་རིགས་ལས་བརྩམས་པའི་དྲིན་
 ལན་མང་དུ་མཛད་པས་རྒྱལ་པོ་ཡང་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་དགེས། དེ་ནས་རྒྱལ་པོས་གཙོ་བྱས་སྐལ་ལྷན་
 གྱི་སྒྲོབ་མ་ཉེར་ལྔ་ལ་དཔལ་གྱི་དོ་རྗེའི་དབང་མོ་ཆེ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བསྐྱར་བར་མཛད། དབང་
 ཡོན་བར་པ་ལ་བོད་ཆོལ་ཁ་གསུམ་ཕུལ་ཏེ་བོད་སྡེ་དང་སྡེ་ལོངས་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་
 གསོལ། ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཤིན་ཏུ་དགེས་ཚུལ་གྱིས་ཆོག་ས་བཅད་གསུངས་པ་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། གོང་
 མའི་སྤྱ་མར་གྱུར་པ་དང་། བོད་སྡེ་དང་སྡེ་ལོངས་ཀྱི་བདག་པོར་མངའ་གསོལ་བ་ས་སྤང་ཞེས་རྣམ་ཐར་
 དུ་གསལ་ཡང་། དེ་ནི་ཡིག་ནོར་ཡིན་པར་གདོན་མི་བློ། དེ་ཕུལ་འོག་ནས་དགྲུང་ལོ་ཉེར་གཅིག་
 པ་ཤིང་ཡོས་ལོ་ཞེས་གསལ་བར། རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ས་སྤང་ལོར་འབྲུངས་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་། ལོ་
 འཁོར་རྗེས་མར་བསམས་ན་དེ་ལས་ཀྱང་མི་འགྲིགས། དེས་ན་རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་དེབ་ཐེར་དུ།
 (སེ་ཆེན་རྒྱལ་པོ་གོང་མའི་བྲི་ཐོག་ཏུ་བྱོན་པ་དང་། ཆོས་འཕགས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དགུ་ལོན་པ་གོང་
 མའི་སྤྱ་མར་གྱུར་) ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་དང་།

༥༦ དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་པ་སྟག་ལོར་ངེད་དོར་རྣམས་ལ་ཡང་ངེད་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་
 བསྐྱགས་ཆོག་པའི་ཡི་གེ་མཛད་པར་བྱ་ཞེས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་བརྟེན་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སོག་ཡིག་
 འཁོར་མ་གྱུ་བཞིའི་སྒྲིལ་གསར་དུ་བཏོད་པར་མཛད། དེ་རྗེས་ས་སྤྱིའི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་སྐུ་འོད་ཟེར་
 གྱིས་ཀྱང་སྤར་ཡོད་ཡི་གེའི་སྟེང་དུ་ཡི་གེ་སྤར་མ་ཅན་མང་པོ་བསྟན་ཏེ། སྤར་མ་སྟོད་ཀྱིས་པོ་མོ་མ་
 ཉིད་གི་སྒྲིལ་ཡང་གསར་དུ་ཕྱེ།

༥༧ དེའི་ཕྱི་ལོ་རྒྱལ་པོ་འཇང་ཡུལ་དུ་དམག་ལ་ཆས་པའི་སྤྲུལ་སྤྱོད་ཆོས་རྗེ་འཁོར་བཅས་
 བྱང་ངོས་སུ་སྤར་ཆོས་རྗེ་ས་པའི་གྱི་བཀའ་ཡོད་པ་བཞིན་ཁུ་ཡུག་པ་ལ་བསྟེན་རྗེས་ཁུ་བ་དང་། སྤར་

མ་གསན་པའི་ཆོས་འཁོར་རྣམས་གསན་ཆེད་དབྱས་གཙང་དུ་བྱོན་པར་དགོངས་ཏེ་མདོ་ཁམས་བར་
བྱོན་པ་དང་། འུ་ཡུག་པ་ཆེན་པོ་གྲང་གི་ལོར་སྐྱེ་བའི་གཤེགས་པའི་གཏམ་གསན་ནས་ཕྱིར་ཐེབས།
ཀྱལ་པོ་ཚུར་བྱོན་པ་དང་ལྷན་དུ་ཀྱུ་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏེ་ཀྱུ་དང་ཏོར་གྱི་ས་མཆོམས་ཐེ་ལེ་ཞེས་བྱ་བར་
བཞུགས། དེ་ནས་དབྱས་སུ་བང་ཆེན་བཟངས་ཏེ། སྟེ་ཐང་པ་གྲགས་པ་སེང་གེ་གདན་དྲངས།

༩༽ དེ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲང་ལོ་ཉིར་གཅིག་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༥)རབ་བྱུང་
༩ པའི་ཤིང་མོ་ལོས་གྱི་ལོའི་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆོས་བཙོ་ལཱའི་ཉིན། སྟེ་ཐང་པ་གྲགས་པ་སེང་གེས་
མཁན་པོ་དང་ཇོ་གདན་བྱང་པ་བསོད་ནམས་ཀྱལ་མཆོན་གྱིས་ལས་སྒྲོབ། ཡར་ལུང་པ་བྱང་ཚུབ་
ཀྱལ་མཆོན་གྱིས་གསང་སྟོན། གནམ་པར་ཚུལ་བྲིམས་རིན་ཆེན་སོགས་གྱིས་ཁ་སྒྲོང་མཛད་ནས་
ད་ཆོག་ཉེས་མེད་ཡུན་ཆོགས་གྱི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་ཇོ་གདན་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་གྱི་གཙུག་
གི་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར།

མཁན་པོ་ལས་པར་ཕྱིན་ཆོགས་གསལ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་ལས་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་སོགས་དང་། གསང་
སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་སྟེ་བདུན་སོགས་ཅི་རིགས་པར་གསན་བཞེས་མཛད་དོ། །

༩༽ དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༦)རབ་བྱུང་ ༩
པའི་ཚུ་བྱི་ལོར་ཆ་རྒྱུན་དུ་མ་བོད་དུ་བཟངས་ཏེ། དཔོན་ཤུག་བཟང་པོས་ས་སྐྱའི་དབྱ་ཅི་རྟོང་མའི་
རུབ་ཏུ་གསེར་ཐོག་ཆེ་མོ་བཞེངས་ཞེས་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ།

༡༠༽ དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲང་ལོ་སོ་གཅིག་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༧)རབ་བྱུང་ ༩
པའི་ཤིང་གྲང་ལོར་བོད་ཁམས་གྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་དཔལ་ས་སྐྱའི་གདན་སར་ཕྱིར་
ཞབས་སོར་འཁོད། མཆོག་དམན་བར་མའི་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་མཐོང་ཐོས་དྲན་རིག་གི་དོན་
ལྷན་དུ་མཛད། དེའི་ཆེ་ན་ཞོར་གྱི་དངོས་པོ་གཏོས་ཆེ་བ་བསྐྱམས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས། འགའ་ཞིག་
ནི་དོ་རྗེ་གདན་ལ་སོགས་པར་གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མཆོད་པའི་རྩལ་སྤུལ། འགའ་
ཞིག་ནི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་རྒྱུན་པ་སོགས་
བསྟེན་པའི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་སྒྲིན་པར་མཛད་དོ། །

༡༡༽ དེ་ནས་སྤྲུལ་ཡང་རྗེ་ཉིད་རྒྱ་ནག་ཏུ་གདན་འདྲན་རིམ་པར་བྱང་བར་བརྟེན། ཆོས་
རྗེ་ཉིད་དགྲང་ལོ་སོ་གསུམ་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༨)མེ་ལོས་ལོར་སྐྱེ་འཁོར་ལས་ཆོན་བཙུ་གསུམ་

གྲ་བསྐྱེགས་མཛད་དེ་རྒྱ་ནག་དུ་བྱོན། དེའི་ཆེ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བཙུག་ལྷན་རིགས་རལ་གྱིས་བྱར་
 ཟེའི་ཆེ་གས་བཅད་གསུངས་པ། (སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་བཀའ་ཤུག་སྤྱིན་གྱིས་བསྐྱེབས། །སེམས་
 ཅན་བདེ་སྦྱིད་མི་དཔོན་ལག་དུ་ཤོར། །སྤྱིགས་དུས་དགེ་སྦྱོང་དཔོན་པོའི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན། །འདི་
 གསུམ་མ་གཏོགས་འཕགས་པ་མིན་པར་གོ།) ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལན་
 ཆེ་གས་བཅད་འདི་ལྟར་གསུངས་པ། (བསྟན་ལ་འཕེལ་འགྲིལ་ཡོང་བ་རྒྱལ་བས་གསུངས། །སེམས་
 ཅན་བདེ་སྦྱིད་རང་རང་ལས་ལ་རག། །གང་ལ་གང་འདུལ་དེ་ལ་དེ་སྟོན་བྱེད། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་
 མཁས་པ་མིན་པར་གོ།) ཞེས་ནམ་ཐར་དུ་གསལ་བ་བཞིན་བཀོད།

དེ་ནས་ལམ་བར་དུ་བཀའ་གདམས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་འབྱུམ་
 དང་མཛལ་ཏེ་བགྲོ་སྦྱང་མང་དུ་མཛད།

༡༣༥ ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་སོ་དུག་བཞེས་པ་ལྷགས་ན་ལོར་རྒྱལ་པོས་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ་བཞིན་གྱི་དོར་གྱི་དབང་བསྐྱར། འབྲུལ་བའི་བྱེ་བྲག་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔལ་
 འབྱོར་ལ་འགྲན་པ་ལྟར་ལུལ། མདོར་ན་མཐོང་བ་དང་ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་བ་སྦྱུའི་ཆོགས་ཀྱན་ནས་
 རྒྱང་ཞིང་། དེ་དག་སོ་སོའི་བསམ་པ་དང་ཁམས་རི་ལྟར་བར་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཏེ་སྦྱིན་གྲོལ་གྱི་
 ལམ་ལ་འགོད་པར་མཛད།

༡༣༦ དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ཞེ་གཉིས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༦) རབ་བྱུང་༥ པའི་
 མེ་བྱེ་ལོར་དཔལ་ས་སྦྱུའི་གདན་ས་ཆེན་པོར་བྱེར་བྱོན། དེའི་བྱེ་ལོ་མེ་སྤང་ལོར་རྒྱལ་པོ་རིམ་བྱིས་
 ཞེས་པས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་གཙང་ཆུ་མིག་རིང་མོར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་ཆེ། བདག་
 ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་དགེ་འདུན་ཁྱིམ་ཤུག་བདུན་ལྷག་ལ་ཞལ་བས་གཞོན་པས་བསྟེན་བཀུར་ནས། དགེ་
 འདུན་རེར་གསེར་ཞོ་རེ། སུམ་ནམ་རེའི་འགྲེད་མཛད་པ་སོགས་ལོ་བྱད་ཏིལ་འབྲུ་ཅམ་ཡང་བདག་
 གིར་མི་བཞེས་པ་བསྟན་འགྲོའི་མཆོད་སྦྱིན་ཁོ་ནར་སྦྱིན་པར་མཛད།

༡༣༧ དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ཞེ་དུག་དུ་ཕེབས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༣༥༠) རབ་བྱུང་ ༥
 པའི་ལྷགས་འབྲུག་ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱ་གཅིག་པའི་ཆེས་ཉེར་གཉིས་སྤྱི་ལོ་ཆ་ལ་མཆོད་པའི་ཆོགས་རྒྱ་
 ཆེར་ཤོམས་གསུངས་ནས་དོར་རྩེལ་གྱི་ཤུག་རྒྱས། རེ་ཞིག་ཆོས་སྦྱུའི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་པའི་ཆུ་ལ་
 བསྟན་ཏོ། །

༡༥༥ དེ་ལྟ་བུའི་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ནི། ལོ་ཙྰ་བ་ཀ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཀྱི་སྐུའི་སྐུ་
 བར་གྲགས་ཏེ། སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་ལུང་བསྟན་ལས། (ལོ་ཙྰ་ཀ་བ་དཔལ་བཅེགས་ཁྱིམ་། །དཀར་
 ནག་རྩ་འགྲོ་དོན་བྱེད། །དེ་ནས་ཨོ་རྒྱན་གན་རུ། །པད་མ་ང་དང་གྲོས་བསྟུན་ཏེ། །གཙང་གི་
 གྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བར། །འཁོན་གྱི་རིགས་གྲུར་ལུག་ལོ་པ། །དེ་ཡིས་སྡེ་སྡོད་བསྟན་པ་འདྲིན། །འཕགས་
 པའི་མཆན་ཅན་གསང་སྤྲགས་སྦྱོང་། །མཐའ་མི་དེ་ཡིས་འདུལ་བར་འགྱུར། །)ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་འགྲོ་མགོན་ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་ནས་བཟུང་ས་སྐུའི་བྲི་རབས་ཉི་ཤུ་སྟོད་ཀྱིས་
 སྤྱིད་བསྐྱུངས། དེ་ནས་ཕག་གུ་མི་རབས་བརྒྱ་གཅིག་གིས་སྟོད་ཀྱི་སྤྱིད་བསྐྱུངས།

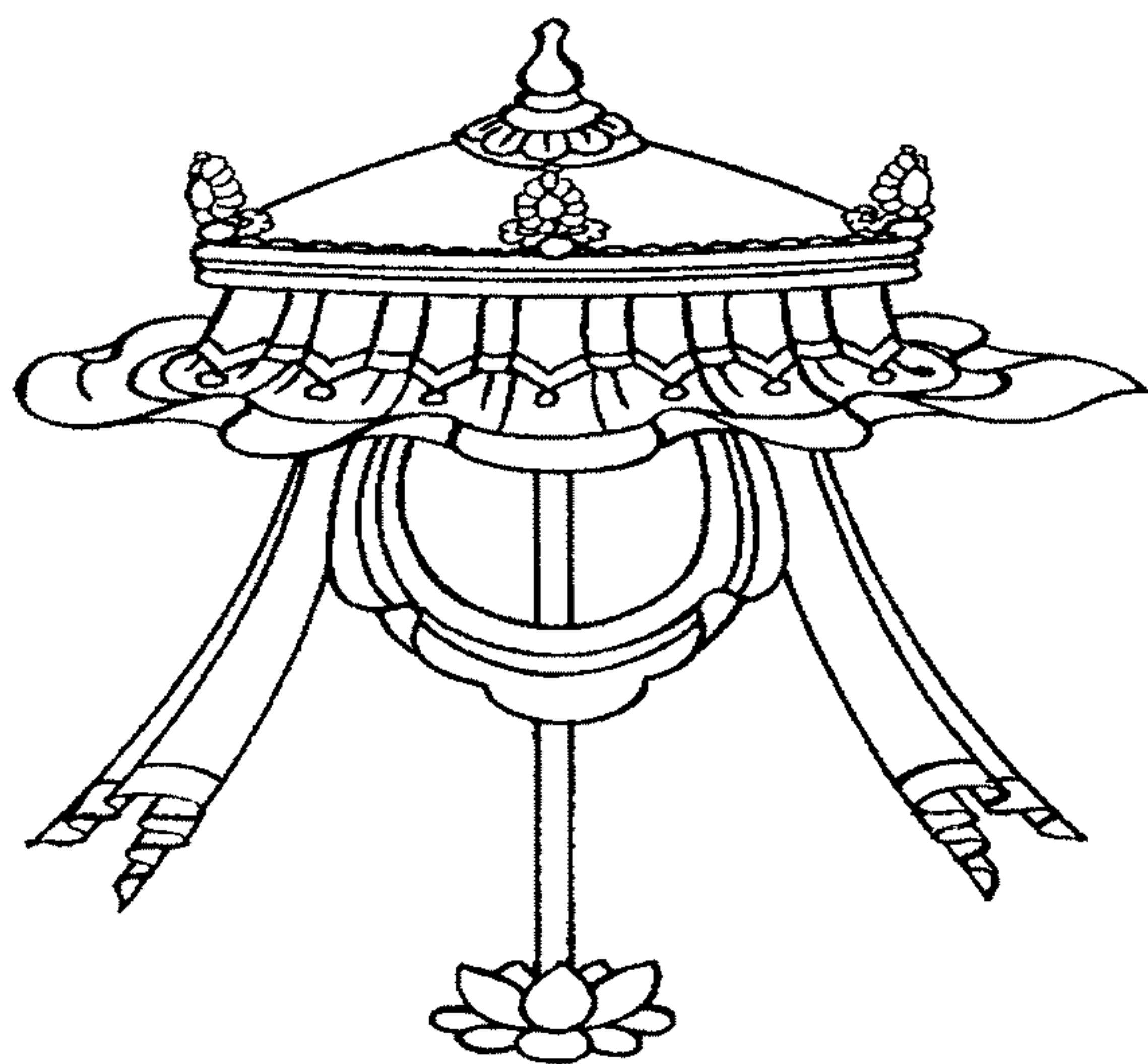
༡༥༦ དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༥༧ སྟོད་རྒྱལ་ལོ་༡༥༦༣ ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༣༥)རབ་
 བྱུང་ ༥ པའི་ཤིང་ཡོས་ལོ་ནས་རིན་སྤྲུངས་པ་བྲི་ཐོག་བཞེས་མི་ལོ་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུའི་རིང་སྟོད་
 ཀྱི་སྤྱིད་བསྐྱུང་། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༧༩)རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ས་ནིའི་ལོར་སྡེ་པ་རིན་སྤྲུངས་པས་སྡེ་ཏུ་
 རྫོང་པ་བཏོན་ཏེ་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆོགས་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ལ་འགྱུར་སྟོག་བྱུང་། དེ་
 ནས་ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༧༩)རབ་བྱུང་ ༧ པའི་ས་སྟག་ལོ་ནས་བཟུང་སྤྲུང་རྒྱན་བཞེན་འདུས་པ་བྱུང་།
 ལྷ་སའི་སྟོན་ལམ་ཆེ་མོ་ནི། འོག་གི་དོན་ཆེན་(༥་༥དང་༥་༦)སྐབས་ཞིབ་དུ་འཆད།

༡༥༧ ཟ࿳་ལོ་(༡༩༦༦)རབ་བྱུང་ ༧ པའི་མེ་སྟག་ནས་སྡེ་སྤྱིད་གཙང་པ་མི་ཐོག་གསུམ་
 གྱིས་མི་ལོ་བདུན་ཅུ་དོན་དུག་རིང་ཆབ་སྤྱིད་བསྐྱུངས། མི་ཐོག་གསུམ་ནི། ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ། དེའི་
 གསལ་ཕུན་ཆོགས་ནམ་རྒྱལ། དེའི་གསལ་ཀམ་བསྟན་སྦྱོང་དབང་པོ་སྡེ་གསུམ། ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ་ནི་ཐོག་
 མར་སྡེ་པ་རིན་སྤྲུངས་པས་བསམ་གྲུབ་ཅེའི་རྫོང་དཔོན་དུ་མངགས། ནམ་ཞིག་སྟོ་བྱང་གི་དཔོན་
 རིགས་ཁག་དང་འབྲེལ་བཏགས་ཀྱིས་སྡེ་པ་རིན་སྤྲུངས་པར་ངོ་ལོག་བགྱིས་ཏེ། མཐར་སྡེ་པ་རིན་
 སྤྲུངས་པ་ཕམ་སྟེ་དེ་ཕྲལ་གཙང་པ་ཆེ་བརྟན་དོ་རྩེ་ས་གཙང་སྟོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་བཟུང་། དེ་རྩེ་ས་ཕུན་
 ཆོགས་ནམ་རྒྱལ་དང་། དེ་རྩེ་ས་ཀམ་བསྟན་སྦྱོང་དབང་པོས་རྒྱལ་ས་བཟུང་། ལྷག་པར་བསྟན་སྦྱོང་
 དབང་པོ་འདིའི་སྐབས་མངའ་ཐང་གིན་དུ་ཆེ་བ་བྱུང་སྟེ། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༧༣)རབ་བྱུང་ ༡༠ པའི་
 རྒྱ་བྱི་ལོར་ཀམ་བསྟན་སྦྱོང་དབང་པོས་གཙང་ཕྱོགས་ཆང་མ་དབང་དུ་བསྐྱུས།

༡༥༨ དེ་ནས་ཟ࿳་ལོ་(༡༩༩༧) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ས་ཡོས་ལོར་གོ་བླའི་དམག་དཔུང་

२१५।

ལྷ་ཁྱུ་ལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ།

ཁ་ཉི་ལྷ་ཁྱུ་ལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དག་དབང་སྒོ་བཟང་ཁྱུ་མཆོ་ནི་དཔལ་ཕག་མོ་གྲུ་པའི་བཀའ་སྒོན་
 ཁྱུ་གར་མང་བཀྱར་གྱི་རིགས། ཟ་ཏོར་གྱི་གདུང་བརྒྱད་འཛིན་པ་ཡབ་ས་སྒྱུང་མའི་དབང་པོ་དག་
 འདུལ་རབ་བཏན་དང་། ཡུམ་ཁྱི་ལྷ་མ་ཀུན་དགའ་ལྷ་མཛེས་གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྤྱུང་ཁྱུ་སྤྲུལ་ལྷ་མོ་ཅེ་ར།
 སྒོན་པ་འདས་ལོ། ༡༩༦༩ བོད་ཁྱུ་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ལོ་ (༡༩༩༩) རབ་བྱུང་ ༡༠ པའི་མེ་

སྤྱལ་ལོའི་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཆེས་ཉེར་གསུམ་ཉིན་སྤྱུ་འབྲུངས། པཌ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱུ། དགའ་
 ལྡན་ཁྱི་པ་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ། འབྲས་སྤྲུངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་པའི་སྤྱུ་ཆ་བ་ཆ་བ་དགའ་བཙུ་
 བཅས་ནས། རྩ་སྤྱོད་ཇོ་པོ་འཇམ་དཔལ་དྲོ་རྩེའི་སྤྱན་རྒྱུར་ཟན་ཏུགས་དང་འབྲེལ། སྤྱུ་སྤྱོད་བཞི་
 པ་རྒྱལ་བ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྤྱིད་དུ་རོས་འཛིན་མཛད། བྲང་བདག་དཔོན་བཀྲ་ཤིས་རྣམ་རྒྱལ་
 གྱིས་སྤྲུང་འཁོར་བྱིན་རྒྱབས་དང་། བྲང་པ་རིགས་འཛིན་ངག་གི་དབང་པོས་ཆེ་དབང་ལུགས་སྤོང་
 མ་དང་། ཉང་ལུགས་དྲག་དམར་གྱི་དབང་སོགས་བར་ཆད་སེལ་བའི་དབང་བཀའ་ལུལ་བར་མཛད།

༣༥ དེ་ནས་ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་དྲུག་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༣༣)རབ་བྱུང་
 ༡༠ པའི་ཚུ་བྱིའི་ཟླ་བ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༣༥ ཉིན་སྤེ་སྤྱིད་བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ། གདན་སའི་
 དཔོན་སློབ་རྣམས་དང་། དགེ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོ། སྤྱལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཁོག་ཏུ་བརྒྱམས་
 པ་བཅས་ཀྱི་ཐེབས་བསུ་སེར་སྤྱོད་ས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པས་འབྲས་སྤྲུངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྲང་དུ་གདན་
 དངས་ཏེ་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ།

༣༦ དེ་ནས་ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༣༤)རབ་བྱུང་
 ༡༠ པའི་ཤིང་བྱི་ལོར་པཌ་ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་དུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སློམ་པ་བཞེས་
 ཏེ་ཐུབ་བསྟན་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་དུ་གྱུར།

༣༧ དེ་ནས་ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་ལོ་བཙུ་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༣༥)རབ་བྱུང་
 ༡༡ པའི་མེ་ཡོས་ལོ་གཞུང་ལུགས་རབས་འབྲམས་སྤྱུ་བ་བྱི་ཆེན་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ་གྱིས་སྤྱུ་
 ཡོན་འབྲུལ་བའི་དབུ་མཛད་དེ་བཀའ་པོད་ལྡེ་ལ་མཁས་པར་སྤྲུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན། དེར་མ་ཟད་
 མཁས་གྲུབ་དུ་མའི་དུང་ནས་མདོ་རྒྱད་གསང་སྤྲུགས་གསར་རྩིང་དབང་ལུང་བྱིད་མན་ངག་རི་སྤྱོད་
 ཅིག་གསན། དགོན་སྤེ་ཆེ་རྒྱུང་། སློབ་གྲ་སོགས་མཐའ་དག་ལ་ཐོས་བསམ་སློམ་པ། བཤད་སྒྲུབ་
 འཆད་ཉན་ལ་ཉིང་བསྒྲུལ་དཔྱིས་བྱིན་པར་མཛད་པས། གཞུང་ལུགས་རེ་རེ་ཙམ་ཤེས་པའི་མཁས་
 པ་མིན་པར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲམས་ལ་བདག་གིར་སྤྱོད་རྒྱས་པའི་མཁས་གྲུབ་གྲངས་ལས་བཀའ་
 བ་བྱོན།

དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༦༣༦)རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ས་སྟག་ལོར་ཇོ་པོ་བླ་ཀྱ་མུ་ནིའི་དུང་དུ་པཌ་
 ཆེན་སློ་བཟང་ཆོས་རྒྱུ་གྱིས་མཁན་པོ་མཛད་དེ་མཁན་སློབ་གྲངས་ཆང་གི་དབུས་སུ་ད་ཆོག་ཉེས་

མེད་ཕུན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས། གཞན་ཡང་འཁོར་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་འགྲུབ།
 ཟུར་ཆེན་ཆོས་དབྱིངས་རང་གྲོལ། བེ་རོའི་ཡང་སྲིད་གཏེར་བདག་སྲིད་པ་སོགས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་
 པན་དུ་བཞེས་ཏེ། རྒྱ་འབྲུར་གྱི་སྤྱུ་བ་སྡེ་རྒྱུད་གཙོར་གྱུར་གྱིས་གསང་སྤྲུགས་གསར་རྟེན་དུ་མའི་
 དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་བཞི་རྫོགས་པར་བཞེས་ཤིང་། དཀྱིལ་འཁོར་དེ་དག་གི་རིགས་ཀྱི་བདག་པོ་
 དང་། གསུམ་ལྡན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་སྤོམ་གསུམ་གྱི་བཅས་མཆོམས་
 སྤོམ་ཚུན་ཆད་དང་མི་འགལ་བར་ཉེས་ལྷུང་གི་དྲི་ཅམ་ཡང་མ་གོས་པའི་བག་ཡོད་དུ་མཇུག་དེ་དག་
 བཅོམ་པ་ཉེ་བར་འཁོར་ལྷ་བྱར་གྱུར་ཏོ། །

༥༥ སྤྱི་ལོ་(༡༦༩༣) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ཚུ་རྟའི་ལོ་དེར་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་
 འཁོར་བཅས་གཞིས་ཀ་རྩེར་ཐེབས། ས་སྤྱོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ལ་སྡེ་སྲིད་ཀྱི་མཆོན་གནས་
 གནང་། དེ་ནས་བཟུང་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་པ་ཞེས་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་བརྟེས།

༥༦ དེ་ནས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༩༥) རབ་བྱུང་ ༡༡
 པའི་ཤིང་བུའི་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ཉིན་ཅེ་པོ་བྱང་དཀར་པོ་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ས་
 འདུལ་ཆེད་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་བཀྱིས་འཁོར་ལོས་ས་གཞི་དགེ་མཆོན་དུ་མཆོན་པར་མཇུག།

༥༧ དེ་ནས་རྒྱ་ནག་གོང་མ་ཤུན་རྩེས་གདན་འདྲན་རིམ་པར་བྱུང་བར་བརྟེན། སྤྱི་ལོ་
 (༡༦༩༧) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ལྷགས་ལོས་ལོ། དགུང་ལོ་སོ་ལྷ་བཞེས་པ་ན། རྒྱ་ནག་དུ་བོད་
 ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་འབྲུག་ལོར་གོང་མ་དང་མཇུག་ཕྱད་མཇུག། བོད་ནས་
 དགུང་ལོ་སོ་དྲུག་པར་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར་ཅེས་ཕྱིས་ཀྱི་དེ་བ་གསར་ཁག་དུ་གསལ་ཡང་། དགུང་ལོ་
 སོ་ལྷ་ལ་བོད་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར། སོ་དྲུག་པར་རྒྱ་ནག་དུ་ཐེབས་ཏེ་གོང་མ་དང་མཇུག་ཕྱད་མཇུག་
 པ་ཏོར་ཆོས་འབྲུང་གསེར་གྱི་དེ་བ་ཐེར་དུ་གསལ། དགུང་ལོ་སོ་བདུན་པ་ཚུ་སྤུལ་ལོར་ཡར་ལམ་
 དགོན་ལུང་སོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ་སྤྲིན་དྲུག་ཟླ་བའི་ནང་ལྷ་ལྡན་རྒྱལ་སར་བྱོན།

༥༨ རྫོགས་པའི་ལོན་ཏན་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་མཉམ་
 མེད་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་ནས། བདུན་ཕྱག་དང་པོ་ལ་བྱང་ཚུབ་
 ཤིང་དུང་དུ་མའི་ཁམས་ལ་སྤོམས་པར་ཞུགས་བཞིན་དུ་མཛོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྤྱིས་འདོད་ལྷའི་
 གནས་སུ་གཞེགས་ཏེ་ས་བཅུའི་བྱང་སེམས་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་བཅུ་དང་། རི་རབ་རྩེ་མོར་དགོན་

མཆོག་ཏུ་ལ་སོགས་བཀའ་བསྟུན་པ་ལྟར། རྗེ་འདི་ཡང་དགྲུང་ལོང་དུག་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༥༣)
རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཚུ་བྱེ་ལོར་རྒྱུ་རྩེ་གྱིས་མཆོན་ལས་སྤྱོར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ་དང་། དེ་
ནས་དགྲུང་ལོང་བརྒྱད་བཞེས་པ་ཤིང་སྟག་ལེའི་རྩེ་བ་དགྲུ་པའི་ནང་ཉིན་ཞག་བདུན་རིང་གསོལ་བའི་
རྒྱ་བ་བཅད་དེ་རྒྱ་རྩེའི་རྒྱུང་གི་ཉམས་བཞེས་གྱིས་ལས་རྒྱུང་དབུ་མར་དག་སྟེ་ས་བཙུ་མངོན་དུ་མཛད་
པའི་ཚུ་ལ་བསྟན་ནས་མངོན་པར་བྱང་ཚུབ་པའི་སྐྱེས་ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་སོགས་གྱི་དག་ཞིང་དུ་
གཤེགས་ནས་རྩ་བ་གསུམ་གྱི་རྩ་དང་དངོས་སུ་བགྲོས་ཤིང་། གསང་བ་རྒྱ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་
སྤང་ཚུ་ལ་ལ་ཞིང་འདིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་གོ་འཕང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དུ་སྦྱོན་
གྱིས་བྱུང་པར་མཛད།

༧༥ ཆོས་འཁོར་སྒྲོར་བའི་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྩ་བ་ཆེན་པོ་དགྲུང་ལོང་དགྲུ་
བཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་(༡༦༣༥) རབ་བྱུང་༡༠ པའི་ཤིང་རྩང་ལོར། ཐུབ་པ་ཐའི་རིས་གསོལ་བ་བཏབ་
པར་བརྟེན། རྩ་སར་གདན་གསུམ་ཆོགས་དབུས་སུ་ཡང་བླ་མའི་ནལ་འཕྱོར་དང་། ལོ་དེར་གདན་
ས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཡང་བཀའ་དབང་སོགས་ཅི་རིགས་པ་གནང་། དཔལ་ཕག་མོ་བྱུ་པ། སྤྱི་ར་འབྲེ་
གྲུང་པ། བྱུ་བྱེ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་དང་། བོད་གྱི་བླ་ཆེན་ཆེ་དགྲུ། དཔོན་ཆེན་མི་
དམངས་དང་བཅས་པ་དམ་པའི་ཆོས་གྱིས་ཆོམས་པར་མཛད། རྩ་རྩུན་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་
དབུར་ལན་ཉི་ཤུ་ཙམ་ཐེབས་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུག་གིས་མཆོན་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་གྱི་ཆར་ཕབ།

དགེ་ཚུ་ལ་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་འདྲེས་པ་བཞི་བྱི་སྒྲོར་བསྐྱབས་པར་མཛད། དགེ་སྦྱོང་
ཡང་ཉིས་བྱི་ལྷག་ཙམ་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་སོགས་བསྟན་འགྲུའི་དོན་རྒྱ་ཆེར་མཛད། བྱིས་སྦྱོན་
པོ་ནས་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་ལྷགས་བྱེ་དང་། ས་ལུག་ལོ་བཅས་ལན་གཉིས་ཐེབས་སྐབས་ཟབ་
ཆོས་མང་དུ་བཀའ་བསྟུན། གཞན་ཡང་དགྲུང་ལོང་དུག་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༥༣) རབ་བྱུང་
༡༡ པའི་ཚུ་བྱེ་ལོར་དགའ་རྩུན་པོ་བྱང་པའི་ཆོམས་ཆེན་དུ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྦྱིང་པ་ཆོགས་
ཡོངས་དང་། རྩ་སྤྱལ་ནམས་ལ་བཀའ་བརྒྱད་སྤྱབ་ཆེན་གྱིས་མཆོན་གསང་སྟགས་སྒྲོར་དུ་མ་བཀའ་
བསྟུན། གསང་བ་རྩེའི་གཟིམ་རྒྱུང་ཉི་འོད་དུ། གཏེར་བདག་སྦྱིང་པ་བྱང་པ་རིགས་འཛིན་མཆོག་
གི་སྤྱལ་སྤྱི་སོགས་ལ་ལོ་དེར་གསང་རྒྱ་བ་ཅན་གྱི་བཀའ་བྲིད་མང་དུ་བསྟུན།

༡༠༥ གསུང་རྩེ་མ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། མདོ་སྟགས་གསར་རྩིང་གི་ཤེས་བྱ་རིགས་གནས་

སྤྱི་དང་གྲེ་བྲག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བཀའ་འབྲུམ་སྤྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ཕྱི་ལོ་བཀའ་
འབྲུམ་ལ་པོད་(༣༠) ནང་གི་བཀའ་འབྲུམ་ལ་པོད་(༦) གསང་བའི་བཀའ་འབྲུམ་ལ་ནམ་ཐར་གྱི་
ཅན་ཆོས་ཆན་ཉི་ཤེས་ལྟ་བུ་དང་དེའི་བྱ་དཔེ་བསྡེམས་པས་པོད་(༡) གྲག་ཆང་རྫིང་པའི་འདོད་ཆོག་
ཟུར་དུ་ཕྱུང་བ་པོད་(༡) ཁྱོན་བསྡེམས་པས་པོད་(༣༠) བཞུགས་ཞེས་ཨ་ཁུ་ཤེས་རབ་གྱི་མཆོའི་གསུང་
དུ་གསལ།

༡༡༥ གཞན་ཡང་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་སྤྱི་ཆེན་མི་ཆེན་པལ་མོ་ཆེ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྒོ་བ་
དུ་གྱུར་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་བསྟན་པའི་དག་ཐེར། ཆོས་སྤྱིད་གང་ཅིར་
ཆགས་ཚུད་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པའི་མཐར།

༡༡༦ རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུ་རེ་དུག་བཞེས་པ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་༣༣༣༦ པོད་ཀྱི་ལ་
ལོ་༡༤༠༧ སྤྱི་ལོ་(༡༦༤༣) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཆུ་བྱིའི་ཟླ་བ་ ༣ པའི་ཆོས་ ༣༥ ཉིན་ཅེ་པོ་བྲང་
པོ་དུ་ལར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་བཅུ་ལྟེ་བསྟན་དོ། །

ལྷ ས་སྦྱོང་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན།

ག༥ ས་སྦྱོང་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ལ་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱི་གོ་གནས་སྤུལ་བ་ལྟར། སྤྱི་ལོ་
(༡༦༤༣) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཆུ་ན་ནས་བཟུང་སྤྱི་ལོ་(༡༦༥༤) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ས་བྱིའི་ལོ་
བར་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱིས་ལས་ཁུར་མཛད། སྡེ་སྤྱིད་འདིའི་རིང་ལ་ལྟ་མའི་རྗེ་ཁང་བྱམས་ར་དང་བཅས་
པ༥ ར་སྦྱོང་འདུ་ཁང་དབུ་ཅེ། དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན། འོ་ལ་ཁ་རྫིང་ཕྱི། སེ་འབྲས་ཀྱི་འདུ་
ཁང་། པོ་དུ་ལའི་པོ་བྲང་དཀར་པོ་སོགས་གསར་བསྟན་དང་། གཞན་ནམས་ཞིག་གསོའི་ཐུགས་
འགན་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་བསྟེན།

ལྷ བྱོང་སྦྱད་པ་འབྲེན་ལས་གྱི་མཆོ།

༣༥ དེ་རྗེས་བྱོང་སྦྱད་པ་འབྲེན་ལས་གྱི་མཆོས་སྤྱི་ལོ་(༡༦༦༠) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་
ཐུགས་ཕྱི་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༦༦༤) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ས་སྤེལ་བར་སྡེ་སྤྱིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་བསྟེན།
ལོ་དེར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་འདས།

༥ རྣམ་གྲུ་མཆོད་དཔོན་སྒོ་བཟང་མཐུ་སྟོབས།

༡༥ དེ་རྗེས་མཆོད་དཔོན་སྒོ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་སྒྱུ་ལོ་(༡༦༦༧) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ས་བྱ་ནས་སྒྱུ་ལོ་(༡༦༧༩) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཁིང་སྟག་ལོའི་བར་སྤིང་བསྐྱུངས། དེ་ལ་སྡེ་སྤིང་བཟངས་ནི་བ་ཡང་ཞུ།

༥ རྣམ་གྲུ་གཉེར་པ་སྒོ་བཟང་སྒྱུན་པ།

༡༦ དེ་རྗེས་རྣམ་གྲུ་གཉེར་པ་སྒོ་བཟང་སྒྱུན་པ་ནས་སྒྱུ་ལོ་(༡༦༧༥) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཁིང་ཡོས་ནས་ལོ་ངོ་ལྔའི་རིང་གི་ལས་ཁུར་བསྐྱེད། དེ་ལ་སྡེ་སྤིང་སྡེ་གདོང་བ་ཡང་ཞུ།

༥ སྡེ་སྤིང་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཆོ།

༡༧ སྡེ་སྤིང་སངས་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ་ནི། སྒྱུ་ལོ་(༡༦༥༩) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཆུ་སྟུལ་ལོར་སྒྱུ་འབྲུངས་ནས། སྒྱུ་ལོ་(༡༧༠༥) རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ཁིང་བུའི་ལོའི་བར་བཞུགས།

༡༨ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས། སྒྱུ་ལོ་(༡༦༧༧) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ས་ལུག་ལོར་སྡེ་སྤིང་གི་ཁྱི་འདོན་མཛད།

༡༩ སྒྱུ་ལོ་(༡༦༩༡) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཆུ་གས་བུའི་ལོར་བོད་རྒྱལ་བརྒྱུད་སྟོད་མངའ་རིས་སྒྲོར་གསུམ་བོད་གཞུང་གི་དབང་འོག་ཏུ་བསྐྱུས། བོད་ཆོལ་གསུམ་གྱི་ཁྱོན་ལ་ཡུལ་བྲིམས་དང་དབུ་ཁྲལ་གསར་འཛུགས་མཛད།

༢༠ སྒྱུ་ལོ་(༡༦༩༩) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཆུ་ཕག་ལོར་སྐར་ཅིས་དང་། རྟག་ཅིས་སྒྲོར་(པེ) དཀར་ཞེས་པ་ལྷགས་ཅོམ་མཛད།

ས་སྒྲོང་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ནས་སྡེ་སྤིང་སངས་རྒྱལ་བར་སྡེ་སྤིང་གི་གོ་རིམ་ནི། སྒྲོང་རྫོལ་གསུང་འབུམ་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཆ་འདྲ་ཡང་། ལོ་ཁམས་སྒྲུ་ལ་ཅུང་ཁྱད་ཅམ་སྤང་། སྤེས་གྱི་དེབ་གསར་ཁག་ཏུ། རབ་བྱུང་༡༡ པའི་(ཆུ་གས་ཁྱི་ལོར་གྲོང་སྤྲད་པ་འཕྲེན་ལས་རྒྱ་མཆོ་བྲིས་འཁོད་གྱི་ལོ་དགུ་དང་) ཞེས་བཀོད་ནས་(ས་བུའི་ལོར་མཆོད་དཔོན་སྒོ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་བྲིས་

འཁོད) ཅེས་གསལ། ལོ་འཁོར་གཅིག་གི་ནང་ལྷགས་ཁྱི་ས་བྱའི་རྗེས་སུ་ཡོང་དགོས་པས་ལྷགས་
བྱེ་ཡིན་ངེས། ཡང་(ས་ཁྱི(༡༩༩༩)ལོར)ཞེས་འཁོད་འདུག་པས། ཟ࿳་ལོ(༡༩༩༩)ལ་ས་བྱེ་
འཁེལ་དགོས་ཀྱི་ས་ཁྱི་ཡོང་སྤངས་མེད་ཅིང་། འདི་རིགས་ཆེས་མང་བས་ད་ལྟ་ནས་ངོས་འཛིན་
མ་བྱུང་ཆོ། བྱིས་མི་རབས་རྗེས་མའི་སྐབས་མཁས་པ་སྤྲེལ་མ་འགའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཁྱུ་ལ་དུ་བྱས་ནས་
ལོ་ཁམས་ཕན་ཚུན་མ་མཐུན་པར་རྫོག་གྱའི་གཞིར་འགྲོ་ངེས།

༩༥ ཟ࿳་ལོ(༡༩༩༩)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ཤིང་ཁྱི་ལོར་པོ་རྟ་ལ་པོ་བྲང་དམར་པོ་དགུ་ཐོག་
ཞེས་པ་བཞེངས་གྲུབ། ལོ་དེར་རྩ་ལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་ཚུགས་སུ་དམིགས་ཏེ་ཆོགས་མཆོད་
ཆེ་མོ་དང་སེར་སྤྲེངས་ཡང་བཙུགས། ལྷ་པ་ཆེན་པོ་རང་གི་བཀའ་བཞིན་རེ་ཞིག་དགོངས་ཚུགས་
གསང་བྱ་མཛད། གསང་བྱ་མཛད་དགོས་པའི་བྱ་མཆན་ནི། པོ་བྲང་བཞེངས་བསྐྱུན་གྱི་བྱ་བར་
སད་ཆེན་བྱུང་དོགས་ནས་དེ་ལྟར་མཛད་ཅེས་གྲགས།

༡༠༥ གསང་བྱ་མཛད་ཡུན་རི་ཙམ་ཞེ་ན། རང་རེའི་བྱིས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཁག་ན་གསང་བྱ་
ལོ་བཙུ་དུག་མཛད་ཅེས་དང་། ཡང་ལོ་བཙུ་ལྷ་བཞེད་པའང་སྤང་། ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༩༩)རབ་བྱུང་
༡༣ པའི་ཤིང་ཁྱི་ལོར་པོ་རྟ་ལ་པོ་བྲང་དམར་པོ་ཞེས་པ་བཞེངས་གྲུབ་ཅིང་། ལོ་དེ་རང་ལ་ལྷ་པ་ཆེན་
པོ་དགོངས་ཚུགས་ཆེད་ཆོགས་མཆོད་ཆེ་མོ་དང་། སེར་སྤྲེངས་བཙུགས། རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཁྱུ་
ཁྱི་ལོར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་པས། ཁྱུ་ཁྱི་ནས་ཤིང་ཁྱི་བར་ལོ་རིལ་བུ་བཙུ་གཉིས་དང་
ལོ་ངོ་བཙུ་གསུམ་ཡིན་པས། གསང་བྱ་མ་བཞིགས་པར་དགོངས་ཚུགས་ཆེད་ཆོགས་མཆོད་ཆེ་མོ་
འཇུགས་སྤངས་མེད་ལ། དེས་ན་གོང་གསལ་པོ་རྟ་ལ་བཞེངས་གྲུབ་པ་དང་། ཆོགས་མཆོད་བཙུགས་
པའི་ལོ་ཁམས་ལ་གཞིགས་ན། ལོ་རིལ་བུ་བཙུ་གཉིས་དང་ལོ་ངོ་བཙུ་གསུམ་གསང་བྱ་མཛད་པ་ཡིན་
ངེས་སོ། །

༡༡༥ ཟ࿳་ལོ(༡༩༩༩) རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ས་རྟ་ལོར། ལྷ་སེར་ཆོས་འབྱུང་(བྲི)སེར་
ཞེས་པ་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། གཞན་ཡང་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གདུང་རྟེན་གསེར་གདུང་འཛམ་སྒྲིང་བྱན་
གཅིག་ཅེས་པ་གསར་དུ་བཞེངས། ཅེ་ཆོམས་ཆེན་གསར་པ། བྱི་སྒྲོར་རྩོམ་རྩོམ་སྐུ་དང་བཅས་
པ་གསར་བསྐྱུན། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཡོངས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཆོད་སྦྱོན་གྱི་གོ་འཕར་ཡངས་པོར་
བྱེ་བ་དང་ལྷག་པར་གོང་ས་སྐུ་ཕྱེད་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་བྱ་མཆོག་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་བཅས་

མཛད་རྗེས་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བོ། །

༡༣༥ སྤྱི་ལོ་(༡༧༠༣)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ཚུ་རྟ་ལོར། རྗེ་སྤྲིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ་རང་
 ཉིད་ཁྱི་ལས་ཕུང་ཟུར་ཏེ། རང་གི་སྤྲས་ཆེ་བ་ངག་དབང་རིན་ཆེན་རྗེ་སྤྲིད་དུ་བསྐྱོས། དེའི་སྤྱི་ལོ་
 ཚུ་ལུག་ལོར་རྒྱ་ལ་པོ་རྩ་བཟང་གིས་བོད་རྒྱལ་མཛད། སུམ་པ་མཁན་པོའི་རེ་འུ་མིག་ལྟར་ན། ཚུ་
 ལུག་ལ་རྗེ་སྤྲིད་ཁྱི་ལས་ཟུར་པ་དང་། རྩ་བཟང་བོད་རྒྱལ་མཛད་པ་གཉིས་ཀ་བཀོད་འདུག །འོན་
 ཀྱང་བེ་སེར་མཇུག་བསྐྱུས་སུ་གོང་གསལ་ལྟར་རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་ཚུ་རྟ་ལ་རྗེ་སྤྲིད་ཁྱི་ལས་ཟུར།
 ཚུ་ལུག་ལ་རྩ་བཟང་བོད་རྒྱལ་མཛད་ཅེས་འཁོད་པ་ལྟར་བཟུང་། འོན་(བེ)སེར་མཇུག་བསྐྱུས་
 དང་རེ་འུ་མིག་གཉིས་ལས། (བེ)སེར་རང་ལུགས་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་གཉིས་
 ཀ་ཚུ་མ་པ་པོ་གཅིག་ཡིན་ཡང་། རེ་འུ་མིག་སྤྱི་ཚུ་མ་དང་(བེ)སེར་སྤྱི་ཚུ་མ་ཡིན་པས། སྤྱིར་ན་
 སྤྱི་ཚུ་མ་དབང་བཅོན་པར་བྱེད་དགོས་ཞེས་གྲུང་ཐང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདིར་
 ཡང་(བེ)སེར་མཇུག་བསྐྱུས་བཞིན་གྱིས། རེ་འུ་མིག་ནི། སྤྱི་ལོ་ (༡༧༠༤) ལོར་བརྩམས།
 (བེ)སེར་ནི། སྤྱི་ལོ་(༡༧༠༥)ལོར་བརྩམས་པས། དེས་ན་དགག་དགོས་རྒྱ་མཚོ་གཞན་ཡོད་
 ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སྤྱི་ཚུ་མ་བཞིན་ཁས་ལེན་དགོས།

༡༣༦ དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༠༥)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་གིང་བྱ་ལོའི་རྩ་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་
 མོའི་སྐབས་རྒྱ་ལ་པོ་རྩ་བཟང་དང་རྗེ་སྤྲིད་འབྲུགས་ཏེ། གདན་སའི་བླ་མ་ལས་སྡེ་ནམས་ལེ་བསྐྱེགས་
 ཆེད་ཐེབས་དགོས་བྱུང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བཙུན་
 འབྲུག་སྒྲོ་མང་གྲ་ཆང་གི་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་ཡིན་འདུག །ཕན་ཚུན་ལེ་བསྐྱེགས་ཆེད་སྒྲོ་མང་མཁན་
 པོ་ཡང་ཐེབས། རྗེ་སྤྲིད་སངས་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོས་རྒྱ་ལ་པོ་རྩ་བཟང་འཛིན་བཟུང་དོ་དམ་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་
 བཏིང་། འོན་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཞལ་མ་འཆམས་པས།

རྒྱ་ལ་པོ་འཛིན་བཟུང་བྱ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་ཅིང་། གིང་བྱ་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ནང་
 རྒྱ་ལ་པོ་རྩ་བཟང་གིས་འདམ་གཞུང་ནས་རྗེ་སྤྲིད་ལ་དམག་དངས་ཏེ། གཞུང་ས་མཚོག་ནས་གདན་
 ས་གསུམ་གྱི་བླ་མ་ལས་སྡེ་ཐམས་ཅད་དམག་བྱེད་འཐེན་པའི་ངོ་ཆེན་དུ་ཐེབས་དགོས་པའི་བཀའ་
 ལྟར་ཐེབས་ཀྱང་སྒྲོག་ཐབས་མ་བྱུང་བར་བོད་དམག་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་བསད། མཐར་མོག་དམག་གིས་
 རྗེ་སྤྲིད་སྤྲོད་ལུང་སྤང་ཅེར་བཀོདས་ཏེ་རྩ་བཟང་གིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་གཅིག་ཙམ་བསྐྱུངས།

༥ རྒྱལ་བ་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ།

ག༽ རྒྱལ་བ་དྲུག་པ་ཚངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ལོ། ༡༣༣༥ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༤༡༠ གྱི་ལོ་(༡༥༤༩) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ཆུ་ཕག་ལོར། མོན་གྱི་ལ་འོག་ཡུལ་གསུམ་དུ་སྤྱི་བཞུམས། གསང་རྒྱ་མཛད་སྐབས་འཁེལ་བས། རེ་ཞིག་སྤྲ་དཀར་ཅེར་གདན་དངས།

༡༽ ཡང་སྤྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་བཙོ་ལྟར་ཐེབས་པ། གྱི་ལོ་(༡༥༧༥) རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་མེ་ཁྲུང་ལོར་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། སྐབས་དེར་སྤེ་སྤྱི་དེ་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་དེ་བཞིན་པ་ཡིན།

༣༽ གྱི་ལོ་(༡༥༠༣) རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་ཆུ་ནྟ་ལོར་གོང་ས་མཚོག་གཙང་དུ་པན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་དེ་དུང་དུ་བསྐྱབ་པ་འབྱུལ་བར་ཐེབས། འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྤྱི་ཕྱིང་དང་པོ་ངག་དབང་བཙོན་འགྲུས་སྒོ་མང་མཁན་པོ་བྱི་ལོ་གསུམ་པ་ཡིན་འདུག་ཅིང་། གཞུང་གི་བཀའ་ལྟར་སྒོ་མང་མཁན་པོ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཚངས་དབྱངས་ལྟན་དུ་གཙང་ལ་ཐེབས།

༤༽ གྱི་ལོ་(༡༥༠༦) རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་མེ་བྱི་ལོར་རྒྱལ་བའི་མཛད་སྤྱི་དེ་ལ་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་དངས། ཐེབས་ལམ་མཚོ་སྟོན་པོའི་སྟོན་གྱི་སའི་ཆར་ཀྱན་དགའ་ནོར་དུ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ། རེའུ་མིག་ལྟར་ན་གིང་བྱ་ལོར་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་དངས་པ་ལས་ལོ་དེར་ཐེབས་ལམ་མཚོ་སྟོན་དུ་འདས་སམ་ཞེས་འཁོད། འོན་ཀྱང་(བེ)སེར་མཇུག་བསྐྱས་སུ་རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་མེ་བྱི་ལོ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐེབས་ཆུ་ལ་བཀོད་པ་ལྟར་དང་། མེ་ཕག་ལོར་མོན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ཡང་སྤྱི་དེ་དོས་འཛིན་མཛད།

༥ མོན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་རིན་པོ་ཆེ།

ང༽ མོན་པ་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་ནི། གྱི་ལོ་(༡༥༠༥) རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་མེ་ཕག་ལོར་ལྷ་སྤྱི་འགའ་ཞིག་གི་ཡུང་བསྟན་དང་། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་འདོད་དབང་བཞིན་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱི་དེ་དོས་འཛིན་མཛད་དེ་བྱིར་འཁོད།

༡༽ གྱི་ལོ་(༡༥༤༦) རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་མེ་སྟག་ལོར་མོན་དུ་སྤྱི་འབྱུངས། དེ་ནས་རབ་

བྱང་ཉན པའི་ས་ཡོས་ལོར་འབྲས་སྐྱུངས་དགའ་ལྡན་པོ་བྱང་དུ་གདན་ཏངས།

༣༥ དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་(༡༩༠༥) ལོར་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། ཕྱི་ལོ་(༡༩༡༥) རབ་

བྱུང་། ༡༣ དཔེ་མེ་བྱ་བར་གསེར་ཁྲིར་བཞུགས།

༩༥ སྤྱི་ལོ་(༡༧༡༧)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་མེ་བྱ་ལོར་སོག་པོ་རྩུན་གར་གྱི་དམག་དཔུང་
 བོད་འདམ་གཞུང་བརྒྱད་ལྷ་སར་འབྱོར། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གིས་ཀྱང་བོད་སོག་གི་དམག་དཔུང་ཁྱིན་
 ཆེས་བསྐྱུས། པཎ་ཆེན་ཚོ་བཟང་ཡེ་ཤེས་མཆོག་སྐབས་དེར་ཆིངས་ལ་བྱོན་ཀྱང་ཆིངས་མ་བྱུང་པར་
 ལོ་དེ་རང་ལ་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་སྤྱི་མའི་ལམ་དུ་བརྒྱུད་ས། མོན་གླ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་སྤྱིད་འབྲུལ་བྲལ་
 མིན་པར་ཐག་བཅད། ལྷག་ཅེ་ལྷ་རྒྱལ་རབ་བརྟན་སྤེ་སྤྱིད་དུ་བསྐྱོས། མོན་པ་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་
 རྒྱ་ནག་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། སོག་ཡུལ་གཤེ་རྟོར་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་བཅས།

॥ རྒྱལ་པ་རྒྱ་ཤིང་བདུན་པ་རྒྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ།

ཅན་ རྒྱལ་པ་རྒྱ་སྤེང་བདུན་པ་རྒྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྟོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༥༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་
 ༡༩༣༥ གྱུ་ལོ་(༡༩༠༩)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ས་བྱི་ལོར་མདོ་ཁམས་ལི་ཐང་དུ་རྒྱ་བརྟམས།

༣༥ རྒྱ་ལོ་(༡༧༡༦)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་མེ་ཁྲོལ་ལོར་ཡང་སྤྲིད་རིན་པོ་ཆེ་གདན་ས་ཆེན་
པོ་རྒྱ་འབྲུམ་དུ་གདན་དྲངས།

༣༥ སྤྱི་ལོ་(༡༧༣༠) རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ལྷགས་བྱིར་ཡང་སྤྱི་ཉིན་པོ་ཆེ་དགུང་གངས་
བརྩ་གསུམ་དུ་ཐེབས། ཐུའུ་བཀན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་གདན་དྲངས་ཏེ་པོད་རྒྱལ་ཁབ་ཆེན་
པོར་ཞབས་སོར་འཁོད་ནས་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། སུམ་པའི་རེ་འུ་མིག་དུ་ས་ཕག་ལོར་རྒྱ་འབྲུམ་
ནས་ཆིབས་ཁ་བརྒྱར། ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། ས་ཕག་ལོར་རྒྱ་འབྲུམ་ནས་གདན་དྲངས། ལྷགས་
བྱི་ལ་ལྷ་སར་ཐེབས་ནས་གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་བ་ཡིན་ནམ།

ལྷ་མེད་བདུན་པ་ཆེན་པོ་ལྷ་འབྲུམ་ནས་ལྷ་སར་ཆིབས་བལྟར་སྐབས། མན་རྩས་རྒྱལ་བའི་
 ལྷ་བལྟར་ལ་བལྟར་སྟེ་སོག་དམག་ཉིས་སྟོང་འགོ་དཔོན་དུ་བརྗོད་སྟེ་ལྷ་སར་བཞག །དེ་ནི་མན་
 རྩ་པོ་དེ་དུ་སྟེབས་པ་ཐོག་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་འདུག།

༤༥ མན་རྩུ་ར་ཉེ་བ་པོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་སྒྱུ་ལོ་(༡༧༣༤) རབ་བྱུང་ ༡༣

པའི་ས་སྤྱེལ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༤༧) རབ་བྱུང་༡༩ པའི་མེ་ལོས་བར་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་བསྐྱུངས་ཏེ་གསེགས།
དེ་རྗེས་སྤྲུངས་འབྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་བྲི་ལོ་བཞི་བསྐྱུངས།

༥༥ སྤྲུངས་འབྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱིད་འཛིན་སྐབས་མན་རྩལ་བོད་ཀྱི་ནང་སྤྱིད་
ལ་ཐེ་བྱས་བྱེད་པར་ངོ་ཚོལ་གྱིས་མན་རྩལ་དཔུང་དམག་པལ་ཆེར་བསད་དེ། སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༠) རབ་
བྱུང་༡༩ པའི་ལྷགས་རྟ་ལོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་ཡགོང་ས་སྐུ་ཕྱེད་བདུན་པ་ཆེན་
པོས་བཞེས། སྤྲུངས་འབྱུར་མེད་ནམ་རྒྱལ་མན་རྩལ་དཔུང་དམག་གིས་ཕྱེ་ལམ་དུ་བཏང་། དེ་རྗེས་ཇོ་རིང་
པཌྱི་ཏས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱིད་ལོ་གཅིག་བསྐྱུངས།

༥༦ རྩལ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༤) རབ་བྱུང་༡༩ པའི་ཤིང་འབྲུག་ལོར་བོད་ཀྱི་དཔོན་རིགས་
ནང་ཁྲུང་སྤྱིད་གཞི་བྱུང་སྐབས། ཕོ་ལྷ་བ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་མན་རྩལ་ཕྱེད་སྤྱིད་ནང་
ལྷགས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་སྐུ་སྤྲུང་ལ་བསྐྱས་ཏེ་རྒྱ་དམག་གིས་སྟོང་དང་། ལམ་པན་ཞེས་པ་བོད་དུ་བཅའ་
སྟོང་བྱས།

༥༧ དེ་ལྷར་ཡགོང་ས་སྐུ་ཕྱེད་བདུན་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་འགན་བསྐྱེད་
དེ། བཀའ་ཤག་དང་ཡིག་ཆ་གསར་འཛུགས། རྩལ་མགྲོན་འགའ་ཤས་གསར་བསྐྱོས་ཀྱིས་མཆོན་
ཆོས་སྤྱིད་གང་ཅིའི་ལམ་སྟོལ་བཟང་པོ་ཕྱེ་བར་མཛད་དེ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༠༡ སྤྱི་ལོ་
(༡༧༥༧) རབ་བྱུང་༡༩ པའི་མེ་སྐང་ལོར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་ཚུལ་བསྟན་ཏོ།

༥ རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྱེད་བརྒྱད་པ།

ཆ༥ རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྱེད་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཆོན། སྟོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༠༣ སྤྱི་
ལོ་(༡༧༥༩) རབ་བྱུང་༡༩ པའི་ས་སྐྱག་ལོར་གཙང་ཐོབ་རྒྱལ་དུ་སྐུ་འཁུངས།

༦༥ ཡང་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཞེས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༧༦༣) རབ་བྱུང་༡༩ པའི་
ཆུ་རྟ་ལོར་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལར་གསེར་བྲིར་མངའ་གསོལ།

༦༦ ཡགོང་ས་མཆོག་དགྲུང་གངས་ཞེ་བདུན་དུ་ཕེབས་པ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༤༩ སྤྱི་
ལོ་(༡༩༠༤) རབ་བྱུང་༡༩ པའི་ཤིང་བྱེ་ལོར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་ཚུལ་བསྟན། ཀུན་
སྤྱིད་རྟ་ཆོག་མཆོག་རྩལ་ནས་རབ་འདེགས་ལུ་མུས་སྐར་ཡང་སྤྱིད་སྤྱིད་གི་བྲིར་ཕེབས།

༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་དགུ་པ།

༤༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་དགུ་པ་ལུང་རྟོགས་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྟོན་པ་འདས་ལོ་༣༣༤༧ ཟ࿳་
ལོ་(༡༩༠༥)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ཤིང་ཟླ་ལོར་མདོ་ཁམས་ཆོས་འཁོར་དུ་སྐྱ་འབྲུངས།

༤༦ ཡང་སྤྱི་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དགུང་གུངས་བཞི་པ་ཕྱེད་པ། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༠༩)རབ་བྱུང་༡༤
པའི་ས་འབྲུག་ལོར་གསེར་བྲིར་མངའ་གསོལ།

༤༧ གོང་ས་མཆོག་དགུང་གུངས་བརྒྱ་གཅིག་བཞེས་པ། རྟོན་པ་འདས་ལོ་༣༣༥༧ ཟ࿳་
ལོ་(༡༩༡༥)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ཤིང་ཕག་ལོར་དགོངས་པ་ནི་དབྱིངས་སུ་ཕྱེད་པ་ཚུལ་བཞུགས། ཡོངས་
འཛིན་དེ་མོ་བྱུང་བཞུགས་འཛིན་གསེང་རྒྱ་མཚོ་སོ་དུ་ཁྱི་སྤྱི་དུ་བཞིན་པའི་སྐབས་ཡིན་འདུག།

༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་པ།

༥༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་པ་ཚུལ་བཞུགས་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྟོན་པ་འདས་ལོ་༣༣༦༠ ཟ࿳་ལོ་
(༡༩༡༦)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་མེ་བྱི་ལོར་མདོ་རྟོན་ལེ་ཐང་དུ་སྐྱ་འབྲུངས།

༥༦ གོང་ས་མཆོག་དགུང་གུངས་བདུན་དུ་ཕྱེད་པ། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༢༣)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་
ཚུ་རྟེན་གསེར་བྲིར་མངའ་གསོལ།

༥༧ གོང་ས་མཆོག་དགུང་གུངས་ཉེར་གཉིས་བཞེས་པ། རྟོན་པ་འདས་ལོ་༣༣༩༡ ཟ࿳་
ལོ་(༡༩༢༥)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་མེ་བྱི་ལོར་དགོངས་པ་ནི་དབྱིངས་སུ་ཕྱེད་པ་ཚུལ་བཞུགས་ཏོ། །

༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་གཅིག་པ།

༡༠༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་གཅིག་པ་མཁས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནི། རྟོན་པ་འདས་ལོ་༣༣༩༣
ཟ࿳་ལོ་(༡༩༢༩)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ས་ཟ࿳་ལོར་མདོ་རྟོན་མགར་ཐང་ཕྱོགས་སུ་སྐྱ་འབྲུངས།

༡༡༥ གོང་ས་མཆོག་དགུང་གུངས་ལྔ་པ་ཕྱེད་པ། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༤༣)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་
ཚུ་རྟེན་ལོར་གསེར་བྲིར་མངའ་གསོལ།

༡༢༥ དགུང་གུངས་བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེད་པ་ན། ལུགས་གཉིས་ཁྱི་བྱུགས་འགན་བསྐྱེད།

ལོ་དེ་རང་ལ་དགོངས་པ་ནི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་ཚུལ་བསྟན། རྩ་སྒྲིང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བྲིམས་
 རྩལ་མཆན་སྒྲར་ཡང་སྤྲིད་སྦྱོང་གི་བྲིས་ཕེབས། དེའི་ཕྱི་ལོར་གོར་བོད་ཆིངས་ཡིག་ཀྱང་བཞག།

༥ རྩལ་བ་སྐྱུ་སྤྲེང་བརྩུ་གཉིས་པ།

༡༩༥ རྩལ་བ་སྐྱུ་སྤྲེང་བརྩུ་གཉིས་པ་འབྲིན་ལས་རྩ་མཆོ་ནི། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༠༠
 ཟ࿳་ལོ་(༡༩༥༦)རབ་བྱུང་༡༩ པའི་མེ་འབྱུག་ལོར་འོལ་དགའ་རྩིང་ཕྱིའི་ཞོལ་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས།
 ༡༦ ཡང་སྤྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་གྲངས་ལྔར་ཕེབས། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༦༠)རབ་བྱུང་༡༩ པའི་ལྷགས་
 རྩལ་ལོར་གསེར་བྲིས་མངའ་གསོལ། རྩ་སྒྲིང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་བྲིམས་རྩལ་མཆན་མཆོག་
 སྤྲིད་སྦྱོང་ཕྱི་མའི་སྐབས་ཡིན།

༡༩༦ ཡང་སྤྲིད་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་གྲངས་ནི་ལྔར་ཕེབས་པ། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༡༧ ཟ࿳་
 ལོ་(༡༩༥༥)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་ཕག་ལོར་དགོངས་པ་ནི་བར་ཕེབས་ཚུལ་བསྟན། དེ་རྗེས་
 ཀྱན་སྒྲིང་རྟ་ཆག་དཔལ་ལྔ་ཆོས་ཀྱི་རྩལ་མཆན་སྤྲིད་སྦྱོང་གི་བྲིས་ཕེབས། རྩལ་བ་སྐྱུ་སྤྲེང་བརྩུན་
 པ་སྐལ་བཟང་རྩ་མཆོ་དགོངས་པ་ནི་དབྱིངས་སུ་ཕེབས་པ་ནས། ཟ࿳་ལོ་(༡༩༥༠)བར་གྱི་སྤྲིད་སྦྱོང་
 དང་སྤྲིད་ཆབ་ཇི་བྱུང་གི་རིམ་པ་དེ་སྤལ་འོག་ནས་དོན་ཆན་(༡༥)སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར།

(༡༥)

༥ རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་བཙུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནས།
ཁྱི་ལོ་《 ༡༩༥༩ 》བར།།

(རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་བཙུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཇེ་བཙུན་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་གྱི་མཆོ།)

༡༥ རྒྱ་མཚོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ནི། དྲགས་པོ་གྲང་མདུན་དུ། ཡབ་གོང་དཀར་ལྷག་
སྟོང་དུ་འབྲུངས་པ་ཀུན་དགའ་རིན་ཆེན་དང་། ཡུམ་སྟོ་བཟང་སྟོ་ལ་མ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་སྟོན་པ་
འདས་ལོ་༡༩༣༠ བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༠༠ན རྒྱ་ལོ་(༡༩༥༦)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་མེ་བྱེའི་ཟླ་བ་༥ པའི་
ཆེས་ལ ཉིན་ངོ་མཆར་པའི་མཆན་ལྟས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱ་བལྟམས།

༡༦ དེ་རྗེས་པའ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རིན་པོ་ཆེས་དབུ་སྐྱ་གཙུག་ལུང་བཞེས། མཆན་
རྗེ་བཙུན་དག་དབང་སྟོ་བཟང་བྱབ་བལྟན་རྒྱ་མཆོ་འཛིགས་བྲལ་དབང་ལྷག་སྤྱོད་གས་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་
པའི་སྡེ་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་ཡང་སྤྱི་དུ་རིན་པོ་ཆེ་དགྲུང་གྲངས་བཞི་ར་ཐེབས་པ།
རྒྱ་ལོ་(༡༩༥༧)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ས་ལོས་ལོའི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ནང་བོད་སྡེ་དང་སྡེ་སྡེ་མི་སྡེ་ཡོངས་
ནས་ཐེབས་བསྐྱེད་བཀོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཅས་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་བྲང་པོ་དུ་ལར་
གདན་དྲངས། འདི་ཟླའི་ཆེས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་ཅེ་ཆོམས་ཆེན་སྤྱི་ཞེའི་འདོད་འབྱེལ་དུ་གསེར་གྱི་
བྲི་འཕང་མཐོན་པོར་མངའ་གསོལ། སྐབས་དེར་རྒྱལ་ཆབ་ཏུག་ཆག་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་
གྱིས་སྤྱི་དབུ་བཞིན་པ་ཡིན། ས་ལོས་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ལྷ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པའི་ཡོངས་ལྗོན་གས་དག་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས། ལྷག་པར་སྤྱི་དབུ་རྟ་ཆག་རིན་པོ་ཆེ་དང་།
ཕུར་སྟོག་སྟོ་བཟང་ཚུ་ལ་བྲིམས་བྲམས་པ་རྒྱ་མཆོ་ནམ་གཉིས་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞེས་ཏེ་ཕུགས་
གཉིར་གསན་བཞེས་ཏེ་ན་འབྱུང་གི་སྟོ་བརྒྱ་ལེགས་པར་བྱེ་ནས་ཐར་འདོད་སྟོ་ལྷན་ཡོངས་ཀྱི་མིག་
རྒྱན་དུ་ཆེ་བར་མཛད། དེ་རྗེས་རབ་བྱུང་༡༥ པའི་རྒྱ་རྟ་ལོར་སྤྱི་དབུ་ཡོངས་འཛིན་རྟ་ཆག་མཆོག་
ནས་སྟོན་ལམ་ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་ཁྱུས་ལྟར་ལྷ་ལྷན་སྐྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆེབས་ཞལ་
བསྐྱར་ཏེ་ཨེ་ཤྲི་དུ་ཐེབས་སྟོན་མཛད་སྟོ་བཀའ་བྲིན་ཆེ།

༡༧ རྒྱ་ལོ་(༡༩༥༩) རྒྱ་རྟའི་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆེས་བཅུ་གསུམ་ཉིན། ལྷ་ལྷན་གཙུག་ལག་
ཁང་དུ་ངོ་བོ་བྱུ་མུ་ནེའི་སྐྱན་སྐར། རྒྱལ་ཆབ་ཏུག་ཆག་དཔལ་ལྷན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དཔལ་བཟང་
པོའི་ཞལ་སྐྱ་ནས་མཁན་པོ་དང་། ཕུར་སྟོག་ཡོངས་འཛིན་སྟོ་བཟང་ཚུ་ལ་བྲིམས་བྲམས་པ་རྒྱ་མཆོ་
མཆོག་ནས་དུས་གོ་མཛད། དགའ་ལྷན་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཀྱི་དབུས་སུ་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། ཆོག་
སྐྱ་མ་དག་ཚུ་ལ་གྱི་སྟོམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་བཞེས་ཏེ་དྲང་སྤྱོད་གི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པའི་བརྒྱལ་ཁྱུགས་
ལ་གནས་གིང་བསྟན་པའི་ནང་མཛོད་དུ་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཕུགས་སྟོན་བདེན་ཆོག་གིས་

མཐའ་བཏན།

༥༥ དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ས་བྱིའི་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆེས་ཀྱི་ཉིན་པའ་
 ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྤྱི་དུ་མཆོག་གི་དབུ་སྤྱོད་གཙུག་ལུ་བཞུགས་ཏེ། མཆོག་སློབ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་
 ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་རྣམ་ཐུག་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ་བཀྲ་ཤིས་པའི་མེ་ཏོག་འཕྲོར། ལོ་
 དེའི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོར་ཆོས་ཁྱུགས་མཛད་སྡོའི་
 སྤྱི་ཆེབས་བསྐྱོད་ཐོག་ཀྱན་དགའ་རྒྱ་བར་ཐུགས་གཉེར་གསན་བཞེས་དབུ་འཇུགས་མཛད། རིམ་
 བཞིན་སློབ་མང་གྲ་ཆང་དང་སློབ་མིང་གྲ་ཆང་སོགས་སུ་ཆེབས་བསྐྱོར་ཐོག་དགེས་སྟོན་འབུལ་བཞེས།
 མཛལ་མང་། ཆོས་ར་སོ་སོར་ཆོས་འབྲེལ། བཏོ་སྤྱོད་མཛད་དེ་དབྱིས་ཕྱིན་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་
 རས་བྱངས་ཏེ་གསུང་རབ་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལ་གཞན་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་འབེལ་གཏམ་མཛད་དེ་དམ་
 པའི་རང་དྲགས་གསལ་བར་མཐོང་། དེ་ནས་སེར་ཐེག་ཆེན་སྤྱི་དབུ་ཆེབས་བསྐྱོར་མཛད་སྐབས་
 ལམ་བར་གནས་ཚུངས་དབུངས་སྤྱི་དབུ་ཐེབས་ཆེ་གཞུང་བསྟོན་དགུ་ལྟེ་གཙོ་བོ་དོན་རྒྱལ་ལྷན་
 གྱིས་ཆེབས་བསྐྱོར་དང་འབྲེལ་མཛལ་དར་མཐུན་རྣམས་བསྟར། ཆོས་སྤྱོད་ཆེན་པོས་དངོས་འབུལ་ཐོག་
 དཀར་སྤྱོད་དགེས་སྟོན་བཅས།

༥༦ དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་ལུག་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆེས་ཀྱི་ཉིན།
 ཡོངས་འཛིན་ཐུར་ཚུགས་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་བྱམས་པ་རྒྱ་མཆོ་མཆོག་གི་ཞལ་སྤྱོད་ནས་མཁན་སློབ་
 ཐུགས་མ་དང་། ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་དབུ་ལ་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་བཟང་ལུང་ཏོགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས་
 དཔལ་བཟང་པོས་གསང་སྟེ་སྟོན་པ། མང་ཐོས་འདུལ་བ་འཛིན་པ་སྤྱོད་ཁང་སློབ་བཟང་དག་དབང་
 མཆོག་ནས་དུས་གོ་མཛད། བྲི་ཆེན་སློབ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་དང་། བར་བྱང་ཆོས་རྒྱུ་རྣམ་གཉིས་
 མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་པའི་དབུས་སུ་དུ་ཆོག་ཉིས་མེད་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སློབ་ནས་བསྟོན་པར་
 རོགས་ཏེ་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་གི་རྒྱན་དམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

༥༧ གཞན་ཡང་སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ས་བྱིའི་ལྷུ་མས་སྟོན་བཀྲ་ཤིས་ཟླ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་ཉིན་སྟོན་གྱི་
 སྤྱོད་པ་ཚུན་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་མཐུན་པར་ལུགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་གསེར་གྱི་བྲི་འཕང་མཐོན་
 པོར་མངའ་གསོལ།

༥༨ སྤྱི་ལོ་(༡༩༩༩)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ས་བྱིའི་ལོ་དེར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲུམས་ལ་

གསལ་བསམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆན་བཏགས་གྲ་སྒྲོར་གྱི་དམ་བཅའ་བཞུག་པའི་མིག་ཀྱན་དུ་ཆེ་སྤང་
 བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ནང་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཆེ་བས་བསྐྱུར་དང་། བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆེས་
 གཅིག་ཉིན་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་དུ་ཆེ་བས་བསྐྱུར། བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་འབྲོག་རི་བོ་
 ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་དུ་ཆེ་བས་བསྐྱུར་ཏེ་གདན་ས་སོ་སོའི་མཁན་པོ་བྲི་པ་ནས་གཞུང་
 འགོད་དང་། དེ་འབྲེལ་སློབ་དཔོན་ཟླ་སྟུལ་བཀའ་རམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་རིགས་ལུང་བ་རྣམས་
 རས་རིམ་བཞིན་བཀའ་པོད་ལྔའི་གཞུང་དོན་ལ་བཞུགས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཆ་ཕྱ་མོ་ནས་ཕུལ་བ་
 ལ། གོང་ས་མཆོག་ནས་གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་བཞེད་པ་རིམ་ལྔ་བར་རང་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་མཆོམས་མ་
 ཆོལ་བར་གསུང་ལན་འཛིགས་མེད་སེང་གའི་ང་རོས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བཞུག་པ་ཅིག་ཅར་
 དུ་འབྲོག། དེ་རྗེས་གོང་ས་མཆོག་ནས་རྟགས་གསལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྲངས་ཏེ་དཔག་པར་
 དཀའ་བ་གནང་། དེ་ལྟར་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བའི་མཁས་མང་གི་མདུན་སར་གྲ་སྒྲོར་
 དམ་བཅའ་ལེགས་པར་མཛད་དེ་བཞུག་པའི་སྤྱི་ལོ་ན་དུ་འབྱུར་བའི་ཐུགས་སློན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱུངས།
 དེའི་ཕྱི་ལོ་ས་པག་ལོར་ལྟ་ལྡན་སློན་ལམ་ཆེ་མོའི་གྲ་སྒྲོར་མཆན་བཞེས་སྐབས་སློན་ཆོགས་སྐམ་ཆོགས་
 དམ་བཅའ་སོ་སོར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བས་བསྐྱུར་སྤྱི་ལོ་བཞི་པའི་གཞུང་དོན་ལ་འབེལ་གཏམ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་
 མཛད་དོ། །

༡༥ ཟླ་ལོ་(༡༧༠༣) རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆེས་བཅུ་གཉིས་ཉིན། པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་
 རས་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་ལྟ་ལྡན་སྟུལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་མཆོག་
 རས་མཁན་སློབ་སྐྱགས་མ་དང་། དགའ་ལྡན་བྲི་གདན་བྱུར། ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་བཅས་
 དགེ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབྱས་སུ་བསྐྱབ་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་བསྐྱུལ།
 དེས་མཆོན་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབ་བྱ་བྲི་ཕྱག་བཞུགས་པར་བསྐྱབ་སྒྲོམ་བསྐྱུལ་ཏེ་བཞུག་
 པའི་གཞི་མ་མང་ནས་འཇུགས་པར་མཛད།

༡༦ ཟླ་ལོ་(༡༧༠༤) རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་འབྲུག་ལོར་དཔྱིན་རིའི་དམག་དཔུང་
 བོད་དུ་འབྱོར་སྐབས། བོད་སྤྱིངས་སྤྱི་འགྲོའི་བདེ་སྤྱིད་ཀྱི་རྩ་བ་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་སྤྱང་། ཤིང་འབྲུག་
 ལོ་དེའི་ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཆེས་བཅུ་ལྔའི་ཉིན་པོ་བྱང་པོ་དུ་ལ་ནས་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱར་ཆེ་བས་ཞལ་བསྐྱུར།
 དེ་ལྟར་སྒྲིང་པོ་རྫོང་། རྩ་སྤྱིང་དགོན། རག་ཁུ་དང་སྤོད་སོག་ལ་སོགས་བརྒྱད་དེ་ཤིང་འབྲུག་ལོ་

དེའི་དགུན་ཟླ་ར་བའི་ནང་ཁུ་རལ་ཆེ་མོའི་སྒྲ་མ་ལས་སྡེ་འདུས་མང་དང་བཅས་པས་ཐེབས་བསྐྱེད་
དགའ་སྟོན་ཡངས་པས་གདན་དྲངས་ཏེ་ཆོས་གཅིག་ཉིན་དགའ་ལྷན་ཐེག་ཆེན་ཆོས་འཕེལ་སྒྱིང་དུ་
ཕྱག་ཐེབས།

༡༠༥ རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱུར་བྱོན་ནས་མཇུག་པ་དེ་ལྟར་མཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ཁུ་རལ་ཆེ་
མོའི་དགའ་ལྷན་ཐེག་ཆེན་སྒྱིང་དུ་བཀའ་རབ་འབྱུངས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་དང་། སྟོབ་
གཉེར་བ་བྱིངས་རྣམས་ལ་ཆོན་ཆོན་དུ་བཅད་ནས་དཔེ་བྲིད་དབུ་ཚུགས་དང་འབྲེལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་
ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་བཀོ་སྒྱིང་ནར་མར་མཇུག། དེ་ནས་སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་དམ་བཅའ་
འཛིན་གནང་མཇུག་དེ་ཁུ་རལ་ཆེ་མོའི་དགེ་བཤེས་རྣམས་ནས་རྟགས་གསལ་ཕུལ་ཏེ་མཇུག་ཁ་ཁྱུས།
གསུང་གི་ཕྱག་དོར་ཞེས་པའི་དགེ་བཤེས་ཀྱིས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་ལུགས་ལ་འཕྲེན་བྱེད་ལས་
གཅིག་གིས་ལུས་སྟོང་འཕངས་པ་ཡོད་མེད་ལས་འཕྲོས་ཏེ་འཁོར་སྐྱུར་གྱི་རྟགས་གསལ་ཕུལ། ཡགོང་
ས་མཆོག་ཀྱང་ཞལ་ལས་པའི་ཚུལ་མཇུག། གཞན་ཡང་མཐའ་དབུས་ཀྱི་སྒྲ་དཔོན་ཆེ་ཚུང་དད་ལྷན་
ཉིན་རེ་བཞིན་ཆར་སྒྲིན་ལྟར་འདུས་པ་ལ། མཇུག་ཕྱག་དབང་བཀའ་རྗེས་གནང་སོགས་ཟབ་རྒྱས་
བསྟུལ། ཀུན་དགའ་ཆོས་སྒྱིང་དུ་པོད་སོག་གི་སྒྲ་སྒྱུལ་དགེ་བཤེས་སྟོང་ཕྱག་གསུམ་ཅུ་མ་བཀལ་བ་
ལ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཆོ་ག་དང་། བཀྲགས་སྒྲར་སེར་པོའི་ནང་དུ་ཕྱགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་དབང་
ལན་གསུམ་གནང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་རྒྱན་ཡང་རྒྱ་ཆེར་སྒྲེལ་བར་མཇུག།

༡༠༦ དེའི་ཕྱི་ལོ་(༡༧༠༥)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་སྤྱུལ་ལོར་ཆིང་ཏང་གི་དགོན་པར་
ཆིབས་བསྐྱུར་བསྐྱངས། སྐབས་དེར་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་བཞུན་དར་མཆོན་ཅན་གྱི་དྲུང་ནས་ཆོས་
བཀའ་ཅི་རིགས་གསན་བཞེས་གནང་། དེའི་ཕྱི་ལོ་(༡༧༠༦)མེ་རྩ་ལོའི་དབུར་ཐོག་ཇ་ཡ་པོ་ཏའི་
དགོན་པར་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱུར། ལོ་དེའི་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ནང་སྤྱི་འབྱུང་བུམས་པ་སྒྱིང་དུ་ཆིབས་བསྐྱུར་
བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཐོག་ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་དྲངས། དགེ་བཤེས་དཔའ་རི་རབ་གསལ་དང་། ལྷ་དམར་
ཡེ་ཤེས་དགེ་ལེགས་གཉིས་ཀྱི་བཀོ་སྒྱིང་དང་། གཞན་ཡང་གྲ་མང་ཉིས་སྟོང་བཀལ་བ་ལ་མཇུག་
ཕྱག་དང་། ཆོ་དབང་གནང་། ཡགོང་ས་མཆོག་གིས་མཁས་གྲུབ་ལྷ་དམར་དགེ་འདུན་བཞུན་འཛིན་
རྒྱ་མཆོའི་དྲུང་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་ཉམས་བྲིད་དང་། བཀའ་གདམས་ཐེག་ལེ་བཙུ་དུག་
གི་དབང་སོགས་གསན།

༡༣༥ སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༤)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ས་བྱེལ་རྩ་བ་༤ ཆོས་༣༠ ཉིན་དང་ཐའི་པོ་
བྲང་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་ཐོག་གོང་མ་གོང་ཞུ་དང་། གོང་མའི་ཡུམ་བཅས་གསེར་ཞལ་ལྟན་འཛོམས་
དང་སྐབས་དེར་རྒྱལ་བ་ལྡ་པ་ཆེན་པོའི་དུས་ལས་ཀྱང་ལྟག་པའི་གུས་འདུད་ཞུས།

༡༣༦ ཡགོང་ས་མཆོག་དགུང་གྲངས་སོ་བཞིར་ཕེབས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༩)རབ་བྱུང་༡༥
པའི་ས་བྱེལ་བ་༡༡ པའི་ཆོས་༩ ཉིན་གྲུ་བཞི་ཐང་དུ་ཕེབས་སྤྱིགས་དབུ་གུར་མ་བྱ་ཆེ་མོར་གདན་
དངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ལྟ་ལྟན་སྤྱལ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་པོ་རྡོ་ལར་ཞབས་སོར་འཁོད་
དེ་བོད་འབངས་སྤྱེ་དགའི་རེ་བ་ཇི་བཞིན་སྒྲོང་བར་མཛད།

༡༣༧ སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༠)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ནང་མན་རྩ་ནས་ལུང་ཅུན་དམག་ཞེས་པས་བོད་
དུ་བཅན་འཇུག་བྱ་སྐབས། (༡༩༡༠)ལྷགས་བྱི་ལོའི་ལོ་གསར་མཛད་སྒོ་སྤར་ལམ་བཞིན་བསྐྱངས་
ནས་རྒྱ་དམག་གིས་བསྟན་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་གཞོན་ཆབས་འགོག་ཆེད། ཆོས་བཞི་ཉིན་པོ་བྲང་ནས་
རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར། ལྷགས་ཟམ་རྒྱ་བོ་རི། ཡར་འབྲོག་བསམ་སྡེ་དངས། བག་
རི། རྩོར་སྤྱིང་། ཀ་ལི་ཀ་ཏ་བཅས་སུ་ཕེབས།

༡༣༨ དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༡)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་རྒྱ་བྱི་ལོའི་ལོ་གསར་མཛད་སྒོ་ཀ་སྤྱག་
པོ་བྲང་དུ་གནང་། དེ་ནས་རྒྱ་དམག་ནམས་བོད་ནས་མཐར་སྒྲོད་བཏང་རྗེས་ཡགོང་ས་མཆོག་བོད་
འབངས་སྤྱེ་དགའི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བར་པོ་བྲང་པོ་རྡོ་ལར་ཞབས་སོར་འཁོད།

ལྷ་མིང་དོན།

(དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་གྲུ་བདུན་པ་ཆེ་སྟོན་སྒྲིང་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན།)

ཁ་དྲུག་སྤྱི་ཐོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ། རྒྱ་གར་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱུར་སྐབས། དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་གྲུ་བདུན་པ་ཁྲི་བུར་ངག་དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱི་ཆབ་དུ་བསྐྱོ་བཞག་གནང་།

༣༥ སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༩) ནང་། གོང་ས་མཆོག་གྱུ་སོག་གི་ཡུལ་གྱར་ཕེབས་རྗེས་ལོ་དེའི་
 ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཆེས་བདུན་ཉིན་དབྱེན་བོད་གཞུང་གཉིས་དབར་ཆེངས་ཡིག་བཞག །དེ་འདྲའི་ཆེངས་
 ཡིག་ལ་རྒྱལ་ཆབ་ལ་མོ་ཤར་བྱི་བུར་སློ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་དང་དེ་བཞིན་བཀའ་ཤག །ཆོག་ས་ཆེན།
 གདན་ས་གསུམ་བཅས་ནས་དམ་ཕྱག་ལུག་ཆེངས་ཡིག་གི་བརྗོད་བྱར། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཀྱི་དབར་
 ཆོང་གི་ཐོབ་ཐང་རྣམས་ཁས་ལེན་དང་། བོད་དོན་ཐོག་དབྱེན་གཞུང་གི་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་ན་རྒྱལ་
 ཁབ་གཞན་དག་སྤུས་ཀྱང་ཐེ་བྱས་མི་བྱེད་པ་བྲིས་འདུག་ཅེས་སྤྱི་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དེབ་
 ཏུ་གསལ། སྤྱི་ལོ་དེར་འཇར་སྒོར་ས་ཡ (༡༠༠༠༠༠༠) ཙམ་བོད་གཞུང་ནས་དབྱེན་གཞུང་ལ་སློག་
 བྱ་བྱས་ཞེས་ཕྱི་རྒྱལ་དེབ་ཁག་ནས་བཤད། སོག་པོ་མཆོན་ཞབས་དོ་རྗེ་ཡིག་ དག་དབང་སློ་བཟང་
 ཡང་བཅུ་ །ཁོང་ལ་དབྱེན་གཞུང་ནས་ཤིན་ཏུ་གནད་ཡོད་ཀྱི་མིར་ཆ་འཛིག་བྱེད། རུ་སྤུ་གཞུང་
 དང་བོད་གཞུང་དབར་སྤྱི་དོན་སྒོར་ལ་འབྲེལ་བ་བཟོ་མཁན་ཞིག་ཏུ་དབྱེན་གཞུང་ནས་ངོས་འཛིན་
 བྱས།

༣༦ སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༩) ནང་དབྱེན་གཞུང་ནས་བོད་གཞུང་ལ་སྤྱི་དོན་སྒོར་བཀའ་མོལ་ཞུ་
 འདུན་ཡང་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ་ཅིང་། ལོ་དེའི་ནང་རུ་སྤུའི་གཞུང་དང་བོད་གཞུང་གཉིས་དབར་མཆོན་
 ཞབས་དོ་རྗེ་ཡིག་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟར་སྤྱི་དོན་སྒོར་གྲོས་མཐུན་མཛད། སྤྱི་
 ལོ་(༡༩༠༩) ནང་། གོང་ས་མཆོག་གྱུ་སོག་གི་ཡུལ་གྱར་ཕེབས་བསྐྱར་མཛད། དེ་རྗེས་(༡༩༠༩) སྤྱི་
 ཟླ་༥ ཆེས་༩ ཉིན་དབྱེན་ཕྱིའི་དཔུང་དམག་ལྷ་སར་འབྱོར་ཞེས་འཁོད་འདུག །ལོ་དེའི་སྤྱི་ཟླ་༩
 པའི་ཆེས་༡ ཉིན་དབྱེན་བོད་གཞུང་གཉིས་དབར་ཆེངས་ཡིག་བཞག །འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་ཡིག་
 རིགས་ལ་སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༦ ལོའི་ཟླ་བ་༩ པའི་ཆེས་༣༡ ཉིན་ས་ཡིག་ཉག་ས་ཐེར་གཞིས་ནས་བཀོད་
 ཅེས་གསལ།

༣༧ དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༡) ལོར་དབྱེན་རུ་གཉིས་དབར་ཆེངས་ཡིག་བཞག །བརྗོད་
 དོན་ནི་༡༩༠༠ ལོར་ས་སྤྱི་ཕྱིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དེབ་ཏུ་གསལ་བ་ལྟར་དང་།

༣༨ དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་༡༩༡༠ ལོའི་ཟླ་བ་༡ པའི་ནང་སྤྱི་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་བོད་
 ནས་རྒྱ་གར་ཕྱོགས་སུ་ཆེབས་བསྐྱར་ཞེས་ཕྱི་རྒྱལ་དེབ་ཐེར་ཁག་ན་གསལ། དེ་ལྟར་ན་ས་བྱ་ལོའི་
 མཇུག་ཏུ་ཁེལ་དགོས། སྤྱི་ཕྱིང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་ནམ་དུ་ཕྱགས་ཕྱིའི་ཟླ་བ་དང་པོའི་

ཆོས་བཞི་ཉིན་པོ་བྱང་ནས་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར་ཞེས་འཁོད། སྤྱི་ཟླ་དང་པོ་དང་པོ་དང་ཟླ་དང་པོ་དུས་
མཉམ་དུ་འཁེལ་བ་ནས་ཡང་མི་སྤྱིད་པས། སལ་ཆེར་ཆག་ཤོག་དང་དེ་བའི་མཁན་ཁག་ནས་སྤྱི་ཟླ་
དང་པོ་དང་ཟླ་ཆ་མ་ཕྱེ་བར་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ཆོད། དེ་རྗེས་ཀྱི་དམག་ནམས་མཐར་བསྐྱོད་བཏང་
རྗེས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༣) ནས་ཀ་སྤྱག་བརྒྱད་པོ་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྐྱར།

༤༥ དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༣ སྤྱི་ཟླ་༡༣ པའི་ཆོས་༡༦) ཉིན་ལོ་གོང་ས་སྤྱི་ཕྱོད་བརྒྱ་གསུམ་
པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བོད་རང་བཙན་གྱི་དྲིལ་བསྐྱབས་མངོན།

༤༦ སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༤ ལོའི་སྤྱི་ཟླ་༥ པའི་ཆོས་༩) རབ་བྱུང་༡༥ པའི་མིང་སྟག་ཟླ་༥
པའི་ཆོས་༡༠ ཉིན་དབྱེན་བོད་ཀྱི་ནག་གསུམ་གྱི་དབར་སེམ་ལའི་ཆིངས་ཡིག་ཅེས་པ་བཞག །སྐབས་
དེར་དབྱེན་གཞུང་སྤྱི་ཆབ་དང་། བོད་གཞུང་སྤྱི་ཆབ་གཉིས་ནས་མིང་རྟགས་བཀོད་ཀྱང་ཀྱང་གཞུང་
སྤྱི་ཆབ་ནས་ཀ་གོར་བཟོད་དེ་མིང་རྟགས་མ་བཀོད་ཅིང་། ཆིངས་ཡིག་དེ་དག་གི་འབྲེལ་བཤད་ཞིབ་
པ་ནི། ལོ་གོང་ས་སྤྱི་ཕྱོད་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་ཚུལ་མངོན་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༣) ནང་གསར་
དུ་པར་བསྐྱུན་ཐོན་པའི་ཕྱག་དེ་བ་ཤོག་གྲངས་(༥༠) ནས་དང་། ཡང་ཤོག་གྲངས་(༩༠༤) ནས་
ཞིབ་པར་གསལ།

༤༧ སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༣) རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆོས་༩ ཉིན་བོད་སོག་བར་ཆིངས་ཡིག་
བཞག། རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཕན་ཚུན་གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་རྒྱས་ཐབས།
ཉིན་འགན་བྱུང་ཆེ་ཕན་ཚུན་རོགས་རམ། རང་རང་ཁུལ་གྱི་ས་གནས་མི་སྤྱི་ཁག་ལ་ཕན་ཚུན་རོགས་
རམ། གཞན་ཡང་འབྲེལ་ས་འབྲེལ། ཆོང་འབྲེལ། བཟོ་ལས་སོགས་ལ་འབྲེལ་བ་ལུ་འབྲུད་བཙས་
འཁོད།

༤༨ སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༤) རབ་བྱུང་༡༥ པའི་མིང་འབྲུག་ལོར་གོར་བོད་གཉིས་དབར་ཆིངས་
ཡིག་བཞག །བཟོད་དོན་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དུག་པོའི་རོགས་རམ། དམག་ཟིང་སྐབས་བོད་ནས་
འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གོར་དམག་ནམས་ཕྱིར་སློག །བོད་དུ་གོར་གཞུང་གི་གཞུང་ཆབ་འཛུགས་
ཀྱི་ཕན་ཚུན་ཆོང་འབྲེལ་དང་། ལོ་རེར་བོད་གཞུང་ནས་གོར་གཞུང་ལ་ཨ་ལད་༡༠༠༠རེ་སྤྲོད།

(སོག་པོ་མཆན་ཞབས་སྒོ་བཟང་ངག་དབང་། མཆན་གཞན་དོ་རྩེ་ཡིབ།)

༡༠༥ སོག་པོ་དོ་རྩེ་ཡིབ་བམ་མཆན་གཞན་སྒོ་བཟང་ངག་དབང་ནི། ཁོང་སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༠)ནང་སོག་ཡུལ་ནས་བོད་དུ་སློབ་གཉེར་དུ་ཕྱེདས། འབྲས་སྒོ་མང་བསམ་སྒོ་ཁང་ཆན་ཁོངས་
ཁལ་ཁ་མི་ཆན་དུ་ཞུགས། གདན་སར་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་ལྷ་རམས་འཕར་མའི་དགེ་བཤེས་མཆན་
བཏགས་བཞེས། རམ་ཞིག་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྱེང་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་མཆན་ཞབས་མཛད། དེ་རྩེས་
སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༠)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ལྷགས་བྱི་ལོར་ཡགོང་ས་མཆོག་ལྷ་ལྷན་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་

ཆོགས་མགོན་དུ་གདན་ཞུ་མཛད། ཕུ་ཚྭ་ག་བུམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལེ་དུང་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བསྐྱབས།
 དེར་མ་ཟད་ཁོ་རང་གིས་སོག་ཡུལ་དུ་བསྟེན་རྫོགས་འབུམ་གཅིག་བསྐྱབ་རྒྱུ་ལེ་ཁས་ལེན་ཞུས་པ་བཞིན་
 འདོད་དཔལ་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བྱུང་དབང་སྐྱེ་འབུམ་གཅིག་བསྐྱབས་ཏེ་སོག་ཡུལ་དུ་བསྐྱམས་ཏེ་
 མཐར་དེས་ཀྱང་མ་ལྡེངས་པར་ཡང་བསྐྱར་འདོད་དཔལ་ནས་བྱུང་དབང་སྐྱེ་བྱུག་མ་སོག་ཡུལ་དུ་ཕུལ།

༡༡༥ གྱི་ལོ་(༡༧༠༩) རང་རུ་སྤྱི་གཞུང་དང་པོ་དེ་དབར་སྤྱི་དོན་སྒོར་འབྲེལ་བ་བྱ་
 གི་ཡོད་ལུགས་བྱི་རྒྱལ་དེ་བཞེར་ཁག་མང་ན་གསལ། དེ་རྗེས་གྱི་ལོ་(༡༧༠༩) རང་རྒྱ་སྤྱི་བཅུ་
 གསུམ་པ་རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱར་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་ཡང་ལྷན་དུ་ཡོད་འདུག ཁྱི་ལོ་གྱི་གཅིག་པ་
 ཁྱི་ངག་དབང་ནོར་བུ་ལྷན་མཛོད་ཀྱང་ཁོང་དང་ལྷན་དུ་ཞབས་བྱེར་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྗེས་ཁོང་སོག་
 ཡུལ་དུ་སྐྱར་ཡང་ཕེབས་སྐབས་ཏོང་གོང་བརྒྱད་ཕེབས། སྐབས་དེར་དབྱེན་གཞུང་ནས་ཁོང་འཛིན་
 བཟུང་བྱ་རྒྱུ་ལེ་བཀའ་ཕབ་པ་ལྟར་གསང་བའི་སོ་པ་ཁག་ནས་ཉིན་གཅིག་ཁོང་གི་གྱར་གྱི་ནང་འཇུག་
 ཁོང་གི་འདྲ་པར་ཞིག་བྱེར་ཏེ་མི་དེ་གང་དུ་ཡོད་ཅེས་དྲིས་བཅུད་བྱས་འདུག དེ་རྗེས་ཁོང་གིས་
 གནས་ཚུལ་ཆང་མ་རུ་སྤྱི་ཆག་ཤོག་དུ་བཏང་།

༡༡༦ ཡང་གྱི་ལོ་(༡༧༡༩) རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཤིང་བྱི་ལོར་ཨུ་རུ་སྤྱི་གཞུང་ནས་ཆེད་
 བཏང་རུ་སྤྱི་དཔོན་པོ་གཅིག་དང་། སྐད་སྐྱར་སྒོར་ཏོ་པའི་དགེ་བཤེས་འཛིན་པ་མེད་ཏེ་རྗེ་པོ་ད་
 དུ་འབྱོར་ཏེ་སྐྱ་སྤྱི་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཛལ་ཁ་ཞུས། སྐད་སྐྱར་ལྷན་དུ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་དོན་
 གནད་ཆེ་རིགས་ནམས་སྒོ་མང་དགེ་བཤེས་ཁལ་ཁ་བསྟན་པ་ལགས་ནས་གསུང་བསྐྱར་ཞུས། ཁལ་
 ཁ་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་ལགས་ནི་ཕུར་ཚྭ་གས་བུམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་སྒྲོན་ལམ་ལྷ་རམས་
 པའི་དམ་བཅའ་བཞག གདན་ས་གསུམ་དང་མདོ་སྐད་སོག་ཡུལ་སོགས་སུ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་
 ཞིན་དུ་ཆེ།

༡༡༧ ཡང་གྱི་ལོ་(༡༧༢༠) རབ་བྱུང་༡༦ པའི་མེ་ལོས་ལོར། ཁལ་ཁའི་ཁལ་གྱི་དཔོན་
 པོ་སོག་པོ་གཅིག་དང་། རུན་ཁར་ཀལ་མིག་ཁུངས་ནས་དཔོན་པོ་སོག་པོ་གཅིག་གཡོག་འཁོར་འགའ་
 བས་བཅས་རུ་སྤྱི་གཞུང་ནས་པོ་དེ་དུ་སྤྱི་དོན་ཆེད་མངགས། ལྷ་སར་འབྱོར་ཕུལ་སྐྱ་སྤྱི་བཅུ་
 གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ལེ་མཛལ་ཁ་ཞུས། དོན་གནད་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་ཏར་གཏོང་གི་འབྲེལ་
 བ་། ཆོང་འབྲེལ། སྒོ་བ་བྱ་འཇུགས་རྒྱ། པོ་དེ་དུ་གཞུང་ཆབ་འཇུགས་རྒྱ་སོགས་བཀའ་མོལ་ཞུས།

པོད་གཞུང་ནས་གཅིག་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་མ་མཛད། སྐབས་དེར་ཡང་ཁལ་ཁ་བསྟན་པ་ལགས་ནས་
གསུང་སྒྱུར་བྱས། ཁལ་ཁའི་དཔོན་པོ་དེས་སྐབས་དེར་པོད་དུ་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་ཡང་སྤྱིད་སྒྲོར་
ལས་དོན་བྱས་པར་བརྟེན། བྱིས་སོག་ཡུལ་དུ་སློབས་ཕྱལ་རུ་སྤྱི་གཞུང་ནས་འཛིན་བཟུང་དོ་དམ་
བྱས་འདུག །གང་ལགས་ཤེ་ན་སྤྱི་ལོ་(༡༧༡༥)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་མེ་སྟུལ་ལོ་རུ་སྤྱི་ཁྱལ་ཡོངས་
དམར་པོར་བསྒྱུར་རྗེས་རྗེ་བཙུན་དམ་པའི་སྤྱི་སྤྱིད་ཅན་གཅིད་མི་ཆོག་པ་སོགས་དམར་པོའི་བྲིམས་
ལུགས་བཅས་པས། དེ་ལྟར་དམར་པོའི་ཅ་བྲིམས་གནད་ཆའི་རིགས་དང་འགལ་ཆེ་ཕལ་ཆེར་སློག་
ལ་བབས་པའི་ཉེན་ཆེ།

༡༤༥ དེ་ལྟར་སྤྱིད་དོན་སྒྲོར་ཞིབ་པ་ནི་གཞུང་ཕན་ཚུན་གྱི་ཡིག་རིགས་ཁག་ནས་གསལ་
མོད། གཞན་ཡང་ཡགོང་ས་སྤྱི་སྤྱོད་བཙུན་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས། ཁྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཐོག་མར་
འབྲེལ་བ་དང་མི་དམངས་ཀྱི་འཆོ་བ་ཡར་ལུས། དམག་མིའི་སློག་འཇུགས། བྱི་ཁྱལ་ཁག་ལ་འབྲེལ་
གཏུགས་ཀྱིས་སློབ་ཕྱག་བཏང་བ། པོད་ནང་སློག་ཁང་གསར་འཇུགས། དེ་བཞིན་བཟོ་གྲ་ཆུང་ཁག་
གཞན་གསར་འཇུགས། སླག་ཏར་དང་སླག་འཛིན་གསར་བཟོ། པོད་དངུལ་སྒར་ཡོད་ཐོག་གསེར་
དངུལ་གྱི་ཁུམ་སྒྲོར་ཆེ་ཆུང་སྒྲ་ཆོགས་དང་ཤོག་དངུལ་ཡང་རྒྱུ་གངས་ཆེས་མང་བ་འབྲེམས་སྤེལ་
གནང་བ་སོགས་ཁྱལ་ཁབ་ཆགས་ཚུད་མཛད། ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་མཛད་སྒྲོ་གོང་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་དང་།
ལྷག་པར་མཆན་ཉིད་སློབ་གཉེར་བའི་གྲ་སྒྲོར་དམ་བཅའ་འཛིན་ལུགས། ཁྱུགས་སློབ་རིམ་དཔྱད་
ཀྱི་ཁྱུགས་སློབ་ཨང་གངས་མཐོ་རིམ་ཁོ་ནས་དགའ་ལྷན་བྲི་པའི་བར་རིམ་བཟོད་བྱ་བྱུང་གཏན་འཁེབས་
དག་ཐེར་མཛད་ཅེས་ཡགོང་ས་སྤྱི་སྤྱོད་བཙུན་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དེབ་དུ་གསལ་བ་ལྟར།

༡༤༦ དེ་ལྟར་པོད་འབངས་རྒྱུས་ཀྱི་རེ་བ་ཡོངས་སུ་བསྐྱངས་ཏེ། ཆོས་སྤྱིད་གང་ཅིར་
ཆགས་ཚུད་དཔྱིས་བྱིན་པར་མཛད་པའི་མཐར་མ་འོངས་མངོན་གཟིགས་ཀྱིས་ཞལ་གདམས་ལེགས་
པར་བཀའ་བསྟུན། དེ་ནས་ཞིང་འདིའི་སྤྱི་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་པ་དང་། པོད་འབངས་སྤྱི་
དགའི་བསོད་མིན་བདོ་བ་བཅས་ལ་བརྟེན། ལྟོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༥༥ པོད་ཁྱལ་ལོ་༡༩༥༠ སྤྱི་ལོ་
(༡༩༩༩)རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་ཆུ་བྱ་ཟླ་བ་༡༠ པའི་ཆེས་༩༠ རུབ་མོར་བཅོམ་ལྷན་འདས་སྤྱི་
མཐའ་མའི་གཟིམ་པའི་ཚུལ་དང་མཚུངས་པར་སང་གའི་གཟིམ་སྐབས་ཀྱིས་སློང་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་
བསྐྱུས་ནས་ཐམས་ཅད་སློང་པ་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་དོ། །

(པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཚེས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་ནམ་གྱི་ལ།)

༡༤༥ གྱི་ལོ་(༡༧༡༩)རབ་བྱུང་༡༥ པའི་ཆུ་སྐང་ལོར་ཀུན་གཟིགས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་
ཆེ་ཡང་སྤང་ཕྱོགས་ཀྱི་གདུལ་བུའི་དོན་སྟོན་གྱི་ཆེད་ཞབས་གས་ཉུང་ཤས་དང་བཅས་གསང་སྟབས་
ཀྱིས་བྱང་ལམ་ནས་ཐེགས་ཏེ་སྟོང་སྟོན་ལ་བརྒྱུད་ཁལ་ཁའི་སའི་ཆར་ཐེགས་ཅིས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་འབྲུལ་
གྱིས་མན་དུ་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར།

༡༤༦ བྱིས་སུ་གྱི་ལོ་(༡༧༢༠) རབ་བྱུང་༡༦ པའི་མེ་སྐང་ལོར་སྐྱེ་དགུ་མདོར་རྒྱ་མིའི་
དབྱང་དམག་དང་བཅས་ཐེགས། རྒྱ་མིས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྐྱུང་ལ་བསྟུང་དེ་རྒྱ་དམག་བྱོན་
ཆེ་བོད་དུ་བརྒྱུད་ཅིས། བོད་གཞུང་ནས་པའ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཆའི་འགན་ལེན་གཙང་མ་ཞུ་
རྒྱ་དང་། རྒྱ་དམག་ནམས་མཉམ་བུའི་མེད་པར་ཞེས་སྟན་བསྒྱུལ་ཞུས།

༡༤༧ གྱི་ལོ་(༡༧༢༡)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་མེ་སྐང་ལོར་བ་༡༠ ཆོས་༡༤ ཉིན་དགོངས་པ་
ཞི་དབྱེངས་སུ་ཐེགས། སྐུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཀྱིས་སྐུ་ན་པོར་གདན་ཞུས་ཀྱི་སྐར་སྟོལ་བཞིན་སྐྱ་
གཞུང་གཉིས་ནས་དངུལ་གདུང་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་བཅས།

ག་༥ ཡགོང་ས་སྐུ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱེངས་སུ་ཐེགས་རྗེས་ཆོས་
སྤྱིད་གང་ཅིའི་འགྱུར་བ་ཇི་བྱུང་ནི།

༡༥ དེ་ལྟར་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་ཞིག་རིང་སྤྱིད་སྟོན་དང་བཀའ་ཤག་ལྟན་རྒྱས་ནས་བོད་ཀྱི་
སྤྱིད་བསྐྱུངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གསེར་གདུང་དག་ལེགས་འདོད་འཇོ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་དང་བརྟེན་
པར་བཅས་པ་བཞེངས།

༡༦ སྐབས་དེར་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་འགན་འཛིན་སུར་འོས་བོད་རྒྱལ་ཡོངས་ཆོགས་འདུར་བཀའ་
མོལ་ཞིབ་རྒྱས་བྱུང་བའི་མཐར་ཐོད་སྟོངས་ལུགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་ཡིན་སྟབས་རྒྱལ་ཆབ་སྐྱོམ་
ཞིག་དགོས་ལུགས་གྲོས་ཐག་བཅད་དེ། རྒྱ་སྤྱིད་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས། དགའ་ལྡན་བྱི་པ་མི་ཉག་
ཨ་མི། སུར་ལྟོག་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བཅས་ཟན་བརྟགས་འབྲུལ་རྒྱར་ཐག་བཅད། རྒྱ་ཁོར་
བྱི་བྱུར་བྱམས་པ་ཆོས་གསལ་མཆོག་གིས་བྱུགས་སྟོན་མཆོམས་སྟོར་དང་འབྲེལ་འཕགས་པ་ལོ་གྱི་
ཤོ་རེའི་སྐུ་མདུན་དུ་གཟན་བརྟགས་བྱུལ་བས། རྒྱ་སྤྱིད་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བརྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
རིན་པོ་ཆེར་གཟན་བརྟགས་ཐེགས་པ་བཞིན།

(རྩ་སྒྲུང་རིན་པོ་ཆེ།)

(རྩ་སྒྲུང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཀྲུལ་མཆོན།)

༡༥ སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༤)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ཤིང་ཁྱིའི་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆེས་༡༠ ཉིན་ཀྲུལ་
ཆབ་ཀྱི་ཁྱིའི་ཤེས་པ། སྤྱི་ལོ་ཟླ་བ་མདུན་ཕྱག་རོགས་སུ་སྤྱི་ལོ་ནས་བཞུགས།

༡༦ དེ་ནས་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་ཡགོང་ས་སྤྱི་ལོ་བརྒྱ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་
ཇོགས་མཆོད་འབུལ་དུ་བསྟན་དེ་གོ་མིང་ཏང་གི་ཀྲུ་དཔོན་ཏོང་མོ་སུ་དང་ལས་བྱེད་བཅས་ཁམས་
ཕྱགས་བརྒྱད་ལྟ་སར་འབྱོར། ཅེ་མོ་བྲང་དུ་འདྲ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱི་མདུན་དུ་མཆོད་འབུལ་བྱས།
ཅེ་མོ་བྲང་དབུ་ཅེར་ཀྱི་མིའི་དར་ཆ་འཇུགས་དགོས་ལུགས་བཟོད། འོན་ཀྱང་བོད་གཞུང་ནས་དགག་

བྱ་མཐར་སྒྲེལ་བྱས། དེ་ནས་པོད་དང་ཀྱ་གཞུང་གཉིས་དབར་ནི་མཐུན་བཀའ་མོལ་དབུ་ཚུགས། པོད་
 གྱི་བྱང་ཤར་མཆོམས་དང་། ཤར་བརྒྱད་ས་མཆོམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པ་ནམས་ཕྱིར་སློག་དགོས་
 ལུགས་བཀའ་གྲོས་གནང་། མཐར་བཀའ་མོལ་མཇུག་འབྲིང་ཁྱ་ཆེད་ལ་བསྟན་དེ་ཀྱ་དཔོན་ངོ་ལས་
 དང་། ལུ་དན་བཅས་ལྟ་སར་བཅའ་སྡོད་བྱས། ཀྱ་དཔོན་དྲོང་མོ་སུ་ཚུ་ཐོག་བརྒྱད་ཀྱ་ནག་ཏུ་ཕྱིར་
 ལོག།

༥༥ དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༧) རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ས་སྤང་ལོར་ཀྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་
 དམར་པོར་བསྐྱར་སྐབས། པོད་དུ་ཡོད་པའི་ཀྱ་མིའི་ལས་བྱེད་ཆང་མ་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཆེས་
 དགུ་ཉིན་ལྟ་ས་ནས་ཚུ་ཐོག་བརྒྱད་ཕྱིར་འབྱུང་བྱས། སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༩)ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༧)བར་
 གྱི་པོད་ལ་ཡོད་པའི་ཀྱ་མིའི་གནས་སྤངས་ནི། སྤྱིར་པོད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་གཞན་གྱི་གཞུང་ཆ་བ་
 གྱི་དབང་ཆ་ལས་སྤྱིད་དོན་ཐོག་དེ་མིན་དབང་ཆ་གང་ཡང་མེད་པར་གནས།

༥༦ སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༧)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ས་ལོས་ལོར་རྒྱལ་ཆ་བ་དང་སྤྱིད་སློན་སྤང་མདུན་
 ནམ་གཉིས་དགོངས་གཞི་མཉམ་མིན་ལ་བརྟེན་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་༣ པའི་ཆེས་༣༠ ཉིན་ཆོགས་ཆེན་
 ནས་སྤྱིད་སློན་ལས་འགན་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་ལུགས་བཀའ་ཕབ་པ་བཞིན་ལས་ཁུར་ཕྱིར་འཕེན་མཛད།

༥༧ སྤྱིད་སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེར། ཆོས་འཁོར་རྒྱལ་ལྟ་མོའི་སྒྲ་མཆོ་ནས་གཟིགས་སྤང་
 རི་ལྟར་བྱུང་བ་བཞིན། ཡགོང་ས་སྤྱི་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་གདན་ཁྱའི་གྲ་བསྐྱེགས་རིམ་པ་བསྐྱུངས་
 ཏེ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༧) རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ལྷགས་འབྲུག་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆེས་༡༩ ཉིན་ཅི་པོ་བྱང་དུ་
 གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ། སྤྱིད་སྤྱོད་རྩ་སྤྱོད་རིན་པོ་ཆེ་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་༡༣ པའི་ནང་
 སློ་བུར་དགོངས་ཁུས་མཛད་པར་བརྟེན། བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་ཆོགས་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་སྤྱི་ནར་
 མ་སོན་པར་སྤྱིད་སྤྱོད་རང་འཇགས་ཁྱ་འབྲུལ་མཛད་ཀྱང་ཞལ་བཞེས་མ་ཐོབ་ཅིང་། བཀའ་སློབ་ཏུ་
 སྤྱིད་སྤྱོད་གསར་པ་ཡོངས་འཛིན་ལྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེར་ཁུས་ན་ལེགས་ཚུལ་གསུངས་ཏེ། སྤྱིད་སྤྱོད་
 ལོ་བདུན་རིང་མཛད་ཁུར་བསྐྱུངས་ནས་ལྷགས་འབྲུག་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་༡༣ པའི་ཆེས་༣༠ ཉིན་སྤྱིད་
 སྤྱོད་བྱི་ལས་བཤོལ། ཕྱིས་གྱི་དེ་གསར་ཁག་ཏུ་ས་འབྲུག་ལོ་(༡༧༩༠)ཞེས་འཁོད་འདུག་པ་ཡིག་
 རྩར་དུ་ཤེས་དགོས། དེ་ཕྱི་སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༡)ལྷགས་སྤྱི་ལྟ་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆེས་༡ ཉིན་ཡོངས་འཛིན་
 ལྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱིད་སྤྱོད་གི་བྱིར་ཕེབས།

(མྱེད་སྤྱོད་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེ།)

(སྟག་བྲག་དག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་ཐོབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན།)

༥༥ གྱི་ལོ་(༡༩༤༡)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ལྷགས་སྟུང་ཟླ་བ་༡ པའི་ཚེས་༡ ཉིན་གྱི་ལོ་
ཚབ་ཀྱི་བྱི་འདོན་མཇུག་ནས། གྱི་ལོ་(༡༩༥༠)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ལྷགས་སྟུང་ཟླ་བ་༡༠ པའི་ཚེས་
༥ ཉིན་བྱི་ལས་བཞུགས།

༧༩ མེད་མྱོང་བྱིར་ཕེབས་ཀྱི་ལོ་དེ་རང་ལ་ཆོགས་མཆོད་སེར་སྒྲིངས་ཀྱི་མཆོད་རྩིས་དང་།
པོ་རུ་ལར་འབྲེམས་འབྲུལ་གོས་སྒྲི་བཅས་གསར་བཞེངས་མཛད།

༡༠༥ གྱི་ལོ་(༡༩༩༦) མེ་བྱི་ལོར་སྤྱི་དུང་རྣམ་པར་དུ་བྱེད་པའི་ཆེ་ནས་ཀྱུ་ལ་སྤྱུ་ལ་གྱི་མཚུངས་
གྱི་གོ་འཕར་བཞེས།

༡༡༥ རྣམ་ཞིག་མཆོམས་ནས་བསྟན་དོན་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞུང་དོན་གང་ཡང་མིན་པར་
 རང་འགར་རྩ་སྒྲིང་བྲ་བྲང་དང་། རྟག་བྲག་བྲ་བྲང་གཉིས་དབར་སྒྲིང་རྩོག་མང་དག་ཞིག་བྱུང་སྟེ།
 མཐར་སྒྱུ་ལོ་(༡༩༤༥) རབ་བྱུང་༡༦ པའི་མེ་ལག་ཟླ་བ་ནི་པའི་ཆེས་ནི་ཉིན་རྩ་སྒྲིང་བྲ་བྲང་གི་
 མི་རྒྱ་འཁོར་བཅས་དོ་དམ་མཛད་ནས། རྩ་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་དྲག་པོའི་དམག་གིས་གདན་ཞུས་
 ཀྱིས་ཟླ་བ་དེའི་ཆེས་ནི་ཉིན་ཅེ་ཤར་ཆེན་ཚུགས་ཏུ་དམ་ཁོངས་སུ་བཞུགས། དེ་ནས་ཟླ་བ་གསུམ་
 པའི་ཆེས་༡༩ གྱི་ལྷ་རྩོ་རྒྱ་ཆོད་ནི་པའི་ཐོག་དགོངས་པ་ཞི་དབྱེངས་སུ་ཐེབས་དགོས་བྱུང་བ་རྟེན་
 བུའི་གནས་ཚུལ་དང་། གཞན་ཡང་པོད་ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གང་ཅིའི་གནས་སྟངས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ལྟག་
 པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིན་ཏུ་ཉག་ཕྱ་ཆགས་ཚུད་མེད་པར་བརྟེན། རྒྱ་དམར་གྱི་བྲན་ནས་
 གྲང་གནས་ཚུལ་དེ་ཐོད་སྡོད་བྱས་ཏེ། རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་དཔུང་བཅོན་ཐབས་ཀྱིས་པོད་དུ་ཆས།

༥ རྒྱ་དམར་གྱི་བཅན་གནོན།

༡༡༥ སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༧)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ས་སྤང་ལོར་རྒྱ་ནག་ཡོངས་རྫོགས་དམར་པོའི་
ལུགས་སུ་བསྒྱུར་ཅིང་། ལོ་དེར་བོད་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་དཔོན་རིགས་ཆང་མ་ཚུ་ཐོག་
བརྒྱད་རྒྱ་ནག་དུ་བརྒྱུངས།

དེའི་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༠)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་ལུགས་སུ་ག་ལོར་རྒྱ་དམར་གྱི་དམག་
དཔུང་བཅན་ཐབས་ཀྱིས་བོད་དུ་འཇུག་སྟེ། བོད་དམག་ནས་ངོ་ཚྭ་གང་མཆོམས་བཀྱིས་རུང་ཕམ་
ཉེས་དབང་མེད་དུ་བྱུང་བའི་མཐར་ལུགས་སུ་ག་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་༧ ཆོས་༥ ཉིན་ཆབ་མདོ་མན་ཆད་
ས་ཤོར་བྱུང་སྟེ། སྐབས་དེར་མདོ་སྤྱད་སྤྱི་བྱུང་པ་ས་དབང་ང་ཕོད་ཡིན་པས། ས་དབང་ང་ཕོད་
དང་ལས་བྱེད་འཁོར་བཅས་རེ་ཞིག་དུག་པོའི་བཅན་འོག་དུ་བཅོན་པ་ལྟ་བུར་གྱུར་ཏེ་གནས། དེ་
རྗེས་ཡགོང་ས་སྤྱི་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཆབ་མདོར་ཡོད་པའི་རྒྱ་དཔོན་ཕང་འཆི་མེད་
བརྒྱད་མའོ་ཀྱ་ཞིར་རྒྱ་བོད་དབར་གང་ཅིའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་རྒྱས་འཁོད་པའི་བཀའ་ཡིག་བསྩལ། དེ་
ཕྱི་མདོ་སྤྱི་ང་ཕོད་ཀྱིས་མཆོན་ཞི་དུག་ལས་བྱེད་བཅོན་འཇུག་དུ་ཡོད་པ་ནམས་སྟོན་དགྲོལ་བྱས་
ཏེ་རྒྱལ་ཁབ་ཕན་ཚུན་དབར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུའི་འགོ་ཚུགས། གོང་གསལ་ལྟར་དམག་ནམས་
བཅན་ཐབས་ཀྱིས་འཇུག་སྟེ་ཆབ་མདོ་མན་ས་ཤོར་གྱིས། རི་ལུགས་པ་ཐག་པས་མི་འདུམས་པ་ལྟ་
བུའི་ང་དུག་ཅན་བྱུང་མཆོམས། སྐབས་དེར་བོད་རྫོངས་ལྟ་སྟེ་མི་སྟེ་ཡོངས་ནས་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ཆེན་པོར་ལུགས་གཉིས་བྱུང་འབྲེལ་བྱགས་འགན་བསྐྱེད་རྒྱུར་གསོལ་བ་བརྩེ་གཅིག་དུ་བཏབ་
པར་བརྟེན། ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཞུས་པ་མེད་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་ཆབས་
པོ་ཆེས་སྟོན་གྱི་སྟོམ་བཅོན་རྒྱལ་པོའི་ནམ་ཐར་དང་མཐུན་པར། སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༠)རབ་བྱུང་༡༤ པའི་
ལུགས་སུ་ག་ཟླ་བ་༡༠ པའི་ཆོས་༥ ཉིན་ལུགས་གཉིས་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་བྱགས་འགན་བསྐྱེད།

(ཡགོང་ས་སྐྱ་ཕྱེང་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ།)

(ཡཀྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེང་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཇི་བརྩན་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱ་མཚོ།)

ང་། ཡགོང་ས་སྐྱ་ཕྱེང་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ནི། སྟོན་པ་འདས་ལོ་༡༩༡༧ བོད་ཀྱལ་ལོ་

༡༠༦༣ གྱི་ལོ་(༡༧༣༥)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ཤིང་ཕག་ལོའི། གྱི་ཟླ་(༥) ཆོས་(༦)ཉིན་ཨ་
མདོ་སྐྱ་འབྲུམ་ཁོངས་གཏོགས་སྟག་འཆར་སྡེ་པར་སྐྱ་བཏུམས། རྒྱལ་བའི་སྐྱ་སྐྱེ་ངོས་འཛིན་སྐབས་
ཐག་གཅོད་ཁྱ་བདེའི་ངེས་ཆེད་ཆེད་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་དང་འབྲེལ་གསེར་བུམ་དགྲུག་འདོན་ཁྱ་ལམ་
ཡང་། རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེད་དགྲུ་པ་དང་། སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་གསུམ་པ། སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བཅས་
ལ་རྒྱལ་བའི་ཡང་སྤྱིད་ཀྱི་ཉགས་མཆོན་གྱི་ཉུགས་ལ་བས། གསེར་བུམ་དགྲུག་འདོན་མ་དགོས་པར་
ངོས་འཛིན་མཛད།

༡༧ གྱི་ལོ་(༡༧༣༧)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ས་ལོས་ལོར་རྒྱལ་བའི་འབྲུངས་ཁང་ནས་གདན་
ཁྱ་བསྐྱུངས་ཏེ་ཕེབས་བསྐྱེད་བཞོད་པ་སྐྱ་ཕྱེད་དང་འབྲེལ་སྒྲུང་འདོད་འདོད་རྒྱ་ཐང་དུ་ཉིན་འབྲེལ་ཕུན་
སུམ་ཆོགས་པ་ཞུས། གོང་ལོའི་ཟླ་བ་༥ པའི་ཆོས་༣༥ ཉིན་མོར་གླིང་བསྐྱལ་བཟང་པོ་བྱང་དུ་
ཞབས་སོར་འཁོད། ས་ལོས་ལོ་དེའི་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཆོས་༩ ཉིན་ཇོ་བོ་ཤུག་མུ་ནིའི་དུང་དུ་དབུ་
སྐྱ་གཙུག་ཕུད་འབྲུལ་གནང་དང་འབྲེལ་དགོ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་བཞེས་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་ཆོས་ཕྱོགས་
ཀྱི་རིགས་ལ་སྐྱ་ག་དམ་བསྟུལ།

༡༨ གྱི་ལོ་(༡༧༤༠)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ལྷགས་འབྲུག་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆོས་༡༣ ཉིན་པོ་
བྱང་པོ་དུ་ལར་གདན་ཁྱ་མཛད། ཟླ་བ་དེའི་ཆོས་༡༩ ཉིན་ཆོམས་ཆེན་སྤྱིད་ཞིའི་ཕུན་ཆོགས་ནང་
གསེར་བྱིར་མངའ་གསོལ་ཞུས།

༡༩ དེ་ནས་གྱི་ལོ་(༡༧༤༣)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ཚུ་ན་ཟླ་བ་༡ པའི་ཆོས་༡༠ ཉིན་ཇོ་བོ་
ཤུག་མུ་ནིའི་ཕུན་སྐྱར། སྤྱིད་སྐྱོང་སྟག་བྲག་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྡོམ་བཞེས་མཛད།

༢༠ གོང་གསལ་ལྟར་གྱི་ལོ་(༡༧༥༠)ལྷགས་སྟག་ལོའི་བོད་ཟླ་༡༠ པའི་ཆོས་༥ ཉིན་
ལྷགས་གཉིས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད། སྐབས་དེར་གྲུང་བུན་གྱི་དམག་དཔུང་རིང་མིན་
སྟ་སར་བསྐྱོད་རྒྱ་གདོན་མི་བ་བར་བཞེན་བསྟན་དང་ཆབ་སྤྱིད་ཀྱི་སྒྲུང་རེ་ཞིག་གོ་མོ་བར་གདན་ཞུས་
མཛད་པ་སོགས་དང་། ཡགོང་ས་སྐྱ་ཕྱེད་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་ནམ་རྒྱས་པ་ནི། ཡགོང་ས་
མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཚུམ་(ངའི་ཡུལ་དང་ངའི་མི་མང་)ཞེས་པའི་མཛད་དེབ་ན་ཞིབ་དུ་གསལ་བས་
དེ་ལས་ཁ་བསྐྱང་དགོས་སོ། །

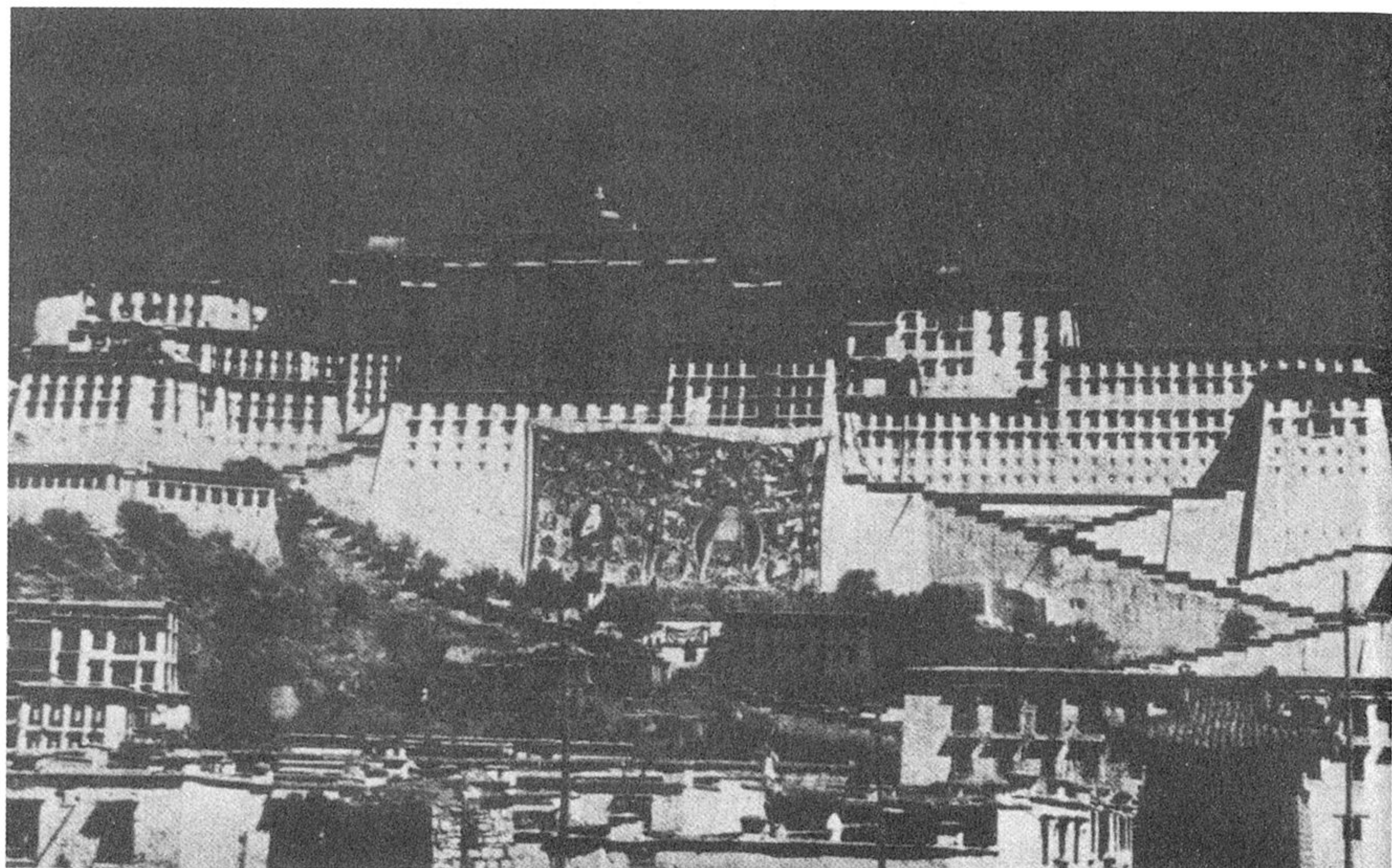
༢༡ དེ་རྗེས་གྱི་ལོ་(༡༧༥༡)རབ་བྱུང་༡༦ པའི་ལྷགས་ལོས་ལོར། རྒྱ་དམར་རང་གི་

བསམ་དོན་དོན་ཆོན་བརྩ་བདུན་ཞེས་པ་བཅོས་ཏེ། དེ་ལ་ཡིག་ཆ་ཁྲུངས་བཏན་ཡོང་ཆེད་མདོ་སྡི་
ནས་རྟགས་དམ་པ་དགོས་ལུགས་བཟོད་ཕྱལ་མདོ་སྡི་དང་པོ་དེ་ནས་དེ་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་སྐབས་ཀྱི་
མེས་པོ་ཅིན་ནས་རྟགས་ཐེལ་བརྩུས་མ་ཞིག་བཅོས་ཏེ། སྡི་ལོ་(༡༧༥༡) ལུགས་ཡོས་ལོར་སྡི་ཟླ་༥
པའི་ཆེས་༡༩ ཉིན་ས་དབང་དང་པོ་དེ་ནས་མིང་རྟགས་མི་འགོད་མཐུ་མེད་བྱུང་ཞེས་སྐྱེ་ཕྱེད་བརྩ་བཞི་
པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དེབ་དུ་གསལ།

༥༥ སྡི་ལོ་(༡༧༥༤) ལོར་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་ཕན་བསྐྱེད་ཅུང་ཟད་བྱུང་ན་དགོངས་ཏེ་
ཀྱི་རྟག་ཕྱོགས་སུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར། དེའི་ཕྱི་ལོ་པོ་དང་མྱོངས་སུ་ཞབས་སོར་འཁོད། དེའི་ཕྱི་ལོ་
(༡༧༥༦) མེ་སྡེལ་ལོ་སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་ཆེན་མཛད་
སྟོར་ཀྱི་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆིབས་ཞལ་བསྒྱུར།

༥༦ དེ་ལྟར་སྡི་ལོ་(༡༧༥༠) ནས་(༡༧༥༧) བར་སྐྱེ་ཕྱེད་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མི་མང་གི་བདེ་དོན་དང་། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ཀྱི་དམར་ལ་མཐུན་ལམ་གང་གཟབ་
གནང་ཡང་། ཀྱི་དམར་གྱི་དོས་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་གི་འདོད་པས་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་རེ་རྒྱ་བ་དུ་བཏང་
སྟེ། ཀྱི་རྟག་ནས་དཔུང་དམག་དང་དམག་འཕུལ་ལོ་བྱད་སོགས་ལོར་འདྲེན་གྱིས་མཐར་པོ་དེ་མི་
རིགས་རིགས་གཞུང་དང་བཅས་པ་རྩ་མེད་བཅོ་ལྔ་འདོད་རེམས་གྱིས། སྡི་ལོ་(༡༧༥༧) སྡི་ཟླ་༩
ཆེས་༡༠) ལྔ་དྲོ་ཆུ་ཆོད་གཉིས་པའི་ཐོག་ལྟ་ས། པོ་དུ་ལ་ལོར་གླིང་པོ་བྱང་བཅས་ལ་མེ་སྡེལ་སྟོང་
ཕྱག་བཀལ་བ་དུས་གཅིག་ལ་བརྒྱབས་ཏེ་དྲག་གཞོན་བྱས། དེ་ལ་བོད་མི་མང་ནས་དོ་གོལ་གང་འཆོམས་
བགྱིས་རུང་དཔུང་དམག་དང་འཕུལ་འཁོར་ལོ་བྱད་གང་ཅིས་རྒྱུན་པས་ཕམ་ཉིས་དབང་མེད་དུ་བྱུང་
སྟེ། པོ་དེ་མི་བརྒྱད་ཁྲི་ལྷག་ཙམ་བདེན་མཐའ་གསལ་བྱེད་ཀྱི་བལ་ས་མཆོམས་སུ་བྲོས་བྲོལ་དུ་འབྱོར།
ཟིང་འབྲུགས་སྐབས་པོ་དུ་ལར་མེ་སྡེལ་སྟོང་ཕྱག་བཀལ་བ་དུས་གཅིག་ལ་ཁ་བསྐྱེགས་ཏེ་བརྒྱབས་
ཀྱང་སྟོ་བྱར་དེ་ཙམ་ཞིག་རལ་དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་མཛོན། གང་ལགས་ཤེ་ན་པོ་དུ་ལ་པོ་བྱང་གི་ཅིག་
གཞི་ན་ཅང་བཏན་ལ་ཡངས་གིང་ཀྱི་ཆེ་བ་དང་། ས་གནས་དེར་དུས་རབས་བདུན་པའི་མྱོན་དུ་རི་
དམར་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་དམར་པོ་རི་ཞེས་བཟོད།

(པོ་རྒྱ་ལ།)

(པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལ། ཆོགས་མཆོད་གནམ་གང་ཉིན་སྒྲོན་པའི་འབྲུ་པར།)

ཅ། སྤྱི་ལོ་འདི་ལྷང་པོ་ཆེ་ཕྱེད་ལ་ཉལ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྒྲ་རི་ཡིན་པར་གྲགས་པས་དམར་པོ་རིམ་པོ་རྒྱ་ལ་ཞེས་བཟོ་དཀོ།

ན། དེ་ནས་དུས་རབས་བདུན་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱི་བཙན་སྐྱམ་པའི་དུས་ལྟ་ཁང་ཆེན་པོ་ཞིག་བཏབ་པས་དམར་པོ་རིམ་པོ་ལྟ་ཁང་ཞེས་གྲགས། དགེ་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དེ་བ་དཀར་དུ་(ཆོས་རྒྱལ་དུས་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་དཀར་པོ་ཐོག་སོ་བཅུ་གཅིག་ཙན་ཞེས་སྒྲོན་གྱི་གནས་ཡིག་འགར་ཡང་འདུག) ཅེས་གསལ།

ན། དེ་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་ས་གནས་དེར་སྤྱི་ལོ་(༡༩༥༥) རབ་བྱུང་༡༡ པའི་ཁིང་བུ་ལོར་རྒྱལ་བ་ལྟ་ཁང་ཆེན་པོ་དང་ས་སྤྱི་བཙན་པོ་ལྟ་ཁང་ནམས་རབ་བཏན་བཙས་ནས་པོ་བྲང་དཀར་པོ་བཞེངས་པའི་ས་འདུལ་དང་རིམ་བཞིན་པོ་བྲང་དཀར་པོ་གྲུབ་པར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལ་ཞེས་བཟོ་དཀོ།

དེ་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༦༧༩)རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ཤིང་ཁྱི་ལོར་སྡེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱལ་པས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་
དགུ་ཐོག་ཅན་བཞེངས། དེ་ནས་བཟུང་པོ་རྒྱ་ལ་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་ཞེས་བཞོད་པ་ཡིན་ཆོད།

༤༥ པོ་རྒྱ་ལ་དེ་ཕྱི་ནས་བཞུགས་ན་གྲོང་ཁྱིམ་ཆེན་པོ་ཞིག་འདྲ་བ་མཐོང་། པོ་རྒྱ་ལ་འེ་ཕོ་
བྲང་དེ་ལྟ་ཁང་དང་རྒྱལ་བའི་བཞུགས་ཡུལ་ཙམ་མིན་པར། དེའི་ནང་དུ་ཆོགས་ཁང་དང་། མཛད་
སྡེ་ཆུགས་ཡུལ་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ལ་རྒྱ་ཆེ་བ། ལྟ་ཁང་སུམ་ཏུ་ལྟག་ཙམ། རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེད་བརྒྱད་ཀྱི་
སྐྱུ་གདུང་བཞུགས་ཡུལ་གསེར་གྱི་མཆོད་རྟེན། པོ་རྒྱ་ལ་འེ་རྒྱལ་བ་བརྒྱད་པའི་ལེགས་བཤད་སྤྱིང་
ངམ་ཅེ་ནམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་དགེ་འདུན་བརྒྱ་དང་བདུན་ཏུ་ལྟག་ཙམ་གྱི་ཆོགས་ཁང་། ཤར་བརྒྱད་ཕྱོགས་
ལས་ཁྱུངས་ཁག་དང་། གཞན་ཡང་སྒོ་བ་གྲ་ཁང་། ཆོགས་ཆེན་ཆོགས་ཡུལ། ལས་ཤག་དང་གྲ་
ཤག་རིགས་འདྲ་མིན། རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་ཁག་དགུ་དང་། པོ་རྒྱ་ལ་འེ་འོག་རྒྱ་གསེར་དངུལ་རིན་
པོ་ཆེ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་བང་མཛོད་ཁག་མང་བཅས།

༤༦ དེ་མ་ཟད་དཔེ་མཛོད་ཁག་འགའ་ཤས་ཡོད་ལ། དཔེ་མཛོད་ཆེ་བ་འགའ་རེའི་ནང་
དཔེ་ཆ་པོད་སྟོང་ཕྱག་བདུན་ཙམ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། པོད་འགའ་ཤས་པོད་རེ་ལ་གེ་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་
གྱི་ལྗོངས་ཡོད་འདུག །ལོ་སྟོང་ཕྱག་སྟོན་རྒྱ་གར་ནས་གདན་དྲངས་པ་ཤིང་གི་ལོ་མའི་ངོས་ལ་བྲིས་
པའི་དཔེ་ཆ་ཡང་ཆེས་མང་བ་ཡོད་འདུག །སྟོང་ཕྱག་གཉིས་ཙམ་ནི་རིན་ཆེན་སྤྲོ་བདུན་གྱིས་བྲིས་
པའི་དཔེ་ཆ་ཡིན་པར་སྐྱུ་ཕྱེད་བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་དེ་བ་རྒྱ་གསལ།

༤༧ པོ་རྒྱ་ལ་འེ་ཕོ་བྲང་དེ་འཛམ་སྤྱིང་ནང་ཁང་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་རྒྱ་ངོས་འཛིན་ཕྱེད་པར་
གསུངས་འདུག །གྲོང་ཁྱིམ་ལྟ་ས་ནས་པོ་རྒྱ་ལ་འེ་ཕོ་བྲང་གི་ཅེ་བར་མཐོ་ཆད་ཕུ་ཁྱུ་བཞི་བརྒྱ་ལྟག་
ཙམ་ཡོད་སྟེ།

༤༨ སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༧) ལོར་དམག་འབྲུགས་བྱུང་ནིང་དེ་ནས་ལོ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་
བལ་པོའི་ཆོང་པ་ཁག་དང་། ཁ་ཙར་བ་འགའ་ཤས་ནས་བཞོད་གསལ། ལོ་ངོ་གསུམ་ཙམ་རིང་པོ་
རྒྱ་ལར་པོད་མི་གཅིག་ཀྱང་མ་བཏང་བར་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་ནང་ཆང་མར་རྒྱ་དམག་གིས་བསྐྱོར་ནས་བསྡད་
དེ་གསང་རྒྱ་བྱས་ལུགས་བཞོད་འདུག་པ་བཅས། །

(སྤྱི་ཤིང་དང་། སྤྱི་ཚབ་ཀྱི་རིམ་པ།)

ཆ༽ རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐེབས་པ་ནས་སྤྱི་
ལོ(༡༧༥༠)བར་རྒྱལ་བ་ཞལ་མ་བཞུགས་པ་དང་། ཞལ་བཞུགས་ཀྱང་སྤྱི་ནར་མ་སོན་པའི་སྐབས་
སྤྱི་ཤིང་དང་། སྤྱི་ཚབ་ཇི་བྱུང་།

༡༽ རྒྱལ་བ་སྤྱི་ཐེང་བདུན་པ་དགོངས་པ་ཇོགས་ཇེས། དེ་མོ་ངག་དབང་བདེ་ལེགས་ཀྱིས་
སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༡)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་མེ་ཁྱང་ནས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༧༧)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་མེ་བུའི་
བར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྤྱི་བསྐྱུངས།

༢༽ དེ་ཇེས་ཆེ་སྤོན་སྤྱིང་ངག་དབང་ཚུལ་ཁྲིམས་མཆོག་གིས། སྤྱི་ལོ་(༡༧༧༧)རབ་
བྱུང་ ༡༩ པའི་མེ་བུ་ནས། སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༦)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་མེ་རྟ་བར་སྤྱི་བསྐྱུངས།

༣༽ སྤྱི་ཐེང་བརྒྱད་པ་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་དགོངས་པ་ཇོགས་ཇེས། ཀུན་སྤྱིང་
རྟ་ཆག་ཇེ་བྱུང་སྤོ་བཟང་བསྟན་པའི་མགོན་པོས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༩)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཁྱིའི་བྱི་
ནས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༠)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཕུགས་རྟ་བར་སྤྱི་བསྐྱུངས།

༤༽ ཡོངས་འཛིན་དེ་མོ་བྱབ་བསྟན་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༠)རབ་
བྱུང་ ༡༩ པའི་ཕུགས་རྟ་ནས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༧)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ས་ཡོས་བར་བོད་ཀྱི་སྤྱི་
བསྐྱུངས།

༥༽ དེ་ཇེས་ཆེ་སྤོན་སྤྱིང་ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༧)རབ་
བྱུང་ ༡༩ པའི་ས་ཡོས་ནས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༤༩)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཁྱིའི་འབྲུག་བར་སྤྱི་བསྐྱུངས།

༦༽ དེ་ཇེས་པར་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གཙང་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ་སྤྱི་ཤིང་དུ་
མངའ་གསོལ་ནས་ཟླ་གསུམ་ཙམ་བཞུགས།

༧༽ དེ་ཇེས་རྟ་སྤྱིང་ངག་དབང་ཡེ་ཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༤༩)རབ་
བྱུང་ ༡༩ པའི་ཁྱིའི་སྤྱུལ་ནས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༥༩)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཁྱིའི་སྤྱུལ་བར་སྤྱི་བསྐྱུངས།

༨༽ སྤྱི་ལོ་(༡༩༥༥)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཁྱིའི་ཡོས་ལོར་སྤྱི་ཐེང་བརྒྱ་གཅིག་པ་མཁས་
གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་རང་གིས་ལུགས་གཉིས་བྱགས་འགན་བསྐྱེད་ཀྱང་ལོ་དེ་རང་ལ་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་

༡༦༥ དེ་རྗེས་སུ་བློང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གིས། ལྷི་ལོ་(༡༧༣༩)རབ་བྲུང་

འཕགས་ཡུལ་སྡེ་སྡེ་གས་མ་ལ་ཡ་ཡི་རིམ། །ཐུབ་གསུང་ཙན་དན་འབྲི་བེང་རྒྱས་པ་ལས། །
 ཆོས་མཆོག་སྤྲུལ་གྱི་དྲི་བཞེན་པོད་སྡེ་ངས་སུ། །སྤྲེལ་སྤྲེལ་འདིར་སྡེ་ངས་པའི་ཆ་གདུང་བཅིལ།
 པད་དཀར་འཆང་བའི་འབྲེན་ལས་ནོར་བུའི་གདུགས། །སྤྲིད་ཞིའི་སྤྲེལ་ན་སྤྲེལ་བའི་གྲིབ་བསེལ་དུ།
 སྤྲེལ་དགུའི་ངལ་བཟོར་སྤྲེལ་པའི་སྤྲེལ་བཟང་གི། །དུས་སྡེ་ན་གདོང་བཞེའི་གཡོ་བས་སྤྲེལ་ནམ་སྤྲེལ།
 ཞེས་པའང་བར་སྤྲེལ་གྱི་ཆོགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

ལེའུ་གཉིས་པ།

《 ༡༡-༡༥ 》

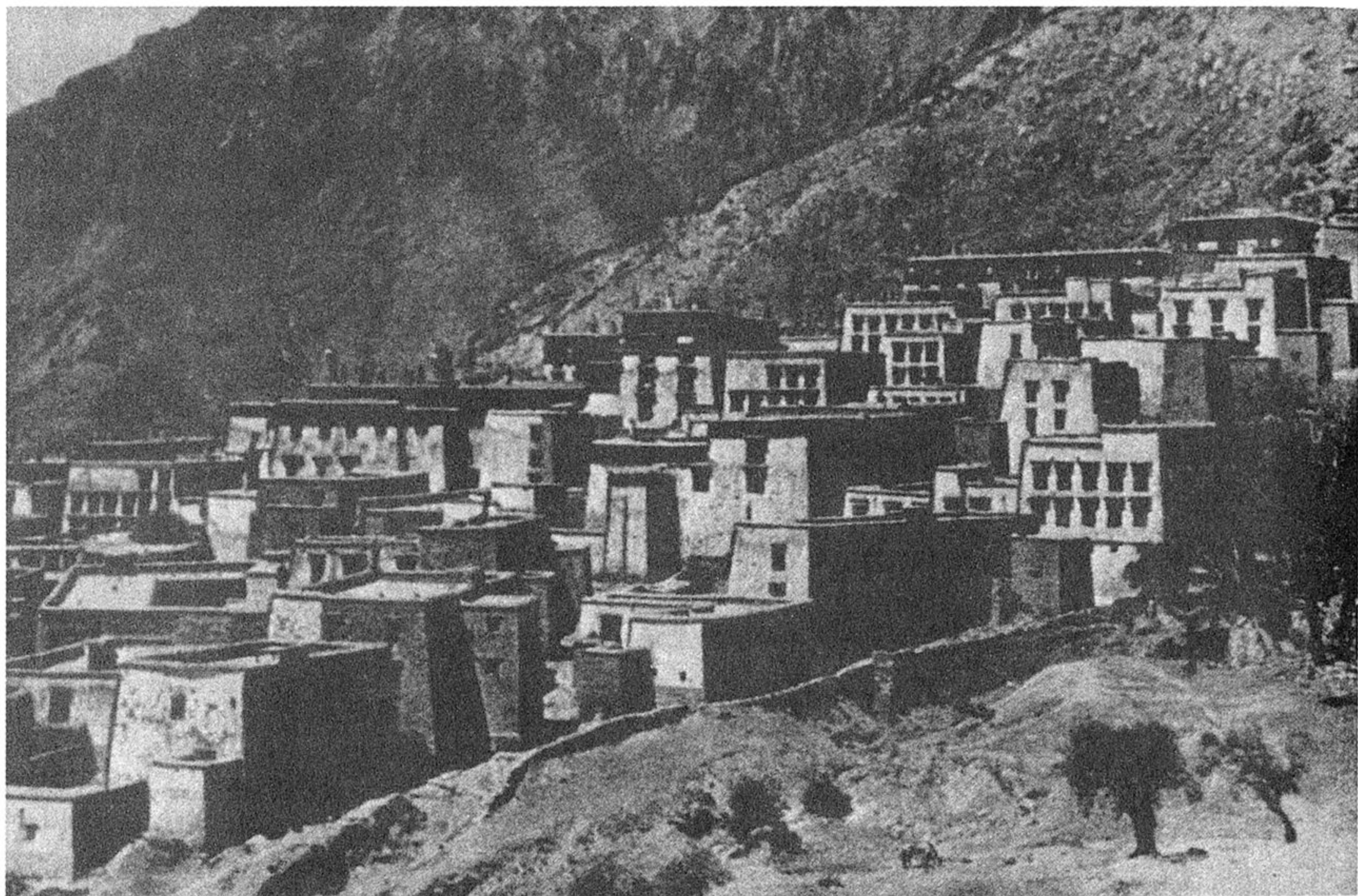
༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆགས་སྤྲུངས།

- ༡༡) དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཞེས་པའི་མཆན་གསོལ་བ།
- ༡༢) འབྲས་སྤྲུངས་ཕུག་འདེབས་པོ་འངས་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར།
- ༡༣) འབྲས་སྤྲུངས་ཇི་ལྟར་ཕུག་བཏབ་པའི་ཚུལ། ཆོགས་ཆེན་དང་གྲ་ཚང་བདུན་གྱི་གདན་རབས།
- ༡༤) དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱིའི་ཡོན་བདག།
- ༡༥) འབྲས་སྤྲུངས་གང་དུ་ཕུག་བཏབ་པའི་ས་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆོས། ཞར་བྱུང་གནས་ཇི་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།
- ༡༦) འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་བཀོད་དབྱེབས།
- ༡༧) འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྤྱི་གསུང་ཕུགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག།
- ༡༨) གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐོང་གཞི། རྟེན་བས་བྲིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག།

༥ ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས།

((འཇམ་མགོན་སློང་གི་སློང་པོར་རྟག་ཅེན་པས། །ལེགས་བཤད་དབྱངས་བདུན་རྫོགས་པའི་ཏམ་
བུ་ར། །ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་གདངས་སུ་ཉེར་འབྲོལ་བའི། །ཡབ་རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྷན་གཏན་གྱི་
སྤྲུངས། །དཔལ་སྤྲུག་རྒྱལ་བའི་དགོངས་བཅུད་མདོ་སྤྲུགས་ནམས། །ཚུལ་ལྷན་བཤད་སྤྲུབ་བྱང་
འབྲེལ་ནལ་འབྲུར་གྱིས། །ཐེག་མཆོག་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རིན་ཆེན་དབྱིག་ །འདོད་རྒྱུར་སྤྲུངས་
པའི་ངོ་མཚར་གཏམ་འདི་གསོན།))

༥ ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་ (༡༩༡༦)

རབ་བྱུང་ ༥ པའི་མེ་སྤེལ་ལོ་ཕྱག་བཏབ།

(༡༡)

༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཞེས་པའི་མཆན་གསོལ་བ།

༡༢ སྤྱི་ཤོད་གངས་ཅན་གྱི་སྒྲིངས་ན། རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཡུམ་ཤིང་བཟའ་ཨ་
 ཆོས་ཀྱི་མངལ་རྒྱལ་ས་གྲོལ་ཏེ་བྲག་གི་གཟེགས་མ་ས་ལ་འཕོས་པའི་གཞིར། ཅན་དན་གྱི་སྒྲིན་པ་
 ལོ་འདབ་རྒྱས་པའི་སྤྲིང་དུ་བདེ་གཤེགས་སེང་གའི་ང་རྩི་སྤྱི་བརྒྱན་འབྲུམ་ཤར་བ། དེ་ཉིད་སྤྱི་ག་
 ཤིང་གི་ཚུལ་དུ་བྱས་ཏེ་བཞེངས་པའི་སྤྱི་འབྲུམ་བྱམས་པ་སྦྱིང་། གཞན་ཡང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་
 གྲུ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ། དུས་འཁོར། སྤྲོ་ཕྱི་ས་རིགས་གནས་དང་བཅས་པའི་སྤྱི་གནས་
 ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཟླ་བྲགས་ཀྱི་སྤྱི་ལ་པ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བཙུན་འབྲས་ཀྱིས་ཕྱག་
 བཏབ་པ་སྤྲ་བྲང་བཀྱིས་འབྲིལ་དགོན་མ་ལག་དང་བཅས་པ། མདོ་སྤྱོད་སྤྱི་གས་སུ་ཆབ་མདོ་བྱམས་
 པ་སྦྱིང་། ལེ་ཐང་དགོན་ཆེན། སྤྱོད་ས་འབྲུར་མངའ་ཐང་འབྲན་ཟླ་དང་བྲལ་བ་བྲག་གཡབ་དགོན་
 ཆེན་བུ་དགོན་དང་བཅས་པ། སྤྱི་དགོན་སྤྱོད་གསར་བཤད་གྲུ། །རྩིང་པ་ཁ་བ་ཅན་ལ་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་
 བརྒྱ་གསུམ་དང་སྤྱོད་ཆེན་སོ་ལྔ། གཞན་ཤོད་གངས་ཅན་སྒྲིངས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱི་གས་སུ་ཆུ་བོ་སེ་ཏའི་
 བརྒྱད་ཁྲི་སེའི་ཕུར་རྩེའི་དངོས་སྤྱོད་སྤྱོད་ཤེས་རབ་སེང་གེས་ཕྱག་བཏབ་པ་སྤྲ་ག་མོ་དགོན། དེའི་
 དཔོན་ཤེས་རབ་བྲགས་པས་ཕྱག་བཏབ་པ་ཁྲི་སེ་དགོན་མ་ལག་དང་བཅས་པ། སྤྱོན་དག་བཙུམ་པ་
 ཉི་མ་གྲུང་པས་ས་གཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དཔེ་བྱབ་དགོན། ལྷག་པར་ཤོད་དབྲས་སྤྱི་དཔོན་ས་
 ལེ་ཐིག་ལེར་རྩོ་བྲུ་རྒྱལ་གཉིས་སོགས་ཉེན་གསུམ་བྱུང་འཕགས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཆངས་
 པའི་འཛིག་ཉེན་གྱིས་ཀྱང་འབྲན་པར་དགའ་བའི་སྦྱིང་སྤྱོད་ས་དང་། དེ་དང་ཉེ་བར་གྲུ་འཛིན་གཉིས་
 པའི་ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལ། ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཙུན་གྱིས་ཞབས་བཅགས་ཤིང་སྤྱི་ལ་པ་མཇུག་པའི་གནས་པ་
 ཤོང་ཁ་བྲང་ཆུབ་ཤིང་གི་ནགས་བྲིད། དབང་པོ་རི་ཕྱིར་དགོན་ལྷན་པའི་དགོན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་མ་དགོན་
 དགའ་ལྷན་རྒྱལ་པར་རྒྱལ་བའི་སྦྱིང་། གཞན་ཡང་ཆོས་སྤྱི་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྦྱིང་། སྤྱི་དཔོན་
 ལྷ་སའི་མདུན་རིའི་རྒྱབ་ངོས་སྦྱིང་བཞི་རི་རབ་ཉི་ཟླ་དང་བཅས་པས་མཆོན་པ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་
 ལྷན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ། དེའི་སྤྱོད་དུ་རྩིང་མའི་དགོན་ཆེན་རྩོ་རྩེ་བྲག་དང་།

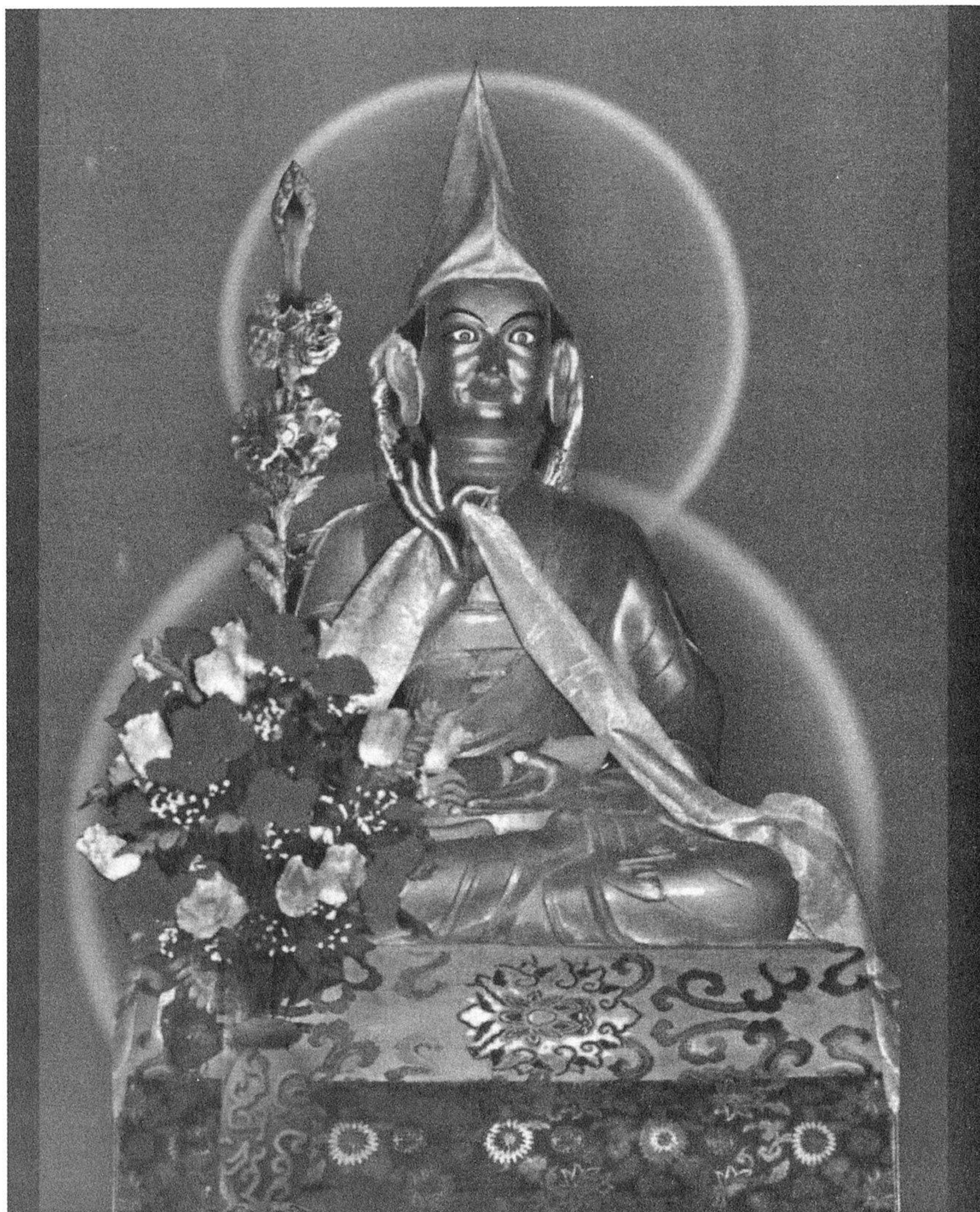
གྲ་ཕྱི་སྒྲིན་གྲོལ་སྒྲིང་། བསམ་ཡས་ཐད་དབུས་གཙང་གི་ཁུ་ཆེན་གཉིས་འདྲེས་ཀྱི་ཕར་ཁར་སྒར་
 རྒྱལ་བསྟན་པོད་དུ་དར་བའི་སྒྲ་ལྟས་སུ་མདོ་སྡེ་དཔང་ཀོང་ཕུག་རྒྱ་བ་བབས་བེར་གནས་ཡར་ལུང་
 དང་། དེའི་རྒྱབ་ངོས་རྩོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཕུག་བཏབ་པ་གསང་ཕུ་ནེའུ་ཐོག་ཁེ་དུ་བྱང་
 རྒྱབ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་ཕུག་བཏབ་པ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་རྩེས་ཐང་དང་། གཞན་ཡང་གཙང་སྤྱོད་སྒྲ་སྒྲིང་
 པད་དཀར་འཛིན་པ་རྒྱལ་བ་དག་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱིས་ཕུག་བཏབ་ཅིང་པཎ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེང་ན་རིམ་གྱི་གདན་
 ས་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བཀྱིས་སྐུ་ན་པོ་བྱ་དགོན་དང་བཅས་པ། དེ་དང་མི་རིང་བར་བོན་གྱི་སྟོན་པ་གཤེན་
 རབ་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་འཛིན་པ་ར་ལག་གཡུང་དུང་སྒྲིང་། དབུས་གཙང་གི་སྤྱོད་སྒྲ་དེར་སྒར་སྒྲོས་དེ་
 རྣམས་ཀྱིས་མཆོན་གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་གཞིས་དགོན་རི་སྡེ་ད་གཅིག་མཆིས་ལ། དེར་མ་བཟད་ནལ་འབྱོར་
 པའི་སྐུ་བ་སྡེ་དང་བཙུན་དགོན། སེར་བྱིམ་པའི་སྡེ་ཡང་ཆེས་མང་ལ། ཆོས་ལུགས་ཀྱང་རྩིང་མ།
 བཀའ་བརྒྱད། ས་སྐྱ། དག་ལུགས། པོ་ལུགས། རྩོ་ལུགས། པོན་ལུགས་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་
 བ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ནས་ཡར་ལ་བོད་གངས་ཅན་སྡེ་དང་སྒྱིང་སྒྱིང་གྱི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་
 དཔར་གཞི་ཡོད་དོ་ཅིག་གི་གཞི་མའི་བསྟོ་གནས་བཀའ་གདམས་པའི་དག་བཤེས་གཏུམ་སྟོན་སྟོ་གྲོས་
 ཀྱིས་ཕུག་བཏབ་པ་དཔལ་སྒར་ཐང་གི་གདན་ས་ཆེན་པོ། གཞུང་ཆེན་བཙུ་གསུམ་མམ་བཙེ་བརྒྱད་
 ཀྱིས་བརྒྱན་པ་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲུ་ཆེན་མོ། དཔལ་མཉམ་མེད་རྩོ་བོ་རྩེས་ཞབས་བཅགས་ཤིང་བྱང་རྒྱབ་
 ལམ་གྱི་སྟོན་མ་བརྩམས་པའི་གནས་སྟོ་སྒྲ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ཕུག་བཏབ་པ་མཐོ་སྡེ་དང་ས་གསེར་གྱི་
 ལྷ་ཁང་། དེ་ནས་ཡར་ལ་དཔལ་གྱི་མགོན་པོའི་གནས་ཁུའི་བྲག་རྩོང་། གཞན་ཡང་མཆོ་མ་པམ་
 ཞག་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་མཐར་དགོན་སྡེ་དང་སྐུ་བ་གནས་མཐར་ཡས་ཤིང་། ཆེ་རིང་མཆེད་
 རྩ་དང་བསྟན་མ་བཙུ་གཉིས་ཀྱི་གནས་མཆོ་ཕུན་གངས་བྲག་སྒྲིན་འཛིན་མང་དུ་ཆགས་པ་དང་མི་ལའི་
 རྒྱབ་གནས་གངས་ཉི་ཤེ་ཞག་ཞེ་དུག་གིས་བསྐྱོར་རྒྱས་ཉི་འཁོར་འབྲུག་སྐྱ་བསྐྱགས་མི་རྒྱས་པ་སོགས་
 དཔག་པར་དཀའ་བའི་གནས་ཆེན་དང་། ལྷག་པར་མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་བའི་གསང་
 བའི་སྤྲས་ཡུལ་ཀྱང་བརྩོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པར་མཆིས་ལ། །

ཁ། གཞན་ཡང་བལ་བོད་མཆོམས་སྟོན་སྟོ་བ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཞབས་བཅགས་ཤིང་སྐུ་བ་
 གནས་སུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ། བཀའ་བརྒྱད་བྱ་བལ་མང་ཞིག་སྐུ་བ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་
 པའི་གནས། སྤྲས་ཡུལ་བཙུ་གཅིག་གི་ནང་ཆོན་བདུན་པ་དང་། ལྷག་པར་སྤྲས་ཡུལ་མཁན་པ་ལུང་

གི་བྱང་སྒོ། ཆེ་རིང་མཆོད་ལྗེའི་ནང་ཆོན་ཇོ་མོ་སྤང་བཟང་མའི་བསྟེ་གནས་ཇོ་མོ་སྤང་རི་ཞེས་གྲགས་
 པ་དང་། མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར། རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ལེ་ཡུལ། མཆོད་
 རྟེན་གོ་མ་ས་ལ། བསྐལ་བཟང་སངས་རྒྱས་སྟོང་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཆེན་
 ཇོ་རྗེ་གདན། ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱལ་བས་དུས་འཁོར་གསུངས་པའི་གནས་ཆངས་ལ་འཁོར་ཡུག་དུ་དཔག་
 ཆོད་བརྒྱད་ཀྱི་ཆར་ཡོད་པ། དེའི་ཕྱོགས་བཞིར་རྫོར་དབྱེབས་ཀྱི་ལྷ་བདུན་བརྒྱ་ཉེར་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་
 འཁོར། ཤར་ཕྱོགས་ལ་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་སྐར་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་སྟོང་ཕྱག་ཉི་ཤུ་པའི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་
 སྤྲུངས་མཆོད་རྟེན། རྒྱ་གར་ནས་ས་དུམ་བུ་དུག་དུ་བཅད་པའི་མཐར་དཔག་ཆོད་བཅུ་གཉིས་ཅན་
 ཀྱི་ཕོ་བྲང་གང་དུ་ཆགས་པའི་གཞིར་རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་ནས་ད་ལྟའི་བར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
 རྒྱལ་འབྱོར་པ་ཟམ་མ་ཆོད་པར་བྱོན་པའི་སྐབས་གནས་གྲོང་ཁྱེར་ཀྱི་ལ་པ་བཅས་ས་སྟོང་ན་ཁྱད་དུ་འཕགས་
 པའི་གནས་རི་སྟེ་ད་གཅིག་མཆིས་པ་ལས།

གཤེ ༥ ལམ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སའི་རྩལ་བྱང་། བསྟན་སྟོང་
 ཇོ་རྗེ་གྲགས་རྒྱལ་མའི་སྤྲ་རི་མཐོ་ལ་བརྗེད་ཆགས་པ། ཅུ་བ་གངས་ཉི་ཤེ་དང་ཆ་ཆེན་སྟོམ་ར་ལ་ཐུག་
 པར། གསང་བའི་སྐབས་གནས་ཆེས་མང་བ། རི་རོས་རང་ཆས་སུ་གྲུབ་པའི་བཀྱིས་རྟགས་བརྒྱད་མོགས་
 ཀྱི་དབྱེད་དངོས་སུ་ཆོང་བའི་མདུན་ཕྱོགས་ས་གཞི་ལས་རུང་ཟད་བྱེན་དུ་གཏེགས་པའི་གཞིར། ཁྱད་
 ཆོས་ལྷ་ལྷན་གྱི་གཞན་སྟོང་ཆེ་མོའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཆེན་པོ་ཡུ་མོ་མི་བསྟོད་རྫོ་རྗེའི་སྐུ་ཕྱེང་
 དུ་བྱོན་པ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྱིས་དཔལ་ལྷན་པ་ཆེན་པོས། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༦༠
 བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༩༩ ལྷུ་ལོ་(༡༩༡༦)རབ་བྱུང་ ༥ པའི་མེ་སྟེལ་ལོར་དགོན་སྡེ་འདི་ཉིད་ཕྱག་
 བཏབ་སྟེ་རྒྱལ་བས་དུས་འཁོར་གསུངས་པའི་གནས་རྒྱ་གར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་དང་གཉིས་སུ་
 མེད་པར་བསྟན་དེ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཞེས་མཆོན་གསོལ་ཏི། །

༣༣། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་།
འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་།
འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་། འབྲས་སྤྱངས་ཚས་འབྲུང་།

(༡༧)

༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཕྱག་འདེབས་པོ་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་རྗེའི་རྣམ་ཐར།

ག༽ ལ་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་
པ་རྒྱུང་བཅད་བཅོད་ན། ཆོས་རྗེ་འདི་ཉིད་ནི་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༣༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༠༦ ཟ࿳་
ལོ་(༡༣༧༧)རབ་བྱུང་ ༦ ས་ལྷག་ལོར་བསམ་ཡས་སུ་འབྱུངས། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་ཡབ་ནི་སྤར་ཆོས་
རྒྱལ་སྤྱིང་བཙན་གྱི་དུས་ན་ལྷ་རྗེ་གཞིན་རྒྱ་ཞེས་པ་སྤགས་པ་རྒྱས་མཐུ་ཅན་ཞིག་བྱུང་བ་དེའི་གདུང་
བརྒྱད་ལ་དགེ་བསྟེན་པ་བཟུང་བ་ཞིག་བྱུང་། དེ་ལ་སྤས་གསུམ་འབྱུངས་པས་ཆུང་བ་ནི་དམ་པ་འདི་
ཉིད་ཡིན་ལ། གང་ཉིད་ཀྱིས་སྐུ་གཞིན་རྒྱུ་དུས་སུ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོའི་བསྟེན་པ་ཞིག་མཛད་
པས་མནལ་ལམ་དུ་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས་དཀར་པོ་གསུམ་བཞུགས་པའི་དབུས་
མ་དེས་བདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སྤམ་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་མཆིན་རབ་ཀྱི་སྤྱིང་བཅོལ་
བའི་ཆུ་ལ་བསྟན།

ཁ༽ དེ་རྗེས་སྐུ་ནར་སོན་པ་ན་ཅིང་ཐང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་། བསམ་ཡས་དགོན་ཅི་རུ་བཞུགས་
ཏེ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཤིང་ཕྱགས་འཛིན་མཛད། གསང་ཕུར་གཉལ་ཁོད་རིན་བསམ་དང་ལྷན་མ་
དགོན་ཅོག་སེང་གེ་གཉིས་ལ་ཕར་བྱིན་དང་ཆོད་མ་གསན། དགའ་ལྷན་དུ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པའི་དུང་ནས་
དང་ངེས་རྣམ་འབྱེད། ཅ་ཤེས། འདུག་པ། ལམ་རིམ་ཆེན་མོ། སྤགས་རིམ་ཆེན་མོ། གསང་
འདུས་འགྲེལ་པ་བཞི་བསྒྲགས། གཞན་ཡང་བདེ་དབྱེས་དུས་འཁོར་སོགས་ལོ་གའི་ཆོས་འཁོར་ཀྱང་
རི་སྟོང་ཅིག་གསན། སྐུར་མོ་ལུང་དུ་མཁན་ཆེན་བཀའ་བཞི་པ་ལ་འདུལ་བ་དང་མངོན་པ་གསན་
པ་སོགས་ཐོས་པ་ཆེས་ཤིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པས་འཇམ་གྱིང་མཁས་པ་ཡོངས་ལ་ཅོ་འདྲི་རྒྱས་པའི་
མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པར་གྱུར།

ག༽ དེ་རྗེས་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༦༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༣༦ ཟ࿳་ལོ་(༡༩༡༧)རབ་
བྱུང་ ༧ ས་ལྷག་ལོར་དགའ་ལྷན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཕ་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པ་དང་མ་རྒྱུད་འཁོར་

ལོ་སྒྲིམ་པའི་གསུང་ཆོས་གསལ་སྐབས་ཉིན་རེ་བཞིན་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་གསུང་ཆོས་གནང་
 བ་ནམས་ཆོགས་མང་དབུས་སུ་བཅི་བཞག་གི་ཚུལ་དུ་བྱགས་ཐོག་ནས་བསྐྱར་དགོས་ཤིང་། ཉིན་
 གཅིག་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མདོན་བཟོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཤོག་མདའ་ཆད་མ་མང་པོ་དྲངས་ནས་རྒྱུད་རྗེ་
 བཞི་བདེ་དགེས་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་བཤད་པ་ཞིབ་རྒྱས་མཛད་ཆོ། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་
 འབྲུ་སྒྲིན་དང་བཅས་པ་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་བསྐྱར་བས་དེར་འདུས་ཀྱི་མཁས་པའི་ཆོགས་ནམས་
 ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཕྲོག་པས་མཁས་པའི་མཆན་སྟན་ཡོངས་སུ་གྲགས།

ང་། བཀའ་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་བཤད་པ་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསུང་ཆོས་ནམ་ཚུགས་
 སུ་མདོ་སྤྱོད་ཀྱི་པོད་བརྒྱུད་བརྒྱུད་རང་རང་གི་འགྲེལ་པ་བོད་རྒྱ་ཀ་རེ་དང་སྐར་ནས་གསུངས་ཤིང་།
 སྐར་ན་རྒྱ་གཞུང་པོད་ཆེན་བརྒྱ་དང་སུམ་ཅུ་རྒྱུན་དུ་བྱགས་ཤར་མཛད། རིམ་གཉིས་ཀྱི་བྱགས་དམ་
 གཞིལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། གསང་འདུས་འཕགས་ལུགས། བདེ་མཆོག་ལུ་ནག་དྲིལ་གསུམ། དགེས་
 རོར་དག་འཇིགས་གཤེད་གསུམ། མི་གཡོ་བ་སོགས་དང་། ལྷག་པར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་
 ཡིག་རྒྱག་ལ་བྱགས་དམ་མཐེལ་དུ་མཛད། མ་ནི་ཡིག་རྒྱག་དུང་སྐར་གཉིས་ལྷག་པར་སོང་ཞིང་།
 དེར་མ་ཟད་ལྷ་དང་སྒྲ་མའི་གཟིགས་སྤང་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། གཡས་ན་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱུལ། གཡོན་
 ན་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཛོ། དབུས་སུ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས། མདུན་དུ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་དོ་ཆེན་གྱི་
 རྣམ་པར་འཁོད་པའི་གཟིགས་སྤང་དངོས་སུ་རྒྱན་མར་བྱུང་ཞིང་། མདོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
 གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རྫོགས་རིམ་ཟབ་མོ་བྱགས་ལ་མངའ། སྐྱ་ཆེ་སྤྲ་མ་
 གཉོས་རྒྱལ་བ་ལྷ་ནང་པ་ལྷ་བུའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་གྱི་དབང་སྐྱག་ཆེན་པོ་དེ་ལྷ་
 བུར་གྱུར་ན་སྐྱ་ཆེ་འདིར་ལྷ་ཅི་སྟོས། སྤལ་གྱི་མཛད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། སྤག་རྗེས་དངོས་པོ་
 ཆ་གསུམ་དུ་བགོས་ནས། ཆ་གཅིག་གིས་གསུང་རབ་དང་རྟོན་གསུམ་བཞེངས། ཆ་གཅིག་གིས་
 རད་པ་ལ་སྒྲན་སྒྲིན་དང་ངན་སྟོང་ལ་སྒྲིན་གཏོང་མཛད། ཆ་གཅིག་གིས་སྐྱའི་ཉི་འཁོར་གི་ཡོ་བྱད་
 དང་སྟོབ་མ་སྟོང་བར་མཛད་པ་སོགས་མདོར་ན་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱུད་པ་ལས། (ལ་ལའི་སྟོབ་མར་འགྱུར་
 བ་རྟེ། །ལ་ལ་ཡི་ནི་སྒྲ་མར་འགྱུར། །ཐབས་རིགས་སྤྱོད་ཆོགས་ཐབས་ནམས་ཀྱིས། །མ་རྟོགས་
 སེམས་ཅན་རྟོགས་པར་མཛད། །) ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསང་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཟབ་
 ཅིང་སྤྲ་བའི་སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་ཁོ་ནའི་མདོན་སུམ་གྱི་སྟོད་ཡུལ་ཡིན་ལ། གྲུབ་མཐའ་རིས་

མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་ཡོངས་ཚྭ་གས་མགིན་གཅིག་དུ་སྒྲོན་པའི་གནས་སུ་གྱུར་དོ། །

ཅན། རྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༥༠ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༩༩ ཟ࿳་ལོ་(༡༩༡༦)རབ་བྱུང་ ༥
མེ་སྤེལ་ལོ་ཆོས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་བཞེས་པའི་ལོ་དེར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཕྱག་བཏབ་
རི་ལྟར་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཚུལ་ནི། (༡་༡) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར། དེ་ལྟར་ཕྱག་
བཏབ་ཟིན་ནས་རབ་བྱུང་ ༩ ས་འབྲུག་ལོའི་བར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་
འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར་ནས་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པ་སྒྲིན་གྲོལ་གྱི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད། འབྲུག་
ལོའི་མཇུག་དུ་ཅེ་ཁ་བས་གདན་དྲངས་པ་ལྟར་དེར་ཕེབས་ཞག་གས་བཞུགས། སྐར་འབྲས་སྤྲུངས་
སུ་ཕེབས་ནས་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་གནང་ཆོད་བསྐྱབ་བདུས་ཀྱི་བཙུན་འབྲས་ལེའུའི་མཇུག་བར་
རྗེ་གས་པར་མཛད་ལ། དེ་ནི་བཙུན་འབྲས་མཐར་ཕྱིན་ཞེས་པ་དོན་གྱིས་གོ་བར་གསུངས། འདི་
ནི་སྐུ་ཆེ་དེ་ལ་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཆོས་འཁོར་སྐྱོར་བའི་ཐ་མར་མཛད་དོ། །

ཆན། དུས་དེ་ནས་བཟུང་སྐུ་ཅུང་ཟད་བསྐྱུངས་པའི་ཚུལ་བཞུན། དེ་ནས་གཞིས་ཀར་ལོ་
གསར་དང་། ལྟ་སའི་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་ཕེབས། རྫོ་བྱུ་རྣམ་གཉིས་དང་བཙུག་ཞལ་
སོགས་མཛུལ། ད་ལན་མིན་པ་ཞེ་མཛུལ་གསུངས་ནས་ཕྱགས་འདུན་དུ་གཤོས་སྒྲོན་ལམ་དཔག་མེད་
མཛད། དེ་ནས་འབྲས་སྤྲུངས་ལ་ཕེབས་ཞོར་པོ་དུ་ལར་ཞག་གསུམ་བཞུགས་སྒྲ་སྒྲོབ་ཆང་མ་བཞུགས་
གྲལ་ལ་འཁོད་དུས་ཞིག་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པའི་མདོན་རྟོགས་རྒྱུན་ཞིང་དུ། འདི་
དག་རྟོན་པའི་སྒྲ་མའི་བཀའ་དྲིན་ནི། དྲན་པའི་ཆེ་ན་དད་པའི་མཆི་མ་སྤྱང་། ཞེས་གསུངས། གསུང་
རབ་རིམ་ལྟ་གསལ་སྒྲོན་ནི་འགྲན་ལྷ་དང་བྲལ་བས་མཆི་མ་སྤྱང་ན་འདི་ལ་སྤྱང་རྒྱ་ཡིན། འོན་ཀྱང་
ད་ལྟོགས་པར་འཆད་པ་དགོན། བཞུན་པའི་མཇུག་མ་རྣམ་དག་གཅིག་འདུག་སྟེ་འཇུག་མཁན་ནི་
མི་འདུག་གསུངས་ནས་ཕྱགས་སྒྲོ་བའི་ཚུལ་བཞུན། འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕེབས་ནས་ནང་སོ་དཔོན་སྒྲོབ་
དང་སྒྲ་སྒྲོབ་ཡོངས་རྗེ་གས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་བསྐྱེལ་དེ་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེན་པོར་བསྐྱབས། བཞུན་བཞུགས་
དགོས་པའི་ཁུ་བ་ནན་གྱིས་ཕུལ་བ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས། མདང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཕེབས་ནས་དེད་གཉིས་
རྒྱ་ནག་དུ་འགོ་རྒྱ་ནག་རི་པོ་ཅེ་ལྟར་སྐྱབ་པ་བྱེད་གསུངས། ད་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་དང་
རྒྱད་སྟེ་བཞི་གསུང་གིན་བཞུགས་ཞུས་དང་གསུངས་ནས་ཕྱག་ཐལ་མོ་སྐྱར་སྐྱན་ཆབ་མང་དུ་སྤྱང་
སྟེ་རྗེ་སྒྲ་མའི་བཀྱིན་དྲན་པར་མཛད།

ང་། སྤྱི་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ནས་རབ་བྱུང་ ༥ ས་སྤྱི་ལ་ལོའི་
 བོད་ཟླ་ ༡ མཇུག་ཏུ་རྒྱ་བ་གཅིག་མནལ་ལམ་ན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཐེབས་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་
 གྱི་ཕུག་ངེལ་ཡིན་གསུངས་པ་གཅིག་གནང་། ད་ཕྱིད་ངོ་གཉིས་མེད་གསུངས་པ་ཞིག་ཆིས་པས། དེ་
 རྒྱལ་ཉིད་ཀྱི་དྲུང་དུ་འཁོད་པ་རྒྱལ་ལ་བཀའ་བསྟུན་པས། ཁོང་རྒྱལ་ཟླ་བ་དང་ལོ་གང་ཡིན་མ་
 དེས་ཀྱང་དོན་ལ་ཟླ་བར་དེས། དེ་ལྟར་སྤྱི་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོན་མ་བྱུང་བ་ན་གཟིམ་ཆུང་དུ་
 ཐེབས་ཞབས་གཉིས་སྤྱི་ལ་ཀྱང་དང་བཅས་མཉམ་བཞག་མཛད་ནས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 ཙ་ཆུད་ལས་རྗེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐུགས་རིམ་བཞིན་
 གཏད་པས་སྤྱི་སྤྱད་ནས་དྲོད་ཡས་རིམ་གྱི་ཚུལ་དུ་བསྐྱུས་པའི་ཆེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པའི་བྲིས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་མདུན་དུ་སྤྱན་དངས། རྗེ་བཙུན་
 ཐེབས་ཡོད་ལགས་ཞུས་པས་དབུ་འདུད་པ་ཞིག་མཛད། ཅུང་ཟད་ཞིག་ལོན་པ་ན་ཞབས་འབྲིང་པ་
 རྒྱལ་གྱིས་ད་མི་དགོས་འདུག་སྟུང་ནས་བྲིས་སྤྱི་དེ་སྤྱི་རྒྱབ་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་གདན་དྲངས་པས། བྲིས་
 སྤྱི་རྗེ་ལྟར་སྤྱན་དྲངས་པ་ལྟར་བྲིས་སྤྱི་ལ་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ཏེ་ཞག་འགའ་ཤས་བཞུགས། དེ་ལྟར་
 རྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༧༩ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༥༦ ཟླ་ལོ་ (༡༩༩༧) རབ་བྱུང་ ༥ ས་སྤྱི་ལ་ལོའི་
 ཟླ་བ་ ༩ ཆོས་ ༡༥ ཉིན་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་རྒྱལ་མཆོན་མཐོན་པོར་
 རྒྱལ་བ་མ་ཕམ་པའི་དྲུང་དུ་ཐེགས་སོ། །དེའི་ཆེ་ན་འབྲས་སྤྲུངས་ནས་དགའ་ལྷན་བར། རྒྱལ་མཁའ་
 བེན་ཏུ་དྲངས་པ་ལ་ཁ་དོག་སྤྱི་ལྟའི་གུར་ལ། གུར་ལྟའི་རྒྱལ་ཕན་ཚུན་ལྷགས་སྒྲིག་ལྟར་འབྲེལ་
 བ་སྤྱི་བོ་ཆང་མས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྲུབ་པ་བཅས་ངོ་མཆོར་མད་བྱུང་གི་མཛད་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་
 པ་ལགས་སོ། །

ན། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་སྤྱི་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དགོན་སྡེ་འདིར་བཤད་སྐབ་འཁོར་
 ལོ་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་མི་ཉམས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཆེད་དདུལ་གྱི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ནང་དུ་
 བཞུགས་སུ་གསོལ། འདྲ་སྤྱི་རིན་པོ་ཆེ་དེ་སྤྱི་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་རིགས་གྲ་ཆེན་མོའི་སྐབས་འདུ་ཁང་
 ཆེན་མོའི་ནང་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་གདོང་གལ་གྱི་གལ་དབུར་ཞལ་མར་གཟིགས་སུ་གདན་འདྲེན་
 ཞུས། དེ་མིན་ཆུན་དུ་འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་གཙང་ཁང་དབུས་མའི་ནང་བཞུགས། དེ་ནས་
 སྐབས་ཤིག་ན། སྤྱི་བརྟན་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་གྲ་སྐབས་ཆོགས་དབུས་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་སྐབས་ཕལ་

ཆེར་མི་གཅིག་ཙམ་གྱིས་གདན་དྲངས་ཀྱང་དྲངས་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྗེས་སུ་ཡར་གདན་འདྲེན་སྐབས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ལན་མང་ཙམ་བྱུང་བར་བརྟེན་སྤྱིས་སུ་(༡༧༥༧) བར་རྒྱན་དུ་ཆོག་པ་ཆེན་གདོང་གལ་གྱི་དབྱར་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་བཅས་སོ། །

༡༥ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྱིས་དཔལ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་ལ་སློབ་མའི་ཆོག་པ་རྗེས་ལྟར་འདུས་པ་ནི། སྤྱིར་སྐབས་དེར་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་པ་ལ་ཆེ་བ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མར་འདུས་པས་བགྱང་བར་དཀའ་འོན་ཀྱང་གཙོ་ཆེ་བར་རགས་རིམ་ནི། མཁས་གྲུབ་མུས་སྤྲད་པ་ཆེན་པོ། བཀྱིས་རབ་བརྟན་ཡིད་འོང་མཛེས་པའི་སྐུ། ཁྱིམ་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀྱང་མུས་སྤྲད་པ་ཆེན་པོས་བརྩམས། ཉན་སྟོན་བྱུ་རྒྱ་རྒྱལ་མཆོན། མཁན་ཆེན་དཔལ་སློབ། སློབ་དཔོན་སྐུ་ལེ་བ། ལྷག་ལེ་བ། སྐར་ཐང་རབ་མཆོག། ལྷག་ཆང་ལོ་ཙུ་བ་ཤེས་རབ་རིན་ཆེན། ལྷ་མ་སྤྱིན་པ་མཆོག་པ་དཔལ་སོགས་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པ་མཐའ་ལས་འདས་སོ། །

ཐ༥ རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྱིས་དཔལ་ལྷན་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཕྱོང་རིམ་ཕྱོན་ནི།

- ༡༥ སྟོན་པའི་སྤྱན་རྒྱར་གྲུད་སྟོབས་ཆེན་དུ་འབྱུངས་པ་དང་པོ།
- ༢༥ ཡང་སྟོན་པའི་སྤྱན་རྒྱར་བྱང་སེམས་སྟོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ནམ་དག་ཏུ་འབྱུངས་པ།
- ༣༥ ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་སྤྱན་རྒྱར་འབར་བའི་གཙོ་བོ།
- ༤༥ རྫོ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཤིང་རྟའི་སྟོལ་འབྱེད་ཡུ་མོ་མི་བསྐྱོད་དོ་རྗེ།
- ༥༥ དག་བ་དཔལ་གྱི་རིགས་སུ་འབྱུངས་པ་ར་ཉན་ཆེན་པོ།
- ༦༥ རྫོ་བོ་རྗེས་ནག་པོ་སྟོད་པར་ལུང་བསྟན་པ་རོམ་ཐོམ་ཆོས་བཟང་།
- ༧༥ མཉམ་མེད་དྲགས་པོའི་སློབ་མ་གཉིས་རྒྱལ་བ་ལྟ་ནང་པ།
- ༨༥ དབྱ་མ་པ་འོད་ཟེར་དཔལ།
- ༩༥ དག་སྤགས་འགྲུབ་པ་འབྲུག་སྐྱ་རྒྱན།
- ༡༠༥ སང་ག་པ་བ།
- ༡༡༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ལྷག་འདེབས་པོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྱིས་དཔལ་ལྷན་པ།
- ༡༢༥ སྟོན་པོ་ཉིན་བྱེད་བཟང་པོ།
- ༡༣༥ རྗེ་བརྩན་ཀྱན་དགའ་གྲོལ་མཆོག

- ༡༤༥ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་དགའ་བྱེད་ས་སྤྱོད་།
 ༡༤༦ རྒྱ་ནང་ཏ་ར་ན་ཐའམ་ཀུན་དགའ་སྤྱིང་པོ།
 ༡༤༧ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན།
 ༡༤༨ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་བསྟན་པའི་སྒོན་མེ།
 ༡༤༩ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ལི་ཐང་དུ་འབྱུངས་པ་ལེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཉི་མ།
 ༡༥༠ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་སྒོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཕྱག་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ།
 ༡༥༡ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྲིམས་འཛིགས་མེད་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན།
 ༡༥༢ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་བྲིམས་རྒྱ་མཆོ།
 ༡༥༣ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱག་འཛིན་ལས་རྒྱ་མཆོ།
 ༡༥༤ ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་བསྟན་འཛིན་དབང་ཕྱག།

བཅས་དང་། ཁལ་ཁ་རྩེ་བཙུན་དམ་པའི་གདན་ས་ནི་ཁུ་རལ་ཆེན་མོར་དགའ་ལྡན་ཐེག་ཆེན་
 ཆོས་འཕེལ་སྤྱིང་ཞེས་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་དེར་ཀུན་དགའ་ཆོས་སྤྱིང་དང་། བཀྲིས་ཆོས་འཕེལ་
 སྤྱིང་། ཞེས་པའི་མཆོན་ཉིད་གྲ་ཆང་དེར་སྤྲུལ་སྤྱོད་ལོ་(༡༧༡༥) སྐབས་དགའ་འདུན་བྲིས་ཉི་བ་ཡོད་
 འདུག་ཅིང་། གྲ་རྒྱུན་ཡང་འབྲས་སྤྲུངས་བསམ་སྒོ་ཁང་ཆོན་གྱི་ཁལ་ཁ་མི་ཆོན་དུ་ཐེབས། སྤྱོད་ལོ་
 (༡༧༡༥) ལོ་དེར་ཨུ་རུ་སུ་ལུང་པར་དམར་ཤོག་གིས་བྱུང་སྟེ་དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གྲ་རྒྱུན་རྩེ་ཁུང་
 དུ་སོང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་དེ་བས་ཀྱང་གྲ་རྒྱུན་རྩེ་ཁུང་དུ་སོང་ཉི་སྤྱོད་ལོ་
 (༡༧༥༠) ལོར་ཁལ་ཁ་མི་ཆོན་དུ་སྤྲུལ་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་ཐེབས་པའི་གྲ་རྒྱུན་འགའ་
 བས་དང་ཕྱིས་སུ་ཐེབས་པ་རེ་བྱང་ལས་དེ་མིན་གྲ་རྒྱུན་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུའི་ཉམས་གུད་དུ་གྱུར།
 དེ་སྤྱོད་ལོ་(༡༧༡༥) སྐབས་ཁུ་རལ་ཆེན་མོའི་དགོན་པ་དེ་བོད་སོག་ཁུལ་ན་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཆེ་
 མོས་ཨང་གཉིས་པའི་གས་ཡིན་འདུག སྤྱོད་ལོ་(༡༧༠༩) ལོར་ཡགོང་ས་སྤྱོད་བཙུན་གསུམ་པ་ཆེན་
 པོ་ཡང་དེར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཁུ་རལ་ཆེན་མོའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་ནི་འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉིན་
 གྱིས་མཇུག་པའི་ཉི་མ་ཆོས་འབྱུང་གསེར་གྱི་དེ་བ་ཐེར་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(༡༡)

༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཚུལ། འབྲས་སྤྲུངས་
 ཆོགས་ཆེན་དང་། གྲུ་ཆང་བདུན་གྱི་གདན་རབས།

༡༥ ཇི་ཇི་འཇམ་དབྲུངས་ཆོས་ཇི་ཇི་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཇི་ལྟར་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཚུལ་
 ཉི། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འཇམ་དབྲུངས་ཆོས་ཇི་ཉིད་ལ་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལུགས་
 རྒྱ་མཚོའི་འཆད་ཉན་འདི་དག་མི་རྒྱུ་བ་པར་སྤྱིད་པ་ཇི་སྤྱིད་བར་སྤྱིགས་ཀྱན་ཏུ་དར་བྱས་འབྲུང་སྤྱད་
 དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་དང་མ་ལས་བྱ་དགའ་བ་འོང་ཞེས་བཀའ་བསྩལ། རབ་བྱུང་ ༥ པའི་
 ཤིང་རྩ་ལོ་དེའི་དབྱར་གནས་ལ་ཇི་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོ་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གདན་ཁྱེས་
 ལྟར་འོན་བཀྲིས་དོ་ཁར་ཕྱེབས་བཞུགས་སྐབས། ཇི་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འཇམ་དབྲུངས་ཆོས་ཇི་ར་
 འབྲས་སྤྲུངས་འདེབས་པའི་བཀའ་ཐོག་མར་བསྩལ། དེ་རྒྱུ་བ་འཇམ་དབྲུངས་ཆོས་ཇིའི་མནལ་ལམ་
 ཏུ་ཡང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འགྲམ་དུ་སྤྱོད་པོ་དཔག་མེད་རྒྱ་ལས་མ་ཐར་བར་འདུག་པས། ཐུགས་སྤྱིང་
 ཇི་ཆེན་པོས་རྒྱ་ལ་འཆོངས་པས་ཕར་འགྲམ་དུ་སྤྱོད་པས་བྱུང་བར་ཟམ་པ་ཞིག་བཙུགས་པས་སྤྱོད་པོ་དཔག་
 མེད་ཉེས་མེད་དུ་ཐོན་པ་མིས་པས། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཚུགས་པའི་ཐུགས་ངེས་འབྲུངས།
 ཇི་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་འགོག་པ་རི་ནས་གཏོར་ནས་བཞེས་པའི་གཏོར་དུང་ཁྱད་འཕགས་
 དགོན་པའི་རྟེན་གཙོར་གནང་། གཞན་ཡང་ཇི་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། རྩུ་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་
 པོ་ལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་འདེབས་པར་འགྱུར་བའི་སྤྱིན་བདག་དགོས་པའི་བཀའ་སྤྱིར་ཕྱེར་ཕྱེས། འཇམ་
 དབྲུངས་ཆོས་ཇི་རང་གི་མནལ་ལམ་དུ་ཡང་ལྷ་གནམ་སྡེ་དཀར་པོ་ཡིན་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་དགོན་པའི་
 ཡུལ་བསྐྱོན་ནས། འདིར་སྤྱོད་གྱིས་དགོན་པ་ཐོབ་ཅིག་ངས་བཙུན་པ་སྤྱོད་ཕྱག་ལྟ་འབུལ་ཟེར། དེ་
 གའི་མོད་ལ་དན་བག་ནས་ཡར་ལ་སྤྱོན་པས་ལོངས་སྤྱོད་གྱི་རྒྱ་ཡིན་ཟེར་བའི་རྗེ་བྱ་མང་པོ་འདུག་
 པ་གཟིགས་ཤིང་། ཁྱད་པར་སྤྱང་ཆེན་རི་གདོང་དུ་རྗེ་བྱ་མང་པོའི་འགྲམ་ན་ཇི་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་
 འདུག་པས། འདི་ནམས་ཐོས་བསམ་གྱི་རྒྱ་ཡིན་པས་བྱུངས་ཤིག་གསུང་ནས་ངོ་མས་པར་འབྲུངས་
 པ་སོགས་གྱི་ངོ་མཚར་བའི་མཚན་མ་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་བྱུང་བར་བརྟེན་ད་ལྟའི་ས་ཡུལ་འདིར་ཕྱེབས་
 ནས་ཐོག་མར་དགོན་པའི་གར་སྤྱིགས་གཟིམ་སྤྱིལ་བྲག་ཐོག་ཁང་ཟེར་བ་འདིར་བཞུགས།

(བྲག་ཐོག་ཁང་ནི་གར་ཕྱོགས་ཏར་གདོང་རྒྱད་ཁང་གི་མདུར་བྱར་སྒྲིང་སྒྲོར་ནང་དེར་ཡོད་ཅིང་། ང་དགའི་དུས་
འགྱུར་རྗེས་བྲག་ཕྱག་དེའི་ཐོག་ཚུ་མཛོད་ཅིག་ཅིག་ནས་མི་མདོན་པ་བྲས་འདུག །འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་འཇམ་དབྱངས་
ཀྱི་དོ་སྒྲུ་རང་ཕྱོན་ཞིག་ཡོད་པ་སྐབས་དེར་བསམ་ཡོད་ཞིག་ནས་ཐབས་ཀྱིས་སྒྲངས་སྟེ་ད་ལྟ་ཁང་ཆོན་ཞིག་གི་ཉེན་ཁྲོད་
དུ་ཡོད་པར་གྲགས། དེ་བཞིན་ཕྱོགས་གཞན་གསུམ་ལ་ཡང་བྲག་ཕྱག་གསུམ་ཡོད་པའི་སྟེའི་ཕྱག་པ་ནི། འབྲས་སྤྲུངས་
ཐོ་བྱང་བདུན་དོས་སྒྲོར་ལམ་ནང་དེར་ཡོད། རུབ་ཀྱི་ཕྱག་པ་ནི། རུབ་ཚུ་འོར་པའི་མདུན་ཀྱི་སྒྲོར་ལམ་ནང་དོས་སྒྲ་
ཏི་གཤོག་པ་སྒྲང་སྒྲི་ཁང་འགྲམ་དེར་ཡོད། བྱང་དོས་ཕྱག་པ་ནི། གྲུང་རུ་ཁང་ཆོན་ཀྱི་ཐོད་སྒྲོར་ལམ་ནང་དོས་བྲག་
གསེབ་དེར་ཡོད་ཅིས་ཟེར། དབྱས་ཀྱི་གཟིམ་སྒྲི་ལ་ཐོག་མའི་ཕྱག་པ་ནི། འཇམ་དབྱངས་སྟེ་ཁང་མདུན་ནས་དོ་སྐས་
འགའ་བབས་པ་ན་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་འོག་ནས་སྒྲོ་གར་ལྟ་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་བྲག་ཕྱག་ཚུང་དུ་ཞིག་ཡོད་
པ་དེ་ཡིན། དེ་ནང་རང་ཕྱོན་ཡིན་ནམ་ཟེར་བའི་སྒྲུ་མང་པོ་འཇལ་རྒྱུ་ཡོད། དགོན་ས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཆེད་ཕྱག་པ་
དེ་ནམས་སུ་ཡི་དམ་ཁག་གི་ལྷགས་བསྟེན་མང་དུ་མཛད།) འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ས་གཞིར་དབྱུ་མ། བར་ཕྱིན།
ཆད་མ་གསུམ་གྱི་བཤད་པ་ནར་མ་མཛད།

ཁ། རབ་བྱང་ བ མེ་སྒྲེལ་ལོ་བསེལ་ལྷན་རྒྱན་གཅིག་དཔལ་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆོས་སྟེ་
ཆེན་པོའི་མང་གཏིང་པའི་སྟོ་ཕྱེའི་ཐིག་སོགས་མདོ་རྒྱད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་འཇམ་མགོན་བླ་མས་
ཞལ་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་དགོན་པའི་གནས་གཞི་བཏིང་། དེ་མཆོམས་ནས་སྒྲོ་བ་ཆོགས་སྒྲི་དང་ལྷག་
པར་གཞིས་ཀ་སྟེ་འུ་རྫོང་ནས་བྲག་ས་ཁྲར་བསྐྱེད་དེ། འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་། ལྷགས་ཁང་། བྱ་
སྒྲིལ་མང་དུ་གྲུབ། རིམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོའི་ཐུབ་དབང་གཙོ་འཁོར། ལྷགས་ཁང་གི་
ནག་པོ་སྒྲོར་གསུམ་སྒྲོས་སྒྲངས་དང་བཅས་པ་བཞེངས། ཕྱིས་རབ་བྱང་ བ ས་ཡག་ལོར་རྗེ་ཙོང་
ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྟོད་ལུང་ཚུ་ཆོན་ལ་ལེབས་སྐབས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཆིབས་བསྐྱོད་མཛད་དེ་དཔལ་ལྷན་
འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་ལ་རབ་གནས་ཕྱིན་འཁེབས་གནང་། ལྷག་
པར་དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་སོགས་ལ་ཡེ་ཤེས་
དདོས་སུ་བསྟེམས་བཞུགས་མཛད་སྐབས་ཀུན་གྱིས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པའི་མཆོན་མ་བསམ་གྱིས་
མི་བྱབ་པ་བཅས་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་རྗེ་རང་ཉིད་དགྲུང་ལོ་སོ་བརྒྱད་བཞེས་པ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་
༡༧༦༠ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༩༩ སྟེ་ལོ་(༡༩༡༦) རབ་བྱང་ བ མེ་སྒྲེལ་ལོར་དགོན་སྟེ་འདི་ཉིད་
ལེགས་པར་ཕྱག་བཏབ།

ག། ཆོས་སྟེ་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བཏབ་ཟིན་ནས་སྟེ་ལོ་(༡༩༩༧) རབ་བྱང་ ༩ ས་

- ༩༽ གཙང་སྒྲུང་དུ་འབྲུངས་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱེ་མཆོ།
- ༡༠༽ རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་ཁྱེ་མཆོ།
- ༡༡༽ པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ།
- ༡༢༽ རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེང་གསུམ་པ་བསོད་ནམས་ཁྱེ་མཆོ།
- ༡༣༽ རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེང་བཞི་པ་ཡིན་ཏེ་ཁྱེ་མཆོ།
- ༡༤༽ པཌ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
- ༡༥༽ རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་སོགས་ནས།

རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༧) དམག་འབྲུགས་སྐབས་འབྲས་སྤྲུངས་ཆོས་ཆེན་གྱི་བྲི་པ་ལས་ཐོག་པ་རྒྱས་པ་མཁན་བྱར་སྒོ་སྒྲིང་བོད་པ་གཞུང་གི་སྤྱི་དེའི་ཆོས་མཛད་ལགས་ལྟ་བུ་ཡིན་མུས་ལོ་དེར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོས་བྱོལ་དུ་ཕྱེབས་མ་ཐུབ་པར་ལུས་ཤིང་། དེང་སང་སྒོ་སྒྲིང་མཁན་བྱར་པ་ར་དག་བཤེས་པསྒྱུ་རྒྱལ་མཆོན་ནས་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་བྲི་པའི་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པར་བཞུགས།

ཅ༽ བྲ་ཆང་བདུན་གྱི་གདན་རབས་ནི།

- ༡༽ སྒོ་མང་བྲ་ཆང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་དུང་གྲགས་པ་རིན་ཆེན།
- ༢༽ སྒོ་བ་དཔོན་སྐུ་ལེགས།
- ༣༽ སྒོ་བ་དཔོན་སྐུ་ལེགས།
- ༤༽ བྲ་རུ་ཚུལ་བཟང་།
- ༥༽ ཆེན་པོ་དཔལ་ཤེ།
- ༦༽ སྒོ་བ་ཆུང་ཀྱན་རྒྱལ།
- ༧༽ མཁན་ཆེན་དག་དབང་དཔལ་པ།
- ༨༽ སྒོ་བ་དཔོན་དཔལ་སྒོ་དང་ཤེས་སྒོ་གཉིས།
- ༩༽ བྲ་པ་རབ་འབྲུམས་པ་ཡེ་གྲགས།
- ༡༠༽ བཀའ་བརྒྱ་དཔལ་འོད་དང་དཀོན་ཚིག་བཟང་པོ།
- ༡༡༽ སྒོ་བ་ཆུང་རིན་ཆེན་བྲ་ཆུག།

- ༡༣༥ རྩ་བཟང་བཀའ་བརྩ་ངག་དབང་།
 ༡༣༦ རྩོ་བཟང་ཨེ་ཨྱ།
 ༡༣༧ ཅོ་ནེ་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་རྒྱལ།
 ༡༣༨ གྲུང་རུ་ཚེས་འབྲུང་། དེའི་གསུང་ཚུལ་མང་།
 ༡༣༩ རྩ་བཟང་བྱམས་ལྷུན།
 ༡༤༠ ཏར་གདོང་བཙོན་རྒྱལ།
 ༡༤༡ སྒར་ཡང་བྱམས་པ་ལྷུན་འགྲུབ།
 ༡༤༢ བཞུ་ཁང་རབ་འབྲུམས་པ་དགེ་ལེགས་ལྷུན་འགྲུབ།
 ༡༤༣ རྩ་བཟང་པ་ཚེས་གྲགས་རྣམ་རྒྱལ།
 ༡༤༤ སྒར་བཞུ་ཁང་པ།
 ༡༤༥ གྲུང་རུ་རབ་འབྲུམས་པ་སངས་རྒྱལ་བཀྲིས།
 ༡༤༦ རྩོད་ལུང་དགེ་ལེགས་རྣམ་རྒྱལ།
 ༡༤༧ བསམ་སྒྲུང་རྩོ་བཟང་ངག་དབང་།
 ༡༤༨ སྒར་རུ་ངག་དབང་།
 ༡༤༩ འ་བྱར་འཕྲིན་ལས་ལྷུན་འགྲུབ།
 ༡༥༠ རྩ་འབྲུམ་རྩོ་བྲོས་རྒྱ་མཚོ།
 ༡༥༡ ཨོ་རྩོད་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།
 ༡༥༢ ཏོར་རྩོད་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།

༡༥༣ ཏ་དཔོན་འོད་ཟེར་སོགས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༧) སྐབས་འབྲས་སྤྲུང་མང་བསམ་
 རྩོ་ཁང་ཚན་གྱི་ཁལ་ཁའི་དགེ་བཤེས་སོག་པོ་སྐལ་བཟང་ལེགས་ལྷན་གྱིས་སྤྱི་མང་མཁན་པོའི་འཆད་
 ཉན་མཛད་བཞིན་བར་དམག་འབྲུགས་སྐབས་བྲོས་བྲོལ་དུ་མ་ཐར་པར་རྒྱ་དམར་ནས་དྲག་པོའི་བཙན་
 གནོན་བཏང་སྟེ་བྲོས་བྲོལ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་སྒོར་ལོ་རྒྱལ་རྒྱལ་པ་བཤད་འདུག་པ་བཅས།

དེ་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་སྤྱི་མང་ཏར་གདོང་དགེ་བཤེས་སོག་པོ་ངག་དབང་རྩོ་བཟང་ལ་ཐོག་མར་
 མཁན་ཆབ་དང་དེ་ནས་མཁན་པོ་བསྐོས་བཞག་མཛད། དེང་སང་གྲུང་རུ་དགེ་བཤེས་བསྟན་པ་བསྟན་

འཛིན་ནས་སྒྲོ་མང་གྲ་ཚང་གི་མཁན་པོ་འཆད་ཉན་གྱི་མཛད་སྒྲོ་བསྐྱུངས་བཞིན་པར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱགས་
མལ་སོར་དུ་དགོ་འདུན་མང་དང་ལྷན་དུ་བཞུགས་བཞིན་བཅས་ལགས།

ཆ་། འབྲས་སྒྲོ་སྤྱང་གྲ་ཚང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སྒྲོ་བ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་པ།

༡༥། དེ་ནས་བཞུ་བསོད་པ།

༡༦། མཁས་པ་དཔལ་སྒྲོ།

༡༧། ཀོང་པོ་ཚུལ་སྒྲོ།

༡༨། ལྷན་མ་ཡེ་བཟང་།

༡༩། ཏེ་པོ་རབ་འབྲུམས་པ།

༢༠། འཇམ་དབྱངས་དགའ་སྒྲོ།

༢༡། སྒྲོ་བ་ཚུང་ཚུལ་རྒྱལ།

༢༢། སྒྲོ་བ་དཔོན་སངས་བཟང་།

༢༣། དབྱུ་མ་རིན་དར་དང་མཁས་པ་སངས་ལེགས།

༢༤། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཡེན་ཏན་འོད།

༢༥། པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། གདན་ས་གསུམ་གའི་བྲི་པ་མཛད།

༢༦། བོ་དོང་རབ་འབྲུམས་པ་དགོ་འདུན་དོན་གྲུབ།

༢༧། སྒྲོ་བ་དཔོན་བཀྲ་འོད།

༢༨། གཙང་སྒྲོན་བསམ་གཏན་མཆོག།

༢༩། གཙང་པ་བཀྲ་འོད།

༣༠། གཙང་པ་ཆོས་འོད།

༣༡། ནང་སོ་སྒྲོ་རྒྱན།

༣༢། ཆ་བ་ནམ་མཁའ་ཤེས་རབ།

༣༣། ཉང་རྒྱ་ནང་པ་མཁན་ཆེན་དང་ལྷན་གྲགས།

༣༤། གར་པ་དམ་ཚེས་དཔལ།

- ༣༣༥ ལྷོད་ལུང་དོན་གྲུབ་དཔལ་མགོན།
 ༣༣༦ འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་དགོན་མཆོག་ཆོས་འཕེལ།
 ༣༣༧ ཁེ་གསུམ་ཆོས་སྒོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
 ༣༣༨ སྤུང་ཁང་འཇམ་དབྱངས་བཀྲིས།
 ༣༣༩ དམ་ཆོས་རྣམ་རྒྱལ།
 ༣༤༠ ལྷོད་ལུང་ངག་དབང་དཔལ་བཟང་།
 ༣༤༡ གྲུ་ནང་བསྟན་རྒྱས།
 ༣༤༢ དགའ་གདོང་ངག་སྒོ།
 ༣༤༣ མི་ཉག་དོན་རྒྱལ།
 ༣༤༤ ལྷང་ཅན་འབྲིན་ལས་རྒྱ་མཚོ།
 ༣༤༥ ཉག་རེ་དགེ་འདུན་གྲགས།
 ༣༤༦ རྩལ་ཁང་ལེགས་དོན།
 ༣༤༧ ཏེ་པོ་སྒོ་འཇམ་སོགས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༧) སྐབས་སྒོ་སྤྱིང་དགེ་བཤེས་པ་
 ར་པར་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྒོ་སྤྱིང་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་པོ་ཏེ་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པ་ནས་དེང་སངས་སྒོ་
 སྤྱིང་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་པོ་ཟུར་ནས་འབྲས་སྤྲུངས་བྲི་པའི་ལས་ཁུར་བསྐྱུངས་ཏེ་མདོ་སྐགས་གཞུང་
 ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་བཤད་བྲིད་ཀྱི་དུས་འདའ་བཞིན་པར་བཞུགས། ད་ལྟ་སྒོ་སྤྱིང་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་
 ཐུབ་བསྟན་ནས་སྒོ་སྤྱིང་མཁན་པོ་ཏེ་མཛད་སྒོ་བསྐྱུངས་བཞིན་པར་རྒྱ་གར་སྒོ་ཕྱོགས་མལ་སོར་དུ་
 བཞུགས།

ང་། བདེ་ཡངས་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སྤྱོད་པ་དཔལ།

- ༣༥ གྲུ་ཆུང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ།
 ༣༦ མཆོ་མ་དབང་རྒྱལ།
 ༣༧ རོང་པོ་བཀའ་བརྒྱ་བརྩོན་འགྲུས།
 ༣༨ རྒྱ་མ་སྒོ་སེང་།

༦༥ ཏུང་ནམ་མཁའ་པ།

༦༦ རྩ་མ་བཀྲིས་ཀྱ་མཚོ།

༦༧ ཏུང་ནི་དར་བ།

༦༨ ཆེན་པོ་ཀྱལ་མཚན་ལེགས།

༦༩ རབ་འབྲུམས་པ་རིན་ཆུང་།

༧༠ བཀའ་བརྒྱུ་པ་དཔལ་བཟང་དོན་གྲུབ།

༧༡ བཀྲིས་དཔལ་འབྱོར།

༧༢ བཀའ་བརྒྱུ་པ་ཆོས་དཔལ།

༧༣ སྒྲོབ་དཔོན་འོད་སྤང་།

༧༤ ཉི་མེད་ས་ཡོན་ཀྱུ།

༧༥ སྒྲོབ་དཔོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱ་མཚོ།

༧༦ རྩ་སྒྲོ་རབ་འབྲུམས་པ།

༧༧ དབྱས་བསམ་རབ་འབྲུམས་པ།

༧༨ གསེར་ཁང་བཀའ་བརྒྱུ་པ།

༧༩ རྩ་སྒྲོ་རབ་འབྲུམས་པ་གཉིས་པ།

༨༠ སྒྲོབ་དཔོན་གེར་ཀྱུ།

༨༡ རབ་འབྲུམས་པ་བཀྲིས།

༨༢ གེ་རེ་སྒྲོ་ཀྱུ།

༨༣ ཉང་པོ་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་།

༨༤ རྩ་ས་བ་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ལྷན།

༨༥ སྤྱན་ཡས་དངོས་གྲུབ་ཀྱ་མཚོ།

༨༦ ཨ་མདོ་ལུང་རིགས་ཀྱ་མཚོ།

༨༧ འབྲུས་པ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན།

༨༨ ཆག་གྱར་སྒྲོ་བཟང་།

༨༩ རྩ་ལུང་ངག་དབང་།

སོགས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ། སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༧) སྤྲུལ་གྱི་མཁན་པོ་ལས་འཛིན་སྤྲུལ་དེར་

བྱོས་བྱོལ་དུ་མ་ཐར་ཞིང་དེང་སང་ཀྱ་གར་ནང་དམིགས་གསལ་གྲ་ཆང་བྱར་དུ་ཚུགས་པ་གང་ཡང་

མེད་ཅིང་དེ་སྤྱི་མདོ་སྤྲུལ་གཉིས་ཀའི་འཆད་ཉན་དང་མཚན་ཉིད་ཀྱལ་བ་ལྷ་པོའི་གསུང་གི་སྤྱིང་ནས་

སྒྲོབ་གཉིས་མཛད། སྤྲུལ་ཆོག་རྩེ་བཙོང་ཁ་པོའི་བཀའ་ཚིམ་སྤྱན་ཆོག་དང་ཀྱན་རིགས་སོགས་ཕུག་

ལེན་མཛད་པ་བཅས།

ན་། འབྲས་སྤྲུངས་སྒྲགས་པ་གྲ་ཚང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སློབ་དཔོན་ཀྱིས་མཆན་ཚུལ་བྲིམས།

༡༥། སློབ་དཔོན་སྤྱིན་པ་མཆོག་པ།

༡༦། དང་རིན་ཆེན་མཆོག་

༡༧། སློབ་དཔོན་དཔལ་མགོན་ཀྱིས་མཆན།

༡༨། གདེངས་ཀ་སློབ་དཔོན།

༡༩། རྗེ་ཆུང་ཐོག་ཁབ།

༢༠། ཨེ་དཔལ་ཐུང་བ།

༢༡། གཙང་སྟོད་ནམ་བཟང་།

༢༢། གཙང་པ་རིན་ཀྱིས།

༢༣། ཀྱ་ཡག་ཆོས་མཛད།

༢༤། དགའ་གདོང་ཆོས་རྣམ།

༢༥། འོལ་ག་འཕྲིན་ལས།

༢༦། ཐུད་ཁང་ཁམས་བཀྲ།

༢༧། སྤང་རི་དཔལ་ལྷན།

༢༨། ཐང་བུ་སློ་དཔལ།

༢༩། སྤང་ཁ་རིན་ཆོས།

༣༠། སོག་པོ་ཡོན་ཏན་ཀྱིས་མཆན།

༣༡། ཏེ་བོ་སློ་ཀྱན།

༣༢། རག་མ་ལེགས་ཀྱན།

༣༣། འཕྲོང་ཀྱས་སློ་བཟང་བཀྲིས།

༣༤། གྲགས་པ་ཀྱིས་མཆན་སོགས། རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༧) སྐབས་ཀྱི་མཁན་པོ་ལས་

ཐོག་པ་ངག་དབང་ཀྱི་མཆོ་མཆོག་དམག་འབྲུགས་སྐབས་ཕྱིར་ཐེབས་མ་ཐུབ་ཅིང་རྗེས་སུ་ཀྱི་དམར་

ཀྱི་བཙན་གོན་འོག་སྤྱི་སྒྲིག་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་འདུག་པ་བཙས་དང་། ད་ལྟ་ཀྱི་གར་

སྒྲོ་ཕྱགས་མལ་སོར་དུ་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྲུགས་པའི་དགེ་འདུན་འགའ་ཤས་དང་སེ་ར་བྲག་སྐྱབས་རིན་
པོ་ཆེ་ལྟན་དུ་སྤར་སྒོལ་གྱི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་ཐིག་རུ་ལ་ཆོན་སོགས་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་བཞེས་
མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དུ་སྦྱོང་བཞིན་པ་བཅས།

༡༩༥ འདུལ་བ་གྲ་ཚང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་དུང་བཙོན་འགྲུས་གྲགས་པ།

༡༩༦ འདུལ་འཛིན་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་།

༡༩༧ སྒོ་བ་དཔོན་དཔལ་ལྷན་སྒོ།

༡༩༨ སྒོ་བ་དཔོན་གྲོ་བ་པ།

༡༩༩ སྒོ་བ་དཔོན་དཔལ་འབྱོར།

༢༠༠ འདུལ་འཛིན་རིན་ཆེན་གྲགས།

༢༠༡ དུང་འབྱོང་རྒྱས་པ།

༢༠༢ སྒོ་བ་དཔོན་བདེ་ལེགས་པ།

༢༠༣ བཀའ་བརྒྱ་བྱམས་སྒོ།

༢༠༤ སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་དབང་རིན་ཆེན།

༢༠༥ ཀོང་པོ་ཆོས་སྒོ།

༢༠༦ ཀོང་པོ་དབུ་མཛད།

༢༠༧ ཨ་མདོ་ཤེར་བཟང་།

༢༠༨ སྒྲོར་མོ་ལུང་ཨ་དོན་པ།

༢༠༩ གཉལ་པ་ནམ་རྒྱལ།

༢༡༠ ཉང་པོ་བསྟན་རྒྱལ།

༢༡༡ ཆ་བ་ཆེ་དཔལ།

༢༡༢ འབྱོང་རྒྱས་ལེགས་རྒྱལ།

༢༡༣ སྒྲོམ་མདའ་བཀྲ་འོད།

༢༡༤ སྒྲོར་མོ་ལུང་ཡོན་ཏན་ནོར་བུ།

- ༣༡༽ སློབ་དཔོན་བཟང་པོ།
 ༣༢༽ ཟུང་ཆུ་སློབ་དཔོན་དག་ལེགས་ནམ་ཀྱལ།
 ༣༣༽ སྤང་བཅེ་ན་ཆེན་ཆོས་རྗེ།
 ༣༤༽ ཉང་བྲན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་མཆོ།
 ༣༥༽ ཨོ་རོད་ཆོས་རྗེ།
 ༣༦༽ བྱན་ཆོགས་པ་ངག་ཆོས།
 ༣༧༽ དགའ་གདོང་དམ་ཆོས་བཟང་པོ།
 ༣༨༽ བ་རི་སློ་གྲོས་ནམ་ཀྱལ།
 ༣༩༽ དཔོན་བ་དྲུང་ཆོས་རྗེ།
 ༤༠༽ ཐུ་མེད་སློ་བཟང་།
 ༤༡༽ ལྷ་ས་བ་སློ་བཟང་བསྟན་འཛིན།
 ༤༢༽ བྱ་བུ་ལ་དག་འདུན་གྱུ་བ་སོགས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་(༡༧༥༧) སྐབས་འབྲས་སློ་མང་བསམ་
 སློ་ཁང་ཆོན་ཁུངས་ཁལ་ཁ་དག་བཤེས་བྱ་བ་བསྟན་ནི་མ་མཆོག་ནས་འདུལ་བ་མཁན་པོ་འི་བྲིས་བཞུགས་
 བཞིན་པ་ནས་བྲོས་བྱོལ་དུ་མ་ཐར་བར་བཅན་འོག་ཏུ་ལུས་སོ། །

ཐ་དེ་ཤག་སློར་གྱི་ཆང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སྤར་ཐང་རབ་མཆོག་པ།

- ༡༽ ཉག་རེ་རྩོར་ཀྱལ།
 ༢༽ སློབ་དཔོན་རིན་ཆེན་སློ་གྲོས།
 ༣༽ ཞོགས་པ་དབུ་སེ།
 ༤༽ སྟན་ངག་པ་བདེ་སློ།
 ༥༽ རིན་པོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན།
 ༦༽ བདེ་མཆོག་རབ་འབྱམས་པ་ཀུན་ཀྱལ།
 ༧༽ མདར་རམ་པ་དགོན་ཅོག་དར་ཀྱས།
 ༨༽ དགའ་བཅུ་པ་ཆོས་གྲགས།

༡༠༥ ཉང་པོ་རབ་འབྲུམས་པ་སྒོ་ལྷན།

༡༡༥ ལུང་ཁང་དག་ལེགས་བཟང་།

༡༢༥ སྒོ་བ་དཔོན་རྗེ་རྩེ་དཔལ་བཟང་།

༡༣༥ ཆ་བ་ནམ་མཁའ་ཤེས་རབ།

༡༤༥ སྒོ་བ་དཔོན་ཤེར་སྒོ།

༡༥༥ མཁས་པ་ཆོས་དབང་གྲགས།

༡༦༥ ཀམ་ཀམ་དཀར་བརྩུ་པ།

༡༧༥ ལུང་ཁང་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ།

༡༨༥ འོད་ཟེར་རྒྱ་མཚོ།

༡༩༥ ཅོ་ནེ་རིན་འོར།

༢༠༥ སྒྲོམ་མདའ་བ་བྲུ་འོད།

༢༡༥ རབ་འབྲུམས་པ་ཨ་གཟུངས།

༢༢༥ ལུང་ཁང་པ་བསྟན་པ་བཀྲིས།

༢༣༥ པད་མ་ཆོས་འཕེལ།

༢༤༥ ཆ་བ་བསྟན་པ་ཡར་འཕེལ།

༢༥༥ བ་རི་མདོ་སྒྲེ་རྒྱ་མཚོ།

༢༦༥ ཉང་པོ་སྒྲིན་པ་འབྱུང་གནས།

༢༧༥ མཚོ་སྒྲུང་པ་སྒོ་བཟང་མགོན་པོ།

༢༨༥ ཏུར་པེད་ངག་དབང་དོན་གྲུབ།

༢༩༥ འབྲུག་པ་སྐྱ་སྐྱེ་ཕག་རི་སྒོ་བཟང་རབ་བརྟན།

༣༠༥ ཏར་གདོང་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ་ནས་བཟུང་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་(༡༩༥༩) སྐབས་འབྲས་སྒོ་

སྒྲིང་པ་ར་དག་བཤེས་ཏི་མ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་གྲག་སྒྲོར་མཁན་པོའི་བྲིས་ཐེབས་བཞིན་པ་ནས་དང་

སང་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་བྱོན་ཏེ་མདོ་སྒྲགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོའི་བཤད་བྲིས་མཛད་བཞིན་པ་ལགས།

དེ། རྒྱལ་པ་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་ཐོག་དང་པོ་སློབ་དཔོན་ཀུན་བཟང་རིན་ཆེན།

༡༥༥ ཉན་ཆོས་རྗེ་ཤག་རིན་པ།

༡༥༦ རྒྱུང་རྒྱལ་བཟང་པ།

༡༥༧ རྒྱུང་དཔལ་ལྡན་པ།

༡༥༨ ལྷ་མ་དཔལ་ལྡན་རྒྱན།

༡༥༩ ཉང་པོ་བསམ་གཏན་ཤེས་རབ།

༡༦༠ རྒྱལ་པ་སློ་གྲོས་མཐའ་ཡས།

༡༦༡ མི་ཉག་དཀར་བརྒྱུ་པ་སངས་རྒྱས།

༡༦༢ སློབ་དཔོན་བཞུན་པ་དར་རྒྱས།

༡༦༣ སློ་པ་ལྷ་མ།

༡༦༤ སློབ་དཔོན་ཐར་དགོན།

༡༦༥ གདེངས་ཀ་སློབ་དཔོན།

༡༦༦ གཉལ་པ་དཀར་བརྒྱུ།

༡༦༧ ལོད་པོ་རབ་འབྱམས་པ་ལེགས་ཤེར།

༡༦༨ བསམ་སློ་དཀར་བརྒྱུ་དགེ་འདུན་རིན་ཆེན།

༡༦༩ ཆ་བ་དཀར་བརྒྱུ་པ།

༡༧༠ བ་ར་དཀར་བརྒྱུ་པ་བསོད་ནམས་དབང་ལྷུག

༡༧༡ ཆ་ལ་པ་གྲགས་པ།

༡༧༢ སྤྱིད་ཐང་ཆོས་དཔལ་བཟང་།

༡༧༣ ཆོང་འདུས་བྱང་མ་འོད་ཟེར་ལྷན་ཆོགས།

༡༧༤ སྤིང་ཁ་དགོན་རྒྱན།

༡༧༥ ལོ་རོད་དགོན་རྒྱལ།

༡༧༦ ཆོང་འདུས་ཆོས་ལྷན་འབྲུག།

༡༧༧ རག་ཁ་ལེགས་རྒྱལ།

༣༥༽ སྒོ་མང་ངག་དབང་བྱང་ཚུབ་སྟགས་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་(༡༧༥༧) སྐབས་སྒོ་སྒྲིང་རྒྱལ་རོང་
 སྒོ་བཟང་སྒོན་ལམ་ནས་རྒྱས་པ་མཁན་པོའི་བྲི་འཛིན་མཛད་བཞིན་པ་ནས་བྲོས་བྱོལ་དུ་མ་ཐར་བ་བཅས།
 དེང་སང་རྒྱ་གར་ས་ཐོག་ཏུ་འདུལ་བ་གྲ་ཆང་དང་རྒྱས་པ་གྲ་ཆང་གཉིས་ཀྱི་མཁན་མིང་འཛིན་པ་དངོས་
 ལུ་མེད། རྒྱར་རབ་བྱུང་༡༩ ནང་ཙམ་པར་འདུལ་བ། བཀ་སྒྲོར། རྒྱས་པ་གྲ་ཆང་བཅས་ཀྱི་
 མཁན་པོར་སྒོ་སྒོ་གང་མོས་ཅི་རིགས་པ་ནས་མཁན་པོར་ཐེབས། ཕྱིས་སུ་འདུལ་བ་གྲ་ཆང་དུ་སྒོ་
 མང་ནས་དང་། རྒྱས་པ་གྲ་ཆང་དུ་སྒོ་སྒྲིང་ནས་མཁན་པོ་ཐེབས་སྟོལ་དར། དེ་བཞིན་བཀ་སྒྲོར་
 མཁན་པོ་ཡང་སྒོ་སྒྲིང་ནས་ཐེབས་སྟོལ་དར།

《 ༡་༩ 》

༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་ལོན་བདག།

༡༥༽ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་ལོན་བདག་ནི། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ཞལ་
 བཞུགས་སྐབས་སྒྲུ་རྩོད་ནམ་མཁའ་བཟང་པོས་དགོན་སྡེ་འདི་ནིང་གསར་བཞེངས་ཀྱིས་མཆོན་པས།
 དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་ཆོས་ཐོག་ཁག་ལ་ཆོས་རྒྱན་གསར་འཛུགས། གཟེམ་ཁང་དང་འཆད་
 ཉན་མཛད་མཁན་སྒྲ་སྒྲོབ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་ན་བཟའ་གསོལ་ཆས་སྟགས་ནར་མར་ཕུལ་བས་སྒྱུན་བདག་
 གི་མཐེལ་མཛད། དེ་རྗེས་སྡེ་པ་སྒྱིད་ཤོད་པ་ཨ་ཁུ་བཀྱིས་སྟགས་ཀྱིས་རིམ་པས་སྒྱུན་བདག་ཞུས།

ཁ༥༽ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་སྐུ་ཞི་བར་གཤེགས་རྗེས་གང་འཆམས་ཤིག་རིང་སྒྲོབ་གཉེར་
 ཆོས་གཞིས་སྟགས་གང་ཅིར་ཉམས་རྒྱད་ཆེས་ཆེར་གྱུར། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་ལྷ་པོའི་སྐབས་ས་སྒྲིང་
 བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ནས་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་མཛད། དེ་དང་
 ཆབས་ཅིག་སེ་ར་དང་དགའ་ལྷན་ཆོགས་ཆེན་ཡང་གསར་བཞེངས། རྒྱ་སྒྲིང་འདུ་ཁང་། རྫོ་ཁང་
 འབྲམས་ར་དང་། པོ་རྒྱ་ལ་པོ་བྱང་དཀར་པོ་ཡང་གསར་བཞེངས་མཛད། དེ་རྗེས་སྡེ་སྒྱིད་བསོད་
 ནམས་རབ་བརྟན་གྱི་དུས་མཆོད་དུ་གཡག་སྡེ་སྤྱི་བས་རི་སྒྲིང་བ་མི་བཅས་ཐེམ་ཉེར་བདུན། ལག་
 འབབ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ། ཕྱིས་དགོན་གསར་སྟག་ལུང་བྲག་སྒྲ་མོ་རྫོང་སྟན་དང་བཅས་ཐེམ་སོ་

གཉིས། ལག་འབབ་ཆེག་སྟོང་ལྟ་བུ་སྟོར་མི་ག་རི་ཁྱུང་ཙྰ་ཤིང་བཅས། སྟོ་མང་པར་གསང་ཁར་
ནས་དུད་གཅིག་གི་ཡོང་འབབ། སྟོ་གསལ་སྒྲིང་པར་རྒྱང་མི་གཞིས་ཀ་ཐེམ་བཅུ་གཉིས། ལག་འབབ་
དགུ་བུ་སྟོར། བདེ་ཡངས་པར་སྡེ་བཞི་སྟོར་ནས་དགོན་གསར་ཅན་ཐེམ་བུ་ད། ལག་འབབ་
བདུན་བུ། གསང་ལུ་བ་དུད་རྒྱང་ཐེམ་ལྟ་། དུད་སྟོང་བཅོ་ལྟ་། ལག་འབབ་བཞི་བུ། སྤགས་
པ་ག་ཆང་དུ་རྒྱལ་སྡེ་ནས་ཐེམ་བུ། ལག་ཡོང་སུམ་བུ། ག་ཆང་བདུན་སོ་སོར་སྟར་གསོར་
ཁལ་ལྟ་བུ་རེ། ཏར་གདོང་ཁང་ཆོན་དུ་རྒྱལ་མཁར་བ་དུད་བཅུ་དུག། ལག་ཡོང་བུ་དུ་བུ། གནས་
ཆུང་སྟོག་གསར་རྒྱག།

ག༽ དེ་རྗེས་སྡེ་སྤྱིད་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་མཆོའི་ཆེད་འབྲས་སྤྲུངས་མཆོད་གཞིས་སུ་མཁར་
ཁ་བཟད་ཞལ་ནང་བཅས་དུད་ཉི་ཤུ། ལག་འབབ་ཉིས་སྟོང་ཆེག་བུ། མུས་གནས་གསར་པ་ཐེམ་
བུ་དུ་བུ། ལག་འབབ་ཉིས་སྟོང་བུ་དུ་བུ། འཕན་ཡུལ་སྟུ་སྟོད། ཆོང་འདུས། སྤ་ཆ་བ། གད་
པོ་༥ རི་བཅུ་ན། ཡ་ཁ་མོ་ནམས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་འབྲུ་ཁལ་དགུ་སྟོང་སྟོར། ཤུན་རྩུན་འགྲུབ་བསམ་
འཕེལ་དང་སྒྲུང་ཁང་གསར་གཉིས་ཀྱི་ཡོང་འབབ་འབྲུ་ཁལ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བུ་བཅས།

ང༽ སྡེ་སྤྱིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་དགའ་ལྷན་པོ་བྲང་གི་དདུལ་གདུང་རིན་པོ་ཆེར་ཉིན་
རེ་བཞིན་བུ་མཆོད་འབུལ་རྒྱུ་འཕྲི་ཐེབས་སྤྱར་དང་། འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་ལ་ཉིན་རེ་འུ་རྩ་ཇ་
གསར་འཇུགས། པོ་རྒྱ་ལའི་ཞབས་བཏན་ལྟ་ཁང་། ཆོམས་ཆེན་གསར་པ། གསེར་གདུང་འཇམ་
སྒྲིང་རྒྱན་གཅིག་ བྱིར་སྟོར་གྱི་རྩི་རིང་རྩི་སྒྲས་དང་བཅས་པ་གསར་དུ་བསྒྱུ་ན། དེར་མ་བཟད་གཞུང་
གི་བཞེས་སྟོ་དཔུ་ཁལ་གྱི་སྟོལ་ཡངས་པོར་ཕྱེ།

ཅ༽ དེ་རྗེས་པོ་ལྟ་བུ་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་སྤྲུལ། འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་
ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཤིང་ཙྰ་སྡེ་བས་བྱིས་ཀྱི་བཀོད་པ་དཔེ་དང་བྲལ་བ་བསྒྱུ་ན། དེར་མ་བཟད་རིགས་
གྱུ་འཕྲི་ཐེབས་སྤྲུ་ཁག་སོ་སོར་མཆོད་གཞིས་གསར་ཆོད། མཆོད་གཞིས་རྩིང་པ་ནམས་ཀྱང་ཡིག་རིགས་
བཏན་དུ་བཏང་བ། བཀའ་འགྲུར་བཏན་འགྲུར། སེ་འབྲས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཆང་མ་གསར་དུ་དཔར་བསྒྱུ་ན་
མཇུག་པ་སོགས་བཏན་པའི་སྤྱིན་བདག་གི་མཐེལ་མཇུག།

ཆ༽ རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་བཟང་གི་སྤྲུལ། འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་སོར་འཕན་ཡུལ་ར་མ་དང་པོ་དེ་འབྲོག།
སྟོ་མང་ག་ཆང་དུ་སྟོད་ལུང་ཕུའི་གཞིས་ཀ། །དགའ་ལྷན་པ་ལ་བདེ་ཆེན་རྩིང་དང་། སེ་ར་བ་ལ་

སྒྲེ་པ་གྲོང་སྤྲུང་པའི་གཞིས་ཀ་སོགས་ཐེབས་སྤྲུང་། གཞན་ཡང་མི་དབང་སྐབས་འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་
 ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་དང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་མོའི་སྐུ་བརྙན་མཆོད་རྗེས་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས།
 འབྲས་སྤྲུངས་སྒོ་མང་གི་གྲ་ཁང་ཆེན་མོ། རྒྱགས་པའི་གྲ་ཁང་། ཏར་གདོང་རྒྱུད་ཁང་། སེར་
 བྲེས་གྲ་ཁང་། བསམ་སྒོ་ཆོས་མཛོད་སྒྲིང་བཅས་ཉམས་གསོ། དགའ་ལྡན་ཆོགས་ཆེན་དུ་གསེར་
 ཟངས་ཀྱི་རྒྱ་ཐིབས། རྗེ་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་ཐོག་རྒྱ་ཐིབས། རྒྱུད་སྤྲུང་གསར་མཁར་གྱི་གྲ་ཁང་། རྒྱུད་
 སྒོད་དབྱས་རྒྱ་མདའི་གྲ་ཁང་། ར་མོ་ཆེའི་ཆོས་ར། དཔག་བསམ་བྲི་བེད་གི་ཐང་སྐྱའི་དཔར། ཙོང་
 ཁ་བརྒྱུད་རུའི་ཐང་སྐྱའི་དཔར། ཆོ་འབྲུལ་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྒོར་བཙུ་ལ་མཆོད་པ། རྒྱན་ལྟར་
 ཉ་སྒོང་བརྒྱུད་གསུམ་ལ་སྒོང་མཆོད་རེ། ལྟ་ལྟར་སྒོན་ལམ་ཆེན་མོར་ར་ཚུལ་དང་འབྲེད་གསར་
 འཇུགས། འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་ལྟ་ས་སྒོན་ལམ་བཅས་ཀྱི་ཆོགས་བྲོ་སྤྲུས་ལེགས་གསར་བསྐྱུན།
 རྒྱན་པར་ར་ཚུལ་གྱ་ཞོམ་པ་གནང་བ་སོགས་ནམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད།

ར་། དེ་རྗེས་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་སྐུ་གཤེགས་ཁར་བཀའ་ཐེབས་ལྟར་གསེར་དངུལ་དང་
 རྒྱ་ཆོས་བཅས་པའི་བཀའ་འབྲུར་ཆར་གསུམ། འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་རྒྱུད་སྒོད་སྤྲུང་དང་བཅས་
 པའི་ཆོགས་གདན་ཆང་མ་གསར་བཟོ། ར་བྲ། ཐོགས་ཁལ་རེ་འབྲུལ་རྒྱའི་ཐེབས་སྤྲུང་བ་དང་། དེ་
 རྗེས་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་དགོངས་རྗེས་སུ་དམིགས་ཏེ་གཞུང་ནས་པོ་རྟུ་ལར་གསེར་གདུང་
 རིན་པོ་ཆེ་དང་། རྒྱེད་གི་རྒྱ་ཐིབས་བཅས་གསར་དུ་བཞེངས། ཐོ་ལྟར་སྐུ་མཆོད་དང་སྒོན་ལམ་
 ཞག་གསུམ་འཕར། གཞན་ཡང་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་དབྱས་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་
 རྒྱེ་ཡོངས་ལ་བསྐྱན་པའི་སྒྲིན་བདག་གི་མཐེལ་མཛད་དེ་མཆོད་སྒྲིན་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེ་བ་
 ལགས་སོ། །

(༡༥)

༥ དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་གང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་ས་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆོས།

ཞར་བྱང་གནས་རི་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

༡༥ གང་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་གང་དུ་ཕྱག་བཏབ་པའི་ས་གནས་ཀྱི་བྱང་ཆོས་ནི། ཀུན་གྱི་མཐུན་སྦྲང་དུ་གྱུ་བ་ཅིང་བསྐྱུགས་པར་འོས་པའི་དགེ་མཆོན་དུ་མ་དང་ལྷན་ཏེ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་ཇོ་ཤུ་ཀུ་རྣམ་གཉིས་གང་དུ་བཞུགས་པའི་བསྟོན་གནས་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་སྟུང་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོ་དང་ཐག་མི་རིང་བར། གཞན་ཡང་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་ཕོ་བྱང་པོ་རྒྱ་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བ། ལྷག་པར་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་རྒྱུ་བ་རི་དགེ་འཕེལ་རི་དེ། སྤང་པོ་ཆེ་ཐལ་དཀར་ཉལ་བ་འདྲ་བ་ལ་སྟེང་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱང་པོའི་ཁྱར་གྱིས་བརྒྱུད་པ་ལྟ་བུ། གཡས་ཀྱི་ཕྱོགས་ན་རི་དམག་དཔོན་རལ་གྱི་ཐོག་ས་ནས་པ་རོལ་གྱི་དམག་དཔུང་འཛོམས་པ་འདྲ་བ། རྒྱུ་བ་རིའི་ཅེ་མོ་མཐོ་ཞིང་ཅུང་ཟད་སྤྱང་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱིས་བཙུན་མོ་རིན་ཆེན་ཉེ་བར་མཆོན་པ་སོགས་ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཆོམས་རྣམས་སུ་རྒྱལ་སྤྱི་དེ་རིན་པོ་ཆེ་སྟུང་བདུན་གྱིས་མཆོན་མས་མཛེས་པ། ཁོར་ཁོར་ཡུག་དུ་ཅི་གིང་སྟུང་ཆོགས་པ་སྟེས་གིང་ཁུ་རྒྱན་བཟང་པོ་ལྷག་པར་འབབ་པ། དེ་དག་གི་གསེབ་ན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྱ་དུ་མ་སྐད་སྟན་པར་བསྐྱོགས་པ། མདུན་ངོས་སུ་སྤྱི་དུ་ཁུ་ཞེས་པ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་ཁུ་སྤྱང་གཡུ་འབྲུག་སྟོན་མོའི་ཁུ་ལ་དུ་འབབ་པ། ལྷག་པར་དགེ་འཕེལ་རི་འདི་མ་རི་རབས་འབྲུམས་བསྟན་སྟོང་དོ་རྩེ་གྲགས་རྒྱལ་མའི་སྤྱི་རིར་གྲགས་གིང་། རི་བརྒྱད་སྟོད་གངས་དཀར་(ཉེ་སི་) དང་སྤྱད་ཤར་མ་ཆེན་སྟོམ་རའི་བར་འབྲེལ་བ། དེར་མ་ཟད་ལྷ་སྤྱ་གཞི་བདག་དུ་མའི་གསང་བའི་སྤྱབ་གནས་ཀྱང་རི་སྟེད་གཅིག་མཆིས་ལགས།

ཁ༥ རི་དེའི་ངོས་སུ་སྤྱབ་ཁང་སྟོང་ལྷག་ཅུ་ཡོད་ཅིང་། སྤྱབ་ཁང་འགའ་ཤས་ནི། དགེ་བཤེས་མཆོན་བཏགས་གྲུ་བ་ནས་འགའ་ཞིག་དེར་སྤྱབ་པ་སྟེང་པོར་མཛད་དེ་བཞུགས། དཔེར་ན་དུས་རབས་(༡༥) པའི་ནང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བཙུན་འབྲུས་དགེ་འཕེལ་སྤྱབ་ཁང་དུ་བཞུགས་ཏེ་གྲུ་བ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསེགས་པའི་ཁུ་ལ་བསྟན། སྤྱབ་ཁང་འགའ་ཤས་ནི། ཆོས་མཆོམས་སྤབས་སྟོབ་གཉིར་བ་རྣམས་ཙུ་འབྲེལ་གྱི་གཞུང་སྟོ་འཛིན་བྱ་ཡུལ་

དང་། དཔེ་སྒྲིག་དང་འབྲེལ་གཞུང་གི་བསྟན་དོན་ལ་ཤར་སྒྲིམ་གྱི་གནས་སུ་བྱེད། སྤྱབ་ཁང་དེ་
ནམས་ཀྱི་ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་ནི། ཁང་སྤྱག་དུ་མི་གཅིག་གོང་ཙམ་དང་། སྒྲི་འབྲམ་དུ་མི་གཉིད་ཡུལ་
ཙམ། དཔེ་མཆོམས་པ་ནམས་ཉིན་མོ་བྲག་གི་སྤྲོད་དུ་བསྐྱེད་དེ་གཞུང་ནམས་སྒྲི་འཛིན་དང་སྦྱོར་
སྤྲུངས་སོགས་བྱས་ནས་ཡིད་བསངས་པ་དང་ཁམས་ཡངས་པ་བཅས།

གཤེས་སྤྱིར་དབྱར་ཀའི་དུས་སུ་བོད་མི་མང་པོ་བསངས་གསོལ་བྱེད་དུ་རི་རྩེར་འགྲོ། ལྷག་
པར་བོད་རྒྱ་ ༥ པའི་ཆོས་ ༡༥ ཉིན་འཇམ་སྤྲིང་སྤྱི་བསངས་ཞེས་ལྷ་ས་སོགས་སྤྱོགས་ཕན་ཚུན་
ནས་འབྲས་སྤྲུངས་དག་འཕེལ་དབུ་རྩེར་བསངས་གསོལ་དུ་འགྲོ་སྟེ། དག་འཕེལ་དབུ་རྩེར་འགྲོ་
སྤྱབས་ཉིན་དང་པོར་འབྲས་སྤྲུངས་རི་དེའི་རྟེན་པའི་མཆོམས་རི་བྲོད་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་བྱིན། རི་
བྲོད་དེ་པཎ་ཆེན་སྒྲི་བཟང་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཕྱག་བཏབ། དེར་རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་ཕྱོད་བྱང་ཡང་ཡོད། རྒྱལ་
བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ལྷགས་བསྟེན་མཛད་སྤྱབས་དབང་འདུས་མེ་རྟོག་ཞེས་མེ་རྟོག་ལ་མཆོན་དུ་མ་ཤར།
དེ་ནས་བཟུང་བྱིས་སུ་ཡང་ཆང་མས་མཐོང་ཆོས་སུ་ཤར། དེ་ནས་ཉིན་གཉིས་པར་སྤྱོད་ཆུ་ཆོད་
དང་པོ་ཙམ་ལ་ཐོན་ཏེ་བྱིན་ན་ཆུ་ཆོད་བཞི་ཙམ་ཆོད་ལ་ལྷ་འདྲེ་རྟ་རྒྱགས་ཞེས་སྤྲུངས་སྤྲོད་པ་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་པས་དེར་སྤྱོད་པས། སྤྲུངས་སྤྲོད་དེར་སེ་ཤ་དང་ཀ་ཤ་སྤྲུང་རྒྱལ་མེ་རྟོག་ལྷག་
པར་མེ་རྟོག་(ཡུལ་ལ) ཆོས་མང་བ་ཤར། དེ་ནས་ད་དུང་རྒྱུང་གྲགས་བྱེད་ཙམ་བྱིན་ན་གཡས་
གཡོན་གཉིས་སུ་རྟོ་ཕུང་གི་གྲལ་རིམ་ཡོད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་པས། དེ་ནས་རྒྱུང་གྲགས་བྱེད་ཙམ་བྱིན་
ན་དག་འཕེལ་དབུ་རྩེར་སྤྱོད་པས། ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་རི་རྩེར་མ་སྤྱོད་པ་ན་རི་དུག་གིས་ཏ་ཙང་བཏོད་
དཀའ་ལ། གལ་ཏེ་རི་དུག་གིས་འགྲོ་དཀའ་ན་རྩ་སྤྲོད་དང་རྩམ་པ་འགམས་ན་བསངས་འགྲོ་བ་
ཆོས་ཉིད་ཡིན་འདུག །རི་དེའི་རྩེར་རྟོ་ཕུང་མང་ལ་ལྷག་པར་སྤྱོགས་བཞི་ལ་རྟོ་ཕུང་རྒྱལ་སྒྲི་ལྷ་བུ་
བཞི་ཡོད་ཅིང་། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྟོ་ཕུང་ཕན་ཆེག་མང་བ། རྟོ་ཕུང་གི་རྩེར་སྤྱོད་སེར་དཀར་དམར་
བཞི་ཏེ་དར་ཅོག་ཆོན་སྤྱོད་ལྷའི་དར་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆགས་སུ་སྤྱོགས། དེ་དག་གིས་ས་རྒྱ་མེ་རྒྱུང་ནམ་
མཁའ་མཆོན། ཡེ་ཤེས་ལྷ་དང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷ་ཡང་མཆོན། དར་ཅོག་གི་རོས་སུ་རིགས་གསུམ་
མགོན་པོའི་མཆོན་སྤྱོགས་དང་། རྒྱལ་མཆོན་རྩེ་མོའི་དབུང་རྒྱལ། བྱིས་བཅེགས་པ་བཅས་འབྲེ་
སྟེ། བསངས་དཔེ་ནི་སྤྱོད་ཆོགས་ཡོད་འདུག་ཀྱང་སྤྱལ་སྤྱུ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་དབང་པོས་མཛད་
པའི་ལྷ་བསངས་ནམ་དག་ཆོས་སྤྱོད་མ་དང་། རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་གསུང་དབྱ་ལྷ་རྟ་ཕྱགས་དཀར་པོའི་སྤྲོད་

ནས་བསངས་མཆོད་མཛད་སྟེ།

ང་། དགོན་པའི་མདུན་ངོས་ནས་རྒྱང་གྲགས་གཅིག་གི་ཆོད་ན། དན་བག་ཅེས་གྲོང་ཆོ་
ལ་བཅུ་སྟོར་ཞིག་ཡོད་པ། སྤར་བར་གྱི་རིགས་པའི་སང་ཆེན་བརྒྱད་འཛོམས་སྐབས་ས་གནས་དེར་
དན་བག་སྤྱི་བའི་སང་གའི་གདན་ས་ཆགས་འདུག །ཕྱིས་གདན་ས་སྟོང་ནས་བྱིས་པའི་གྲོང་དུ་གྱུར།
དན་བག་གི་རྒྱབ་ངོས་སུ་ཐིག་ས་སྤང་ཞེས་དུར་བྲོད་གཅིག་ཡོད་པས། དེར་སྟོབས་ལྡན་གྱི་སྟོད་
གནས་གྲོང་ཆོ་གཅིག་ཀྱང་ཆགས། སྟོད་དུར་བྲོད་ཐད་ཀྱི་རི་ཅེར་བུ་གོད་རྒྱུ་ལོར་དེ། སྟོབས་
ལྡན་གྱིས་ལག་བརྟལ་བྱས་ཆེ་ཐམས་ཅད་འདུས། སྤང་པོ་བྱོས་ཟེན་རྩེས་རང་གནས་སུ་འཕྱར་འགོ་། དེའི་
ཐད་ཀྱི་རྒྱབ་རིའི་ཕྱོགས་གཅིག་བྱ་སྐྱུག་གིས་དཀར་པོར་གྱུར་ཏེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལམ་ཁོར་དུ་མཐོང་
རྒྱས་པས་འཆི་བ་མི་ཉག་པའི་དན་གསོ་ལྟ་བུ་བྱེད།

ཅ། དགོན་པའི་མདུན་ནས་ཤར་ངོས་རྒྱང་གྲགས་ཕྱེད་ལྷག་ཙམ་ན། གནས་རྒྱང་སྤྱད་བྱངས་
སྤང་ཞེས་དགོན་སྡེ་འདིའི་སྤང་མ་དག་ལྟའི་གཙོ་བོ་བེ་ཏར་ཆོས་སྤྱོད་ཆེ་མོའི་བསྟོན་གནས་དང་། དགོན་
པའི་ཤར་ཕྱོགས་རི་ཕུག་ན་བརྟན་མ་གཙོ་འཁོར་དཔའ་པོ་བཅས་ཀྱི་ཉེན་ཁང་། གནས་རྒྱང་དུ་ཟླ་
རེ་བཞིན་ཆོས་གཉིས་ཉིན་གྱ་མང་ནས་གསོལ་མཆོད་རེ་དང་། བརྟན་མ་དཔའ་པོ་གཉིས་ལ་ལོ་རེ་
གྱ་མང་ནས་དབྱར་གསོལ་དང་དགུན་གསོལ་གཉིས་རེ་གནང་སྟེ།

ཆ། རྒྱུན་དུ་དགོན་པའི་རྒྱ་ལེན་ཡུལ་ཤར་རྒྱ་སྤྱག་དང་། རྒྱབ་རྒྱ་ལོར་བ་ཞེས་ཁག་གཉིས་
ཡོད་ཅིང་། ཤར་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མིག་འབྲེལ་རྒྱ་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱབ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་གསལ་རྒྱ་ལེན་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་
དགོན་པའི་སྤང་གི་ཕྱིར་གནས། ཡང་དགོན་སྤང་སྟོད་དུ་འཛོམས་རྒྱ་ཞེས་པ་དགེ་འཕེལ་རིའི་ཁོག་
ནས་ཡོངས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་ཅིང་གྱ་མང་པལ་ཆེ་བས་ཤར་རྒྱ་དང་རྒྱབ་རྒྱ་གཉིས་པོ་སྟོད་བྱེད། ས་
ག་ཟླ་བའི་ནང་ཡོན་ཆབ་ཀྱི་རྒྱ་ཆང་མ་འཛོམས་རྒྱ་ནས་ལེན་སྟེ་ལེན་འདུག །རྒྱ་ལེན་ཡུལ་དེ་གསུམ་གང་
ཡོན་ཡང་དགོན་པའི་སྤང་གི་དཀྱིལ་ནས་ཕྱིན་ན་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་ཙམ་འགོར། རྒྱ་ལེན་ཉེས་བྱས་
ན་སྟོད་རྒྱ་ལམ་གཙང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལེགས་ཤོས་དང་། དེ་ལས་རྒྱབ་རྒྱ་ཞེས། དེ་ལས་ཤར་རྒྱ་ཞེས། རྒྱ་
དེ་གསུམ་ལ་ཕྱི་ཡང་གི་བྱུང་ཆེན་པོ་ཡོད་འདུག །ནད་པ་རྒྱ་གཞི་ཅན་ལྟ་བུ་ཡོན་ཆེ་གཙང་རྒྱ་ཆེན་
པོ་ནས་བེད་སྟོད་བྱེད།

ཇ། གཞན་ཡང་དགོན་པའི་མཐའ་སྟོར་དུ་སྤང་སྟོར་འགོ་ལམ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། སྤང་

སྒོར་འགྲོ་ལམ་གཡོན་ཕྱོགས་བྲག་གི་ངོས་ལ་རིགས་གསུམ་མགོན་པོའི་མཆོན་སྤྲུལ་གཞན་ཡང་
སྒྲི་གསུང་བྲགས་རྟེན་རང་ཕྱོན་ཞིན་དུ་མང་། ལྷག་པར་དགོན་པའི་མདུན་ནས་ཐད་ཀར་མགོན་པོའི་
ཐ་མཆོ་ཅན་གྱི་རི་རིན་པོ་ཆེ་སྤྲུངས་པ་འདྲ་བ་ལ་མགོན་དཀར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་སྐྱབ་པ་པོ་ལ་འཕྲིན་
ལས་དངོས་སུ་ཚུལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས་པ་སོགས་བཀྲིས་པའི་ས་དབྱུང་དུ་མ་གསར་དུ་བཅོས་ཞིང་
སྒོ་བཏགས་ཅམ་མིན་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ཆས་སུ་འབྲུངས་ཏེ་གནས་པ་བཅས།

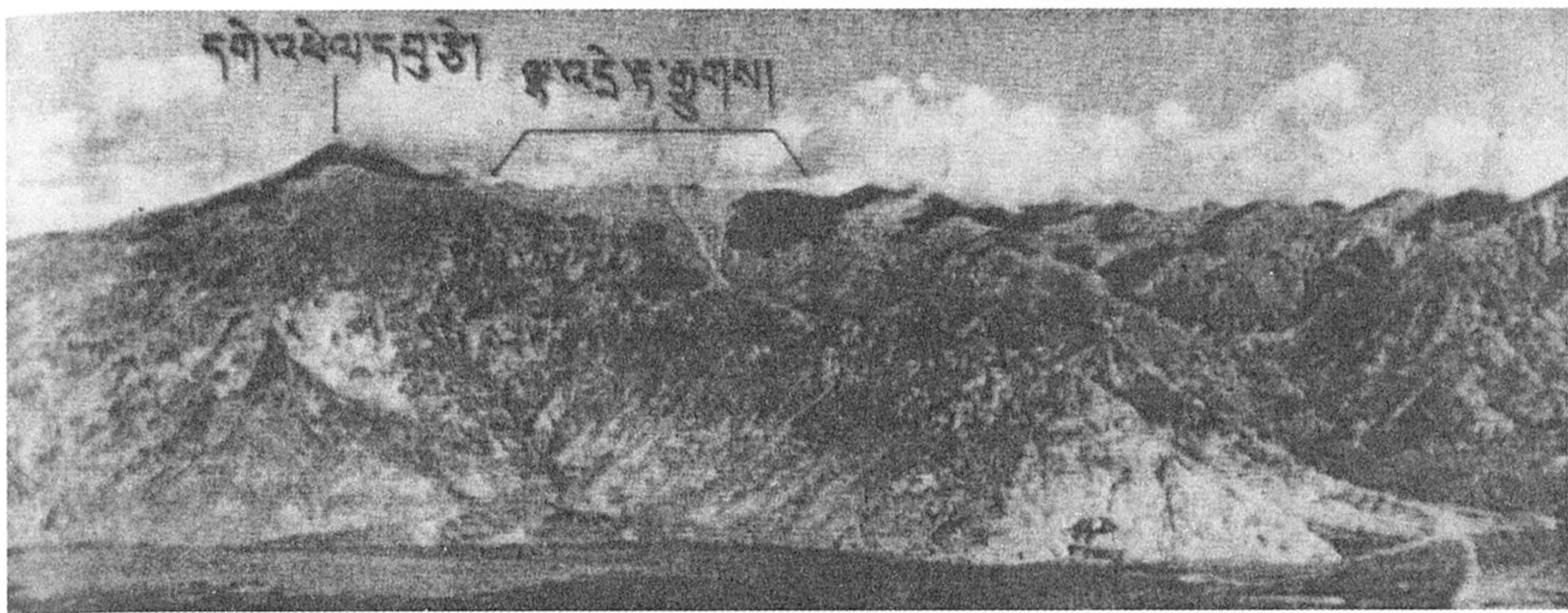
(༡༥)

༥ ཞར་བྱང་གནས་རི་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་པ།

ན། ཞར་བྱང་གནས་རི་གཞན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྤྱིར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་བཞི་ས་མཆོམས་
གང་སར་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་མ་གྱུར་པའི་གསང་བའི་གནས་རི་སྟེད་གཅིག་ཡོད། མཐའ་
དག་བརྗོད་པར་ག་ལ་རྒྱས། འོན་ཀྱང་ཞིན་དུ་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་བོད་སྐྱབ་པའི་གངས་ཆེན་བརྒྱད་ཅེས་
མཁས་སློན་ཀུན་ལ་རྒྱུང་ལྟར་ཡོངས་སུ་གྲགས། དེ་ལྟ་བུའི་གངས་རི་ཆེན་པོ་བརྒྱད་ནི། བཀའ་བརྒྱད་
གྱི་བྱ་བལ་བ་རྩ་སྐྱལ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ནོར་བུ་ཞེས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་པ་
དེའི་གསུང་འབྲུམ་(༥) པར་བྱང་གཏེར་བཀའ་བརྒྱད་རང་བྱུང་རང་གར་ཞེས་ལུང་བྲངས་པ་ལས།
(གངས་རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན། གངས་རིའི་སྒོན་པོ་ཐང་ལ། གངས་རིའི་དམག་དཔོན་སྟོམ་ར།
ཡར་ལྷ་གམ་པོ་ལྷ་ཡི་གངས། གང་བ་བཟང་པོ་གནོད་སྦྱིན་གངས། རྫོང་བུ་འབྲིལ་བ་རྩ་ཡི་གངས།
བུ་ལེ་དཀར་བ་ལྷ་ཡི་གངས། རྟ་སྒོ་བཀྲམ་པ་བཅོན་གྱི་གངས། ཁ) ཞེས་གསུངས་སོ། །

༡། གོང་དུ་བཤད་པའི་བོད་སྐྱབ་པའི་གངས་ཆེན་བརྒྱད་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། གངས་
རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་ཅན་ཞེས་པ་ནི། དེང་སང་སྟོད་གངས་རིན་པོ་ཆེར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་ལ། རི་བོ་
ཏེ་སི་ཡང་ཟེར། གནས་དེར་རྩེ་བཙུན་མི་ལ་རས་པ་སོགས་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གྲུབ་
པའི་གོ་འཕངས་མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། ཀུན་མཁྱེན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ནོ་
རྩེ་གདན་ནས་བཅུས་པའི་རི་ནག་པོ་དགུ་འདས་པ་ན་གངས་རི་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ཡང་དེ་ཉིད་
ཡིན་ལ།

༡༦) ༢ ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་རྒྱལ་རི་བོད་ཀྱི་བྱ་ཆོད་ལུང་པོའི་རི་གཉིས་པ་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་གནས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་རི་བརྒྱུད།

གཉིས་པ་གངས་རིའི་སྒོན་པོ་ཐང་ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ནི། དེང་སང་པོད་ན་བྱང་གཏན་ཆེན་ཐང་
ལྷ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷ་ས་ནས་རྟ་ཞག་གསུམ་ཙམ་ལ་དེར་སླེབས། ལྷ་སའི་རྩལ་བྱང་མཆོམས་
སུ་ཡོད།

གངས་རིའི་དམག་དཔོན་སྒོམ་ར་ཞེས་པ་དེ་ནི། པོད་ཤར་ཕྱོགས་མདོ་སྨད་དུ་ཡོད། རི་
དེ་བརྟན་སྒྱུར་དོ་རྩེ་གྲགས་རྒྱལ་མའི་བླ་རིར་གྲགས།

ཡར་ལྷ་ཤམ་པོ་ལྷ་ཡི་གངས་ཞེས་པ་དེ་ནི། ལྷ་སའི་སྒོ་ཕྱོགས་སུ་མདུན་རིའི་རྒྱལ་ངོས་
ཡར་སྤངས་ནང་ཡོད་ཅིང་། སྤར་པོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཏའ་བྱི་བཙན་པོ་ཐོག་མར་ཡར་ལྷ་
ཤམ་པོའི་རྩེར་བབས་ཏེ་དེ་ནས་པོན་པོ་ཤེས་རབ་ཙན་མི་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་གཏའ་བར་བྱི་བྱས་ནས་གདན་
བྲངས་པར་བཤད།

ལྷ་པ་གཞོན་སྒྱུན་གངས་བཟང་ཞེས་པ་དེ་ནི་པོད་ཀྱི་བྱང་ཕྱོགས་འབྲོག་པའི་སར་གནས།
༡༥ གོང་དུ་བརྒྱད་བཤད་པའི་ནང་ཆོན་རོང་ཕུ་འབྲེལ་བ་རྩེ་ཡི་གངས་ཞེས་པ་དེ་ནི། ཆོ་
རིང་མཆེད་ལྷའི་ནང་ཆོན་རོང་མོ་སྤང་བཟང་མའི་ས་སྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས། རོ་མོ་སྤང་མ་ཞེས་
གྲགས། དེ་ནི་བལ་པོད་མཆོམས་ཀྱི་གནས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེང་སང་ཡོ་རོབ་ཀྱི་དེབ་ནང་རོ་མོ་སྤང་
མ་སོགས་གང་བྱུང་བྱིས་འདུག་པས་དེ་དག་ནི་མ་དག་པ་ཡིན། འོག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མཆོན་ཞིབ་ཏུ་འཆད།
རི་དེ་འཇམ་སྒྲིང་ནང་དུ་ཅང་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་རེད་འདུག །དེས་ན་རོང་ཕུ་འབྲེལ་བ་རྩེ་ཡི་གངས་
ཞེས་པ་དང་། རོ་མོ་སྤང་རི་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ལ།

༡༦ རོང་ཕུ་འབྲེལ་བ་གངས་སམ་རོ་མོ་སྤང་རིར་གྲགས་པ་འདི་ནི་དུ་སྒོན་གྱི་སྒྲིས་ཆེན་
དམ་པས་རི་ལྷར་ཞབས་བཙགས་གིང་སྐྱབ་པ་མཛད་པ་དང་། སྐྱབ་གནས་རི་ལྷར་ཡིན་ཚུལ་ནི། སྒོན་
སྒོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་ཞབས་བཙགས་གིང་སྐྱབ་གནས་ཁྱད་པར་ཙན་དུ་བྱིན་གྱིས་བཟུངས་ཏེ།
གནས་མཆོག་འདིར་ཟླ་བ་བདུན་བཞུགས་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསེགས་པའི་ཚུལ་བརྟན་
ཞེས་རྩེ་སྤུལ་ངག་དབང་བརྟན་འཛིན་ཞོར་བུའི་གསུང་(༥) པར་སྒོབ་དཔོན་གྱི་གསུང་ཐུག་གིང་
ཁུ་མ་ལས་ཞེས་ལུང་བྲངས་པ་ལས། (གནས་མཆོག་རོང་ཕུའི་རྩེ་ལ་ཟླ་བདུན་བསྐྱུང་། །པད་མ་
ངས་ཀྱང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ། །གསང་བ་མད་བྱུང་ཡང་བྲིད་སྒྱུད་པ་ཡང་། །གནས་མཆོག་
འདི་རུ་མཐར་ཕྱིན་རྩོགས་པར་བྱས། །དགེ་བ་གང་བྱས་འབུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། །མཐོང་ཐོས་

དཀ་རེག་གྲོལ་བར་བྱིན་གྱིས་སྒྲོ་བས། ༡) ཞེས་གསུངས། དེར་མ་ཟད་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱི་གསུང་
གཞན་ཡང་དོ་།།

༥༥ རོང་ཕུ་རྩེ་ལོ་མོ་གླང་རི་འདི་ཉིད་དུ་སློབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་འི་རྩེ་ས་སུ་སྐྱེས་བུ་དམ་
 པས་ཇི་ལྟར་ཞབས་བཅགས་གིང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསེགས་པའི་ཚུལ་བརྟན་པ་ནི། རྩར་
 གཏེར་སྟོན་གོད་ལྗེ་མ་སྤས་ནམ་ཁུལ་དོ་རྩེ་མགོན་པོའི་སློབ་བརྒྱད་མཐུ་སྟོབས་ནམ་ཁུལ་ཡང་སྤས་
 ཡུལ་མཁན་པ་ལུང་དུ་རོ་མོ་གླང་རིའི་རི་བརྒྱད་ནས་ཐེབས་པར་གྲགས། སྤྱིར་རོ་མོ་གླང་རི་འདི་
 སྤས་ཡུལ་གྱི་སྐྱབ་གནས་བྱུང་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། རྟག་པར་སྤས་ཡུལ་མཁན་པ་ལུང་གི་བྱང་
 སྐྱོ་ཡིན་ཞེས་རྩ་སྤྱལ་ངག་དབང་བརྟན་འཛིན་མོར་བུའི་གསུང་འབུམ་(༥) པར་གསལ་ལ། སྤས་
 ཡུལ་མཁན་པ་ལུང་ནི། གངས་ཏེ་སེ་ནས་གོང་པོ་བར་ལ་སྤས་ཡུལ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ཆོན་
 གྱི་བདུན་པ་ཡིན་པར་བཤད།

རྗེས་འབངས་ཉེར་ལྔ་འི་ནང་ཚན་གྲུབ་བརྟེན་གྲུབ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྷིང་ལོ་དང་། ངམ་འབྲེ་
གྲུའི་རྒྱལ་མཆན། ལྷ་ནམ་ཚུལ་བྲིམས་འབྲུང་གནས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཞབས་བཅགས། དེར་མ་
ཟད་པ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་ནས་འདིར་ཐེབས་སྐྱབ་པ་མཛད་དེ། རྒྱལ་འདིའི་གཡོན་
རྒྱུར་ན་དམ་པ་ལྷུག་ཅེས་པའི་པ་དམ་པའི་སྐྱབ་གནས་བྱུང་ཅན་ཡིད།

གཞན་ཡང་ནལ་འགྱུར་མ་བུ་ཆུ་བ་སྒྲོལ་མ་བཟེར་བ་ཞིག་སྤྱི་ཆེའི་སྤང་ལ་ངོ་མོ་སྤང་རིའི་
གནས་འདིར་ཕེབས་ནས་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསེགས། ཡང་འབྲུག་པ་བཀའ་བརྒྱད་པ་
བྱ་བཏང་བྱ་བྱ་དཔལ་བཟང་ཞེས་ཡུམ་བཞེས་མོ་ཞིག་ཆེ་དང་སྤྱུབ་པ་མཉམ་པར་བྱས་ཏེ་འདིར་བཞུགས།

དེར་མ་ཟད་ཀྱུ་བ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྩ་སྐུ་ལ་ངག་དབང་བརྟན་འཛིན་ནོར་བུའི་སྐུ་སྤང་
སྐུ་མ་ཨོ་ཀྱན་བརྟན་འཕེལ་ལམ་གྱ་མ་བུ་རྩ་བ་ཞེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་ཡང་གནས་མཆོག་འདིར་
བུ་བ་སྒོ་འདམ་སྐུར་དང་ཡས་མས་གང་སར་འདོམས་སྐུ་མཆོམས་བཞུགས་ཡུན་ཆད་པོ་བརྒྱ་གཉིས་
བཞུགས་ཏེ་ཀྱུ་བ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས།

དེ་རྗེས་རྗེ་ཡུལ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་མོར་བྱ་ཞེས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བྱ་དམ་
པ་དེའི་གསུང་ཡང་གྱིན་ཅན་མང་དུ་སྒྲུང་ལ། སྤྱི་གཞིན་ཅུའི་དུས་ནས་རྗོ་མོ་སྤང་མར་གྲགས་པ་
འདིར་བཞུགས་ཏེ་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན། གང་སྟར་རོང་ཕུ་རྗེ་འཕ་

རྩོམ་གྲུང་མར་གྲགས་པ་འདི་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྗེ་འི་ནང་ཆོན་རྩོམ་གྲུང་བཟང་མའི་བསྟེ་གནས་བྱུང་
 པར་ཅན་སྤྲུང་ལ། སྤྲུལ་སྤྲུ་བསོད་ནམས་དབང་པོས། (བལ་བོད་གཉིས་ཀྱི་ས་མཆོམས་སུ། །རྩོ་
 མོ་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྗེ་དང་།) ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་དེར་དགོངས་པ་ཡིན་ངེས། འོ་ན་རྩོམ་ཆེ་རིང་
 མཆེད་ལྗེ་ཇི་ལྟར་འདྲེན་ཞེ་ན། རྩོམ་བཀྲིས་ཆེ་རིང་མ། མཐིང་གི་ཞལ་བཟང་། མི་གཡོ་གྲང་
 བཟང་མ། ཅོན་པན་མགྲིན་བཟང་མ། གཏད་དཀར་འགྲོ་བཟང་མ་སྟེ་ལྗེ་འདྲེན་པ་དང་། ལྷག་
 པར་རྩོམ་གྲུང་རིམ་རོང་ལུ་རྩ་ཞེས་པ་དེ། ཆེ་རིང་མཆེད་ལྗེ་འི་ནང་ཆོན་མི་གཡོ་གྲང་བཟང་མའི་
 བསྟེ་གནས་བྱུང་པར་ཅན་ཡིན་པར་ས་སྤྲི་སྤྲུབ་ཐབས་ཀྱན་བརྟུས་ནང་ཆོན་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྗེ་འི་སྤྲུབ་
 ཐབས་སུ་ཞིབ་པར་གསལ། (ད) (༡༦༤)

(༡༦)

༥ འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་བཀོད་དབྱེ་བས།

༡༥ ལྟེ་ ལྟེ་ འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་བཀོད་དབྱེ་བས་ནི། ཆོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་
 དུ་དགེ་འདུན་བྲི་ཅམ་ཤོང་བའི་ཆོས་གྲ་རྩོ་བཅལ་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེའི་དབྱས་སུ་དར་ཆེན་
 གཉིས། དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་ཕེབས་སྐུ་རྩོ་བསྐྱེགས་མ། སྒོ་འཕྲུར་འོག་དུ་ཀ་བ་བརྒྱད།
 ཀ་བ་སོ་སོའི་སྒོ་མ་ཕྱ་མེ་ཏར་ཕྱེད་གཉིས་ཅམ། སྒོ་འཕྲུར་ཀ་བའི་དབྱེ་བས་ནི་བརྒྱད་ཤོམ་མ། སྒོ་
 འཕྲུར་གཡོན་དུ་བྲིམས་ར་དང་། ཞལ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ད་གནས། རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་
 བཞུགས་བྲི་བཅས།

༡༦ དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཆེ་མོའི་ནང་དུ། ཀ་བྱང་ ༡༥༠ ཀ་རིང་ ༣༤ ཀ་བའི་སྒོ་མ་ཕྱ་ནི་
 མེ་ཏར་ཕྱེད་གཉིས་ཅམ་གྱི་སྒོར་བརྒྱ། ཀ་བའི་བཟོ་དབྱེ་བས་ནི་གྲུ་བཞི་དང་། ཀ་བ། གཞུ། གདུང་
 མ་སོགས་རྒྱན་དགྲོལ་མ། ཀ་བ་གཉིས་ཀྱི་བར་ན་གྲལ་གཉིས། གྲལ་སོ་སོའི་བར་ན་རྩ་ལམ་དང་
 ཆོགས་གདན་སྐུ་དམར་གྱི་འཐུམ་ཅན་དཔངས་ལ་བྲིད་གང་ཅམ། ཀ་འཐུམ་དང་ཆོགས་གདན་
 སོགས་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་གསོ་གཉིས་ནས་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་མཆོམས་སྤྱི་གསོ་གསར་རྟིང་འཕྲོས་མཆོམས་

བརྒྱུས་ལེན་བྱ་དགོས།

༣༥ གདོང་གྲལ་གྱི་དབྱས་ཞལ་མར་གཟིགས་སུ་ཡགོང་ས་སྤྲུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཞུགས་
 བྱིང་མཁན་པོ་བྱི་པོའི་བཞུགས་བྱི། གདོང་གྲལ་གྲལ་མཇུག་ཏུ་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ཀྱི་བཞུགས་
 བྱི་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ཞལ་ཡར་གཟིགས། གདོང་གྲལ་གྱི་གཡས་ཕྱོགས་ཀ་བ་གཉིས་པོའི་མདུན་ཆོགས་
 ཆེན་དབུ་མཛད་ཀྱི་བཞུགས་བྱི། གདོང་གྲལ་གྱི་དབྱས་ནས་ཀ་ཐུང་དང་པོའི་མདུན་ཆབ་རྒྱན་དགྲོལ་
 མདོ་གྲལ་སོ་སོའི་གྲལ་འགོར་དག་བཤེས་མ་བཏང་བའི་གནས་བཟན་བགྲས་སོང་རྣམས་ཞལ་མར་
 གཟིགས་སུ་བཞུགས། གདོང་གྲལ་ནང་དག་བཤེས་ཐོན་ཟིན་ཁོ་ན་ལས་དེ་མིན་བཞུགས་འཁོད་མི་
 ཆོག །འོན་ཀྱང་རྒྱལ་སྤྱལ་རྣམས་དམིགས་གསལ་གདོང་གྲལ་དབྱར་བཞུགས་སྟོལ། དེ་མིན་གྲལ་
 སོ་སོར་བསྐྱབ་གྲལ་ངེ་ལྟ་བ་བཞིན་འཁོད།

༣༦ ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་མཆོན་བྱེད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་ཏེ། གཞུང་
 སྒོ་ཤར་སྒོ་རུབ་སྒོ་བཅས། གཞུང་སྒོ་ཤར་སྒོར་གཉིས་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱི་ཕེབས་སྒོ་དང་། རུབ་
 སྒོ་ནི་གཙོ་བོ་ང་ལས་ལྟ་བུ་བྱེད་སྟོལ། སྒོ་ཆང་མར་རི་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་ཆག་དགྲོལ་རྒྱན་ཅན་སྒྱུར་
 བཞོས་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་ལྡན་པ།

༣༧ འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་གཡས་ཕྱོགས་སུ་དོ་སྐྱོམ་ལྟ་ཅམ་འཛེག་པའི་སྤྱུག་ཏུ་གཙང་
 ཁང་དབྱས་མའི་ནང་རྟེན་གཙོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ལ་རྟེ་བའི་སྤྱུག་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྒྲོར་བ། གནས་
 བཟན་བརྒྱ་དུག །སྒྲོའི་གཡས་གཡོན་གཉིས་ལ་བློ་བོ་གཉིས། སྤྱུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་
 ཞིབ་པ་ནི། འོག་གི་དོན་ཆེན་(༣༥) འཆད་པར་འགྱུར། འདུ་ཁང་ནང་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་མི་
 དབང་པོ་ལྟ་བའི་དུས་བཞེངས་པའི་བྱམས་པ་ལྟ་ཁང་། འདུ་ཁང་གི་རུབ་ངོས་གཟིམ་སྒོ་ཤར་བཞུས་
 དཔལ་ལྡན་དམག་ཐོར་མའི་རྟེན་ཁང་བཅས།

༣༨ འདུ་ཁང་སྟེང་ཤར་བརྒྱད་དུ་མཆོད་ཁང་སྟེ་བ་ཞེས་འདུ་ཁང་སྟེང་ཤོད་བར་གསུམ་
 ལ་བཞུ་རྟེན་བྱེད་མི་དགོན་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཤག །རུབ་བརྒྱད་མཆོད་ཁང་རུབ་ཀྱི་ལས་ཤག་ཡོད་ཅིང་།
 ལས་འགན་འདྲ། འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་གཞུང་སྒོའི་སྟེང་འབྲས་སྤྲུངས་སྒྲི་སྒྲི་ཆོགས་ཡུལ་རབ་གསལ་
 ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ། དེ་ནས་ཞལ་སྟོ་གཟིགས་གཙང་ཁང་དབྱས་མའི་ཞལ་རས་ལྟ་ཁང་། དེའི་
 གཡོན་ཕྱོགས་མི་དབང་ལྟ་ཁང་གི་ཞལ་རས་ལྟ་ཁང་། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་

ཀྱི་ལས་ཤག་དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཞལ་རྒྱ་བ་གཟིགས་བཀའ་འབྱུང་ལྟ་ཁང་། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཆོགས་
ཆེན་དབུ་མཛད་ཀྱི་རུང་ཁང་།

༥༥ ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྟེང་ཐོག་གསུམ་པའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་ཞལ་ཤར་གཟིགས་སུ་རྒྱལ་བ་ལྟ་པའི་
འབྲུངས་རབས་ལྟ་ཁང་། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཞལ་ཤར་གཟིགས་བུམས་པ་མཐོང་གྲོལ་མའི་ལྟ་ཁང་།
དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཞལ་སྟོ་གཟིགས་ཇོ་བོ་ལྟ་ཁང་། དེའི་སྐྱུ་ག་དུ་འཇམ་དབྲུངས་ཆོས་རྗེའི་གསུང་
འབུམ་བཀའ་རྒྱ་མ། དེའི་སྐྱུ་ག་དུ་གིང་ལ་རང་ཆས་སུ་བཞོས་དགྲོལ་ལྡན་པ་གནས་བཟན་བཅུ་དུག་
བཅས།

༥༦ བུམས་པ་མཐོང་གྲོལ་མའི་དབུ་ཐོག་དུ་གསེར་བྱངས་རྒྱ་ཁྱེབས། དེ་བཞིན་ཇོ་བོ་ལྟ་
ཁང་གི་དབུ་ཐོག་དུ་ཡང་གསེར་བྱངས་རྒྱ་ཁྱེབས། འདྲུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟེང་གསེར་བྱངས་རྒྱལ་མཆོན་
ནམ་གངས་མི་འདྲ་བ་དང་། དབུས་སུ་འཁོར་ལོ་རི་དྲགས་པོ་མོ། གསེར་བྱངས་ཀྱི་སྟེན་རྒྱན་ཁག་
སྟེ་ཆོགས། དེ་དག་ལ་རི་མོ་དང་རྒྱན་དགྲོལ་ཡང་རང་འགར་མིན་པར་གཞུང་དང་མཐུན་པར་ནམ་
བཅུ་དབང་ལྡན་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་རི་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཆོ་ག་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་བཀོད།

༥༧ ལོ་རེ་བཞིན་བོད་ཆེད་གྲུ་པ་དང་བཅུ་པའི་མཆོམས་སུ་ས་དཀར་ཐངས་རེ་གསོལ། ལྷ་མ་
བུ་ཐིག་མའི་གོང་རྒྱན་ཅན་གྱི་ཤམ་བུ་སྟོ་ཡོལ། དབྱར་དུས་རས་དཀར་ལ་རས་སྟོན་པའི་རྒྱན་ཅན་
གྱི་རྒྱ་ཁྱེབས། དགུན་དུས་སྟོ་ཡོལ་རྒྱན་ཅན་མ། ཆོགས་ཆེན་དང་འབྲས་སྤྲུངས་པོ་བྲང་ལྟ་བུའི་
གཞུང་ཁང་། གཞན་ཡང་ཁང་ཆོན་མི་ཆོན་སོགས་ལས། དེ་མིན་སྟེར་ཤག་ཆང་མར་སྟོ་ཡོལ་རྒྱན་
ཅན་གྱི་རྒྱ་ཁྱེབས་དང་། སྟོ་ཡོལ་སྟོན་མི་ཆོག་པ་བེམས་སྟོལ་བྱེད། སྟེང་ཐོག་ཆང་མར་ཨར་ཁ་
བཅགས་ཏེ་སྤབ་བྱག་བྱ་གང་ཅམ་ཆོད་ཡོད་འདུག །སྟེན་བད་ཐོག་སོ་གཅིག་གི་ཆོད་དང་། སྟེང་
མཆོམས་སུ་སྐར་ཐིག་གིས་བརྒྱན་པ། དེ་ནས་ཕྱི་ག་མཆོམས་བར་དོ་ཕྱི་ག་ཡངས་གིང་རྒྱ་ཆེ་བ་བཅས།

༥༨ ཆོགས་ཆེན་འདྲུ་ཁང་ཆེ་མོའི་རྒྱ་བ་བརྒྱད་དུ་རུང་ཁང་ཆེ་མོ། འོག་གོད་དུ་སྤྲུམ་
རིགས་སྟེའི་རིགས་གྲུའི་སྐབས་མཁོ་དངོས་འཇོག་ཡུལ་དང་། དགོན་པའི་ནང་ཆོས་བེམས་ལས་
འགལ་བའི་ནག་ཆེན་གྱི་རིགས་བྱུང་ཆེ་བཅོན་ཁང་ཡང་བྱེད། རུང་ཁང་ཆེ་མོའི་ཐོག་སོ་གཉིས་པའི་
ནང་དོའི་ཀ་བ་བཞི་ཀ་བ་བཞིའི་དབུས་སུ་ཐབ་ཆེན། ཐབ་ཆེན་ལ་མེ་སྟོ་ཁག་གཉིས། ཐབ་མིག་
ཁག་བཞི་དང་ཐབ་མིག་རེ་རེ་སྟོ་ཆེན་རེ། ཐབ་མིག་རེ་སྟོར་རྒྱ་ནི་མེ་ཏུར་བཅོ་ལྟ་ཅམ། ཆོགས་

ཁྱོད་ནང་དུ་མི་གཅིག་ཞུགས་ན་ཡང་མགོ་མཐོང་མི་བྱལ་པ་ལྟ་བུར་གཏིང་ཟབ་ལ་བྱ་ཆེ། དེ་ནས་
སྤྲོད་ཐོག་གསུམ་པའི་ནང་དགའ་ལྡན་ལྟ་མཆོད་ཀྱི་བཞེས་སྒྲོ་ཁང་བཅས།

༡༡༥ ཆོགས་ཆེན་རུང་ཁང་གི་མདུན་རྩེ་ལ་དུ་ཇ་རྩེ་ལུས་ཕུང་མེ་ཏར་ལྟ་བུ་ཅམ་གྱི་
སྒྲོར་བྱ་ཅན་གྱི་དོ་ཅིག་ཐོག་སོ་གཅིག་ལྟ་བུ་ཅམ་ཡོད་ས་དེ་རྩིན་རེ་བཞིན་མང་ཇའི་ཇ་རྩེ་ཆང་མ་
དེར་འཁོར་ཏེ་ལོ་མང་སོང་བའི་ཇ་རྩེ་ཡོད། འབྲས་སྤྲུངས་པོ་བྲང་། ཆོགས་ཆེན་། འབྲས་སྤྲུངས་
ཀུན་དགའ་རྩ་བ་བཅས་ལ་རྣམ་ཀུན་མེ་ཏོག་འདེབས་ཉར་ཆོག་མེ་ཏོག་གི་ས་ཇ་རྩེ་ལུས་ཕུང་ནས་
སྤངས་ན་བསྐྱེད་བཟང་བར་ཡོད་པ་བཤད་སྒྲོལ་དང་། གོང་གསལ་ཁག་གསུམ་པོ་དེ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་
དགོན་པའི་ནང་མེ་ཏོག་འདེབས་ཉར་མི་ཆོག་ཅིང་། ཞལ་ངོ་གཉིས་ནས་བྲིམས་སྒྲོར་ཡང་ཡང་བྱེད།

(༡༥)

༥ འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཕུགས་དེན་གྱི་རྣམ་གཞག།

༡༡༦ འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་སྐུ་གསུང་ཕུགས་དེན་གྱི་རྣམ་གཞག་རགས་རིམ་ཅམ་
བཀོད་ན། ཆོགས་ཆེན་སྤྲོད་ཐོག་ཞལ་གར་གཟིགས་འབྲུངས་རབ་ལྟ་ཁང་དུ་དབུས་ཀྱི་གཙོ་བོར་
ལྟ་པ་གནམ་གཟིགས་མ་སྒྲོན་སྐུ་ཅན། སྐུ་རྒྱུ་ལ་གནས་ཆེན་བརྒྱད་དང་མཆོད་དེན་བརྒྱད་ཀྱི་ས། ཅན་
དན་སྐུ་ལ་སྤྲོད། ཀ་མ་རུའི་དོ། ལུ་འཇིམ། ལུ་བོ་གསེར་ལྡན་གྱི་ཟངས། གསེར་ཕྱེ་རྣམས་ལས་
བྱལ་པ། ནང་དེན་དུ་སངས་རྒྱས་རབ་བདུན་གྱི་འཕེལ་གདུང་། འབྲོམ་སྒྲོན་པའི་ཆེམས་རིང་བསྐེལ་
གྱི་གོང་བུ། རྩེ་ཙོང་ཁང་པའི་སྐུ་ཆོས་བཅས་བཞུགས།

དེའི་གཡས་གཡོན་དུ་རྒྱལ་བའི་འབྲུངས་རབས། ཞལ་སྒྲོ་ནས་བྲང་གཟིགས་རྒྱ་གར་གར་
ལེའི་སྐུ་བརྒྱན་བྲང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་ཅན་ཆེས་མང་བ་དང་། དེའི་མདུན་དུ་ཞལ་བྲང་གཟིགས་རྒྱ་སྒྲོག་
སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན་མ་བཅས་བཞུགས།

ཁ༡ དེའི་གཡོན་དུ་ཞལ་གར་གཟིགས་བྲམས་པ་མཐོང་གྲོལ་མའི་ལྟ་ཁང་དུ་གཙོ་བོ་རྒྱལ་
བ་བྲམས་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱད་པའི་སྐུ་ཆོད་ཅན་གསེར་ཟངས་ལས་བྱལ་པ་ལོངས་སྐུའི་རྣམ་ཅན། དེའི་
ནང་དེན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་ཆེ་བ་བྱ་སྒྲོང་ཅམ་ནས་རྒྱང་བ་ཡུངས་འབྲུ་ཅམ་གྱི་བར་ཡུལ་

མ་ག་རྩེ་ཤེ་ཆེན་གང་། ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་ལོ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དབུ་ལོ། ལྷན་
རས་གཟིགས་ཁ་སར་པ་ཆེའི་སྐྱ་བརྒྱན་བྱེན་ཅན། མགྱེན་པར་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་སྤྱི་ཁྱུ་པོ་དུང་
སྦྱོང་གིས་དབུས་ཁར་ནག་མཚོ་འབྲམ་དུ་ཕུལ་བའི་དུང་དཀར་གཡས་འབྱེལ་གསུམ་རྟེན་འབྲེལ་སྦྱིང་
པོས་བརྒྱན་པ་ངོ་མཆར་ཅན། ཐུགས་ཀར་ཁྱུ་པོ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་གྱི་དབུ་རྒྱན་དང་ཤེལ་སྒྲ་རིན་
ཆེན་སྤྲེལ་པ། མཁའ་འགྲོ་མ་ཤེ་བ་འབུམ་གྱི་དབུ་སྒྲ་ཉག་མ་རེ་ལས་གྲུབ་པའི་ལྷ་ནག་གསེར་མདོངས་
མ། རྩོ་བོ་ཆེན་པོའི་སྐྱ་ག་གི་བཞུགས་གདན་སྦྱོས་ཀྱིས་བཞོས་པ། རྩོ་རྩེ་གདན་ནས་བྱོན་པའི་བྱང་
ཆུབ་ཤིང་གི་མ་དུ་བོ་རྩི། ཨ་མོ་ག་བཟ། དཔལ་རྒྱ་རོ་པའི་གདུགས་དཀར་གསེར་གྱི་ཡུ་བ་ཅན་རྩེ་
མར་པ་ལ་བསྐུལ་བ། མི་ལ་བཞད་པའི་རྩོ་རྩེའི་ཟའི་ཁོག་མ། གེ་སར་ཁྱུ་པོའི་འཁོར་གསུམ་སག་
ཐག ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱི་སྐྱ་ཆོས། རྣམ་སྤྲེལ་མདུང་
དམར་ཅན་གྱི་མདུང་། གཟུངས་ཆེན་སྡེ་ལྷ་ལ་སོགས་གསེར་སྤྲེལ་བཅོ་མས་བྲིས་པ། གཞན་ཡང་
ཆོས་སྤྱིའི་རིང་བསྐེལ་མང་དུ་བཞུགས། དེའི་སྐྱ་མདུན་དུ་ཆོས་སྡེ་འདིའི་ནང་རྟེན་གཙོ་བོ་ཁྱུ་
བས་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བྱེན་པའི་ཆོས་དུང་ཁྱད་འཕགས། ཡོན་ཆབ་ཀེ་ལོ་བདུན་ཅུ་མ་གོང་བའི་
དོར་ཉིང་མི་མགོ་རྣམས་སྦྱོད་བདུན་ཆར་ཅན། དེའི་སྒོ་འཕྲོར་འོག་དུ་ཨར་ཁའི་སྡེ་དུ་ཕུག་འབུམ་
འཆལ་མཁན་རྩེ་སྡེ་དགའི་གཅིག་བཞུགས།

ག༽ དུམས་པ་མཐོང་གྲོལ་མའི་སྒྲ་ཁང་གི་ཕྱོགས་གཡོན་ན་ཁལ་སྡོ་གཟིགས་རྩོ་བོ་སྒྲ་ཁང་
དུ་གཙོ་བོ་ནི། རྩོ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་ཁྱུ་པོའི་འཛིགས་སྦྱོབ། རྟེན་རྟེན་དུ་སངས་རྒྱས་གསེར་ཐུབ་ཀྱི་
འཕེལ་གདུང་། ལྷ་རི་བྱའི་དབུ་ལོ། མོའུ་གཡ་གྱི་བྱའི་སྒྲ་མ་སྒྲུར། པའ་ཆེན་ལྷ་ཀྱི་བྱའི་ཆོས་གོས།
སྡོ་བྲག་ཕུག་དོར་གྱི་ཕུག་མཆན་དོར་བྱིལ། ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དབུ་ལོ་དང་། སྐྱ་འབྲུ་ཆང་མར་
རིན་ཆེན་སྐྱ་ལྷའི་སྤྱ་རྒྱན་བཅས། དེའི་སྐྱ་ག་དུ་བར་འབྲམས་ན་རྩུགས་སྤྱིའི་ནང་འཇམ་དབུངས་ཆོས་
རྩེའི་གསུང་འབུམ་དམ་བཅས་མ།

ང༽ དེའི་སྐྱ་ག་དུ་གནས་བརྒྱ་སྒྲ་ཁང་དུ་ཐུབ་དབང་གཙོ་འཁོར་བྱང་ཆུབ་ཤིང་ལས་གྲུབ་
པ་དང་། གནས་བརྒྱན་བརྒྱ་དུག་ཅན་དན་དཀར་པོ་ལས་གྲུབ་པ། འདི་རྣམས་ནི། སྒོན་རྒྱ་ནག་
ནས་གནས་བརྒྱན་བརྒྱ་དུག་གདན་དངས་དབུར་སྒྲ་བ་གསུམ་ཁལ་གྱི་བཞེས་དགག་དབྱེ་གྲུབ་ནས་ཐེབས་
ཁར་དད་པའི་རྟེན་དུ་རང་རང་གི་འབྲུ་འབག་རེ་ཕུག་བཟོ་མཇུག་ནས་གནང་བ། ཕྱིས་འགྲོ་མགོན་

ཆོས་རྒྱལ་འཕགས་པ་རྒྱ་ནག་དུ་ཕེབས་སྐབས་དུ་མིང་རྒྱལ་པོས་ཆོས་འཕགས་ལ་ཡུལ་བ་རིམ་བཞིན་
རྒྱལ་དབང་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་དུ་འདིར་བཞུགས།

ཅ། དེ་ནས་འབྲུངས་རབས་ལྔ་ཁང་གི་འོག་འདུ་ཁང་ཆེ་མོའི་ནང་ཞལ་གར་གཟིགས་དངུལ་
གདུང་ལྔ་ཁང་། རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་དངུལ་གདུང་། དེའི་ནང་རྟེན་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཐུགས་
ལྔ་གས་སྤྱན་གསུམ། དབུ་མཐུང་ཞུན་ཐིགས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཁ་སར་ཕུ་ཆེའི་སྐུ་རང་བྱོན་ངོ་མཆར་
ཅན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཕེལ་གདུང་མཐའ་ཡས་པ་བཞུགས། དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཚོའི་དངུལ་གདུང་། དེའི་ནང་དུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ལྔ་གས། རིང་བསྐྱེལ། གདུང་རུས། གདུང་
ཐལ་སོགས་བྱེན་ཅན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་པ་བཞུགས།

ཆ། དེ་ནས་རྫོག་ལྔ་ཁང་གི་འོག་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་ཞལ་ལྔ་གཟིགས་མི་དབང་བུམས་
ཁང་ངམ་བུམས་ཁང་གསར་པའི་ནང་རྒྱལ་བ་བུམས་པ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་སྐུ་ཆད་ཅན། སྐུ་
རྒྱ་སྤྱན་འདམ་ལས་གྲུབ་ཅིང་། (ཡུར་ལྗོག་ངག་དབང་བུམས་པའི་འབྲས་སྤྲུངས་དཀར་ཆག་དུ་བུམས་པ་
འདི་འཇམ་དབྱངས་དགའ་ལྗོའི་ལྔ་གས་བཀོད་ལྟར་སྒྲུབ་ཅོང་ནས་སྤྱན་བདག་མཛད་དེ་བཞེངས་ཟེར་བ་ཡིག་ནོར་
ཡིན་པར་མངོན་ཏེ་ལྔ་ཁང་འདི་ཆོགས་ཆེན་རྒྱ་བསྐྱེད་བུས་རྗེས་བྱུང་བས་དུས་ཚོད་འགྲིག་དཀར་བ་དང་མི་དབང་
བུམས་ཁང་ཞེས་གྲགས་པ་ལྟར་ན་མི་དབང་དུས་བཞེངས་སམ་དབྱེད་པར་འཆལ།) དེའི་ཞལ་རས་ལྔ་ཁང་
ནང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ནས་བཟུང་ཆོས་སྡེ་འདིའི་མཁན་བརྒྱད་ལྔ་མ་ནམས་ཀྱང་སྐབས་དེར་
བཞེངས་པར་སྤང་ལ། འདིའི་དངུལ་གདུང་གཉིས་པའི་ནང་དུ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་
ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་གདུང་རིལ་པོ་ལྔ་ར་བཅས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་ཞིང་དམ་པར་
བཞུགས། ཡང་ལྔ་འགྲོན་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། འཁོན་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྔ་པ་འགྲུབ། ལྔ་པ་ཆེན་
པོ། ཡོ་རྒྱུ། ལྔ་པ་བདེ་གསེགས་བདུན། བཀའ་གདམས་ལྔ་བཞི། རྫོ་རྗེ་གྲགས་ལྔ་པ་བཅས་
ཀྱིས་བསྐྱོར་བས་གཙོ་བོ་རྗེ་བརྒྱན་བུམས་མགོན་བཞུགས་པའི་གོས་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཕལ་ཆེར་མི་གཞོན་
བརྒྱ་ཕྱག་ཅམ་གྱིས་བཏེགས་དགོས་པ་གཅིག་བཞུགས། ཡང་དེ་ལས་རུང་ཟད་རུང་བ་གཙོ་བོ་མི་
ཕམ་མགོན་པོས་བུས་པ་གཅིག་བཅས།

ང། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ཀྱི་ལས་གཤམ་དང་། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་
ཞལ་རུབ་གཟིགས་བཀའ་འགྱུར་ལྔ་ཁང་། དེའི་ནང་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། རྒྱལ་བ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་

ལྷགས་བཀོད་གནང་བ་ལྟར་ས་སྤྱོད་སྒོ་བཟང་མཐུ་སྟོབས་ཀྱིས་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་བཙོ་མ་འབའ་
 ཞིག་གིས་བཞེངས་པ། ཅན་དན་གྱི་སྒྲེགས་ཤིང་། གདོང་བཀོས་བ་མིའི་པ་ཏུ་རེ་དང་། ཆོས་ཐག་
 སི་གན་པོ་འདོམ་བཙོ་བརྒྱད་མོ་འདོམ་བརྒྱད་པུ་དགུ་ཅན། དེ་དག་ཆང་མར་རབ་གནས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་
 རང་ནས་གནང་བ་བཅས་བཞུགས།

༩༥ བཀའ་འགྱུར་ལྷ་ཁང་གི་གཡོན་ཕྱོགས་ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ཀྱི་རུང་ཁང་། དེའི་
 གཡོན་ཕྱོགས་ཆོས་ཁང་སྡེ་པའི་ལས་ཤག །དེའི་སྐྱུག་ཏུ་ཞལ་ལྷོ་གཟིགས་བསྐྱལ་བཟང་ལྷ་ཁང་ནང་
 སངས་རྒྱལ་སྟོང་སྐྱོ་རྩི་མ་སྐྱོ་བརྒྱན་ལ་གྲང་གསེར་གསོལ་བ། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་རབ་གསལ་
 རྟེང་ཞལ་ལྷོ་གཟིགས་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོ་བརྒྱན་གསེར་སྐྱོ་གྲངས་པལ་ཆེར་ཆེག་སྟོང་མ་
 ཟིན་ཅིང་། ལམ་རིམ་ལྷ་ཁང་དུ་བྱབ་དབང་ནས་འཇམ་དབྱངས་དཀོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ་བར་བརྒྱད་
 པ་གཉིས་ལྷན་གྱི་བླ་རབས་ལྷ་བརྒྱུད་དུ་ག་བཅས་བཞུགས།

༩༦ དེ་ནས་འོག་ཏུ་འདུ་ཁང་ཆེ་མོའི་ནང་ཞལ་རྒྱབ་ནས་ཤར་གཟིགས་དཔལ་ལྷན་དམག་
 རྩོར་མ་འཁོར་བཅས། འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཞལ་ལྷོ་གཟིགས་གཙང་ཁང་དབུས་མའི་ནང་སྡེ་བུ་རྩོང་
 ནས་སྦྱིན་བདག་བགྱིས་ཏེ་བཞེངས་པའི་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱལ་གྱི་གསེར་སྐྱོ་ལ་བྱང་སེམས་ཉི་པའི་
 སྐས་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱོར་བ། གཙོ་བོ་གསེར་སྐྱོ་ཆེན་མོའི་ནང་རྟེན་དུ་དབྱེ་དབྱེངས་སུ་སངས་རྒྱལ་
 ཀྱི་རིང་བསྐལ་རྟ་མགོ་མར་གྲགས་པ་བདུན་དང་། སངས་རྒྱལ་གསེར་བྱབ་ཀྱི་ཆེམས། ཅོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོའི་ཆེམས། ལྷོ་བྲག་ཕྱག་རྩོར་གྱི་དབུ་ལོ། མཐིང་ཤོག་ལ་འཇམ་བུ་ཁྱུ་གསེར་གྱིས་བྲིས་
 པའི་བླ་མ་བརྒྱད་པའི་མཆན་སྤྲེགས། མགྱིན་པར་རྒྱབ་ཕྱོགས་རྒྱ་མཚོའི་འགྲམ་ནས་གདན་དྲངས་
 པའི་དུང་དཀར་གཡས་འབྲིལ། ཐུགས་ཀར་སྟོན་པའི་སྐྱོ་ལྷགས་བྲུ་གང་བ། ཐུབ་ཆེན་རྒྱ་གར་མ།
 འཇམ་དཔལ་རྩི་རྩེ། བྱང་ཁྱུབ་ཤིང་འདོམ་གང་། སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟོན་འབུམ། བགྱིས་པེའུ་བུམ།
 རྩི་ཅོང་ཁ་པས་རྩི་བརྒྱན་འཇམ་དབྱངས་དུང་ནས་དབུ་མའི་ལྷ་བྲིད་གསན་པའི་བརྩེད་བྱང་བཀོད་པའི་
 ཐུག་དཔེ་བྲིན་ཅན། སངས་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་རྩིས་སོགས་ཆད་མེད་པ་བཞུགས། གཙང་ཁང་དབུས་
 མའི་དབུས་སུ་གནས་བརྟན་བརྒྱུད་ཏུ་ག། གཡས་གཡོན་དུ་བྲོ་བོ་གཉིས་བཅས་བཞུགས།

༩༧ འདུ་ཁང་གི་གྲལ་མགོར་གཙང་ཁང་དབུས་མའི་ཕྱོགས་གཡོན་ན་བུམས་པ་ཆོས་འཁོར་
 མ་ཐོག་ཆད་ཅན། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་རྩི་ཅོང་ཁ་པའི་སྐྱོ་བརྒྱན་གསེར་བྱངས་ལས་གྲུབ་པ་ཐོག་ཆད་

མ། དེའི་སྐྱེ་མདུན་དུ་བྱལ་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་མ། གདོང་གལ་གྱི་དབྱར་ཞལ་ལྟོ་གཟིགས་འཇམ་དབྱངས་
 ཆོས་རྗེའི་འདྲ་སྐྱེ་གསུང་བྱོན་མ། སྐྱེ་ཐེང་བཅུ་གསུམ་པའི་འདྲ་སྐྱེ། དེའི་གཡོན་ཕྱོགས་ཞལ་ལྟོ་
 གཟིགས་ཀྱལ་བ་སེང་གེའི་ང་རོའི་སྐྱེ་བཞུན། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཀྱལ་བ་སྐྱེ་ཐེང་བདུན་པ་ནས་བཅུ་
 གཉིས་པའི་བར་གྱི་འདྲ་སྐྱེ་ནམས་ཞལ་ལྟོ་གཟིགས་སུ་བཞུགས།

ད། འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ལྡེ་བས་བྲིས་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། འདྲ་ཁང་ཆེན་མོའི་ལྡེ་བས་
 བྲིས་ལ་ལྟོན་པའི་མཛད་བཀུ་དཔག་བསམ་བྲི་གིང་ལྟར་བྲིམ་ཆོགས། རྟེང་དཀར་ཕྱིགས་ལ་བཙོང་
 ཁ་པའི་ནམ་ཐར་དད་པའི་འདྲ་གའོགས་ལྟར་དང་། གནམ་ཡངས་ལ་ལམ་རིམ་སྒྲ་བཀུད། ལྟོ་ཁང་
 ལ་ཀྱལ་ཆེན་བཞི། ཤར་སྒྲོའི་ཐད་སྒྲིད་པའི་འཁོར་ལོ། དདུལ་གདུང་ལྟ་ཁང་གི་ལྡེ་བས་བྲིས་རྟིང་
 པའི་འཕྲོ་འབྱུང་ལ་སངས་རྒྱས་སོ་ལྟ། ལྟོ་ལ་མ་ཉེར་གཅིག །དེའི་རྟེང་རབ་གསལ་ལ་སྒྲར་ཐང་
 བཀུ་ཅ་དང་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་འཁོར་གྱི་ལྟ་ཆོགས། འདྲ་ཁང་གི་ལྡེ་བས་བྲིས་ཞལ་ཡར་གཟིགས་
 རྒྱུས་བུ་གསུམ་གྱི་སྤྲང་མ། རོ་བཅལ་བྲི་ཀྱལ་ལ་ཙོང་ཁ་པ་ཡབ་སྐུས་བཅས་བཞུགས།

ན། འབྲས་སྤྲུངས་ཕོ་བྲང་དང་ཀུན་དགའ་ར་བར་སྐྱེ་རྟེན་ཅེ་ཆེན་སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན། ལྟར་
 ཐང་སྒྲོལ་མ་གསུང་བྱོན། རྗེ་བཀྲིས་དོ་ཁར་མ་སོགས་ཀྱི་གར་ཤར་ནུབ་གྱི་ལི་མའི་སྐྱེ་བསམ་གྱིས་
 མི་ཁྱབ་པ་དང་། རྟོད་དོར། ཀྱ་ནག་རྟིང་མ་སོགས་སྐྱེ་ཀྱུ་འགངས་ཆེ་བའི་ལི་མ་ཁྱད་འཕགས་དུ་
 མ་དང་། དགའ་ལྷན་ཕོ་བྲང་གི་རབ་གསལ་རྟིང་པར་རོ་བོ་རྗེའི་ལམ་ཡིག་ཞིང་བཀོད། འཆི་མེད་
 ལྟའི་ཁང་བཟང་། ཀུན་དགའ་ར་བ་གསར་པའི་ལྡེ་བས་བྲིས་ལ་མཁས་གྲུབ་ལོ་པར་གྱི་ནམ་ཐར་ཉེ་
 མི་ཆོས་སྐྱེ་བའི་བྱང་ཚུ་ལ། ལྷགས་ཁང་གི་ལྡེ་བས་བྲིས་ལ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ལ་འཁོར་དག་པ་ནམ་བཀུད་
 གྱིས་བསྒྲོར་བ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ། ཀྱལ་བ་རིགས་ལྟ། ཀུན་རིགས་དང་ཆོས་སྦྱོང་གི་
 རིགས་མང་བ། སེང་གཡལ་དུ་གནས་བཅུ་སོགས་དམ་པ་ཆོས་འབྱུང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱེ་མའི་ཁེངས་པ་
 འཕྲོག་རྒྱས་པ་བཅས། གསུང་རྟེན་ནི། བཀའ་འགྱུར་ཀྱུ་དཔར་མ་དང་གསེར་བྲིས་གཙོ་པའི་ཆར་
 བཅུ་བདུན། བསྟན་འགྱུར་བསྐྱིག་ཁ་མི་གཅིག་པ་བཅུ་གསུམ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་དང་ཀྱལ་བ་སྐྱེ་ཐེང་
 རིམ་བྱོན་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ཡོངས་རྫོགས་དབུས་དཔར། ལྷག་པར་ཀྱལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་གསང་
 བའི་གསུང་ནང་མའི་པར་གིང་བཀའ་ཀྱི་མ་གཞུང་གི་དམ་འབྱུར་ལ། ལྷགས་རྟེན་ཀྱལ་བ་ཡོན་ཏན་
 ཀྱི་མཆོའི་དདུལ་གདུང་ཐོག་ཆད་ཐུད་གསུམ་པ་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྱ་རྒྱན་དུ་མས་སྤྱག་པ། དདུལ་སྤང་

ཆེག་སྒོང་དུག་བརྒྱ་ལས་གྲུབ་པའི་སྤྲུལ་བྱ་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད། རྩེ་སྤྱིད་འཕྲེན་ལས་རྒྱ་མཆོད་ཆེད་
དངུལ་སྤང་བརྒྱད་བརྒྱ་དོན་གསུམ་ལས་གྲུབ་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་ཕྱ་རྒྱུ་དུ་མས་བརྒྱན་པ། པཎ་
ཆེན་འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་པའི་དངུལ་གདུང་སོགས་འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་མཐའ་ཡས་པ་
བཞུགས།

པ༽ འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྤྱ་རྒྱུ་དུ་འཇམ་དབྱངས་ལྟ་ཁང་ཞེས་
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེ་རང་ཉིད་ཐོག་མར་དེར་སྤྱབ་པ་སྤྱིང་པོར་མཛད། སྤྱབ་ཁང་རང་མོང་དེའི་
ནང་སྤྱབ་པ་མཛད་སྤྱབས་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས། སྤྱབ་ཁང་འདི་ནི། འབྲས་
སྤྲུངས་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཆགས་གཞི་ལྟ་བུ་ཡིན། ཁང་ནང་དུ་མེ་ཏུར་བཙུ་དུག་ཙམ་གྱི་སྒོར་རྒྱ་དང་།
ཐོག་ས་གཅིག་པ་ཅན། ཞལ་སྒོ་གཟིགས། སྒོ་ཤར་བལྟས། འཇམ་དབྱངས་ལྟ་ཁང་ནང་དུ་ཞལ་
སྒོ་གཟིགས་སུ་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་རང་ཕྱོན་ལོ་རེ་བཞིན་རྩེ་འབྲུར་དུ་ཐེབས་པ་སྤྱི་པོ་ཆང་
མས་མཐོང་ཆོས་དུ་གྲུབ་པ་བཅས། འདུ་ཁང་ཆེ་མོ་མ་བཞེངས་གོང་དུ་ཐོག་མར་དེར་རྟེན་འབྲེལ་
གྱི་མཛད་སྒོ་མདོ་བརྒྱད་ལས་གསུངས་པ་བཞིན་གྲུབ་པར་མཛད།

ཕ༽ འཇམ་དབྱངས་ལྟ་ཁང་གི་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཁག་གཉིས་ཡོད་པས།
གཡས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནང་པ་རྩེ་ཏ་འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་པའི་སྤྱ་གདུང་དང་། གཡོན་གྱི་མཆོད་རྟེན་
ནང་བླ་མ་དབུ་མ་པའི་སྤྱ་གདུང་བཞུགས། བླ་མ་དབུ་མ་པ་ནི་རྩེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་མི་དང་
མི་ཕྱད་པ་བཞིན་ཉིན་རེ་ལྟར་གསུང་ཆོས་གསན། འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་པ་ནི། རྩེ་སྤྱིད་གསུམ་གྱི་
ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་རྒྱུ་དུ་བྱགས་འཛིན་མཛད། སྤྱི་བ་གཉེར་བ་རྣམས་ནས་འཇམ་དབྱངས་
ལྟ་ཁང་དང་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ལ་སྒོར་བ་མཆོན་སྤྱིང་བུ་སྤྱི་ལ་འདུག་ཅིང་། ལྟག་པར་འཇམ་དབྱངས་
ཆོས་རྩེའི་དགོངས་རྒྱུ་གསུམ་ཉིན་ཕྱག་མཆོད་རྩེ་ལྟར་མཛད་པ་ནི་འོག་ནས་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྤྱབས་
སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་དོ། །

(༣༥)

༥ གཙུག་ལག་ཁང་ཞེས་པ་ཐོག་མར་དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སྒོ་དང་གཞི་དང་།

དེ་ལྟར་བཞེངས་པའི་ཕན་ཡོན།

༡༥ བསྟན་པའི་གཞི་མ་མཐའ་དབུས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་སྟེང་ཅིག་མཆིས་པ་ལས།
གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་བྱུང་བའི་སྒོ་དང་གཞི་དེ་ལྟར་ཞེ་ན། སྟོན་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་བསྟན་
པ་ལ་ཐོག་མའི་སྒོ་དང་གཞི་ནི། འདུལ་བ་ལུང་གཞི་གནས་མལ་གྱི་གཞི།

བཀའ་འབྱུང་། (ལྟ། རོད་གྲངས་ ༣། ཀ་ཉགས། ག། ཐོག་གྲགས་ ༣༥༥། བ། ཡིག་ཐེང་
པ་) ལས་ (བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ། གང་དུ་སྟོན་གྱི་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་
རྣམས་ཀྱི་གནས་རུང་བར་གྱུར་སྟེ་མ་ན། གཙུག་ལག་ཁང་ཡིན་པར་གཟིགས་སོ། །ལྟ་རྣམས་ཀྱིས་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ལ་གསོལ་དོ། །དེའི་ཆེ་ཕ་རྩ་ཆ་སེ་ན་བྱིས་བདག་དག་བཟང་
ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གནས་པ་དེ་དག་བའི་རྩ་བ་དེས་སེམས་གྱི་རྒྱུད་བསྐྱུལ་ནས་འདི་སྟེ་མ་དུ་སེམས་དེ།
ཀྱི་མཐོ། །བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུག་གོ།) ཞེས་པ་
ནས། (བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་གལ་དེ་གནང་ན། འདི་ལྟར་བདག་གིས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུག་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། བྱིས་
བདག་ དེ་ལྟ་བུ་ན། རྗེས་སུ་གནང་གི་ཅིགས་ཤིག) ཅེས་སོགས་གསུངས།

གཞན་ཡང་སྟོན་སྟོན་པས་སྒྲ་མེད་ཀྱི་བདུད་རྩི་བརྟེན་པ་ན་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་གིས་ཕོ་ཉ་
བཏང་སྟེ་གདན་འདྲེན་བྱས་པར། སངས་རྒྱུ་དང་དེའི་སྟོབ་མ་རྣམས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་མི་
འཆའ་ཡི་གྲོང་དུ་ཡང་མི་འཆའ་ཡི། དགོན་པ་འཇམ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་འཆའ་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་
པར་བརྟེན། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ལ་དཔེ་སྤངས་ནས་བཞེངས་པ་གྲོང་བྱིར་སེར་སྦྱུའི་རྩ་གྲོ་རྩའི་ཀྱན་དགའ་
ར་བ་དང་། ཡངས་པ་ཅན་གྱི་སྤྱུ་རྩིང་གི་འགྲམ་གྱི་ཁང་བཟང་དང་། མདངས་ཅན་གྱི་ཀྱན་དགའ་
ར་བ་སོགས་སྟོན་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ནས་འཕགས་ཡུལ་མཐའ་དབུས་སུ་མང་དུ་བྱུང་པ།

ཁ་དྲུག་དངོས་གཞི་གཙུག་ལག་ཁང་དེ་ལྟར་བཙུགས་པའི་སྒོ་དང་གཞི་དངོས་ནི། འདུལ་བ་

གནས་མལ་གྱི་གཞི་(ལྷ། ༡། ༣༠༧། ༣། ༡། ལས་(དེ་ནས་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱས།
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཐིག་སྒྲིད་གྱི་མཐའ་གཅིག་ནས་བཟུང་། མཐའ་གཅིག་ནས་བྱིམ་བདག་མགོན་
མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་བཟུང་བ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་ལྷ་རིའི་བྱ་འཇུག་པར་བཅུ་མས་སོ། །)ཞེས་
པ་ནས་(དེ་ནས་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གོང་ནས་གོང་དུ་བསོད་ནམས་རབ་དུ་འཕེལ་བའི་
རྒྱུད་གྱིས། གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་པོ་བཙུ་དུག་དང་། ཁང་ཕྱན་དུག་ཙུ་བཙེགས་ནས། ཡོ་བྱད་
ཐམས་ཅད་རྒྱས་པར་བྱས་ཏེ།) ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་གསུང་།

ག། སྦྱིར་ཁང་པ་བཙེགས་པ་ནི། རོན་དང་བྱ་བ་མང་ལ། སྦྱོག་ཆགས་ལ་གནོད་པ་སོགས་
གྱི་དགག་བྱ་ཆེ་བས། སངས་རྒྱས་གྱིས་བཀག་ཀྱང་། དགོས་པ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་དགེ་འདུན་
གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལུང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས་པས། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
བཙེག་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། སྦྱོང་བྱེད་ཆེན་པོ་ལས་ཀྱང་རྒྱུད་གྲགས་ཅམ་གྱིས་དཔེན་པར། དགེ་
སྦྱོང་གི་དྲི་གཙང་ཁང་དེང་སང་ལྟ་ཁང་དུ་གྲགས་པ། ཐོག་བཙེགས་མ་ལྟ་མན་ཆོད་དང་། གསུམ་
དང་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བྱ་ཞིང་། དགེ་སྦྱོང་མའི་ནི་སུམ་ཐོག་ལས་མཐོ་བར་མི་བྱ་བར་འདུལ་བ་
ལུང་ལས་གསུངས། དེའི་མདུན་དུ་བྱམས་རྒྱ་མཐོངས་ཤིན་དུ་ཆེ་བ་ལུག་རོན་སོགས་གྱིས་མི་གནོད་
པའི་ཕྱིར་བྱ་རྒྱས་གཡོགས་པ། རྒྱ་མཐོངས་གྱི་ཐད་གྱི་ས་གཞི་ལ་རྫིང་བུ་གྱ་བཞི་པ་སོགས་བྱ། རྒྱ་
གར་ལྟ་བུ་ཆོད་པ་ཆེ་སར་བྱིམ་གྱི་ལོག་གསུམ་དུ་སྐར་བྱང་དུ་བ་ཅན་མང་དུ་ཡོད་པ་བྱས་པས་དེའི་
རྒྱུད་དང་། རྫིང་བུའི་རྒྱ་དང་། བསེལ་གྱི་བ་གསུམ་དགེ་འདུན་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གནས་པ་དག་
བསེལ་བའི་རྒྱུན་གསུམ་ཡིན་པར་གསུངས། བྱམས་གྱི་མདུན་སྦྱོགས་གྱི་དབུས་སུ་སྒོ་ཁང་དང་སྟེང་
དུ་བསེལ་ཁང་དང་བཅས་པ་བྱ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་རྩིག་པས་རྩ་བ་ལྟ་བུར་གྱ་བཞིར་བཅོས་པའི་ནང་
དུ། དགེ་སྦྱོང་རེ་རེ་བཞུགས་སའི་སྦྱོང་ཁང་མང་དུ་ཡོད་པ། གྲངས་ཆོད་དུ་བསྒྲིགས་པ་བརྒྱ་དང་
སྟོང་སོགས་སྐབས་བསྐྱུན་བྱ། སྦྱོང་ལམ་བཞི་གོང་གི་ཁང་མིག་རེ་རེའི་ནང་དུ་མལ་བྱི་བྱ་གང་བ་
གདན་དང་བཅས་པ་བྱས་སྟོན་དང་།

བྱས་བུམ་མ་གཏོགས་ཡོ་བྱད་གཞན་གང་ཡང་མེད་པ། བྱི་བྱ་གང་བ། གདན་དང་། རྩས་
འཁོལ་ནང་ཆོང་ཅན་མ་གཏོགས། བྱི་མཐོན་པོ་དང་གདན་བཟང་པོ་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་ལས་དུས་

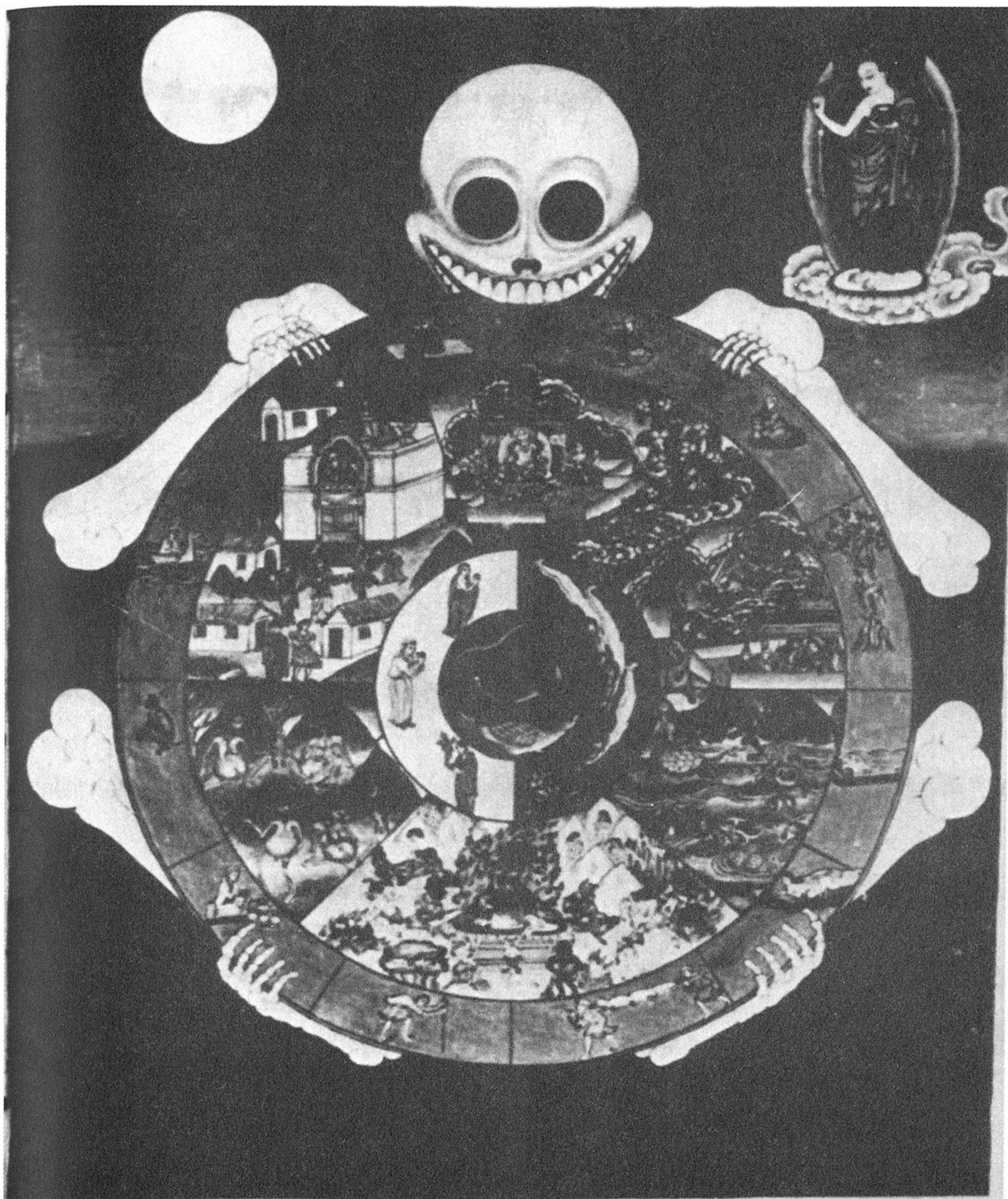

གཞན་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས། རྩ་བ་གྲུ་བཞི་པ་དང་། གྲངས་ཚད་བསྐྱེགས་པའི་ཁང་བཙེགས་
 ཐམས་ཅད་ལ་རྩའི་གཡུ་ཐིབས་ཁ་དོག་སེར་པོ་འཕ་སྟོན་པོ་ཡོད་པ། ཡང་ན་རྩ་བ་གྲུ་བཞི་པའི་ནང་
 དུ་རྩ་སོ་བཏང་བ་དང་། དེས་རྒྱན་གྱི་སྦྱིལ་བུ། ཅུ་འཕ་ལོ་མའི་སྦྱིལ་བུ་བྲ། དེའི་ཕྱི་རོལ་དུ་སྦྱིད་
 ཚལ་སྟོན་གིང་ཁོར་ཡུག་དུ་འཇུགས་དགོས་པར་གསུངས། དེས་ན་དགོ་སྟོང་དང་རབ་དུ་བྱུང་བ་
 ཆེས་མང་ན་སྟོན་གིང་མང་བ་དང་། ཉུང་ན་ཉེར་སྟོར་དུ་བྱོར་བུ་འཇུགས་དགོས་པར་གསུངས། རྒྱན་
 པོ་སོགས་མེད་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ་རྩ་བ་གྲུ་བཞི་པའི་ཕྱོགས་གསུམ་བཙེགས་གིང་། ཕྱོགས་གཅིག་
 མ་བཙེགས་ཀྱང་རུང་ཞེས་སོ། །

ང་། དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཙེག་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན་དེ་ལྟར་གཙུག་
 ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ལུང་ཁྲུངས་དང་བློག་མའི་སྒྲེང་གཞི་རིམ་ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་འདུལ་བ་གནས་
 མལ་གྱི་གཞི། (ལྟ། ༩། ག། ༣༤༧། བ། ༡)ལས་(དེས་རིམ་འདྲ་བཙེག་པ་མ་གཤེས་ནས།
 བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། གལ་ཏེ་གནས་ཁང་གསུམ་བཙེགས་ན། དབུས་སུ་དྲི་གཙང་
 ཁང་བཙེག་པར་བྱ་ཞིང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་ངོས་གསུམ་པ་ལ་ནི།
 གནས་ཁང་དགའོ། འོས་བཞི་པ་ལ་ནི། དྲི་གཙང་ཁང་གི་ཐད་ཀར་དབུས་སུ་སྟོ་གསུམ་གདོད་
 པར་བྱ་ཞིང་། གཡས་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཁང་གཉིས་སོ། །དུ་བཙེགས་སུ་བྱ་བ་མ་གཤེས་ནས། བཅོམ་
 ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་བསྩལ་པ། དགོ་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི། ལྟ་བཙེགས་སུ་བྱོ། །
 དྲི་གཙང་ཁང་ནི། བདུན་བཙེགས་སུ་བྱོ། །སྟོ་ཁང་སྟེང་གི་བསེལ་ཁང་ཡང་བདུན་བཙེགས་སུ་
 བྱོ། །དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ནི། གསུམ་བཙེགས་སུ་བྱོ། །དྲི་གཙང་ཁང་ནི།
 ལྟ་བཙེགས་སུ་བྱོ། །སྟོ་ཁང་སྟེང་གི་བསེལ་ཁང་ཡང་ལྟ་བཙེགས་སུ་བྱོ།) ཞེས་སོགས་རྒྱས་
 པར་གསུངས་པས། དེང་སངས་གནས་གང་སར་དགོ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་གཞི་གསར་
 དུ་གཏིང་བ་མང་བས། རྩེག་ཤོམ་དང་མཛེས་ཆོས་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་མ་སོང་བར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 ཀྱིས་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་པ་རིམ་ལྟར་བཞིན་དུ་བྱུང་ན་རབ། གལ་ཏེ་ཡུལ་དུས་མཐུན་ཆེན་
 གང་ཅིས་ཆེན་པས་རིམ་ལྟར་འབྱུང་དཀའ་ཡང་། མ་ཐད་དེ་དང་ཆ་མཐུན་ཅུམ་གྱི་རྩེས་སུ་འཇུག་པར་
 བཞེངས་ཐུབ་ནའང་། བཟླ་ན་པ་རྒྱས་པའི་ཆ་ཆེན་ཉག་གཅིག་དུ་འགྱུར་ངེས་པ་ལགས་སོ། །

ཅན་ གཙུག་ལག་ཁང་ཐོག་མར་རི་ལྷར་བཞེངས་པའི་སྒོར་གཞི་དང་། བཞེངས་པའི་ཚུལ་
 དེ་ལྷར་ཡིན། འོ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྒྲེབས་བྲིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་རི་ལྷ་བུ་
 ཞེ་ན། འབྲམས་ཀྱི་སྤྱི་ནང་དུ་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པའི་ཞིང་བཀོད་དང་། སྟོན་པའི་སྒྲིས་རབས་རྒྱས་
 བསྐྱས་ཅི་རིགས་པ་འབྲེ། སྤྱི་སྒྲོར་དུ་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོ་འབྲུལ་དུས་ཆེན་སོགས་
 འབྲེ། བདུད་བཞི་བཅོམ་ཚུལ་སོགས་ཀྱང་འབྲེ་རུང་། དེ་གཙང་ཁང་གི་སྒྲོའི་གཡས་གཡོན་དུ་གཞོད་
 གྱིན་ལག་ན་དོ་རྗེ་དང་། གཞོད་གྱིན་ལག་ན་བྲང་བ་ཐོགས་པ་འབྲེ། མཛོད་ཀྱི་སྒྲོར་གཞོད་གྱིན་
 ལག་ན་འབྲས་ཀྱི་མུ་གུ་ཐོགས་པ་འབྲེ། ཟས་ཁང་གི་སྒྲོར་གཞོད་གྱིན་ཅ་བ་དང་སྒྲོར་བུ་འདབ་མ་མེ་
 ཏོག་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་འཛིན་པ་འབྲེ། བསྒོ་ཁང་གི་ཁང་པར་གཞོད་གྱིན་ལག་ན་མུ་གུ་དང་བུམ་
 པ་ཐོགས་པ་འབྲེ། མེ་ཁང་གི་ནང་ན་གུལ་བུམ་མེ་སྒྲར་བ་དང་། གུལ་བུམ་གྱི་བུ་མོས་བྱེ་དོར་བྱེད་
 པ་འབྲེའོ། །གཞན་ཡང་གྱིན་བདག་མར་མེ་ཐོགས་པ། ལྷའི་ཕོ་ཉ། དགེ་སྤྲིག་གི་ཞལ་ལྗེ་གཙོད་
 པ་སོགས་འབྲེ་ཞེས་འདུལ་བ་ལྷང་ལས་དངོས་སུ་གསུངས། སྒྲན་དང་ནད་པའི་རུང་ཁང་དུ། ནད་
 པ་ཉལ་ནས་འདུག་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཕྱག་གིས་ནད་པའི་ནད་གཡོག་བྱེད་པ་དང་། དེ་
 དག་གི་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ་འབྲས་བྱེད་པ་འབྲེ། ཆབ་ཁང་ངམ་ལྗེ་བའི་སྒྲབས་སུ། དུར་བྲོད་དང་།
 ཀེང་རུས་དང་རོ་བྱ་བྲིས་ཟས་པ་ལྷ་བུ་འབྲེ། སྒོ་ཁང་དུ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གནས་དེའི་
 དཀར་ཕྱོགས་པ་དགེ་བསྟེན་མི་མ་ཡིན་རྣམས་དེའི་བྲན་གྱི་ཚུལ་དུ་འབྲེའོ། །

ཨྲ། ལུས་པར་བྱའི་དབྱེ་བར་བྱ། ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ། ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ། ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ།
ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ། ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ། ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ། ལུས་ལྷན་པར་བྱའི་ལུས་པར་བྱ།

ཆ། ཡང་རབ་དྲུག་བྱང་བ་རྣམས་འཁོར་བ་ལ་སྒྲིབས་སྒྲིབས་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་ཁང་དུ་
སྤྱིད་པ་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྡེ་པ་འབྲེ་བར་གསུངས།

འཆི་བ་མི་རྟག་པ་ནི། སྤེན་པོ་ཁྲོས་པའི་གཟུགས་སུ་འཆི་བ་དག་གི་བདུད་དམར་པོ་དེས་
འཁོར་ལོ་ཆ་ལྡེ་པ་འབྲེ་བ་དང་། འཁོར་ལོ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་དུག་གསུམ་མཆོན་བྱེད། ཡག་། ལྷུ་ལ།
བྱའི་རྣམ་པ་འབྲེ། གཡས་སུ་དཀར་པོ་འབྲེ་བ་ནི། མཐོ་རིས་དང་། དེར་འགྲོ་མཁན་རྣམས་མཆོན།
གཡོན་དུ་ནག་པོ་འབྲེ་བ་ནི། ངན་སྲོང་དང་དེར་འགྲོ་མཁན་རྣམས་མཆོན། འཁོར་ལོ་ཆ་ལྡེ་པ་ནི།
ངན་སྲོང་གསུམ་དང་ལྷ་མི་བཅས་མཆོན། ལྷ་མ་ཡིན་ནི་ཆ་ཕྱེ་ནས་གཏོགས་སོ། །དེའི་ཕྱི་རོལ་
དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྲེ་བར་གསུངས། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་མཆོན་
ཚུལ་གཉིས་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་ཆོག །སྟེང་གི་རྣམ་མཁར་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྟུགས་རྗེ་ཅན་བཟང་
པོའི་བཞུགས་སྤངས་ཅན་གྱིས་ཐུག་གཡོན་སྐྱབས་སྐྱོན་གྱིས་སྐྱབས་བྱེད་པ་མཆོན་བྱེད་དང་། ཐུག་
གཡས་ཀྱི་མཛུབ་མོས། ཟླ་བ་ཉ་གང་བར་ཉོན་སྤྱོད་ལས་གྲོལ་བའི་འགོག་བདེན་མཆོན་བྱེད་དུ་རྟེན་
པ་འབྲེ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འོག་དུ་གཞི་ནག་པོ་ལ་གསེར་གྱིས། བརྩམས་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་
བར་བྱ། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་འཇུག་པར་བྱ། །འདམ་བུའི་བྱིས་ན་སྒྲང་ཆེན་བཞིན། །འཆི་བ་དག་
སྤེན་པོ་གཞིམ་པར་བྱ། །གང་ཞིག་རབ་དྲུག་བག་ཡོད་པས། །ཆོས་འདུལ་འདི་ལ་སྒྲིབ་གྱུར་ན། །སྒྲིབ་
བའི་འཁོར་བ་རབ་སྤངས་ནས། །སྐྱུག་བསྐྱེལ་ཐ་མར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་པ་འབྲེ།

ཇ། གོང་དུ་དེ་ལྟར་འབྲེ་བར་བཤད་པའི་དགོས་པ་དང་། དེ་དག་གི་མཆོན་བྱེད་གཉིས་
ལས། ཐོག་མར་དེ་ལྟར་འབྲེ་བའི་དགོས་པ་ནི། དག་འདུན་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཆོགས་
པ་དང་། ཡར་མར་ཐེབས་པའི་སྐྱབས་དེ་གཟིགས་པས། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ཐུགས་ལ་ཤར་
བའི་ཕྱིར་དུའོ།

གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་གིས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་རྗེ་ལྟར་མཆོན་པའི་ཚུལ་ནི། དཀྱིལ་

གྱི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་པས་སྤྱག་བདེན་མཆོན། དབུས་གྱི་ཕག་སྤྱལ་བྱ་གསུམ་གྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་
 འབྱུང་མཆོན། གཡས་གཡོན་གྱི་དཀར་ཆ་ནག་ཆ་གཉིས་གྱིས་ལས་དཀར་ནག་གི་ལས་གྱི་ཀྱན་འབྱུང་
 མཆོན། ཕྱི་རོལ་གྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་གྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་ཀྱན་འབྱུང་
 གི་དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཟླ་ཆུན་གྱི་ཆུན་མ་ལྟར་འཁོར་བར་འཁོར་བ་མཆོན། དེ་དག་ཐམས་
 ཅད་འཆི་བདག་གི་སྟོ་བར་གནས་ཤིང་ཁས་འཛིན་པ་ནི། སྤྱག་ཀྱན་གཉིས་ལས་མ་གྲོལ་ཕྱིན་ཆད་
 འཆི་བདག་གི་ཁ་ནས་མི་ཐར་བ་མཆོན་པའོ། །འགོག་ལམ་མཆོན་ཚུལ་ནི། རྟེན་གི་ནམ་མཁར་
 སངས་རྒྱས་བཞེངས་པའམ་བཟང་པོའི་བཞུགས་སྤངས་ཅན་གྱིས་ལམ་བདེན་སྟོན་པ་དང་། བོང་
 གི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ལམ་བདེན་སྟོན་པའི་བཀའ་མཆོན། ཟླ་བ་ཉ་གང་བས་ཉོན་མྱིབ་རྣམ་པར་
 དག་པའི་དག་ཆ་འགོག་བདེན་མཆོན་པ་བཅས་སོ། །

ན། སྤྱིར་རབ་དུ་བྱུང་བ་ལ་གནས་ཁང་དུ་རི་མོ་སྤྲོ་ཆོགས་འབྲི་བ་དོན་དང་བྱ་བ་མང་བའི་
 དགག་བྱ་ཡོད་པས། རི་མོ་འབྲི་བ་སོགས་ལུང་ལས་དངོས་སུ་བཀག་ཀྱང་། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་དེ་ལྟར་འབྲི་རུང་བ་ལུང་ལས་གསུངས། འོ་ན་གོང་དུ་བཤད་པའི་རི་མོའི་རྣམ་གཞག་
 དེ་ལྟར་འབྲི་བའི་ལུང་ཁྲུངས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། ཆུན་དུ་གཞུང་ལུགས་འབུམ་སྤྱག་བཅོ་བརྒྱད་
 ཐུགས་ལ་འཛིན་པ་པུ་ཏ་ཆེན་པོ་སྟོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་འདུལ་འབྲེལ་བཅོམ་བརྒྱག་མ། (བཟླན་
 འབྱུར་བྱ། པོད་དེ་བ་༡༣༤ །ཀ་ཏྲགས། ཡུ། ཤོག་གངས་༣༣༡། བ། ཡིག་ཐེང་༤)ལས)རབ་དུ་
 བྱུང་བའི་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ལ་རི་མོ་འབྲི་བ་ཉིད་དུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ན། གང་དེ་ཅི་ཞིག་
 བྱི་བར་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། སྟོར་གནོད་སྤྱིན་ལག་ན་དོ་རྩེ་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབྲེའོ། །སྟོ་
 ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རི་མོ་བྱི་བར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྱར་རོ། །ཅི་
 འདྲ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་ཆ་ལྷ་པ་སྤྱར་ཞེས་བྱ་བ་སྟོས་ཏེ། འདིར་ཆ་ལྷ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤྱས་ནི། འགྲོ་
 བ་ལྷ་པོ་དེར་བསྟན་ཏེ། ལྷ་དང་མིའི་ཆ་དག་ཕྱོགས་གང་དུ་བྱི་བར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར། དེའི་
 རྟེན་དུ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་སོ། །(ཞེས་པ་ནས། (བཤང་བ་དང་ཕྱི་བའི་སྤྱབས་སུ་དུར་བྲོད་དག་གམ་
 མགོ་བོའི་བྲོད་པ་དག་གོ།) ཞེས་སོགས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

དེ་རྒྱུ་ལུ་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཚུལ་དང་། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕྱེ་བས་
 བྲིས་སོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དགག་དགོས་ཚུ་མཆོན་དུ་མར་བཏེན་ངེས་པ་ཅན་དུ་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་
 དུ་མ་ལས་གསུངས་ཤིང་། དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཡང་མདོ་ཕྱོགས་ལ་བཏེན་པ་དང་། རྒྱགས་
 ཕྱོགས་ལ་བཏེན་པ་གཉིས་ལས། རྒྱགས་ཕྱོགས་ལ་ཡང་རྒྱུད་ཕྱེ་བཞི་སོ་སོའི་གྲ་ཆང་དང་། གླ་མེད་
 ལ་ཡང་། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ། དབྱེས་དོར། དུས་འཁོར་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་བས།
 དགོན་ཕྱེ་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འདོན་ཆོག་དང་མཐུན་པའི་ཕྱེ་བས་བྲིས་དང་། བསྐྱང་རྫས་
 སོགས་བྱེད་པ་ལས། དེ་མིན་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་གང་དང་མ་མཐུན་པར་རང་འགར་གཙུག་ལག་
 ཁང་དུ་མིང་བཏགས་ནས་བཅེགས་པ་ནི། བྲིམ་པའི་གྲོང་བཅེགས་པ་དང་གཉིས་སུ་མེད་པས། དེས་
 ར་རང་རང་གང་མོས་ཀྱི་རི་མོའི་རྣམ་གཞག་མི་བྱེད་པར་མདོ་རྒྱུད་བསྟན་བཅོས་ལ་བཏེན་པ་ཤིན་
 ཏུ་གལ་ཆེ་བ་བཅས་སོ། །

ཐམས་ཅད་དེ་རྒྱུ་ལུ་གཙུག་ལག་ཁང་མཆོན་ཉིད་ཆང་བ་བཞེངས་པ་དང་། སངས་
 རྒྱལ་གྱི་གསུང་རབ་འབྲི་རྒྱུ། དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མཆོད་པ་བྱེད་པ་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་
 མི་བྱབ་པ་ནི། བུམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ། (ལྟ། ༥༧། ས། ༤༧། ར། ༩) ལས་
 (གདུགས་དང་རྒྱལ་མཆོན་བ་དན་དང་། འདི་དང་ཕྱེད་བ་བྱུགས་པ་ཡིས། །ཤུག་ཐུབ་ལ་མཆོད་
 རས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷག་པ་ཡིན། །དགེ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་ཞིང་། །དེ་ཆེ་སངས་
 རྒྱལ་ཆོས་དང་ནི། །དགེ་བའི་ལས་ཀྱང་བུས་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷག་པ་ཡིན། །ཤུག་སེང་
 གའི་བསྟན་པ་ལ། །བསྐྱབ་གཞི་ཡང་དག་སྤངས་ནས་ནི། །ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷག་པ་ཡིན། །དགེ་
 འདུན་ལ་ཡང་ཆོས་གོས་དང་། །ཞལ་ཟས་དང་ནི་བདུང་བ་དང་། །སྟུན་གསོས་སྒྲ་ཆོགས་སྟུན་པ་
 རྣམས། །ཕུལ་ནས་ང་ཡི་བསྟན་ལ་ལྷག།) ཅེས་གསུངས་ཤིང་། དེར་མ་ཟད་དེ་རྒྱ་བུའི་བསྟེན་
 བཀྱར་མཆོད་པ་བྱེད་པའི་སྒྲ་པོ་རྣམས་རྒྱལ་བ་བུམས་པའི་བསྟན་པ་ལ་འདུས་པ་གསུམ་གྱི་འཁོར་དུ་
 འདུས་ནས་གྲོལ་བར་ལུང་དེའི་འཕྲོས་ནས་(དེ་ཡི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱང་ནི། །ཆོ་འཕུལ་གསུམ་གྱིས་
 འདུལ་བར་འགྱུར། །དེ་ཆེ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཟག་ཟད་འགྲོགས་ན་བདེ་བར་འགྱུར། །དེ་
 ཡི་འདུས་པ་དང་པོ་ནི། །ཉན་ཐོས་སྤྲིད་པ་བཅད་གྱུར་པ། །དུང་ཕུར་ཕྱག་དགྲ་བྱེ་བ་དུག །ཆང་

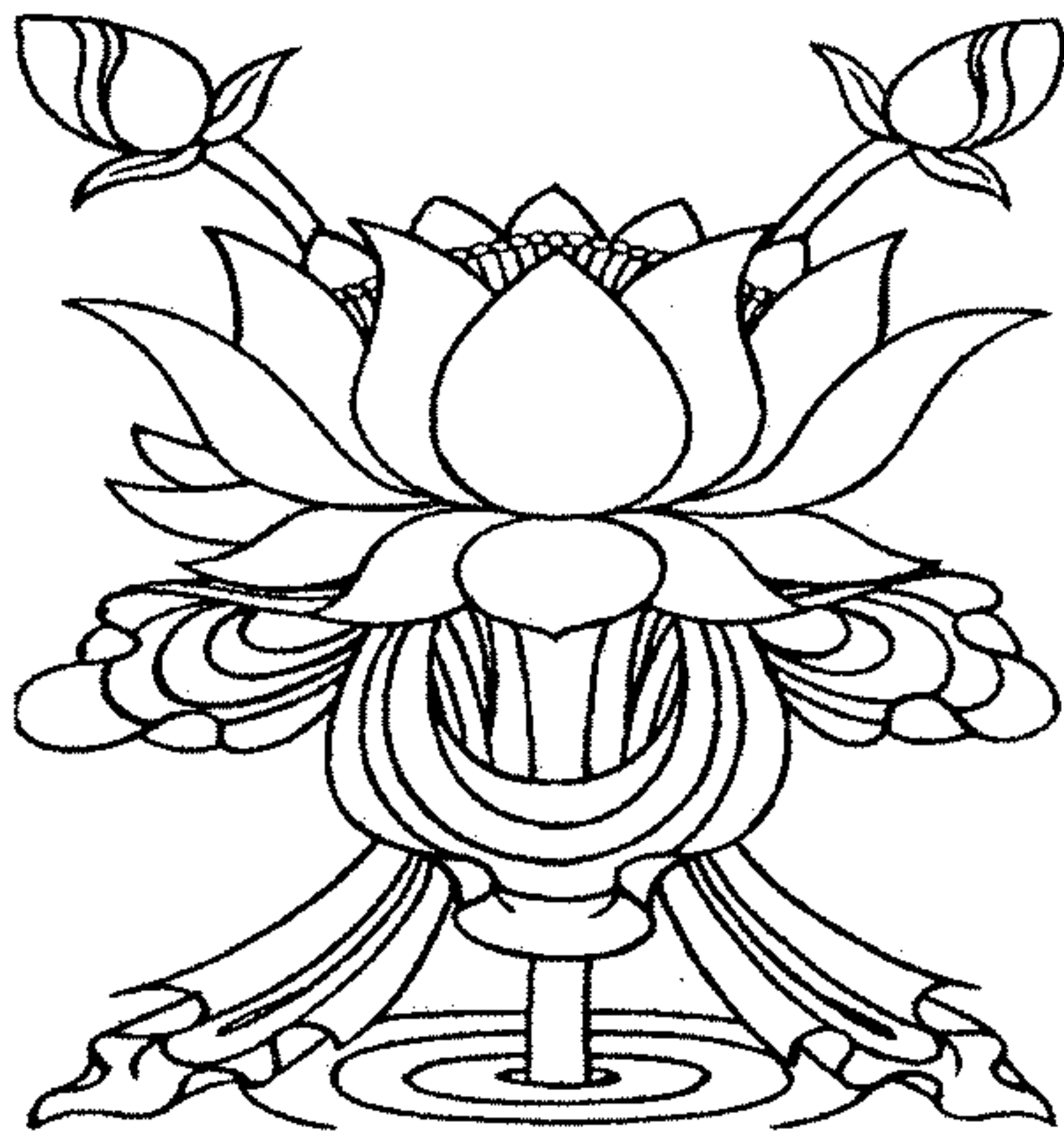
བའི་ཉན་ཐོས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་འདུས་པ་གཉིས་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་
བའི། །དུང་ཕུར་ཕྱག་དགུ་བྱེ་བ་བཞི། །ཆང་བའི་ཉན་ཐོས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །དེ་ཡི་འདུས་པ་
གསུམ་པ་ནི། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱུར་བ། །དུང་ཕུར་ཕྱག་དགུ་བྱེ་ཕྱག་གཉིས། །ཆང་བའི་
ཉན་ཐོས་འབྱུང་བར་འགྱུར། །) ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་དང་། འདུལ་
བ་ལུང་རྣམ་འབྱེད་སོགས་ལས་ཀྱང་ཆོས་གསལ་བར་གསུངས་སོ། །

དེ་ རྟེན་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་ཤིང་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཚུགས་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་
བཟུང་པའི་གཞི་མ་ཉག་གཅིག་ཡིན་ལ། ཡུལ་དུས་གང་དུ་སངས་རྒྱལ་གྱི་བཟུང་པ་དར་ན་ཡང་། ཐོག་
མར་དགོན་གནས་ཤིག་ཕྱག་བཏབ་པ་ལ་རག་ལུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས། སངས་རྒྱལ་ཞལ་བཞུགས་
དུས་གཙུག་ལག་ཁང་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་གོང་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། སངས་རྒྱལ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་རྗེས་
སྤྱང་གཏད་རབས་བདུན་སོགས་ཀྱི་རིང་ལ་འཕགས་ཡུལ་ཁ་ཆེ་བལ་པོ་སོགས་སྤྱང་གོན་གནས་མང་དུ་
བྱུང་ཚུལ་རྒྱ་གར་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སྤྱང་གསལ་བ་ལྟར་དང་། སྤྱོད་སྤྱོད་དཔོན་ཐོ་བཙུན་དང་།
བདེ་བྱེད་བདག་པོ་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དང་པོའི་སྤྱོད་དཔོན་ལྟ་བུ་བཀའ་བཞུགས་ཏེ། གང་དུ་བྱ་
རིའི་བུའི་གནས་སྤྱང་གསལ་བ་ཆེན་པོའི་ཆོས་བཟུང་ན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་
དར་བར་འགྱུར་བའི་མཚན་མ་དང་། གལ་ཏེ་མིའུ་གལ་བུའི་གནས་སྤྱང་བཟུང་ན་ནི། དབང་ཆེ་བ་
ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འཕེལ་བ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པའི་མཚན་མར་གཟིགས་ནས། བྱ་རི་བུའི་འབྲུངས་
ཡུལ་དུ་བྲམ་ཟེའི་གོང་ནི་སྟོང་། ཁོང་གི་མཆོད་རྟེན་གཅིག་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་པོ་སྤྱང་ན་མེད་གྱིས་རྒྱ་
ཆེར་མཆོད་ནས་སངས་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་ཁང་ཆེན་པོ་གཅིག་བཞེངས། དེར་བྲམ་ཟེའི་སྤྱོད་དཔོན་སྤྱང་མཆོད་
གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་བཙུན་བཞེངས། གནས་དེར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་བཞེངས་
པར་བྱས། དེ་ནས་སྤྱང་གསལ་ལས་སྤྱོད་སྤྱོད་སོགས་ཀྱིས་དེར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བཟུང་པ་རྒྱལ་པོ་བྱས་སོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་གུབ་ཆེན་གེ་མ་པ་ལ་ཞེས་བྱ་བས། བཟུང་པ་ལ་གང་ཕན་གཟིགས་
ཤིང་དབྱེད་པ་ན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་གཙུགས་པ་ལས་ལྟག་པ་མེད་པར་གཟིགས་ནས། རྒྱལ་པོར་སྤྱོད་
བ་བཞེས་ཏེ་བྱི་ཀླ་མ་ལ་སྤྱོད་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས། ཇོ་པོ་རྗེ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་གས་ཀྱང་སྤྱོད་

མ་གོང་མའི་ནམ་ཐར་རྗེས་སུ་བསྐྱུངས་ཏེ་རྒྱ་གར་ནུ་ལེན་དྲ་སོགས་དགེ་འདུན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་
 མང་པོའི་ཞལ་འཛིན་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་སྟོང་ཕྱག་མང་པོ་བསྐྱུངས། རང་གི་སྤྲུལ་སྟོབ་ནམས་ལ་
 ཡང་འདུས་བྱས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་བཞེངས་པ་ལས་ལྷག་པར་མེད་པ་བཀའ་བསྩལ་
 པས། འབྲོམ་དང་ཁུ་རྩོག་སོགས་བཀའ་གདམས་པའི་བསྐྱེད་གཉེན་ནམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་རང་གི་
 གནས་གཞི་རེ་གསར་དུ་བརྩིགས་ཤིང་དེར་བཀའ་གདམས་ལྷ་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་རིང་ལུགས་གཙང་
 མ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད་པ་བཅས།

དེ་བཞིན་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་དགའ་ལྷན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྲིང་ཕྱག་བཏབ། རྗེ་
 དུས་གསུམ་མཁུན་པས་ཀམ་འི་དགོན་ཆེན་ཕྱག་བཏབ། ཕག་གྱའི་སྟོབ་མ་མེ་ཉག་སྟོམ་རིང་གིས་
 འབྲེ་གྱང་མཐེལ་ཕྱག་བཏབ། འཁོན་དགོན་མཆོག་རྒྱལ་པོས་ས་སྐྱའི་ཆོས་གྲ་ཆེ་མོ་ཕྱག་བཏབ་པ་
 ནས་རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྷན་པ་ཆེན་པོས་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་ཕྱག་བཏབ་
 རྗེ་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་སྟོབ་གཉེར་སྟོམ་སྐྱབ་ནམ་པར་དག་པ་སྐྱེ་དགྱའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དཔལ་དུ་
 ད་ལྟའི་བར་བཞུགས་པ་ལགས་སོ། །

ལེའུ་གསུམ་པ།

《 ༡་༡ - ༡་༡ 》

༥ གྲུ་དམངས་ལས་བྱེད་སྟོགས་ཀྱི་གནས་སྤངས།

- ༡་༡) གྲུ་ཆང་བཞིའི་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཆེན། མི་ཆེན། དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས། ལས་
སྡེ། དགེ་བཤེས།
- ༡་༢) ལོ་འཁོར་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐོག་ཇི་ཡོད། ཆོས་གྲུའི་གོ་རིམ་ཕྱག་ལེན།
- ༡་༣) ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་རིམ་པ།

(༡༡)

༥ འབྲས་སྤྲུངས་གྲ་ཚང་བཞི་འཛིན་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཚན་མི་ཚན།

དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས། ལས་སྡེ། དགེ་བཤེས་སྡ་སྤྱལ།

༡༡༽ རྒྱ་ལྗོངས་འབྲས་སྤྲུངས་གྲ་ཚང་བཞི་འཛིན་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཚན་མི་ཚན། སྡོ་མང་གྲ་ཚང་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཚན་ཆེ་ཁག་ ༤ འབྲིང་ཁག་ ༡ རྒྱུང་ཁག་ ༤ སྡེ་ཁང་ཚན་བརྒྱ་དྲུག་ཡོད་པའི་ནང་ཚན། **ཆེ་ཁག་བཞི་ནི།**

- ༡ ཏར་གདོང་ཁང་ཚན།
- ༢ བསམ་སྒོ་ཁང་ཚན།
- ༣ གྲུང་རུ་ཁང་ཚན།
- ༤ བྲ་སྡེ་ཁང་ཚན།

༥ ཁང་ཚན་འབྲིང་ཁག་བརྒྱད་ནི།

- ༡ ལྷ་འབྲུམ་ཁང་ཚན།
- ༢ ཏ་དཔོན་ཁང་ཚན།
- ༣ གཞུང་པ་ཁང་ཚན།
- ༤ མངའ་རིས་ཁང་ཚན།
- ༥ རྒྱུང་རྒྱུ་ཁང་ཚན།
- ༦ བྲ་སྡེ་ཁང་ཚན།
- ༧ འཆད་པ་ཁང་ཚན།
- ༨ བྲ་བྲལ་ཁང་ཚན།

༩ ཁང་ཚན་རྒྱུང་ཁག་བཞི་ནི།

༡ འགག་གིང་ཁང་ཚན།	༢ རེབ་ཅ་ཁང་ཚན།	༣ རྒྱ་བཟང་ཁང་ཚན།
༤ ཐེ་པོ་ཁང་ཚན་བཅས།		

ཁ» སྒྲོ་མང་གྲ་ཆང་ཁོངས་གཏོགས་མི་ཆན་༡༡ ཡོད་དེ།

༡ མཆོ་ཁག་མི་ཆན།

༢ སྒ་ཤུལ་མི་ཆན།

༣ འབྱུར་བྱེད་མི་ཆན།

༤ རྟོར་མི་ཆན།

༥ ཐོར་ཚོད་མི་ཆན།

༦ ཁལ་ཁ་མི་ཆན།

༧ དགོན་ལུང་མི་ཆན།

༨ ཐག་རིང་མི་ཆན།

༩ བཙན་པོ་མི་ཆན།

༡༠ དགའ་གདོང་མི་ཆན།

༡༡ བོད་གཞུང་མི་ཆན།

༡༢ ལ་མོ་མི་ཆན།

༡༣ ལམ་པ་མི་ཆན། ༡༤ ལུང་སྤྱ་མི་ཆན་སོགས་ཡོད་ལ། མི་ཆན་གཞན་པལ་ཆེ་བ་ནི་མི་ཆན་

སྤྲ་མ་ནམས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་འདུས་པ་ལས་ཕྱིས་ཟུར་དུ་ཆོགས་པ་མེད་པ་ལྟ་བུར་གྱུར།

ག། འབྲས་སྤྱིང་གྲ་ཆང་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཆན་༡༩ ཡོད་དེ།

ཆེ་ཁག་༡ འབྲིང་ཁག་༦ རྒྱུང་ཁག་༡༥།

༥ རྒྱུང་ཁག་ཆེ་ཁག་གསུམ་ནི།

༡ ཆ་བ་ཁང་ཆན།

༢ ལུ་ཁང་ཁང་ཆན།

༣ ཀོང་པོ་ཁང་ཆན།

༥ འབྲིང་ཁག་རྒྱུག་ནི།

༡ རོང་པོ་ཁང་ཆན།

༢ ལྷོ་པ་ཁང་ཆན།

༣ མི་ཉག་ཁང་ཆན།

༤ སྤོམ་འཁོར་ར་ཁང་ཆན།

༥ རྒྱ་ཁོར་ཁང་ཆན།

༦ ཉག་རེ་ཁང་ཆན།

༥ ཁང་ཆན་རྒྱུང་ཁག་བཅོ་ལྔ་ནི།

༡ རྒྱ་ཁང་ཆན།

༢ ལྷོ་ལ་ཁང་ཁང་ཆན།

༣ གཙང་པ་ཁང་ཆན།

༤ རྩེད་ཐང་ཁང་ཆན།

༥ དཔེ་ཐུབ་ཁང་ཆན།

༦ གོ་པོ་ཁང་ཆན།

༧ བ་ར་ཁང་ཆན།

༨ ཉང་པོ་ཁང་ཆན།

༩ སྤྱིང་ཁང་ཆན།

༡༠ ལྷན་མ་ཁང་ཆན།

༡༡ དབྱས་སྟོད་ཁང་ཆན།

༡༢ གྲགས་པ་ཁང་ཆན།

༡༣ གུ་གེ་ཁང་ཆན།

༡༤ རྒྱལ་རོང་ཁང་ཆན།

༡༥ རྒྱས་པ་ཁང་ཆན་བཅས་ཡོད་ལ། དེ་ལྟར་སྟོ་མང་ཁང་ཆན་བཅུ་དྲུག་དང་། སྟོ་སྒྲིང་ཁང་ཆན་
ཉེར་བཞི་ཁོངས་གཏོགས་སྟེ་ཁང་ཡང་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་གས་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་སྟེ་ཁང་སྟོ་སྟེ་
ནང་གྲ་གས་ཡང་ཇི་སྟེད་གཅིག་གཤའ་ལ།

ང་། བདེ་ཡངས་གྲ་ཆང་དང་སྒྲགས་པ་གྲ་ཆང་ཁོངས་གཏོགས་ཁང་ཆན་དང་མི་ཆན་ཟུར་
དུ་གང་མེད་ཅིང་། ཐུས་སུ་ཤར་སྟོར་གྲ་ཆང་དང་རྒྱས་པ་གྲ་ཆང་། འདུལ་བ་གྲ་ཆང་བཅས་ལ་
ཁང་ཆན་དང་མི་ཆན་ཞེས་ཟུར་དུ་མེད་པར་མ་ཟད་གྲ་ཆོགས་ཡང་དམིགས་བསལ་མེད། འོན་ཀྱང་
དེ་དག་གི་མཁན་པོ་སྟོ་སྟོ་གཉིས་ཀྱི་ཁོངས་གཏོགས་དགེ་བཤེས་རྣམས་གཞུང་ནས་བསྐོས་བཞག་མཛད་
སྟོལ།

ཅ ། འབྲས་སྤྱངས་པ་གྲ་ཆང་བདུན་གྱི་ཁོངས་གཏོགས་མིན་པར་
གཞུང་ཁང་ལྟ་བུ་ཇི་ཡོད་ཅི་ན།

༡ འབྲས་སྤྱངས་སྟོ་བྱང་།

༢ འབྲས་སྤྱངས་ཀུན་དགའ་ར་བ།

༣ འབྲས་སྤྱངས་བཀྲིས་ཁང་གསར།

༤ འབྲས་སྤྱངས་ཆོགས་ཆེན།

༥ འཇམ་དབྱངས་ལྟ་ཁང་།

༦ འབྲས་སྤྱངས་སྟེ་གསོ།

ཆ» འབྲས་སྤྲུངས་ལྟ་བུ་ལ་དག་འདུན་གྱི་ཞལ་གྲངས་ཇི་ཙམ་ཞེ་ན།

སྒྱིར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གྲ་ཆད་ནི་ ༥༥༠༠ དང་། འོན་ཀྱང་སྒྱི་ལོ་(༡༧༥༩) རབ་བྱུང་ ༡༦
པའི་ས་བྱི་ལོར་ཡགོང་ས་སྐུ་སྤེང་བཅུ་བཞི་པ་མཆན་བདག་མཛད་སྒྲིའི་སྐབས་མཛོད་ཆུང་ལས་
བྱེད་པ་ནས་གྲ་གྲངས་ཞིབ་དུ་བཙུགས་སྐབས་དག་འདུན་༡༧༩༠ ཙམ་ཞེས་གྲགས།

ཇ» འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་དང་གྲ་ཆད་བཞིའི་ཁོངས་གཏོགས་ལས་སྡེ་ཇི་ཡོད་ནི།

- ༡༥ གཙོ་བོ་ཆོས་འཆད་ཉན་དོ་དམ་བྱེད་པོ་གྲ་ཆད་བདུན་གྱི་མཁན་པོ་ ༥།
- ༡༦ མཁན་པོ་ལས་བྱེད་གྲ་དམངས་བཅས་ཡོངས་ཇོགས་ལ་ཆོས་བྲིམས་བྱེད་པོ་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་ ༣།
- ༡༧ ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་ཆབ་ ༤།
- ༡༨ ཞལ་འདོན་དབུ་བསྐྱལ་མཛད་མཁན་ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ ༡།
- ༡༩ ཕྱག་བདེ་བ་རྣམས་ལ་དམིགས་བསལ་བསྟོན་ཏོགས་བྱ་མཁན་བླ་མ་དམིགས་བཙུང་མ་ ༡།
- ༢༠ ཆོགས་ཆེན་རུང་ཁང་ནང་གསོལ་ཇ་སོགས་ཆ་འཁོལ་ཐོན་གསུམ་བྱེད་པོ་ཆོགས་ཆེན་ཇ་མ་ ༣།
- ༢༡ གཞན་ཡང་ཐབ་གཡོག་ ༩ མེ་གཏོང་བ་ ༡ ཆུ་ལེན་པ་ ༤ རྣམ་ཆོད་པ་ ༡ བཅས་ཡོད་ལ།
- ༢༢ ཆོགས་ཆེན་གཙུག་ལག་ཁང་སྡེ་ཇ་མོད་བར་གསུམ་ལ་མེ་རྒྱན་སོགས་ཀྱི་བསྟོན་ཏོགས་བྱེད་པོ་
མཆོད་ཁང་གར་རྒྱབ་གྱི་སྡེ་པ་ཁག་ ༣།
- ༢༣ མང་ཇ་ཆོགས་སྐབས་ཆོགས་བད་འབུལ་མཁན་ཆབ་སྐད་པ་མཆོད་ཁང་གར་རྒྱབ་ནས་ ༣།
- ༢༤ ཉན་རེ་བཞིན་སྤྱོད་མང་ཇའི་སྐབས་གཞི་བདག་གཏོར་མ་འབུལ་མཁན་དང་གཏོར་གསོལ་
འདེབས་མཁན་ ༡།
- ༢༥ འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྡེ་ཇ་མོད་བར་གསུམ་གད་དར་བྱ་མཁན་ཆོགས་ཆེན་གད་པ་ ༩།
- ༢༦ སྒྲིལ་སྒྱིན་བདག་ཁག་ནས་དག་འདུན་རྣམས་ལ་དམིགས་ཏེ་སྒྲིལ་འཇགས་མཛད་པའི་གཏོང་
ཐེབས་ཉར་ཆགས་བྱས་ཏེ་དུས་ཐོག་དུ་བསྟེན་བཀུར་འབུལ་མཁན་འབྲས་སྤྲུངས་སྒྱི་གསོ་ ༣
དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྒྱི་ཕྱག་ ༣ རྩོམ་ཕྱག་དང་གཙང་ཕྱག་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་།
- ༢༧ འབྲས་སྤྲུངས་པོ་བྲང་སྡེ་པ་ ༡ དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གད་པ་སོགས་བཅས།
- ༢༨ བཀའ་བསྟན་སྒྱི་དང་རྟག་པར་རྒྱལ་བ་སྐུ་སྤེང་ན་རིམ་གྱི་གསུང་འབུམ་གད་དུ་བཞུགས་པའི་

འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱན་དགའ་ར་བ་ལ་དཔར་ཁང་སྡེ་པ་ ༡།

༡༥༽ བཀྲིས་ཁང་གསར་སྡེ་པ་ནི་རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཆང་ཁོངས་ནས་ཕེབས་པ་ལྟ་བུ་ལམ་སློལ་དུ་བྱེད། །

༡༦༽ འོ་ན་གྱ་ཆང་སོ་སོར་ལས་སྡེ་ཇི་ཡོད་ཅེ་ན། གྱ་ཆང་མཁན་པོ། ཆོས་སྤྱི་ཉི་ཤེས་པོ་དག་བསྐྱོས། རྒྱན་དུ་བསྟེན་བཀྱར་ཁྱ་མཁན་གཉེར་ཆང་གཉིས། འདོན་པའི་དབུ་མཛད་གཅིག། ཆོགས་པའི་སྐབས་བལྟ་རྟོགས་བྱེད་པོ་ཆབ་རིལ་དང་ཆབ་གཡོག། རུང་ཁང་ནང་ཇ་མ་དང་ཇ་གཡོག། ཐབ་གཡོག་བརྒྱད་མེ་གཏོང་བ། རྒྱ་ལེན་པ། གྱ་ཆང་སོ་སོའི་ཆོས་སྤྲུང་བ། གད་པ་བརྒྱད། དག་འདུན་གྱི་སྤྱི་རྣམ་ཆང་མ་བདག་བཟུང་བྱེད་པོ་གྱ་ཆང་ཕྱག་སྤྲུག་བཞི། སྤྱི་རྣམ་ལ་འཛིག་རྣམ་དང་། བཀོས་རྣམ་སོ་སོར་ཡོད་པས་ཕྱག་སྤྲུག་ནས་དེ་དག་མ་འདྲེས་པར་དག་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་དུས་ཐོག་དུ་ཕྱལ་དགོས། གཞན་ཡང་མགོན་ཁང་དུ་མགོན་པོ་བ་དག། མགོན་གཡོག་གཉིས། ཕྱག་སྤྲུག་ཁང་དུ་རབ་གསལ་དགོན་གཉེར་གཉིས། གྱ་ཆང་གི་སྡེ་དང་ཤོད་བར་གསུམ་ལ་མིག་བལྟ་བྱེད་པོ་གྱ་ཆང་ཁང་གཉེར་གཅིག་བཅས་དེ་དག་ནི། གྱ་ཆང་ཁག་བཞི་ལ་རུང་བད་ཅུ་མ་མ་གཏོགས་པལ་ཆེར་འདྲ། གཞན་ཡང་སྡོ་མང་དང་སྡོ་གསལ་སྡིང་གཉིས་ལ་སྡོ་མང་ཁང་ཆན་༡༦ དང་སྡོ་སྡིང་ཁང་ཆན་༡༧ ཡོད་ཅིང་། ཁང་ཆན་དེ་དག་གི་ཁོངས་གཏོགས་སྤྱི་ཁང་ཆེས་མང་ཡོད་པས། ཁང་ཆན་དག་གན་དང་སྤྱི་གན། དེ་མིན་ར་སྐྱོར་གན་པ་བཅས།

༡༧༽ ཁོང་དུ་བཤད་པའི་ལས་སྡེ་དངོས་དང་། ལས་སྡེ་དངོས་མིན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཆར་གཏོགས་ཇི་སྟེད་གཅིག་བྱུང་བས། དེ་དག་བསྐྱོ་གཞག་གང་ནས་བྱེད་ཅེ་ན། མཁན་པོ་གང་ཡོད། ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་༡ ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་༡ འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་གསོ་༡ ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཁང་སྡེ་པ་༡ དབུར་གནས་སྡེ་པ་༡ འབྲས་སྤྲུངས་པོ་བྱང་སྡེ་པ་༡ འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱན་དགའ་ར་བའི་དཔར་ཁང་སྡེ་པ་༡ བཅས་ཤོད་གཞུང་ནས་བསྐྱོ་གཞག་མཛད། གྱ་ཆང་སོ་སོའི་དག་བསྐྱོས་དང་དབུ་མཛད། གཉེར་ཆང་གཉིས་ནི། མཁན་པོས་བསྐྱོ་གཞག་མཛད། གྱ་ཆང་སོ་སོའི་ཆབ་རིལ་ཆབ་གཡོག། ཆོས་སྤྲུང་བ་དགོན་གཡོག་གྱ་ཆང་ཁང་གཉེར། རབ་གསལ་དགོན་གཉེར་བཅས་གཉེར་ཆང་གཉིས་ནས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད། གྱ་ཆང་ཕྱག་སྤྲུག་མཁན་པོས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་སློལ་དང་། སྡོ་སྡིང་ལྟ་བུ་ལ་མདོ་ཕྱག་དང་སྤྲུག་མཛོད་ཅེས་ཁག་གཉིས་ལྟ་བུ་དང་། འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཇ་མ་དང་ཇ་གཡོག་གད་པ་སོགས་ནི་སྤྱི་གསོ་གཉིས་ནས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད་སློལ། ཆབ་སྐྱད་པ་དང་།

གཏོར་གསོལ་བ་སོགས་ནི་མཆོད་ཁང་སྡེ་པ་གཉིས་ནས་བསྐྱོ་བཞག་གྱེད།

ཐད། འབྲས་སྤྲུངས་ལ་སྒྱུ་ལོ་(༡༧༥༧) སྐབས་དགེ་བཤེས་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ཡོད་ཅིང་།
དགེ་བཤེས་མཆོན་བཏགས་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་དེ། དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ། དགེ་བཤེས་
ཆོགས་རམས་པ། དགེ་བཤེས་སྒྲིང་བསྒྲེ། དགེ་བཤེས་དོ་རམས་པ་བཅས། དགེ་བཤེས་མཆོན་
བཏགས་སྟོར་ཞིབ་པ་འོག་གི་དོན་ཆོན་(༤༧) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར། གཞན་ཡང་
སྤྱལ་སྤྱུ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཇི་སྟེད་གཅིག་གདའ་ལ། ཆོགས་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱུ། གྲ་ཆོང་སྤྱལ་སྤྱུ།
ཁང་ཆོན་མི་ཆོན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱུ་སོགས་གོ་གནས་དབང་གིས་རྣམ་གྲངས་མང་། བོད་དུ་སྤྱལ་སྤྱུ་ཇི་ལྟར་
བྱུང་ཚུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་པར་གཟིགས་ན་དཔའ་བོའི་གཙུག་ལག་སྤྱིང་བའི་ཆོས་འབྱུང་དང་།
འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་དོར་ཆོས་འབྱུང་གསེར་གྱི་དེབ་ཐེར་དུ་གསལ།

དད། འོན་སྤྱལ་སྤྱུ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་ཚུལ་དང་། སྤྱལ་སྤྱུ་འི་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ཇི་
སྟེད་གཅིག་གདའ་བས་དེ་དག་གི་ཁྲུངས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་བྱུང་སེམས་ཀྱི་མཛད་པ་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ནང་ཕན་ཚུན་མདོན་སུམ་གྱི་སྦྱོད་ཡུལ་ལས། ཐ་མལ་པ་
རྣམས་ཀྱིས་དཔག་པར་དཀའ་ལ་འོན་ཀྱང་རགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ན།

ནད། བྱང་ཚུབ་སེམས་པ་བསམ་བཞིན་དུ་སྦྱིད་པར་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་
གིས་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་གཉིས།
༡ བྱང་སེམས་མོས་པ་སྦྱོད་པ་འདོད་པར་ལས་ཉོན་གྱིས་སྒྲེ་བ།
༢ ས་ཐོབ་པའི་བྱང་སེམས་ངན་འགྲོར་སྒྲོན་ལམ་གྱིས་སྒྲེ་བ།
༣ བསམ་གཟུགས་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཐོབ་ཀྱང་འདོད་པར་སྒྲེ་བ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒྲེ་བ།
༤ སྤྱལ་པས་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་སུ་སྒྲེ་བ་དབང་འབྱོར་པའི་དབང་གིས་སྒྲེ་བ་བཅས། དེ་དག་གི་
ཁྲུངས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་གྱི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཙུ་གཅིག་པ་སྦྱོད་པ་དང་མཐར་ཐུག་པའི་ལེའུ་ལས། (སྒྲོ་
ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་ལས་དང་ནི། གཞན་ཡང་སྒྲོན་ལམ་དག་དང་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་འབྱོར་
པའི། །དབང་གིས་སྒྲེ་བར་འདོད་པ་ཡིན།) ཞེས་གསུངས།

པད། བྱང་སེམས་རྣམ་སྒྲིན་གྱིས་སྒྲེ་བ་འཛིན་པ་ནི། ས་བརྒྱ་ལ་རིམ་བཞིན་ཕལ་ཆེར། འཇམ་
བུ་སྒྲིང་དང་། སྒྲིང་བཞི། སུམ་རུ་ཙུ་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན། འཕུལ་དགའ། གཞན་

འཕུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། རྟོང་གི་བདག་པོ་དང་། རྟོང་གཉིས་པའི་བདག་པོ། གནས་
གཙང་གི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་ཏེ། (དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱེང་བ་ལས། འཇམ་གླིང་
དབང་ཕུག་ཆེན་པོར་གྱུར།) ཅེས་པ་ནས། (གནས་གཙང་ལྷ་ཡི་བདག་པོར་གྱུར། །) ཅེས་སོགས་
ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །གཞན་ཡང་རྒྱན་སྒྲུང་སོགས་ནས་བྱང་སེམས་བསམ་བཞིན་སྤྲོད་པར་སྐྱེ་
བ་འཛིན་པའི་རྒྱ་བརྒྱད་ཅེས་དང་། ཡིད་ལུས་ལེན་ཚུལ་སོགས་དང་སྤྱར་ཏེ་གཞུང་བཤད་ཀྱི་སྒྲོས་
པ་ཆེས་མང་ཡང་སྐབས་དོན་པོར་བ་དང་ཡིག་ཆོགས་ཆེ་བས་ངལ་བའི་རྩོལ་བ་མ་བགྱིས་སོ། །

(༡༧)

༥ འབྲས་སྤྲུངས་ལ་ལོ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐོག་ཇི་ཡོད་དང་།

ཆོས་གྲུའི་གོ་རིམ་ཕུག་ལེན།

༡༥ ལྟ་ ༥ འབྲས་སྤྲུངས་ལ་ལོ་འཁོར་ཆོས་ཐོག་ཇི་ཡོད་ནི། ལོ་འཁོར་ཆོས་ཐོག་བརྒྱད་
ཡོད། ཟླ་ཆོས་བཞི། ཉི་ཤུ་ཆོས་ཐོག་གཉིས། བཙུ་ལྷ་ཆོས་ཐོག་གཉིས་བཅས། ཟླ་ཆོས་བཞི་ནི།
དབྱེད་ཆོས་ཆེན་མོ། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ། རྟོན་ཆོས་ཆེན་མོ། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ། ཉི་ཤུ་ཆོས་
ཐོག་གཉིས་ནི། དབྱར་ཆོས་དང་པོ། ས་དཀར་ཆོས་ཐོག་གཉིས། བཙུ་ལྷ་ཆོས་ཐོག་གཉིས་ནི།
ལྷ་མཆོད་ཆོས་ཐོག་དང་། བར་ཆོས་ཆོས་ཐོག་བཅས།

༡༦ ཆོས་ཐོག་འདི་དག་ཟླ་ཆོས་གང་དུ་ཆོགས་པ་དང་། ཟླ་ཆོས་གང་དུ་ཆོས་མཆམས་
འཛིན་པ།

༡༧ དབྱེད་ཆོས་ཆེན་མོ་ནི། བོད་ཟླ་གསུམ་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་བོད་ཟླ་བཞི་པའི་ཆོས་གསུམ་
བར།

༡༨ དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་ནི། བོད་ཟླ་ལྷུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བོད་ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་
བར།

༡༩ རྟོན་ཆོས་ཆེན་མོ་ནི། བོད་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་གསུམ་བར།

༤༥ དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ནི། བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས། བོད་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་བར།

༤༦ ས་དཀར་ཆོས་གྲ་ནི། བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་དྲུག་བར།

༤༧ དབྱར་ཆོས་དང་པོ་ནི། བོད་ཟླ་བཞི་པའི་བཅུ་དྲུག་ནས་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཆོས་དྲུག་བར།

༤༨ ལྔ་མཆོད་ཆོས་ཐོག་ནི། བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་བོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆོས་གཅིག་བར།

༤༩ བར་ཆོས་ཆོས་གྲ་ནི། བོད་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆོས་གསུམ་ནས་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་བདུན་བར།

ག༥ མང་ཇ། ག༦ ཇ། ཆོས་གྲ་བཅས་ཆོག་པའི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་ཞེ་ན།

༡༥ དཔེར་ན་ནི་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། མང་ཇ་ནི་སྤྱོད་ལག་རིས་མ་གསལ་ཙམ་ལ་ཆོག་པའི་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟེང་ནས་བྲམ་མ་དམིགས་བརྩེ་མས་དམིགས་བརྩེ་མ་ལན་དགའ་གས་དབྱངས་དང་བཅས་གསུངས། དེ་རྗེས་མཆོད་ཁང་གར་རྒྱབ་གང་འོས་སྟེག་ནས་ཆབ་སྐད་པ་འོང་སྟེ་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་གར་སྟེའི་སྟེང་ནས་(ཨ)ཞེས་པའི་སྐད་རིང་དང་། (ཏ)ཞེས་པའི་སྐད་རིང་གཉིས་དབྱངས་དང་བཅས་དགོན་པའི་སྒྲིང་ཡོངས་རྫོགས་ཆོག་པའི་བད་བཏང་སྟེ། ལན་དང་པོ་བྱང་གར་མཆོམས་དང་། དེ་ནས་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ལན་འགའ་གས་བད་དེ་ལྟར་བྱ་དགོས། སྒྲིན་བདག་བྱར་པ་ཡོད་ཆེ་(ཏ)། སྤང་ཞིག་བྱར་དུ་བསྒྲན་སྟོལ།

༡༦ དེ་ནས་དགེ་འདུན་རྣམས་རིམ་བཞིན་འདུས་ཆེ་གྲ་ལོ་བཅུ་དྲུག་སོང་བ་ལན་ཆོད་དང་། ཆོག་པའི་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱུ། ནད་པ་ཆབ་ཆེན་རིགས་བཅས་འདུ་ཁང་ནང་ཐད་ཀར་ཕེབས་ཏེ་རང་གྲལ་དུ་འཁོད་ཆོག །དེ་མིན་དགེ་འདུན་ཆང་མ་ཆོག་པའི་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་དཔལ་སྤྲུངས་ཇོ་བཅལ་སྟེང་བཞུགས་ཏེ། བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་བ་སྦྱོར་སྤྲུངས་ཐོག །བྲམ་མ་དམིགས་བརྩེ་མས་གཞུང་སྟོ་དབྱེ་བའི་སྐད་བད་བྱས་ཆེ་དམིགས་བརྩེ་མའི་དབྱངས་དང་བཅས་དགེ་འདུན་ཆང་མ་འདུ་ཁང་ནང་རིམ་བཞིན་ཕེབས་ནས་བསྐབ་གྲལ་དེ་ལྟ་བུར་རང་གྲལ་དུ་འཁོད། རྒྱལ་སྤྱལ་ཡིན་ན་གདོང་གྲལ་དབྱར་བཞུགས་སྟོལ་དམིགས་བསལ་ལས། དེ་མིན་གདོང་གྲལ་ནི་མཁས་གྲལ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ། དགེ་བཤེས་བཀའ་བཅུ། དགེ་བཤེས་ཆོག་པའི་རམས་པ། དགེ་བཤེས་ཇོ་རམས་པ་བཅས་བཞུགས། གསོལ་ཇ་བཞི་ཕེབས་ནས་གདོར་འབུལ་དང་བདག་གཞན་མས་མཇུག་བསྐྱས་ཏེ་

མང་ཇ་གྲོལ།

༡༥ དེ་ལྟར་མང་ཇ་གྲོལ་ཕྱལ་གྱི་ཆང་སོ་སོའི་ཞོགས་ཆོས་ཆོགས་དགོས། (སྒོ་མང་ལྟ་
བུར་) མང་ཇ་གྲོལ་མ་ཐག་ཆོས་གྱུར་ཕྱེབས་རིམ་གྱིས་གཡས་གཡོན་གྱལ་གྱི་རིམ་པར་བཞུགས་ནས་
ཆོས་སྤྲུང་བས་གྲལ་མགོ་སོ་སོར་སྐྱོགས་བམ་བཞག །ཆོས་གྲལ་ཡར་ཆོགས་ཀྱི་སང་ཉིན་ནས་བཟུང་
ཉིན་གསུམ་རིང་སྒོ་བ་གཉེར་འཕེལ་ཆེད་བརྒྱད་སྟོང་པ་དག་ཐོན་སྒྲོག་སྒྲོལ། གསུང་རིམ་བཞིན་གྲངས་
མ་འབྲུགས་པར་བྱེད། ཆོས་འདོན་གྲུབ་པ་དང་གྲལ་མཐུག་ནས་རིམ་བཞིན་བསྐྱུས་ཏེ་བྱར་དུ་ཆོས་
ཆོགས་ལེགས་པར་བྱ། གཞན་ཡང་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བརྒྱད་སྟོང་པ་གསུང་བྱ། དེ་ནས་དགེ་
བསྐྱོས་ཀྱིས་ལག་བཅད་བྱས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཆོགས། ཆོས་གྲལ་ཐེངས་གསུམ། གྲལ་ཇ། མང་
ཇ་བཅས་ལ་ཞལ་འདོན་རི་ལྟར་གསུངས་པ་ནི་དོན་ཆེན་(༡༡) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཐལ་སྐད་བཏང་སྟེ་སྒོར་ཆོགས་གྲོལ་ཕྱལ་འཛིན་གྱི་རང་རང་གི་གོ་སར་འཁོད་དེ་ཕན་ཚུན་
དམ་བཅའི་ཟླ་པོ་བྱེད། ཟླ་པོ་མ་རྗེད་ན་དགེ་བསྐྱོས་ལ་ཞུ་ཕྱད་ཀྱིས་དགོངས་ཞུ་བྱ་དགོས། དགེ་
བསྐྱོས་ཀྱི་ཆོས་གྲལ་སྒོར་ཡང་ཆར་ཕྱལ་བཀའ་རམས་པའི་མདུན་ནས་གོ་མ་པ་གསུམ་ཕྱིར་རྒྱར་པ་
དང་། བཀའ་རམས་སྒྱུར་དཔོན་གྱིས་ཚུད་གཞུང་སྒྱུར་ཏེ་བཀའ་རམས་སྐྱུག་དུ་དམ་བཅའ་ཚུགས།
དེ་ཕྱལ་དགེ་བསྐྱོས་ནས་འཛིན་གྱི་འོག་མ་རྣམས་ལ་བཀའ་རམས་དུག་པ་མན་ཆད་ཁོངས་ནས་བབ་
བཞུས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་བ་གཏོང་སྐབས། འཛིན་གྱི་འོག་མ་རྣམས་ཡར་བཞེངས་ཏེ་ཞུ་ཕྱད་ཀྱིས་གྲལ་
ཞབས་ཚུལ་ལྟན་བྱེད། དེ་ནས་འཛིན་གྱི་སོ་སོའི་སྒྱུར་དཔོན་ནས་བཟོ་སྐྱེད་བཅུགས་ཆར་བ་དང་།
གནས་བརྟན་བགྲེས་སོང་རྣམས་ལ་གྲོལ་བཅད་ཕུལ། བཀའ་རམས་སྐྱུག་ནས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་བར་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངལ་དུ་བ་ལ་མ་འཛེམ་པར་ཚུད་གྱི་ཡུན་རིང་ཁུར་དུ་སྒྲུང་། དེ་ནས་དགེ་བསྐྱོས་
ཀྱིས་འཛིན་གྱི་རྣམས་ལ་སྒོར་ཡང་ཞིབ་མོར་བྱས་ཐོག་དབུ་ཞུ་ཕྱད་ནས་བཀའ་རམས་སྐྱུག་ལ་གྲོལ་
བཅད་ཕུལ། དེ་ནས་དབུ་མའི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ལ་ལག་བཅད་དང་། ཕར་ཕྱིན་མན་ལ་ཟླ་གམ་གྱི་གྲོལ་
བཅད་ཕུལ་ནས། འཛིན་གྱི་རྣམས་ཡས་རིམ་ནས་གྲོལ། དེ་ནས་གཞུང་གསར་མན་བསྐྱུས་གྱི་བཅས་
རང་རང་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་གྲོལ། ཞོགས་ཆོས་གྲོལ་ཕྱལ་གྱི་ཇ་ཆོགས།

༡༦ དེ་ཡང་གྲལ་ཇ་ཆོགས་སྐབས་མཁར་ཇ་གཏོང་སྒྲོལ། འཁར་བཅ་མ་བྱུང་བར་མི་འདུ་
ཞིང་། འཁར་བཅ་དང་པོ་གཏོང་སྐབས་དགེ་འདུན་རྣམས་གྲལ་གྲག་ནས་ཕྱིར་ཕྱེབས། འཁར་བཅ་

གཉིས་པ་གཏོང་སྐབས་པལ་ཆེ་བ་གྲ་ཆང་སྒོ་འཕྱར་འོག་དུ་འཛོམས། དགེ་བཤེས། གྲལ་དཔོན་
 གྲལ་འོག་ནད་པ་དམིགས་བསལ་ཅན་དང་། ཆོགས་ཆེན་སྤྱལ་སྤྱུ་ཆེ་ཁག་རིགས་བཅས་འདུ་ཁང་
 ནང་སྡོན་དུ་ཕེབས་ཏེ་རང་གྲལ་དུ་འཁོད། དེ་མིན་སྒོ་ཁང་གི་ཉེ་འཁོར་གན་རིམ་བཞིན་འཁོད། དེ་
 ནས་དགེ་བསྐྱོས་སྒོ་ཁང་དུ་ཕེབས་པ་དང་ཆོགས་བདེའི་འཁར་བད་གསུམ་པ་བཏང་སྟེ། དགེ་བསྐྱོས་
 གྱིས་འཛིན་གྱི་ཁོ་རིམ་ལྟར་བད་བྱས་ཆེ་སྟོང་ལམ་དལ་བྱས་འདུ་ཁང་ནང་བཞུགས། གཏོང་གྲལ་
 དུ་སྐད་གྲལ་བ་དང་། འདོན་བཟང་བ། དེ་མིན་བསྐྱབ་གྲལ་ཇི་བཞིན་འཁོད། གྲ་ཇ་དང་མང་ཇ་
 གང་ཡིན་རུང་། གྲལ་ནམས་འབྱར་གྱོག་མེད་པར་མུ་ཏིག་དར་ལ་བརྒྱས་པ་ལྟར་གང་ལེགས་སུ་འཁོད་
 པ་ལས། ཕྱིག་པ་དང་ཀ་བ་ལ་བསྟེན་པ། ཁ་སྒྲ་མ་བཀའ་པར་མཆིལ་སྒྲ་བ་དོར་བ། གཉིད་དང་
 གླེང་མོ་ལག་ཅེད་སོགས་སྟོང་ལམ་མི་མཛེས་པའི་རིགས་མཐའ་དག་ལ་མི་འཇུག་པར་བྱན་ཤེས་བསྟེན་
 ནས་དགེ་འདུན་སྤྱང་གི་ཏྲོགས་བཟོད་ཡང་ཡང་ཡིད་ལ་བྱན་པར་མཛད་ནས་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་བྱ།
 གྲ་ཇ་དང་མང་ཇ་གང་ཡིན་ཡང་དམིགས་བསལ་བྱད་པར་ཅན་མ་གཏོགས་ཆོགས་མ་གྲོལ་བར་དུ་མི་
 འགྲོ། གལ་ཏེ་རྒྱུན་དབང་གིས་འགྲོ་དགོས་བྱུང་ཆེ་ཞུ་བྱད་དང་གཟན་བྱེད་གཟན་པལ་སྟེ་དགོངས་
 ཞུ་བྱེད། ལག་བདེ་བ་བསྐྱས་གྲ་བ་ནས་བྱེད། བསྐྱས་གྲ་བས་མ་འདང་ཆེ་གཞུང་གསར་ནས་ཕེབས།
 ཕྱག་བདེ་བས་སྟོང་ལམ་གྱིས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གསོལ་ཇ་ནས་འབྱུ་མ་ཞུ་བ་ལས་གང་བྱུང་མི་རུང་ཞིང་
 གྲལ་བར་དུ་འཁོ་བ་དང་བྱོས་པ་སོགས་མི་ཆོག་པའི་དམ་སྒྲག་དགེ་བསྐྱོས་ནས་བྱེད།

༥༥ གཞན་ཡང་ཆོགས་འདུ་བ་དང་འགྱེད་པའི་ཆེ་གཏམ་ངན་ཆོག་ངན་གསལ་འགྱེད་པ་
 དང་རྒྱངས་སྐད་ཀྱི་ཅི་མཆོང་པ་བརྒྱགས་པ་སོགས་འབྱ་སྟོང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་མི་བྱ་བ། གྲ་
 གསལ་སོ་སོར་སྒོ་བཅད་ནས་ཐོས་བསམ་བྱེད་པ་ལས། ར་སྒོར་ནང་དང་། བར་ཐོག་སྟེང་ཐོག་སོགས་
 ལ་ཆོགས་ནས་བཞད་གད་དང་། ལྷག་པར་གསལ་སོ་སོའི་ནང་མི་མང་འདུས་ནས་བྱེ་མོའི་གཏམ་སོགས་
 མི་བྱ་སྟེ། དམ་ཆོས་པད་མ་དཀར་པོ་ལས། (མཁས་པ་དུས་སུ་སེམས་པར་བྱེད་པ་ན། །ཁང་
 དུར་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་སྒོ་བཅད་ནས། །ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་ཚུལ་བཞིན་བསྟུ། །ལངས་
 ནས་ཞུམ་པ་མེད་པའི་སེམས་གྱིས་ཤོད། །ཅེས་གསུངས།

༥༦ ཆོགས་པར་སྦྱིན་བདག་ཁག་ནས་བགོས་ཇས་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་དང་། ཡང་སྦྱིན་བདག་
 ཟུར་བའི་འགྱེད་ཡོད་ཆེ་མཁན་པོ་དགེ་བསྐྱོས་དབུ་མཛད་གཉེར་ཆང་སོགས་སྐལ་འཕར་ཐོབ་འོས་

ནམས་ལ་སྤར་ལམ་ལྟར་དང་། ནད་པ་དང་མཆོམས་པ་བ་དགོངས་ཞུ་བྱུང་ཆེ་སྐལ་བ་སྤྲོད་སྤྲོལ།
 ཆོས་ཐོག་སྐབས་གྲུང་ཆེགས་མང་ཇ་ཡོད་ཆེ་བླ་བྲང་དུ་གྲུ་ཇའི་གོ་ཆོད་པའི་དགོངས་ཞུ་བྱེད། ཇ་
 གད་སྐབས་བླ་བྲང་སྤྱི་ཆ་བ་དང་དག་བསྐྱོས་གཉིས་ཀྱིས་ལེགས་ཉེས་སྤངས་འཛིན་བྱ། བླ་བྲང་དང་
 གཉེར་ཆང་སོགས་ཀྱི་ཆ་གཟིགས་ཆོགས་པ་ཉིད་ལ་ཁེབས་ཇེས་གཏོང་བ་ལས་སྤོན་དུ་མི་གཏོང་། ཇ་
 རོ་ཐབ་གཡོག་པས་བྱེར་ན་ཇ་མི་ཐོན་པའི་རྒྱུ་ཡོད་པས། ཇ་རོ་སྤྲུངས་ནས་འཛིན་སྤྲོལ། རུང་
 ཁང་གི་ཐབ་རྩར་སྤྱིན་བདག་དང་ཇ་མ་སོགས་སྤོ་གཙང་བའི་རིགས་མ་གཏོགས། གཙང་སྤྱི་ཆུང་བ་
 དང་། སྤོ་མི་གཙང་བའི་རིགས་མི་གཏོང་བའི་ཁུར་ལེན་ཇ་མ་དང་དག་བསྐྱོས་ནས་བྱེད། རུང་
 ཁང་ནང་ན་འགན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་གྲུ་ཇའི་ཆ་གྲང་ཆུ་ཆོད་གཙང་སྤྱི། གསོལ་ཇ་བཞེས་བྱུག་དུས་
 ཐོག་དུ་འདོན་པའི་ཆེག་མཆོམས་བཞིན་འབུལ་བྱུག་པ་གྲུ་ཆང་ཇ་མས་ཁུར་དུ་བྲང་དགོས།

༥༥ མཁན་པོ་དང་དག་བསྐྱོས་གཉིས་ནས། ཟླ་ཆོས་ལ་ཆོགས་གཏམ་བཞི་རེ། ཉི་ཤུ་
 ཆོས་ཐོག་ལ་གསུམ་དང་བཅོ་ལྔ་ཆོས་ཐོག་ལ་ཆོགས་གཏམ་གཉིས་རེ་བཅའ་ཡིག་ལྟར་ཁེབ་རྒྱས།
 དམིགས་བསལ་སྤྱི་ག་འགལ་བྱུང་ཆེ་ཉེས་འགན་ཕྱར་གསལ་ལ་གཞིགས་པའི་དམིགས་བྱུག་པའི་ཉེས་
 ཆད་བཀལ། ཆོགས་ཆེན་གྱི་མང་ཇ་གཏོང་སྤྱི་ཕྱིས་རྒྱུན་པས་ཞོགས་ཆོས་ནས་བཟུང་སྤྱི་རིམ་བར་
 གྱི་ཆོགས་ཆོས་ནམས་འབྱུར་སྤོག་ཆེ་བས། མང་ཇ་གཏོང་སྤྱི་ཕྱི་ཆུལ་ལྟན་དགོས་ལུགས་འབྲས་སྤྲུངས་
 མཁན་པོ་བྲི་པས་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ལ་བད་ལེགས་པར་སྤྲོད་དགོས།

༥༦ གྲུ་ཇ་སྤོལ་ཕྱལ་ཉིན་ཆོས་སམ་གྲུང་ཆེགས་ཆོས་གྲུ་ཆོགས། ཉིན་ཆོས་ཆོགས་སྐབས་
 དབུ་ཆོས་མ་ཁེབས་གོང་འཛིན་གྲུ་སོ་སོའི་ནང་དམ་བཅའ་ཆུགས་ཟིན་པ་དགོས། ཡར་འཆོགས་ལ་
 དམ་བཅའ་འགྲོ་བ་སྤོ་བསྤྱེད་ཁིན་དུ་ཆེ། བེང་རྟའི་སྤོལ་འབྱེད་ནས་ཕར་ཕྱིན་མན་ཆད་ནམས་བཀའ་
 རམས་པར་སྤོ་བསྤྱེད་ཞུ་བར་འགྲོ་ཞིང་། དག་བསྐྱོས་ཀྱིས་ཟླ་གམ་དང་དབུ་ཞུ་བཞེས་ཕྱལ་བཀའ་
 རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཏབ་ཐོབ་གྱི་ཆུལ་དུ་རྒྱགས་ནས་གྲུས་པས་འཁོད། དག་བསྐྱོས་ནས་སྤོར་ཡང་
 ཆར་ཕྱལ་མདུན་ནས་ཕྱིར་རུད་པ་དང་། བཀའ་རམས་དག་བཞེས་ནམས་རྟགས་གསལ་བཞེངས་ཏེ་
 དམ་བཅའ་བ་རང་རང་གི་རྩོད་པའི་ཐད་ནས་བགྲོ་སྤོང་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དུ་འབྱུར་བ་བྱེད། དེ་
 ནས་བགྲོ་སྤོང་གཉིས་བསྐྱང་སྟེ། བསྐྱུས་གྲུ་ནས་བླ་བྲང་དུ་བཙི་བཞག་ཞུ་བར་འགྲོ་སྤོལ། བཙི་
 བཞག་ཡོད་ཆེ་མགྲོགས་པར་ཡོང་སྟེ་འཛིན་གྲུར་བསྐྱེབས་ཕྱལ། དག་བསྐྱོས་ནས་སྤྱལ་སྤྱི་ཆེ་ཁག་

ལ་བད་ཕུལ་ཏེ་ལག་བད་བྱས་པ་དང་། ལྷན་དུ་ཆོག་གས།

༡༥ ལྷོར་ཆོག་གས་གྲོལ་ཕུལ་མཁན་པོས་བཀའ་རམས་པའི་འཛིན་གྲུ་བཙེ་བཞག་གནང་བ་
བཀའ་རམས་སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་ཡར་ལན་གཅིག་སྦྱོར་དགོས། དེ་མན་འཛིན་གྲུ་ནམས་རང་རང་སོ་
སོའི་ཐད་དམ་བཅའ་ཟླ་བོ་བྱེད། འཛིན་གྲུ་གཞན་ནམས་ནས་ཀྱང་གོ་རིམ་བཞིན་བཙེ་བཞག་ཞུ་བར་
ཐེབས། བཙེ་བཞག་ཞུས་གྲུབ་ཕུལ་རང་གནས་སུ་ཀྱན་སྦྱོང་ཀྱན་སྦྱོང་དལ་བཞིན་པས་འཛིན་གྲུར་
ཐེབས། བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་ཁོངས་ནས་ཆ་གཉིས་གསུམ་བབ་བཞུས་ཀྱིས་འཛིན་གྲུ་འོག་མར་
དམ་བཅའ་ཐེབས། དེའི་མདུན་དུ་བཙེ་བཞག་འཛིན་གྲུའི་སྦྱོར་དཔོན་གྱིས་གཙོ་བྱས་ཏེ་ལན་གསུམ་
སྦྱོར། དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་ལྷ་རྟོག་བྱེད། དེ་ནས་དམ་བཅའ་རིམ་གྱིས་ཚུགས། མཁན་པོ་ཟླ་བྱང་དུ་
ཐེབས་ཆོད་ཅམ་ལ་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་བཀའ་རམས་པ་ལ་གྲོལ་བད་ཕུལ། དེ་ནས་གོ་རིམ་བཞིན་གྲོལ་
ཚུལ་སྤར་བཞིན།

༡༦ གལ་ཏེ་བཙེ་བཞག་མེད་ཆོ། བཙེ་བཞག་ཞུ་མཁན་དལ་བྱས་ཡོང་ནས་འཛིན་གྲུར་
བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་དམ་བཅའ་གསུམ་པ་བཞེངས་བད་ཕུལ། ལྷོར་ཆོག་གས་གྲོལ་སྐབས་
ཐལ་སྐད་གཏོང་། བཙེ་བཞག་ཡོད་ཆོ་ལྷོར་ཆོག་གས་གྲོལ་སྐབས་ཐལ་སྐད་མི་གཏོང་བར་དལ་བྱས་
གྲོལ་བ་ཕུག་སྒོལ་དུ་མཛད། དེ་ནས་སྐུ་རིམ་ལ་ཡར་འཛོགས་ཉིན་ཆོས་དང་འདྲ། དགེ་བསྐྱོས་
ཀྱིས་ཉི་ཆོད་ལ་བདག་གས་ནས་ལྷོར་ཆོག་གས་ཆོག་གས།

༡༧ ཉིན་ཆོས་གྲོལ་ནས་སྐུ་རིམ་མ་ཆོག་གས་བར་ཆོས་དགེ་སོ་སོའི་མདུན་དཔེ་བྲིད་ལ་ཐེབས་
སྒོལ། སྐུ་རིམ་གྲོལ་ཕུལ་སྦྱོབ་གཉེར་བ་ཆང་མ་རང་ཤག་དུ་ཐེབས། དམིགས་བསལ་གྱི་ཞལ་འདོན་
ཡོད་ཆོ་སྐབས་དེར་གསུངས། དེ་ནས་དེ་ཉིན་གྱི་དཔེ་བྲིད་གང་བྱས། ཆོས་གྲུ་ཐེངས་གསུམ་ལ་
ཚོད་གྲུ་རི་བྱས། ལྷོ་བསྐྱེད་རི་བྱང་། དགེ་ཙ་གང་བྱས་ལ་ཞུ་དག་ལེགས་པར་བཏང་། འདིས་མཆོན་
དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཙ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་དགེ་བ་རྣམས་བྱང་དུ་བསྐྱོས། ཁ་
ངན་ཆོག་ངན་སོགས་མི་དགེ་བའི་རིགས་བྱང་ཡོད་ཆོ་དེ་ཕུལ་བཤགས་སྒོམ་ལ་འབད། ལུས་སེམས་
ལྷེད་ཕབ་པ་ལྷ་བྱ་མིན་པར་སེང་གེ་ཉལ་སྐབས་ཀྱིས་རབ་ལ་དགེ་བའི་གཉིད་དང་། མ་ཐ་ཡང་མི་
དགེ་བའི་གཉིད་དང་མི་འདྲེས་པ་ལུང་མ་བཞུན་གྱི་སྒོ་ནས་ཅུང་ཟད་ཅམ་ཆོས་ལྷན་གྱི་ཉིན་འཛོ་བའི་
ཕྱིར་ཉལ།

༥༥ ཆོས་མཆམས་སྐབས་ཞག་བཞི་ཐོག་སྒྱུར་ན་དང་། ཞག་ལྔ་ཐོག་དམ་བཅའ། འཛིན་གྲ་ཕར་ཕྱིན་མན་ར་སྒྲོར་སོ་སོའི་ནང་དང་། དབུ་མ་ནས་བཀའ་རམས་འཛིན་གྱི་འཕར་བར་ཐོག་དུ། བཀའ་རམས་པ་རྣམས་སྟེང་ཐོག་དུ་སྒྱུར་ན་བྱེད་སྒོལ། བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་བ་དང་གཞན་ཡང་གཞུང་ཆེན་མོའི་རིགས་སྒྲོ་འཛིན་གང་ཐོན་སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་སྒྱུར་སྤྲུངས་ཡུན་གང་རིང་བྱེད། སྐབས་འགར་མཁན་པོ་དང་དགེ་བསྐྱོས་ནས་སྒྲོར་གཡེང་ཐེབས།

༥༦ རྒྱན་དུ་མཁན་པོས་ཐུགས་གཡེངས་སུ་མ་སོང་བར་སྒྲིག་ལམ་ཀུན་གྱི་རྟིང་འཛིན་པ་དང་། དམིགས་བསལ་བྱང་ན་མ་གཏོགས་བརྩི་བཞག་ཡང་ཡང་མཛད། བརྩི་བཞག་ནི་རང་རང་ཚོད་མཆམས་གྱི་མཐའ་དཔྱོད་ནས་ཡིན། གྲ་རྒྱན་རྣམས་རང་ཡུལ་དུ་སྒྲ་མ་དགེ་བསྐྱོས། ཁང་ཆོན་མི་ཆོན་སོགས་ལ་གཡོ་སྒྱུ་མེད་པར་དགོངས་པ་ཞུས་བརྒྱན་བབ་གཟིགས་གྱིས་བྲིལ་ཆ་བྱེད། ཆོས་གྲ་དང་དགོན་པའི་སྒྲིང་གསེབ་དུ་ཡོ་བྱེད་པོར་རྒྱག་བྱང་བ་རྟེན་ན། དེ་ཕྱི་དགེ་བསྐྱོས་ལ་སྒྲོད་དགོས། མ་སྒྲུད་པར་བདག་པོས་ངོས་ཟེན་ཆེ་བརྒྱས་པ་རྟེན་བྱ། སྐབས་གང་དུ་ཡང་མིག་མང་དང་། ག་ཐར། ཁོ་སྒྲག། རྒྱ་ལེན་པ་སོགས་བྱང་ན་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་སྒྲ་མཐོན་པོས་རྒྱང་བཞགས་འདོན་དུ་འཇུག་པ་དང་། མང་ཇ། གྲ་ཇ། ཆོས་གྱི་སྐབས་གྲལ་མཇུག་ནས་ཐུག་འཆལ་དུ་འཇུག་དགོས། ཕམ་པ་བཞི་གང་རུང་གི་གཞི་ལ་ཞུགས་པ། ཆང་འབྲུང་བ། གྱི་མཆོན་རྒྱབ་པ། སྒྲ་མ་དགེ་བསྐྱོས་དབུ་མཛད་ལ་ཁ་ལན་ལག་ལན་སྒྲོག་པ། མི་ངན་དཔུང་བསྒྲིལ། དབང་མེད་གྱི་ངན་རྒྱབ་བྱེད་པའི་གཏེ་པོ་རྣམས་ཐད་ཀར་གནས་དབུང་བྱེད། རོ་ཆེན་དང་རོ་བརྒྱད་མི་ཆོག་པ་ཀུན་གྱིས་ཁུར་དུ་སྒྲང་། གྱི་བཏོན་པ་དང་། ཁ་འཐབ་ལག་འཛིན་བྱ་མཁན་བྱང་ཆེ་བབས་དང་བརྒྱན་པའི་ཆར་གཙོད་བྱེད།

༥༧ དགེ་བསྐྱོས་དང་དབུ་མཛད་སོགས་བསྐྱོ་བཞག་བྱ་སྐབས་སྒྲོ་གཟུ་པོར་གནས་ཏེ་ཕྱོགས་རྒྱང་མེད་པར་འོས་ཐོ་ཕུལ་ཞིང་། རྒྱག་པར་དགེ་བསྐྱོས་གྲ་རྣམས་སྒྲིག་ལམ་ངེས་ཆ་ཆེ་བ། སྒྲ་བརྗོད་བདེ་ཞིང་འཆུན་ཆེ་བ་རེ་བསྐྱོ། གཏེར་ཆང་ཡང་དངོས་འབྲེལ་འོས་བབས་སུར་ཡོད་བརྟགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྱི་ཞུ་འཁྱོར་ངེས་ཞིག་ལ་བསྐྱོ། མཁན་པོ་དང་དགེ་བསྐྱོས་སུ་ཐད་ནས་ཉེ་ཁ་ཕྱོགས་རྒྱང་དང་། རོ་དགའ་ཐོལ་འཛོག་སྒྲར་དོན་སྒྱུར་བྱེད་དུ་མ་སོང་བར་སྒྲིག་གཞོན་ངེས་པར་བྱེད་ཅིང་། བྲིམས་འགལ་ཆེ་ཆུང་ལ་གཞིགས་པའི་རྩད་གཅོད་བརྒྱན་རྒྱན་ལ་ཕན་ངེས་ལས་བླ་འདོད་སོགས་ལས་

འབྲས་ཁྱད་གསོད་མི་ཆོག་པར་གཅིག་མཇུག་གཉིས་སྟོན་ངེས་པར་ལས་སྡེ་དང་གྲ་མང་སྤྱིས་ཁྱར་
དུ་བྱང་དགོས་ཞེས་བྲ་མ་དག་བསྐྱོས་ཀྱི་ཆོགས་གཏམ་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཡོད་པ་བཞིན་ཕྱག་ལེན་ལ་ངེས་
པར་འཁེལ་བར་མཛད།

(༡༡)

༥ ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན།

༡༥ ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱད་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི། དཔེར་ན་ཉིན་གཅིག་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། རྩ་
རྩོ་མང་ཇར་སྤྱན་བདག་གི་རིམ་གྱོ་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་ཞལ་འདོན་དཀྱུས་ལ། ཐོག་མར་
འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་གསོལ་འདེབས་ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་མ། དེ་རྗེས་གདུགས་དཀར། གསོལ་
ར་དང་པོ་ཁེབས་ཕྱལ་ར་མཆོད་བདག་སོགས་འཁོར་བཅས་མ། དེ་མཆོམས་ཞལ་ངོ་བཀེས་པས་ར་
གནང་ཞུས་ཏེ་ལུང་འདྲན་དང་། འདས་གསོན་ཁག་གི་སྐབས་ཐོ་ཡོད་ན་སྐབས་དེར་སྟོན་སྟོན་ཞུས།
ཤེར་སྟོང་མདོ་སྐབ་ལན་གཅིག་དང་བསྒྲིག་པ། སྐབས་དེར་ཞལ་ངོ་གཉིས་ནས་ཀྱང་ཞུ་འབེབས་བྱ་
དགོས། དེ་ནས་གདུགས་དཀར་གྱི་འཕྲོས་དང་། གསོལ་ར་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་བར་ཞལ་
འདོན་ངེས་མེད། གསོལ་ར་བཞི་པ་ཐེབས་ཕྱལ་ར་མཆོད་རྒྱན་འབྲུབ་ཆོས་དབྱིངས་མ། དེ་རྗེས་
བདག་གཞན་མ། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མའི་གཏོར་འབུལ་རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བ་མ། དེ་ནས་གྲུབ་
པའི་དབང་ཕྱག་མ། སྐུ་ལྗེའི་གཏོར་འབུལ་ཆོས་དབྱིངས་བདེ་ཆེན་མ་མཇུག་བསྐྱུས་དང་བཅས་པ་
གསུངས་ནས་དམིགས་བརྩེ་མའི་དབྱངས་དང་འབྲེལ་མང་ར་གྲོལ།

༡༦ ཞོགས་ཆོས་སུ་ཞལ་འདོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། ཆོས་འདོན་ཡོད་ཆེ་སྤྱོད་བསམ་བཞིན་མེད་
ཅེས་ཤེར་སྟོང་ལན་གསུམ། མཁའ་ལ་སྤྱད་པའི་ཞེས་སེང་གདོང་མའི་གཟུངས་སྤྲུགས་བརྒྱ་ཆར་
འགྲོ་ངེས་ཀྱི་བསྒྲིག་པ་ཆར་གསུམ། བག་གས་རིགས་མ། རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཞེས་གདུགས་དཀར་གྱི་བསྟོད་
པ་དང་བསྒྲིག་པ་མདོར་ན་བཅོམ་ལྷན་མ་བྱོད་ཅེས་དང་། སྟོལ་མ་ལན་གསུམ། རྗེ་བརྒྱན་བྲ་མའི་
འཇམ་དཔལ་མཆོན་བཞིན། ཆོས་རྒྱལ་མ་དང་བདག་གཞན་མས་མཇུག་བསྐྱུས་ཏེ་ཞོགས་ཆོས་གྲོལ།
ཆོས་འདོན་མེད་ཆེ་ཆོགས་ཕྱལ། གདུགས་དཀར་འཛོ་འགྲོས་མ། གདུགས་དཀར་གྱི་ཕན་ཡོན།

སྤྲུལ་དེ་བཞིན་མ། སྐབས་དེར་བཅི་བཞག་ལྟ་བུར་གཏོང་སྟེ། འཇམ་དཔལ་མཆོན་བརྗོད་གསུངས་
མི་དགོས། དེ་མིན་པལ་ཆེར་སྤར་དང་འདྲ།

ག༽ བྱ་ཇའི་ཞལ་འདོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། སྤྱིན་བདག་གི་འདོན་བསྐྱུལ་ཡོད་ཆེ་དམིགས་
བསལ་ལུང་། དེ་མིན་ཞལ་འདོན་དགྲུས་ལ། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ། དཔལ་ལྡན་ཅ་བའི། དམིགས་
བཅི་མ། གསོལ་ཇ་དང་པོར་ཇ་མཆོད་འདྲན་པ་མཉམ་མེད། དེའི་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་སྤྱི་སྒྲོས་ལ་
འཆོ་བའི་རིགས་དང་། དག་འདུན་གྱི་སྤེར་ཕན་ཚུན་དགྲུགས་ཤིང་བྱེད་པ། བསྟན་པའི་སེལ་འཇུག་
ནག་ཆེན་གྱི་རིགས་ལ་དམིགས་ཏེ། ཤེར་སྤྲིང་མདོ་སྐྱབ་ཆར་གཅིག་གསུངས། སྐབས་དེར་དག་
བསྐྱོས་ནས་ཞུ་འབེབས་བྱ་དགོས། དེ་ནས་སྐབས་འགྲོ་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ཞེས་པའི་བར། ཡོན་
ཏན་གཞི་གྱུར་མ། རྒྱན་འཇུག་གཙོ་གྱུར་གྱིས། བསྟོད་ཆེན་བཞི་སོགས་ཆོས་སྦྱོད་རྣམས་ཏེ་འདུར་
དབྱངས་དང་བཅས་གསུངས་པ་ལས། ཞལ་འདོན་གང་བྱུང་གསུངས་མི་ཆོག་པ་དབུ་མཛད་ནས་ཁུར་
དུ་བྱངས། ཇ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆེ་གཟུངས་འགྲོ་གང་ཆེ། ཇ་བཞི་པར་ཇ་མཆོད་
འདོད་དགའི་ཆར་འབེབས། དེ་རྗེས་རྣམ་འཛོམས་མའི་གཟུངས་བྱུང་གང་མང་། དེ་ནས་མགོན་
པོའི་གཏོར་འབུལ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་གསུང་གང་ཕྱགས་ཞི་བ་མ། ལྷ་མོའི་གཏོར་འབུལ་བོ་དོང་ཕྱོགས་
ལས་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གསུང་། རབ་འབྱུམས་རྒྱལ་བ་མ། བསྟན་མའི་གཏོར་འབུལ་རྒྱལ་བ་བསྐྱལ་བཟང་
རྒྱ་མཆོའི་གསུང་། གངས་རིས་མ། གནས་ཚུང་གི་གཏོར་འབུལ་རྒྱལ་བ་ལྟ་བུའི་གསུང་། རྣམ་
དག་སྟོན་ལམ་མ། མཁས་གྲུབ་ནོར་བཟང་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱག་མ། རྒྱལ་བ་དག་
འདུན་རྒྱ་མཆོའི་གསུང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལྡན་མ། སྟོལ་མ་ཆར་གཅིག་དང་བདག་གཞན་མས་
མཇུག་བརྒྱས་ཏེ་བྱ་ཇ་གྲོལ།

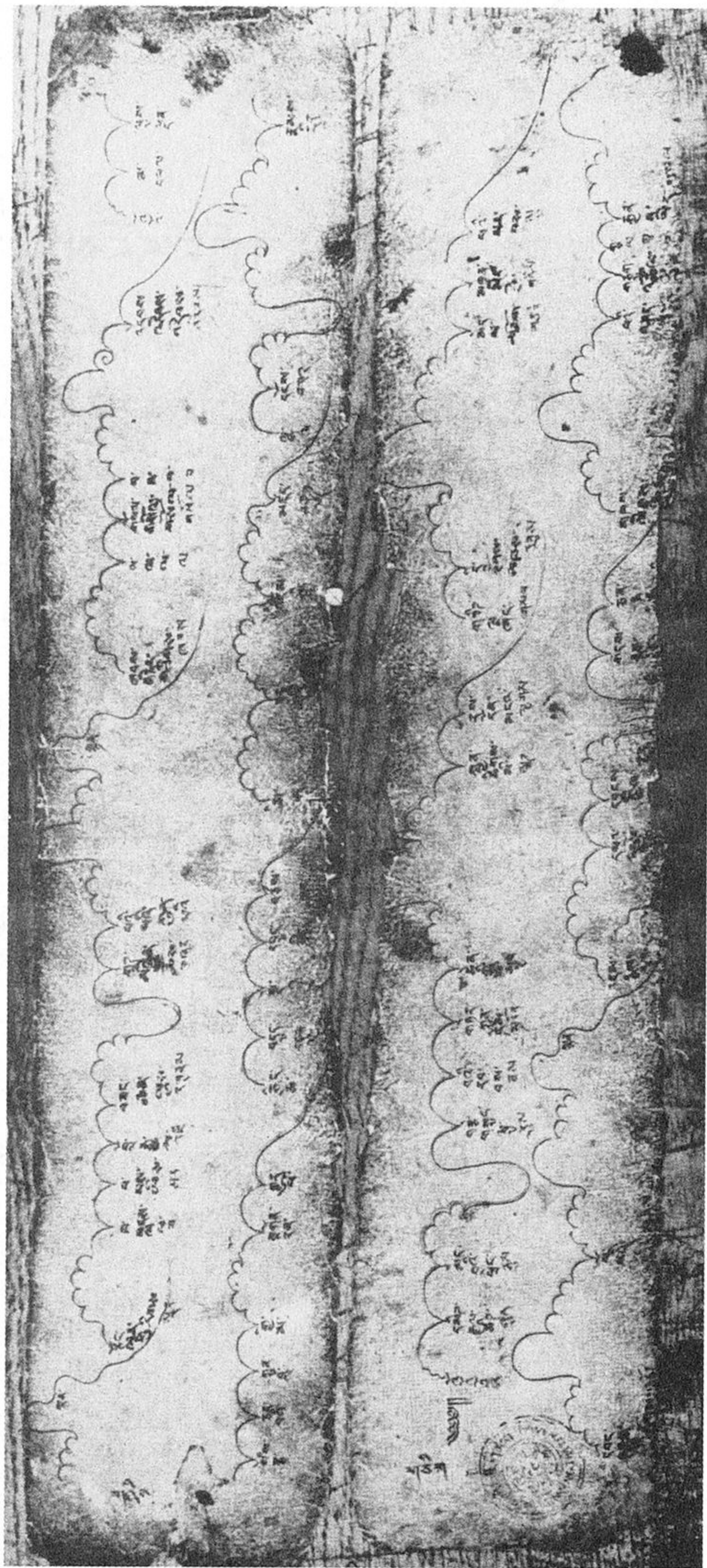
ང༽ ཉིན་ཆོས་སུ་ཞལ་འདོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། ཉིན་ཆོས་སུ་བཅི་བཞག་ཡོད་ཆེ། འཕགས་
པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་ཤེར་སྤྲིང་ཆར་གསུམ། མཁའ་ལ་སྦྱོད་པའི་ཞེས་སེང་གཏོང་མའི་
སྤྲུགས་བཞུས་དང་བསྒྲིག་པ། བདག་སོགས་རྣམས་ཀྱི། སྟོལ་མ་ལན་གཉིས། མཁྱེན་བཅིའི་བདག་
ཉིད་མ། ཆོས་རྒྱལ་མ་དང་བདག་གཞན་མ། དེ་རྗེས་མཁན་པོས་བསྟོ་བ་དང་མཇུག་དུ་ཆོགས་བཅད་
གང་གསུངས་པ་ལྡན་དུ་གསུངས་ཏེ་སྟོར་ཆོགས་གྲོལ། བཅི་བཞག་མེད་ཆེ་ཆོགས་ཕྱལ་གདུགས་
དཀར་རྒྱས་པ། རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་མ། བསྒྲིག་པ། མདོར་ན་བཅོམ་ལྡན། འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་ཞེས་ཤེར་སྟོང་ཆར་གསུམ། བརྒྱུག་པ། བདག་སྟོགས་རྣམས་ཀྱི། སྟོལ་མ་ཆར་གཉིས།
མཁྱེན་བརྩེའི་བདག་ཉིད། ཆོས་རྒྱལ་མ། བདག་གཞན་མས་མཇུག་བསྐྱུས་ཏེ་ཐལ་སྐད་བཏང་ནས་
གུང་ཆོགས་ཆོས་གྲ་གྲོལ།

ཅ། སྐྱ་རིམ་དུ་ཞལ་འདོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། སྐབས་འགྲོ་རྒྱས་པ། དགའ་ལྡན་ལྟ་བུ་མ།
དཔལ་ལྡན་རྩ་བའི་ཞེས་དམིགས་བརྩེ་མ། དེང་བརྩམས་མ་དབྱངས་དང་བཅས། དག་གི་དབང་
ཕུག་མ། གང་གི་རྟེན་འབྲུང་དང་། དབྱ་མ་འཇུག་པ་དགོང་རེ་བསྐྱལ་མཆོམས་གཉིས་རེ་གསུངས་
སྟོལ། མཇུག་ཏུ་རྟེན་ནས་འབྲུང་བའི་དེ་ཉིད། དེ་རྗེས་པོ་དུ་ལ་ཡི་གནས་མཆོག་ནས། དབྱ་བཙུགས་
ཏེ་སྟོལ་མ་སུམ་ཅུ་སྟོ་གསུམ་གསུངས། ཉིན་གསུམ་པ་ནས། སྟོལ་མ་བཞི་རེ་འཕར་ཏེ་ཆོས་དཀྱིལ་
སྐབས་སྟོལ་མ་བདུན་ཅུ་དོན་ལྡ་གསུངས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་རྗེ་ཉུང་དུ་བཏང་སྟེ་སྟོ་གཅིག་བར་
དང་སྟོ་གཅིག་ནས་ཉེར་གཅིག་བར་ཡར་ཆོགས་བཞིན་གསུངས་པ་ལ་སྟོལ་མ་ནས་འདྲ་མ་འདོན་ཚུལ་
ཞེས་གསུངས་སྟོལ། དེ་ནས་སྟོལ་མའི་ཕན་ཡོན་ལྟ་སྟོ་ལ་གྱས་མ། རྗེ་བཙུན་འཕགས་མ་སྟོལ་མ།
རྗེ་བཙུན་བཅོམ་ལྡན་འདས་མ། ལེགས་བྲིས་མ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ། སྐྱ་ཡི་སྟོན་སྤངས་མ་
དང་འདི་རིགས་ཆོགས་བཅད་ཕལ་ཆེ་བ། ཆོས་གྲའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་རྟ་ཆེན་གཏོང་སྟོལ།
དེ་རྗེས་འཕགས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཞེས་ཤེར་སྟོང་ཆར་གསུམ། བརྒྱུག་པ། སྐར་ཡང་ཤེར་
སྟོང་ལན་གཅིག་དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ཆོགས་མ་ལན་གསུམ་གྱིས་དབྱས་སེང་གདོང་མའི་མདོན་
རྟོགས་གསུངས་ནས། དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་མ་ལན་དང་པོ་རྟ་ཆེན། ལན་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་
བར་ན། ལྷན་དངས་པའི་ལྟ་ཆོགས་ཞེས་པས་བརྒྱས་དམིགས་གསལ་བཏབ་སྟེ་བསྟེན་པ་བརྒྱ་ཆར་
འགྲོ་ངས་ཀྱིས་བརྒྱུག་པ་དང་། མཁའ་ལ་སྦྱོད་པའི། གང་གི་སྟོན་ནས། བགེགས་རིགས་སྟོང་ཕྲག་
མ། མཁྱེན་པོ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་སྟོགས་ཆོགས་བཅད། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་སྟོགས་ནས་ལོ་གྲོན་
མའི་གཟུངས། དགེ་བ་འདི་ཡིས། འཇིག་རྟེན་འདྲེན་པའི་ཞེས་ཆེ་གཟུངས་གང་མང་། མཇུག་
བསྐྱུས་ཆོགས་བཅད། གཞོན་དུ་སྐྱ་ལུས། (ཨ་ར་པ་ཅ) ལན་བདུན། བརྩེ་ལྡན་ཁྱོད་ཀྱི། རྒྱལ་
བ་བྱེ་བ་མ། སྐབས་གནས་ཀུན་འདུས་མ་དང་། དུམས་ཆེན་མ་གཉིས་རེ་མོས་སུ་གསུངས་སྟོལ།
ནད་པ་ཆབས་ཆེན་རིགས་ལ་དམིགས་པའི་སྟོན་ལམ་གང་འོས་རེ་དང་བསྟན་འབར་མ། ཆོས་རྒྱལ་
མ་དང་བདག་གཞན་མས་མཇུག་བསྐྱུས་ཏེ་ཐལ་སྐད་བཏང་ནས་སྐྱ་རིམ་གྲོལ། ས་དཀར་ཆོས་ཐོག་

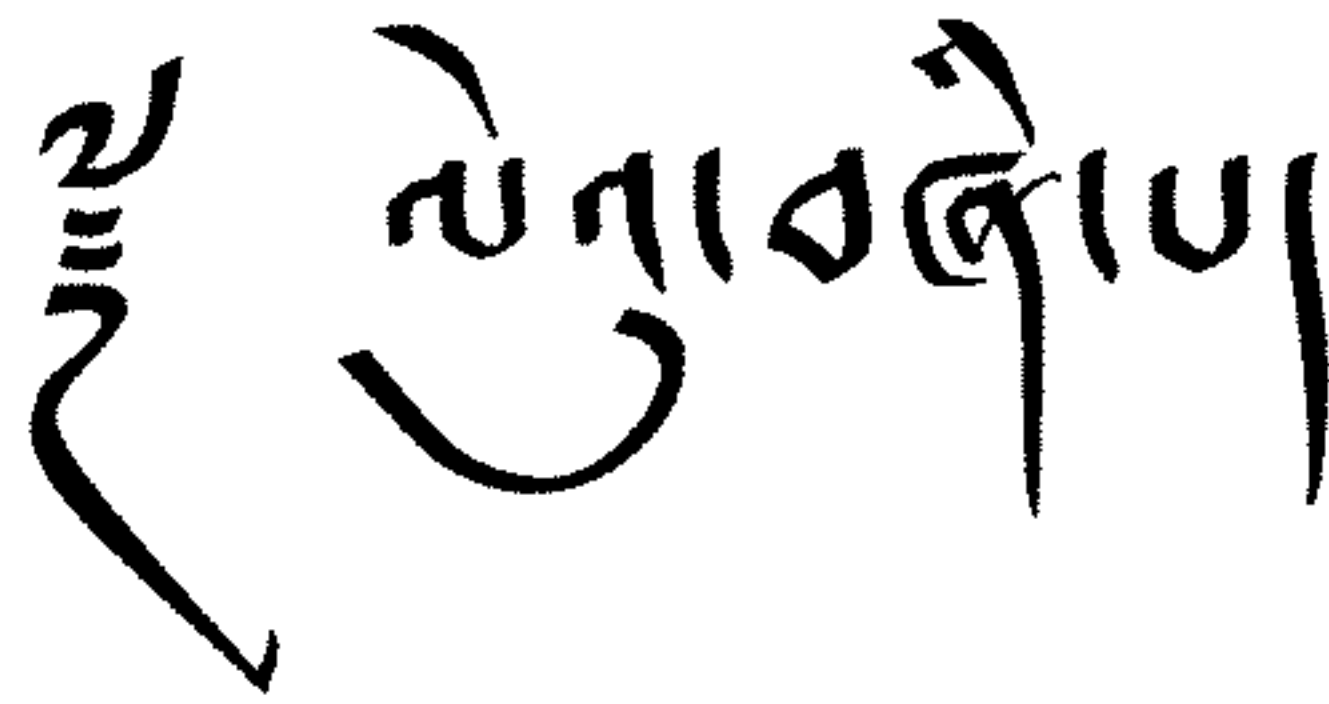

དང་། ལྷ་མཆོད་ཆོས་ཐོག་སྐབས་སྤྲོད་ཆོས་ཡོད་པའི་ཆེ་མཁན་པོ་ཆོས་གྲུ་ཐེབས་ན་ཐལ་སྐད་མ་
བཏང་བར་དལ་བྱས་ཆོས་གྲུ་གྲོལ། (འདི་ནམས་སྒོ་མང་ལྟར་རོ།)

《དབྱངས་ཡིག་རྫོགས་པ།》

《༤༡-༤༡༡》

༥ སློབ་སྦྱོང་གི་དང་ལྷན་པར་མཆན་ཉིད་གཞུང་དངོས་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་།

- ༤༡) ཉེ་འཁོར་བ་དང་སྤྱོད་གས་གཞན་ནས་གྲུ་རྒྱུན་གསར་དུ་གདན་སར་ཞུགས་ཚུལ།
- ༤༢) ཐོག་མར་སློབ་སྦྱོང་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་སློ་རིག་བར་གྱི་རྒྱགས་སྦྱོང་།
- ༤༣) མཆན་ཉིད་ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ངག་བྲིད། དེའི་སྦྱང་པོ་རྒྱན་པའི་དཔེ་རིས།
- ༤༤) དཔེ་ཐོག་ནས་གཞུང་དངོས་གཞིའི་སློབ་སྦྱོང་འགོ་ཚུགས་པ། འཛིན་གྲུ་ཇི་ཡོད། ཚུད་ཡིག་ཇི་ལྟར་ཚུད་པ།
- ༤༥) བར་ཕྱིན་འཛིན་གྲུ་བཞིའི་རྒྱགས་སྦྱོང་།
- ༤༦) དབུ་མ་ནས་མཛོད་འདུལ་བར་གྱི་སློབ་གཉེར་ཇི་ལྟར། རྒྱགས་གསལ་དགྲུག་མའི་དཔེར་བཛོད།
- ༤༧) དཔེ་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་དང་། གཞུང་སོ་སོ་དང་སྒྱུར་ཏེ་དཔེ་བྲིད་བྱ་ཚུལ།
- ༤༨) བཀའ་པོད་ལྟ་བུ་བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་གང་ལ་ཁུངས་བཞེན་པ། གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས།
- ༤༩) དག་བཤེས་རྒྱགས་སྦྱོང་དང་དག་བཤེས་མཆན་བཏགས།
- ༥༠) རྒྱད་གྲུ་སྒྲུབ་ཏེ་གྱི་བྱང་བ་དང་། དེ་དག་གི་མཁན་རབས།
- ༥༡) དགའ་ལྡན་གསེར་བྲིས་མེད་ཚུལ་དང་། དགའ་ལྡན་བྲིས་རབས།

(༧༡)

༥ ཉེ་འཁོར་བ་དང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཐེབས་པའི་གྲ་རྒྱན་

གསར་དུ་གདན་སར་འཇུག་ཚུལ།

༡༥ ཉེ་འཁོར་བ་གསར་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིར་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི། ས་མ་རང་རང་གི་ཕུག་གྲ་ཆོས་སྒོར་འཇུག་རྒྱུའི་སྒོ་འདུན་ཡོད་ཆེ། དཔོན་ཁྲངས་སུ་ཆོས་ཁྱོལ་ཁུས་ཏེ་ཆོས་ཁྱོལ་ཁས་སྒྲངས་པ་ན་ཆོས་སྒོར་འཇུག་ཆོག་དེ་མིན་མི་ཆོག་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་(དཔོན་པོས་མ་གནང་བར་མི་བྱའོ་) ཞེས་པ་ལྟར་ཆོས་སྤྱོད་གཉིས་ཀྱི་བྲིམས་ལུགས་ལ་ངེས་པར་སྒོ་བརྒྱན་དགོས། ཡང་ས་མར་ཕུ་གྲ་གྲ་པ་བཟོ་རྒྱུའི་སྒོ་འདུན་མེད་པ་ན་ཡང་ཕུ་གྲ་ས་རང་འགར་གྲ་སར་ཆོས་སྒོར་འཇུག་མི་ཆོག་པ་(ས་མས་མ་གནང་བར་མི་བྱའོ་) ཞེས་ས་མའི་དུང་ནས་གནང་བ་ངེས་པར་ཐོབ་པ་དགོས།

༡༦ ལྷ་ས་སོགས་ཉེ་འཁོར་ནས་གདན་སར་ཁྱགས་ཆེ་ཆོགས་ཆེན་སྤུལ་སྤུ་སོགས་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་རེ་ཐོབ་ཁྲངས་ངེས་ཅན་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་པལ་ཆེ་བ་གྲ་ས་གྲ་ཆང་ཁང་ཆོན་མི་ཆོན། ཆོས་ལུགས་སོགས་རིས་མེད་དུ་འཇུག་ཆོག།

༡༧ སྒྲིམ་པ་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྟེན་བརྟགས་པ་ནས་བཟུང་། མིག་གཉེན་གྱི་གང་ཅམ་ལས་མི་བཞུ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་དགག་སྒྱུབ་གནང་གསུམ་ཡུལ་དུ་ས་དང་བརྒྱན་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་བྲིམས་སུ་བཅའ་བའི་རིམ་པ་རྣམས་འཆུག་མེད་དུ་ཉམས་སུ་བཞུར་དགོས་པ་གཞིར་བཅས་སྟེང་། ལྷག་པར་གདན་ས་འདིར་ཐོག་མར་འཇུག་པའི་ཆེ། གང་དུ་ཡང་མི་གཏོགས་པའི་མི་ཡན་མི་ཡོང་བ་རབ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འོང་བ་རྣམས་ལ་སྒྲིམ་པ་སྒྱེ་བ་དང་གནས་པ་མཛེས་པའི་བར་ཆད་སོགས་ཡོད་མེད་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་མེད་ཆེ་རབ་དུ་བྱུང་གི་རྟགས་རྣམས་བརྒྱན་པོ་ཚུན་ཆོད་ཀྱིས་ཆང་བར་བྱས་ཏེ། འཛིག་རྟེན་དགོ་ཆོན་ནས་ཁང་ཆོན་དགོ་ཆོན་དང་སྤྱི་ཆོན་གཉིས་ལ་སྒྱན་གསན་གཞིས་བད་ཕུལ། ཁང་ཆོན་དགོ་ཆོན་དང་སྤྱི་ཆོན་གཉིས་ནས་ཀྱང་དགོན་སྡེ་གཞན་ནས་གནས་དབྱུང་བྱས་པའམ། དབྱུང་འོས་ཀྱི་ནག་ཆེན་ཕུག་པ། བསྐྱབ་སྒྱུ་བྱུང་བ་སོགས་ཡིན་མིན་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས། གལ་ཏེ་དགག་བྱ་དེ་དག་མི་ལྟོན་པར་རྟེན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ལེགས་པར་ཆང་ཆེ། ཁང་ཆོན་དགོ་ཆོན་དང་སྤྱི་ཆོན་གཉིས་ནས་སྤྱི་བྱུང་དུ་མཁན་པོར་སྒྱན་གསན་གཞིས་བད་ཕུལ།

༤༥ དེ་ནས་ཉུང་ང་སྤྱི་དམ་གང་དང་མཇུག་དང་། ཁང་ཆོན་དགེ་ཆོན། འཇིག་རྟེན་དགེ་
 ཆོན་བཅས་ལྟོན་དུ་སྒྲ་བྲང་དུ་མཁན་པོར་མཇུག་ཁར་བཅར། མཁན་པོས་སྒྲ་བྲུང་བཞེས་ཏེ་མཁན་
 པོའི་མཆོན་བྱར་ལ་བསྐྱས་པའི་མིང་གསར་པ་བཏགས། མཁན་པོས་སྤྲུང་མཐུད་སེར་པོ་གཅིག་དང་
 རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མིང་འབྲས་བཅས་གནང་སྟེ། དེ་ནས་སྒྲ་བྲང་དུ་ཕྱེད་བརྒྱད་དང་། དགེ་བསྐྱོས་
 ལ་སྐར་ལྔ་ཕུལ་ཏེ་མིང་མཆོན་གཞུང་དུ་བཀོད། བཅའ་ཡིག་ཆོན་མོའི་ཞལ་གསལ་དུ་ཆོས་དང་འཇིག་
 རྟེན་གྱི་དགེ་ཆོན་གཉིས་རེ་བསྟེན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དགེ་ཆོན་གཉིས་རེ་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས།
 འཇིག་རྟེན་དགེ་ཆོན་གྱིས་སྤྱིར་འདུལ་བྱིས་སྤྱི་ལྔ་གྲག་པར་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་བྱིས་སྤྱི་ལྔ་
 ནས་ཀྱང་གྲ་སྤྱི་གྲ་ཆོང་། ཁང་ཆོན། མི་ཆོན་སོ་སོའི་བཅའ་བྱིས་སྤྱི་ལྔ་མིང་མིང་པ་ཕྱ་ཞིང་ཕྱ་
 བ་ནམས་གསར་ཞུགས་ལ་སྒྲོ་བ་སྟོན་ནར་མར་མཇུག། ཆོས་ཀྱི་དགེ་ཆོན་གྱིས་ཡི་གེ་ཕྱི་མོ་ཀ་ཁ་ནས་
 བརྒྱུད་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་མཆོའི་པ་རོལ་དུ་ཕྱིན་ཏེ་མཐར་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྤྱིར་བར་གྱི་ལམ་ལ་རིམ་
 གྱིས་བྱིད་པར་ཕྱེད།

ཁ༥ མདོ་སྟོང་། མདོ་སྟོང་། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་ཁག་ནས་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཆེད་གདན་སར་
 གྲ་རྒྱན་ཕེབས་ཆེ། ཐོག་མར་པ་ཡུལ་གྱི་དགོན་པའི་སྒྲ་མ་ལས་སྟེ། པ་མ་སོགས་ལ་གནང་བ་ཞུས་
 ཏེ་གནང་བ་ངེས་པར་ཐོབ་ཆེ་ལམ་གྲོགས་དང་བསྐྱུན་ནས་གདན་སར་ཕེབས། གྲ་རྒྱན་ཕྱོགས་གང་
 ནས་ཕེབས་པའི་ས་གནས་ལ། ཕྱི་སོག་ནང་སོག་གཞན་ཡང་མདོ་སྟོང་། མདོ་སྟོང་། དབུས་གཙང་།
 སྟོང་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ་བཅས་ནས་གྲ་རྒྱན་ཆུ་བོའི་རྒྱན་བཞིན་འདུས། དེ་ལྟར་གྲ་རྒྱན་ཕྱོགས་
 གང་ནས་ཕེབས་ཆུ་ལ། གྲ་ཆོང་། ཁང་ཆོན། མི་ཆོན་སོགས་སུ་རང་ཁྱེད་ས་ངེས་ཅན་ཇི་ལྟར་བྱུང་
 ཆུ་ལ་འོག་ནས་དོན་ཆོན་(༥་༥) སྐབས་སུ་འཆད་པར་འགྱུར།

༥༥ དེ་ལྟར་གྲ་རྒྱན་ཕྱོགས་གང་ནས་ཕེབས་ཀྱང་ལྟ་སར་གསར་དུ་སྟེ་བས་ཕྱལ་ཇོ་བུ་གྲ་
 རྒྱ་གཉིས་ཀྱི་མཆོད་མཇུག་དུ་འགྲོ་སྟེ། དེ་ནས་གདན་སར་ཕེབས་ཏེ་རང་གི་ཐོབ་ཁྱེད་ས་ཀྱི་ཁང་
 ཆོན་དེའི་རུང་ཁང་དུ་བབས། ཐོག་མར་ཁང་ཆོན་དགེ་ཆོན་དང་སྤྱི་ཆོན་གཉིས་ནས་ངོས་ལེན་ཕྱེད།
 གཞིས་དགོན་དང་། གདན་ས་གཞན་ནས་གནས་དབྱུང་ངམ། གནས་ནས་དབྱུངས་རིགས་ཀྱི་ནག་
 ཆོན་སོགས་ཡིན་མིན་བཏགས་དབྱུད་ལེགས་པར་བགྱིས་ཏེ། གལ་ཏེ་དངོས་འབྲེལ་སྒྲོ་བ་གཉིས་ཆེད་
 གདན་སར་ཕེབས་པ་ཡིན་ཆེ། ཁང་ཆོན་དགེ་ཆོན་དང་སྤྱི་ཆོན་ནས་མཁན་པོའི་མཇུག་ཁར་བྱིད། མཁན་

པོས་དེ་སྤྱི་གཞིས་དགོན་སོགས་སུ་བཀའ་པོད་ལྟ་ལ་ཚུད་པ་སྟོན་སོང་ཡིན་མིན་དེ་བར་བྱེད། ཚུད་པ་སྟོན་སོང་ཡིན་ཆེ། གཞུང་གང་ལ་ཚུད་པ་སྟོན་དུ་སོང་ཡང་དེ་ནས་དེ་བ་ལྟ་རེ་གནང་སྟེ། དེ་བའི་དོན་གནད་བཞིན་ལན་དོན་མཐུན་འདེབས་བྱ་བ་ན་རབ། གལ་ཏེ་མ་བྱ་བ་ན་ཡང་རིགས་པའི་ཕྱོགས་འགོ་ཙམ་ཞིག་ངེས་པར་ལན་བཏབ་བྱ་བ་དགོས། དེ་ལྟར་ལན་དོན་མཐུན་བྱུང་ཆེ་བྱུན་འདུག་གི་བྱུགས་སྟོད་སྟོ་འཛིན་དང་བསྟུན་འཛིན་གྱ་དོན་བདུན་ཅུ་ནས་ཞུགས་ཆོག་པ་མཁན་པོས་བཀའ་གསལ། རིགས་པའི་ཕྱོགས་འགོ་ཙམ་ཡང་ལན་འདེབས་མ་རྒྱས་ན་གསར་ཞུགས་བཞིན་སྐབས་འགོ་སྟོལ་ཤར་སོགས་སྟོ་འཛིན་སྟོས་མེད་ཁར་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་འདུག།

༡༥ དེ་ནས་མིང་ཡིག་འཛིན་གྱ་གང་ཡིན་དེར་འདུག་ཕྱི་ལྷ་དམ་འབྲུར་མ་དགེ་ཆུན་ནས་དགེ་བསྐྱོས་ལ་ངོས་སྟོར་བགྱིས་ཏེ་ཐོག་མར་ཆོས་གྲར་འདུག། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཆོས་ཐོག་གཉིས་གསུམ་སོང་ནས་རང་གི་དད་འདུན་ཡོད་ངེས་ཀྱི་ཚུལ་ལྟ་བུ་གི་ཆོས་དགེ་ཞིག་ངེས་པར་བསྟེན་དགོས། དེ་ཡང་མཛེས་བཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས་དང་། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན། བཤེས་གཉིན་འཆོལ་བའི་ཚུལ། བཤེས་གཉིན་ངོས་འཛིན་པ། བཤེས་གཉིན་ཇི་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཚུལ་སོགས་ལ་རིམ་གྱིས་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐེབས་པར་མཛད་དགོས། དེ་ལྟར་མང་དུ་ཐོས་པར་བྱ་བ་ལུང་སྟེ་སྟོད་གསུམ་དང་། དེ་དོན་ཚུལ་བཞིན་ཉམས་སུ་བསྟར་བ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན། དེ་དག་ལས་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྒྲིལ་བུའི་འདོད་བྱ་མཐར་ཐུག་རྣམ་གྲོལ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྐྱབ་ཚུལ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བག་ཡོད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདེའ་བའི་ཚུལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་དགོས་པ་ཆོས་འཛིན་ཏེ་ན་གྱི་དགེ་ཆུན་གཉིས་ནས་བསྐྱབ་བྱ་ནར་མར་གནང་དགོས།

༡༦ ཉེ་འཁོར་ནས་གསར་ཞུགས་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ནས་གྱ་བྱུན་ཐེབས་པ་གང་ཡིན་རུང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་ལ་བྱུན་མོང་དུ་ངེས་པར་བསྟར་དགོས་པ་ནི། གསར་བྱ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཞུ་འབྲུད་གཟན་འབེབས་བྱེད་པས་མཆོན་ཆུན་གཞིན་གོ་མ་ལོག་པ་ངེས་པར་དགོས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དུད་འགོ་ཡན་ཚུན་གྱིས་ཆུན་རིམ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པས་འཛིན་ཏེ་ན་ན་བདེ་སྦྱིད་འབྲུང་བར་བཤད་པ་དང་། རབ་བྱུང་གི་ཆས་རྣམས་རུང་བ་ཆད་ལྟར་ལས་གཟབ་འཕྱོར་དུ་གཏོགས་པའི་ཐེར་གཟན་ཐེར་ལྟམ། ཤམ་ཐབས་སུ་ལ་མང་། རྒྱ་ག་སོགས་མི་རུང་བའི་ཆོན་ཅན། སྟོད་འགག་བྱུན་དུག་མ་དང་། གསེར་མ། རྒྱ་ལྟམ་ལུགས་མཛེར་ཅན། འཕྲེང་བ་བྱུན་ལྟར་སོགས་མི་

ཆོག་ཅིང་། ལྷག་པར་གྱི་དང་སྤྲུག་སྤྲོག་མཆོན་ཆའི་རིགས་ལ་སོགས་པ་མཉམ་དུ་འགྲོགས་ན་ལས་
སྡེ་ཀྱན་གྱིས་འཕྲོག་པར་བྱ་ཞིང་། དུས་ཀྱན་དུ་དེ་དག་སྤངས་དགོས་པ་ལས་སྡེ་དང་གྲ་མང་སྤྱིས་
ཁུར་དུ་སྤང་། དེ་མིན་ལས་སྡེ་དང་གྲ་མང་སྤྱིས་ཁུར་དུ་སྤང་དགོས་པའི་སྤྱིག་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་
ཞིབ་པ་ནི་གོང་གི་དོན་ཆོན་(༣༡) སྐབས་སུ་ཞིབ་པར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

(༤༧)

༥ ཐོག་མར་སློབ་སྦྱང་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་སློ་རིག་བར་གྱི་ཚུགས་སྦྱོང་།

༡༥ སློབ་སྦྱང་འགོ་ཚུགས་པ་ནི། ཆོས་ཆ་དག་གི་ཞིག་ཉིན་སྤྱོད་ཉི་ཤར་མཆམས་འཛིག་
ཉིན་དག་ཆོན་དང་ལྷན་དུ་ཁྱུས་དང་གཙང་གྲ་ལེགས་པར་བགྱིས་ཏེ་ཉིན་འབྲེལ་མཆོན་བྱེད་ཁ་དར་
གཅིག་དང་ཞོ་སྦྱོང་གང་བཅས་ཆོས་ཀྱི་དག་ཆོན་མདུན་དུ་བཅར། ལྷག་གསུམ་འཆ་ལ་ནས་གྲུས་པའི་
ཚུལ་གྱིས་མངལ་དར་བུལ། སློ་གོས་ལྷག་པ་གཅིག་དུ་གཟར་ནས་ཞི་དུ་ལ་གྱིས་གདན་ལ་པལ།

༢༥ དངོས་གཞི་ནི། དུས་རབས་མང་པོའི་སློན་ནས་དར་བའི་གནའ་སློལ་བཞིན་ཐོག་
མར་ཀ་ཁ་ཡི་གེ་རེ་རེ་ནས་སྒྲ་དབྱངས་དང་བཅས་མཛུབ་འབྲིད་གྱིས་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད། དེ་རྗེས་
དོ་རྗེ་གཙོད་པའི་སྤྲོད་ནས་སྦྱོར་སྦྱོག་ལོ་གཅིག་ཙམ་དང་། མདོ་བསྟུན་པའི་སྤྲོད་ནས་ཡིག་བསྟུས་
ཡུན་གང་རིང་བྱེད་པ་ལྷག་སློལ་ལྷ་བྱ་ཡིན། དེ་རྗེས་ཡིག་བསྟུས་ལེགས་པར་ཐོན་ཆེ་རང་སློབས་
གྱིས་དཔེ་ཆ་གཞན་སྦྱོག་པ་ལ་འཇུག། དེ་མིན་དཔེ་ཆ་སྦྱོག་སྐབས་ལེགས་པར་མཐར་མ་ཐུན་པར་
རང་སློབས་གྱིས་གལ་ཏེ་བསྦྱོགས་ན་ནོར་འབྲུལ་རྒྱན་མར་ཡོང་ངེས་ལ་བརྟེན་སློན་འཇུག་རྗེས་འཇུག་
པོ་མོ་མ་ནིང་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཐོན་པ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན།

༣༥ སློབ་སྦྱང་གི་རིམ་པ་ནི། སྤྱོད་སློབ་འཛིན་གྱི་རིགས་རྣམས་དང་། ཉིན་གུང་ཀ་ཁ་
སྦྱོར་སྦྱོག་ཡིག་བསྟུས་སོགས། དགོང་དོ་སློབ་འཛིན་གྱི་རིགས་རྣམས་ཡང་བསྐྱར་འཛིན་སྦྱོར་ཡིད་
གར་བྱེད། ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བཟུང་སློབ་རིག་འཛིན་གྱའི་བར་ལོ་དུག་རིང་ཞོགས་ཆོས་སུ་
འགྲོ་མི་དགོས་པའི་དམིགས་བསལ་ཡོད།

༤༥ སློབ་སྦྱང་གང་བྱ་བའི་རྣམ་གྲངས་ནི། སྐབས་འགྲོ་དང་སློལ་མ་འཁོར་བཅས། གདུགས་

ཤེར་སེང་གསུམ། ཆོགས་ཆེན་དང་གྲ་ཆང་སོ་སོའི་ཆོས་སྤྱོད་རབ་གསལ། རྒྱན་འཇུག་གིས་མཆོན་
བཀའ་པོད་ལྗེའི་རྩ་བ་བཅས། དེ་ལྟར་དབང་པོ་རབ་འབྱེད་གི་བྱུང་པར་ལ་གཞིགས་པའི་སྒོ་འཛིན་
གང་འོས་བྱ།

༥༥ ཉེ་འཁོར་ནས་གསར་ཞུགས་ཡིན་ཆོ། ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་སྒོ་རིག་བར་ལ་
རེ་བཞིན་ཆོས་ཐོག་བརྒྱད་ལ་ཆོས་ཐོག་རེ་རེའི་མཇུག་དུ་ཆོས་མཆམས་སྒོན་ལམ་གྲོལ་ཕྱལ་དུ་རྒྱགས་
སྤོད་བྱ་དགོས། རྒྱགས་ལེན་མཁན་ནི་གྲ་ཆང་དགེ་བསྐྱོས། ལྷ་བྲང་སྐྱ་ཆ་བ། དབྱ་མཛད་བཅས།
རྒྱགས་གྲུབ་ཕྱལ་རེ་རེ་ནས་མིང་སྒོ་སྒོག་སྟེ་ཞུ་དག་བྱེད། ཐེངས་དང་པོར་མེད་ན་མིང་རྟགས་དང་།
ཐེངས་གཉིས་པར་མེད་ན་འཛིག་རྟེན་དགེ་ཆུན་ལ་བད་བཏང་། ཐེངས་གསུམ་པར་མེད་ན་མིང་མཆོན་
གཞུང་ནས་བཏོན་ཏེ་གནས་དབྱུང་བྱེད། གལ་ཏེ་གནས་དབྱུང་བྱས་ཆོ་གདན་ས་གཞན་དུ་བཅུག་
མི་ཆོག་དེ་ལྟར་ལོ་དུག་རིང་རྒྱགས་སྤོད་ལེགས་པར་འཕྲོད་མཆམས་འཛིན་གྲོ་དོན་བདུན་བཅུར་འཕྲོས་
ཏེ། འབྲས་རམས་པ་གཏོང་དགོས།

༥༦ འབྲས་རམས་པ་ཞེས་པ་འདི་ཐོག་མར་གདན་ས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་སྒོ་བ་གཉེར་ཐོན་
པའི་དགེ་བཤེས་མཆོན་བཏགས་ཀྱི་ལམ་སྒོལ་འདིའི་སྟེང་ནས་མཛད་དེ་འབྲས་སྤྲུངས་རབ་འབྲུམས་
པ་ཞེས་མཁས་པའི་གཞེངས་བསྟོད་བདག་རྒྱུན་གནང་བ་ཡིན་ཆོད།

༥༧ བར་ལམ་འབྲས་རམས་པ་གཏོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། རབ་ལ་བཀའ་པོད་ལྗེའི་རྩ་བ་
རྒྱགས་འཕྲོད་པ་དང་དེ་མིན་རྒྱན་འཇུག་གི་རྒྱགས་ལེགས་པར་འཕྲོད་མཆམས་སྒོ་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་
རམས་པ་གཏོང་མཁན་གང་ཡོད་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བསྐྱོམས། དབྱར་ཆོས་དང་དགུན་ཆོས་གཉིས་
ཏེ་ལོ་རེར་འབྲས་རམས་པ་གཏོང་བའི་དུས་སྐབས་ཐེངས་གཉིས་ཡོད། གཞུང་ནས་སྐྱ་ཆ་བ་རྩེ་དུང་
ཞིག་དང་། གཞན་ཡང་འབྲས་སྤྲུངས་ལྷ་སྐྱ་བཅས་སྐྱ་གསའི་རྩ་སྒོར་སྟེང་ཐེབས་བཞུགས་མཛད་
དེ། ཐེངས་རྒྱུན་བཏབ་དགོས། ཐེངས་རྒྱུན་གྱི་གོ་རིམ་བཞིན་རྒྱལ་མཆོན་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་སྟེ་
ཁག་གསུམ་དུ་བྱེ། འབྲས་སྤྲུངས་སྐྱ་གསོ་གཉིས་ནས་སྐབས་དེའི་གོ་སྒྲིག་ཆང་མ་ཞུ་དགོས། གཞུང་
ས་མཆོག་ནས་འབྲས་རམས་པ་གཏོང་མཁན་སོ་སོར་རང་མིང་འཁོད་པའི་འབྲས་རྟགས་ཤོག་ལེ་རེ་
གསོལ་སྐུལ་གནང་། དེ་ནི་འབྲས་རམས་པའི་ལག་བྱེད་ལྟ་བུ་ཡིན།

༥༨ དེ་རྗེས་དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཡིན་ཆོ། པོད་ལྷ་ལྷ་པའི་ཆོས་བཅུ་དུག་ཉིན་

ཀྱལ་མཆན་དང་པོས་བཤད་པ་དང་། ཀྱལ་མཆན་གཉིས་པ་ཆོས་བཅུ་བདུན་ཉིན། ཀྱལ་མཆན་གསུམ་
 པས་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ཉིན་སྤྱི་ལོ་མང་པོའི་ཐོག་བཤད་པ་སྟེ་བཤད་ཆེན་ཉིན་གསུམ་དང་། དེ་ནས་
 ཉིན་གསུམ་རིང་ཀྱལ་མཆན་དང་གཉིས་གོ་རིམ་བཞིན་བཤད་ཆུང་ཉིན་གསུམ། ན་བཟའ་གཟབ་
 འཕྲོར་དང་འབྲེལ་སྤྱི་ལོ་མང་པོའི་སྐབས་ཕྱིར་ཀྱན་གོ་རིམ་བཞིན་ཀ་བ་སོ་སོའི་མདུན་རྗེ་ལྟ་བུར་འཁོད་
 དེ་ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད་ནས་ཇ་མཆོད་བསྐྱུལ་ཏེ་ཞལ་འདོན་མཆོམས་བཞག་ཆེ་བཤད་པ་བྱེད་མཁན་
 ཆང་མ་རང་རང་གོ་སའི་ཐད་བཞེངས་ཏེ་དབྱངས་དང་བཅས་སྒྲ་དག་གསལ་གསུམ་གྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་
 པ་མཛད། དེ་ནས་མང་ཇ་གྲོལ་ཕྱལ་རང་གཤམ་ཏུ་ཕྱེབས། རང་རང་སྒྲོ་དཀར་བ་རྣམས་ནས་ཉིན་
 འབྲེལ་མཇལ་དར་དུ་ཕྱེབས། དེའི་ཉིན་གསོལ་ཇ་འབྲུ་དང་པོ། གྲོ་མ་འབྲས་བསེལ་བཅས་གྲ་སྒྲིག་
 གང་ཀྱས་བྱེད་སྒྲོལ་དང་མཇལ་དར་ཕྱེབས་མི་རྣམས་ནས་གསོལ་ཇ་གང་རེ་དང་གྲོ་མ་འབྲས་བསེལ་
 ནས་ཕུད་གཏོར་རེ་གནང་སྟེ་རིམ་བཞིན་ཕྱིར་ཕྱེབས།

༧༥ འབྲས་རམས་པའི་སྒྲོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་རྣམས་གྲུབ་རྗེས་ཉིན་གཅིག་སྒྲ་བྲང་དུ་
 མཁན་པོའི་མཇལ་ཁར་བཅར་ཏེ་རང་མིང་གི་འགོར་རབ་འབྲམས་པ་ཞེས་སྒྲོས་ཆོག་པའི་གནང་བ་
 ཞུས་ནས་རབ་འབྲམས་པ་སྒྲོ་བཟང་བཀྲིས་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་མིང་མཆན་གཞུང་དུ་བཀོད། ཕྱོགས་གཞན་
 ནས་གདན་སར་གྲུ་ཀྱན་ཕྱེབས་པ་ཡིན་ཆེ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་སྒྲོ་རིགས་བར་གྱི་ཀྱགས་སྒྲོད་
 མི་དགོས་ཀྱང་འབྲས་རམས་འདི་རེས་པར་གཏོང་དགོས། རབ་ལ་དགོ་བཤེས་མཆན་བཏགས་གྲུབ་
 ནས་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས། འབྲིང་ལ་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་བཞག །མ་ཐ་ཡང་འབྲས་རམས་པ་རེས་
 པར་གཏོང་དགོས། གལ་ཏེ་ལོ་གསུམ་གདན་སར་ཆོས་གྲུ་མ་འབྲིམས་པར་ཕ་ཡུལ་དུ་ཕྱེབས་ན་རང་
 གི་གཞིས་དགོན་དུ་དམིགས་བསལ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་སྤར་གྱི་མིང་མཆོམས་ནས་ཕྱེབས་ཏེ་
 གཞོན་ཁྲལ་སོགས་དཀྱུས་མ་ལྟར་བྱ་སྒྲོལ།

(༤༡)

༥ ལས་དང་པོ་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ངག་བསྐྱབ་བྱ་ཚུ་ལ་གྱི་
 དཔེར་བཅོམ་དང་། དེའི་སྟོང་པོ་རྒྱན་པའི་དཔེ་རིས།
 ཡང་གྲངས་གྱི་སྒྲོ་ནས་དོན་བསྟུ་བ།

གང་ཟག་བདག་མེད།

(1) གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལ་དབྱེ་ན།

ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས། །

(2) ཡོད་པ་ལ་དབྱེ་ན།

རྟག་པ་དང་། དངོས་པོ་གཉིས།

(4) རྟག་པ་ལ་དབྱེ་ན།

རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པའི་རྟག་པ་དང་། རྣམ་པ་རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ།

(7) རྣམ་པ་རེས་འགའ་བའི་རྟག་པ་ལ་དབྱེ་ན།

སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟག་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་མིན་པར་གྱུར་པའི་རྟག་པ།

(8) སྟོང་ཉིད་ཡིན་པར་གྱུར་པའི་རྟག་པ་ལ་དབྱེ་ན།

⁹⁰བདག་མེད་གཉིས་སུ་སྟེ་བ། ⁹¹སྟོང་ཉིད་བཞིར་སྟེ་བ། ⁹²བཅུ་དྲུག་དུ་སྟེ་བ།

⁹³བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྟེ་བ། ⁹⁴ཉི་ལྔར་སྟེ་བ།

(5) དངོས་པོ་ལ་དབྱེ་ན།

⁹⁵གཟུགས། ⁹⁶ཤེས་པ། ⁹⁷ལྡན་མིན་འདུ་སྟེ་བ།

(15) གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན།

⁹⁸ཕྱི་འོ་གཟུགས་དང་། ⁹⁹ནང་གི་གཟུགས་གཉིས།

(18) ཐྱིའི་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༠}གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད། ^{༡༡}སྒྲེ་སྒྲེ་མཆེད། ^{༡༢}དྲིའི་སྒྲེ་མཆེད། ^{༡༣}རྩེའི་སྒྲེ་མཆེད།
^{༡༤}རེག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད།

(20) གཟུགས་ཀྱི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༥}དབྱེ་བས་དང་། ^{༡༦}ཁ་དོག་གཉིས།

(25) དབྱེ་བས་ལ་དབྱེ་ན། །

^{༡༧}རིང་པོ། ^{༡༨}ཐུང་དུ། ^{༡༩}ལྡུང་པ། ^{༢༠}ལྡུང་པོ། ^{༢༡}མཐོ་བ། ^{༢༢}དམར་བ། ^{༢༣}ཕྱ་ལེ་བ།
^{༢༤}ཕྱ་ལེ་བ་མ་ཡིན་པ།

(26) ཁ་དོག་ལ་དབྱེ་ན།

^{༢༥}ཅ་བའི་ཁ་དོག་དང་། ^{༢༦}ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་གཉིས།

(35) ཅ་བའི་ཁ་དོག་ལ་དབྱེ་ན།

^{༢༧}སྒྲོ། ^{༢༨}སེར། ^{༢༩}དཀར། ^{༣༠}དམར་བཞི།

(36) ཡན་ལག་གི་ཁ་དོག་ལ་དབྱེ་ན།

^{༣༡}ཐྱིན། ^{༣༢}དུ་བ། ^{༣༣}དུ་ལ། ^{༣༤}ཁྱུག་ན། ^{༣༥}སྒྲུང་བ། ^{༣༦}མུན་པ། ^{༣༧}གྲིབ་མ།
^{༣༨}ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་ཁ་དོག།

(21) སྒྲེ་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན།

^{༣༩}ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་དང་།

^{༤༠}མ་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་གཉིས།

(49) ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན།

^{༤༡}ལུང་སྟོན་པ་དང་། ^{༤༢}ལུང་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་གཉིས།

(50) མ་ཟེན་པའི་འབྲུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལ་དབྱེ་ན།

^{༤༣}ལུང་དུ་སྟོན་པ་དང་། ^{༤༤}ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་གཉིས།

(53) ལུང་དུ་སྟོན་པ་ལ་དབྱེ་ན།

“སྟན་པ་དང་། “མི་སྟན་པའི་སྒྲ་གཉིས།

(54) ལུང་དུ་མི་སྟོན་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

“སྟན་པ་དང་། “མི་སྟན་པ་གཉིས།

(22) ཇི་འི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན།

“སྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དྲི་དང་། “སྒྲུར་བྱུང་གི་དྲི་གཉིས།

(59) སྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དྲི་ལ་དབྱེ་ན།

“ཞིམ་པའི་སྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དྲི་དང་། “མི་ཞིམ་པའི་སྟན་སྒྲེས་ཀྱི་དྲི་གཉིས།

(60) སྒྲུར་བྱུང་གི་དྲི་ལ་དབྱེ་ན།

“ཞིམ་པའི་སྒྲུར་བྱུང་གི་དྲི་དང་། “མི་ཞིམ་པའི་སྒྲུར་བྱུང་གི་དྲི་གཉིས།

(23) རོ་འི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན།

“མངར་བ། “སྒྲུར་བ། “ཁ་བ། “སྒྲ་བ། “ཚ་བ། “ལན་ཚ་བ།

(24) རེག་བྱའི་སྒྲེ་མཆེད་ལ་དབྱེ་ན།

“འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་དང་། “འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རེག་བྱ་གཉིས།

(71) འབྱུང་བར་གྱུར་པའི་རེག་བྱ་ལ་དབྱེ་ན།

“ས། “ཁྱ། “མེ། “རྒྱང་བཞི།

(72) འབྱུང་འབྱུར་གྱི་རེག་བྱ་ལ་དབྱེ་ན།

“འཇམ་པ། “རྩུབ་པ། “ཕྱི་བ། “ཡང་བ། “གྲང་བ། “བཀྲེས་པ། “སྒྲོམ་པ།

(19) ནང་གི་གཟུགས་ལ་དབྱེ་ན།

“མིག་གི་དབང་པོ། “ན་བའི། “སྒྲའི། “ཕྱེའི། “ལུས་ཀྱི་དབང་པོ།

- (84) མིག་དབང་ལ་དབྱེ་ན།
 རྟེན་བཅས་དང་། རྟེན་མཚུངས་གཉིས།
- (85) རྩེ་དབང་པོ་ལ་དབྱེ་ན།
 རྟེན་བཅས་དང་། རྟེན་མཚུངས་གཉིས།
- (86) རྩེ་དབང་པོ་ལ་དབྱེ་ན།
 རྟེན་བཅས་དང་། རྟེན་མཚུངས་གཉིས།
- (87) རྩེ་དབང་ལ་དབྱེ་ན།
 རྟེན་བཅས་དང་། རྟེན་མཚུངས་གཉིས།
- (88) ལྷས་དབང་ལ་དབྱེ་ན།
 རྟེན་བཅས་དང་། རྟེན་མཚུངས་གཉིས།

༥ རྩེ་རིག་བདུན་གྱི་ཆར་གཉིས།

- (16) རྩེ་པ་ལ་དབྱེ་ན།
 ཆད་མ་དང་། ཆད་མིན་གྱི་རྩེ་གཉིས།
- (100) ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།
 མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། རྩེ་དཔག་ཆད་མ་གཉིས།
- (102) མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།
 དབང་མངོན་ཆད་མ། ཡིད་མངོན་ཆད་མ། རང་རིག་ཆད་མ།
 རྩེ་ལ་འབྱུང་མངོན་སུམ་ཆད་མ།

(104) དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

མིག་གི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ། 905 རྣ་བའི། 906 རྣའི། 907 རྣའི།

ལུས་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ཆད་མ། 908

(105) ཡིད་མངོན་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

སོ་སྤྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆད་མ། 909 འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་མངོན་ཆད་མ། 910

(106) རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

སོ་སྤྱེས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། 911

འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་རང་རིག་ཆད་མ་གཉིས། 912

(107) རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

སྒྲོབ་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མ་དང་། 913 མི་སྒྲོབ་པའི་

རྒྱུད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཆད་མ།

(108) རྗེས་དཔག་ཆད་མ་ལ་དབྱེ་ན།

དངོས་སྒྲོབས་རྗེས་དཔག་ 914 གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག་ 915 ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་གསུམ། 916

(109) ཆད་མིན་གྱི་སྒོ་ལ་དབྱེ་ན།

ཡིད་དཔྱེད། 917 རྣང་ལ་མ་ངེས་པ། 918 བཅད་ཤེས། 919 ལྷག་ཤེས། 920 ཐེ་ཚོམ། 921

(110) ཡིད་དཔྱེད་ལ་དབྱེ་ན།

རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱེད་དང་། 922

རྒྱ་མཚན་ལ་མ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱེད་གཉིས། 923

(111) རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱེད་ལ་དབྱེ་ན།

རྒྱ་མཚན་ཡང་དག་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱེད་དང་། 924

རྒྱ་མཚན་ལྟར་རྣང་ལ་བརྟེན་པའི་ཡིད་དཔྱེད་གཉིས། 925

(123) སྒང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༡༡}རང་ཡིན་གྱི་དབང་མངོན། ^{༡༡༢}ཡིད་མངོན།

^{༡༡༣}རང་རིག་དུ་གྱུར་པའི་སྒང་ལ་མ་ངེས་པའི་སྒོ།

(124) བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༡༤}རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་དང་། ^{༡༡༥}རྟོགས་མེད་བཅད་ཤེས་གཉིས།

(134) རྟོག་པ་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༡༦}མངོན་སུམ་གྱིས་དངས་པའི་རྟོགས་པ་བཅད་ཤེས་དང་།

^{༡༡༧}རྗེས་དཔག་གིས་དངས་པའི་རྟོག་པ་བཅད་ཤེས།

(135) རྟོག་མེད་བཅད་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༡༨}དབང་མངོན་གྱི་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་བཅད་ཤེས། ^{༡༡༩}ཡིད་མངོན་གྱི་རྒྱན།

^{༡༢༠}རང་རིག་གི་རྒྱན། ^{༡༢༡}ནལ་འབྱུར་གྱི་རྒྱན།

(125) ལོག་ཤེས་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༢༢}རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་། ^{༡༢༣}རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་གཉིས།

(126) ཐེ་ཚོམ་ལ་དབྱེ་ན།

^{༡༢༤}དོན་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ^{༡༢༥}དོན་མི་འགྱུར་གྱི་ཐེ་ཚོམ། ^{༡༢༦}ཆ་སྒྲིམས་པའི་ཐེ་ཚོམ།

༥ སེམས་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག།

(16) ཡང་ཤེས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

^{༠༡}སེམས་དང་། ^{༠༢}སེམས་བྱུང་གཉིས།

(01) སེམས་ལ་དབྱེ་ན།

^{༠༣}མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ། ^{༠༤}ན་བའི། ^{༠༥}སྒྲིའི། ^{༠༦}ལྟའི། ^{༠༧}ལུས་ཀྱི།

^{༠༨}ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ།

- (02) སེམས་བྱུང་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
- (09) ཀླན་འགྲོ་ལྟ། (074 076 077 078 079)
- (010) ལྟལ་ངེས་ལྟ། (080 081 082 083 084)
- (011) དགོ་བ་བརྩ་གཅིག (084 086 087 088 089 090 091 092 093
094 095)
- (012) ཚ་ཉོན་དུག (096 097 098 099 100 101)
- (013) ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ། (102 103 104 105 106 107 108 109 110 111)
(112 113 114 115 116 117 118 119 120 121)
- (014) གཞན་འབྱུང་བཞི། (122 123 124 125)

༥ ལྷན་མིན་གྱི་ཆར་གཏོགས།

- (17) ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་དབྱེ་ན།
 122 གྲོག་དང་མི་ལྷན་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད། 123 གྲོག་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད།
 124 གྲོག་དང་ལྷན་པའི་ལྷན་མིན། 125 སྤྱིས་བྱ། 126 གང་ཟག 127 བདག་ནམ་གངས།
- (148) སྤྱིས་བྱ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 128 སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུ། 129 སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་། 130 སྤྱིས་བྱ་ཆེན་པོ།
- (149) སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 131 སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུ་འཁྲུང་དུ། 132 ཆུང་དུ་འཁྲུང་། 133 ཆུང་དུ་འཁྲུང་པོ།
- (150) སྤྱིས་བྱ་འབྲིང་དེ་ལ་དབྱེ་ན།
 134 ཉན་ཐོས་དང་། 135 རང་ཀྱལ་གཉིས།

(155) ཉན་ཐོས་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

_{ཉ༥༥} ཉན་ཐོས་ཆོགས་ལམ་པ། _{ཉ༥༦} སྦྱོར་ལམ་པ། _{ཉ༥༧} མཐོང་ལམ་པ། _{ཉ༥༨} སྒྲོམ་ལམ་པ།

_{ཉ༥༩} ཉན་ཐོས་མི་སྒྲོབ་པ།

(155) ཡང་ཉན་ཐོས་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཉན་ཐོས་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བྱ་སྟེ།

_{ཉ༦༠} རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ། _{ཉ༦༡} རྒྱུན་ཞུགས་འབྲས་གནས། _{ཉ༦༢} བྱིར་འོང་ཞུགས་པ།

_{ཉ༦༣} བྱིར་འོང་འབྲས་གནས། _{ཉ༦༤} བྱིར་མི་འོང་ཞུགས་པ། _{ཉ༦༥} བྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས།

_{ཉ༦༦} དག་བཅོམ་ཞུགས་པ། _{ཉ༦༧} དག་བཅོམ་འབྲས་གནས།

ཉན་ཐོས་ལ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྩེ་བ་དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་ཡང་ལམ་ལྔ་དང་
ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྩེ་རུང་།

(151) སྒྲེས་བྱ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

_{ཉ༦༨} ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་དང་། _{ཉ༦༩} ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་གཉིས།

(170) ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་མ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

_{ཉ༧༠} གཞན་དོན་ཁུར་བྱིར་གྱི་སྒྲིང་རྩེ་ལ་གནས་པ་དང་།

_{ཉ༧༡} དུག་པ་ལྷག་བསམ་ལ་གནས་པ་གཉིས།

(171) ཐེག་ཆེན་ལམ་ཞུགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

_{ཉ༧༢} ཐེག་ཆེན་སོ་སྒྲེ་དང་། _{ཉ༧༣} ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་གཉིས།

(174) ཐེག་ཆེན་སོ་སྒྲེ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

_{ཉ༧༤} ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དང་། _{ཉ༧༥} ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་གཉིས།

(176) ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

_{ཉ༧༦} ཐེག་ཆེན་ཆོགས་ལམ་ཆུང་དུ་ལ་གནས་པ་དང་། _{ཉ༧༧} འབྲིང་ལ་གནས་པ།

_{ཉ༧༨} ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་གསུམ།

(177) ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད། ཕྱེ་མོ། བཟོད་པ། ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག།

(181) ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཁུང་དུ། དྲོད་འབྲིང་།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ཆེན་པོ།

(182) ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཕྱེ་མོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཕྱེ་མོ་ཁུང་དུ། ཕྱེ་མོ་འབྲིང་།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཕྱེ་མོ་ཆེན་པོ།

(183) ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་བཟོད་པ་ཁུང་དུ། བཟོད་པ་འབྲིང་། བཟོད་པ་ཆེན་པོ།

(184) ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཁུང་དུ། འབྲིང་།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་ཆོས་མཆོག་ཆེན་པོ།

(175) ཐེག་ཆེན་འཕགས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཐེག་ཆེན་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་མི་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པ་གཉིས།

(77) ཐེག་ཆེན་སྦྱོབ་པ་འཕགས་པ་དེ་ལ་ས་བརྩ་ལ་གནས་པ་ཡོད་དེ།

ས་དང་པོ་རབ་དགའ། དྲི་མ་མེད་པ། འོད་བྱེད་པ། འོད་འཕྲོ་བ།

སྤྲུངས་དཀའ་བ། མདོན་གྱུར། རིང་དུ་སོང་བ། མི་གཡོ་བ།

ལེགས་པའི་སྒོ་གྲོས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲིན།

(198) ཐེག་ཆེན་མི་སྦྱོབ་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

འོངས་སྤྱི་རྣམ་ཅན་དང་། སྤྱི་ལ་སྤྱི་རྣམ་ཅན་གཉིས།

(210) སྤྱལ་སྤྱེའི་རྣམ་ཅན་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

བཟོ་བ་སྤྱལ་སྤྱེ། རྩེ་བ་སྤྱལ་སྤྱེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱེ།

(148) ཡང་གང་ཟག་དེ་ལ་དབྱེ་ན་འགྲོ་བ་རིགས་དྲག་དྲུ་ཕྱེ་སྟེ།

དམྱལ་བ། ཡི་དྲགས། དུད་འགྲོ། ལྷ་མ་ཡིན། མི། ལྷ་སྟེ།

(214) དམྱལ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཉི་ཆོ། ཉི་འཁོར་བ། གང་དམྱལ། ཆ་དམྱལ།

(222) གང་དམྱལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཁྱུ་བུར། ཁྱུ་བུར་དོལ་བ། ཡ་ཁྱུ། གྱེ་དུད། སོ་ཐམ།
ཡུལ་ལྷར་གས་པ། པར་ལྷར་གས་པ། པར་ལྷར་ཆེར་གས་པ།

(223) ཆ་དམྱལ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཡང་གསོས། ཐིག་ནག བསྐྱས་འཛོམས། དུ་འབོད། དུ་འབོད་ཆེ་བ།
ཆ་བ། རབ་ཆ། མནར་མེད།

(215) ཡི་དྲགས་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

ཡི་དྲགས་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། ཁ་འཁོར་བ་གཉིས།

(216) དུད་འགྲོ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་དང་། དུད་འགྲོ་ཁ་འཁོར་བ་གཉིས།

(218) མིའི་འགྲོ་བ་དེ་ལ་སྦྱིང་བཞི་དང་། སྦྱིང་ཕྱན་བརྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱས་པ་ཡོད་དེ།

གར་ལུས་འཕགས་པ། ལྷོ་འཛམ་བུ་སྦྱིང་། ལུབ་བ་སྦྱང་སྦྱོད། བྱང་སྦྱ་མི་སྦྱན།

349	354	356	357
358	359	360	361
362	363	364	365

(219) ལྷ་དེ་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་སྟེ།

འདོད་པའི་ལྷ། གཟུགས་ཀྱི་ལྷ། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ།

༣༥༦

༣༥༧

༣༥༨

(256) འདོད་པའི་ལྷ་དེ་ལ་འདོད་ལྷ་རིགས་དུག་དུ་ཕྱེ་སྟེ།

རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི། སུམ་རུ་ཅ་གསུམ། འཐབ་བྲལ། དགའ་ལྡན།

༣༥༩

༣༦༠

༣༦༡

༣༦༢

འཕུལ་དགའ། གཞན་འཕུལ་དབང་བྱེད།

༣༦༣

༣༦༤

(257) གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་དེ་ལ་གཟུགས་ཁམས་གནས་རིགས་བརྒྱ་བདུན་དུ་ཕྱེ་སྟེ།

བསམ་གཏན་དང་པོའི་ ཆངས་རིས། ཆངས་མདུན། ཆངས་ཆེན།

༣༦༥

༣༦༦

༣༦༧

བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་ འོད་ཁུང་། འོད་གསལ། ཆད་མེད་འོད།

༣༦༨

༣༦༩

༣༧༠

བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་ དགེ་ཁུང་། དགེ་རྒྱས། ཆད་མེད་དགེ།

༣༧༡

༣༧༢

༣༧༣

བསམ་གཏན་བཞི་པའི་སྐྱེའི་གནས་གསུམ་ནི། སྤྱིན་མེད། བསྐྱེད་ནམས་སྤྱིན།

༣༧༤

༣༧༥

༣༧༦

འབྲས་བུ་ཆེ་བ། བསམ་གཏན་བཞི་པའི་འཕགས་པའི་གནས་གཙང་ལྡན་ནི།

༣༧༧

མི་ཆེ་བ། མི་དུང་བ། བྱ་ལོ་མ་སྤང་བ། བེན་དུ་མཐོང་བ། འོག་མིན་

༣༧༨

༣༧༩

༣༨༠

༣༨༡

༣༨༢

བཅས།

བཅོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་འོག་མིན། འོག་མིན་སྤྱི་གཙུག་པོ་བཀོད་པ།

༣༨༣

༣༨༤

ཡོངས་སྤྱིའི་གནས་འོག་མིན་རྣམས་རྣམ་གྲངས།

༣༨༥

(258) གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་དེ་ལ་དབྱེ་ན།

གཟུགས་མེད་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས། རྣམ་གཤམ་མཐའ་ཡས། ཅི་ཡང་མེད།

༣༨༦

༣༨༧

༣༨༨

སྤྱིད་ཅི་དང་བཞི།

༣༨༩

མཆན་ཉིད་གསར་བལྟ་བ་རྣམས་ལ་ཐོག་མར་སྒྲོབ་སྒྲོབ་གི་གཞི་ཚུགས་ཆེད་དགེ་ཅན་སོ་སོའི་ཕུག་བཞེད་དབང་གིས་ངག་བསྐྱབ་རྒྱས་བསྐྱུས་སྒྲོལ་ཆོག་པ་ཡོད་འདུག་ཅིང་། འདིར་བཀོད་པ་དེ་དག་ནི་མཐོང་རྒྱུ་གི་ཕུག་བཞེད་དཔེར་བཀོད་པ་ཙམ་ལས། ཞིབ་པ་ནི་མཁས་པའི་མཁྱེན་ལམ་ལས་མཐུན་དགོས་སོ།།

༥ གངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྒྲོམ་བ།

	དབྱེ་གཞི།		དབྱེ་ཚེས།	
1.	1	-	2	3
2.	2	-	4	5
3.	4	-	6	7
4.	7	-	8	9
5.	8	-	10	11 12 13 14
6.	5	-	15	16 17

༥ གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོའི་ཆར་གཏོགས།

7.	15	-	18	19
8.	18	-	20	21 22 23 24
9.	20	-	25	26
10.	25	-	27	28 29 30 31 32 33 34
11.	26	-	35	36
12.	35	-	37	38 39 40
13.	36	-	41	42 43 44 45 46 47 48
14.	21	-	49	50
15.	49	-	51	52
16.	50	-	53	54
17.	53	-	55	56
18.	54	-	57	58

19.	22	-	59	60
20.	59	-	61	62
21.	60	-	63	64
22.	23	-	65	66 67 68 69 70
23.	24	-	71	72
24.	71	-	73	74 75 76
25.	72	-	77	78 79 80 81 82 83
26.	19	-	84	85 86 87 88
27.	84	-	89	90
28.	85	-	91	92
29.	86	-	93	94
30.	87	-	95	96
31.	88	-	97	98

༥ ལྷོ་རིག་བདུན་གྱི་ཆར་གཏོགས།

	དགེ་གཞི།		དགེ་ཆོས།	
32.	16	-	100	101
33.	100	-	102	103
34.	102	-	104	105 106 107
35.	104	-	108	109 110 111 112
36.	105	-	113	114
37.	106	-	115	116
38.	107	-	117	118

39.	103	-	119	120 121
40.	101	-	122	123 124 125 126
41.	122	-	127	128
42.	127	-	129	130
43.	123	-	131	132 133
44.	124	-	134	135
45.	134	-	136	137
46.	135	-	138	139 140 141
47.	125	-	142	143
48.	126	-	144	145 146

༥ སེམས་སེམས་བྱུང་།

	དབྱེ་གཞི།		དབྱེ་ཆོས།	
49.	16	-	01	02
50.	01	-	03	04 05 06 07 08
51.	02	-	09	010 011 012 013 014
52.	09	-	015	016 017 018 019
53.	010	-	020	021 022 023 024
54.	011	-	025	026 027 028 029 030 031 032 033 034 035
55.	012	-	036	037 038 039 040 041
56.	013	-	042	043 044 045 046 047 048 049 050 051 052
			053	054 055 056 057 058 059 060 061
57.	014	-	062	063 064 065

༥ ལྷན་མིན་གྱི་ཆར་གཏོགས།

	དབྱེ་གཞི།		དབྱེ་ཆོས།	
58.	17	-	147	148
59.	148	-	149	150 151
60.	149	-	152	153 154
61.	150	-	155	156
62.	155	-	157	158 159 160 161
63.	155	-	162	163 164 165 166 167 168 169
64.	151	-	170	171
65.	170	-	172	173
66.	171	-	174	175
67.	174	-	176	177
68.	176	-	178	179 180
69.	177	-	181	182 183 184
70.	181	-	185	186 187
71.	182	-	188	189 190
72.	183	-	191	192 193
73.	184	-	194	195 196
74.	175	-	197	198
75.	77	-	199	200 201 202 203 204 205 206 207 208
76.	198	-	209	210
77.	210	-	211	212 213
78.	148	-	214	215 216 217 218 219
79.	214	-	220	221 222 223
80.	222	-	224	225 226 227 228 229 230
81.	223	-	232	233 234 235 236 237 238 239

༣༥ འགོ་ཚུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སྒྲུང་ཡང་འཛིན་གྱ་བསྟུས་རྒྱུང་། བསྟུས་འབྲིང་།
 ཉགས་རིགས། སྒོ་རིག་འཛིན་གྱ་བཅས་ལ་རིམ་གྱིས་ཞུགས་ཏེ། ཁ་དོག་དཀར་དམར། ཡོད་
 ཉགས་མེད་ཉགས། སྤྱི་བྱེ་བྲག །འགལ་འབྲེལ། མཚན་མཚོན་གྱི་འགྲོ་སྤྲུངས་སོགས་ཁྱབ་ཐལ་
 གྱི་འགྲོ་ལུགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་གོ་བ་ཆགས་ཤིང་། རིགས་པའི་གསང་འཕྱལ་འབྲེད་པའི་སྒོ་གྲོས་
 དང་ལྡན་པ་ན་གཞུང་ཐོག་ནས་དཔེ་བྲིད་བྱ་རྒྱུ་དཔྱ་ཚུགས། སྤྱིར་ན་དཔེ་བྲིད་གྱི་སྒྲུབས་ཕྱག་དཔེ་
 ཞལ་མ་ཕྱེ་གོང་དུ་དགོས་དོན་དང་བསྟུས་དོན་ཅུ་ཞིག་སྒོ་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་
 མཚན་ཉིད་གསར་བལྟ་བ་ནུམས་ལ་མ་ཐ་ཡང་ལོ་གཅིག་རིང་ཁ་བསྒྲུབས་དང་དེ་ནས་ཁྱབ་ཐལ་འགྲོ་
 སྤྲུངས། རིགས་པའི་གསང་འཕྱལ་ལེགས་པར་འབྲེད་རྒྱས་ཆེ་དཔེ་ཐོག་ནས་སྒོ་བ་བྲིད་གནང་བའི་
 སྒོལ་སྒྲ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ་སོགས་ལ་ཡང་ཡོད་ངེས།

༣༦ དེ་རྗེས་བསྟུས་གྱ་ལ་གོ་བ་ལེགས་པར་ཆགས་པ་ན། ཉགས་རིགས་འཛིན་གྱར་ནས་
 འཕྲོས་ཏེ། ཉགས་རིགས་འཛིན་གྱ་ལོ་གཅིག་རིང་། ཚུལ་གསུམ་སོ་སོའི་འགྲོ་སྤྲུངས། གཞན་
 སེལ་ནུམ་གཞག །ཉགས་ཡང་དག་དང་ལྟར་སྤྲུང་གི་བྱུང་པར། སྤྱོད་ལ་ཕྱེ་གོ་ལ་གྱི་ནུམ་གཞག་སོགས་
 ངེས་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཏེ་འཛིན་གྱ་སྒོ་རིག་དུ་འཕྲོས། སྒོ་རིག་འཛིན་གྱ་ལོ་གཅིག་རིང་། སྒོ་
 རིག་བདུན་གྱི་ནུམ་གཞག །ཆད་མའི་གྲངས་ངེས། སེམས་སེམས་བྱུང་གི་འགྲོ་སྤྲུངས། སྒོའི་
 འཛིན་ཚུལ་སོགས་ལེགས་པར་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བར་བྱས། སྤྱིར་ན། བཀའ་པོད་ལྟའི་གཞུང་སོ་སོའི་
 ཁོག་བསྒྲིགས་སྤྲུངས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱུ་བ་མཐའ་རང་རང་གི་འདོད་ཚུལ། རྒྱུད་སྤེ་བཞིའི་
 ནུམ་གཞག་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་འཛིན་ཉིན་སྒོ་ད་བཅུད་གྱི་བཀོད་པ་གནས་སྤྲུངས། ཐ་ན་དུལ་
 བྲ་རབ་འཛིན་པ་ཡན་ཆད་སྒོའི་སྤྲུང་ཚུལ་ལ་ཕྱག་པས། དེས་ན་སྒོ་རིག་གྱི་ནུམ་གཞག་ངེས་པ་ནི་
 ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་བརྟེན།

༣༧ འོ་ན་སྒོ་ཉགས་བསྟུས་གྱ་དེ་དག་གཞུང་གང་ལ་ཁྱུངས་བརྟེན་ཞེ་ན། དེ་དག་ནི་ཆད་
 མའི་གཞུང་ལ་ཁྱུངས་བརྟེན། ཆད་མ་ཡང་རྒྱ་ནག་དཔར་མ་བསྟན་འགྱུར་ནང་པོད་དཀྱུས་གཅིག་
 ལ་(ཅེ་ནས་རེ) བར་ནི་བྱ་རྩ་གཅིག་ཡོད་ལ་གཞན་ཡང་ཆད་མའི་སྒྲོར་ཐོར་བུ་མང་ཞིང་། དེ་
 དག་གི་ནང་ན་དཔལ་ཆོས་གྲགས་གྱི་ཆད་མ་སྤེ་བདུན་སོགས་ཆེས་ཟབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་ཆ་གསར་
 ལྟ་བ་ལས་དང་པོ་བ་ནུམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བས། སྤྱར་ཆོས་སྤེ་ཆེན་པོ་གསང་ཕུར་ཆ་པ་ཆོས་

གྱི་སེང་གེས་ཆད་མ་སྡེ་བདུན་ལས་བདུས་ཏེ་མདོ་སྡེ་པའི་རིགས་པའི་འགྲོས་དང་སྤྲུལ་ནས་བསྐྱུས་
 གྱུ་ཞེས་པའི་སྲོལ་བཏོད། ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བཟུང་བསྐྱུས་ཆན་བཅོ་བརྒྱད་དུ་སྦྱོར། དེ་ལ་
 གཞི་བྱས་ཏེ་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་མཆོག་ལྟ་འོད་ཟེར་གྱིས་རྩ་སྟོད་བསྐྱུས་གྱུ་ཞེས་པ་བཅུ་མས། དེ་
 ནས་བཟུང་རྩ་སྟོད་བསྐྱུས་གྱུ་ནི། མཆན་ཉིད་གསར་དུ་ལྟ་མཁན་པ་ལ་ཆེ་བས་གཞུང་གིང་ལྟ་བུར་
 འཛིན། དེར་མ་ཟད་འཇམ་དབྱངས་སྒྲ་མ་མཆོག་ལྟ་འོད་ཟེར་ནས་བཅིས་པའི་རྩ་བ་སྟོད་པའི་མཁན་
 རབས་བཅུ་བཞི་པ་སེར་ཁང་པ་དམ་ཆོས་ནམ་ཐུལ་གྱིས་བཅན་པོ་ངག་དབང་འབྲེན་ལས་ལྟན་འགྲུབ་
 ལ་བཅི་གཞག་གནང་བ་དེ་ཉིད་སྦྱོར་དཔར་བསྐྱུས་བྱིས་པ་བཅན་པོ་བསྐྱུས་གྱུ་ཞེས་བསྐྱུས་ཆན་ཉིར་
 གཅིག་དུ་བྱས་པ། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་ཁ་དོག་དཀར་དམར། བསྐྱུས་
 གྱུའི་ནམ་གཞག་ལེགས་པར་བཤད་པ། ཐལ་འགྲུར་ཆེ་བའི་ནམ་གཞག་མདོར་བསྐྱུས། བསྐྱུས་གྱུའི་
 རྩ་བ་བཅས་དང་། ཡོངས་འཛིན་བསྐྱུས་གྱུ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་སོགས་མཐའ་ཡས་གིང་། གང་
 ལྟར་གཞུང་ཆེན་མོ་བལྟ་བའི་སྟོན་འགྲོ་ལྟ་བུར་གོང་དུ་བཤད་པའི་བསྐྱུས་གྱུ་སྟོན་གསུམ་གྱི་རིགས་ལམ་
 དེས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱས་ཏེ་རང་རང་གི་སྟོན་ཆོད་ལ་གཞིགས་པའི་རིགས་ལམ་ལེགས་པར་
 འབྲོངས་པ་ན། གཞུང་ལུགས་དངོས་གཞི་བལྟ་བའི་འགོ་ཚུགས་པ་སྤྲུལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གྱུ་ཆང་སྟོང་
 ཁུངས་ནམས་གྱི་ཕུག་སྲོལ་དུ་ཡོད་དེས། དོན་དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་
 པའི་གསུང་འབུམ་(བ)པར་བསྐྱུས་གྱུའི་རྩ་བ་ལས། (གཞན་ཡང་བསྐྱུས་པའི་རིགས་པ་ལ། །དབྱེད་
 ན་ཐོག་མཐའ་མི་རྟོག་ཅིང་། །དབྱས་སྤྲུང་གནས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །ཁས་སྤངས་ཐམས་ཅད་
 འཇིགས་པར་འགྱུར། །ཐོག་མཐའ་མེད་ཅིང་དབྱས་མི་དམིགས། །ཁས་སྤངས་མེད་ཅིང་གྲུབ་མཐའ་
 མེད། །དེའི་ཆེ་དབུ་མ་ཆེན་པོའོ། །དལ་འབྱོར་སྦྱོར་མེད་དབང་པོ་ཆང་། །སྟོན་གསལ་གཞོན་རྒྱ་
 མེས་འདོད་ནམས། །རིགས་ཚུལ་འདི་ལ་བསྐྱུས་པར་རིགས། །འདི་མི་མེས་ན་མི་ཡི་ལུས། །ལུག་
 གི་གོ་འཕང་ཅན་དུ་དེས། །སྟོབ་དཔོན་སྤྲུལ་བའི་སེང་གེ་ཞེས། །བྱབ་བསྐྱུས་བཞིན་རི་བསྐྱེད་ཆལ་
 དང་། །སྤྲུ་སྟོགས་འོག་མིན་གླིང་གི་གྲར། །ཐ་སྟོང་ཚུལ་ལ་ལེགས་པར་སྤྲུངས། །རིགས་ལམ་
 བཅོམ་པར་སྤྲུབ་པ། །གངས་ཅན་ཅམ་ན་ཕུལ་བུང་བ། །དེ་ཡི་ལེགས་བཤད་རིགས་པའི་ཆེད། །སྟོན་
 གོས་ཅུང་ཟད་གསལ་བྱེད་པ། །རབ་འབུམས་གཞུང་ལུགས་སྤྲུབ་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕུག་ཅེས་
 བུའོ། །དགོ་སྟོང་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པས་བཀོད། །གཞོན་རྒྱ་སྟོན་གསལ་མེས་འདོད་ནམས། །ཚུར་

ཤོག་ཅི་འདོད་དགོས་དགུ་ལོངས། །རྩོམ་ལ་སྟོན་མོའི་སྟེང་དུ་སྦྱངས། །ཀྱན་ལའང་སྤྱོད་སྟེང་མེད་
གྲ་ས་འགྲིམས། །ཀྱན་ལ་སྤྱོད་སྟེང་དུ་སྦྱངས། །སྤྲུང་ལ་ལམ་སྟོན་ཉམས་དགའ་སྦྱངས། །ཁྱལ་
བ་མཉེས་པའི་མཆོད་སྤྱོད་ཡིན། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོག་ཆེན་ཡིན། །སྤྱོད་སྟེང་དགའ་
བའི་དགའ་སྟོན་ཡིན། །མཁས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱོས་བཟང་ཡིན། །སྤྱོད་སྟེང་མཁས་པ་འདྲི་བྱེད་ཡིན། །
ཀྱན་མཁྱེན་ཐོབ་པའི་དངོས་ཀྱི་ཡིན། །)

༦༥ ཞེས་གསུངས་ཏེ་སྤྱི་རབས་རྣམས་ལ་ལེགས་པར་གདམས་སོ། །དེ་ལྟར་ཁ་དོག་དཀར་
དམར་ནས་སྟོ་རིག་བར་མཆོད་ཉིད་བཞུ་བའི་སྟོན་འགྲོའི་སྟོབ་སྦྱང་ལེགས་པར་ཐོན་པ་དང་། འཛིན་
གྲ་དོན་བདུན་བཅུར་འཕྲོས། དོན་བདུན་བཅུའི་འཛིན་གྲར་ལེ་གཅིག་རིང་ས་ལམ། གྲུབ་མཐའ་
དོན་བདུན་བཅུ་རྒྱས་བསྟུས་ཅི་རིགས་བཅས་ཚུད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བར་བྱེད། ཚུད་པ་སྟོན་སོང་གི་
གྲ་རྒྱུན་ཕན་ཚུན་ནས་ཐེབས་མཁན་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་གདན་སར་དུ་སྟོབ་གཉེར་མཛད་མཁན་རྣམས་
འཛིན་གྲ་འདི་ནས་སྟོབ་གཉེར་ལྟན་དུ་གནང་བ་ཕྱག་སྟོན་དུ་མཛད། དེ་ནས་སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོར་
ཤིང་རྟའི་སྟོན་ལ་འབྱེད་དང་། ས་དཀར་ཆོས་གྲར་སྟོབ་དཔོན་སྤྱི་མའི་མན་ངག །ལྷ་མཆོད་ཆོས་
གྲར་སྦྱོས་བུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཅས་ལེགས་པར་ཚུད་དེ་རྒྱ་གཞུང་པོད་གཞུང་གི་གཞུང་ཆེན་
མོ་བཞུ་བའི་སྟོན་འབྱེད་ལྟ་བུར་མཛད། ལྷག་པར་སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཚུད་པ་ཤིང་རྟའི་སྟོན་ལ་འབྱེད་
འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་བཅི་སྟེ། ལྷ་སྦྱབ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་ཤིང་རྟའི་སྟོན་ལ་འབྱེད་ཚུལ། རྒྱུན་གྱི་
བཤད་བྱའི་མདོ་གང་ཡིན། མདོ་རྒྱུན་སྦྱར་ཚུལ། རྒྱ་པོད་ཀྱི་མཁས་པ་སྤྱི་ཕྱིའི་བཞེད་ཚུལ་སོགས་
སྤྲུངས་འདིར་ལེགས་པར་བད་འཕྲོད་དགོས། ཤིང་རྟའི་སྟོན་ལ་འབྱེད་འདི་ཕར་སྤྱོད་སྤྲུངས་བཅུད་ཀྱི་
མདོར་བཞུན་ལྟ་བུར་གསུང་རྒྱུན་དུ་གྲགས།

༦༦ སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཡར་ཆོག་སྟེན། སྤྱི་ཀན། ཁང་ཆོན་དགེ་ཀན། དཔེ་ཆའི་
དགེ་ཀན། རང་གི་རྩ་བའི་དགེ་ཀན་བཅས་ནས་རིམ་བཞིན་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་ཆོག་ཆེན་འགྲོ་
སྤྲུངས། འདོན་པ་འདོན་ལུགས། ཉམས་གསལ་གཏོང་ལུགས། ལན་འདེབས་ལུགས། ཀན་གཞིན་
གོ་བབས་ཅི་ལུགས། དགེ་ཀན་སར་དཔེ་བྲིད་འགྲོ་སྤྲུངས་སོགས་བསྟོབ་སྦྱང་ལེགས་པར་གནང་།
ལྷག་པར་ཆོས་གྲའི་ནང་འཛིན་གྲ་གསར་པ་ལ་ཉམས་གསལ་གཏོང་ལུགས། ཀན་པ་ལ་བྲོ་སྟེང་
བུ་སྤྲུངས། ཚུད་པའི་རྒྱ། ཚུད་པའི་འབྲས་བུ། ཚུད་པའི་བསམ་པ། ཚུད་པའི་རྣམ་འགྱུར་སོགས་

ཇི་ལྟར་དགོས་ལུགས་ལེགས་པར་བད་སྤྲད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་པོད་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེ་བཅུ་
 ཏུག་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཡར་ཆོགས་ཉིན་འཛིན་གྱ་གཞུང་འོག་ཏུ་འཕོས། འཛིན་གྱ་དོན་བདུན་
 ཅུ་ནས་དབུ་མ་གསར་རྫིང་བར་བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་དང་ལྟན་དུ་བགྱི་སྐྱེང་བུ་དགོས། ཐུགས་
 བན་ཚུན་གཉིས་ཀས་གཞུང་ཆེན་མོ་དཔང་པོར་བཞག་རིགས་པའི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་ཚུད་ཟླ་བྱེད།
 སྒོར་ཆོགས་མ་ཆོགས་གོང་དུ་བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཚོལ་དང་། གསར་བུ་རྣམས་
 ནས་ཕྱི་ཚོལ་བགྱིས་ཏེ་བགྱི་སྐྱེང་དང་། སྒོར་ཆོགས་གྲོལ་ཕྲལ་གསར་བུ་རྣམས་ནས་སྒྲ་ཚོལ་དང་།
 བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ཚོལ་བགྱིས་ཏེ་བགྱི་སྐྱེང་བྱེད། མདོར་ན་འཛིན་གྱ་དོན་
 བདུན་བཅུ་ནས་བཟུང་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་ལོ་ལྗེའི་རིང་ཕར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་ཐལ་ཕྱེང་བུར་བཀོལ་
 སོགས་འབྲས་བུ་ཆོས་སྤྱིའི་བར་ལེགས་པར་བོན་པ་དགོས།

《འཛིན་གྱ་ཇི་ཡོད་》

(སྒོ་མང་ལྟར་ན།)

ཁ་། འོ་ན་ཚུད་པའི་འཛིན་གྱ་ཇི་ཡོད་ཅེ་ན། འཛིན་གྱ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ཅིང་།

༡། ཁ་དོག་དཀར་དམར་འཛིན་གྱ།

༢། ཁ་དོག་གོང་གི་འཛིན་གྱ།

༣། བསྐྱས་འབྲིང་འཛིན་གྱ།

༤། བསྐྱས་ཆེན་འཛིན་གྱ།

༥། ཉགས་རིགས་འཛིན་གྱ།

༦། སྒོ་རིག་འཛིན་གྱ།

༧། དོན་བདུན་བཅུ་འཛིན་གྱ།

༨། གཞུང་འོག་འཛིན་གྱ།

༩། གཞུང་གོང་འཛིན་གྱ།

༡༠། སྐབས་དང་པོའི་འཛིན་གྱ།

༡༡༥ བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ།

༡༡༦ དབུ་མ་གསར་པའི་འཛིན་གྱ།

༡༡༧ དབུ་མ་རྩིང་པའི་འཛིན་གྱ།

༡༡༨ མཛོད་ཀྱི་འཛིན་གྱ།

༡༡༩ བཀའ་རམས་འོག་གི་འཛིན་གྱ།

༡༢༠ བཀའ་རམས་འཛིན་གྱ་བཅས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་ལ། དེ་ནས་བཀའ་རམས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་བཀའ་རམས་བཅོ་བརྒྱད་བཅུ་དགའི་བར་གང་ལྟར་དགོ་བཤེས་མ་བཏང་བར་ཡས་རིམ་གྱིས་འགྲོ་དགོས། འཛིན་གྱ་སོ་སོའི་ཚྭ་དེ་ཡིག་ནི་དེ་སྤྱལ་འོག་ནས་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར། སྤྱི་ལོ་(༡༧༩༠) རང་ཉེ་འཁོར་བ་དང་གྲ་རྒྱུན་སྤྱོད་པ་མཚུན་ནས་སློབ་གཉེར་བྱ་མཁན་གིན་དུ་མང་བར་བཏེན་བཀའ་རམས་ཉི་ཤུ་ཙམ་ལ་དགོ་བཤེས་མཚན་བཏགས་འཁོར། དེ་རྗེས་རིམ་བཞིན་སྤྱོད་པ་མཚུན་གང་སར་དམར་པོའི་ལུགས་སློབ་དར་བར་བཏེན་གྲ་རྒྱུན་ཡང་རྗེ་རུང་དུ་སོང་སྟེ། ཕྱིས་སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༠) སྐབས་བཀའ་རམས་བཅུ་གཉིས་ཙམ་ལ་དགོ་བཤེས་གཏོང་དགོས་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་གྲ་རྒྱུན་ཆེས་རུང་དུ་སོང་སྟེ་འཛིན་གྱ་འགའ་ཤས་ལ་གྲ་རྒྱུན་ནམ་ཡང་མེད་པ་ལྟ་བུའི་སློབ་གཉེར་ལ་གཞོན་རྒྱུན་བར་ཆད་བྱུང་བ་བཅས།

༥ ཚྭ་དེ་ཡིག་དང་། རི་ལྟར་ཚྭ་དེ་པའི་ཚུ་ལ།

༡༡ འཛིན་གྱ་བཅུ་དྲུག་གི་ཚྭ་དེ་ཡིག་རགས་བསྟུས་ནི། བསྟུས་གྲ་སློབ་ཉགས་སོགས་སྤྱི་རི་ལྟར་ཚྭ་དེ་པའི་རིམ་པ་ནི་དེ་སྤྱལ་གོང་དུ་སློབ་ཟེན་པས། རོན་བདུན་བཅུ་ནས་བཟུང་ཚྭ་དེ་པའི་རིམ་པ་ལྟར་ཆགས་སྤྱི་བཀོད་ན།

༡༢ རོན་བདུན་བཅུའི་ལོ་འཁོར་ཚྭ་དེ་པའི་རིམ་ནི། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་ནས་ཐལ་ཕྱེད་དོན་བདུན་བཅུ་ནས་དབུ་བཅུ་གས་ཏེ། ས་ལམ་གྲུབ་མཐའ་བཅས་ཚྭ་དེ་པ་སྟོན་སོང་རྗེས། རྟོན་ཆོས་ཆེན་མོར་གིང་ཉའི་སློབ་འབྲེད། ས་དཀར་ཆོས་གྲར་སློབ་དཔོན་སྤྱི་མའི་མན་ངག། ལྷ་མཆོད་ཆོས་གྲར་སྤྱི་མ་བྱ་གསུམ་གྱི་ནམ་གཞག་བཅས་ཚྭ་དེ།

༡༥ གཞུང་གསར་འོག་གི་ལོ་འཁོར་རྩྱེད་རིམ་ནི།

༡༦ དགུན་ཆོས་ཆེན་མོར་ཐལ་ཕྱེད་བུམས་གཞུང་དང་། ཟུར་བཀོལ་དག་འདུན་ནི་ཤུའི་
སྤྱི་བཤད། མཆོན་བྱ་དོན་གྱི་ཐད་ཀའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་བཅས།

༡༧ དཔྱིད་ཆོས་དང་པོར། ཐལ་ཕྱེད་ཉན་ཐོས་ནི་འཆོལ་མ། ཟུར་བཀོད་དག་འདུན་
ནི་ཤུའི་རྒྱན་ཞུགས།

༡༨ དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར། བེད་སྒྲོང་དང་པོའི་བར། ཐལ་ཕྱེད་གཅིག་དུ་ཐལ་དགག་
བྱ་དོས་འཛིན་བར་དང་། ཟུར་བཀོལ་ཕྱིར་འོང་སྒྲོར། དེ་ནས་ཐལ་ཕྱེད་གཅིག་དུ་ཐལ་ཡོངས་རྫོགས་
དང་ཟུར་བཀོལ་ཕྱིར་མི་འོང་།

༡༩ དབྱར་ཆོས་དང་པོར། ཐལ་ཕྱེད་མཁྱེན་གསུམ་བསྐྱུས་ཚུལ་དང་། ཟུར་བཀོལ་
ཕྱིར་མི་འོང་འཕྲོ།

༢༠ དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེད་མུང་འདས་དང་། ཟུར་བཀོལ་དག་བཅོམ་སྒྲོར་བཅས།

༢༡ རྟོན་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེད་སེམས་ཙམ་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཟུར་བཀོལ་
རྟེན་འབྲེལ་སྤྱི་བཤད།

༢༢ ས་དཀར་ཆོས་གྲར། ཐལ་ཕྱེད་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཟུར་
བཀོལ་གནས་སྐབས་པའི་རྟེན་འབྲེལ།

༢༣ ལྷ་མཆོད་ཆོས་གྲར། ཐལ་ཕྱེད་ཐལ་འབྱུར་པའི་ལུགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཟུར་
བཀོལ་ཐོག་མའི་མ་རིག་པ་བཅས་གཞུང་གསར་འོག་གི་འཛིན་གྱའི་རྩྱེད་ཡིག་བཀོད་བྱེད་དོ། །

༢༤ གཞུང་གསར་གོང་གི་འཛིན་གྱའི་ལོ་འཁོར་རྩྱེད་ཡིག་ནི།

༢༥ དགུན་ཆོས་ཆེ་མོ་ཆོས་གྲར་ཐལ་ཕྱེད་ཡང་དག་མཐའ་དང་། ཟུར་བཀོལ་གནིས་
པ་འདུ་བྱེད་ལས་སྒྲོར།

༢༦ དཔྱིད་ཆོས་དང་པོར། བེད་སྒྲོང་དང་པོའི་བར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་དང་། དེ་
ནས་བཀའ་བསྟན་བཅོས་སྒྲོར། ཟུར་བཀོལ་གསུམ་པ་ནམ་ཤེས་སྒྲོར།

༢༧ དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར། བེད་སྒྲོང་དང་པོའི་བར་ཐལ་ཕྱེད་ཤེར་ཕྱིན་ཕར་ཕྱིན། ཟུར་
བཀོལ་ཀུན་གཞི་སྤྱི་བཤད་སྒྲོར་དང་། དེ་ནས་ཐལ་ཕྱེད་སེམས་བསྐྱེད། ཟུར་བཀོལ་ཀུན་གཞི་རྒྱས་

བཤད།

ང་། དབྱར་ཆོས་དང་པོར། ཐལ་ཕྱེང་གདམས་ངག་སྒྲིབ་དང་། ཟུར་བཀོལ་ཉིན་ཡིད་སྒྲིབ།

ཅ་། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེང་བདེན་གཉིས། ཟུར་བཀོལ་གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་
གྱི་འཕྲོས་ནས་ཡན་ལག་ལྷག་མའི་སྒྲིབ།

ཆ་། ཉིན་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེང་བདེན་བཞི་དང་། ཟུར་བཀོལ་གྱིང་སྒྲིབ་དང་པོའི་
བར་དྲང་ངེས་མཆོད་བཟློད། དེ་ནས་གྱིང་སྒྲིབ་གཉིས་པའི་བར་རྣམ་ཐར་སྒྲིབ་གསུམ། དེ་ནས་ཉིན་
བཞིའི་སྒྲིབ།

ང་། ས་དཀར་ཆོས་གྲར་ཐལ་ཕྱེང་སྤྱན་ལྷ་དང་། ཟུར་བཀོལ་དྲི་བྱས་སྒྲིབ།

ཉ་། ལྷ་མཆོད་ཆོས་གྲར། ཐལ་ཕྱེང་མདོན་ཤེས་སྒྲིབ་དང་། ཟུར་བཀོལ་ངོ་བོ་ཉིད་
གསུམ་མདོར་བསྟན།

ཏ་། སྐབས་དང་པོའི་ལོ་འཁོར་རྩྱེད་ཡིག་གོ་རིམ་ནི།

ཀ་། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེང་སྒྲིབ་ལམ་དང་། ཟུར་བཀོལ་ངོ་བོ་ཉིད་གསུམ་
རྒྱས་བཤད།

ཁ་། དཔྱིད་ཆོས་དང་པོར། ཐལ་ཕྱེང་གཟུང་ཉིག་འཛིན་ཉིག་དང་། ཟུར་བཀོལ་གྲུབ་དོན།

ག་། དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར། གྱིང་སྒྲིབ་དང་པོའི་བར་ཐལ་ཕྱེང་ཡོངས་འཛིན་དང་། ཟུར་
བཀོལ་བྱང་སའི་དངོས་བསྟན་གྱི་སྒྲིབ་སྒྲུབ། དེ་ནས་ཐལ་ཕྱེང་རིགས་དང་། ཟུར་བཀོལ་རྣམ་བཏགས་
དང་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་སྒྲིབ།

ང་། དབྱར་ཆོས་དང་པོར། ཐལ་ཕྱེང་སྒྲིབ་གཉིན། ཟུར་བཀོལ་དགག་བྱ་ངོས་འཛིན་
དང་དེ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག།

ཅ་། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེང་དགོངས་ལྡེམ་དགོངས། ཐེག་ཆེན་སྐྱབ་པའི་
དམིགས་པ། ཆེད་དུ་བྱ་བ། ཟུར་བཀོལ་རྣམ་རིག་ཙམ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲིབ་དང་། འཛོལ་
བ་བཞི་དང་ཤེས་པ་བཞི།

ཆ་། ཉིན་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེང་སྐྱབ་པ་བཞི་དང་། ཟུར་བཀོལ་ཕྱི་དོན་འགོག་ཚུལ།

ང་། ས་དཀར་ཆོས་གྲར། ཐལ་ཕྱེང་སྐབས་གཉིས་པའི་སྒྲིབ་ཆ། ཟུར་བཀོལ་དགོངས་

འཇེལ་གྱི་ཕྱོད་སྒྲིང་།

ཉེ་ལ་མཆོད་ཆོས་གྲུ་། ཐལ་ཕྱེད་སྐབས་གཉིས་པའི་སྤྲེད་ཆ་དང་། ཟུར་བཀོལ་དང་།
དེས་ཕྱེ་ཚུལ།

༦༥ བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱི་ལོ་འཁོར་རྩྱེད་ཡིག་གོ་རིམ་ནི།

ཀཱེ དགུན་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཐེང་སྐབས་བཞི་པའི་བསྐྱེད་སྒྲོམ་དང་། རྣམ་པ་མདོར་
བསྟན། གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ། ཟུར་བཀོལ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ལུས་རྟེན་སེམས་རྟེན་དང་། ཞི་
ལྷག་སྦྱི་བཤད།

ཁ་། དཔྱིད་ཚེས་དང་པོར། ཐལ་ཕྱེད་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། ཟུར་བཀོལ་ཞི་གནས།

ག། དཔྱིད་ཚེས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཐེང་ནམ་མཁུན་གྱི་ནམ་པ་དང་། རྫོང་རུང་ཚྭ་ར་བ།
རུར་བཀོལ་ཞི་གནས་སྤྱད་ཚུ་ལ།

ང་། དབྱར་ཚེས་དང་པོར། ཐལ་ཐེང་སྒྲོར་བའི་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན། ཟུར་བཀོལ་སེམས་གནས་སྒྲེ་རིམ།

ཅན་ དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེང་མཆན་ཉིད་བཞི་དང་། ཟུར་བཀོལ་སེམས་གནས་
ལྷེ་རིམ་འཕྲོ་ནས།

ཆ་། རྟོན་ཆོས་ཆེན་མོར། ཐལ་ཕྱེད་ཐར་པ་ཆ་མཐུན། དེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན། ཟུར་
བཞོལ་རྟག་མཐོང་སྒྲུབ་ཚུལ་སྟོར།

༤༩ ས་དཀར་ཚོས་གྲུར། ཐལ་ཕྱེད་སྤྱིད་ཞིའི་མཉམ་ཉིད། ཟུར་བཀོལ་སྟོམས་འདུག་
གི་ངོ་བོ།

ཉ་། རྩ་མཚོད་ཚས་གྲར། ཐལ་ཕྱིང་ཁིང་དག་སྒྲིབ་བ་དང་། ཟུར་བཀོལ་བསམ་གཏན་
གྱི་ཡན་ལག་དང་དམིགས་རྣམ་བཅས།

༡༩ མོ་རིག་འཛིན་གྱ་ནས་པར་ཁྱིན་བར་གྱི་འཛིན་གྱ་རྒྱལ་ལ་སྟོང་ཆོས་སྐབས། སྐབས་
 གསུམ་པ། སྐབས་ལྔ་པ། སྐབས་བརྒྱད་པ་བཅས་རེས་མོས་གྱིས་ཚོད་པ་ཆ་ཆང་གཉིས་འགྲོ་དགོས།

༥༩ དབུ་མ་གསར་པའི་འཛིན་གྱི་ལོ་འཁོར་རྩོད་ཡིག་ནི། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོར། འཇུག་
ཚུལ་དང་འགྱུར་ཕྱག། དེ་བྱིད་ཆོས་དང་པོར། ཐུབ་དབང་འབྱུངས་ཚུལ། དེ་བྱིད་ཆོས་ཆེན་མོར།

འདིར་བསྟན་ཆོས་གསུམ། མྱིང་རྗེ་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི། དབྱར་ཆོས་
དང་པོ་དང་། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོར། སའི་ངོ་བོ། སའི་ཡོན་ཏན་བཅས། སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོར།
ཐུབ་དོན་སྒྲོར་དང་ས་དང་པོའི་སྒྲོར། ས་དཀར་ཆོས་གྲར་ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའི་སྒྲོར། ལྷ་
མཆོད་ཆོས་གྲར་ས་བཞི་པ་དང་ས་ལྷ་པ།

༡༩། དབྱ་མ་མྱིང་པའི་འཛིན་གྱི་ལོ་འཁོར་ཚུད་པ་ནི། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོར། རྒྱ་རྒྱུ་བ་
ལུང་བསྟན་དང་། མཉམ་ཉིད་བཅུ། དགག་བྱ་ངོས་འཛིན། དབྱེད་ཆོས་དང་པོ་དང་དབྱེད་ཆོས་
ཆེན་མོ་གཉིས་ལ་ཐལ་བསྒྲིག་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ། དབྱར་ཆོས་དང་པོ་དང་དབྱར་ཆོས་ཆེན་
མོ་གཉིས་ལ། ཆད་འགོག་དང་། ཐལ་འགྱུར་པའི་ཆད་མའི་རྣམ་གཞག །སྟོན་ཆོས་ཆེན་མོ་དང་
ས་དཀར་ཆོས་གྲ་གཉིས་ལ་དབྱ་མ་བདག་འགོག །ལྷ་མཆོད་ཆོས་གྲ་འབྲས་བུའི་སའི་སྒྲོར་བཅས།

༢༠། དབྱ་མ་ལོ་གཉིས་རིང་སྟོད་ཆོས་བདེན་གཉིས་དང་། ཏུས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རེ་ས་
མོས་སུ་འགྲོ་དགོས།

༢༠༩། མཛོད་ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་ཆོས་ཐོག་བརྒྱད་ལ་མཛོད་གནས་བརྒྱད་རིམ་བཞིན་
ཚུད་པ་དང་ཆོག་འབྲེལ་ལྟར་ཆགས་སུ་འགྲོ་དགོས། མཛོད་ཀྱི་འཛིན་གྲ་ནས་བཟུང་དག་བཞེས་
མ་བཏང་བར་གྱི་སྟོབ་གཉིར་བྱ་ཚུལ་ཀྱས་པ་ནི་འོག་ནས་དོན་ཆེན་(༤༠) སྐབས་སུ་ཞིབ་ཏུ་འཆད་
པར་འགྱུར་རོ། །འདིར་བཀོད་པ་ནི་དཔལ་ལྷན་སྟོ་མང་གྲ་ཆང་གི་ཚུད་ཡིག་གཞིར་བཞག་སྟེ་མཐོང་
བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་རི་ལྟར་མཛོད་པ་བཞིན་བཀོད། གོང་གསལ་ཡང་མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་
རྒྱན་མི་མཐུན་པ་རུང་ཟད་སྤང་ཡང་སྤྱིའི་ཁོག་ལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡང་མེད་ཅིང་། མཁས་མང་སྟོ་
སྟོང་གྲ་ཆང་གི་ཕྱག་བཞེད་ཀྱང་ཚུད་པའི་མིང་འདོགས་སྟུགས་དང་། སྤྱི་དོན་སོ་སོ་བ་ཅུ་མ་ལས་
དོན་དུ་ཚུད་པའི་ངོ་བོ། གཞུང་སྤྱིའི་ཁོག་བསྒྲིགས་སྤངས། གཞུང་གི་གོ་རིམ་རི་ལྟར་ཚུད་པ་བཅས་
གྲ་ཆང་གར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཕྱག་བཞེད་ཚུལ་ཚུ་བཞག་པ་ལྟར་དབྱེར་མེད་དུ་སྤང་ངོ་། །

《 ཚུད་པའི་ཚུལ་ 》

ཁ། ཇི་སྟར་ཚུད་པའི་ཚུལ་ནི། སྟུར་ཚུད་པའི་ནམ་གཞག་ལ་སྟུ་ཚོ་ལ། བྱེ་ཚོ་ལ། དཔང་
པོ་སྟེ་གསུམ་ཡོད།

༡། སྟུ་ཚོ་ལ་ནི་སྟུ་བ་བྱེད་འགོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཟེར། བྱེ་ཚོ་ལ་ནི། སྟུ་ན་
འབྲེན་བཅོམ་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་ལ་ཟེར། དཔང་པོ་ནི། སྟུ་ཚོ་ལ་བྱེ་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་བར་
ན་གནས་ཏེ་ཚུལ་པམ་ཤན་འབྲེད་པའི་གང་ཟག་ལ་བཅོམ་དུ། དཔང་པོ་དེ་ལ། ཤན་འབྲེད་པའི་དཔང་
པོ་ཆར་གཙོད་པའི་དཔང་པོ། རྗེས་སུ་བཅོམ་པའི་དཔང་པོ་སྟེ་གསུམ།

༢། སྟུ་ཚོ་ལ་ཆར་གཙོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི། གྲུབ་བསལ་ཞུགས་པ་དམ་བཅའ་བ།
དྲིས་ཀྱང་ལན་མི་འདེབས་པ། མི་འོས་པ་དམ་བཅའ་བ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་དམ་བཅའ་བ། སྐབས་
སུ་མ་བབས་པ་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་པ། ཁས་བྲངས་པའི་དོན་ལ་སྟུ་བ་བྱེད་མི་འགོད་པ། མ་གྲུབ་པ་དང་
མ་ངེས་པ་གསལ་བར་བཅོམ་པ། ཤེས་འདོད་མེད་པའི་སྟུ་བ་བྱེད་འགོད་པ་ནམས་སོ། །

༣། བྱེ་ཚོ་ལ་ཆར་གཙོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི། འདྲི་བར་ཁས་བྲངས་ནས་བཏང་སྟོམས་
སུ་བཞག་པ། གྲུབ་བསལ་ཞུགས་པ་དྲི་བ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་འདྲི་བ། སྟུ་ན་བཅོམ་དུ་ཡོད་
ཀྱང་མི་བཅོམ་པ། སྟུ་ན་མིན་པ་སྟུ་ན་དུ་བཅོམ་པ། སྐབས་སུ་མ་བབས་པ་སྟུ་ན་དུ་བཅོམ་པ་ནམས་སོ། །

༤། དཔང་པོ་ཆར་གཙོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་པ་ནི། བདེན་རྒྱན་གྱི་ཤན་ལེགས་པར་མི་
འབྲེད་པ། ཚུལ་པམ་བྱེན་ཅི་ལོག་དུ་ཤན་འབྲེད་པ། སྟུ་ཚོ་ལ་བྱེ་ཚོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཚུད་པ་མཐར་མ་
བྱེན་པར་ཤན་འབྲེད་པ། གཡོ་རྒྱུ་དབང་གིས་ཉེ་རིང་དུ་ཤན་འབྲེད་པ་བཅས།

༥། སྟུ་ཚོ་ལ་བྱེ་ཚོ་ལ་གཉིས་ཚུད་པར་བྱེད་པའི་ཚུད་པའི་མཐུན་ཆེན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་
ནི། སྟུ་སྟོབས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། སྟུ་ཆད་ལ་སྟོབས་ལྡན་པ། བྱེ་ནང་གི་རིགས་གཞུང་ཀྱན་ལ་
ནང་བྱན་ཆུད་པ།

༦། ཤན་ཚུན་ཚུད་པ་མངའ་པའི་རྒྱ་ནི། བཞིན་གྱི་མདངས་གསལ་བ། དག་སྟན་ཅིང་
འངས་པ། བཟོ་ལ་པོ་དམའ་འདེབས་པའི་ཆོག་མདའ་མི་འཕྲེན་པ། ལུང་དང་རིགས་པ་གསལ་ལ་
ནོ་བ། སྟུ་ད་ལུག་པ་དང་ང་ཚུལ་མེད་པ། རིགས་ལམ་དོར་བའི་གཡོ་རྒྱ་དང་ཆགས་སྤང་མེད་པ།

རང་གཞན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་བ་ལ་བརྩོན་ཞིང་བསྟན་པ་ལ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་ནམས་སོ། །

༥༥ ཚུད་པའི་དཔེ་ནི། རང་གཞན་གྱི་གཏི་མུག་གཅོད་པའི་འཁོར་ལོ་ལྟ་བུ། སུན་འབྲེན་པའི་རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བའི་རི་རབ་ལྟ་ན་པོ་ལྟ་བུ། ཆོག་དོན་ལ་མི་ཆོངས་པ་བྱུང་བའི་དབང་པོའི་སྤྲས་ལྟ་བུ།

༥༦ ཚུད་པའི་འབྲས་བུ་ནི། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བརྟེན་ཞིང་བརྟགས་ཏེ་ཚུད་པས་གཞུང་དོན་གཏན་ལ་ཕབ་པ་བཅས།

༥༧ མདོར་ན་ཚུད་པའི་སྐབས་དམ་བཅའ་ཆེ་ཆུང་གང་ཡིན་རུང་། འདོད། ཉགས་མ་གྲུབ། ཅིའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་མེད་ཅེས་ལན་འདེབས་པ་ལས། ཡོད་མེད། ཡིན་མིན་སོགས་ཕལ་ཆོག་རང་འགའ་བ་བརྗོད་མི་ཆོག ། ཉགས་གསལ་འཕྲེན་པའི་ཆེ་ཡང་ཚུད་གཞི་ངེས་པར་བྱངས་ཏེ། གསལ་བ། ཉགས་དང་བཅས་པས་ངོ་དགའ་དང་ཐོལ་འཛོག་ཏུ་མ་སོང་བར་ལག་པ་དེབ་ལུགས། གཞོད་བྱེད་འཕྲེན་པའི་འཁོར་གསུམ་(ཕྱིར་བསྐྱོར་)དང་། སྐྱབ་བྱེད་འཕྲེན་པའི་འཁོར་གསུམ་(ནང་བསྐྱོར་)བསྐྱོར་ལུགས་སོགས་གདན་ས་ཆེན་པོའི་མིག་ལྟོས་མ་ཉམས་པའི་སྒོ་ནས་ལུང་རིགས་ཆ་གད་དེ་སྒྲི་སིང་ངེ་བ་བྱེད། དེ་ལས་གཞན་དུ་ཀུན་སྒྲོང་སྒྲོན་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་དམའ་འབེབས་སུན་འབྲེན་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རིས་སུ་བཅད་པའི་ཆོག་ངན་ཤགས་ངན་སྒྲོན་བརྗོད་དང་མཆང་འབྱུང་བའི་རིགས་སོགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག་པ་མཁན་པོ་དང་བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་སྤྱིས་ཁྱར་དུ་བྱང་། དེས་ན་ཚུད་པའི་རྒྱུ། ཚུད་པའི་འབྲས་བུ། ཚུད་པའི་ཀུན་སྒྲོང་སོགས་སྒྲོར་བ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་ཅིང་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བས་རང་རྒྱུད་ཆོམས་པ། སྟན་པར་གྲགས་པས་འབྲེན་ལས་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པ། བསྟན་པ་སྤང་སྟེ་ཆོས་སྒྲོང་བའི་རྒྱལ་པོར་འགྱུར་བ་བཅས་སོ། །

(༡༥)

༥ བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བཞིའི་རྒྱལ་ས་སྤྱོད།

༡༥ བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བཞིའི་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཅི་ལྟར་ཞེ་ན། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་དེ་ལ་རིགས་གཉིས་
ལས། སྤྱོད་རྒྱལ་ས་ནི། དབྱེད་ཆོས་ཆེན་མོའི་ནང་མཁན་པོ་དང་དགེ་བསྐྱོས་སྒྲ་མ་གཞུང་ལས་པ་
བཀའ་རམས་སྤྱོད་དཔོན་བཅས་ཀྱི་སར། རྒྱ་གཞུང་ཁོངས་བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་འགྲེལ་དང་། བོད་
འགྲེལ་རྩེ་ཡབ་སྤྱོད་ཀྱི་གཞུང་དང་གྱ་ཚང་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཅོན་མཐའ་དབྱེད་སོགས་གང་འོས། འགའ་
གས་ནས་བཀའ་པོད་ལྔའི་རྩ་བ་ཆོགས་རྒྱལ་ས་འབྲུལ་མཁན་ཡང་ཡོད། དེ་ནས་དབྱེད་ཆོས་ཆེན་མོ་
གྲོལ་ཁར་མཁན་པོས་ཆོས་གྲར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཆོས་བརྩེ་བཞག་སྐབས་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་
རིམ་པ་ནམས་ཆོགས་དབྲུས་སུ་སྤྱོད་ཅོན་ཞུས་ཏེ་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་གོ་རིམ་བཞིན་གཟེངས་བསྟོད་བདག་
ཅེན་བསྐྱེལ།

༡༦ བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བཞིའི་རྩོད་རྒྱལ་ས་ནི། དབྱར་ཆོས་དང་པོའི་སྐབས་བྱེད་སྤྱོད་ལ།
ཐུག་ཆོས་གྲ་ཡང་ཟེར། བོད་སྒྲ་བཞི་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་ལ་དབྱར་ཆོས་དང་པོ་ཆོགས་ནས་ཆོས་
བཅོ་བརྒྱད་ལ་བར་ཕྱིན་ཐལ་སྐད་བཏང་། ཆོས་བཅུ་དྲུག་འི་ཉིན་གཤེད་སྤོང་དང་ཆོས་ཉི་ལུ་ནས་བཟུང་
བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བཞི་པའི་ཕན་ཚུན་བཤོ་སྤོང་མཛད། བར་ཕྱིན་ཐལ་སྐད་ནས་བཟུང་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་དངོས་
གཞི་མ་གྲུབ་བར་སྒྲ་སྤྱལ་དགེ་བཤེས་སུ་ལ་ཡང་དམིགས་བསལ་མེད་པར་ཆོས་གྲར་ཐེབས་དགོས།
སྐབས་དེར་ཆོས་གྲའི་ལུ་ལ་དུ་དགེ་བསྐྱོས་ཀྱིས་སྤྱོད་ཡངས་བྱེད། དེ་ལྟར་བར་ཕྱིན་ཐལ་སྐད་ཉིན་
བར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བཞི་དང་དེ་དག་གི་དགྲ་ལོག་ཉི་ལོག་ནམས་སྤྱོད་སོ་སོར་བྱེ་སྤྱོད་པར་ཕྱིན་འཛིན་
གྲས་གཙོས་ཐལ་སྐད་ལན་གསུམ་དང་ཞུ་དགྲུག་ལན་གསུམ་སྤྱོད་པ་ལ་དངོས་སུ་སྤྱོད་པའི་བར་
སྐད་ལྟ་བུ་བཏང་།

༡༧ རྒྱལ་ས་སྤྱོད་དངོས་གཞིའི་ཉིན་བཀའ་རམས་དགེ་བཤེས་མིང་བཏགས་གྲུབ་པ་ནམས་
ཞལ་མར་གཟིགས་སུ་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད་དེ་དག་ནི་རྩོད་དབང་ལྟ་བུ་ཡིན། བཀའ་རམས་འོག་
ནས་བཀའ་རམས་སྤྱོད་གི་བར་ཐམས་ཅད་གཡས་གཡོན་གཉིས་སུ་སྤྱོད་ཆགས་སུ་བཞུགས། སྐབས་

དེར་མཆོད་རྫས་སོགས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྲོས་ཆེར་མེད་ཀྱང་གཟི་བཞིན་དང་འཛིགས་སྤྲུང་གིན་དུ་ཆེ། དེ་
ནས་དམ་བཅའ་བ་རྣམས་གྲལ་གཉིས་ཀྱི་དབྱས་སུ་གཟན་ཕྱེད་གཟན་ཕམ་སྟེ་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཁོད།
དེའི་ཉི་ལོག་འཛིན་གྱ་རྣམས་གཡོན་ཕྱོགས་དང་། རྟགས་གསལ་གཏོང་མཁན་འཛིན་གྱ་ཕྱོགས་གཡས་
ན་རིམ་པར་འཁོད་དེ་གལ་ཏེ་དམ་བཅའ་བ་དང་རྟགས་གསལ་གཏོང་མཁན་ནས་ནོར་འབྲུལ་ལམ་གཞུང་
དང་འགལ་བ་བྱུང་ཆེ་དགྲ་ལོག་ཉི་ལོག་རྣམས་ཕན་ཚུན་བཞད་གད་ཕྱེད།

༤༥ ཆོས་ཉི་ཤུ་དང་ཉིར་གཅིག་ཉིན་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་དང་སྐབས་དང་པོའི་འཛིན་གྱ་
གཉིས་དྲང་ངས་དང་རིགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤོ་སྦྱང་ཕྱེད། ཆོས་ཉིར་གཉིས་དང་ཉིར་གསུམ་གཉིས་
ལ་འཛིན་གྱ་སྐབས་དང་པོ་དང་གཞུང་གོང་གཉིས་སེམས་སྦྱེད་དང་ཀུན་གཞི་བཤོ་སྦྱང་ཕྱེད། དེ་
ནས་ཆོས་ཉིར་བཞི་ཉིན་གིང་སྦྱང་བཏང་། ཆོས་ཉིར་ལྔ་དང་ཉིར་དུག་གཉིས་ལ་འཛིན་གྱ་གཞུང་
གོང་དང་གཞུང་ལོག་གཉིས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་གཅིག་དུ་བྲལ་བཤོ་སྦྱང་ཕྱེད། ཉིན་རྗེས་མའི་
ཉིན་མཁན་པོས་ཆོས་གྲར་བཙུ་བཞག་གནང་སྟེ།

༤༦ རྟག་གསལ་བཞེངས་མཁན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། ཐོག་མར་འཛིན་གྱ་སོ་སོའི་སྦྱར་དཔོན་
དེས་ཆོགས་དབྱས་སུ་ཚུད་གཞུང་ས་བཅད་སྦྱར་ཏེ་རྟགས་གསལ་དང་པོ་ཚུགས། དེ་རྗེས་ཆོགས་
ཆེན་སྤུལ་སྤུ་ཡོད་ན་དེས་རྟགས་གསལ་བཞེངས། དེ་ནས་མིང་ཡིག་གོ་རིམ་ལྟར་རྟགས་གསལ་བཞེངས་
དགོས། རྟག་གསལ་དེ་དག་རང་རང་སོ་སོའི་དགེ་ཆུན་གྱིས་འགན་ཁུར་ཏེ་བཟོ་དགོས། རྟགས་
གསལ་བཟོ་སྐབས་གཞུང་ཆེན་མང་པོ་གོ་བསྐྱར་ནས་གཞི་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་གཏོང་ཏེ་བོད་ཟླ་གསུམ་
པའི་ནང་ནས་དགེ་ཆུན་སོ་སོའི་མདུན་དུ་རྟགས་གསལ་བསྐྱབ་པར་འཛིན་གྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཕེབས་དགོས།
འཛིན་གྱ་ཐུག་མཁན་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཁས་ལེན་འཛིན་མཆོམས་ཀྱི་དགེ་ཆུན་གཉིས་
རེ་བཞེན་སྟེ། ཁས་ལེན་འཛིན་མཆོམས་ཀྱི་དགེ་ཆུན་དེ་དག་བཅོལ་བའི་དུས་ནི་དཔྱེད་ཆོས་ཆེན་
མོར་གིང་སྦྱང་བཞི་ཡོད་པས་གོ་རིམ་བཞིན་གིང་སྦྱང་དང་པོར་གཞུང་ལོག་འཛིན་གྲུས་འཛིན་མཆོམས་
དགེ་ཆུན་གཉིས་བཅོལ་དགོས་པ་བཞིན་གིང་སྦྱང་བཞི་པའི་ཉིན་ཕར་ཕྱིན་འཛིན་གྱ་ཁས་ལེན་དགེ་
ཆུན་བཅོལ་ཏེ་རྟགས་གསལ་གྱི་གཞི་ཆང་མ་ཁས་ལེན་འཛིན་མཆོམས་དགེ་ཆུན་ལ་སྟོན་ཚུད་ནས་འབྲུལ་
སྟེ།

༤༧ ཁས་ལེན་འཛིན་མཆོམས་ཀྱི་དགེ་ཆུན་རྣམས་ཀྱི་ལས་འགན་ནི། འཛིན་གྱ་ཐུག་པའི་

བཤོ་སྤྲེལ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་འཛིན་གྱི་ཕན་ཚུན་གཉིས་ནས་རྟགས་གསལ་གང་བཏང་བ་དང་ལན་གང་བཏང་པ་གཞུང་ཆེན་གྱི་འཕྲོས་བཤད་ཇི་ཡུང་རྣམས་ལེགས་པར་ངེས་པར་བྱས་ཏེ་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཁས་ལེན་འཛིན་མཆམས་རྣམས་སློ་ཐོག་ཏུ་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལས་ཆོགས་པའི་དབྱས་སུ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་འབྲི་བ་ལྟ་བུ་མི་ཆོག། དེ་ནས་ཆོས་གྱི་གྲོལ་ཕྱལ་རྟགས་གསལ་གཏོང་མཁན་གྱི་འཛིན་གྱི་ངེས་འཛིན་མཆམས་དག་ཅན་གཉིས་དང་དེ་རིང་ལན་འདེབས་མཁན་གྱི་འཛིན་གྱི་ངེས་ཁས་ལེན་དག་ཅན་གཉིས་གདན་ཞུ་བྱ་དགོས། དེ་ཕྱལ་ལྟ་བུ་ཆོགས་ནས་ཏེན་འབྲེལ་གྱི་གསོལ་ཇ་འབྱུང་དང་པོ་འབྲས་སེལ་བཅས་ཕུལ། ཉིན་དེར་བཤོ་སྤྲེལ་སྐབས་རྟགས་གསལ་མེ་མེ་བཞིན་གཏོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་དང་ལན་ཇི་ལྟར་བཏང་པ་ཆང་མ་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད། དེ་ནས་དག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རྟགས་གསལ་མེ་མེ་ནས་ངོས་འཛིན་ཏེ། འཛིན་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་ལ་གསལ་བཤད་དང་བཅུ་ལེགས་པར་སྤྱད། སྤྱི་འཕྲོས་འཛིན་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་ཀྱི་དབྱས་སུ་དག་ཅན་གཉིས་ཕན་ཚུན་སྤྲོ་སྤྲོ་ལྟ་བུ་བྱས་ཏེ་སྤྲོ་གྱི་རྟགས་གསལ་དེ་དག་ལ་བཤོ་སྤྲེལ་གང་རྒྱས་བྱེད། དེ་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་ནས་རྟགས་གསལ་བཏང་སྟེ་དག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་ལན་བཏང་། ཡང་དག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་རྟགས་གསལ་བཏང་སྟེ་འཛིན་གྱི་ཆོགས་ཡོངས་ནས་ལན་བཏང་། དེ་ལྟར་གོང་གསལ་གྱི་རྟགས་གསལ་རྣམས་གཞུང་གང་ལས་འཕྲོས་པ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་པ་ཇི་ལྟར་འབབ་ཚུལ་སོགས་ངོས་ལེགས་པར་འཛིན་ཏེ། སང་ཉིན་རྟགས་གསལ་གཏོང་མཁན་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་དག་ཅན་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་གྱི་དམ་བཅའ་བས་ལན་འདི་བཏང་ན་རྟགས་གསལ་འདི་གཏོང་ཞེས་ལུང་རིགས་གཞོན་བྱེད་གཏོང་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲག་གསལ་བཤད་གནང་། སང་དམ་བཅའ་འཛིན་མཁན་ཡིན་ཆེ་འཛིན་མཆམས་དག་ཅན་གཉིས་ནས་འཛིན་གྱི་རྟགས་གསལ་འདི་བཏང་ན་ལན་འདི་འདེབས་ཞེས་དམ་བཅའ་ཁས་ལེན་འཛིན་སྤངས་ལེགས་པར་གོ་བཅུ་སྤྱད་དེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་འབབ་པ་ཆང་མ་ངོས་འཛིན། གལ་ཏེ་ངོས་འཛིན་ཞིབ་ཕྲ་མ་བྱུང་བར་གོ་མ་སྤྱིང་བའི་ལུང་རིགས་ཀྱི་གཞོན་བྱེད་འབབ་སྟེ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ལས་བཀལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཆེ་འཛིན་མཆམས་དག་ཅན་གཉིས་ལ་ཉེས་འགན་ཆེ། དེ་ལྟར་ནང་འཁྱོངས་མཛད་དེ་མང་ཇའི་ཆབ་སྐད་བཏང་བ་དང་དག་ཅན་གཉིས་གཞིམ་གྱི་ཕྱིར་ཐེབས། ཉིན་དུག་རིང་འཛིན་གྱི་ཕྱག་སྟེ་ཉིན་ཐ་མའི་ཆོས་གྱི་གྲོལ་ཕྱལ་འཛིན་གྱི་རྣམས་རང་གི་ཁས་ལེན་དག་ཅན་མདུན་དུ་བཅར་དགོས། ཁས་ལེན་འཛིན་མཆམས་དག་ཅན་གཉིས་ནས་འཛིན་གྱི་དག་འདུན་པ་རྣམས་

ལ། ཐུག་ཉིན་དུག་རིང་དམ་བཅའ་བཟོ་སྒྲིབ་ལེགས་ཉིས་ཇི་བྱུང་དང་། སྐབས་དེར་ཆོག་ངན་
སྐྱེས་པ་ཤིང་ཆོ་སྒྲིབ་ཡང་སྒྲུབ་མི་སྒྲིབ་སྐྱེས་པ་དག་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་གནས་དགོས་པ། ལྷག་
པར་ཕྱིན་ཆད་སློབ་གཉེར་བྱ་སྤྲུངས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་སྐྱེས་པ་གྱི་
བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱིས་པ་ཞིག་བཀའ་བསྟུན།

༥༥ དེ་ནས་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་གྲོལ་མཆོམས་པོད་ཟླ་ལྷ་པའི་ཆོས་ཤར་ལ་དགའ་གདོང་དབྱར་
གསོལ་ཞེས་སྒོ་མང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་གྲ་ཆང་ཆོགས་ཡོངས་དང་། སྒོ་སྒྲིབ་གྲ་ཆང་ཡིན་ན་ལས་སྒྲུབ་
སྤྱུལ་ནམས་དགའ་གདོང་དབྱར་གསོལ་དུ་ཐེབས་སྒྲོལ། དགའ་གདོང་ཆོས་སྤྱོད་ནི་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་
གི་ཡིག་ཆའི་གཉེར་གཏད་ཀྱི་སྤྲུང་མ་དང་ལྷག་པར་སྒོ་མང་མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་སྐབས་
སྤྱ་སྒྲུབ་ཡང་ནན་ཏན་དུ་བཀའ་བསྟུན། དེ་ལྟར་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུགས་སྤྱོད་སྤྱོར་དངོས་མཁུག་གསུམ་
ལེགས་པར་བྱ་བ་མཆོམས་རེ་ཞིག་ངལ་གསོས་པ་ལྟར་བཞུགས། སྤྱིར་རྒྱན་དུ་སློབ་གཉེར་བ་ནམས་
གཉིད་སྐྱེས་པ་ལྟེང་གི་རིགས་ཤས་ཚུང་ལ་ལྷག་པར་འཛིན་གྱི་འབྲལ་པའི་སྐབས་ཉིན་མཆོན་
མང་པོ་དཀྱིས་གཅིག་སྒྲེལ་ཏེ་སློབ་གཉེར་ལ་བཅོན་པས་ཐུག་ཆོས་ཀྱི་གྲོལ་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བ་ཀླས་པ་
དང་གིན་དུ་ངལ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད་ངེས། དེ་ལྟར་ལོ་བཞི་འི་རིང་ཕར་ཕྱིན་ཐལ་སྤྱོད་ཟུར་བཀོལ་དང་བཅས་
པར་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་ཏྲགས་སུ་ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་འཛིན།

༥༦ ཕར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་ཇི་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ནི། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཡར་ཆོགས་
ཉིན་ཕར་ཕྱིན་ནས་དབུ་མ་གསར་པར་འཕོས་མཁན་གྱི་འཛིན་གྱི་དེ་ཁང་ཆོན་བཅུ་དུག་གང་འོས་ཀྱི་
འདུ་ཁང་ཞིག་དུ་བྱ་བ་མཐའ་ཡར་ཆོགས་བཞུགས་ཏེ་དེ་ནས་བཟུང་ཉིན་བཞི་འི་རིང་དུས་བབ་གཟབ་
རྒྱས་ཆོགས། གྲ་ཆང་ཆོགས་ཆེན་གྱི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱིས་གཙོས་བཀའ་པོད་ལྟའི་རྩ་བ་བཅས་ཏེ་འདུར་
དབྱུངས་གསུམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ཆོགས་པར་སོ་སོར་དམ་བཅའ་ཚུགས་རྒྱས་མཆོན་བསྟན་པའི་
མིག་རྒྱན་དུ་ཕན་པ་མཛད།

༥༧ དེ་ནས་ཆོས་བཅུ་དགུ་ཉི་མའི་ཙམ་ལ་དུས་བབ་གྲོལ་ཏེ་ཆོགས་ཆེན་ལོ་བཅུ་ལྟེང་
སྤྱི་རིམ་ཆོགས་པའི་སར་ན་བབ་གཟབ་འཕྱོར་དང་འབྲེལ་སྒོས་སྒྲོར་བྱེད་སྒྲོལ། ཕྱི་ཉིན་སྒོ་སྒྲིབ་
གྲ་ཆང་ཁོངས་ནས་དེ་བཞིན་སྒོས་སྒྲོར་མཛད།

༥༨ ཆོས་ཉི་ཤུ་ནས་བཟུང་ཉིར་བཞི་འི་ཕར་ཉིན་རེ་ཆོས་ཀྱི་ཐེངས་གསུམ་ལ་འཛིན་གྱི་

སྒྲི་རིག་ནས་བཀའ་རམས་སྤྲུག་བར་རིམ་བཞིན་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ་འཛིན་གྱི་སྐོ་སྐོ་ནས་ཀྱང་རྟགས་
གསལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དྲངས་ཏེ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་བཀོ་སྐྱོང་དང་དམ་བཅའ་གྲོལ་ཁར་
མཆོམས་སྦྱར་གྱི་རྟགས་གསལ་ཆོག་བཟང་བཙུགས་ཏེ་གྲོལ། ཆོས་ཉེར་བཞིའི་ཉིན་མཁན་པོས་བཙུ་
བཞག་གནང་སྟེ། བྱེད་རང་རྣམས་གདན་ས་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་ཏེ་ཁ་དོག་དཀར་དམར་
ནས་སྒྲི་རིག་བར་གྱི་རྟགས་སྦྱོར་དང་དེ་ནས་ཡར་ཕྱིན་འཛིན་གྱི་བཞིའི་རིང་ཤེར་ཕྱིན་མདོའི་སྤྲུ་
དོན་མདོན་རྟགས་ཀྱི་རིམ་པར་སྦྱོབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པར་བགྱིས་ཏེ་མདོར་ན་མདོ་ནས་བཤད་པའི་
རྒྱལ་སྤྲུལ་ཀྱི་སྦྱོར་པ་ལ་ལེགས་པར་བསྐྱབ་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་བསགས་པ་ཤིན་ཏུ་
སྐལ་བ་བཟང་། འོན་ཀྱང་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་དེ་དག་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་རྩ་བ་དང་བྲལ་ན་ཐབས་
ཤེས་ལ་བྲལ་དུ་གྱུར་པས་དབུ་མའི་རྩ་བ་སྟོན་པའི་རྩ་སྤྲུབ་ལབ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་ལ་ནང་བྱན་ཆུད་པ་
དགོས་ལུགས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོན་རྒྱས་པ་བསྐྱེལ། དེ་ནས་སྒྲོར་ཆོགས་གྲོལ་སྤྲལ་དབུ་མ་གསར་པའི་འཛིན་
གྲུའི་གོ་སར་ཕེབས་ཏེ་དམ་བཅའ་ཉིས་སྒྲིག་ཚུགས། མཁན་པོའི་རྩ་མདུན་དུ་བཙུ་བཞག་ཞུ་བར་
ཕེབས་ནས་ཕྱིར་འཁོར་མཆོམས་འཛིན་གྲུའི་གོ་སར་གྱུས་པའི་རྒྱལ་གྱིས་བཙུ་བཞག་སྦྱོར། དེ་སྤྲལ་
སྤྲུ་མ་ཆོས་མཛད་ནས་དམ་བཅའ་བཞག་སྟེ་འཛིན་གྲུའི་སྦྱོར་དཔོན་ནས་བཟུང་གོ་རིམ་བཞིན་བཀོ་
སྐྱོང་བྱེད། བཀོ་སྐྱོང་བྱ་རྒྱུའི་ཆོག་བཟང་ནི། (དབུ་མ་ལ་འཇུག་ཅེས་པའི་འཇུག་བྱའི་དབུ་མ་
ཡིན་ན་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཡིན་པའི་བྱུང་པའི་ཕྱིར་) ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་བཀོད། དེ་ལ་སྤྲུ་མ་ཆོས་མཛད་
ནས་(འདོད་) ཅེས་པའི་ལན་བཏབ་སྟེ་དེ་སྤྲལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཤིང་འབྲས་གཏོར་ནས་ཆོས་གྲུ་གྲོལ།
རང་རང་སྐོ་སྐོའི་གཤམ་ཏུ་ཕེབས་སྤྲལ་དགོ་གན་སྐོ་སྐོའི་མཇལ་ཁར་བཅར། དེ་ནས་གྲོ་མ་འབྲས་སེལ་
དང་གསོལ་ཇ་འབྲུ་དང་པོ་གྲུ་བསྒྲིགས་བྱེད་སྦྱོར་རང་གི་སྒྲོ་དཀར་བ་རྣམས་ནས་མཇལ་དར་དུ་ཕེབས་
ཏེ་གསོལ་ཇ་གང་རེ་དང་གྲོ་མ་འབྲས་སེལ་ནས་ཕུད་གཏོར་རེ་གནང་སྟེ་ཕྱིར་ཕེབས། དེ་ནས་ཆོས་
ཆ་དགོ་བ་ཞིག་གི་ཉིན་རང་གི་དམ་བཅའི་སྒྲོ་བོ་དང་རྩན་དུ་གསོལ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞིག་གནང་སྟེ་སྤྲ་
འཕྲོས་ཡར་ཕྱིན་འཛིན་གྱི་བཞིའི་རྟགས་སྦྱོར་དང་ཡར་ཕྱིན་དམ་བཅའ་བཅས་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
ལེགས་པར་གྱུབ་པོ།

(༩༦)

༥ དབུ་མ་དང་མཛོད་འདུལ་སྒྲིབ་གཉེར་ཇི་ལྟར།

རྟགས་གསལ་དཀྱག་མའི་རྣམ་བཞག།

༡༥ འཛིན་གྱི་དབུ་མར་འཕྲོས་ཏེ་སྒྲིབ་གཉེར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཐོག་མར་དབུ་མ་འདུག་
 ཚུལ་ཚུད། དེ་རྗེས་ཐུབ་དབང་འབྲུངས་ཚུལ་ནས་བཟུང་ས་བཅུའི་ཡོན་ཏན་བར་དང་། ཐུ་ལོ་སྟོན་
 ཆོས་སྐབས་ཆོས་དགུའི་ཉིན་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་གཉེར་བ་ཡང་དང་པོ་གཉིས་པ་ནས་དབུ་མ་འདུག་ཚུལ་
 གྱི་མཆན་ཡུད་དམ་བཅའ་བཞག །དེའི་ཉིན་དབུ་མ་གསར་རྫིང་གི་འཛིན་གྱི་གཉིས་ནས་ཕན་ཚུན་
 འཐབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བགོ་སྐྱེད་གང་རྒྱས་དང་། ཏུས་བཟང་གི་གྲུང་ཆོགས་སྐབས་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་
 དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་ཆོགས་ལངས་བཞེངས་དགོས།

༡༦ དེ་ནས་དབུ་མ་རྫིང་པའི་འཛིན་གྱི་འཕྲོས་མཆམས་དབུར་ཆོས་ཆེན་མའི་ནང་དབུ་
 མའི་རིང་སྲིང་གི་ཚུད་པའི་ཐད་དུ་སྐྱེལས་པ་དང་། འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་དཔོན་ནས་དགེ་བསྐྱོས་དང་
 དབུ་མཛོད་ཀྱི་གོ་སར་བཅར་ཏེ། ད་ནས་འཛིན་ཉིན་དགེ་ཆན་དང་ལྟན་དུ་འགྲོགས་མི་དགོས་པར་
 སྟོན་ཤག་ཟུར་དུ་བསྟེན་ཆོག་པ་དང་། ཐུང་བར་བཅུ་ཤད་གཅིག་ཆོག་པ། སྒྲིབ་གཉེར་བ་རབ་ཡིན་
 ཆོ་ད་ནས་དགེ་ཡུག་ལ་དཔེ་བྲིད་བྱས་ཆོག་པའི་གནང་བ་ཞུས། དེ་ནས་སྟོན་ཆོས་ཆེན་མའི་ནང་ཆོས་
 ཉིར་དགུའི་དགོང་འོ་འཛིན་གྱི་སྒྲིབ་གཉེར་བ་གཉིས་ནས་དབུ་མའི་ཐལ་སྒྲིག་གི་དམ་བཅའ་བཞག།
 གཞན་ཡང་དབུར་ཆོས་ཆེན་མའི་སྐབས། དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ། སེམས་བསྐྱེད། སྐབས་བཞི་པ། དབུ་
 མ་བདག་འགོག་མཆན་འགོག །མཛོད་འདུལ་སྐྱོགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྒྲིབ་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཐེབས་
 རེས་མཛོད། སྐབས་དེར་ཕན་ཚུན་དམ་བཅའ་ཐེབས་མཁན་རྣམས་ནས་འབྲས་སྤྲུངས་རིགས་གྱི་
 སྐབས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་དུ་ཆོགས་ལངས་བཞེངས་དགོས།

༡༧ དེ་རྗེས་འཛིན་གྱི་མཛོད་དུ་འཕྲོས་མཆམས་ཆོས་ཐོག་བཟུད་ལ་མཛོད་གནས་བཟུད་
 ཀྱི་ཆོག་འགྲེལ་དང་མཛོད་ཀྱི་རྩ་འགྲེལ་བྲིངས་ལ་འགྲོ་སྤངས་ཆགས་རེས་མཛོད། དེ་ནས་འཛིན་
 གྱི་བཀའ་རམས་འོག་དུ་འཕྲོས་ཏེ་ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་འདུལ་བ་རབ་བྱུང་གི་གཞི། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟེ་

སྤྱི་བཤད། འདུལ་བ་སྤྱིར་བསྟན། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་གཉིས་པ་ནས་བཞི་པའི་བར་ཚུད། རྣམ་འགྲེལ་
སྟོར་ཞིབ་པ་ནི་འཇང་དགུན་ཆོས་སྐབས་ཚུད་པ་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད། དེ་ནས་བོད་ཆུ་བཅུ་གཅིག་
པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཡར་ཆོགས་སར་འཛིན་གྲུ་བཀའ་རམས་གསར་པར་
འཕྲོས།

ཁ། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཡར་ཆོགས་སྐབས་འཛིན་གྲུ་བཀའ་རམས་གསར་པ་ནས་ན་
བཟའ་གཟབ་འཕྱོར་དང་ཐོག་མར་ཆོས་གྲུའི་དོ་སྐྱོལ་སྟེང་ཞལ་མར་གཟིགས་སུ་སྟར་ཆགས་སུ་
བཞུགས། འཛིན་གྲུ་གཞན་རྣམས་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོའི་གོ་སར་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་འཁོད། དེ་ཕྱི་
བཀའ་རམས་སྟོར་དཔོན་གྱིས་ཆོས་གྲུ་ཆོགས་ཡོངས་ལ། གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་གི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་རིམ་པ། ཆོགས་
ཆོས་འགྲོ་སྤངས། ལྷག་པར་དགོ་འདུན་གྱི་ནང་བྱིམས་ཐུན་མོང་མིན་པ། སྟོབ་གཉེར་ཇི་ལྟར་བྱ་
ཚུལ་སོགས་ཆོགས་གཏམ་རྒྱས་པ་ཕུལ། སྐབས་དེར་ཆོགས་ཡོངས་ནས་ཞུ་ཐུད་བྱེད། བྱེ་བྲག་དུ་
བཀའ་རམས་གསར་པ་རྣམས་ལ། བྱེད་རང་རྣམས་ཁ་དོག་དཀར་དམར་ནས་བཟུང་འཛིན་གྲུ་བཅུ་
དྲུག་གི་སྟོབ་གཉེར་མཐར་ཐུན་ཏེ་དེ་རིང་བཀའ་རམས་གསར་པར་ཞུགས་པ་དེ་གིན་དུ་སྐལ་བ་བཟང་
ཞིང་། ས་དང་པོ་རབ་དུ་དགའ་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུའི་དགའ་བ་སྟོམ་དགོས་པ་དང་ད་དུང་སྟོང་ལ་བྱེད་
དུ་བསད་དེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་ཏྲག་དུ་དུ་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་པ་ལ་ཆེས་སྟོབ་དགོས་པ་སོགས་
ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ནན་ཏན་མཛད། དེ་ཕྱི་དགོ་བསྟོས་དང་དབུ་མཛད་གཉིས་ཐེབས་ཏེ་ལྟར་རྒྱུན་བཞིན་
ཆོས་གྲུ་ཆོགས། བཀའ་རམས་གསར་པ་ལོ་གཅིག་རིང་སྟོབ་གཉེར་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། སར་ཐུན་
གིང་ཏའི་སྟོལ་འབྱེད་ནས་བཟུང་འབྲས་བུ་ཆོས་སྟེའི་བར་ཕར་ཐུན་ཡོངས་ཇོགས། དབུ་མ་ཆ་ཆང་
བཅས་སྟར་ཡང་ཞིབ་དུ་ཚུད་དེ་ལོ་འཁོར་གཅིག་རིང་ཆོས་ཐོག་བརྒྱད་ལ་ཉིན་རེ་ཆོས་ཐེངས་གསུམ་
ཡོད་པ་རྣམ་ཡང་མ་ཆད་པར་ཐེབས། སར་ཐུན་འཛིན་གྲུ་བཞི་དང་། དབུ་མའི་འཛིན་གྲུ་གཉིས་
ཏེ་འཛིན་གྲུ་དྲུག་པོ་དེ་དང་ལྟན་དུ་ལོ་གཅིག་རིང་ཕན་ཚུན་འགྲན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཚུད་པས། དེ་ལྟར་
ལོ་གཅིག་འཁོར་བ་ན་ཕལ་ཆེ་བ་གཞུང་ལུགས་ལ་གོ་བ་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་རྒྱས་ཏེ་སྟོབ་གཉེར་
གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་ཡོད། ཡང་འགའ་གསལ་ནི། དབུ་ཕར་གིན་དུ་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་ལ། གསར་
བུ་བ་རྣམས་རང་གི་ཐད་ཀའི་གཞུང་ངེས་ཆ་ཆེ་ཞིང་རིགས་པའི་གསང་འཕུལ་མང་ལ་ཆེས་ཟབ་པས།
དེ་དག་དབུད་མི་བཟོད་པ་ལྟ་བུས་སྟོབ་གཉེར་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡང་སྤྱིད། སྤྱིར་ན་བཀའ་རམས་དགོ་

བཤེས་ནམས་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་ལ། གོ་བ་དང་རིགས་པའི་སྟོབས་རྒྱས་གིང་གཏིང་ཚུགས། གསར་བུ་
བ་ནམས་རང་གི་ཐད་ཀའི་གཞུང་ནམས་ངེས་ཆ་ཆེ་ལ་ཚུད་རིགས་ཀྱི་ངར་ཆེ་བས་ལོ་གཅིག་རིང་དེ་
དག་པོ་ཚུན་འགྲན་པའི་ཚུལ་དུ་ཚུད་པ་ནི་སྟོབ་གཉེར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བའི་ཉི་རྒྱ་ཐུན་མོང་མིན་
པ་ལགས་སོ། །

༡༥ དེ་ནས་འཛིན་གྲུ་བཀའ་རམས་གཉིས་པར་འཕྲོས་ཏེ་སྤར་གཞུང་གསར་གོང་གི་འཛིན་
གྲུའི་ཚུད་པ་ནམས་སྤར་ཡང་གཞུང་རྒྱ་བསྐྱེད་དེ་ཚུད་པ་མཐར་ཐུན་པར་བྱེད། བཀའ་རམས་གསུམ་
པར་འཕྲོས་མཆམས་འཛིན་གྲུ་སྐབས་དང་པོའི་ཚུད་པ་དང་། བཀའ་རམས་བཞི་པར་འཕྲོས་མཆམས་
འཛིན་གྲུ་སྐབས་བཞི་པའི་ཚུད་པ་དང་། བཀའ་རམས་ལྔ་པར་འཕྲོས་མཆམས་འཛིན་གྲུ་དབུ་མ་གསར་
པའི་ཚུད་པ་དང་། བཀའ་རམས་དྲུག་པར་འཕྲོས་མཆམས་འཛིན་གྲུ་དབུ་མ་རྩིང་པའི་ཚུད་པ་བཅས་
སྤར་ཡང་མཐར་ཐུན་པར་བྱས་ཏེ་བཀའ་རམས་བདུན་པར་འཕྲོས། འཛིན་གྲུ་བཀའ་རམས་གཉིས་
པ་ནས་དྲུག་པའི་བར་སྤར་ཡང་འཇང་དགུན་ཆོས་སུ་ཕེབས་ཏེ་ནམ་འགྲེལ་སྒྲོར་ལ་རྒྱ་གཞུང་བོད་གཞུང་
མཐའ་ཡས་པས་དེ་དག་ནང་བྱན་ཆུད་པར་མཛད། འཇང་དགུན་ཆོས་གདན་ས་གསུམ། དྲུག་ས་
པོ་མངའ་རིས་གྲུ་ཆང་། རྩ་བ་སྟོད་པ་གསང་ཕུ་ལྷ་ཁག་བཅས་ཕེབས། སྐབས་དེར་ཆོས་བྲིམས་
པ་སོགས་རྩ་བ་སྟོད་པ་ཁོ་ནས་མཛད་སྟོལ། བཀའ་རམས་བདུན་པར་འཕྲོས་མཆམས་དབུ་མར་ནམ་
འགྲེལ་གསུམ་དགེ་ཕུག་ལ་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་ཚུལ་དང་། མཛོད་འདུལ་གྱི་ཅ་འགྲེལ་ནམས་སྟོ་འཛིན་གྱི་
རྩིང་ནས་གཞུང་གིང་གི་ཚུལ་དུ་གཟིགས། དེ་ནས་ཆོགས་ཆེན་མཛོད་འདུལ་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་
འཁོར། སྐབས་དེར་རྟགས་གསལ་དཀྲུག་མ་གཏོང་སྟོལ་ཡོད་པ་བཞིན་དཔེ་འདི་ལྟར།

༥ རྟགས་གསལ་དཀྲུག་མའི་ནམ་བཞག།

ག༥ མཛོད་གནས་གཉིས་པ་ལས་བདུས་པའི་རྟགས་གསལ་དཀྲུག་མའི་ནམ་བཞག་ནི།

༡༥ རྩི་རྩི་ལྟར་ཆོས་ཅན། འདོད་པའི་དགེ་དང་མི་དགེ་དང་། །བསྐྱེདས་པ་དང་ནི་མ་
བསྐྱེདས་པ། །གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པ་དག་ན། །མི་དགེ་ལས་གཞན་ཟག་མེད་གཉིས། །ཞེས་
པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སེམས་བརྩུ་གཉིས་ཀྱི་དངས་འདྲེན་གཞིར་བཞག །སེམས་

རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཚན་པ་དུག་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
 རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ཇི་ཡོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སེམས་ཚན་པ་བརྒྱད་ཡོད། མཚན་གཞི་ཉུང་
 མཐའ་སྤྱི་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་བའི་ཚན་པ་དུག་ཡོད། གོང་གི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་
 སེམས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ལ། དུག་ཚན་སྤྱི་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་མང་ལ། དུག་ཚན་
 བྱེ་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་ཉུང་བ། དུག་ཚན་བྱེ་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་མང་ལ། དུག་
 ཚན་སྤྱི་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་ཉུང་བ། གྲངས་མཉམ་པ། གང་ཡང་མིན་པ་དང་བཞི་ཡོད།
 དེ་བཞིན་དུ་གོང་གི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སེམས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་ལ། དུག་ཚན་
 སྤྱི་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་མང་ལ། དུག་ཚན་བྱེ་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་ཉུང་བ། དུག་
 ཚན་བྱེ་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་མང་ལ། དུག་ཚན་སྤྱི་མའི་ནང་དུ་བཅུ་རུང་གྲངས་ཉུང་བ། གྲངས་
 མཉམ་པ། གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་མུ་བཞི་ཡོད། སྤྱི་མའི་མུ་བཞི་པོ་རེ་རེ་དང་བྱེ་མའི་མུ་བཞི་
 པོ་རེ་རེ་ལ་མུ་བཞི་རེ། སེམས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་གྲངས་མང་ལ། དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྲངས་
 ཉུང་བ། སེམས་རང་གི་དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་གྲངས་མང་ལ། དེ་མ་ཐག་འབྲས་གྲངས་ཉུང་བ། གྲངས་
 མཉམ་པ་གསུམ་རེ་གསུམ་རེ་ཡོད་པ་འདྲ་བ་མ་ཡིན་མི་འདྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱེ་ར། འདི་ནི་མཚན་
 གཞི་ཙམ་ངོས་འཛིན་པ་ཡིན་གྱི་དཀྱུག་དཀར་དཀྱུག་ནག་སོགས་རྣམ་གྲངས་མང་བས་ཐམས་ཅད་འདིར་
 འགོད་པ་སྐབས་སུ་མ་བབས་སོ། །

༡༥ གཞུང་དེ་དག་གི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བརྟན་པའི་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་ནི།

༡༥ འདོད་པའི་དག་མི་དགའི་སེམས་དང་། རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་ཏེ་འདོད་
 པའི་སེམས་བཞི།

༡༦ གཟུགས་ཀྱི་དག་པའི་སེམས་། རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་སེམས་
 གསུམ།

༡༧ གཟུགས་མེད་དག་སེམས་དང་། རྒྱུ་མ་རྒྱུ་ལུང་མ་བརྟན་གྱི་སེམས་ཏེ་གཟུགས་མེད་
 ཀྱི་སེམས་གསུམ།

༡༨ རྒྱུ་མི་རྒྱུ་ཀྱི་སེམས་གཉིས་ཏེ་ཁྱོན་སེམས་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །

- ༡༥ གོང་གི་དེ་མ་ཐག་འབྲས་ཀྱི་སེམས་ཚན་པ་དུག་ནི།
- ༡༦ བཞི་ཚན་ནི། འདོད་པའི་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས། མི་དགེ་བའི་སེམས། སློབ་པའི་སེམས་ཏེ་གསུམ་མོ། །
- ༡༧ བདུན་ཚན་ནི། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས།
- ༡༨ རྩ་ཚན་ནི། སློབ་པའི་སེམས།
- ༡༩ དགུ་ཚན་ནི། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་གཉིས།
- ༢༠ དུག་ཚན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས།
- ༢༡ བརྒྱ་གཅིག་ཚན་པ་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་བའི་སེམས།
- ༢༢ དེ་མ་ཐག་རྒྱུན་སེམས་ཚན་པ་བརྒྱད་ནི།
- ༢༣ གསུམ་ཚན་ནི། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས།
- ༢༤ བརྒྱ་ཚན་ནི། འདོད་པའི་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་གཉིས།
- ༢༥ རྩ་ཚན་ནི། འདོད་པའི་མ་སྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དང་མི་སློབ་པའི་སེམས་ཏེ་གཉིས།
- ༢༦ བཞི་ཚན་ནི། སློབ་པའི་སེམས།
- ༢༧ དུག་ཚན་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་དགེ་སེམས།
- ༢༨ བརྒྱད་ཚན་ནི། འདོད་པའི་དགེ་སེམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས།
- ༢༩ བདུན་ཚན་ནི། གཟུགས་མེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སེམས།
- ༣༠ དགུ་ཚན་ནི། གཟུགས་ཀྱི་དགེ་སེམས་དེ་གཉིས་གཅིག་དུ་བསྒྲིལ་བའི་སེམས་གཉིས།
- ༣༡ མདོར་ན་ཐག་རྒྱུན་ཚན་པ་བརྒྱད་ནི།

(༤༥)

༥ དཔེ་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་དང་། གཞུང་སྐོ་སྐོ་དང་སྦྱར་ཏེ་དཔེ་བྲིད་བྱ་ཚུལ།

༡༥ བཀའ་པོད་ལྗེའི་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཡར་ལྷན་གྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན།

༡༦ དང་པོ་དགེ་ཆེན་སྐུ་མདུན་དུ་བཅར་ཏེ་བཞུགས་གཏུལ་དུ་འཁོད། དེ་ཕྱི་ལ་དེ་རིང་དཔེ་བྲིད་བྱ་རྒྱུའི་དོན་ཆེན་རགས་བསྐྱུས་སྤྱོད་དཔེ་ཆ་ཞལ་མ་ཕྱེ་གོང་དུ་མཛོར་བསྐྱུས་གྱི་ཚུལ་དུ་བཤད།

༡༧ དེ་ནས་གཉིས་པ་རྩ་བའི་ཐོག་ནས་ཆོག་འགྲེལ་རྒྱས་བསྐྱུས་རན་པ་ཞིག་བྲིད།

༡༨ གསུམ་པ་རྩ་འགྲེལ་གཉིས། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱོང་། རྣམ་བཤད། རྟོགས་སྒྲུང་། རྒྱ་འགྲེལ་ཉེར་གཅིག་དང་གང་ཐུབ་སྦྱར་ཏེ་བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོ་དོ་འཕྲོས་ཐོག་གཞུང་བཤད་གང་རྒྱས་བྱ་དགོས།

༡༩ བཞི་པ་སྦྱར་གྱི་གཞུང་དོན་དེ་དག་གཞི་བྱས་ཏེ་རང་རང་གི་མཐའ་དཔྱད་དང་མཆན་སྟགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་དོགས་དཔྱད་གང་རྒྱས་སྤྱོད།

༢༠ ལྔ་པ་ནི། དཔེ་ཆ་ཞལ་བསྐྱུས་ཏེ་དེ་རིང་གང་དཔེ་བྲིད་བྱས་པའི་དོན་ཆེན་རྣམས་རགས་རིམ་སྒྲོ་ཐོག་ནས་བད་སྤྱད་དེ། དེ་རིང་དཔེ་བྲིད་གྲུབ། དེ་ལྟར་བཀའ་པོད་གཞན་ལ་ཡང་རིགས་མཚུངས་སོ།།

༢༡ དཔེ་ཆ་བྲིད་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཉི་མ་དང་། ཟླ་བ། ལོ་སྤེལ་ཏེ་སློབ་གཉེར་གྱི་རྒྱན་བསྐྱུངས་དགོས་པ་བཅས། སློབ་གཉེར་བྱ་མཁན་རང་གི་དོས་ནས་ཀྱང་། གཞུང་སྐོ་སྐོའི་ཐད་ཀའི་རྩ་བ་དང་། འགྲེལ་བ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་ལོས་སྤྱོད་འཛིན་བྱས། དཔེ་བྲིད་བྱ་རྒྱུའི་དོན་རྣམས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ས་བོན་གྱི་ཚུལ་དུ་འདྲིས་ཆ་ཡོད་ངེས་སྟེང་། དེ་དག་གི་ཐད་ཀའི་རྒྱ་གཞུང་ཞིག་རང་གིས་འདམས། དེ་ལ་རྒྱན་དུ་འདྲིས་ཆ་ངེས་པར་དགོས། དེ་ནས་ཆོས་གྲར་ཆོག་ཙམ་དུ་མ་སོང་བར་དོན་གནད་འཕྲིགས་པའི་བགྱི་སྒྲུང་བྱེད། ཚུད་ཟླ་ཡང་ཐོག་མར་རང་ལས་ཏ་ཅང་སློ་ཁ་མཐོ་བ་མིན་པར་སློ་ཁ་རན་པ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་ཚུད། དང་པོ་ཉིད་ནས་རང་ལས་ཏ་ཅང་སློ་ཁ་

མཐོ་བ་ཡིན་ན་བསམ་ཆོད་སྒོ་ཡུལ་ལས་བཀལ་ནས་ཚྱོད་ཟླ་མ་འཕེར་བ་ཡོང་ངེས་ལ་བརྟེན་དང་པོ་
 སྒོ་ཁ་མཐོ་དམན་རན་པ་ཞིག་ལ་བཀོ་སྒྲུང་བྱེད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྒོ་ཁ་མཐོ་བའི་མཁས་པ་རྣམས་
 དང་ལྷན་དུ་ཚྱོད་བྱུགས་བསྒྲིལ་ཏེ་སྒོ་བ་གཉེར་མཛད། དེ་རྗེས་རྩ་འགྲེལ་ཕལ་ཆེ་བའི་གོ་དོན་གར་
 ཏེ་དཀའ་གནད་འགའ་རེ་དོགས་པ་མ་ཆོད་པ་ཡོད་ན། རང་གི་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཆུན་དང་། གཞན་
 ཡང་འཛིན་གྲ་གཅིག་པ་སོགས་ལ་ངེ་བ་ཞུས་ནས་དོགས་པ་བཅད། སྒོ་བ་གཉེར་དེ་ལྟར་བྱས་ཏེ་མཐར་
 རྩ་འགྲེལ་གྱི་དོན་རྣམས་མ་མཐའ་ཡིད་དཔྱོད་ཅུ་གྱིས་ངེས་པར་བགྱིས་ཏེ་རྩ་ཐོག་དུ་ཕབ། རྩ་བའི་
 དོན་རྣམས་སྒོ་ཐོག་དུ་ཕབ། སྒོ་ཐོག་དུ་གང་གར་བ་རྣམས་ལ་རྒྱན་དུ་འདྲིས་ཆ་ནན་ཏན་བགྱིས། ཐོས་
 བསམ་སྒོ་མ་གསུམ་མཐར་གསལ་སྤང་མ་ཐོན་བར་གོམས་འདྲིས་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུང་རྒྱན་དུ་བཞུགས།

ག༽ ལྷག་པར་ཆོས་ཐོག་སོ་སོའི་མཇུག་དུ་དཔེ་ཆའི་དགོ་ཆུན་གྱིས་བྱུ་བ་མཐའ་རང་གི་
 འདོད་ཚུལ། གྲ་ཆང་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱན། བཤད་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བའི་ཡོད།
 དེ་དག་ལས་རང་ལུགས་སུ་གང་འཐད་པའི་སྒྲིགས་ཁས་ལེན་ཚུལ། གོ་བའམ་དོན་གྱི་སྟིང་པོ་ལེན་
 ཚུལ། དེ་རྣམས་ཐམས་ཅད་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱོར་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་བ་སྟོན་རྒྱས་
 པ་རེ་སྟུལ། དགོ་ཆུན་གྱིས་དཔེ་བྲིད་ཀྱི་རྒྱན་བསྐྱུངས་ལུགས་དེ་འདྲ་མིན་པར། དཔེ་ཆ་ཆང་མ་
 སྒོ་ག་ཅུ་དང་། དེའི་སྟིང་ནས་དོགས་གཅོད་ཐུན་ཅུ་རེ་བྱས་ནས་བཞག་ན། དང་པོ་ནས་ཚྱོད་
 པ་སྒོན་སོང་སྒོ་ཁ་མཐོ་བ་འགའ་རེ་མ་གཏོགས་དེ་མིན་གདན་ས་རང་དུ་སྒོ་བ་གཉེར་གསར་ལྟ་ཡིན་
 ཆེ་སྒོ་སྒོ་བས་ཀྱིས་མ་རྒྱུད་པར་ཡིད་བརྟན་ཡོད་པ་གཅིག་ཀྱང་བརྟན་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་ངེས། གང་
 ལགས་ཤེ་ན། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་གཏིང་མ་ཚུགས་པར་དེའི་སྟིང་དུ་མཐའ་དབྱུད་པས་ཤེས་རབ་ཚོངས་
 པ་དང་འཆལ་བའི་རྒྱར་འགོ། །དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་མི་ཆེ་རིལ་བུ་སྒོ་བ་གཉེར་བྱས་ཀྱང་འགོ་ལུགས་སྟེ་
 གཅིག་ཀྱང་བརྟན་དུ་མེད་པ་ཏ་ཅང་མང་བས། དེས་ན་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་བྲིད་མཁན་གྱི་དཔེ་
 ཆའི་དགོ་ཆུན་ལ་དཔེ་བྲིད་བྱ་བའི་མཆན་ཉིད་ཆང་བ་ཤིན་དུ་གལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །

ང༽ འོ་ན་དཔེ་བྲིད་ཆེན་པོ་བྱ་མཁན་གྱི་དགོ་ཆུན་ལ་མཆན་ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཆང་དགོས་
 ཤེ་ན། སྤྱིར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མཆན་ཉིད་ནི། ཁས་སྤངས་པའི་ཚུལ་བྲིམས་དང་ལྡན་པ།
 བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་ལེགས་པར་ཤེས་པ། གདུལ་བྱ་ལ་བརྟེན་བ་དང་ལྡན་པ། ཕན་ཚུན་ལྟ་བུ་མི་
 མཐུན་པ་ལྟ་བུ་མིན་པ། ཆོས་དང་ཟང་བྱིང་གི་ཕན་འདོགས་ལ་བརྟེན་པ། བཤད་བྱའི་ཆོས་དེ་དུས་

སྤྱི་འདོམས་པ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་པོ་དེ་དག་དང་ངེས་པར་ལྡན་དགོས། ལྷག་པར་གཞུང་ཆེན་པོ་འི་
དཔེ་བྲིད་ཀྱི་དགོ་ཆེན་ཡིན་ན། རབ་ལ་བཀའ་པོད་ལྟེ་ཁོག་འགྲིགས་པ། མ་ཐ་ཡང་དཔེ་བྲིད་གང་
བྱ་རྒྱུ་འོན་ཏེ་འགོ་ཞབས་ཀྱན་ལ་ཆོག་དོན་ཁོག་ལེགས་པར་འགྲིགས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། གང་
བཤད་བྱའི་དོན་དེ་རང་ལ་སྒྲིག་ཏུ་བྱུར་ན། དེའི་དོན་གཞན་ལ་འཆད་དཀའ་བར་རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་
གཉིས་པར་(ཐབས་བྱུང་དེ་རྒྱ་སྒྲིག་བྱུར་པ། །དེ་འཆད་པ་ནི་དཀའ་བ་ཡིན།)ཞེས་གསུངས། དེས་
ན་དཔེ་བྲིད་བྱ་སྐབས་ཀྱི་མན་ངག་གི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ་ངེས་པར་དགོས་ལ་གཞན་དུ་ན། རང་གཞན་
གཉིས་ཀ་ཚུད་ཐོས་སྤྱི་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལས་ཕན་པ་ཅི་ཡང་མེད་ངེས། དེ་ལྟར་གཞུང་ཆེན་པོ་དཔེ་བྲིད་
བྱ་མཁན་ལ་མཆོན་ཉིད་དེ་ལྟར་ཆང་དགོས་པ་ནི། སྟོབ་དཔོན་ཤུག་འོད་ཀྱིས་མཇུག་པའི་འདུལ་བ་
དགོ་ཚུལ་གྱི་ཆོགས་ལེའུར་བྱས་པ་སྤྲུལ་བརྒྱུ་པ། (བསྟན་འགྱུར་རྒྱ། དེབ་གྲངས་ ༡༣༥ །ཀ་
ནགས། ཏུ། ཤོག་གྲངས་ ༥༩ །ན། ༡)ལས་(ཚུལ་བྲིམས་ལྡན་དང་འདུལ་པའི་ཆོ་ག་ཤེས།
ནད་པར་སྟོང་བཅུ་འཁོར་ནི་དག་པ་དང་། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཕན་འདོགས་བཙོན་པ་དང་། (དུས་
སྤྱི་འདོམས་པ་དེ་ལྟར་སྒྲ་མར་བསྒྲགས།)ཞེས་པའི་འཕྲོས་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

ཅན་ དཔེ་བྲིད་དངོས་གཞི་བྱ་ཚུལ་གོང་དུ་ཡང་གྲངས་གཅིག་ནས་ལྟེ་བར་བཤད་པ་དེ་
དག་གི་ཁྱད་སྤངས་ཇི་སྟེ་བྱ་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་རྒྱན་ཅོམ་པའི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་གང་ཟག་གཅིག་
འཆང་རྒྱ་བའི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ། གྲངས། གོ་རིམ་སོགས་ཡུམ་གྱི་སྤྲུལ་དོན་གྱི་རིམ་པ་མངོན་ཏོགས་
རྒྱན་གྱི་སྐབས་སྤྱི་བཤད་པའི་ཆེ། དང་པོ་དགོས་དོན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་ཕབ། གཉིས་པ་བསྒྲུས་
དོན། བསྒྲུས་དོན་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་བསྒྲུས་པ་དང་། རུང་ཟད་སྟེ་སྟེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། གསུམ་
པ་ཆོགས་དོན་ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་སྟོན་སྒྲུབ་ཀྱི་ལ་ཕབ། བཞི་པ་བཀའ་ལན་གྱི་སྟོན་སྒྲུབ་
ལ་ཕབ། ལྷ་པ་ཆོགས་དོན་སྟེ་སྟེ་མཆོམས་སྒྱུར། དུག་པ་སྒྲར་ཡང་དོན་བསྒྲུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཕབ།
རྒྱན་ཅོམ་པའི་རྗེ་བཙུན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཤད་པ་བཞིན་རྗེས་འདྲུག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འཆད་ཉན་གང་གི་
སྐབས་སྤྱི་ཉམས་བཞེས་འདི་བཞིན་དགོས་པ་བྱམས་པ་ཉིད་ནས་བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཞེས་རྗེ་ཙོང་
པ་ཆེན་པོས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་དུ་གསུངས། སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉིན་གྱིས་ཀྱང་རྣམ་བཤད་
རིགས་པ་(བསྟན་འགྱུར་རྒྱ། དེབ་གྲངས་ ༡༡༩ །ཀ་ནགས། མི། ཤོག་གྲངས་ ༣༤ ། ན །
༡)ལས་(འདི་ལྟར་སྒྲས་པ། མདོ་དོན་ཆེ་བ་ཉིད་ཐོས་ན། །ཉན་པ་དང་ནི་འཛིན་པ་ལ། །ཉན་པ་

པོ་ནི་གུས་བྱེད་པས། རྒྱུ་མར་དགོས་པ་བརྗོད་པར་བྱ། རྟེ་འབྱུང་དེ་ནི་བསྐྱུས་དོན་ལས། བསྐྱུས་
པའི་དོན་ནི་ཆོག་དོན་ལས། གོ་རིམ་རིགས་པ་སྤྱི་བྱེད་ག མི་འགལ་བ་ནི་གཉིས་ལས་སོ།) ཞེས་
དེའི་འཕྲོས་ནས་ཀྱང་རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

ཆ། བཀའ་པོད་ལྔ་པོ་དེ་གཞུང་སོ་སོ་དང་སྐྱར་ཏེ་དཔེ་བྲིད་བྱ་བའི་
ཕྱག་ལེན་གྱི་རྒྱུན་རིམ་ལྟར་ཞེ་ན།

༥ རྣམ་འབྲེལ།

དཔེར་ན་རྣམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྤྱོད་སྤྱོད་གི་ཆ་དང་མ་ཀྱན་བཏུས། ཆོས་གྲགས་
གྱི་རྣམ་འབྲེལ་རྩ་བ། ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་གྱི་ས་བཅད། ཆ་དང་མ་རིགས་རྒྱུན་གྱི་རང་ལུགས་བཞག་
པ་བཅས་སློ་འཛིན་གཞིར་བཞག །སྟ་བུ་གྱི་འབྲེལ་པ་གང་འོས་ཤིག་དང་། བོད་འབྲེལ་ཐར་ལམ་
གསལ་བྱེད། མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་སྐྱར་ཏེ་དཔེ་བྲིད་གང་རྒྱས་བྱེད། མཁས་གྲུབ་གྱི་སྟེ་བཏུན་
ཡིད་མུན་གྱ་ཆང་སོ་སོའི་སྤྱི་དོན་མཐའ་དཔྱད་གྱི་སྟེང་ནས་དཀའ་གནད་ལ་དོགས་གཅོད་ལེགས་པར་
བྱེད་སློལ་འདུག་པ་བཅས། རྣམ་འབྲེལ་དེ་ལྟར་སློབ་སྦྱོང་བྱ་ཆུ་ལ་ནི། བསྐྱུས་གྱ་སློ་རིགས་ཅོད་
པ་སྟེན་དུ་སོང་བ་གཞིར་བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས། ད་དུང་དེ་ལས་རྒྱས་པ་གཞིགས་ན་བསྟན་འབྱུར་
ནང་དཀྱུས་གཅིག་ལ་པོད་ཏེར་གཅིག་དང་། རིགས་གཏེར་རྩ་འབྲེལ། ཏ་ནག་རྣམ་འབྲེལ་སོགས་
རྣམ་འབྲེལ་གྱི་སྐོར་ལ་རྒྱ་བོད་གྱི་འབྲེལ་པ་ཤིན་ཏུ་མང་བས་དེ་དག་ལ་འདྲིས་ཆ་བྱུང་ན་གང་ལེགས།

༦ དབྱུ་མ།

ང་། དབྱུ་མ་སློབ་གཏེར་བྱ་ཆུ་ལ་ནི། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་རིགས་ཆོགས་དུག། ལྷ་གྲགས་གྱི་འདུག་
པ། དགོངས་པ་རབ་གསལ་གྱི་ས་བཅད་བཅས་སློ་འཛིན་གཞིར་བཞག་ཐོག་ལྷ་བའི་ཆོགས་གསལ།
སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱི་འབྲེལ་པ། རྩ་ཤེས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་། ལྷག་མཐོང་ཆེ་ཆུང་། མཁས་གྲུབ་སྟོང་
ཐུན་བཅས་སྐྱར་ཏེ་དཔེ་བྲིད་གྱི་སློལ་མཛད། གྱ་ཆང་སོ་སོའི་སྤྱི་དོན་མཐའ་དཔྱད་སོགས་གྱིས་དཀའ་
གནད་ལ་དོགས་གཅོད་དང་། འགའ་མེ་ཁ་སྟོང་བྱ་དགོས་པ་ཡང་དུ་མ་ཞིག་གོ །

༥ མཛོད།

༡༥ མཛོད་ཀྱི་སློབ་གཉེར་བྱ་ཚུ་ལ་ནི། དཔྱེག་གཉེན་གྱི་མཛོད་ཅ་བ། གྲུང་ཐང་གི་མཛོད་སྡུམ། མཆིམས་མཛོད་ཀྱི་བར་སྡུམ་བཅས་སློ་འཛིན་གཞིར་བཞག། མཛོད་རང་འགྲེལ། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྲེལ་མ་དང་གང་སྤེལ་མ་གང་རུང་ཞིག། མཆིམས་མཛོད་བཅས་ཀྱི་སྤྲོང་ནས་དཔེ་བྲིད་གནང་སྟེ། སློ་བཟན་གྱི་མཛོད། བྱ་ཆང་སོ་སོའི་ཡིག་ཆའི་སྤྲོང་ནས་དཀར་གནད་ལ་དོགས་གཙོད་བྱེད།

༥ འདུལ་བ།

༡༦ འདུལ་བ་སློབ་གཉེར་བྱ་ཚུ་ལ་ནི། ཡོན་ཏན་འོད་ཀྱི་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ། འདུལ་སྡུམ་རྒྱས་བསྐྱུས་གང་རུང་ཞིག་གི་སློ་འཛིན་ཐོག། མཆོ་ཁྲི་ཀ་ནང་གི་དངོས་ཆོས་ཡུལ་ཆོས། དགོས་དོན་བསྐྱུས་དོན་ཡང་སློ་འཛིན་བཞག། སློབ་དཔོན་ཆོས་ཤེས་ཀྱི་འདུལ་བ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ། མཆོ་ཁྲི་ཀ་དང་སྐྱར་ཏེ་དཔེ་བྲིད་གནང་སྟེ། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་སྤེལ་བཞི་ལ་རྒྱན་དུ་འབྲིས་ཆ་དང་། བྱ་ཆང་སོ་སོའི་མཐའ་དཔྱེད་ཀྱི་སྤྲོང་ནས་དོགས་གཙོད་བྱེད། ལྷག་པར་འདུལ་བ་ནི་རིགས་པས་བསྐྱབས་པ་དང་། མདོན་ཤེས་སོགས་ཀྱིས་བཟླགས་པ་ལ་མ་སྟོས་པར་གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཇི་ལྟར་བཀས་བཅད་པ་བཞིན་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཉམས་བཞེས་མཛོད་དགོས་པ་དང་། དེ་ཡང་འདུལ་བ་ལུང་སྤེལ་བཞི་རྒྱན་དུ་འབྲིས་ཆ་གནང་ན། ཞལ་གསལ་བ་ཁྲུངས་བཅན་པ་ཡོད་ངེས།

༥ བར་ཕྱིན།

༡༧ བར་ཕྱིན་སློབ་སྦྱང་བྱ་ཚུ་ལ་ནི། བར་ཕྱིན་ལ་བྱར་བཀོལ་དང་། ཐལ་སྤྲོང་གཉིས་ལས། ཐལ་སྤྲོང་ནི། དཔེར་ན་བར་ཕྱིན་སྐབས་དང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། དེའི་ཐད་ཀའི་མདོན་ཉོགས་རྒྱན། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ཡིག་ཆའི་རང་ལུགས་བཞག་པ་བཅས་སློ་འཛིན་ཐོག། །དེ་དག་གཞི་བྱས་ཏེ། དཔེ་བྲིད་སྐབས་ཐད་ཀའི་ཅ་བ། འགྲེལ་བ་དོན་གསལ། ལེགས་བཤད་གསེར་སྤྲོང་། རྣམ་བཤད་སྤྲོང་པོ་རྒྱན། ཉོགས་སྤྲོང་། གྲུང་ཐང་མཆན་འགྲེལ། མཐའ་དཔྱེད་བཅས་བདུན་དང་སྐྱར་ནས་དཔེ་བྲིད་བྱེད་དགོས་པ་ལྷག་སྟེ་ལྟ་བུ་རྒྱུག་དུ་བཞུགས། དེ་ལྟར་

སྤར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀར་འབྲས་བྱ་ཆོས་སྤྱི་བར་དཔེ་བྲིད་བྱ་ལུགས་དེ་བཞིན་མཛད། ལྷན་སྒྲུབ་
 ཉི་སྒྲུབ་གང་འོས་ཤིག་རང་གི་ཐོག་མར་འདམས་ནས་རྒྱན་དུ་དེ་ལ་འདྲིས་ཆ་ངེས་པར་དུ་མཛད། ལྷན་
 པར་སྤར་ཕྱིན་སློབ་གཉེར་མཛད་སྐབས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་སྤར་ཕྱིན་སྐབས་བརྒྱད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་
 ལྷ་བྱར་བྱེད་པ་ཕྱག་སློལ་དང་། ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འགྲེལ་ཉིར་གཅིག་གི་
 བཤད་པ་བཀོད་ནས། བཀལ་བརྟགས་མཛད། གསེར་ཕྱེད་རང་གིས་ཁྲུངས་བརྟན་པའི་གཞུང་ནི།
 མདོ་དང་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་བ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྤྲུབ་བ་གཉིས་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། མདོ་དང་
 མ་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་དགའི་ནང་ནས་སློབ་དཔོན་ཤེར་འབྲུང་གི་རྟོགས་སྤྲུབ་ལ་གཙོ་བོར་མཛད། འགྲེལ་
 རྒྱུད་དོན་གསལ་མདོ་དང་མ་སྤྱར་བའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་ལྷར་མཛད་དེ་
 སློབ་གཉེར་བྱ་སློལ་བཅས། བོད་འགྲེལ་སྤར་ཕྱིན་སློབ་ལ་དུ་མ་ཞིག་སྤྲུབ་བས། འོན་ཀྱང་གསེར་
 ཕྱེད་གི་བཤད་གཞིའི་བོད་འགྲེལ་ནི། འབྲུམ་ཕྱག་གསུམ་པའི་སྤར་ཕྱིན། ལོ་ཆེན་གྱི་སྤར་ཕྱིན། ཨར་
 བྱང་རྒྱལ་ཡེ་ཤེས། འབྲེ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་འབར་བཅས་བཞི་པོ་དེ་ནི་གསེར་ཕྱེད་གི་བཤད་གཞི་ཆེན་
 མོ་བཞི་ཞེས་མཁས་པའི་གསུང་རྒྱུན་དང་། དེ་ལྷར་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱེད་གི་སྐབས་སུ་རྒྱ་འགྲེལ་
 གཉེར་གཅིག་དང་བོད་འགྲེལ་ཆེན་པོ་བཞི་བཅས་ཀྱི་བཤད་པ་བཀོད་ནས་མདོན་པ་གོང་འོག་གི་འདོད་
 རྒྱུ་ལ། མཁས་པ་སོ་སོའི་བཞེད་རྒྱུ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག ། ལྷན་པར་ཐར་ཆ་
 ནས་ཆོས་སྤྱི་བར་གྱི་ལམ་གྱི་དོ་བོ། གྲངས། གོ་རིམ། མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་ཇི་ལྷར་བསྟན་
 རྒྱུ་ལ་སོགས་སྤྱི་དོན་མདོན་རྟོགས་ཀྱི་རིམ་པ། སྤར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཡང་དེ་འདྲ་བྱུང་མ་སྤྱིང་བ་
 ལྷ་བྱའི་བཤད་པ་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པས། དོན་དེ་ལྷར་དགོངས་ནས་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ལྷན་
 རྒྱུ་ལ་ལོ་ཙཱ་བས་ཀྱང་ཇི་ཉིད་ལ་བསྟོན་པའི་གྲུས་འདུད་རྒྱ་ཆེར་མཛད། ཟུར་བཀོལ་ནི། དཔེར་ན་
 དྲང་ངེས་ལྷ་བྱ་ལ་མཆོན་ན། དོན་དམ་ཡང་དག་འཕགས་ཞུས་ཀྱི་ལེའུ་དང་ལེགས་བཤད་སྟོང་པོ།
 སྟོང་བྱན། མདོ་སྡེ་རྒྱན། འབྲེད་རྣམ་གཉིས། གྲ་ཆང་སོ་སོའི་སྤྱི་ཐལ་བཅས། ཉིན་འབྲེལ་ལྷ་བྱ་
 ལ་མཆོན་ན། ས་ལུ་སྤྲུང་པའི་མདོ། ས་བརྒྱུ་པའི་མདོ། མཛོད་གནས་གསུམ་པ། གསེར་ཕྱེད་
 སྐབས་ལྷ་པ། གསུམ་པ་རྣམ་ཤེས་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ཀུན་གཞི། ཉིན་འབྲེལ་མདོ་འབྲེལ་བཅས།

(༤༩)

༥ བཀའ་པོད་ལྔ་བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པ།
གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལྷགས།

༡༥ གོང་དུ་བཤད་པའི་སློབ་གཉེར་བྱ་རྒྱའི་བཀའ་པོད་ལྔའི་གཞུང་དེ་དག་བཀའ་བསྟན་གྱི་གཞུང་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་ཚུལ་བཤད་པ་ནི། ༡༥ འདུལ་བ་ལྔ་བྱ་དེ་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ནི་(ཀ་ནས་པ་) བར་དགྲུས་གཅིག་ལ་འདུལ་བ་པོད་(༡༩) དང་གཞན་ཡང་མདོ་མང་པོད་སུམ་ཅུ་དང་མུང་འདས་པོད་གཉིས་བཅས་ཀྱི་ནང་ན་ཡང་འདུལ་བའི་ཁྲུངས་ཆེས་མང་ཞིང་དེ་དག་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན།

༡༦ བར་ཕྱིན་དང་དབུ་མ་གཉིས་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པའི་བཀའ་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ནི། བར་ཕྱིགས་སྒྲིལ་ལ་ཡུམ་རྒྱས་པ་(ཀ་ནས་ན་) བར་དང་། ཡུམ་འབྲིང་པོ་(ཀ་ཁ་ག་) གསུམ་དང་། བྱི་བརྒྱད་སྟོང་པ་(ཀ་ཁ་ག་) གསུམ། ཡུམ་བསྐྱུས་པ་(ཀ་) བར་ཕྱིན་སྒྲ་ཚོགས། (ཀ་) རྟེ་ཁྱོན་བར་ཕྱིགས་སྒྲིལ་དགྲུས་གཅིག་ལ་པོད་(༢༠) ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་དགོས་པ་བཅས། གོང་དུ་བཤད་པ་དེ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ཕྱིགས་གཏོགས་སོ། །

༡༧ དབུ་མར་གཉིས་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པའི་བཀའ་འགྱུར་ནང་ཆན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཁོངས་གཏོགས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མདོ་ཕལ་ཆེན་(ཀ་ནས་ཆ་) བར་དང་། དཀོན་བརྟེན་པོད་(ཀ་ནས་ཆ་) བར་བཅས་དེ་ལྟར་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཁོངས་གཏོགས་ཁྱོན་པོད་(༡༩) ཡོད་པས་དེ་དག་ཅི་རིགས་པར་ཁྲུངས་བརྟེན་དགོས་པ་བཅས།

༡༨ འོ་ན་དབུ་མར་གཉིས་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པའི་བཀའ་འགྱུར་ནང་ཆན་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅི་རིགས་གཏོགས་པའི་མདོ་མང་པོད་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅི་ན། འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅི་རིགས་གཏོགས་པའི་མདོ་མང་(ཀ་) པ་མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་བཟང་ནས་(ཨ་) པའི་བར་དགྲུས་གཅིག་ལ་པོད་(༢༠) དང་། ཡང་མུང་འདས་པོད་(ཀ་ཁ་) གཉིས་ཏེ་པོད་(༢) ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་དགོས། དེས་ན་དབུ་མར་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁྲུངས་བརྟེན་པའི་གཞུང་བཀའ་འགྱུར་ནང་དགྲུས་གཅིག་ལ་ཁྱོན་པོད་

(༤༩) ཡོད་ལ་དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དབུ་ཕར་ནི་ཆེས་ཤིན་ཏུ་གཞུང་རྒྱ་ཆེ་བར་བཤད་ལ། རི་ཙམ་སྤྲད་ཀྱང་མཛད་དུ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་གདན་ས་ཕན་ཚུན་སོགས་ལ་རྒྱགས་སྤྲོད་ཀྱི་སྐབས་སྤོབ་གཉེར་གྱི་ལེགས་ཆད་ཀྱང་དབུ་ཕར་གྱི་སྤྲོད་ནས་ངེས་པར་འཛོག་དགོས་པ་སྤྲར་གྱི་ཕུག་སྤོལ་ལྟ་བུར་མཛད།

༥༥ འོ་ན་མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པའི་གཞུང་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། མཛོད་ནི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ཅི་རིགས་གཏོགས་པའི་ནང་ཆན་མདོ་མང་འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཆར་གཏོགས་མཛོད་ཀྱི་སྐོར་ཕྱན་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཁུངས་བརྟེན་དགོས། དེ་བཞིན་རྣམ་འགྲེལ་ཡང་མདོ་མང་ནང་ཆན་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ཆར་གཏོགས་ཅི་རིགས་པ་ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པ་ལས། མཛོད་དང་རྣམ་འགྲེལ་ལ་བཀའ་པོད་གཞན་གསུམ་བཞིན་པོད་བྱུར་པ་ཆ་ཆང་གཅིག་མེད་ཅིང་། འོ་ན་ཀྱང་དེ་དག་གི་ཁོངས་ན་ཕྱན་ཆོགས་ཆེས་མང་བ་བཅས།

༥༦ འོ་ན་རྒྱད་སྡེ་བཞི་བདེ་དགེས་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པ་དེ་དག་རང་གཞན་གྱི་འགྲེལ་བ་པོད་འབུམ་ཕྱག་བཀའ་བས། དེ་དག་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པའི་བཀའ་འབྱུར་གྱི་ཁུངས་ནི། རྒྱད་སྐོར། (༡) རས་ (༢) བར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་པོད་ (༣) ཡོད་པས་དེ་དག་ལ་ཁུངས་བརྟེན་དགོས་སོ།

༥༧ འོ་ན་བཀའ་པོད་ལྟ་པོ་དེ་བསྟན་འགྱུར་ནང་ཆན་ཐད་ཀ་ཐད་ཀར་ཁུངས་བརྟེན་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པའི་གཞུང་ནི། བསྟན་འགྱུར་ནང་(༡) པ་མདོན་རྟོགས་རྒྱན་ནས་བཟུང་(༢) པ་ཤེར་སྤྲོད་གི་འགྲེལ་པ་ལོ་ཙ་བ་སེང་གའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱར་པའི་བར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་ཁྲོད་པོད་(༣) བཞུགས་ཤིང་། དེ་དག་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཤེར་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པའི་འགྲེལ་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་ལ། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཡང་ཆེས་མང་ལ། ཞིབ་ཏུ་བཀོད་ན།

༥༨ ཕར་ཕྱིན་གྱི་འགྲེལ་པ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱོགས་ནི། (༡) པ་སྤོབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དན་པའི་འགྲེལ་པ་ནས་བཟུང་(༢) པ་སྤོབ་དཔོན་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ནི་བས་མཛད་པའི་དབུ་མའི་མན་ངག་པར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་པོད་(༣) བཞུགས་པ་བཅས། དེས་ན་ཕར་ཕྱིན་གྱིས་འགྲེལ་པ་བསྟན་འགྱུར་ནང་ཤེར་ཕྱོགས་སྐོར་

ལ་བརྟེན་པ་(༡༦)དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་པ་(༡༧)སྟེ་ཁྱོན་པོད་(༡༨)བཞུགས་སོ། །

༣༥ འོ་ན་དབུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པའི་བསྟན་འགྱུར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་
ན། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཤེར་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་(༣)པ་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་
ནས་བཟུང་(གི་)པ་སྐྱབས་འགྲོ་ཡན་ལག་དུག་པ་སྟོབ་དཔོན་བེ་མ་ལས་མཛད་པའི་བར་བཅས་ལ་
ཁྱོན་པོད་(༡༧)དགྲུས་གཅིག་ལ་བཞུགས།

༤༥ འོ་ན་མཛོད་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གཞུང་ཇི་
ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་(༢)པ་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་མོའུ་འགལ་
གྱི་བུ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་གདགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ནས་བཟུང་(༣)པ་བསྟན་བཅོས་ཆོགས་སུ་
བཅད་པའི་འགྲེལ་པ་སྟོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་བར་བཅས་ལ་ཁྱོན་པོད་(༡༡)དགྲུས་
གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་།

༥༥ འདུལ་བའི་སྐྱོར་གྱི་འགྲེལ་བའི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། (༥)པ་སོ་སོར་ཐར་པའི་འགྲེལ་པའི་
སྟོད་ཆ་ནས་བཟུང་(༦)པ་དག་སྟོང་གི་ལོ་རྒྱུ་བར་ཁྱོན་པོད་(༡༧)དགྲུས་གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་།
རྟོགས་བརྗོད་པ་ལ་ཆེ་བ་འདུལ་བའི་ཁོངས་གཏོགས་སུ་བཤད།

༦༥ འོ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་དེ་རང་ཉིད་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་པའི་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གཞུང་
ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། (༣)པ་སྟོབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གིས་མཛད་པའི་ཆད་མ་ཀུན་བདུས་ནས་བཟུང་
(༣)པ་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་དབང་སྟོས་མཛད་པའི་ཆད་མ་ཀུན་བདུས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་བར་ཁྱོན་པོད་
(༡༡)དགྲུས་གཅིག་ལ་བཞུགས་ཤིང་།

༧༥ རྒྱུད་སྟེ་བཞི་བདེ་དགེས་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པའི་འགྲེལ་པ་འགྲེལ་བཤད་མཐའ་
ཡས་པས། དེ་དག་བསྟན་འགྱུར་གྱི་གཞུང་གང་ལ་ཁུངས་བརྟེན་ཞེ་ན། རྒྱུད་འགྲེལ་(༡)པ་དཔལ་
དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་འགྲེལ། འགྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་ནས་བཟུང་(༢)པ་བགྱིས་བརྒྱུད་པ་སྟན་
ངག་ནག་མོའི་འབངས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བར་བཅས་ལ་སྟགས་ཀྱི་སྐྱོར་ཁྱོན་པོད་(༡༦)དགྲུས་གཅིག་
ལ་བཞུགས། གཞན་ཡང་འོག་དུ་(༣)པའི་ནང་སྟན་སྒྲུབ་ཐབས་སྐྱོར་དང་། (༤)པའི་
ནང་སྟུ་སྐྱབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་གསང་སྟགས་ཟབ་མོའི་སྐྱོར་སོགས་བསྟན་འགྱུར་ནང་ཐོར་བུ་ཅི་རིགས་
པ་བཅས་བཞུགས།

༡༥ འོ་ན་དབུ་མ་ལྟ་བུ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། དབུ་མ་ནི་ཤེར་
 སྤེན་གྱི་མདོའི་དགོས་དོན་མཐར་ཐུག་ཡིན་པས། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་ལྷགས་སུ་འགྲེལ་དགོས།
 དོན་དེ་ལྟར་དགོངས་ནས་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་རང་གཞུང་དུ་ཡང་། ཤེར་སྤེན་མདོ། རིག་ཆོགས།

དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། སྤྱིད་འདུག །མདོ་ཀུན་བདུས་གཉིས་བཅས་འཛིན་དགོས་སོ། །

༤༥ འོ་ན་ཕར་ཕྱིན་ལྟ་བུ་ནི་གྲུབ་མཐའ་སྤྲོ་བ་གང་གི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་གྱི་རང་གཞུང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། བསྟན་བཅོས་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་ལ་བྱེད་དགོས། བསྟན་བཅོས་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་དགོངས་དོན་མཐར་ཐུག་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་སུ་གནས་མོད། སྤྲོ་བ་ཕྱིན་གྱི་དོན་ནི། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲོ་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤྲོ་བ་སུ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱད་པའི་ལུགས་སུ་འགྲེལ། འོ་ན་ཀྱང་འཕགས་སེང་གཉིས་ཀྱིས། དང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སོགས་འགའ་ཞིག་ནི། ཐལ་འགྱུར་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས། འོ་ན་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་གྱི་སྤྲོ་བ་ཕྱིན་ལ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱིད་པའི་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ཁྱད་པར་གང་དུ་བསྟན་ཅེ་ན། (ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི།) ཞེས་པའི་མདོན་ཉོགས་རྒྱན་སྤྲོ་བ་གཉིས་པར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ཉོགས་རིགས་མི་འདྲ་བར་བཤད་པས་ལེགས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་པ་བཅས།

༤༦ འོ་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལྟ་བུ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གང་གི་ལུགས་སུ་འགྲེལ་ཞེ་ན། རྣམ་འགྲེལ་ལེའུ་དང་པོ་དང་གཉིས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། ལེའུ་གསུམ་པའི་སྤྱིད་ཆ་མདོ་སེམས་ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མིན་པ་ཅི་རིགས་པ་བསྟན། དེ་མན་ཆད་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སེམས་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཁོ་ནར་འགྲེལ། དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་རང་ལུགས་ནི། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་མདོ་སེམས་སྤྱོད་ཆོགས་གཉིས་མེད་པ་ཡིན་པར་སྤྲོ་བ་དཔོན་རྗེ་རྒྱ་མཚོ་གྲུབ་མཐའི་རང་འགྲེལ་དུ་བཤད།

༤༧ འོ་ན་བཀའ་པོད་ལྔ་པོ་དེ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བསྒྲུ་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དབུ་མ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པའི་ནང་དུ་བསྒྲུས། ཕར་ཕྱིན་ཡང་ཐལ་ཐེང་ནི། འཁོར་ལོ་བར་པའི་ནང་དུ་བསྒྲུས། ཟུར་བཀོལ་གྱི་རིགས་པལ་ཆེ་བ་མདོ་སྡེ་དགོས་འགྲེལ་ལ་བརྟེན་པས། འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ནང་དུ་བསྒྲུས། རྣམ་འགྲེལ་ནི་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ནང་དུ་བསྒྲུས། མདོད་དང་འདུལ་བ་གཉིས་ནི། འཁོར་ལོ་དང་པོའི་ནང་དུ་བསྒྲུས།

༤༨ བཀའ་པོད་ལྔ་པོའི་ནང་ནས་གཞུང་གིང་ལྟ་བུ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཕར་ཕྱིན་ལ་བྱེད་དགོས། ཕར་ཕྱིན་ནི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་གིང་ལྟ་བུར་འཛིན་ཏེ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་མཛད།

༥༩ རྣམ་འགྲེལ་ནི། ཕར་ཕྱིན་གྱི་རིགས་པ་དང་།

- ༡༥ དབུ་མ་ནི། སར་ཕྱིན་གྱི་རང་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་།
- ༡༦ མཛོད་ནི། སར་ཕྱིན་གྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས།
- ༡༧ འདུལ་བ་ནི། སར་ཕྱིན་གྱི་ཉམས་ལེན་དངོས། ཞེས་བཛོད་ཀྱི་སྟོན་ཚུལ་གྱི་ཆ་ནས་བྱད་པར་དེ་ལྟར་འཛོག་པ་གསུང་རྒྱན་ལྟ་བུར་གྲགས།
- ཆ༥ འོ་ན་བཀའ་པོད་ལྔ་རང་རང་སོ་སོའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་བྱད་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།
- ༡༥ རྩ་ཤིང་ཕྱི་ཤིང་བྱས་ནས་ཚོད་བཀའ་བ་ཆད་མ་ཅུ་འགྲེལ།
- ༡༦ གཏིག་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཆ་ནས་དབུ་མ་ཅུ་འགྲེལ།
- ༡༧ གཏིང་མཐའ་གཉིས་ཀ་དཔག་པར་དཀའ་བའི་ཆ་ནས་སར་ཕྱིན་ཅུ་འགྲེལ།
- ༡༨ རྣམ་གྲངས་བཅི་དཀའ་བའི་ཆ་ནས་མངོན་པ་ཅུ་འགྲེལ།
- ༡༩ ཉམས་སུ་སྒྲངས་དཀའ་བའི་ཆ་ནས་འདུལ་བ་ཅུ་འགྲེལ།

ཇ༥ བཀའ་པོད་ལྔ་པོ་དེ་བཛོད་བྱའི་ཆ་ནས་བྱད་པར་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན།

དབུ་སར་རྣམ་འགྲེལ་གསུམ་ནི། བཛོད་ཀྱི་སྟོན་གྱུར་བ་ཡིན་ལ། མཛོད་འདུལ་གཉིས་ནི། བཛོད་ཀྱི་མངོན་གྱུར་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་སར་ཕྱིན་ནི་གཞུང་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ལ། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་འདྲ་བས་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ་ཞིང་། སའི་རྩལ་དང་འདྲ་བར་ཇི་ཅམ་སྤྱད་ཀྱང་འཛད་དུ་མེད་པར་གང་གྱའི་སྤྱང་གི་བྱེ་མ་སྟེད་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །དེའི་གནད་ཀྱིས་བཀའ་འགྱུར་ནང་སར་ཕྱིན་སྟོར་དཀྱུས་གཅིག་ལ་པོད་(༦༩) ཅམ་ཡོད་ཅིང་། བསྟན་འགྱུར་ནང་སར་ཕྱིན་སྟོར་ཤེར་ཕྱོགས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ལ་བརྟེན་པ་བྱོན་པོད་(༧༠) དང་ཐོར་བྱའི་ནང་པོད་(༧) ཅམ་བཅས་བཞུགས། དེའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཤིང་ས་གསུམ་པ་ཡིན་ཀྱང་སར་ཕྱིན་པའི་མདོའི་སྤྱོད་པོ་ཤིན་ཏུ་ཉོགས་བཀའ་བར་གཟིགས་ནས་ཇི་བཙུན་བུམས་མགོན་བསྐྱབས་པར་གཞུང་ཐམས་ཅད་ནས་མགྱོན་གཅིག་ཏུ་གསལ་བ་བཞིན་དང་། གདན་ས་སུ་མཆོད་དུ་སྟོབ་གཉིར་གྱི་རྒྱགས་སྟོད་སྐབས་སུ་ཡང་སྟོབ་གཉིར་གྱི་ལེགས་ཆད་སར་ཕྱིན་གྱི་སྟོང་ནས་འཛོག་དགོས་ཞེས་མཁན་པོ་དང་བླ་མ་ལས་སྟེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོགས་གཏམ་རྒྱན་དུ་བྱེད་པ་ཐུག་སྟོལ་ཡིན་ངེས། དེ་མིན་མཛོད་འདུལ་གྱི་གྲངས་འདྲན་འགྲུབ་ཤིང་ས་

ཆ་ཕྱན་ཅམ་ཡོད་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་སློབ་གཉེར་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ན། བྲ་ས་བྲ་
 ཆང་གདན་ས་ཕན་ཚུན་གྱི་སློབ་གཉེར་གྱི་དོ་དམ་ལ་གཞིགས་པའི་སློབ་གཉེར་གྱི་གཞི་རྩ་ལེགས་ཉེས་
 ལུ་འགྲོ་བ་གས་ཆེ་བས། དེས་ན་རང་གི་སྤྱི་ཐལ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་གོང་དུ་སློབ་པའི་གཞུང་ཆེན་རྣམས་
 ལ་གཞིགས་ཞིབ་མཛད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ལགས་སོ། །སློབ་གཉེར་གྱི་དོ་དམ་ཡང་དེའི་སྤྱི་
 རྣམ་བྱ་དགོས་པ་སྤྲུལ་གྱི་ཕྱག་སློབ་བཟང་པོ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། སློབ་དཔོན་སེང་གེ་བཟང་པོས་ཀྱང་
 མཁན་པོ་རྣམ་སྤྲུང་བཟང་པོའི་ཞབས་པད་ལོ་བཅུ་བདུན་གྱི་བར་དུ་བསྟེན་ཏེ་ཕར་ཕྱིན་ལ་དམིགས་ཀྱིས་
 སྤྲུངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དེ་མདོ་རྒྱན་སྤྲུལ་བའི་འབྲེལ་པ་བཅུ་མས་པ་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་
 གསུངས་སོ། །

༥ གསོ་བ་རིགས་པ་སྟན་གྱི་སྒྲུབ།

༡༥ གོང་དུ་བྱེ་ནང་བྱུང་མོང་རིགས་གནས་སྒྲུབ་གྱི་བསྟན་འགྱུར་ནང་ཆེན་སོ་སོར་བཤད་
 ཟེན་ལ། དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྟན་དཔྱད་གྱི་སྒྲུབ་ཡང་ཕལ་ཆེར་པོད་བདུན་ཅམ་ཞིག་ཡོད་ཅིང་། འོན་
 ཀྱང་བཀའ་འགྱུར་ནང་སྟན་དཔྱད་སྒྲུབ་ལ་ཟུར་དུ་པོད་རིལ་བུ་ཞིག་མེད། ལེའུ་ཟུར་དུ་ཡོད་དེ་རྒྱད་
 ཀྱི་ཁོང་གསེར་འོད་ནང་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་ཞེས་དངོས་སུ་རིལ་བུ་བྱུང་ལ། དེར་
 མ་ཟད་འདུལ་བ་སྟན་གྱི་གཞི་སོགས་དང་། འཆོ་བྱེད་གཞི་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བ་སོགས་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

༡༦ འདི་བྱེ་ལེགས་ཆོགས་ཀྱི་དགོས་དོན་སྤྱོད་པའི་རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་མི་ལུས་རིན་པོ་ཆེ་བདེ་
 བར་གནས་པ་དང་། ནད་ལས་གསོ་བར་བྱེད་པ་ནི་ཀྱན་ལ་མེད་མི་རུང་ཡིན་པས། དེ་དག་གི་བྱུང་
 བ་བྱེ་རོལ་པས་ནི། གང་བྱེར་ཆངས་པ་ཡི་ནི་ཞལ། །དབུས་མ་ནས་ནི་ཆོའི་རིག་བྱེད། །ཅེས་
 སོགས་ཀྱིས་སྟན་ཆོག །མཆོད་སྟེན། མིད་སྤྲུང་། དེས་བཟོད་བཅས་རིག་བྱེད་བཞི། བསྐྱབ་པ།
 བད་སྟོད། སྟོབ་སྟོར། སྒར་རྩེ། སྒོས་པ། རྟོག་པ་སྟེ་ཡན་ལག་དུག །དན་པ་དང་། ཆོས་སྟེ་
 ཡན་ལག་གཉིས་བཅས་ཆངས་པ་ཞལ་བཞི་ལས་བྱུང་བར་འཆད་དོ། །

ཐ༥ མི་ཡུལ་འདིར་ཐོག་མར་གསོ་དཔྱད་གྱི་ལག་ལེན་ངེ་སྟར་བྱུང་བ་ནི།
 སྟོན་བཅུད་ཆགས་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པའི་སྐབས་ཤིག་ན། ཤེད་བུ་ཞིག་ས་ཞག་མ་ཞུ་བར་ནད་
 ཀྱིས་མནར་ཏེ་སྟེ་སྤགས་འདོན་པ་ན། ཆངས་པས་འོངས་ཏེ་ཆུ་སྟོལ་བཏང་བས། ནད་ཞི་སྟེ་ནད་

པ་ལ་སྤྲ་བ་ཤེད་བྱ་དང་། སྤྲ་པ་ལ་སྤྲ་བ་ཆངས་པ། སྤྲ་ལ་སྤྲ་བ་ཆུ་སྒོལ་ཞེས་གྲགས་སོ། །

དེ། གསེ་བ་རིག་པ་སྤྲ་དཔུང་གི་སྒོར་ལ་བཀའ་འགྱུར་ནང་པོད་རིལ་བྱ་གཅིག་དངོས་
སུ་མེད་ཀྱང་ལེའུ་རིལ་བྱ་དང་། ལེ་ཆན་ཁག་མང་རྒྱུད་གི་ཁོངས་ན་ཅི་རིགས་པར་ཡོད་དེ། སྤྲ་
བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་སྤྲ་རོལ་ན། སངས་རྒྱས་བཙུངས་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཙུག་
གཏོར་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་བྱུང་ལ། དེ་ཡོངས་སུ་སྤྲ་ངན་ལས་འདས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་རྒྱབ་སྟེ་དམ་
པའི་ཆོས་ལྟར་བཙུངས་པར་གྱུར་པའི་སྤྲ་བས་ཞིག་ན། རྒྱལ་པོ་ལྟའི་དབང་ཕྱག་འོད་ཅས་བྱ་བ་བྱུང་།
རྒྱལ་པོ་དེའི་དུས་སུ་ཡུལ་དེ་ན། ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ཞེས་བྱ་བ་གསེ་བ་རིགས་པ་སྤྲ་དཔུང་
གི་ཁམས་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་ལ། ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ལ་བྱ་ཆུ་འབེབས་ཞེས་བྱ་
བ་སྤྲེས་བྱ་དམ་པའི་རང་བཞིན་ཅན། མཛེས་ཤིང་ལྷ་ན་སྤྱད་པ། ལྷག་པར་སྤྲ་ནག་གི་ཅིས་ལ་
མཁས་པ་ཞིག་བྱུང་། སྤྲ་བས་དེར་ཡུལ་དེ་ན་སེམས་ཅན་འབྱུང་ཕྱག་མང་པོ་ནད་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་བཏབ་
སྟེ་ཐབས་གཞན་མ་རྟོག་པར་བྱ་ཆུ་འབེབས་ཀྱིས་རང་གི་ཕ་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་གྱི་དུང་དུ་ཕྱིན་
ཏེ། རང་གི་ཕྱི་ཞུམ་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་བཙལ་ནས། སེམས་ཅན་འབྱུང་ཕྱག་ནད་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱིས་
བཏབ་པ་དེ་དག་ནད་ཡོངས་སུ་ཞི་བའི་སྤྲ་དཔུང་གི་ཁམས་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བ་སྤྲ་ཆོགས་ཞུས།
འོ་ན་གོང་གསལ་གྱི་བྱུང་བའི་སྤྲ་བཞིའི་ཁྲངས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་གསེར་འོད་དམ་པ་མདོ་
སྤྲ་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་ནད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་(བཀའ་འགྱུར། ལྷ།
པོད་གྲངས་༡༧། ཀ་ཏྲགས་རྒྱུད། ད། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༥། རྒྱལ་ཤིག་ཐེང་༤)ལས་(རིགས་ཀྱི་ལྷ་
མོ་སྤྲ་གྱི་སྤྲ་ལམ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན་)ཞེས་པ་ནས་(འདི་དག་གི་ཁམས་ལ་མཁས་པར་བྱ་བ་དྲིས་
པ་)ཞེས་པའི་བར་གྱིས་རྒྱས་པར་སྤྲ་བཞི་བཤད་དོ། །

ན། འོ་ན་དྲི་བ་ཞུས་པའི་གཞུང་དངོས་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཡོད་དེ་བྱ་ཆུ་འབེབས་ཀྱིས་རང་
གི་ཕ་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ལ། ནད་གྱི་རྒྱ། ནད་གྱི་རོ་བོ། ནད་གྱི་འབྲས་བུ། ནད་ཇི་ལྟར་
གསེ་བའི་ཆུ་ལ་ལས་བརྩམས་ཏེ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་གཞུང་དངོས་གཞི་ནི། གོང་གསལ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
བཞི་པའི་འཕྲོས་(ལྷ། ༡༧༥། ༡༧༥། ༡༧༥། ༡༧༥)ལས་(ཇི་ལྟར་དབང་པོ་འཛིན་འགྱུར་ཞིང་། ཁམས་
ནམས་ཀྱང་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར། ཁང་གི་དུས་ན་ལུས་ཅན་ལ། ནད་གྱི་རིགས་ནམས་འབྱུང་བར་
འགྱུར། དུས་དང་དུས་མིན་བས་བློས་པ། ཇི་ལྟར་བུར་ནི་བདེ་བར་འགྱུར། རང་གི་ལུས་ཀྱི་

ནང་དུ་ནི། །ལུས་ཀྱི་མི་ལ་གནོད་མི་འགྱུར། །རླུང་ལས་གྱུར་དང་མཐིས་གྱུར་དང་། །འདུས་
ལས་གྱུར་དང་པད་ཀན་གྱུར། །ནད་ནམས་ནི་བར་བགྱི་སྤྲད་དུ། །དི་ལྟ་བུར་ནི་གསོ་བར་བགྱི། །
གང་གིས་མི་ལ་གནོད་གྱུར་བས། །རླུང་ནི་གང་གི་དུས་ན་གཡོ། །གང་གི་དུས་ན་མཐིས་པ་གཡོ། །
པད་ཀན་གང་གི་དུས་ན་གཡོ།) ཞེས་ཆོགས་བཅད་བཞི་འཇམ་ཤོ་ལོ་ཀ་བཞི་འོ་སྟོ་ནས་དྲི་བ་ཞུས། དེ་
ནས་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་གྱིས་བུ་ཆུ་འབེབས་ལ་སྒྲན་དཔུང་གི་ཁམས་ལས་བརྩམས་པའི་གཞུང་
འདི་དག་བཀའ་བསྩལ་ཏོ། །(ལྟ་། ༡༧ ། ༥། ༣༡༠། ༣༡) ལས་(རྩ་གསུམ་དབྱར་དེ་རྩ་གསུམ་
སྟོན་དུ་ཤེས། །གསུམ་ནི་དགུན་དེ་གསུམ་ནི་དབྱེད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྩ་བའི་གོ་རིམ་དུས་ནི་དུག་
ལོ་གཅིག་ལ་ནི་རྩ་བ་བཅུ་གཉིས་འདོད། །གསུམ་གསུམ་དུ་ནི་ཆོགས་ནམས་སྤྲད་པར་ཤེས། །རྩ་
བ་གཉིས་གཉིས་ཤིང་ནི་དུས་སུ་བསྟན། །ཟས་དང་སྟོམ་ནི་དེ་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར། །སྒྲན་པ་
དང་ནི་ཁམས་དང་དུས་ཀྱང་བསྟན། །དབང་པོ་དང་ནི་ཁམས་ནམས་དེ་དག་ཀྱང་། །ལོ་གཅིག་ནང་
གི་ཆོགས་ཆོགས་ཡོངས་སུ་འགྱུར། །དབང་པོ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བ་ན། །ལུས་ཅན་ནམས་
ལ་སྤྲ་ཆོགས་ནད་ཀྱང་འབྱུང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་ནི་སྒྲན་པས་རྩ་གསུམ་བཞི། །ཆོགས་ཀྱི་བར་དང་དུས་
དུག་ནམས་དང་ནི། །ཁམས་དུག་མཁས་པར་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱ། །ཟས་སྟོམ་སྒྲན་ནམས་གོ་རིམ་
དི་བཞིན་དེ། །རླུང་གི་ཤས་ཆེ་འོ་ནད་ནི་དབྱར་ན་ཡང་། །སྟོན་དུ་གྱུར་པ་ན་ནི་མཐིས་པ་གཡོ། །
དགུན་གྱི་དུས་སུ་དེ་བཞིན་འདུས་པ་སྟེ། །པད་ཀན་ཤས་ཆེ་འོ་ནད་ནི་དབྱེད་ཡང་འོ། །དབྱར་ནི་
སྤུམ་དྲོ་ལན་ཚུ་སྤྲུར་བའི་འོ། །སྟོན་ནི་མངར་དང་སྤུམ་དང་བསེལ་བག་གོ། །དགུན་ནི་མངར་དང་
སྤྲུར་དང་སྤུམ་པ་སྟེ། །དབྱེད་ཀྱི་དུས་ན་རྩ་བ་འོ་ཆ་བའོ། །པད་ཀན་ཆེ་བ་ཐོས་མ་ཐག་དུ་ཡང་། །
མཐིས་པ་ཆེ་བ་འཇུ་བའི་དུས་ན་ཡང་། །རླུང་ཤས་ཆེ་བ་ཞུ་མ་ཐག་དུ་ཡང་། །ཁམས་གསུམ་གཡོ་
བ་དེ་ནི་དེ་ལྟོ། །རླུང་གི་བདག་ནི་དེ་ལ་ནི་བཅུད་གྱིས་གསོ། །བཀྲ་སྒྲན་གྱིས་ནི་མཐིས་པ་བསལ་
བར་བྱ། །འདུས་པ་ལ་ནི་གསུམ་དང་མཐུན་ཡོན་པ། །པད་ཀན་ཆོགས་སུ་བབ་ན་སྤྲུགས་སྒྲན་གཏང་། །
རླུང་ཤས་ཆེ་དང་མཐིས་དང་འདུས་པ་དང་། །པད་ཀན་ཤས་ཆེ་འོ་ཆོགས་ནམས་ཤེས་པར་བྱ། །དུས་
གང་ཁམས་གང་ལུས་ནི་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཡི་སྒྲན་དང་བཟའ་བཏུང་བསྟེན་པར་བྱ།) ཞེས་ཆོགས་
བཅད་དགུ་འོ་སྟོ་ནས་སྒྲན་གཞུང་མཐའ་དག་གི་དོན་ལེགས་པར་བསྟན་ཏོ། །

པ། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཤོ་ལོ་ཀ་དགུ་པོ་དེས་སྒྲན་གཞུང་མཐའ་དག་གི་དོན་བསྟན་

ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཉི་མ་ཡར་ངོ་ལ་སྒྲིག་པ་དབྱར་དགུན་ར་བ་དང་། མར་ངོ་ལ་སྒྲིག་པ་དབྱར་
 དགུན་འབྲིང་པོར་བཟུང་བའི་ཆེ་བ་གསུམ་གསུམ་གྱིས་དབྱར་དགུན་སྟོན་དེའི་དུས་ལོ་ ཡང་དུས་
 མཆོམས་བཞི་ལ་ཞག་བཅོ་བརྒྱད་རེས་ཞག་དོན་གཉིས། དུས་བཞི་ལ་ཞག་དོན་གཉིས་རེ་སྟེ།

༡༥ དེ་ལྟར་ཆོགས་བཅད་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཀྱིས་དུས་བསྟན།

༡༦ ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་གསོ་བའི་ལུས་བསྟན།

༡༧ ཆོགས་རྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་ནད་འབྱུང་བའི་རྒྱ་བསྟན།

༡༨ དེ་ནས་ཆོགས་གཅིག་གིས་དུས་དང་བསྟན་དགོས་པ་བསྟན།

༡༩ ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་དུས་བཞི་ལ་ནད་གང་ལྡང་བ།

༢༠ དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་དེའི་གཉིན་པོར་ཟས་སྒྲུབ་གང་བསྟེན་པ།

༢༡ དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གིས་ཉིས་གསུམ་ལྡང་བའི་དུས།

༢༢ དེ་ནས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་འཇམ་ཅི་ལས་མི་འདེལ་བ་བསྟན། མཁྲིས་པ་སྤྱོདས་
 ལས་མི་འདེལ་བ་དང་། བན་ཀན་སྒྲུགས་ལས་མི་འདེལ་བའི་བཅོས་གསུམ་བསྟན།

༢༣ དེ་ནས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་ལྟན་དུས་ཤེས་དགོས་པ་བསྟན།

༢༤ དེ་ནས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་བསྟན་ཏེ་བསྟན་ཏོ། །གཞན་ཡང་སྤྱང་འདས་ཆེན་པོར་
 རྒྱལ་པོ་ཤེས་རབ་འཆལ་བར་སྒྲན་པ་སྒྲན་པོ་ཡོད་པ་སྒྲན་པ་མཁས་པས་ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱད་
 པའི་དཔེ་དང་། རྗེ་མཁའ་འགྲོའི་རྒྱུད་ལས་(དེ་ནས་སེམས་ཅན་ཀྱན་པམ་ཕྱིར། ཐམས་
 ཅད་སྤིང་པོར་བསྟུས་པ་ཡི། རྒྱུ་བ་པའི་སྤྱོད་བ་བདུད་ཅི་མཆོག །ཡང་དག་རབ་དུ་བཤད་
 པར་བྱ། །ག་བྱར་དང་ནི་གུར་གུམ་དང་། ཞེས་པ་ནས། དེ་ལྟར་རྗེས་ནི་བཅོ་བརྒྱད་
 པོ།) ཞེས་སོགས་དང་། འདས་པའི་དུས་སུ་སྟོན་བྱུང་བ། །བདེ་ཆེན་བསྐྱལ་པ་དང་པོ་
 རུ། ཞེས་སོགས་དངུལ་ཚུའི་བྱུང་བ་དང་། །རོ་དུག་གི་སྟེ་ཆོན་སོགས་དང་། དུས་
 འཁོར་དུ་(རྒྱུད་འཇོམས་ལན་ཚུ་རྒྱུར་བ་དག་དུ་རབ་དུ་འགྱུར་སྟེ་མངར་དང་སྒྲ་བ་དག་
 ནི་མཁྲིས་པའི་དབྱ་སོགས་མདོ་རྒྱུད་དག་ན་ཕྱན་ཆོགས་ཤིན་དུ་མང་ངོ་། །

༢༥ དེ་ལྟར་གོང་དུ་སྒྲན་དབྱེད་ཀྱི་གཞུང་པོད་རིལ་བུ་གཅིག་མེད་ཀྱང་། ལེའུ་རིལ་བུ་ཡོད་
 པའི་ཁྱདས་སུ་གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ་སྟེ་དབང་པོའི་རྒྱལ་པོའི་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་ནད་རབ་དུ་

ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་ཞེས་དངས་ལ། འོ་ན་རྒྱུད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཞུགས་པའི་གསེར་འོད་དེ་ལ་རྒྱ་
 ཅག་ནས་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བ་རིགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པས། གོང་དུ་གཞུང་
 དངས་པ་དེ་རི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བ་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ས་སྐད་གསར་བཅོས་
 ཀྱིས་གཏན་ལ་ཤབས་པ་དེ་ཡིན། འོ་ན་རྒྱ་གར་ནས་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་ནག་ནས་བསྐྱར་བའི་གསེར་
 འོད་གཉིས་ལ་བྱེད་རི་ལྟ་བུ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་གར་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ས་བསྐྱར་བ་དེ་ལ་ལེའུ་ ༡༧
 ཡོད་ལ། ཆོང་དཔོན་གྱི་བུ་ཆུ་འབེབས་ཀྱི་རང་གི་ཕ་ཆོང་དཔོན་རལ་པ་འཛིན་ལ་དྲི་བ་ཞུས་པའི་
 གཞུང་གི་ལོ་ལྟ་ག་ ༩ བྱུང་ལ། དེའི་ལན་སྒྲན་དཔུང་གྱི་གཞུང་དངོས་གོ་ལོ་ག་ ༧ བྱུང་ཞིང་།
 གསེར་འོད་ཀྱི་པོད་ཡོངས་ཇོགས་ལ་ལེའུ་ ༡༧ དང་། ཤོག་གྲངས་ ༡༧༠ ཅུམ་ཡོད་ལ། རྒྱ་ནག་
 གི་སྐད་ནས་བན་སྡེ་ཆོས་བྱུང་གྱིས་བསྐྱར་བ་དེ་ལ། ལེའུ་ ༡༡ ཡོད་ལ། ཤོག་གྲངས་ ༣༡༥
 བཞུགས་ཤིང་། སྒྲན་དཔུང་གྱི་གཞུང་ལས་བརྩམས་པའི་དྲི་བའི་གཞུང་དངོས་གཞི་གོ་ལོ་ག་ ༥
 བྱུང་ལ། དེའི་ལན་སྒྲན་དཔུང་གྱི་གཞུང་དངོས་གོ་ལོ་ག་ ༣༣ བྱུང་ཞིང་། སྒྲན་དཔུང་གྱི་གཞུང་
 བསྐྱར་པའི་ལེའུ་དེ་ལེའུ་ཉི་ཤུ་ཅུ་བཞི་པ་དང་། དེའི་མཆན་ལ་ནད་རབ་རྒྱ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལེའུ་
 ཞེས་མཆན་གསོལ་བ་གཉིས་ཀ་ལ་འདྲ། དེ་གཉིས་ལ་གསེར་འོད་ཆེ་ཆུང་གི་ཐ་སྐད་བཏགས་པ་ཡང་
 སྐད་ཞིང་། ཡང་གསེར་འོད་དེ་ལས་ཀྱང་རྩུང་ཆུང་བ་སྤྱི་སྐད་ནས་བསྐྱར་བ་ལེའུ་ ༡༡ ཅན་ཤོག་
 གྲངས་ ༡༠༠ ལྟ་ཅུམ་བཞུགས་པ་གཅིག་བཅས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བཀའ་འགྱུར་རྒྱུད་(ད)པའི་
 དཀྱུས་གཅིག་ལ་བཞུགས་པས། གོང་གསལ་ལ་མཁྱེན་སྒྲན་ནམས་ཀྱིས་ད་དུང་དཔུང་པ་ཞིབ་རྒྱ་འཆ་ལ་
 ལོ། ། སྒྲན་དཔུང་གྱི་སྒྲོར་ལ་བཀའ་བསྐྱར་གྱི་གཞུང་འཕྲོས་ནས་དཔུང་པ་ཤིན་རྒྱ་ཆེ་ཡང་འདིར་
 སྐབས་མིན་པས་རེ་ཞིག་ངལ་བ་མ་བསྟེན་པར་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་གོ། །

(༤༩)

༥ དག་བཤེས་རྒྱགས་སྤྱོད་དང་དག་བཤེས་མཆན་བཏགས།

༡༥ དག་བཤེས་མཆན་བཏགས་ཇི་ལྟར་བཞེས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་ལོ་མང་བཀའ་པོད་ལྟ་ལ་སྤྱོད་གཉེར་མཛད་དེ་རྒྱ་པོད་ཀྱི་གཞུང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཁོག་འགྲིགས། བཤད་པའི་རྒྱ་བསྐྱེད། གོ་བ་དང་རིགས་པའི་གཏིང་ཚུགས་པ་ན་ནམ་ཞིག་དག་བཤེས་ཀྱི་མཆན་བཏགས་འཁོར། དེ་ལ་ཐོག་མར་རྒྱགས་སྤྱོད་བྱ་དགོས། རྒྱགས་སྤྱོད་ཡང་རིམ་པ་མང་ཞིག་ཡོད་པས་ཐོག་མར་གྲ་ཆང་སོ་སོར་དང་། དེར་རྒྱགས་ལེགས་པར་འཕྲོད་མཆོམས་གཞུང་ལ་རྒྱགས་སྤྱོད་བྱ་དགོས། དེ་ནས་རྒྱགས་ལེགས་པར་འཕྲོད་མཆོམས་ལྟ་ས་སྤྱོད་ལམ་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་འཛོག་དགོས། དག་བཤེས་སྒྲིང་བསྐྱེད་དང་རྩོམ་མས་པ་ཡིན་ཆེ་གཞུང་ལ་རྒྱགས་སྤྱོད་དང་ལྟ་ས་སྤྱོད་ལམ་ཆེན་མོའི་དམ་བཅའ་འཛོག་མི་དགོས།

༢༥ ཐོག་མར་གྲ་ཆང་དུ་རྒྱགས་བྱ་ཚུལ་ནི། པོད་ཟླ་གསུམ་པ་དཔྱིད་ཆོས་ཆེན་མོའི་ནང་གྲ་ཆང་ཆོས་གྲུའི་ནང་མཁན་པོ། ཟླ་མ་གཞུང་ལས་པ། བཀའ་རམས་སྦྱོར་དཔོན་དང་བཀའ་པོད་ལྟ་གཟིགས་གྲུབ་ནས་དག་བཤེས་མ་ཐོན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཕེབས་ཏེ་རྒྱགས་སྤྱོད་དངོས་གཞི་ཚུགས། དག་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་རེ་རེ་ལ་བཀའ་པོད་ལྟ་ནས་རྟགས་གསལ་ལྟ་རེ་སྟེ་རྟགས་གསལ་ཉེར་ལྟ་ལ་ཕན་ཚུན་སྤྱོད་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གྱི་སྒོ་ནས་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྲངས་ཏེ་བཟོ་སྒྲིང་བྱེད། རྟགས་གསལ་གཏོང་མཁན་ཡིན་ཡང་རང་གི་འདོད་མོས་བཞིན་མིན་པར་མཁན་པོས་བཀའ་པོད་ལྟའི་ཁོངས་ནས་བཀའ་གནད་ཆེ་རིགས་རྣམས་གདམས་ཁ་བྱས་ཏེ་གསལ་ཁ་སྒྲོས་པ་ལྟར་བཟོ་སྒྲིང་བྱ། དེ་ལྟར་རྒྱགས་སྤྱོད་གྲུབ་མཆོམས་མཁན་པོ། ཟླ་མ་གཞུང་ལས་པ། བཀའ་རམས་སྦྱོར་དཔོན་བཀའ་རམས་དག་བཤེས་ཆོགས་ཡོངས་བཅས་ཀྱིས་དཔང་པོ་མཛད་དེ་ཉེ་རིང་དུ་མ་སོང་བར་རྒྱགས་སྤྱོད་ལེགས་ཉེས་ལ་གཞིགས་པའི་ཨང་གངས་བསྐྱེད།

༣༥ སྐབས་དེའི་དམ་བཅའི་ལེགས་ཆད། ལྟག་པར་རྒྱན་དུ་སྤྱོད་གཉེར་བྱ་སྤངས། ཆོགས་ཆོས་འགྲིམས་ལུགས་སོགས་ལ་བརྟགས་དབྱེད་ཞིབ་དུ་བགྱིས་ཏེ། ལྟར་གཞུང་གསར་གོང་དུ་འབྲས་

རམས་པའི་བཤད་པ་སྟོན་སོང་སྟོས་མེད་ཁར་དབུ་པར་རྣམ་འབྲེལ་གསུམ་ལ་རང་སྤྱོད་འཕེར་ངེས་ཀྱི་
དམ་བཅའ་འཛིན་ཐུབ་པ་རྣམས་ལ་དགེ་བཤེས་སྦྱིང་བསྟེན་དང་དོ་རམས་པ་བབས་འོས་ཀྱིས་སྤྱད། བཀའ་
པོད་ལྟ་ལ་སྟོབ་གཉེར་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྟེང་ནས་བབས་བཞུས་ཀྱིས་སྟོན་ལམ་རབ་འབྲུམས་པའི་མཆན་
བཏགས་དང་ཆོགས་རམས་པ་སྟོན་སྟོལ། གལ་ཏེ་སྐབས་དེར་རྒྱགས་སྟོན་ཏེ་ཅང་ཞན་པ་དང་དངོས་
འབྲེལ་སྟོབ་གཉེར་གྱི་ལེགས་ཆད་མ་ལོན་པ་ཡིན་ཕྱིན་སྐར་ཡང་འཛིན་གྱུ་འོག་ནས་སྟོབ་གཉེར་དགོས་
པའི་བཀའ་ཆད་ཕེབས།

༤༥ དངོས་གཞི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མཆན་བཏགས་ཕུལ་བ་ནི། དཔྱད་ཆོས་ཆེན་མོའི་མཇུག་
ཏུ་ཆོས་ཆ་དགེ་བ་ཞིག་ཉིན་མཁན་པོས་ཆོས་གྲར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་བཙུང་བཞག་དང་འབྲེལ་རྒྱགས་
སྟོན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཕྱོགས་པའི་དབུས་སུ་སྟོན་སྟོན་ཞུས། དེ་ཕུལ་བཀའ་པོད་ལྟ་གར་རྒྱགས་
སྟོན་ཨང་དང་པོ་རྣམས་སོ་སོའི་རང་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ་བྱིད་རང་རྣམས་ལ་ད་ལམ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་
པའི་མཆན་བཏགས་ཕུལ་བ་ཡིན་ཞེས་མཇུག་དར་ཕུལ། དེ་བཞིན་དགེ་བཤེས་ཆོགས་རམས་པ། སྦྱིང་
བསྟེན། དགེ་བཤེས་དོ་རམས་པ་བཅས་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་མཆན་བཏགས་འབྲུལ་སྟོལ། ལྷག་པར་
དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ཡིན་ཆེ་འདི་ལོ་སྟོན་ཆོས་ནས་བཟུང་ལོ་གཅིག་རིང་ཆོས་གྲར་གྲལ་སྒྲོར་
ཕེབས་དགོས་ལུགས། ཁང་ཆན་མི་ཆན་སོ་སོར་དམ་བཅའ་འཛིན་ཚུལ། ཕྱི་ལོ་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་
ནང་གཞུང་ས་མཆོག་ལ་ཚུད་རྒྱགས་དགོས་ལུགས། དེ་ནས་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་བཀའ་
རིང་དང་བཀའ་ཐུང་། ལོ་གསར་མཆོམས་ལྟ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་དམ་བཅའ་འཛིན་ཚུལ་སོགས་
ཀྱི་བསྐྱབ་སྟོན་རྒྱས་པ་ཞིག་བསྟུལ། དེ་ནས་ཉིན་ཆོས་གྲོལ་ཕུལ་མཁན་པོའི་མཇུག་ཁར་བཅར། སྟོ་
དཀར་བ་རྣམས་ནས་ཀྱང་ཉིན་འབྲེལ་མཇུག་དར་དུ་ཕེབས་ཏེ་གསོ་ང་འབྲུ་དང་པོ་དང་གྲོ་འབྲས་ནས་
ཐུད་གཏོར་རེ་གནང་སྟེ་ཕྱིར་ཕེབས། སྟོན་ཆོས་ནས་བཟུང་ཕྱི་ལོ་འཁོར་མཆོམས་བར་ཆོས་ཐུན་
གཅིག་ཀྱང་མ་ཆད་པར་ཕེབས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་དབུར་ཆོས་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཅེ་པོ་ཏུ་ལའམ་
ནོར་སྦྱིང་པོ་བྱང་གང་འོས་ཤིག་ཏུ་ལྟ་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱགས་སྟོན་དུ་ཕེབས་དགོས།

༤༦ བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་མཇུག་ཅུམ་དབུར་ཆོས་ཆེན་མོའི་ནང་གཞུང་ནས་བཀའ་རྒྱ་ཞིག་གདན་
ས་སོ་སོར་བསྟུལ་ཏེ་ཆོས་གངས་གཏན་ཁེལ་མཆོམས་གཞུང་ལ་རྒྱགས་སྟོན་དུ་ཕེབས། གདན་ས་
གསུམ་སྟེ་ཐང་ར་བ་སྟོན་པ་བཅས་ནས་བྱིན་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་ལོ་རེ་བཅུ་དུག་ཅུམ་གངས་ཆད་

དང་། དམིགས་བསལ་ཆེ་བས་སྒྱུར་མཛད་སྒོ་སོགས་ཡོད་ཆེ་ལྷ་རམས་འཕར་མ་ཞེས་གདན་ས་སོ་
སོ་ནས་གཉིས་གསུམ་རེ་གྲངས་འཕར་ཕེབས་སྟེ།

༦༥ རྒྱགས་སྟོང་གི་ཡུན་ཆད་ནི་ཉིན་དྲུག་བདུན་ཅི་རིགས་པ་དང་། དེ་ཡང་སྤྱོད་དག་
འཕེལ་དབྱ་ཅི་རེ་ཉི་ཤར་དང་དུས་མཚུངས་བཀོ་སྐྱོང་འགོ་ཚུགས་ཀྱིས། དུང་ཇ་ཆོགས་སྐབས་བར་
མཆམས་འཛོག་དེ་མིན་ཉི་ཤར་བར།

༧༥ ཚུང་གཞུང་ནི་རྒྱ་གཞུང་སྟོས་མེད་ཁར། བོད་སྤྱ་རབས་པའི་གཞུང་ཆེན་ཆད་ལྷན་
ནམས་དང་། རྗེ་ཡབ་སྤྱས་གི་གཞུང་བཅས་གཙོ་བོར་བཟུང་ཏེ་ལུང་རིགས་གི་ལམ་ནས་དངས་ཏེ་
བཀོ་སྐྱོང་ཀྱིས། གྲ་ཆད་སོ་སོའི་སྤྱོད་ཅན་མཐའ་དཔྱད་ནམས་རང་རང་གིས་རང་ལུགས་གཞིར་བཟུང་
བ་ལས་བཀོ་སྐྱོང་གི་སྐབས་དངོས་སུ་ལུང་འདྲན་པའི་སྟེན་མི་མཛད། རྒྱགས་སྟོང་གི་ཚུང་དཔང་
ནི་རྒྱལ་པའི་མཆན་ཞབས་ནམ་པ་དང་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཀྱང་ཉི་འོད་ནས་གཟིགས་ཞིབ་མཛད།
རྒྱགས་གསལ་གི་གྲངས་ནི་བཀའ་པོད་རེ་རེ་ནས་རྒྱགས་གསལ་གསུམ་རེ་སྟེ་བྱོན་རྒྱགས་གསལ་བཙོ་
ལྷ་ལ་དམ་བཅའ་འཛོག་དགོས། རྒྱགས་སྟོང་སྐབས་དམ་བཅའ་པའི་གོ་རིམ་ནི། དང་པོ་སྟོ་མང་།
དེ་ནས་སྟོ་སྐྱོང་། བདེ་ཡངས། སེར་སྤྱད། སེར་བྱས། དགའ་ལྷན་བྱང་ཅི། དགའ་ལྷན་ཤར་ཅི་
བཅས། སྐབས་དེར་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་གསོལ་ཆས་སོགས་ནར་མ་ལུལ། དེ་ནས་རྒྱགས་བྱུང་
ལུལ་དག་བཤེས་ནམས་གདན་ས་སོ་སོར་བྱིར་ཕེབས། དབྱར་ཆོས་ཆེན་མོ་གྲོལ་སྐབས་ཆོས་མཆམས་
ཆེན་མོའི་ནང་ར་སྟོར་དང་ཁང་ཆན་མི་ཆན་ཁྲུངས་སོ་སོར་དམ་བཅའ་མཆན་ལུང་འཛོག་དགོས། དེ་
ནས་རིམ་བཞིན་དག་བཤེས་བསྟེན་བཀུར་གི་གྲ་བསྐྱེགས་ཡང་དབྱ་ཚུགས།

ཁ༥ དག་བཤེས་མཆན་བཏགས་གི་བསྟེན་བཀུར་ནི། འབྲུར་ལྷན་འགའ་རེ་རང་གིས་
དངོས་སུ་བསྟེན་བཀུར་བྱ་མཁན་ཡང་ཡོད། འགའ་ཤས་ནི་དད་ལྷན་ཁག་ནས་སྤྱོད་བདག་བྱ་མཁན་
ཡང་ཡོད། གང་ལྟར་རང་གིས་རྒྱས་ཆོད་ལས་བསྟེན་བཀུར་ཆེད་འབད་ཚུལ་གིས་བྱིས་པའི་གྲོང་
འབྲེམས་ཏེ་སྟོང་མོ་གང་བྱང་མི་ཆོག་པ་ཀུན་གྱིས་ཁྱར་དུ་བྱངས། དག་བཤེས་བསྟེན་བཀུར་དངོས་
གཞི་ནི། དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་ནས་དབྱ་ཚུགས། དེ་ལྟར་དགུན་ཆོས་མ་ཚུགས་
གོང་ནས་དག་བཤེས་རང་གི་སྟོ་དཀར་བ་མི་གཉིས་ལ་བསྟེན་བཀུར་གི་རྒྱ་ཆ་ཆད་མ་ཅིས་སྤྱད་དེ་
བསྟེན་བཀུར་གྱི་ཁྱབ་པར་བསྟོས། དག་བཤེས་རང་ལ་དེ་ཙམ་གྱི་བྱང་བྱིང་གི་ལས་འགན་ཆེར་མེད་

པར་བསྐྱུས་གྲ་སྒོ་རྟགས་ནས་བཟུང་བཀའ་པོད་ལྔ་མཐར་འབྲས་བྱེད་ཐེག་པའི་བར་ཆོག་དོན་དེ་བཞིན་གསུངས་སྒོ་མ་ཡང་ཡང་བཀྲིས་ཏེ་འདྲིས་པར་བྱེད། བསྟེན་བཀྱར་སྒྱུ་བྱུང་པ་གཉིས་ནས། གཉེར་པ་གཉིས། གཉེར་གཡོག་གཉིས། ར་མ་ར་གཡོག་བད་ཀྱག་པ་གཉིས། ལག་གཡོག་གཉིས་གསུམ་སོགས་ཅི་རིགས་པར་གྲ་བསྐྱེགས་ཀྱས་བསྐྱུས་ལ་གཞིགས་པའི་ལས་བྱེད་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད།

༡༥ དེས་ན་དག་བཤེས་བསྟེན་བཀྱར་ལ་སྒྱུར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དཔེར་ན་ཆོས་བཅུ་བདུན་ཉིན་བསྟེན་བཀྱར་དངོས་གཞི་ཡིན་ན། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཉིན་ར་གད་བྱེད། ར་གད་མ་ཚུགས་གོང་ཉིན་གཉིས་གསུམ་སྒོན་ཚུད་ནས་མཁན་པོ་སྒྲ་མ་གཞུང་ལས་པ་བཀའ་རམས་སྒྱུར་དཔོན་སོགས་ལ་བཞེས་བད་དང་དེ་མིན་ནམས་ལ་གནང་བད་དང་བཞེས་བད་གང་འོས་སྤྲར་ལམ་བཞིན་བད་ཀྱག་པ་གཉིས་ནས་ཁུར་དུ་སྒྲུངས། སྐབས་དེར་ར་གད་ལ་རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་འཛིན་གྲ་གཅིག་པ་སོགས་སྒོ་དཀར་བ་ནམས་ཀྱང་གདན་ཞུ་བྱ་སྒྲིལ། ར་གད་ཆོགས་ཡུལ་ནི་གྲ་བསྐྱེགས་ཀྱས་བསྐྱུས་ལ་གཞིགས་པའི་ཁང་ཆོན་མི་ཆོན་གང་འོས་ཤིག་ཏུ་གྲ་བསྐྱེགས་བྱེད། ར་གད་ནས་བཟུང་ཆོས་གྱེད་ནང་དག་བཤེས་དམ་བཅའ་བཀག་རིང་བཀག་ཐུང་དེ་ཡིན་ཡང་སྒྲ་མ་གཞུང་ལས་པས་སྤྲར་ལམ་གྱི་སྒྲིག་ལམ་མ་ཉམས་པའི་ཁུར་ལེན་བྱ་དགོས།

༡༦ ར་གད་དངོས་གཞི་ཆོགས་སྐབས་དག་བཤེས་རང་ཉིད་ར་གད་ཆོགས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་སྒོའི་འགྲམ་དུ་སྒྲ་གོས་ཕྱག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ཏེ་གྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཞུགས། དེ་ནས་མཁན་པོ་དག་བསྐྱོས་དབུ་མཛད་སྒྲ་མ་གཞུང་ལས་པ་བཀའ་རམས་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་དང་། རང་གི་གཉེན་ཉེ་འབྲེལ་སྒོ་དཀར་བ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཐེབས་ཏེ་འདྲུ་ཁང་ནང་སྒྱུ་བྱུང་པ་གཉིས་ནས་ངོས་ལེན་བྱེད། དེ་ནས་ར་གད་ལ་ཐེབས་མཁན་ཆང་མ་མཇུག་བསྐྱེལ་མཆོམས་དག་བཤེས་ཡར་ཐེབས་ཏེ་གདོང་གལ་གལ་མཇུག་ཞལ་གསུངས་སུ་བཞུགས། དེ་ནས་འཛོམས་ར་ཞེས་ཉིན་འབྲེལ་གྱི་གསོལ་ར་འབྲུ་དང་པོ་ཐེབས། དབུ་མཛད་ནས་ར་མཆོད་འདྲེན་པ་མཉམ་མེད་གསུང་བསྐྱུལ་མཛད།

༡༧ འཛོམས་ར་གྲུབ་ཕྱལ་གདོང་གལ་གལ་མཇུག་ཏུ་གྲ་ཆང་ར་མ་བད་ཀྱག་པ་གཉིས་བཅས་ནས་དག་བཤེས་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་ལོ་བྱད་ཆང་མ་འདེགས་འགྲོགས་བྱེད་སྒྲིལ། བད་ཀྱག་པ་གཉིས་ནས། སང་ཉིན་དག་བཤེས་གྱི་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆ་ལ། འབྲས་ཁལ་ ༥༥ བ་བཞི་སྒྲིང་ ༤༥ མར་ཁལ་ ༥༥ ར་བག ༡༦ ཚུ་ཁལ་ ༡ ཤིག་ཏོག་ཏང་ ༡༤ གྲོ་མ་འོ་མ་དང་བཅས་ཡོད་ལ་

ཞེས་ཞུས། གྲུ་ཚང་ཇ་མ་གྲལ་མཐུག་ཏུ་གཟན་ཕྱེད་གཟན་པ་སྟེ་གུས་པའི་ ཚུལ་དུ་བསྟན། དེ་
 ཕྲལ་གྲུ་ཚང་དགོ་བསྐྱོས་ཀྱིས། དགོ་བཤེས་ཀྱི་བསྟེན་བཀྱར་རྒྱ་ཆ་ལ་མི་ཟད་ནམ་མཁའ་མཛོད་ལ་
 མངའ་བཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་འདུག་ན། དགོ་འདུན་དམངས་ཀྱི་ཞལ་དུ་སྟོན་ངེས་ལས་པོར་རྒྱག་དང་
 རྒྱུད་ཐོས་སུ་ཉིལ་འབྱུ་ཅམ་མ་སོང་བ་དགོས་པའི་ཁུར་གྲུ་ཚང་ཇ་མས་དང་དུ་ལེན་དགོས་ཞེས་བཀའ་
 ཐེབས་ཏེ་ཇ་གད་གྲོལ།

༥༥ དེ་ནས་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཉེར་དུག་ཉེར་བདུན་ཅི་རིགས་པ་ནས་བཀག་རིང་
 དང་བཀག་ཐུང་གི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་ཚུགས། དམ་བཅའ་འཛོག་མཁན་ནི། ཕྱི་ལོ་སྟོན་ལམ་ཆེན་
 མོའི་དམ་བཅའ་དང་། དགོ་བཤེས་ཆོགས་རམས་པ་གང་ཡོད། དགུན་སྒྲིང་རེ་བྱུང་བཅས། དགུན་
 ཆོས་ཀྱི་དམ་བཅའ་དེའི་རིང་ནད་པ་ཆབས་ཆེན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་མ་གཏོགས་དེ་མིན་སུ་ལ་ཡང་དམིགས་
 བསལ་མེད་པར་ཆོས་གྲར་ཐེབས། དམ་བཅའ་ཆོགས་ཕྲལ་དཔལ་ལྡན་ཡོན་ཏན་མ་དབྱངས་དང་འབྲེལ་
 ཏེ་གསུངས། དགོ་བཤེས་ནས་ལུང་འདྲེན་དང་གུས་འདུད་གང་རྒྱས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཕྲལ་སྒྲ་མ་
 གཞུང་ལས་པ་བཞེངས་ནས་བཀའ་པོད་ལྗེའི་རྩོད་གཞུང་ས་བཅད་རེ་མོས་ཀྱིས་སྒྲུར། སྐབས་དེར་
 དགོ་བཤེས་ནས་ཆོགས་ཡོངས་ལ་གསོས་ཇ་འབྱུ་དང་པོ་དང་། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་ཤིང་འབྲས་འཐོར།
 རྒྱ་མ་གཞུང་ལས་པས་རྩོད་གཞུང་སྒྲུར་གྲུབ་ཕྲལ་བཀའ་པོད་ལྗེ་གང་འོས་ནས་ཉུགས་གསལ་ཆོགས་
 བཟང་ཞིག་བཏོ་སྒྲིང་བྱེད། དགུན་ཆོས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་དེའི་རིང་རྩོད་ཡུན་རིང་ཐུང་སོགས་
 རྩོད་པའི་ནམ་གཞག་ཐམས་ཅད་གྲུ་ཚང་མཁན་པོས་འབྱེད་སྟོལ། བཀག་རིང་ནི་ཉིན་མོ་ཆུ་ཆོད་
 བཅུ་པ་ཅམ་ནས་མཆན་མོ་སྐར་གྲལ་བསྒྲིགས་ཅམ་པར། བཀག་ཐུང་ནི་ཉི་མ་པར་ཚུགས་ཏེ་གྲོལ།
 དམ་བཅའ་བཀག་ཐུང་སྐབས་སུ་མཆན་བཏགས་ཐོན་ཟེན་པའི་དགོ་བཤེས་ནམས་ནས་བཏོ་སྒྲིང་དང་།
 བཀག་རིང་སྐབས་སུ་དགོ་བཤེས་མཆན་བཏགས་མ་ཐོན་པའི་མཁས་པ་ནམས་ནས་བཏོ་སྒྲིང་མཛད།
 བསྟན་འབར་མ་དང་ཐལ་སྐད་ཀྱིས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་ཆོས་གྲུ་གྲོལ།

༥༦ དེ་རྗེས་པོད་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བཅུ་དགུའི་དགོང་འོ་གྲུ་ཚང་ཆོས་གྲུའི་ནང་ནམ་
 འབྲེལ་མཆན་ཕུད་དམ་བཅའ་འཛོག་དགོས། དེ་རྗེས་རང་ཁྱུངས་ཀྱི་ཁང་ཆན་མི་ཆན་སོ་སོར་དམ་
 བཅའ་འཛོག་དགོས།

༥༧ དེ་ནས་པོད་རྒྱ་དང་པོའི་ནང་ལྟ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་ཏེ་སྟོན་ལམ་ཞག་ཉི་ལུ་

ཅ་གཅིག་རིང་ཉིན་རེ་སྒྲོན་ཆོག་གས་ཐེངས་གསུམ། སྒྲོན་ཆོག་གས་ཐེངས་གཉིས། དམ་བཅའ་ཐེངས་གསུམ་བཅས་ཆོས་ཐུན་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་། སྒྲོན་ལམ་སྒྲུབས་ལྟ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་འཛོག་མཁན་དག་བཤེས་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ། སྟེ་ཐང་ར་བ་སྟོད་པ་བཅས་ནས་ཐེབས། སྦྱར་བཏང་ལྟ་ས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་དོན་ཆེན་(༥༡༥) (༥༡༦) སྒྲུབས་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲོན་ལམ་མ་ཆོག་གས་གོང་སྤྱི་མའི་ལོ་མཇུག་དུ་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ལྟ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་གྲངས་རྒྱུ་རྒྱུ་ཤེད། སྤར་རྩེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྟ་ས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྟོན་གསར་དུ་བཏོད་སྒྲུབས་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོང་སྤྱི་བར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་། ཕྱིས་སུ་ཉིན་གས་ཕྱིར་རྒྱར་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཐེང་འགའ་ཞིག་གི་དགོངས་ཚོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཉིན་གས་འཕར་བས་ཆོས་ཉེར་སྤྱི་བར་ཚུགས། དག་བཤེས་ལྟ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་བ་ཡང་གྲངས་སུ་ཚུད་ངེས་ཀྱི་ལེགས་ཆད་ལོན་པ་ཡིན་ཕྱིན་ཆོས་བཙོང་སྤྱི་ཚུན་ལ་དམ་བཅའ་འཛོག་པ་ཕྱག་སྟོན་ལྟ་བུ་མཛད། སྦྱི་ལོ་(༡༧༥༧) སྐྱུ་ཐེང་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་མཆོན་བཏགས་མཛད་སྟེ་སྒྲུབས་མི་ཉན་དག་བཤེས་སྟོ་བཟང་སྒྲོན་ལམ་ཆོས་བཙུ་བུ་ལ་དམ་བཅའ་འཛོག་གནང་མཛད་པ་ལྟ་བུ་དམིགས་བསལ་ཡིན།

གཤི སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དམ་བཅའ་དངོས་གཞི་ནི། སྤྱི་དོ་གསུང་ཆོས་ར་བར་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་དག་བཤེས་མཆོན་བཏགས་མ་ཐོན་པ་སུམ་ཅུ་ལྟ་ག་ཙམ་ནས་རྒྱུ་འབྲེལ་རྟགས་གསལ་བཞེངས། ཉིན་གྲང་དབུ་ཕར་ལ་དེ་བཞིན་སུམ་ཅུ་ལྟ་ག་ཙམ་ནས་དང་། དགོང་དྲོ་མཛོད་འདུལ་ལ་བྱམས་རའི་ནང་གདན་ས་གསུམ་གྱི་མཁས་པ་དག་བཤེས་མཆོན་བཏགས་ཐོན་པ་རྒྱུས་དང་། སྒྲུབས་སྒྲུབས་སུ་རྒྱུད་གྲུ་སྦྱད་སྟོད་དང་གདན་སའི་མཁན་སྤྱི་ཡང་རྟགས་གསལ་བཞེངས།

གཤི དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་ཚུགས་སྒྲུབས་རང་གི་གཡས་སུ་མཁན་པོ་གཞུང་ལས་པ་གཉིས། རྒྱུ་དུ་སྒྲོན་ལམ་ལྟ་རམས་པའི་དམ་བཅའ་ཆོས་གྲོགས་རྒྱུས་བཞུགས། དེ་དག་གི་མཐའ་སྒྲོར་དུ་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་གྲངས་ལས་བཀལ་བ་དང་གྲུ་དམངས་བཅས། བྱམས་རའི་ཐོག་སྟེང་བསེལ་གཡའ་འོག་དུ་རྒྱལ་བའི་མཆོན་ཞབས་རྒྱུ་པ། སྒྲུབས་འགར་བཀའ་གཤམ་དང་དུང་རིགས་སེར་སྐྱ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་མི་དམངས། ཉི་འོད་ནས་ཡོག་ས་ཡ་སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དམ་བཅའ་གཟིགས་ཞིབ་དང་མི་དམངས་ལ་ཞལ་གཟིགས། དག་བཤེས་དམ་བཅའ་འཛོག་སྒྲུབས་བཀའ་འགྱུར་པོད་བརྒྱ། བརྟན་འགྱུར་པོད་ཉིས་བརྒྱ་ལྟ་ག་ཙམ། དེ་དག་ལ་

བརྟེན་པའི་པོད་འབྲེལ་པོད་བྲི་ཕྱག་བཀལ་ལ། གཞུང་དེ་དག་གི་ཁོངས་ནས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
 རང་གི་སློ་མོས་བཞིན་གདམས་ཀ་བྱས་ཏེ་གཞུང་དོན་གྱི་དཀའ་གནད་ལ་དྲི་བ་བྱུང་སྐབས་གཟི་བརླིང་
 དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་ཡོད་ངེས། གོང་གསལ་གཞུང་དོན་དང་མ་འཛོལ་བའི་ལན་ཐད་ཀར་འདེབས་
 ཐུབ་པ་དགོས། སྐབས་འགར་སྤྲོ་ཆོལ་ཕྱི་ཆོལ་གཉིས་ཀ་མཆོན་གྲགས་ཅན་དང་གཞུང་དོན་དཀའ་
 གནད་ཤིན་ཏུ་ཕྱ་བའི་རིགས་ལ་བཀལ་བརྟག་བྱ་སྐབས་མཁས་པ་རྣམས་དབྱུག་གི་རྒྱ་བ་ཙམ་ཡང་གཏོང་
 ཆོད་བྱས་ཏེ་གསན། དེའི་ཆེ་མོར་འབྲུལ་དང་ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ལས་བཀལ་བའི་ཆེ་ཆང་མས་བཞད་
 བགད་ཐེད། དགོང་དྲོ་མཛོད་འདུལ་གྱི་དམ་བཅའི་ཡུན་ཆད་ནི་ནི་ནས་ཙམ་ནས་ཆུ་ཆོད་བཅུ་གཅིག་
 ཙམ་བར། དམ་བཅའ་གྲོལ་ཕྱལ་རང་གཤམ་ཏུ་ཐེབས་ཏེ་དེ་དགོང་ནས་དབུ་བཙམས་ཏེ་ཁང་ཆོན་མི་
 ཆོན་དགེ་ཕྱག་རང་གི་སློ་དཀར་བ་རྣམས་བཅས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་མཇལ་དར་དུ་ཐེབས། གྲོ་མ་འབྲས་
 སེལ་དང་ཤིང་འབྲས་སོགས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཡོ་བྱད་སྤྲོ་ཆོགས་བཤམས། དེ་ལྟར་དམ་བཅའ་འཛོག་
 པའི་ནིན་ཆོགས་དབུས་སུ་གཞུང་ཆེན་བཅུ་གསུམ་མམ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཤད་པ་སློན་དགོས། བཤད་
 པའི་གཞུང་ནི་སློན་ལམ་གྱི་མཁན་པོ་གཞུང་ལས་པ་ནས་ཞུ་དགོས། བཤད་ཆེན་ནི་ནིན་གཅིག་དང་།
 བཤད་ཆུང་ནི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ཡོལ་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་ལ་དམ་བཅའ་དང་བཤད་པ་མཇུག་སྟོན།

༡༥ དེ་ལྟར་སྤྲོ་ལོ་གཞུང་ལ་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་རྒྱགས་སློང་དང་ད་ལམ་སློན་ལམ་
 ཆེན་མོའི་ལྷ་རམས་པའི་དམ་བཅའི་ལེགས་ཉེས་ལ་གཞིགས་པའི་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་ཨང་གུངས་
 བཙུལ། སློན་ལམ་ཆེས་བཅུ་དགུ་ནི་ཤུ་གང་འོས་ཤིག་ཏུ་མཁན་པོ་གཞུང་ལས་པ་གཉིས་ནས་དམ་
 བཅའ་ལེགས་ཉེས་ཇི་བྱུང་རྒྱལ་བའི་མཆོན་ཞབས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་སྙན་སེང་ཞུ་དགོས།
 སྤྱིར་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ལ་ཡང་ཨང་གུངས་ཐོབ་པ་དང་མ་ཐོབ་པ་གཉིས་སུ་དཔྱེ། ཨང་གུངས་
 ཐོབ་པ་ཡང་ཨང་དང་པོ་ནས་བདུན་གྱི་བར་ཐེ།

༡༦ ལྷ་རམས་ཨང་གུངས་དངོས་གཞི་བཙུལ་ཚུལ་ནི། སློན་ལམ་གཏོར་རྒྱག་ནིན་ལྷ་
 རམས་པའི་དགེ་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་ཆང་མ་དགའ་ལྷན་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་དང་ལྷན་དུ་གཏོར་རྒྱུ་ཏུ་ཐུགས་
 སློན་མཆོམས་སྤྱིར་དུ་ཐེབས་ཏེ་གྲུབ་ཕྱལ་དགེ་བཤེས་རྣམས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་ཐེབས།
 སློན་ལམ་སྐབས་ཆེབས་སྤྱིར་ཡོད་ཆེ་བྱམས་རའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་ན་ནི་འོད་ནས་ཡགོང་
 ས་ཡ་སྐབས་མགོན་མཆོག་གིས་གཟིགས་ཞིབ་དང་། ཉེ་འགྲམ་དུ་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་འཁོར་ནང་མ། འགག་

དུ་བཀའ་ཤག་ལྟན་ཀྱས། མཁན་སྡེ་ཆེ་ཆུང་། སྤང་ཅིས་དང་ལས་བྱེད་སེར་སྤྱོད་ལངས་རྫོགས་སྤང་
 རར་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད། དེའི་དབྱས་སུ་འདི་ལོའི་དགེ་བཤེས་ནམས་བཞུགས། དེ་མཆོམས་
 ཤིག་ནས་སྤང་ཡིག་ཆེན་མོ་གཟིམ་ཆུ་འགག་བརྒྱད་ཐེབས་ཏེ་འདི་ལོའི་དགེ་བཤེས་ཀྱི་རྒྱགས་སྤྲོད་
 དང་དམ་བཅའི་ལོ་རྒྱུས་ནམས་ཆོགས་ལོངས་སར་སྟན་སྟོན་གནང་སྟེ། ལྷ་རམས་ཨང་གངས་མིང་
 སྟོས་ཀྱིས་ཨང་དང་པོ་ནས་བདུན་གྱི་བར་བཀའ་བཅད་དགོངས་དོན་བཞིན་ཨང་གངས་སྟལ། མིང་
 སྟོས་མཇུག་རིམ་བཞིན་བཞེངས་ཏེ་རྒྱལ་བའི་གཟིམ་ཆུང་དུ་ཐེབས་ནས་དེར་བཞུགས་གྲལ་དུ་འཁོད།
 ཨང་མེད་ཆང་མ་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཞེངས་ནས་ཡར་ཐེབས། སྐབས་དེར་བཀའ་རམས་འབྲམས་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཞེས་པའི་མཁས་པའི་གཟེངས་བསྟོད་དང་བདག་རྟེན་བསྟལ། དགེ་བཤེས་
 ཨང་དང་པོར་ཤིང་འབྲས་དང་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་མཇུག་དར་ནང་མཛོད་བཅས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་
 བགོས་ཆ་ཅི་རིགས་པར་གནང་སྟོན།

༥༥ དེའི་སངས་ཉིན་ཆོས་ཉེར་ལྟའི་ཉིན་སྔོན་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་དུ་ཐེབས་དགོས། སྐབས་
 དེར་རང་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགེ་ཅུ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྟོས། ལྷག་
 པར་བྱམས་པའི་སྟོན་ལམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་མཆོམས་སྟུར། སྟོན་ལམ་གྲོལ་སྐབས་བྱམས་པའི་སྟོན་
 ལམ་དང་འབྲེལ་བྱམས་པ་གླིང་སྟོར་དུ་གདན་འདྲན་པའི་སྟོན་སྟུར་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་
 དུས་ཆེན་ཚུགས་པའི་དུས་སུ་ཡང་བྱང་ལ། དེར་མ་ཟད་སྟུར་ལི་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བརྟན་པ་
 ཆོས་དར་བའི་ཆེན་ཡང་དེའི་སྟོན་དར་རྒྱས་བྱང་བས། དེ་དག་གི་ལོ་རྒྱུས་ཁྱངས་དང་བཅས་པ་འོག་
 ནས་དོན་ཆེན་(༥༡༦) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ། །

༡༥ དཔལ་ལྷན་སྤྱད་རྒྱུ་ཡི་ཆོད་ནི། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་སྤྱོད་རྗེ་བཙུན་
 རྟེན་རབ་སེང་གེས་རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ནང་ཕྱག་བཏབ། དེ་ཡང་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རབ་སེང་གེ་ནི།
 གཙང་ཉང་སྟོང་དུ་སྒྱུ་འབྱུངས། ལྷན་ཐང་ཆོས་སྡེ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་རྩོད་སྟོན་ཆོས་རྗེ་དང་། འཇམ་
 མགོན་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་མར་བསྟེན་ནས་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསུངས། ལྷན་པར་
 དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་ནང་བྱན་རྒྱུ་པའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་བའི་ཚུལ་
 བཞུགས། དེ་ནས་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༦༣ ཟ࿳་ལོ་(༡༩༡༧)རབ་བྱུང་༥ པའི་ས་ཕག་ལོར་རྗེ་
 བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སེ་ར་རྩེ་ར་བདེ་གསང་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ནས་ཆོས་ཐུན་རེ་བཀའ་བསྩལ་ཏེ་འགྲེལ་
 བ་བཞི་སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་ཕྱག་གིས་བཏེགས་ནས་འདི་བདག་ཐུབ་པ་སྤྱོད་ཅེས་གསུངས་སྐབས་
 གཞན་སྤྱི་ཀྱང་ལན་ཕུལ་བའི་རྗེ་མ་ཐོགས་པར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་རབ་སེང་གེས་མཁས་མང་འདུས་
 པ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་ནས་བཞེངས་ཏེ་བདག་གིས་བཞུ་ཞེས་ཕྱག་ལན་གསུམ་བསྩལ་ནས་འགྲེལ་བ་བཞི་
 སྤྲུགས་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་སྐབས་ཞེས་ཐུབ་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་གསུང་(ཁ)པར་གསལ། དེ་ནས་
 རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲེགས་བཅ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་འབག་བཅས་གནང་། ཁྱོད་སྤྲུག་
 མི་དགོས་ངས་ཆོས་རྒྱལ་ལ་བཏོད་པ་ཡིན་ཁྱོད་གཙང་དུ་སོང་དང་། རི་རྩེ་ལ་བུ་འདྲ་བའི་སྟེང་ན་
 གཤེན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་རྩལ་འཕྱོར་བ་ཡོད། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བཞུན་པ་སྤེལ་བར་བྱེད། སྤེན་མོ་གན་རྒྱལ་
 དུ་སྤེལ་བའི་སྟེང་ན་གནོད་སྦྱིན་མོ་ཡོད། དེས་ཁྱོད་ཀྱི་བཞུན་པ་སྤེལ་བར་བྱེད་ཅེས་ལུང་བཞུགས།
 དེ་ནས་གེར་སེང་རང་ཉིད་གཙང་སྤྲུགས་སུ་བྱོན། ལུང་བཞུན་དུས་ཐོག་དུ་ཞེས་ཏེ་སྦྱོན་པོ་རི་རྩེ་ར་
 སེ་དུ་བསོད་ནམས་དཔལ་དང་། བདག་མོ་ཤུག་དཔལ་གྱིས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་ཉན་
 རྒྱ་ཆེར་གནང་བ་མ་ཟད་རྒྱུད་ཀྱི་བཤད་རྒྱུ་ཚུགས། སྤྱད་རིན་ཆེན་ཅེ་བས་སྦྱིན་བདག་ཞུས་ཏེ་རྒྱུད་
 རྒྱ་ཆེན་པོ་ཚུགས་པ་སྤྱད་དགའ་ལྷན་པོ་བྱུང་དུ་ཆགས་པས་སྤྱད་རྒྱུད་པར་གྲགས་ཞེས་སུ་མ་པ་ཆོས་
 འབྱུང་དུ་གསལ། དེ་ལྷན་རྗེ་བཙུན་གྱིས་རབ་སེང་གེས་གཙང་རྒྱུད་བཙུགས་ནས་དབུས་སུ་ཕེབས་
 ཏེ་རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ནང་དེང་སང་རྒྱུད་སྤྱད་དུ་གྲགས་པ་འདི་ཕྱག་བཏབ། ཁོང་རང་གིས་རྒྱུད་

ཀྱི་འཆད་ཉན་ལོ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་རིང་མཛད་ནས། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༤༧ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༥༣
 གྱི་ལོ་ (༡༩༩༥) རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ཤིང་གླང་ཟླ་བ་ ༥ པའི་ཆོས་ ༣༥ ཉིན་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་
 ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བཞུག་དོ། །

ཁ། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྒྲུབ་གྲ་ཆོང་དུ་ལས་སྡེ་རི་ཡོད་ནི། རྒྱུད་པ་མཁན་པོ། རྒྱུད་པའི་
 གླ་མ་དབུ་མཛད། རྒྱུད་པ་དག་བསྐྱོས། དག་བཤེས་དམ་བཅའ་བ། དག་བཤེས་ཀྱི་ཀ་སྐྱོར་དཔོན་
 བཅས་དེ་དག་ནི་རྒྱུད་པ་དག་བཤེས་ཨང་ཡོད་ཁོ་ནས་མཛད་སྒྲིལ་དང་། རྒྱུད་པ་ཕྱག་མཛོད་ཟ། བྱིང་
 འདྲན་ཆེ་ཆུང་། ཞལ་ཏ་བ། བསྐྱེད་རིམ་སྐྱོར་དཔོན། ཆབ་རིལ། ལག་བདེ་དཔོན། དུང་གན་
 བཅས་དེ་དག་ནི་རྒྱུད་པ་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཁོ་ནའི་ཁྲུངས་ནས་མཛད་སྒྲིལ།

ག། དག་བཤེས་ཀྱི་ཀ་སྐྱོར་དཔོན་ནི། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེས་མཛད་པའི་དཔལ་
 གསང་བ་འདུས་པའི་ཀྱི་ཀ་ལེའུ་དང་གཉིས་གང་འོས་ཤིག་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་མཁན་པོས་བཙུ་བཞག་
 རི་ལྷ་ར་གནང་བ་བཞིན་སྐྱོར་དགོས། ཀྱི་ཀ་སྐྱོར་དཔོན་གྲུབ་ཕྱལ་དག་བཤེས་དམ་བཅའ་བར་འཕྲོས།
 ལོ་གཅིག་ལ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་ལན་གཉིས་ཡོད་པས། དག་བཤེས་དམ་བཅའ་བ་ནས་
 གཙོ་བོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ཏེ་སྤྲུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཛོག་དགོས། དེ་ནས་
 རིམ་བཞིན་རྒྱུད་པའི་དག་བསྐྱོས་འཁོར་ནས་རྒྱུན་དུ་ཆོས་ཐོག་གང་ཡོད་སར་དག་འདུན་དམངས་
 དང་ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་ཏེ་རྒྱུད་པ་གྲ་ཆོང་གི་ཆོས་བྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་མཛད་དེ་བསྐྱེད་གས་ལམ་མི་ཉམས་
 པ་ཁུར་དུ་སྒྲུངས། དེ་རྗེས་རྒྱུད་པའི་བྲི་དཔོན་འཁོར། བྱེ་མིག་ལུང་དུ་རྒྱུད་པ་བྲི་དཔོན་གྱིས་རྗོ་
 རྗེ་སྒྲོབ་དཔོན་མཛད་དེ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་གྲངས་དང་ཉམས་པར་དག་འདུན་སོ་གཉིས་
 ནས་བྱེ་མིག་ལུང་གི་ཆོས་ཐོག་སྐབས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་སྤྲུགས་བསྐྱེད་མཛད། སྐབས་དེར་
 བྲི་དཔོན་གྱིས་བྲི་ཁང་བཙུ་བཞག་ཀྱང་སྐྱོར་དགོས།

རྒྱུད་པ་གླ་མ་དབུ་མཛད་ནི། རྒྱུད་པ་གྲ་ཆོང་གི་ཆོས་འཆད་ཉན། དག་འདུན་གྱི་ནང་བྲིམས།
 ལྷག་པར་རྒྱུད་པ་གྲ་ཆོང་གི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན། གར་ཐིག་དབྱངས་གསུམ། ཆོགས་
 འདོན་ཆོས་སྐྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་བཅའ་བྲིམས་ལ་ཁུ་དག་ནན་ཏན་མཛད་དེ། གལ་ཏེ་རང་འགར་
 འགའ་ཞིག་བསྐྱེད་གས་ལམ་དང་འགལ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱུང་ཆེ་རང་གི་ཉེས་བྱས་ལ་གཞིགས་པའི་ཆད་
 པ་ནན་ཏན་བཅད་དེ་འགའ་ཞིག་གནས་དབྱུང་དང་། འགའ་ཞིག་གྲལ་མཇུག་ནས་ཕྱག་འཆལ་དུ་འཇུག་

པ་སོགས་བསྟན་པ་ལ་གད་དར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། དེ་ལྟར་སྒྲ་མ་ལོ་གསུམ་མཛད་ནས་རྒྱད་
པ་མཁན་པོར་འཕྲོས།

མཁན་པོའི་མཛད་སྒྲིའི། དབྱར་དགུན་སྟོན་དཔྱིད་སོ་སོར་ཆོས་ཐོག་གང་ཡོད་སར་ཕེབས་
ཏེ་གསང་བ་དེ་འདྲིམ་གསུམ་གྱི་བཤད་བྲིད་གཙོ་བོར་བཟུང་། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གེས་མཛད་
པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱ་ཀ་ལེའུ་དང་གཉིས། བྲི་ཁང་བརྩི་བཞག །བདེ་གསང་འདྲིམ་
གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ། གསོ་སྦྱང་མདོ་རྒྱས་པ་སོགས་བྱུགས་འདྲིན་མཛད་དགོས། གཞན་ཡང་
བསྟན་སྤྱིད་བདེ་དོན་རྒྱབས་ཆེན་རིགས་ལ་དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་མཛད་དེ་ཞི་དག་གང་ཅིའི་ལས་སྦྱོར་ལ་
གནས་དགོས་པ་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། མདོར་ན་རྒྱད་པ་གྲ་ཆང་བཅའ་བྲིམས་རྣམས་ཆོས་ཐོག་ཆོགས་
རེ་བཞིན་མཁན་པོས་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དང་། སྒྲ་མས་རྒྱས་བཤད་ཚུལ་དུ་དང་། དག་བསྐྱོས་
ཀྱིས་དོན་བསྟུའི་ཚུལ་དུ་ཆོགས་གཏམ་ཕུལ་དགོས།

རྒྱད་པ་མཁན་པོ་ལོ་གསུམ་གྱུ་བ་ནས་མཁན་བྱར་དུ་འཕྲོས། ནམ་ཞིག་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་
རྗེ་མཛད་དེ་དགའ་ལྡན་བྲི་པར་འཕྲོས། དགའ་ལྡན་བྲི་པ་དང་བྲི་རབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ནི་(༤།༡༡)ཞིབ་
དུ་འཆད་དོ། །

རྒྱད་པ་ཕྱག་མཛོད་ལྡེའི་ལས་འགན་ནི། སྤྱིན་བདག་དད་ཅན་ཁག་ནས་བསྟེན་བཀྱར་ཁྱ་
མི་བྱང་ན་ངོས་ལེན་དང་། རྒྱན་དུ་གྲ་དམངས་ཀྱི་སྟོ་བྱར་བ་དང་། ནར་མའི་འཆོ་བའི་བྱུགས་འགན་
བསྐྱེད་དེ་སྤྱིན་བདག་དད་ཅན་ཁག་ནས་འཛོག་རྣམ་དང་བགོས་རྣམ་ཅི་རིགས་པར་སྦྱོར་འཇགས་མཛད་
པ་རྣམས་རྒྱད་ཐོས་སུ་མ་སོང་བར་དུས་ཐོག་དུ་བསྟེན་བཀྱར་དང་གཞིས་ཁག་གི་འབབ་ཡོང་བསྟུས་
ནས་ལོ་རེ་བཞིན་དག་འདུན་ལ་འབྲུ་ཁལ་ཉེར་གཉིས་དང་། རྒྱན་དུ་ཉིན་རེ་བཞིན་རྒྱན་ཇ་གཉིས་
རེ་བསྟར་ཆགས་སུ་ཕུལ།

ང་། རྒྱད་སྒྲུང་གྲ་ཆང་དུ་ཁང་ཆན་ལྡེ་ཡོད་དེ།

༡། ཨ་མདོ་ཁ་ཆན། ༢། ཆ་བ་ཁང་ཆན། ༣། རྒྱལ་རོང་ཁང་ཆན། ༤། སེར་གོང་ཁང་ཆན།
༥། རྒྱ་བོ་ཁང་ཆན་བཅས། རྒྱད་པ་ཕྱག་མཛོད་ལྡེ་ཡང་ཁང་ཆན་ལྡེ་པོ་དེ་དག་གི་ཁོངས་ནས་ཆ་
མཉམ་ཕེབས་སྟོན། དེ་ལྟར་ཁང་ཆན་སོ་སོའི་ཁོངས་གཏོགས་མི་ཆན་ཡང་རྗེ་སྟེད་གཅིག་ཡོད། གདན་

ས་གསུམ། དུགས་པོ་བཤད་སྤྱོད་མིང་། མངའ་རིས་གྲ་ཆང་། གཞན་ཡང་ཕྱོགས་པན་ཚུན་ནས་
 རྒྱད་སྟེད་གྲ་ཆང་དུ་གསར་ཞུགས་སྐབས་ཁང་ཆེན་མི་ཆེན་སོ་སོར་རང་ཁྱེད་ས་ཅན་དུ་འདུག་
 པ་ལས་གང་ཡུང་ཞུགས་མི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་ཕྱག་ལེན་དུ་མཛད། གྲ་ཆང་ཀྱང་སྤར་འཕགས་ཡུལ་དུ་
 དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུ་བཟུང་སྟེ་ཆེན་ཡུང་བ་བཞིན་རྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ལས་མི་ལྟ་བུ་ཅིང་མི་ཆད་པ་ལྟ་བུ་ལེ་
 སྟོལ་མཛད།

ཅན་ དཔལ་ལྷན་སྟེད་རྒྱད་གྲ་ཆང་གི་མཁན་རབས་ནི།

- ༡༽ མཁན་ཐོག་དང་པོ་རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སང་ག།
- ༢༽ གཉིས་པ་མཁན་ཆེན་སྤྱན་པ་དཔལ།
- ༣༽ རྒྱད་ཆེན་ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ།
- ༤༽ བཞི་པ་རྩེ་པོ་བཀྲ་ཀྲམ།
- ༥༽ ཞོགས་སྟོད་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།
- ༦༽ རུག་པ་ཡུ་རི་བཀའ་བཙུ་པ།
- ༧༽ སྟོབ་དཔོན་ཚུལ་བཟང་།
- ༨༽ ཆོས་རྗེ་ཆོས་སྤྱོད་བཟང་པོ།
- ༩༽ དགྲ་པ་རྒྱལ་མཆན་བཟང་པོ།
- ༡༠༽ བཙུ་པ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ།
- ༡༡༽ དུགས་པོ་ནམ་གྲགས།
- ༡༢༽ ཆོས་རྗེ་བུམས་རྒྱ་མཚོ།
- ༡༣༽ མངའ་རིས་པ་བཀྲ་བཟང་།
- ༡༤༽ རྗེ་རྗེ་འཆང་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ།
- ༡༥༽ གཙང་སྟོད་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་བཟང་།
- ༡༦༽ ལྟ་བུ་གྲག་སྟོ་རྒྱམ།
- ༡༧༽ སྟོལ་བུ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས།

༡༩༥ གསལ་ཁང་སྤྱི་སྤྱི་ངག་དབང་ཆོས་རྒྱུ།

༡༩༦ ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད།

༢༠༥ དྲགས་པོ་ཆོས་རྒྱལ་བཀྲིས།

༢༡༥ མངའ་རིས་དཔལ་ལྷན་རྒྱལ་མཆོན།

༢༢༥ འཕན་པོ་དམ་ཆོས་རྣམ་རྒྱལ།

༢༣༥ ཞོགས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་ཡོད།

༢༤༥ མངའ་རིས་སྒོ་བཟང་རྣམ་རྒྱལ།

༢༥༥ ཞོགས་མངའ་ངག་དབང་ལོ་རྒྱུ།

༢༦༥ གསང་ཡིབ་ཤེས་རབ་རྒྱ་མཚོ།

༢༧༥ ལྷ་འབྲུམ་མི་ཉག་སྒོ་བྲོས་རྒྱ་མཚོ།

༢༨༥ བསམ་སྒོ་སྦྱོན་པ་རྒྱ་མཚོ།

༢༩༥ དགའ་ལྷན་ཞོལ་པ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ།

༣༠༥ སྒོ་མང་སྒྲ་བྱར་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་ནས་བཟུང་རིམ་བྱོན་དེ། སྤྱི་ལོ་ (༡༩༥༩) རབ་བྱུང་

༡༦ པའི་ས་ལྷག་ལོར་རྒྱུད་སྤྱད་མཁན་པོ་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་ཆོས་འཕེལ་ཞོགས་ཆོས་ཐོག་
སྒོར་བཞིན་པར་དམག་འབྲུག་གིས་རྒྱུན་པས་རྒྱ་གར་དུ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕྱེ་བས། དེང་སང་རྣམ་རྒྱལ་
གྲུ་ཆང་གི་མཁན་པོ་མཛད་དེ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པར་བཞུགས། དེ་
རྗེས་རྒྱུད་སྤྱད་མཁན་བྱར་ངག་དབང་ལེགས་ལྷན་མཚོག་ནས་སྤྱར་ཡང་རྒྱུད་པ་མཁན་པོ་ལོ་གཅིག་
མཛད་དེ། གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བཤད་བྲིད། རྒྱ་ཀ་ལེའུ་དང་གཉིས། བདེ་གསང་འཛིགས་
གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རིམ། བྲི་ཁང་བཙུང་བཞག །སོ་ཐར་མདོ་རྒྱས་པ་བཅས་ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཀྱང་ཆད་
ལྷག་མེད་པར་ཆོགས་པའི་དབུས་སུ་བཙུང་བཞག་བཏང་སྟེ། གང་ལྟར་རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆང་གི་ཆོས་འཆད་
ཉན། རྒྱུད་པ་གྲུ་ཆང་བཅའ་བྲིམས་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན། བསྟེན་མཚམས་མཛད་རྒྱ་
སོགས་བསྟན་པ་ལ་གད་དར་དབྱེས་བྱེན་པར་མཛད་དེ་རེ་ཞིག་སྤྱར་སྒོལ་བཟང་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་
པར་མཛད། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་བ་ན་དགོངས་ཁུས་ཀྱིས་བཞུགས་སྤྱར་ན་རམ་ས་ལར་བྱེར་ཕྱེ་བས།
དེ་ནས་རིང་མིན་(ཕེ་རིན་སེ་) བརྒྱུད་ཨ་མི་རི་ཀར་ཆིབས་བསྐྱོད་ཀྱིས། བསྟན་པ་ལ་དག་སྤྱང་

ཅན་གྱི་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཁག་དང་། མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་ཁག་ལ་ཆོན་རིགས་སྒྲིལ་གྱི་ལེགས་སྤྲུལ་
གང་འོས་བཀའ་བསྟུན། དེ་རྗེས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༥༡)ཟླ་བླ་ ༡༡ པའི་ཆེས་ལྗེའི་སྤྱི་འཐུས་མཆོམས་
ཤིག་ན། གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་ཞི་དབྱེངས་ཐེབས་ཚུལ་
བསྟན་ཏོ། །རྒྱུད་སྤྲུང་མཁན་པོ་སློ་མང་འཇམ་དབྱངས་ལེ་ཤེས། དེ་རྗེས་འབྲས་ཏེ་པོ་སློ་བཟང་
སྐལ་ལྷན། དེ་རྗེས་དགའ་བྱང་པ་ར་དགེ་བཤེས་སློ་བཟང་དབང་འདུས་ནས་མཁན་པོའི་ཆོས་འཆད་
ཉན་གྱི་མཛད་ཁུར་བསྐྱེད་སྤྲུངས་བཞིན་པར་བཞུགས། འཆད་ཉན་གྱི་གཙོ་བོ་ནི། གསང་བདེ་འཛིགས་
གསུམ་གྱི་འཆད་ཉན་སློ་མ་སྤྱོད་ནས་པར་དག་པ་དང་། ལྷག་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འཕགས་
ལུགས་གྱི་ཕུག་ལེན་རི་ལྟ་བུ། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གའི་གསང་འདུས་ཀྱི་ཀློག་ཀློག་དམ་ཆོས་འབྲེལ་
པ་བཞི་སྤྲུགས། བདེ་མཆོག་གི་འབྲེལ་པ་སྤྲུག་དོན་ཀྱན་གསལ་སོགས་གྱི་སྤྲུང་ནས་འཆད་ཉན་སློ་མ་
སྤྱོད་ཆོ་ག་ཕུག་ལེན་ནས་པར་དག་པ་སྤྱོད་དགའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་བཞུགས་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

ཆ༽ དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྤྲུང་གྲྭ་ཆང་།

དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྤྲུང་གྲྭ་ཆང་ནི། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གའི་དངོས་སློབ་རྒྱུད་ཆེན་ཀྱན་
དགའ་དོན་གྲུབ་གྱིས་སློན་པ་འདས་ལོ་ (༡༩༡༤) བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༡༤ ཟླ་ལོ་(༡༩༥༤)རབ་
བྱུང་ ༤ བེང་རྟ་ལ་ཕུག་བཏབ། རྒྱུད་ཆེན་ཀྱན་དགའ་དོན་གྲུབ་ནི། སློན་པ་འདས་ལོ། (༡༩༥༣)བོད་
རྒྱལ་ལོ། ༡༩༥༤ ཟླ་ལོ། (༡༩༡༩) རབ་བྱུང་ ༥ ས་མག་ལོར་གཙང་དུ་འབྱུངས། དེ་རྗེས་
གཙང་སྤྲུལ་ཐང་ཆོས་སྤེར་རབ་དུ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གའི་དང་། རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ།
མཁན་ཆེན་སྤྱོད་པ་དཔལ་སོགས་སྤྲུང་མར་བསྟེན་ཏེ་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱུན་དམ་པར་གྱུར། ལྷག་པར་
རྗེ་བཙུན་ཤེས་རབ་སེང་གའི་དང་། མཁན་ཆེན་སྤྱོད་པ་དཔལ་གྱི་ནམ་ཐར་ཆ་ཙམ་མ་ཉམས་པར་ཕུག་
བཞེས་གཙང་མ་བདག་གིར་བཞེས། འདུལ་བྲིམས་གཙང་ཞིང་། རྒྱུད་གྱི་འཆད་ཉན་ལོ་བཙུག་གསུམ་
གྱི་བར་དུ་གནང་། དེ་ལྟར་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱུ་ཆེན་པོ་མཛད་དེ་སློན་པ་འདས་ལོ། ༡༩༣༠ བོད་
རྒྱལ་ལོ། ༡༩༡༣ ཟླ་ལོ། (༡༩༤༤) རབ་བྱུང་ ༤ མེ་རྟ་བླ་བ་ ༣ ཆོས་ ༤ ཉིན་རེ་ཞིག་
གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སྤྲུང་དོར་གཟུགས་སྤྱོད་རགས་པའི་བཀོད་པ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན་ཏོ། །

ང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྟོང་གྲ་ཚང་གི་མཁན་རབས་ནི།

༡། མཁན་ཐོག་དང་པོ་རྒྱུད་ཆེན་ཀུན་དགའ་དོན་གྲུབ།

༢། གཉིས་པ་རྒྱ་མ་ལུ་དབང་རིན་ཆེན།

༣། གསུམ་པ་སྟོབ་དཔོན་ཆོས་ལྷན་སྟོ་གྲོས།

༤། པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ།

༥། ལུ་པ་ཆོས་རྩེ་དཀོན་མཆོག་བསྟན་དར།

༦། ཆོས་རྩེ་དག་དབང་ཆོས་གྲགས།

༧། ཆོས་རྩེ་དག་ལེགས།

༨། ཆོས་རྩེ་ཆེ་བརྟན་རྒྱ་མཚོ།

༩། དགྲ་པ་ཉན་པོ་བླ་ཀྱ་རིན།

༡༠། ཆོས་རྩེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་མཚོ།

༡༡། བརྩ་གཅིག་པ་སྟོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན།

༡༢། བརྩ་གཉིས་པ་སྟོམ་སྡེ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཟེར།

༡༣། བརྩ་གསུམ་པ་ཐོགས་མེད་འཇམ་འོད།

༡༤། བྱ་རེ་གྲགས་རྒྱལ།

༡༥། བྱམས་སྤྱིང་དཀོན་ཅིག་ཆོས་འཕེལ།

༡༦། གྲུང་རུ་རབ་འབྱམས་པ་སངས་རྒྱས་བཀྲིས།

༡༧། ལྷངས་རབ་འབྱམས་པ་དག་འདུན་རིན་རྒྱན།

༡༨། བཙུ་བརྒྱུད་པ་འོལ་དགའ་སྟོ་བརྟན།

༡༩། བརྩ་དགྲ་པ་དག་དབང་ཆོས་འཕེལ།

༢༠། སྟོང་ལུང་དཀོན་ཅིག་ཆོས་བཟང་།

༢༡། འོལ་དགའ་བྱམས་པ་ནམ་རྒྱལ།

༢༢། ཅ་གཉིས་པ་ཅེད་ཐང་སྟོ་རྒྱན།

༡༡༥ ཅ་གསུམ་པ་ཅོ་ནེ་སྒོ་བཟང་དཔལ་འབར།

༡༡༦ ཅ་བཞི་པ་བུམས་པ་བཀྲིས།

༡༡༧ ཅ་ལྔ་པ་ཉག་རེ་དགེ་འདུན་གྲགས།

༡༡༨ ཅ་དྲུག་པ་ཅེད་ཐང་སྒོ་བཟང་དགེ་ལེགས།

༡༡༩ ཅ་བདུན་པ་སྒོ་མ་འཁོར་སྒོ་བཟང་ཆོས་འཕེལ་ནས་བཟུང་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ་སྤྱི་ལོ་
(༡༧༥༧) སྐབས་ཤར་ཅེ་དགེ་བཤེས་སྒོ་བཟང་དཔལ་ལྷན་གྱིས་རྒྱུད་སྟོད་གྲ་ཆང་གི་མཁན་པོའི་འཆད་
ཉན་མཛད་བཞིན་པར་དམག་འབྲུག་སྐབས་བྱོལ་བྱོལ་དུ་མ་ཐར་བར། དེ་ནས་ལོ་ཤས་རིང་རྒྱ་གར་
དུ་སྒོ་སྤྱིང་པར་དགོན་སྤྱལ་སྤྱུ་ནས་རྒྱུད་སྟོད་པོའི་མཁན་ཆབ་ནས་མཁན་པོ་མཛད། དེ་རྗེས་རྒྱུད་
སྟོད་མཁན་པོ་འབྲས་སྒོ་སྤྱིང་སྒོ་མ་ར་དགེ་བཤེས་ཡེ་ཤེས་དོན་གྲུབ་ལ་སྤྱི་ལོ་ (༡༧༦༦) ནང་
བསྐོས་བཞག་དང་། དེང་སྐབས་དགའ་ཤར་དགེ་བཤེས་ལུང་རིགས་ནམ་རྒྱལ་གྱིས་རྒྱུད་ཀྱི་འཆད་
ཉན་མཛད་བཞིན་པ་བཅས།

ཉེ དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་བསྐྱེད་སྒོ་ན་ལམ་བཟང་པོའི་མཐུས་
མཆན་ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། ཐུགས་ཀྱི་བཤད་གྲ་ཆེན་པོ་གཙང་རྒྱུད། དབུས་སུ་རྒྱུད་
གྲ་སྒྲོད་སྟོད་གཉིས་བཅས་ཚུགས་ཏེ། སྒོ་མིག་ཡངས་པའི་སྐལ་ལྷན་གྱི་གདུལ་བྱ་ནམས་ཐོག་མར་མཆན་
ཉིད་ཀྱི་བཤད་གྲ་ཆེན་པོར་ཞུགས་ཏེ་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་ནམས་ལ་ཞིབ་དུ་སྦྱངས། རི་ལྟར་སྦྱངས་
པའི་གོ་རིམ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་སྦྱངས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་དོན་ཆེན་(༡༧) ནས་དོན་
ཆེན་(༡༨) བར་གྱིས་ཞིབ་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དེ་ལྟར་སྦྱངས་ཟིན་པ་ན་ཐུགས་ཀྱི་གྲ་ཆང་ཆེན་པོ་གང་
ཡང་རུང་བར་ཞུགས་ཏེ་གསང་ཆེན་དོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ལམ་ལ་སྦྱངས་པས། མདོ་ཐུགས་ཀྱི་བསྟན་པའི་
གནད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་ལ་ནི་དགའ་ལྷན་གསེར་བྲི་དང་། ཅེ་
ཤར་སོགས་དགོན་སྡེ་སོ་སོའི་མཁན་སྒོ་བ་མཛད། ལ་ལས་ནི། དཔེན་པའི་རི་སྤྱལ་དུ་ཆེ་དང་སྤྱལ་པ་
མཉམ་པར་མཛད་པས། རྒྱལ་བསྟན་ཉིན་མོ་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། འཇམ་དབྱངས་གོང་མ་དུ་མིང་
རྒྱལ་པོ་དང་། ཨོ་རོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་ཕྱན་དང་བཅས་པས་ཞུ་སེར་གྱི་བསྟན་པ་ལ་སྤྱིང་ནས་མི་ཕྱེད་
པའི་དད་པ་ཐོབ་སྟེ་གཙུག་དུ་མཆོད། མཐའ་དབུས་ཀྱི་ནམ་པར་དཀར་བའི་འཁྱོར་ལྷན་ཡོངས་ཀྱིས་
གུས་འདུད་ལྟར་མཛད་པས་སྤྱིད་ཞིའི་དགེ་ལེགས་ཡར་ངོའི་རྒྱ་བ་ལྟར་གྱུར་པ་འདི་བྱང་བ་ལགས་སོ།།

(༡༡)

༥ དགའ་ལྡན་གསེར་བྱིར་ཕྱེབས་ཚུལ་དང་། དགའ་ལྡན་བྱི་རབས།

༡༥ དགའ་ལྡན་བྱིར་ཕྱེབས་ཚུལ་ནི། བར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་གང་འོས་ཤིག་
ནས་བྱི་པར་འཕྲོས། བར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱང་རྒྱུད་གྲུ་སྟོང་སྟོང་གི་མཁན་པོ་ནས་རིམ་
གྱིས་འཕྲོ་དགོས། དེའི་སྟོན་དུ་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་ལོ་གསུམ། དེའི་སྟོན་དུ་བྱི་དཔོན། ལྷགས་གྱི་
དམ་བཅའ་དང་། རྒྱུད་པ་དག་བསྟོས། རྒྱ་ཀ་སྟོར་དཔོན། དེའི་སྟོན་དུ་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་
དམ་བཅའ་དང་། དེའི་སྟོན་དུ་ལོ་ངོ་ཉི་ལུ་སུམ་ཅུའི་རིང་སྟོབ་གཉེར་ཉིན་མཆན་འཁོར་ཡུག་དུ་
བགྱིས་ཏེ་མདོར་ན་མཆན་ཉིད་གསར་དུ་སྟོབ་སྟོང་འགོ་ཚུགས་པ་ནས་རྒྱུད་པའི་བླ་མ་དབུ་མཛད་པར་
རྒྱགས་སྟོང་རིམ་པ་མང་པོ་དང་། དེ་ཡང་ཁང་ཆན་མི་ཆན་གྲུ་ཆང་ཆོགས་ཆེན་མཐར་གཞུང་ས་
མཆོག་ལ་རྒྱགས་དབྱིས་ཕྱིན་པར་འཕྲོད་མཆོམས་སྟོབ་གཉེར་ལེགས་ཆད་ལོན་པ་ཁོ་ནའི་སྟོང་ནས་
དགའ་ལྡན་བྱི་པའི་བར་རིམ་བཞོད་བྱ་རྒྱུའི་སྟོལ་བཏོད་པ་བཞིན་མཛད། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་
དེ་དག་ནི་མཁས་པ་ལུང་གི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཚུལ་ཡིན་ལ།

ཁ༥ འོ་ན་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རི་ལྟར་མངའ་བ་དགོས་ཤི་ན། མ་ཐ་ཡང་བྱང་ཆུབ་གྱི་
སེམས་རིན་པོ་ཆེ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འབྲུངས་པ་དང་། ལྷག་པར་རྗེ་བརྩན་འཇམ་དབྲངས་གྱིས་རྗེས་
སུ་བཟུང་བ་འབའ་ཞིག་ལས་གང་ཟག་རང་རྒྱུད་པ་དགའ་ལྡན་བྱིར་ཕྱེབས་དགའ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་
བཤད་པའི་ལུང་རྟོགས་གྱི་ཡོན་ཏན་མངའ་ཚུལ་དེ་དག་ནི་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་ཆེས་ཤིན་ཏུ་དབང་
ནོན་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། རྣམ་གཞག་འདི་དག་ཐར་ཆ་ནས་ཆོས་སྤྱིའི་
བར་གྱི་ལམ་བཞོད་པའི་རིམ་པ་དང་ཆ་རི་ལྟར་མཐུན་ཚུལ་ནི། དང་པོ་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་གཞུང་ལུགས་
གྱི་དོན་ལ་སྟོབ་གཉེར་ཐོས་བསམ་བྱ་འདུན་བསྟེན་པ་ནི། ངེས་འབྲུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་ཏེ་སྟོན་
སེམས་བསྟེན་པ་དང་ཆོས་མཚུངས། བཅའ་བྱིམས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱུངས་ཏེ་དགའ་ལྡན་གྱི་
སྟོང་རུས་གྱིས་ལོ་ནས་ལོ་སྟོལ་ཏེ་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་སྟོབ་གཉེར་ནར་མར་མཛད་པ་ནི།
ཐེག་ཆེན་སྟོར་མཐོང་སྟོམ་གསུམ་གྱི་སྐབས་བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་
བརྒྱ་ལ་དངོས་སུ་སྟོབ་སྟེ་ཕྱིན་དུག་གི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་འདུག་སེམས་ལ་སྟོབ་པ་དང་ཆོས་

མཚུངས། དེ་ནས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་གསལ་སྤྲུང་མཐར་ཕྱིན་ཏེ་གསང་ཆེན་རྒྱུད་གྲ་སྦྱང་སྟོན་ལ་ཞུགས་
 པ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་ལ་ཞུགས་པ་དང་ཆོས་
 མཚུངས། དེ་ནས་རྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་དབུ་མཛད་མཁན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་མཛད་སྟོ་མཐར་
 ཕྱིན་ཏེ་ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་བྱིར་འཁོད་པ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་
 གྲུ་བཏགས་པ་བ་དང་དོ་རྗེའི་ལུས་མཆན་ཉིད་པ་ཐོབ་སྟེ་སྐབས་དེར་ཕྱོགས་བརྒྱའི་སངས་རྒྱལ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་དང་ཆོས་མཚུངས། ཤར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེ་ནས་དགའ་
 རྒྱན་བྱིར་འཁོས་པ་ནི། ས་བརྒྱུ་པའི་སྤྲུགས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མདོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་
 དང་ཆོས་ལེགས་པར་མཚུངས།

ག༽ དགའ་རྒྱན་གསེར་བྱིར་ཐེབས་སྐབས་མཛད་སྟོ་དངོས་གཞི་ནི། རྩ་ས་སྟོན་ལམ་
 ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུར་ཆེབས་བསྐྱར་དང་འབྲེལ་སྤྲོ་གསུང་ཆོས་ར་བར་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུག
 །བསྟོ་སྟོན་མཆམས་སྟོར་ཉིན་གྲང་སྐམས་ཆོགས་དང་། རྒྱན་དུ་དགའ་རྒྱན་དགོན་དུ་མདོ་སྤྲུགས་
 ཀྱི་བཤད་ལུང་བཀའ་བྱིད་ཟབ་རྒྱས་བྱི་ལོ་བདུན་རིང་ནར་མར་མཛད་རྒྱ། སྤར་ཤར་བྱང་ཆོས་རྗེ་
 གང་མོས་ནས་བྱི་པར་ཐེབས། ཕྱིས་སུ་བྱི་ཐོག་སོ་དུག་པའི་སྐབས་སྤྱིང་གཞི་རྒྱུད་ཟད་བྱང་བར་བརྟེན་
 དུས་རབ་(༡༦) པའི་ནང་སྟེ་པ་གཙང་བས་བོད་ནང་དབང་བསྐྱར་སྐབས་ཤར་བྱང་རེས་མོས་སུ་ཐེབས་
 རྒྱའི་སྟོལ་བཏོད་པ་བཞིན་དང་དེ་ཡང་བྱི་ལོ་བདུན་རེ་བསྐྱར་རྒྱ་བཟོས་པ་ལྟར་(༡༧༥༧) བར་དེ་བཞིན་
 མཛད། རྗེ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེ་ནས་བཟུང་འབྲས་སྤྲུངས་བྱི་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་རྩ་ས་སྟོན་ལམ་
 ཆེན་མོའི་ཆོགས་མགོན་དུ་ཐེབས། དེ་རྗེས་དགའ་རྒྱན་བྱི་ཐོག་ཉེར་གསུམ་པ་ཆེ་བརྟན་རྒྱ་མཆོའི་
 སྐབས་དགའ་རྒྱན་བྱི་པ་རིམ་བྱོན་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབུར་ཐེབས་རྒྱའི་སྟོལ་བཏོད་
 པ་བཞིན་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཛད། དགའ་རྒྱན་བྱི་ཐོག་ཉེར་གསུམ་པ་ཆེ་བརྟན་རྒྱ་མཆོ་ནི། ཅེད་
 ཐང་སྤང་དཀྱིལ་དུ་འབྱུངས། རྒྱུད་མོད་དུ་སྟོབ་གཉེར་མཛད་པས་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དགྲང་
 ལོ་ཞེ་དགུ་པ་ས་འབྲུག་ལ་དགའ་རྒྱན་བྱིར་ཐེབས། དགའ་རྒྱན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟེན་བད་དང་
 ཐེབས་བྱིས་སོགས་ཉམས་གསོ་ཆགས་ཚུད་དེ་ཕྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད། དགྲང་ལོ་ང་དུག་པ་ཤིང་ཕག་
 ལ་དོ་ཁང་དུ་བྱུར་བཞུགས་གནང་། ང་བདུན་པ་མེ་བྱི་ལ་དགོས་པ་ནི་བར་གསེགས་པའི་དགོངས་
 རྫོགས་སུ་གསེར་བྱངས་ལས་གྲུབ་པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་རྟེན་སྟོས་བསྐྱང་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་

བ་བཅས། ཆ་དར་ཚུལ་བྱིས་སྤྱི་གསུང་དུ་དགྲུང་ལོ་ཞི་དགུ་ནས་ང་བདུན་བར་ཞིས་གསུངས་ཀྱང་
 ཞིབ་དུ་བཅིས་ན་ང་དུག་བར་ཡིན་འདུག། བྱི་ཐོག་རིམ་གྱི་ནི་དེ་ཕྱལ་འོག་ནས་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་
 འགྱུར།

ང་། དགའ་ལྡན་གསེར་བྱིར་ཕེབས་པའི་བྱི་རབས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

བསྟར་ཆགས་སུ་བསྒྲིགས་པ་ནི།

- ༡། དགའ་ལྡན་བྱི་ཐོག་དང་པོ། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ། (གར་ཕྱོགས་བཙུང་ཁའི་ཡུལ་དུ་འབྱུངས།)
- ༢། བྱི་ཐོག་གཉིས་པ། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན། (གཙང་སྟོང་དུ་སྤྱུ་འབྱུངས།)
- ༣། བྱི་ཐོག་གསུམ་པ། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (གཙང་མདོག་གཞུང་དུ་འབྱུངས།)
- ༤། བྱི་ཐོག་བཞི་པ། ལྷ་ཡུ་བ་ལེགས་པའི་རྒྱལ་མཆན། (གཙང་དུ་སྤྱུ་འབྱུངས།)
- ༥། བྱི་ཐོག་ལྔ་པ། ཆོས་རྗེ་སྟོ་གྲོས་ཆོས་སྦྱང་། (གཡག་སྟེར་སྤྱུ་འབྱུངས།)
- ༦། བྱི་ཐོག་དྲུག་པ། བ་སོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན། (གཙང་སྟོང་དུ་སྤྱུ་འབྱུངས།)
- ༧། བྱི་ཐོག་བདུན་པ། མཁས་མཆོག་སྟོ་གྲོས་བརྟན་པ། (གཙང་གངས་མགོན་ཁང་དུ་འབྱུངས།)
- ༨། བྱི་ཐོག་བརྒྱད་པ། རྗེ་སྟོན་ལམ་དཔལ་པ། (གཙང་གཡས་རུ་བྱང་དུ་འབྱུངས།)
- དགའ་ལྡན་བྱི་ཐོག་གཉིས་པ་ནས་འདི་ཡན་ལ་འཇམ་དབྱངས་གཙང་པ་བདུན་བརྒྱད་ཞིས་ཟེར།
- ༩། བྱི་ཐོག་དགུ་པ། སྟོ་བཟང་ཉི་མ། (མདོ་སྟོང་བཙུང་ཁར་འབྱུངས།)
- ༡༠། བྱི་ཐོག་བརྒྱུ་པ། ཆོས་རྗེ་ཡེ་ཤེས་བཟང་པོ། (ཁམས་ཕྱོགས་ལྡན་སྟོང་དུ་འབྱུངས།)
- ༡༡། བྱི་ཐོག་བརྒྱ་གཅིག་པ། འདར་སྟོན་སྟོ་བཟང་གྲགས། (གཙང་སྟོང་འདར་རུ་འབྱུངས།)
- ༡༢། བྱི་ཐོག་བརྒྱ་གཉིས་པ། འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པའི་སྟོ་གྲོས། (སྟོ་ཁ་ཞེ་ཕྱོགས་སུ་འབྱུངས།)
- ༡༣། བྱི་ཐོག་བརྒྱ་གསུམ་པ། ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉིན། (སྟོང་ཡུང་ནང་སྤྱུ་འབྱུངས།)
- ༡༤། བྱི་ཐོག་བརྒྱ་བཞི་པ། ཆོས་རྗེ་རིན་ཆེན་འོད་ཟེར། (སྟོང་ཡུང་མདའ་ཞིང་བཟང་དུ་འབྱུངས།)
- ༡༥། བྱི་ཐོག་བརྒྱ་ལྔ་པ། པཌ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ། (སྟོ་ཁ་ཅེས་ཐང་དུ་སྤྱུ་འབྱུངས།)
- ༡༦། བྱི་ཐོག་བརྒྱ་དྲུག་པ། ཆོས་རྗེ་ཆོས་སྦྱང་རྒྱ་མཆོ། (དབུ་སྟོང་རྒྱ་ར་གུར་དུ་འབྱུངས།)

- ༡༥༥ བྱི་ཐོག་བཙུ་བདུན་པ། ཆོས་རྗེ་དོ་རྗེ་བཟང་པོ། (མདོ་སྨད་མི་ཉག་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༥༦ བྱི་ཐོག་བཙུ་བཅུད་པ། ཆོས་རྗེ་ཁྱལ་མཆན་བཟང་པོ། (གྲེ་རི་སྨག་ཅེ་རི་སྨག་སྐྱེ་གྲོང་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༥༧ བྱི་ཐོག་བཙུ་དགུ་པ། རྗེ་རག་དབང་ཆོས་གྲགས། (སྨོང་ལུང་མདའི་དངོས་གཞི་ཁང་གསར་དུ་
 ༡༥༨ བྱི་ཐོག་ཉི་ཤུ་པ། ཆོས་རྗེ་ཆོས་གྲགས་བཟང་པོ། (དབུས་སྨོད་སྨག་ལུར་སྐྱེ་འབྲུངས།)
 ༡༥༩ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་གཅིག་པ། རྗེ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་། (འོ་ལ་ཁ་གྲང་གསར་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༦༠ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་གཉིས་པ། དག་འདུན་བསྟན་པ་དར་བྱས། (འཕན་པོ་སྐྱང་བོད་ནང་འབྲུངས།)
 ༡༦༡ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་གསུམ་པ། ཆོས་རྗེ་ཆེ་བཏན་བྱ་མཆོ། (སྨོ་ཁ་ཅེས་ཐང་སྤང་དཀྱིལ་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༦༢ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་བཞི་པ། ཆོས་རྗེ་བུམས་པ་བྱ་མཆོ། (འཕན་པོ་ཞོག་གུམ་ལུར་འབྲུངས།)
 ༡༦༣ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་ལྔ་པ། ཆོས་རྗེ་དཔལ་འབྱོར་བྱ་མཆོ། (སྨོད་ལུང་རན་པ་ནང་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༦༤ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་དྲུག་པ། ཆོས་རྗེ་དམ་ཆོས་དཔལ་འབར། (གཙང་ཁ་དམར་གར་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༦༥ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་བདུན་པ། ཆོས་རྗེ་སངས་བྱུང་རིན་ཆེན། (མལ་གྲོ་སྐྱོ་ལྷོ་ལེ་འབྲོག་སྤེར་འབྲུངས།)
 ༡༦༦ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་བཅུད་པ། ཆོས་རྗེ་དག་འདུན་ཁྱལ་མཆན། (སྨོ་སའི་ལུམ་པ་གར་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༦༧ བྱི་ཐོག་ཉི་ར་དགུ་པ། ཆོས་རྗེ་བཤེས་གཉན་གྲགས་པ། (མདོ་སྨད་ཅེ་རི་སྨག་སྐྱེ་འབྲུངས།)
 ༡༦༨ བྱི་ཐོག་སུམ་ཅུ་པ། ཆོས་རྗེ་སྐྱོ་གྲོས་བྱ་མཆོ། (སྨོད་ལུང་སྨག་ལུང་བྲག་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༦༩ བྱི་ཐོག་སོ་གཅིག་པ། ཆོས་རྗེ་དམ་ཆོས་དཔལ། (མདོ་སྨད་འཇང་ཞབས་སུ་འབྲུངས།)
 ༡༧༠ བྱི་ཐོག་སོ་གཉིས་པ། ཆོས་རྗེ་ཚུ་ལ་བྱིམས་ཆོས་འཕེལ། (གཙང་ནང་འབྲོང་ཅེར་འབྲུངས།)
 ༡༧༡ བྱི་ཐོག་སོ་གསུམ་པ། ཆོས་རྗེ་གྲགས་པ་བྱ་མཆོ། (གྲེ་རི་སྨོད་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༧༢ བྱི་ཐོག་སོ་བཞི་པ། ཆོས་རྗེ་རག་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཁྱལ་མཆན། (འཕན་ལུལ་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༧༣ བྱི་ཐོག་སོ་ལྔ་པ། འཇམ་དབྱངས་དགོན་ཅོག་ཆོས་འཕེལ། (སྨོ་ཁ་གྲནང་དགོན་པ་ཞོ་ལ་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༧༤ བྱི་ཐོག་སོ་དྲུག་པ། ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་ལེགས་བཤད། (གར་གོང་པོ་ལེ་ལུལ་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༧༥ བྱི་ཐོག་སོ་བདུན་པ། ཆོས་རྗེ་དག་འདུན་རིན་ཆེན། (བྱེ་བོད་མཆོམས་འཇང་ལུལ་དུ་འབྲུངས།)
 ༡༧༦ བྱི་ཐོག་སོ་བཅུད་པ། བསྟན་པ་ཁྱལ་མཆན། (དགས་ལུལ་གྲོ་མདར་འབྲུངས།)
 ༡༧༧ བྱི་ཐོག་སོ་དགུ་པ། དགོན་ཅོག་ཆོས་བཟང་། (སྨོད་ལུང་ནང་སྐྱེ་འབྲུངས།)
 ༡༧༨ བྱི་ཐོག་ཞེ་བཙུ་པ། དཔལ་ལྷན་ཁྱལ་མཆན། (སྨོད་མངའ་རིས་སྤེ་ཉིར་འབྲུངས།)

- ༤༡༥ བྱི་ཐོག་ཞེ་གཅིག་པ་སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆན། (སྒོ་ཁ་ཅེས་ཟང་དུ་འབྲུངས།)
 ༤༡༦ བྱི་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ་སྒོ་བཟང་དོན་ཡོད། (འཕན་ཡུལ་ཞིགས་གམ་ཕུར་འབྲུངས།)
 ༤༡༧ བྱི་ཐོག་ཞེ་གསུམ་ཕྱམས་པ་བཀྲིས། (འཕན་པོ་རྒྱལ་དུ་འབྲུངས།)
 ༤༡༨ བྱི་ཐོག་ཞེ་བཞི་པ་སྒོ་གྲོས་རྒྱུ་མཆོ། (ཨ་མདོ་སྒྲག་ཕྱག་རྒྱུ་དུ་འབྲུངས།)
 ༤༡༩ བྱི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ་ཅོ་ནེ་ཚུལ་བྱིམས་དར་རྒྱས། (མདོ་སྒྲད་ཅོ་ནེར་སྒྱུ་འབྲུངས།)
 ༤༢༠ བྱི་ཐོག་ཞེ་དྲུག་པ། བསམ་སྒོ་སྒྱུན་པ་རྒྱུ་མཆོ། (མ་ཚུལ་འབྲུང་དོས་སུ་འབྲུངས།)
 ༤༢༡ བྱི་ཐོག་ཞེ་བདུན་པ། སྒོ་བཟང་ཚེས་འཕེལ། (མདོ་ཁམས་འདབས་ཡང་སྒྲིང་དུ་འབྲུངས།)
 ༤༢༢ བྱི་ཐོག་ཞེ་བརྒྱད་པ། འབྲས་སྒོ་མང་དོན་གྲུབ་རྒྱུ་མཆོ།
 ༤༢༣ བྱི་ཐོག་ཞེ་དགུ་པ། སེར་སྒྲད་ཅོ་ནེ་ཤར་ཅེ་སྒོ་བཟང་དར་རྒྱས།
 ༤༢༤ བྱི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ་འབྲས་སྒོ་མང་ཕྱ་ཕྱལ་དག་འདུན་ཕུན་ཚོགས།
 ༤༢༥ བྱི་ཐོག་ཞེ་གཅིག་པ། འབྲས་སྒོ་མང་རྟ་དཔོན་ཤར་ཅེ་དཔལ་ལྷན་གྲགས་པ།
 ༤༢༦ བྱི་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ། དྲགས་པོ་གྲ་ཆང་པ་བྱང་ཅེ་ཆེ་འཕེལ།
 ༤༢༧ བྱི་ཐོག་ཞེ་གསུམ་པ། འབྲས་སྒོ་མང་རྟ་དཔོན་པ་ཤར་ཅེ་བྱི་རྒྱལ་མཆན་སེང་ག།
 ༤༢༨ བྱི་ཐོག་ཞེ་བཞི་པ། སེར་བྲེས་བྱ་བྱང་པ་བྱང་ཅེ་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན།
 ༤༢༩ བྱི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ། འབྲས་སྒོ་མང་པ་ཤར་ཅེ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ།
 ༤༣༠ བྱི་ཐོག་ཞེ་དྲུག་པ། འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་སྒྲིམ་ར་བྱང་ཅེ་སྒོ་བཟང་དྲི་མེད།
 ༤༣༡ བྱི་ཐོག་ཞེ་བདུན་པ། འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་དབྱས་སྒྲིད་ཕག་མོ་ཤར་ཅེ་བསམ་གཏན་ཕུན་ཚོགས།
 ༤༣༢ བྱི་ཐོག་ཞེ་བརྒྱད་པ། སེར་བྲེས་ཨ་མདོ་བྱ་བྱང་པ་བྱང་ཅེ་ངག་དབང་ཚེས་གྲགས།
 ༤༣༣ བྱི་ཐོག་ཞེ་དགུ་པ། སེར་སྒྲད་ངག་དབང་ཚེས་གྲགས།
 ༤༣༤ བྱི་ཐོག་ཞེ་ལྔ་པ། བྱང་ཅེ་ཆ་བ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པ།
 ༤༣༥ བྱི་ཐོག་ཞེ་གཅིག་པ། སེར་སྒྲད་ཆ་དོར་བྱི་མོ་ཏན་ངག་དབང་ཚུལ་བྱིམས།
 ༤༣༦ བྱི་ཐོག་ཞེ་གཉིས་པ། འབྲས་སྒོ་སྒྲིང་པ་རྒྱལ་རོང་སྒོ་བཟང་སྒྲོན་ལམ།
 ༤༣༧ བྱི་ཐོག་ཞེ་གསུམ་པ། སྒོ་བཟང་མཁའ་མཆོག་གྲགས།
 ༤༣༨ བྱི་ཐོག་ཞེ་བཞི་པ། སྒོ་བཟང་བཀྲིས།

- ༤༥༽ ཁྱི་ཁྱོག་རེ་ལྡ་པ། དགེ་འདུན་ཚུལ་བྱིམས།
 ༤༦༽ ཁྱི་ཁྱོག་རེ་རྩལ་པ། ངག་དབང་སྙན་གྲགས།
 ༤༧༽ ཁྱི་ཁྱོག་རེ་བདུན་པ། འཇམ་དབྱངས་སྒྲོན་ལམ།
 ༤༨༽ ཁྱི་ཁྱོག་རེ་བརྒྱད་པ། སྒོ་བཟང་དགེ་ལེགས།
 ༤༩༽ ཁྱི་ཁྱོག་རེ་དགུ་པ། ཁྱི་བྱང་ཚུབ་ཆོས་འཕེལ།
 ༥༠༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་ཅུ་པ། ངག་དབང་ཆོས་འཕེལ།
 ༥༡༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་གཅིག་པ། ཡེ་ཤེས་ཐར་འདོད།
 ༥༢༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་གཉིས་པ། འཇམ་དཔལ་ཚུལ་བྱིམས།
 ༥༣༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་གསུམ་པ། ངག་དབང་འཇམ་དཔལ་ཚུལ་བྱིམས།
 ༥༤༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་བཞི་པ། སྒོ་བཟང་སྙན་གྲུབ།
 ༥༥༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་ལྡ་པ། ངག་དབང་ལྷུང་རྟོགས།
 ༥༦༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་རྩལ་པ། མཁྱེན་རབ་དབང་ལྷུག།
 ༥༧༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་བདུན་པ། ཚུལ་བྱིམས་དར་རྒྱས།
 ༥༨༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་བརྒྱད་པ། འཇམ་དབྱངས་དམ་ཆོས།
 ༥༩༽ ཁྱི་ཁྱོག་དོན་དགུ་པ། སྒོ་བཟང་སྒྲིན་པ།
 ༦༠༽ ཁྱི་ཁྱོག་བརྒྱད་ཅུ་པ། གྲགས་པ་དོན་གྲུབ།
 ༦༡༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་གཅིག་པ། ངག་དབང་ཙོར་བྱ།
 ༦༢༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་གཉིས་པ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་འཕེལ།
 ༦༣༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་གསུམ་པ། བྱང་ཚུབ་ནམ་མཁའ།
 ༦༤༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་བཞི་པ། སྒོ་བཟང་ཚུལ་བྱིམས།
 ༦༥༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་ལྡ་པ། ཚུལ་བྱིམས་དཔལ་ལྷན།
 ༦༦༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་རྩལ་པ། སྒོ་བཟང་རྒྱལ་མཆོན།
 ༦༧༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་བདུན་པ། སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་མཆོན་རྒྱན།
 ༦༨༽ ཁྱི་ཁྱོག་གྲུ་བརྒྱད་པ། མཁྱེན་རབ་ཡོན་ཏན།

༩༩༽ བྱི་ཐོག་གྲུ་དགུ་པ། ལྷན་གྲགས་ཀྱི་མཆོ།

༡༠༽ བྱི་ཐོག་དགུ་བརྒྱ་པ། ཐུམས་པ་ཚོས་གྲགས།

༡༡༽ བྱི་ཐོག་གོ་གཅིག་པ། སྒོ་བཟང་ཀྱལ་མཆོན།

༡༢༽ བྱི་ཐོག་གོ་གཉིས་པ། ཐུབ་བསྟན་ཉིན་བྱེད།

༡༣༽ བྱི་ཐོག་གོ་གསུམ་པ། ཡེ་ཤེས་དབང་ལྡན།

༡༤༽ བྱི་ཐོག་གོ་བཞི་པ། ལྷན་འབྲུབ་བརྩོན་འབྲུས།

༡༥༽ བྱི་ཐོག་གོ་ལྔ་པ། བགྲིས་སྒྲོང་འདུས།

༡༦༽ བྱི་ཐོག་གོ་དྲུག་པ། ཐུབ་བསྟན་ཀྱན་དགའ།

༡༧༽ བྱི་ཐོག་གོ་བདུན་པ་ཡོངས་འཛིན་སྒྲིང་སྤྱལ་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་ནམ་ཀྱལ་དཔལ་བཟང་པོ་སྟེ།

གོང་གསལ་དགའ་ལྡན་བྱི་རིམ་དེ་དག་གང་ལས་བདུས་པ་ནི། དགའ་ལྡན་བྱི་ཐོག་དང་པོ་ནས་ཞེ་

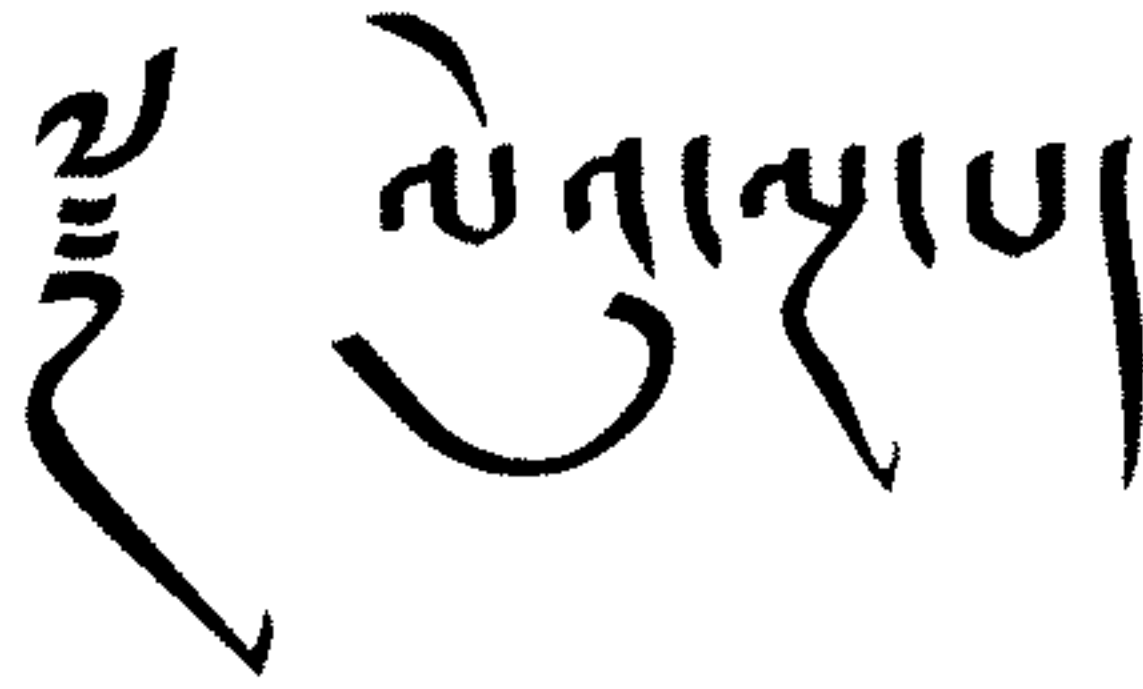
བདུན་པར་སུམ་པ་མཁན་པོའི་ཚོས་འབྱུང་དང་། བྱི་ཐོག་ཞེ་བརྒྱད་ནས་རེ་གཉིས་པར་སྒྲོང་རྫོལ་

སྒྲུ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་(༣)བྱི་ཐོག་རེ་གསུམ་ནས་གོ་བདུན་པར་གསོལ་འདེབས་ཁག་ལས་བདུས།

ཅ། བོད་དུ་དགའ་ལྡན་བྲི་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པ།

གནས་བཏན་བཅུ་དྲུག་དང་། གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་བཅུ་ཉི་གའ་སྟེ་ཁྱོན་དགུ་བཅུ་གོ་དྲུག་བྱོན་པ་སྤྲུལ་བས་
 རྣམས་ཀྱི་དག་རྒྱུན་དུ་གྲགས། གནས་བཏན་བཅུ་དྲུག་སོ་སོའི་སྐྱ་ཆེའི་ཆད། སྐྱའི་འཁོར། ལྷག་
 མཆན་ཇི་ཡིན་བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་བཅས་ཞུ་ཆེན་ཚུལ་བྲིམས་རིན་ཆེན་གྱི་གསུང་
 འབྲུམ་(༡) པར་གསལ་བར་བཤད། འོ་ན་གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་བཅུ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། གྲུབ་
 ཐོབ་བཅུད་ཅུ་ཞེས་པ་ནི། སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་ཐོབ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་གྲངས་ལ་ཡང་མིན། དུས་
 གཅིག་ལ་གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་བཅུ་བྱོན་པ་ལ་ཡང་མི་བཅི། ཇི་ལྟར་ན། སྟོན་རྒྱ་གར་དོ་ཇི་གདན་དུ་
 བསྟན་པ་ཡོངས་ཇོགས་ཀྱི་པཱི་ཏ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པར་གྲགས་
 པ་རིམ་པ་གསུམ་བྱུང་བས། ཆེ་བ་སྤང་ངན་མེད་པའི་དཔལ། འདི་ཇོ་པོ་ཇི་པོད་དུ་བཞུགས་པའི་
 སྐབས་ཡིན་འདུག །འབྲིང་བ་རོལ་པའི་དོ་ཇི། རྒྱུང་བ་དོན་ཡོད་དོ་ཇི་བཅས་གསུམ་ལས། ཆེ་བ་
 སྤང་ངན་མེད་པའི་དཔལ་གྱིས་དུར་ཁྲོད་བསེལ་བ་ཆོལ་དུ་ཆོགས་འཁོར་བཤམས་ནས་གྲུབ་ཐོབ་ཐམས་
 ཅད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས། རྣལ་འབྱོར་པའི་དག་སྤང་ལ་སྐབས་དེར་དངོས་སུ་བྱོན་པའི་གྲུབ་ཐོབ་
 དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་ལ་བཅི་བར་ཟད། དུས་དེར་དག་སྤང་ལ་གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་བཅུ་གྲུབ་ཞི་དངོས་
 སུ་བྱོན་ཏེ་རང་རང་གི་རྒྱུད་དོ་ཏའི་སྐྱ་རི་སྤངས་ཏེ་རང་གནས་སུ་བྱོན། དེ་དག་གི་ཁྲུངས་ནི། (རྒྱ་
 རག་བསྟན་འབྱུར་པོད་(༡༥) རྒྱུད་འགྲེལ་(༢) བྱེ་ལུགས་གྲངས་(༡༥) གྲུབ་ཐོབ་སོ་སོའི་ལོ་
 རྒྱུས་གསལ་བར་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་གྲུབ་ཐོབ་སྐྱེས་བཏུས་སྒྲེགས་བམ་(༡༩) པ་(བྱེ) རང་
 གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་བཅུ་ཉི་ལོ་རྒྱུས་དང་། གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་བཅུ་ཅ་བཞིའི་དོ་དྲ། གྲུབ་ཐོབ་གྲུབ་ཞིའི་
 དོ་ཏའི་འགྲེལ་བ་བཅས། གྲུབ་ཐོབ་བཅུད་ཅུ་ཞེས་པ་ནི་པོ་བཅུད་བཅུ་ཉི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱི། གྲུབ་
 ཐོབ་གྲུབ་ཞི་ཡིན་པར་བསྟན་འབྱུར་དུ་གསལ་ལ། དེ་ཡང་པོ་བཅུད་བཅུ་དང་། མོ་བཞི་ལྟེ་ལྷ་ཡི་
 པ་ནས་བཟུང་གྲུ་རུ་བྱ་ལི་པའི་བར་བཞུགས་སོ། །

《 ༥་༡ ༥་༧ 》

༥ དུས་ཆེན་སོགས་ལོ་རྒྱུས་གཞན་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་དུ་བཀོད་པ།

༥་༡༥ འབྲས་སྤྲུངས་མཆན་ཉིད་ཡིག་ཆ་ཚུམ་པ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར།

༥་༣༥ རི་བོ་དག་ལུགས་པའི་བྱང་བ་མདོར་བསྡུས།

༥་༣༥ བསྟན་སྤྲུང་སྤྱིའི་རྣམ་གཞག

༥་༤༥ གདན་ས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཤེབས་པའི་གྲ་རྒྱན་འབྱུང་ཁུངས་རེ་མིག

༥་༥༥ རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོའི་སློལ་ཇི་ལྷར་བཏོད་པ།

༥་༦༥ རྩེས་སུ་(༡༧༥༧) པར་ཆོས་འབྲུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ཇི་ལྷར་ཆོགས་པའི་ཚུལ།

༥་༧༥ ལྷག་མའི་དུས་ཆེན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱང་བ།

༥་༨༥ གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་དང་དགའ་ལྷན་དགོན་གྱི་བྱང་བ་མདོར་བསྡུས།

༥་༩༥ བཀའ་བསྟན་གྱི་བྱང་བ་དང་། མདོ་རྒྱད་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད།

(༥༡)

༥ ལྷོ་ལྷོ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཚུམ་པ་པོ་སོ་སོའི་ནམ་ཐར།

༡༡༽ མདོ་ལྷགས་རབ་འབྲུམས་པ་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ནི། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་ ༣༠༣༣
 བོད་ཀྱལ་པོ་ ༡༦༠༥ ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༥༤) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ས་ཁྱི་ལོ་ཅེས་ཐང་དུ་སྐུ་འབྲུངས། མཁན་
 པོ་བསོད་ནམས་བཀྱིས་ལས་རབ་དུ་བྱུང་། མཆན་བསོད་ནམས་གྲགས་པར་གསོལ། གསང་ཕུ་ཉི་མ་
 ཐང་དང་། སེ་ར་བྲེས་སུ་སློབ་གཉེར་མཛད། བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན་གྱི་མར་བསྟེན་
 ཏེ་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་གྱི་སྤྱི་ས་ཆེན་དམ་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བཞུགས། ལྷོ་ཁ་ཅེས་ཐང་དུ་རབ་འབྲུམས་
 པའི་གྲ་སྒྲོར་མཛད། འོད་སྤུའི་གྲ་མ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོའི་དུང་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་
 ལྷོ་མ་པ་བཞེས། རྒྱུད་སྟོད་དུ་ཆོས་ལྷན་སློབ་གྲོས་དོན་ལྷོ་བ་དཔོན་དུ་བསྟེན། རྒྱུད་སྟོད་པའི་འཆད་
 ཉན་ལོ་བརྒྱ་བཞི་མཛད། ཟ࿳་ལོ་ (༡༥༡༩) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ཚུ་བྱ་ལོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
 བསྐྱེད་ཇོགས་གཉིས་ཀའི་ཁྱི་ཀ་ཆེན་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། དེ་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་ཀྱང་ཚུགས། ཇེ་དགེ་
 འདུན་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསན་ཅིང་། འབྲས་སྤྲུངས་སློབ་སྦྱང་གྲ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་
 བྲིར་ཐེབས། དེ་ནས་ལོ་གཅིག་སོང་བ་ན་དགའ་ལྷན་གྱི་ཕར་ཅེའི་བྲིར་ཐེབས། དགུང་ལོ་ང་གཉིས་བཞེས་
 པ། ཟ࿳་ལོ་ (༡༥༣༩) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ས་མོ་སྤང་གི་ལོར་དགའ་ལྷན་བྲིར་ཐེབས། བཀའ་གདམས་
 གསར་སྟོང་གི་ཆོས་འབྲུང་ཡིད་ཀྱི་མཛེས་རྒྱན་ཀྱང་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། ཇེ་ཉིད་ཀྱན་མཁྱེན་བུ་སྟོན་
 གྱི་སྐུ་སྦྱར་གྲགས། དགུང་ལོ་ང་བརྒྱད་པ་ཟ࿳་ལོ་ (༡༥༣༥) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ཤིང་ལྷག་ལོ་བྱུར་བཞུགས་
 ཐོག་འབྲས་སྤྲུངས་མཁན་པོ་བྲི་པ་མཛད། དེ་བཞིན་སེ་ར། སྤྱིར་མོ་ལུང་། བཀ་མོ་ཆོས་སྡེ། ཉི་
 ལྷིང་། འོད་སྤུ། རིན་ཆེན་སྤྱིང་སོགས་སུ་ཆོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲོར་ཏེ་ནམ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
 མཛད་པ་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པར་མཛད། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གཙུག་
 ཕུད་བཞེས་ཏེ་མཆན་གསོལ། དགུང་ལོ་དོན་བཞི་པ་ས་ལག་ལ་འབྲས་སྤྲུངས་གཟིམ་ཁང་གོང་དུ་བྱུར་
 བཞུགས་གནང་། དེ་ནས་དགུང་ལོ་དོན་བདུན་བཞེས་པ། ལྷོན་པ་འདས་ལོ་ ༣༠༩༩ བོད་ཀྱལ་ལོ་
 ༡༦༤༡ ཟ࿳་ལོ་ (༡༥༥༩) རབ་བྱུང་ ༩ པའི་ཤིང་སྐྱག་ལོ་བོད་ཟ࿳་ ༡༡ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་རེ་
 ཞིག་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐེབས་ཚུལ་བཞུགས་ཏོ།

༥ མདོ་གྲགས་རབ་འབྱམས་པ་པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་ གྲགས་པའི་གསུང་འབྱམ།

ཁ་།

༡༥ འདུལ་བ་ལྷང་རིགས་ཉི་མ་ལ། ༡༥༧

༡༦ འདུལ་བའི་དུས་ཆེག་ལ། ༡༧

༡༧ མཛོད་ཤེས་བྱ་རབ་གསལ་ལ། ༡༥༧

༡༨ རྣམ་འབྲེལ་དགོས་པ་རབ་གསལ་ལ། ༡༦༠

༡༩ རྣོ་རྒྱལ་གཉིས་ལ། ༤༠

༢༠ བར་ཕྱིན་སྤྱོད་ན། ༡༡༡

༢༡ བར་ཕྱིན་ཐལ་ཐེང་ལ། ༡༥༥

༢༢ དང་ངེས་ཨུམ་ལའི་ཐེང་བར། ༥༧

༢༣ རྣོ་འབྲེལ་ལ། ༡༤

༢༤ བསམ་གཟུགས་ལ། ༥༤

༢༥ དག་འདུན་ཉི་ཤུ་ལ། ༡༥

༢༦ དབུ་མའི་སྤྱོད་ན་ལ། ༡༡༢

༢༧ དབུ་མའི་མཐའ་སྤྱོད་ལ། ༢༥

༢༨ ལེགས་བཤད་སྤྱིང་པའི་དོགས་གཙོད།

༢༩ རྒྱུད་ཐུ་མའི་སྤྱོད་ན།

༣༠ རྣོ་མ་གསུམ་རྣམ་གཞག་རྒྱུ་བསྐྱེད་གཉིས།

༣༡ ཐུང་རྒྱུ་བ་གཞུང་ལམ་དོན་བསྐྱེད།

༣༢ བཀའ་གདམས་སྒྲེགས་བམ་དོན་བསྐྱེད།

༣༣ ཀམ་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཀའ་ལན།

༣༠༥ དེའི་ཡང་ལན།

༣༡༥ རྒྱགས་ཀྱི་སྒོར། རྒྱུད་སྡེ་སྤྱི་ནམ།

༣༢༥ གསང་འདུས་བསྐྱེད་རིམ་མཁས་པའི་ཡིད་འཕྲོག།

༣༣༥ རྒྱགས་རིམ་ཐར་ལམ་གསལ་སྒྲོན།

༣༤༥ རྒྱགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བྱུར་བཀོལ།

༣༥༥ རྒྱག་ཆེན་མངོས་པའི་རྒྱན་དུག།

༣༦༥ རྒྱ་རོ་ཆོས་དུག།

༣༧༥ རྒྱེད་པོ་དོན་གསུམ།

༣༨༥ རྒྱ་བྱིད་དུན་པ་བཞི་ལྟན།

༣༩༥ བཀའ་གདམས་གསར་རྒྱེད་གི་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་ཀྱི་མངོས་རྒྱན།

༤༠༥ འདུལ་བའི་ཆོས་འབྱུང་།

༤༡༥ རྒྱལ་རབས་འཕུལ་གྱི་སྡེ་མིག།

༤༢༥ བསྟན་ཅིས་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ།

༤༣༥ དགེ་ལྡན་ལེགས་བཤད།

༤༤༥ ཆེ་དཔག་མེད། རྒྱལ་དཀར། རིགས་བྱེད་མ་ནམས་ཀྱི་སྐྱབ་ཐབས།

༤༥༥ གཙོད་ཀྱི་རྒྱུད་འདེབས་དང་། གཙོད་བྱིད་ནམས་སོ། །

དེ་ལྟར་གོང་གསལ་པའི་ཆེན་པོའི་ནམས་གྲགས་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་མཆན་རིམ་ནི་སྒྲོང་
དོལ་ངག་དབང་སྒོ་བཟང་གི་གསུང་འབུམ་(ང)པར་དེ་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན་བཀོད།

ག༥ བདེ་ཡངས་གཟབ་དབྱངས་སྒྲིང་ནི། མདོ་རྒྱགས་གཉིས་ཀའི་འཆད་ཉན་ཚུགས་ལ་
མདོ་ཕྱོགས་མཆན་ཉིད་སྒྲོར་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གཞིར་བཞག་སྟེ་སྒྲོབ་གཉིར་
མངོད། རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་ནམ་ཐར་རྒྱས་པ་གོང་དུ་དོན་ཆན་(༡༩)སྐབས་ཞིབ་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། དུས་
ཕྱིས་ལྷ་པ་ཡོད་ཡིག་ཆ་གཞིར་བཟུང་སྟེ་ད། སྒོ་སྒོ་གཉིས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མངོད།

སྤྱི་ལོ་(༡༩༥༠)མཆམས་ནས་འབྲས་སྤྲུངས་རྒྱགས་པ་གྲུ་ཆང་དུ་ཡང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་འཆད་
ཉན་ཚུགས་རྒྱུ་སྒོ་འཕར་ཕྱེ་སྟེ་སྒྲོབ་གཉིར་བ་འགའ་ཤས་སྒོ་མང་ཆོས་གྲུར་ཕེབས། འཇམ་དབྱངས་

བཞད་པའི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་སྟོབ་གཉེར་མཛད་དོ། །

༥ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།

ང་། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་ངག་དབང་བཙུན་འགྲུས་ནི། དེ་ལ་ཀུན་མཁྱེན་
ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་གང་དུ་འབྱུངས་པའི་ཡུལ་ནི། མདོ་ཁམས་སྤྲད་ཀྱི་སའི་ཆ། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྡེ་མ་
པའི་པོ་བྲང་མདོན་སུམ་དུ་བཞུགས་པའི་གནས་ཆེན་བྲག་དཀར་དང་ཏ་ཅང་མི་རིང་བར། ཅན་གྱི་
སྟེང་རིང་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་བཟང་ལ་ཆོས་ལ་གཉེན་དུ་མོས་པའི་ཡབ་ཡུམ་གཉིས་ཀྱི་
སྲས་སུ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༡༧༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༧༧༥ ཟ࿳་ལོ་ (༡༦༩༤) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་
ས་བྱི་ཟ࿳་བ་ ༡ པའི་ཆེས་ ༤ ཉིན་ངོ་མཆར་བའི་ལྷས་དུ་མ་དང་བཅས་སྐྱབས་ལུ་བཞུགས།

༡། དེ་ནས་དགུ་ལོ་ལྷ་བཞེས་སྐབས། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་ཆུ་འབྲུག་ལོ་
ཆུ་ནག་དུ་ཐེབས་པ་དང་སྐབས་མཚུངས་པམ་ཆུ་ན་མཇལ་ཤད་མཛད། དགུ་ལོ་བདུན་བཞེས་སྐབས།
དགེ་སྦྱང་བསོད་ནམས་ལྷན་འགྲུབ་ཀྱི་དུང་ནས་འབྲེ་སྟོག་སྟོགས་རིམ་པར་གསན་བཞེས་མཛད་དེ་
ཤེས་བྱའི་གནས་འཆོལ་བ་ལ་བཙུན་འགྲུས་ཀྱི་སྦྱང་དོལ་བར་གྱུར།

༢། དེ་ནས་ཟ࿳་ལོ་ (༡༦༦༠) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ལྷགས་ཀྱི་ལོ་གནས་བཟན་འདུལ་བ་འཛིན་
པའི་བྱ་མཆོག་ཡེ་ཤེས་ཆུ་མཆོ་དུང་ནས་རབ་དུ་བྱུང་། དགེ་ཆུལ་གྱི་སྡེ་མ་པ་ཡང་དེའི་དུང་ནས་
བཞེས་ཏེ་བྱབ་བཞུན་གསལ་བའི་ཉིན་བྱེད་དུ་གྱུར།

༣། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགུ་ལོ་ཉིར་གཅིག་བཞེས་པ། (༡༦༦༤) རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ས་
ཟ࿳་ལོ་དབུས་གཙང་དག་པའི་ཞིང་དུ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་སྐྱེས་ལེན་པའི་ཕྱིར། བྲང་ཆུབ་སེམས་པ་
ཏག་དུ་དུ་ལྷར་བཞོད་པ་རིང་བའི་ལམ་གྱི་ཉེ་ཞོལ་ལ་མི་སེམས་པར་མཐུན་པའི་ཆ་རྒྱུན་དང་བཅས་
དབུས་གཙང་ཕྱོགས་སུ་ཞབས་པད་མདོན་དུ་ཕྱོགས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་བོད་གངས་ཅན་གྱི་སའི་
ཐིག་ལེ་ཆོས་འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར་ཕྱོན་ཏེ་ངོ་ཤུ་རྒྱུ་རྒྱུ་གཉིས་དང་། པོ་དྲུ་ལར་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་
པོའི་མཇལ་ཁར་བཅར། དེ་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕྱག་ཐེབས། མཁས་མང་གྱེ་
བའི་རོལ་མཆོ་དཔལ་ལྷན་བཀྱིས་སྟོ་མང་གྲ་ཆང་གི་ཆོས་སྟོར་དུ་ཞུགས་ཆུང་ཉི་མ་གསན་ཐུལ་ཏེ།

ལོ་དེ་གའི་པོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ཉིན་དཔལ་ལྷན་སྒྲོ་མང་གུ་ཆང་གི་ཆོས་གྲར་ཁྱགས། སྐབས་
དེར་སྒྲོ་མང་མཁན་པོ་ལྷ་འབྲུམ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་ཡིན་འདུག །

༥༥ དེ་ལྟར་ལྷ་འབྲུམ་སྒྲོ་དག་དབང་མཆོག་ལྷན་སྐྱོད་ལྷན་རིགས་ཀྱི་ཅོད་པན་དུ་བཞུགས་ཏེ་ཡར་
ཕྱིན་འཛིན་གྲུ་བཞིར་རིམ་གྱིས་ཐེབས་ནས་གཞུང་ལུགས་རབ་འབྲུམ་སྐུ་ལ་བདག་གིར་སྦྱོད་པའི་མཁས་
གྲུབ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བཞུགས། གང་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་ལྷའི་སྟེང་དབུ་མའི་འཛིན་གྲུ་ཐེབས་
ཏེ། ལོ་དེར་དཀར་བཟུང་མིང་བཏགས་མཛད་ཅིས་ཀྱིས་གསང་ཕུར་ཕུག་ཐེབས་ནས་མཁས་མང་
སྒྲོ་གསལ་བྱེ་བའི་དབུས་སུ་དཀར་བཟུང་མཆོན་བཏགས་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་མཁས་གྲུབ་སྤྱོད་པའི་ལྷ་
རྒྱུན་ཉི་ཐང་ཤེས་རབ་སྦྱིན་པ་དང་མཛུམ།

༥༦ སྤྱི་ལོ་(༡༦༥༣)རབ་བྱུང་ ༡༡ པའི་ཚུ་སྐྱང་ལོ་ལྷ་འབྲུམ་སྒྲོ་གྲོས་རྒྱ་མཚོ་རྒྱུད་
སྤྱད་སྒྲུ་མར་ཐེབས་དགོས་ལུགས་གཞུང་ས་མཆོག་ནས་བཀའ་ཐེབས་པར་བརྟེན། བྱང་སེམས་སྦྱོར་
ལམ་པར་གྲགས་པ་ཐོར་གོད་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ་སྒྲོ་མང་གུ་ཆང་གི་འཆད་ཉན་གྱི་བྲིར་ཐེབས།

༥༧ དེ་ནས་གང་ཉིད་དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་བཞུགས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༥༤)རབ་བྱུང་ ༡༡
པའི་ཤིང་སྟག་ལོ། ཡུལ་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཞལ་སྤྲེལ་ནས་མཁན་པོ་དང་། ས་པོང་ཁ་འཇམ་
དབྱངས་གྲགས་པ་མཆོག་གིས་ལས་སྒྲོ་བ་མཛད་དེ་མཁན་སྒྲོ་བ་དགོ་འདུན་གྲངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ་
ད་ཆོག་ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བསྟེན་བར་ཚོགས།

༥༨ རྗེ་ཉིད་དགུ་ལོ་ཉེར་དགུ་བཞུགས་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོ་མང་སྒྲོ་བ་དཔོན་ཐོར་གོད་དོན་གྲུབ་
རྒྱ་མཚོར་དགོངས་པ་ཁྱས་ཏེ། རྒྱུད་ཆས་ཤོག་ལྷ་འཛོལ་སྤྱོད་ལྷན་ལྷན་ནས། ཞོགས་གྲུར་སྒྲོན་གྱི་
ཆོས་ཐོག་སྐབས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྤྱད་གྲུ་ཆང་དུ་ཁྱགས། དེ་ནས་ལོ་འཁོར་རྒྱུད་པའི་ཆོས་ཐོག་རྣམས་
ལེགས་པར་འཁོར་ནས་དགུང་ལོ་སུམ་ཅུ་པའི་སྟེང་། བ་སོར་སྤྱོད་མཆོམས་དམ་པར་བསྐྱམས་ནས་
བསགས་སྦྱང་དང་སྒྲུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བྱང་འབྲེལ་གྱིས་དབུ་མའི་ལྷ་བྲིད་བསྐྱངས་པས། ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་གི་གདགས་གཞིའི་སྟེང་ནས་དུལ་ཅམ་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་ཆད་གྲུབ་ལ་རིགས་
པས་མི་གནོད་པ་གཉིས་པམ་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་དུ་འཆར་ཏེ་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་དང་རྟེན་འབྱུང་
སྟོང་པའི་དོན་དུ་ལེགས་པར་གཟིགས་པའི་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལྷ་བ་ཕུགས་ལ་འབྱུངས་པའི་ཚུལ་བཞུགས།

༥༩ དེ་ནས་དགུ་ལོ་ང་གསུམ་བཞུགས་པ། སྤྱི་ལོ་(༡༦༠༠)རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་ལྷགས་

འབྲུག་ལོ་རྒྱལ་པ་ཆངས་དབྲུངས་རྒྱ་མཆོའི་བཀའ་ཕེབས་བཞིན་ལ་དེའི་ཟླ་བ་བརྒྱ་པའི་ཆོས་ལཱའི་ཉིན་
དཔལ་ལྷན་བཀྲིས་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་གི་བྲིར་ཕེབས། སྐབས་དེར་སྡེ་སྲིད་མངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོ་གཞུང་
གི་སྡེ་སྲིད་ལས་ཐོག་ཡིན་འདུག །

༡༠༥ དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་རེ་གཉིས་བཞེས་པ། ཟླ་ལོ་(༡༧༠༧)རབ་བྱུང་ ༡༣
པའི་ས་མོ་ཟླ་བའི་ལོ་མདོ་སྟོན་དུ་ཕྱོན་པར་ཆས་ཏེ་ལོ་དེའི་ཟླ་བ་དུག་པའི་ཆོས་བརྒྱ་བདུན་ཉིན་ལྷ་
ས་ནས་མདོ་སྟོན་ཕྱགས་སུ་ཕྱག་ཕེབས། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་བྲང་བཀྲིས་འབྲེལ་
ཕྱག་འདེབས་པར་དབུ་བཙུངས།

༡༡༥ དེ་ནས་གང་ཉིད་དགྲུང་ལོ་རེ་གསུམ་བཞེས་པ། ཟླ་ལོ་(༡༧༡༠)རབ་བྱུང་ ༡༣
པའི་ལྷགས་ལྷག་ཟླ་བ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙུང་ལཱའི་ཉིན། བཀྲིས་འབྲེལ་གྱི་དགོན་གནས་གསར་དུ་
ཚུགས་པའི་མིང་ཅམ་བྱེད་དགོས་ཞེས་བཀའ་བསྩལ་ནས། དགེ་བཤེས་ངག་དབང་བཀྲིས་ལ་ཆོས་
བྲིམས་པ་བསྐྱོས། དཔོན་ཆང་གིས་གྲ་རྒྱན་གསར་པ་བཙུང་ལྷ་ཕྱུལ། དེའི་ཉིན་སྟོན་གསོ་སྦྱང་མཛད་
དེ་དྲུང་ཆོགས་བཀའ་རམས་པ་རྣམས་དང་། གསར་ཞུགས་དགེ་འདུན་པ་བཙུང་ལྷ་བཙུང་བསྐྱོས་ས་
དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་བཀའ་བ་ནས་ཆོས་གྲུའི་ལྷགས་ལྷར་འཆོགས་པ་ལ། ཀྱན་མཁུན་ཉིད་ཀྱིས་ལམ་
རིམ་ཆེན་མོའི་དབུ་ནས་གསུང་བཤད་དང་བཙུང་བཞག་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བསྐྱེད་རྫོགས།
བཀའ་པོད་ལྷ་བཙུང་ཉིན་བཙུང་ལཱའི་རིང་ལྷར་ཆགས་སུ་གནང་། ཕྱིན་ཆད་བསྐྱེད་ལམ་ཀྱན་སྦྱོང་
གྱི་རིམ་པ་དཔལ་ལྷན་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་གི་ཕྱག་བཞེད་རི་ལྷ་བ་བཞིན་མཛད་དགོས་པར་བཀའ་ཕེབས།

༡༢༥ དགྲུང་ལོ་རེ་དགྲུ་བཞེས་པ། ཟླ་ལོ་(༡༧༡༦)རབ་བྱུང་ ༡༣ མེ་སྟེལ་ལོ་བོད་ཟླ་
གསུམ་པའི་ནང་རྒྱུད་གྲ་གསར་དུ་ཚུགས། གར་ཐིག་དབྲུངས་གསུམ་སོགས་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྟོན་
གྲ་ཆང་གི་ཕྱག་ལེན་བཞིན་དགོས་པ་ཞུས་བཀོད་གནང་། དེ་ལྷར་གར་མདོ་སྟོན་གྱི་སྦྱངས་སུ་བཤད་
སྟོན་གྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ལེགས་པར་བརྒྱགས་པར་མཛད་ནས་བཞུན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་ཡོངས་སུ་
བསྐྱེད་ས། གཞན་ཡང་རྗེ་ཉིད་གྱི་བཀའ་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་མདོ་སྟོན་རིགས་གནས་དང་བཙུང་
པར་གསུང་འབུམ་པོད་བཙུང་ལྷ་ཅམ་བཞུགས་ཤིང་། དེ་ལྷར་འཆད་ཚུང་ཚུལ་གསུམ། མཁས་བཙུན་
བཟང་གསུམ་གྱི་རྣམ་ཐར་མཆོག་དུ་གསལ་བས་སྟན་གྲགས་ཉི་ཟླ་ལྷར་བྱབ་པ། བོད་གངས་ཅན་གྱི་
སྦྱངས་སུ་རྒྱལ་བཞུན་ཉིན་མོ་ལྷར་གསལ་བར་མཛད་པ་སྟེ། ཕུབ་བཞུན་ཡོངས་རྫོགས་གྱི་བདག་

པོར་གྱུར་ནས།

༡༣༥ ལྷོན་པ་འདས་ལོ་༡༣༥༥ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༤༤༤ ལྷོ་ལོ་(༡༧༣༡)རབ་བྱུང་ ༡༣
པའི་ལྷགས་སྒྲུང་ཟླ་བ་ ༣ པའི་ཆེས་ ༥ ཉིན་ཉི་ཤོས་ཀྱི་དུས་ལ་བབས་པ་ན་ལྷོང་པ་གསུམ་རིམ་
གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པའི་མཐར་ཐམས་ཅད་ལྷོང་པ་དོན་དམ་དང་རོ་གཅིག་དུ་ཞུགས་པའི་བདེ་བ་ཆེན་
པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་སྐུའི་དབྱེངས་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་
གྱུར་དོ།

ཅ། དེ་ལྟར་དགོངས་ཚེ་གས་ཀྱི་མཆོད་འབུལ་ནམས་ལེགས་པར་གྱུ་བ་ནས། སྐུ་གདུང་
རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་འབུལ་བ་དང་། སྐུ་གདུང་རིལ་པོར་འཛོག་པ་གཉིས་ལས། མཐར་སྐུ་གདུང་
རིལ་པོར་འཛོག་པ་མགོན་གཅིག་དུ་ཞུགས་འཆམས། རྒྱ་དཔུལ་སྤང་ཆེག་ལྷོང་ཅམ་ལས་བསྐྱུན་པའི་
བྱང་ཆུབ་མཆོད་ཉིན་བཟོ་དབྱེབས་དང་བཀོད་པ་བྱད་པར་འཕགས་ཤིང་། རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆོགས་པའི་
ཕ་རྒྱན་གྱིས་མཛེས་པ་གསར་དུ་བཞེངས་པའི་ནང་སྐུ་གདུང་ཟ་མ་དོག་བཞུགས་སུ་བཅུག་ནས། ལྷང་
རིགས་སྐུ་བའི་བྱ་མཆོག་ཐུགས་སྤྲུང་ངག་དབང་བཀྱིས་པའི་ཞལ་སྐུ་ནས་གཙོ་མཛད། དགེ་འདུན་
འདུས་པའི་ཆོགས་ཀྱིས་རབ་གནས་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད་དེ་བྱིན་རྒྱལ་གྱི་གཟི་འོད་ཕྱོགས་བརྒྱར་
སྤོང་གཅིག་པོར་གྱུར་དོ། །

ཆ» ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འབྲུངས་རབས།

༡༥ ལྷོན་པའི་སྐུ་སྤར་ལེ་ཅ་བྱེ་བྱི་མ་མེད་པ།

༢༥ མཁས་མཆོག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས།

༣༥ དཔལ་ལྷན་ཟླ་བ་གྲགས་པ།

༤༥ ལྷོང་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་།

༥༥ གྱུ་བ་ཆེན་ཇོ་ཏ་རི་དབྱ་ལས་ནམ་རྒྱལ།

༦༥ པོ་དོ་བ་རིན་ཆེན་གསལ།

- ༥༥ དབུ་མ་པ་དཔའ་པོ་ལྟེ།
 ༥༦ རྩེ་ཞུ་ལུ་བ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆོན།
 ༥༧ རྒྱུད་ཆེན་བརྩོན་འགྲུས་འཕགས།
 ༥༨ རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་རྒྱ་མཆོ།
 ༥༩ ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་དག་དབང་བརྩོན་འགྲུས།
 ༦༠ ཀུན་མཁྱེན་དཀོན་མཆོག་འཛིགས་མེད་དབང་པོ།
 ༦༡ ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཕྱེད་གསུམ་པ་སྒོ་བཟང་འཛིགས་མེད་རྒྱ་མཆོ།
 ༦༢ སྐུ་ཕྱེད་བཞི་པ་བསྐལ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་དབང་ཐུག།
 ༦༣ ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཕྱེད་ལྔ་པ་སྒོ་བཟང་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན།
 ༦༤ ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་ཕྱེད་དྲུག་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ།

༥ ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་བར་བ་འཛིགས་མེད་དབང་པོ།

༥༥ ཀུན་མཁྱེན་སྐུ་བར་བ་འཛིགས་མེད་དབང་པོ་ནི། མདོ་སྨད་སྨད་རའི་ཕྱོགས་ཡབ་
 སྨོང་འཁོར་དག་དབང་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཆོའི་གཙུང་དག་དབང་ཆུང་རྒྱལ་དང་། ཡུམ་གནམ་སྦྱིད་
 གཉིས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྐྱེས་པ་འདས་ལོ་ ༡༣༥༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༥༥ སྤྱི་ལོ་ (༡༨༣༤) རབ་བྱུང་
 ༡༣ པའི་ས་སྤྱེལ་ལོར་སྐུ་འབྱུངས། མཆོན་ལ་རིན་ཆེན་མཁའ་དུ་གསོལ། དེ་ནས་རྩེ་ཉིད་དགྲུང་
 ལོ་དྲུག་བཞེས་པ་རྒྱ་སྤང་ལོ་ཆོས་རྩེ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་སྟེ་མཆོན་ལ་དག་དབང་རྒྱལ་
 མཆོན་དུ་གསོལ། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་བཞེས་པ་ལྷགས་སྤྱེལ་ལོ་སྨོང་འཁོར་རིན་པོ་ཆེའི་དུང་ནས་
 དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་བཞེས། གཞན་ཡང་འཛིགས་བྱེད་དང་རིག་བྱེད་མ་སོགས་ཀྱི་དབང་ལུང་གསན།
 དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་པ་སྤྱི་ལོ་ (༡༨༤༩) རབ་བྱུང་ ༡༣ པའི་རྒྱ་ཕག་ལོ། ལ་མོ་གནས་
 རྒྱུང་། དགའ་གདོང་སོགས་ལྷ་སྤེལ་ལུང་བསྟན་ལ་བརྟེན་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་
 སྐུ་ཕྱེད་དུ་ངོས་འཛིན་མཛད་དེ་སྤྲུང་བཀྱིས་འབྱེལ་གྱི་གདན་སར་མངའ་གསོལ། དག་བཞེས་
 དག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟེན་ཏེ་བསྐྱུས་གྲ་སྒོ་ཉགས་ནས་བཟུང་གཞུང་ཆེན་མོར་

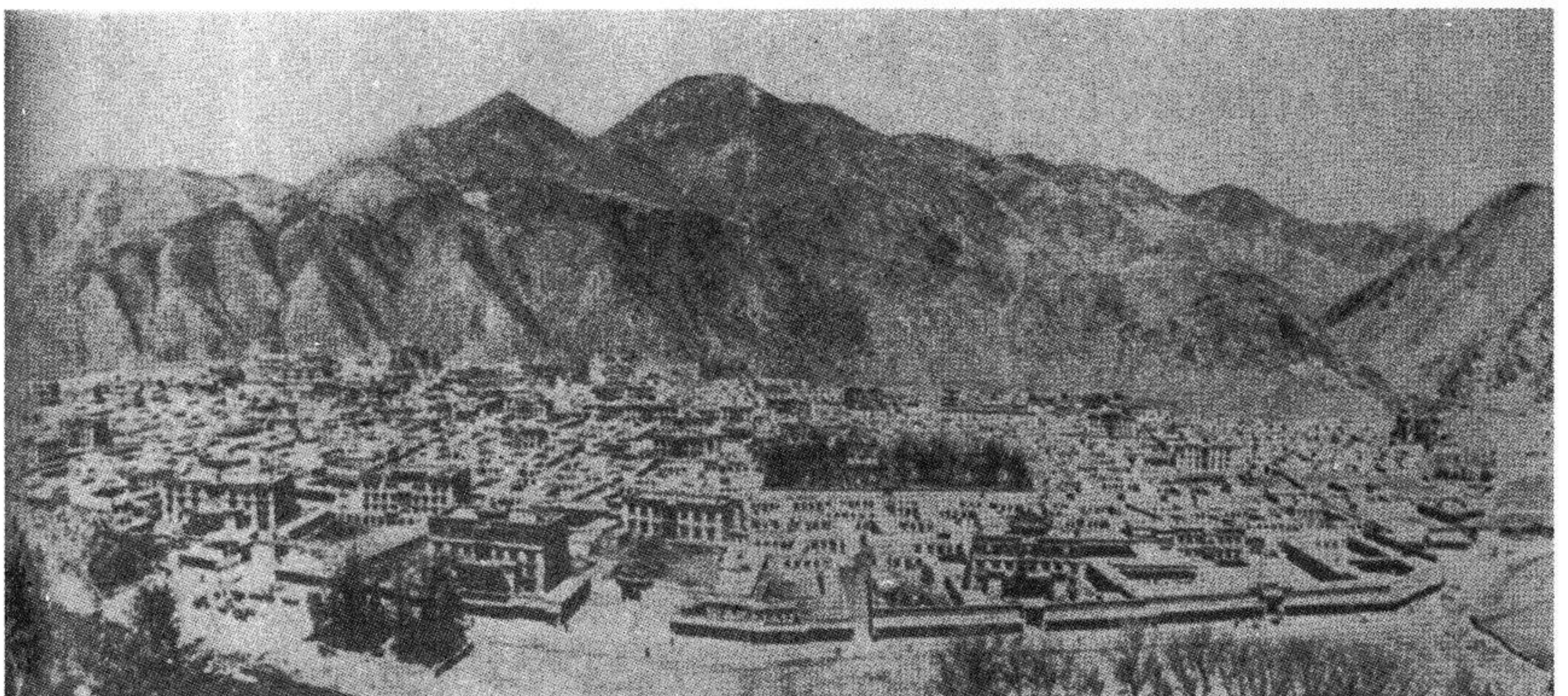
སྤྲུང་བའི་དབུ་བཅུ་མས། དཔལ་འཁོར་ཆོས་སྒྲིལ་མཁན་ཆེན་དགེ་འདུན་ཀྱི་མཆོའི་དྲུང་ནས་ཀྱུད་
 རྒྱུ་བཞི། དགྲུ་སྤོར། དུས་འཁོར་བཅས་ཀྱི་དབང་ལུང་བཤད་བྲིད་ཡོངས་རྫོགས་གསལ། དགྲུང་
 ལོ་ཉི་ཤེས་གཉིས་བཞེས་པ་སྟེ་ལོ་(༡༥༤༧)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ས་སྟུལ་ལོ་དགོན་ལུང་བུམས་པ་
 མེད་དུ་ལུང་སྟེ་ལོ་ཤེས་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད་དྲུང་དུ་དེ་ཆོག་ཉིས་མེད་ཕུན་ཆོག་གས་ཀྱི་སྟོན་ནས་བསྟན་
 པར་རྫོགས། དེ་རྗེས་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤེས་ལྷ་བཞེས་པ་སྟེ་ལོ་(༡༥༥༣)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་ཁྱུ་སྟེ་ལ་
 ལོ་ཤོད་དབུས་སུ་ཞབས་སོར་འཁོད། སྟོ་དུ་ལར་ཀྱལ་བ་སྟེ་སྟེ་བདུན་པ་སྟེ་ལ་བཟང་ཀྱི་མཆོ་དང་
 པའ་ཆེན་དཔལ་ལྷན་ལོ་ཤེས་མཇལ་དེ་ཆོས་བཀའ་མང་དུ་གསལ། དེ་ནས་དཔལ་ལྷན་སྟོན་མང་གྲ་
 ཆང་གི་ཆོས་སྟོར་དུ་ཞུགས། ལྷ་འབྲུམ་སྟོན་བཟང་དར་ཀྱས་ཡོངས་འཛིན་དུ་བསྟན་དེ་གཞུང་ལུགས་
 ཀྱི་མཆོའི་ཕ་རོལ་དུ་སོན་པར་མཛད། མདོ་སྟགས་རིག་གནས་དབང་བཀའ་བཤད་ལུང་དབྱིས་ཕྱིན་
 པར་གསལ། མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གསེགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་དེ་ས་ཡོས་ལོ་སྟོ་བྲང་དུ་
 ཕྱིར་ལེབས། དགྲུང་ལོ་སོ་གསུམ་བཞེས་པ་སྟེ་ལོ་(༡༥༦༠)རབ་བྱུང་ ༡༩ ལྷགས་འབྲུག་ལོ་སྟོ་
 བ་ ༡ ཡར་ཆོས་ལ་སྟོ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ་གྱི་འཆད་ཉན་ཀྱི་བྲིར་འཁོད། དགྲུང་ལོ་སོ་དྲུག་བཞེས་
 པ་སྟེ་ལོ་(༡༥༦༣)རབ་བྱུང་ ༡༩ ལྷ་ལུག་ལོ་སྟོ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ་དུ་དུས་འཁོར་གྲ་ཆང་གསར་
 དུ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་འཆད་ཉན་ཀྱང་ལེགས་པར་ཚུགས། བསྟན་རྫོགས་བྲི་བྲག་བཀའ་བ་སྟུབ་པར་མཛད།
 དེ་ལྷར་སྟེ་དངོས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་རྫོགས་ནས་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༣༩༣༥ ཤོད་ཀྱལ་ལོ་ ༡༧༡༥ རྟེ་
 ལོ་(༡༥༧༡)རབ་བྱུང་ ༡༩ ལྷགས་ཕག་སྟོ་བ་ ༡༠ ཆོས་ ༣༤ ཉིན་རེ་ཞིག་དགའ་ལྷན་ཡིད་
 དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་ཀྱལ་བ་མ་ཕམ་པའི་དྲུང་དུ་ཐེགས་སོ། །ཀྱན་མཁྱེན་འཛིགས་མེད་དབང་པོའི་
 རྣམ་ཐར་འདི་དག་ནི་འཛིགས་མེད་དོ་རྗེའི་ཉི་ཤེས་ཆོས་འབྲུང་ལ་གཞིར་བཞག །ཆོགས་ཆོགས་ཀྱི་
 ཀྱས་སྟོས་སྤངས། དོན་གནད་ཆེ་རིགས་རྣམས་མཁོ་བསྟུས། དུས་བསྟུན་གྱིས་ལེགས་པར་མཁོ་
 བའི་འདས་ལོ་སྟེ་ལོ་རབ་ལོ་སོགས་ཁ་བསྐངས་དེ་ཉུང་གསལ་བཀོད་པའོ། །

༩༩ གྲུང་ཐང་དགོན་མཆོག་བསྟན་པའི་སྟོན་མེད། རྟེ་ལོ་(༡༥༦༣-༡༥༧༤) རབ་བྱུང་
 ༡༩ པའི་ཁྱུ་ཉ་ནས། རབ་བྱུང་ ༡༤ པའི་ཤིང་སྟེ་ལ་བར། མདོ་སྟག་མཛོ་དགེ་ར་ཡབ་ཐེ་བོ་ལྷགས་
 སྟོ་དང་ཡུམ་བོ་ཆོག་གཉིས་ཀྱི་སྟུས་སུ་སྟེ་བཞུམས། གསུང་འབྲུམ་ཡང་ཤོད་(༤)ལྷག་ཙམ་བཞུགས།

(ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཐེང་ཁྲ་པ།)

(ཐུང་བྱ་ཤེས་འབྱེལ། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཐེང་དང་པོ་ངག་དབང་བཙོན་
འབྲས་ཀྱིས་སྤྱོ་ལོ་༡༩༡༠ རབ་བྱུང་༡༣ པའི་ལྷགས་སྟག་ལོ་ཕྱག་བཏབ།)

(༥༡)

༥ རི་པོ་དགེ་ལུགས་པའི་བྱང་པ་མདོར་བསྡུས།

༡༥ དཔལ་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགེ་ལུགས་པའི་གིང་ནི་སྤྱི་ལ་འབྱེད་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནི། ལྷོ་ན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༠༡ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༤༩ ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༥༥) རབ་བྱུང་ ༦ པའི་མེ་བྱ་ལོ་ཡབ་རྒྱ་འབྱུང་དགེ་དང་། ཡུམ་གིང་བཟའ་ཨ་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་ཤར་སྤྱོད་གསུམ་བཙོང་ཁ་པའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་བཞུགས་ས། དེ་ནས་དགྲུང་ལོ་གསུམ་བཞེས་པ་ན་ཀམ་པ་རོལ་པའི་དོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཆན་ལ་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་ཞེས་གསོལ། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་ཕེབས་པ་ན། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཆན་ལ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པར་གསོལ། གཞན་ཡང་ཆོས་རྗེ་དོན་རིན་ལས་མདོ་སྤྲེལ་དབང་ལུང་བཤད་བྲིད་བྱ་ཆེར་གསན།

༡༦ ལྷོ་ན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༡༦ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༥༣) རབ་བྱུང་ ༦ པའི་ཆུ་བྱེ་ལོ་མདོ་ཁམས་ནས་དབུས་སུ་ཕྱག་སྟེགས། དེའི་ཕྱི་ལོ་སྤང་གི་ལོ་འབྲི་གྲུང་དུ་ཕེབས། འབྲི་གྲུང་སྐོར་མངའ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཆལ་གྱི་སྒྲན་པ་དགོན་མཆོག་སྐབས་ཀྱི་དྲུང་ནས་སྒྲན་གྱི་སྐྱོར་གསན་ཏེ་རྒྱུད་བཞི་ཡོངས་རྫོགས་སྤྲེལ་སྤྲེལ་འཛིན་མཛད།

༡༧ དེ་ནས་ཡར་རྒྱུངས་ཆོགས་པའི་མཁན་པོ་བཀའ་བཞི་པ་ཆུལ་བྲིམས་རིན་ཆེན་གྱིས་མཁན་པོ་དང་། བྱེ་རྗེ་ཆོགས་པའི་མཁན་པོ་ཤར་མགོན་པོས་ལས་སྟོབ། བྱེ་རྗེ་བའི་དབུ་མཛད་བསོད་ནམས་དོ་རྗེས་གསང་སྟོན་མཛད་དེ་མཁན་སྟོབ་གྲངས་ཆང་བའི་དབུས་སུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནམ་པར་དག་པ་བཞེས་ཏེ་དགྲ་བཙོམ་པ་ཉི་བར་འཁོར་དང་མཚུངས་པར་མཛད།

ང་། སྐྱེ་ཆེ་འདི་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གསན་པའི་བླ་མ་རྗེའི་ནམ་ཐར་ཆེན་མོ་བཞིན།

༡༨ སྤྲེལ་གྱི་དབང་ལུང་རིགས་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྡོམ་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་ལས།

༡༩ ཉ་དཔོན་ཀུན་དགའ་དཔལ་ལས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་པ་གསན།

༢༠ དབུ་ཕར་ཆད་མའི་སྐྱོར་མང་ཆེ་བ་རྗེ་བཙུན་རེད་འདྲའ་བ་ལས་གསན།

ཅད། མོས་པའི་དོན་ལ་བསམ་སྒྲོམ་དེ་སྒྲུབ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོ་ ༡༥
 ནས་ ༣༦ བར་མདོ་སྡུག་ས་རིག་ས་གནས་སྒྲུ་ཅིས་སྒྲུན་དང་བཅས་པར་གསན་སྦྱོང་མཐར་ཐུན་
 པར་མཛད་དེ་དགྲུང་ལོ་ ༣༦ ལ་ཕེབས་པ་དེའི་ཆེ་ན། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱིས་བསྐྱེལ་བ་ལ་
 བཞེན་ནས་སྒྲུ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཏབ་སྟེ་ཆོག་ས་གཉིས་ཀྱི་ཆེར་
 བསྐྱེལ་བས་པས། གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་གར་བའི་ཚུལ་བསྟན། དེ་ནས་མདོ་སྡུག་ས་
 ཀྱི་གསན་སྦྱོང་གྲུབ་མཆམས། གཙང་རོང་ཆོས་ལུང་དུ་ཕེབས། དེའི་མཁན་པོ་གྲགས་པ་བཤེས་
 གཉེན་ལས་བཀའ་ལུང་ཅི་རིགས་གསན། དེ་མཆམས་ཤིག་ན་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་དངོས་
 སྦྱོང་སྒྲུ་མ་དབྱེར་མེད་པ་བཙུན་འགྲུས་སེང་གེ་མཆན་གཞན་དཔའ་བོ་དོ་རྗེ་དང་མཇུག། རྗེ་བཙུན་འཇམ་

དབྲངས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ་བ་བཞིན་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པས་རྗེའི་དྲུང་ནས་དབྲངས་ཅན་མའི་རྗེས་གནང་དང་
 འདྲུག་པ་རང་འབྲེལ་གསུམ། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པས་ལོ་ཙྰ་བ་མཛད་དེ་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྲངས་ལ་ལྟ་བའི་གནད་དོན་ལས་བཅུ་མས་པའི་དྲི་བ་མང་དུ་ཁྱུས། དེ་མཆམས་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྲངས་ཀྱིས་བསྐྱུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུགས་ཀྱི་གསུམ་སྦྱོང་གྲུབ་ཐུག་སྐྱབ་པ་ལ་ཕྱོན་
 པར་ཐུགས་ཐག་བཅད། དེ་ལྟར་དབྱ་ཆད། ཡར་ཕྱིན། འདུལ་མངོན། རྒྱུད་སྡེ་བཞི། བདེ་
 དབྱེས་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པར་གསུམ་སྦྱོང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་གྲུབ་རྗེས། སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་
 དང་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་གཉིས་སྦྱིད་ཤོད་དགའ་བ་གདོང་དུ་ཤེབས། སྒྲ་མ་མཆམས་དམ་པར་བཅད་
 དེ་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པས་ལོ་ཙྰ་བ་མཛད་དེ་མདོ་སྤྲུགས་ཀྱི་དཀའ་གནད་སྦྱི་དང་ལྟག་པར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་
 རྣམ་གསུམ་ལས་བཅུ་མས་པའི་དྲི་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཁྱུས། བྱ་བུ་ལ་དུ་ཕྱོན་པ་ན་འཁོར་དག་པ་རྣམ་བཟུང་
 དུ་གྲགས་པ་བྲིད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྲངས་ཀྱིས་བཀའ་སྤྱུལ། དེ་ཡན་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་
 རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྲངས་དངོས་སུ་ཞལ་མ་གཟིགས་པའི་ཚུལ།

ཆ༽ དེ་ནས་འཇམ་དབྲངས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སྦྱིད་ཤོད་
 དགའ་བ་གདོང་དུ་འཇམ་དབྲངས་ཀྱི་བསྟེན་བསྐྱབས་མཛད་པའི་སྐབས་ཤིག་ན། འཇའ་གྲུར་གྱི་
 དབྱས་ན་བཞུགས་པའི་འཇམ་དབྲངས། ཨ་ར་པ་ཅ། སྤྱི་མདོག་དམར་སེར་ཅན་གྱི་ཞལ་དངོས་
 སུ་གཟིགས། དེ་ནས་བཟུང་ནམ་འདོད་དུ་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་དཀའ་གནད་རྣམས་རྗེ་བཙུན་ལ་ཐད་ཀར་
 དྲི་བ་ཁྱུས། སྐབས་དེར་དངོས་སུ་འཇམ་དབྲངས་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་བའི་རང་ཕྱོན་སྦྱིད་ཤོག་དགའ་
 བ་གདོང་གི་འཇམ་དབྲངས་ལྟ་ཁང་ནང་སྦྱི་བོ་ཆང་མའི་དད་རྟེན་དུ་མཇལ་རྒྱས་སུ་ཡོད། དེ་ནས་
 སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་མདོ་ཁམས་སུ་ཤེབས་སྦྱེལ་དུ་དཔོན་སྦྱོབ་གཉིས་ཀ་ལྟ་སར་ཕྱོན། ལྟ་སའི་གཙུག་
 ཁང་གི་ཐོག་སྦྱོང་མའི་སྟོ་ཕྱོགས་བྱ་འདབས་འོག་དུ་མཆོད་པ་དཔག་མེད་བཞུགས། སྐབས་དེར་
 ཡང་འཇམ་དབྲངས་ཀྱི་ཞལ་དངོས་སུ་གཟིགས་ནས་ཉམས་ལེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནད་བསྐྱུས་པའི་
 ཆོགས་བཅད་འགའ་ཤེ་གསུངས་པ་དེ་ཐུག་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཟིན་བྲིས་སུ་མཛད། སྒྲ་མ་དབྱ་
 མ་པར་ཡང་གསང་འདུས་མི་བསྦྱོད་དོ་རྗེའི་དབང་ཐུག། སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་མདོ་ཁམས་སུ་ཕྱོན། རྗེ་
 འཁོར་བཅས་སྦྱིར་མོ་ལུང་དུ་ཤེབས།

ཇ༽ སྦྱི་ལོ་(༡༣༧༣)རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ཚུ་སྟེལ་ལོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་འཁོར་དག་པ་རྣམ་

བརྒྱད་དང་བཅས་སྟོ་ཁ་འོལ་ཁ་ཆོས་ལུང་དུ་བྱ་བལ་ལ་བྱོན། དེར་ཐེབས་ཕྱལ་ཆང་མས་སྟོ་བས་བཞི་
 བཤགས་སྟོ་མ་ལ་འགྲུས་པར་མཛད། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་སྤྲུང་བཤགས་ཕྱག་དང་འབྲེལ་མཛད་པས་ཕྱག་
 ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་རྣམས་སེར་ཁར་སོང་ཞིང་། རྟོ་ལ་ཕྱག་ཞབས་དབུའི་རྗེས་གསལ་པོར་གསལ་བ་
 སོགས་ཀྱི་རྟགས་མཆན་སོ་སྟེ་ཕལ་པ་ཡན་གྱིས་མཛལ་རྒྱས་སུ་བཞུགས། གཞན་ཡང་ཕྱིན་དུག་བསྟེ་
 བཞི་སོགས་ཀྱི་ལ་སྤྲུང་གི་སྟོན་པ་རྣམས་པོ་ཆེ་ལ་ཆེས་བཙོན་པས་སྤྲུང་བཤགས་ཀྱི་སྟོ་སོ་ལྟེ་སྟེ་མདོག་
 ཕྱག་མཆན་ཞལ་དབྱིབས་སོགས་ཇི་སྟར་མདོན་སུམ་དུ་གཟིགས། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་དཔུང་འཛོག་
 གིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཆེ་སྟོར་མོ་ལུང་དུ་བཞུགས་སྐབས་ཉིང་དེ་འཛོན་གྱིས་གཡེངས་ནས་
 བཞུགས་པ་ཡང་ལན་མང་མཛད། ཐུན་མོང་བའི་སྤྲུང་དོར་ཡང་ཟབ་དོན་ཇི་སྟར་བ་བཞིན་གཟིགས་
 པ་ཡོངས་སུ་གྲགས།

ཉ་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྤྲུང་ཡང་རྗེ་བཙུན་ལ་དཀའ་གནད་ཅི་རིགས་ལས་བརྩམས་
 པའི་དྲི་བ་ཞུས། དཀའ་གནད་སྟེ་དང་ལྟག་པར་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་དགག་
 བྱ་དོས་འཛོན་ཚུལ། ལྟ་བུ་ཉོགས་པའི་ཆད། ཐལ་འགྱུར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་
 གཉིས་འཛོག་ཚུལ་ལ་དཔུང་པ་ཞིབ་དུ་མཛད་པའི་ས་པོན་གིན་དུ་བསྐྱེལ་བ་མེ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་བཀའ་
 བསྟུལ། གཞན་ཡང་སྤྲུགས་སྟེ་དང་ལྟག་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ཀྱི་
 སྟེ་ལུས་སྟེ་བ་སྤྲུངས་། དཔེ་དང་དོན་གྱི་འོད་གསལ་ཇི་སྟར་གྲུབ་ལུགས་ཐུན་མོང་མིན་པ་མེ་བཀའ་
 བསྟུལ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ད་དུང་མི་གོ་བ་འདུག་ཞུས་པས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་འདི་རྣམས་མ་
 བརྗེད་པར་གྱིས་ལ་ཟིན་བྲིས་སུ་གྱིས། རྩ་མ་དང་ཡི་དམ་དབྱེར་མེད་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་དང་གཅིག་
 བསགས་སྟོང་དང་གཉིས། གཞུང་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་ཞིབ་དུ་དཔུང་པའི་རྣམས་ལེན་དེ་གསུམ་ཡ་མ་
 བལ་བར་སྟོ་མས་གིག་རྣམ་ཞིག་དེས་ས་པོན་བྱས་ཏེ་ལེགས་པར་གོ་བ་ཞིག་འོང་དོ་ཞེས་གསུངས། ཡང་
 རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གཞུང་གང་ལ་སྤྲུང་ཞུས་པར། སྟེར་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་
 འཆར་དགོས། ལྟག་པར་བྱེད་རང་གི་ལས་འབྲེལ་དབུ་མ་ལ་ཡོད་པས། དེའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཟླ་གྲགས་
 ཀྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་སྟོངས་གིག་ཅེས་བཀའ་བསྟུལ།

ཏ་། ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ཉོགས་པ་ཇི་སྟར་འབྲུངས་པའི་ཚུལ་ནི། འོ་དེ་གྱུང་བྱུང་གི་སྟོ་ཞོལ་
 དཔེན་གནས་སྟོ་ཞིངས་སུ། རྗེ་བཙུན་གྱིས་བཀའ་བསྟུལ་བ་སྟེར་བྱུ་ཆོགས་གསུམ་འབྲེལ་གྱི་སྟོ་ནས་

གྲ་སྒྲོར་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་གཟུར་གནས་མཁས་པའི་ཆོགས་ནམས་དང་པའི་སྤྱི་ལོང་ཆེར་གཡོས་
 ཏེ་གྲས་འདུད་ལྟར་ལེན་པ་ལས་དངོས་སུ་ཚུད་ནུས་པ་སུ་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ཕྱིན་དབུས་གཙང་གཉིས་
 སུ་ཟླ་མེད་ཟླ་མ་ཚོང་ཁ་པར་གྲགས།

པ༽ ཚུམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དབུ་པར། མཛོད་
 འདུལ། ཆོད་མ། རྒྱུད་སྡེ་བཞི། དགྲེས་དོར་དུས་འཁོར་དང་བཅས་པར་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མ་བསྟན་
 པས་ཁྱོན་པོད། (༡༩) ཅམ་ཞིག །དེ་ཡང་རྗེའི་གསུང་། (༡) ནས་(ན) བར་སྤྲགས་
 སྤྲགས་སྒྲོར་དང་། (བ) ནས་ (ཆ) བར་མདོ་སྤྲགས་སྒྲོར། གསུང་བཀའ་རྒྱ་མ་ནི་ཕལ་ཆེ་བ་
 སྤྲགས་སྒྲོར་ག་སྟག་ཡིན་ལ། མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་ནང་ནས་པར་ཕྱིན་ལ་གཞུང་བཤད་བཅུ་ལ་དུ་བཏོན་
 ཏེ་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱང་སྤྲགས་ཚུམ་དང་། སྤྲགས་སྤྲགས་ནང་ནས་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་
 འདུས་པ་འཕགས་ལུགས་ལ་བཅུ་ལ་དུ་བཏོན་ཏེ་དམ་ཆོས་འགྲེལ་པ་བཞི་སྤྲགས་སྤྲགས་ཚུམ་མཛད།
 གཞན་ཡང་ར་སྐྱེད་དགོན་དུ་རྫོང་པོའི་སྤྱི་འདྲ་ཕྱིན་ཅན་ཞིག་གི་དུང་དུ་ཉིན་ཞག་མང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་
 པ་ལས། ཐུབ་དབང་ནས་བཟུང་མཁན་ཆེན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆན་བར་གྱི་སྤྱི་མ་ནམས་དང་། རྫོ་
 པོ་རྗེ། འབྲོམ་སྟོན་པ། དག་བཤེས་པོ་ཏོ་བ། ག་ར་བ་སོགས་ཟླ་གཅིག་རིང་གཟིགས་སྤྱང་རྒྱན་
 མར་བྱུང་ཞིང་། མཐར་དེ་ནམས་ཀྱིས་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གནང་བ་ཡང་ཡང་བསྟུལ་ཏེ་པོ་ཏོ་བ་
 སོགས་གསུམ་རྫོང་པོ་རྗེ་ལ་ཐིམ། རྫོ་པོ་རྗེས་ཐུག་སྤྱི་པོར་བཞག་སྟེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་གྱིས་
 བྱིག་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་སྒོམས་ལ་སྐྱབ་པ་སྟེ་པོར་གྱིས་བྱིག་ཅེས་གསུངས། དེ་ཕལ་རྗེ་བཙོང་
 ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་མཆོག་སྒོ་འབྱེད་སྤྲགས་ཚུམ་མཛད། དེ་ནས་བྱང་ཚུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའང་
 སྤྲགས་ཚུམ་མཛད་པ་སོགས་ཚུམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ཚུལ།

པ༽ རྗེ་ཉིད་དགྲུང་ལོང་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ། སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༩༥༣ པོད་རྒྱལ་ལོ་
 ༡༩༥༦ གྱི་ལོ་(༡༩༠༩) རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ས་སྤང་ལོ་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་མཛད་པ་ལས་
 བཅུ་མས་ཏེ་ལྟ་ས་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྤྱི་བཙུགས་པར་མཛད། དག་འདུན་ ༩༠༠༠ ཅམ་
 འདུས་པ་ལ་བསྟོན་བཀྲར་རྒྱ་ཆེར་བཤམས། ལོ་དེ་རང་ལ་དགའ་ལྡན་དགོན་ཡང་ཐུག་བཏབ། དགའ་
 ལྡན་དགོན་གྱི་བྱང་བ་རྒྱས་པ་འོག་གི་དོན་ཆན་(༥༡༩)བར་ཞིབ་དུ་འཆད། ལྟ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་
 སྤྱི་ལོ་རྗེ་ལྟར་བཏོད་པ་ནི་དོན་ཆན་(༥༡༥)དང་། (༥༡༦) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར།

བ། དེ་ནས་ཤིང་དགྲུང་ལོ་རེ་གསུམ་ཐེབས་པ་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༦༣ ཟླ་ལོ་
(༡༧༧༧)རབ་བྱུང་ལ་ པའི་ས་ཕག་ལོ། རྟོན་ལུང་། འབྲས་སྤྲུངས། སེ་ར། གསང་སྤྲུགས་
མཁར་ནམས་སུ་མདོ་སྤྲུགས་ཡོངས་རྫོགས་བུམ་པ་གང་ཤོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་བཀའ་བསྩལ་ནས། ལོ་དེའི་
བོད་ཟླ་བཅུ་པའི་ཆེས་ཉེར་བཞིའི་ཉིན་སྤྲུག་གི་མཐུ་བོ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ལ་ཤིང་ན་བཟའ་
སྤྱི་ལེར་དང་། པའ་ཁྱ་གནང་སྟེ་གདན་སར་དོན་གྱིས་བསྐྱོ་བར་མཛད། (ཚུལ་འདི་སོམས་ལ་
བྱང་ཚུབ་གྱི་སོམས་སྟོན་མ་གཤིག་) ཅེས་གསུངས། དེའི་ཟླ་ཉིན་ཆེས་ཉེར་ལྔ་མཁའ་འགྲོ་འདུ་བའི་
དུས་ཆེན་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱི་མདོན་
དུ་མཛད། རགས་པའི་སྤྱལ་སྤྱི་དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་འཛིན་དུ་འབྲུངས་ཏེ་ཉིད་གྱི་མཆན་ལ་རྒྱལ་
སྤྲུག་འཇམ་དཔལ་སྟོང་པོ་ཞེས་གྲགས། དགའ་ལྷན་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་ཤིང་བཅུན་བུམས་མགོན་
གྱི་དུང་། ཐོགས་མེད་སྤྱི་མཆོད། རོ་བོ་ཤིང་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་ཤ། འབྲོམ་སྟོན་པ་བཅས་ལྷན་དུ་
ཟབ་དོན་ལ་བགྱོ་སྒྲུང་མཛད་བཞིན་པར་བཞུགས།

མ། འོ་ན་གསང་སྤྲུགས་སྒྲ་མེད་གྱི་ལམ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱིའི་གོ་འཕང་
མདོན་དུ་མཛད་ཅེ་ན། ཆོས་ཉེར་བཞིའི་ཉིན་དགོང་རྩོ་ཀླ་པ་ལ་མར་མེད་པ་གཅིག་ཁྱིར་ཐོག་གསུངས་
ནས་བདུད་ཅི་མུང་པ་ལན་༣༣ མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གྲངས་ལ་དཔག་ནས་དཔལ་
གསང་བ་འདུས་པའི་ལམ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འོད་གསལ་ཆོས་སྤྱིའི་གོ་འཕང་མདོན་དུ་མཛད་པར་སྒྲུངས་
ཞེས་ནམ་ཐར་རྣམས་སུ་གསལ།

ཅ། ཤིང་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྟོན་པ་མའི་ཆོགས་ཤིང་ལྷར་འདུས་པ་ནི། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་
རིན་ཆེན། མཁས་གྲུབ་དག་ལེགས་དཔལ་བཟང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་ཤིང་བཀྱིས་དཔལ་ལྷན་པ།
བུམས་ཆེན་ཆོས་ཤིང་སོགས་དང་། སྒྲ་སྟོན་གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ནི། སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ། མཁན་ཆེན་
ཕུག་དོར་པ། ཤིང་བཅུན་རེད་འདའ་བ། ཟླར་ཤིང་ལ་དངོས་སྟོན་ཉི་མེ་བཀའ་བ་འདུས་ལ། མཁྱིན་
རབ་འགྲན་ཟླ་བལ་བའི་སྟོན་པ་བཅུ་དང་ཞེ་བདུན་ཞེས་སྟོང་དོལ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་
(ཟ)བར་གསལ། སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ་ནས་རྒྱ་ར་སངས་རྒྱས་ལེ་ཤེས་བར་རོ། །

ཆ། འོ་ན་ཤིང་བཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཤིང་རྟའི་སྟོན་པ་འཛིན་ཤིང་ལྷར་བྱུང་ཞེ་ན། དགའ་ལྷན་
ཁྱི་ཐོག་གཉིས་པ་རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་གྱིས་དབུས་འཇམ་དབྱངས་གཙང་བ་བདུན་བཅུ་དེ་

ནས་བཟུང་དགའ་ལྷན་ཁྲི་ཐོག་༥ པ་རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཐེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་ཡོངས་འཛིན་གྱིང་སྤྱལ་
བྱུང་བལྟན་ལུང་ཉིགས་རྣམ་རྒྱལ་བར། པད་དཀར་འཛིན་པ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ནས་ད་ལྟ་སྐྱ་ཐེང་
བཅུ་བཞི་པའི་བར་དང་། གཞན་ཡང་དགེ་བཤེས་སྒྲ་སྤྱལ་སོགས་ས་ཆེན་པོའི་རྩལ་ལྟར་གྲངས་ལས་
བཅུ་པ།

ང་། དགེ་ལྷན་རིང་ལུགས་ཀྱི་འཆད་ཉན་སྒོམ་སྤྱུ་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འདུས་སྡེ་རྗེ་ལྟར་
ཡོད་ཅེ་ན། རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ལྷན་དགོན་ཕུག་བཏབ་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྷན་པས་འབྲས་སྤྲུངས་ཕུག་བཏབ། དུམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གྱིང་
ཕུག་བཏབ། རྗེ་དགེ་འདུན་གྱུ་བ་ཀྱིས་གདན་ས་ཆེན་པོ་བཀྲིས་ལྷན་པོ་ཕུག་བཏབ། གཞན་ཡང་རྒྱུད་
གྲ་སྒྲིབ་སྟོན། སྒྲ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ། སྐྱ་འབྲུམ་བུམས་པ་གྱིང་། བྲག་གཡབ་དགོན་ཆེན། ལེ་
ཐང་དགོན་སོགས་དང་། རྒྱ་སོག་གི་ཡུལ་གྱར་ཡང་དགེ་ལྷན་རང་ལུགས་གཙོ་གྱུར་གྱི་སྡེ་དགོན་
རྗེ་སྟེང་གཅིག་གདའ་ལ། མདོར་ན་ས་ཆེན་པོ་འདིའི་སྟེང་ན་དོད་ནས་དགེ་ལྷན་པའི་དགོན་སྡེ་ཕུག་
བཏབ་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཤས་ཕྱིས་དགེ་ལྷན་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་པ་བཅས་མཁས་གྱུ་བ་བྱེ་
བའི་བསྟེ་གནས་སྤྲགས་ཀྱི་འདུས་སྡེ། མཆན་ཉིད་གྲ་ཆང་། རི་བྲོད་སོགས་ཀྱིས་ས་སྟེང་བྱུང་བོ།

ཕ་། རི་བོ་དགེ་ལྷན་པའི་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ། ལྟ་སྒོམ་
སྦྱོང་གསུམ་སོགས་རྗེ་ལྟར་མཛད་པའི་པཎ་གྱུ་བ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁྱུངས་དང་། གཞུང་ལུགས་གང་
ལ་ཁྱུངས་བརྟེན་ཅེ་ན། ཆོད་མ་ནི་ཕྱོགས་སྒྲང་ཡབ་སྤྲས་རྗེ་ལྟ་བ། བར་ཕྱིན་ནི་འཕགས་སེང་གཉིས་
ཀྱི་སྤྲང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་རྗེ་ལྟ་བ། འདུལ་བ་ཡོན་ཤུག་རྗེ་ལྟ་བ། མཛོད་ནི་དབྱིག་གཉིན་རྗེ་ལྟ་བ།
སྤྲགས་ནི་བུ་ལུགས་དང་། ལྟག་པར་དཔལ་ལྷན་སྒྲ་བའི་སྒྲོན་གསལ་རྗེ་ལྟ་བ། སྒོམ་རྒྱན་ནི་པཎ་
ཆེན་རྗེ་ལྟ་བ། ཡིད་དམ་ནི་རྩ་ལུགས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད། ལྟག་པར་སྒྲ་མ་འཇམ་དབྱངས། ཡིད་
དམ་འཇམ་དབྱངས། ཆོས་སྦྱོང་འཇམ་དབྱངས་བསྟེན་པས་འཛིག་རྟེན་ས་སྟེང་ན་འཆད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ།
ལྟ་སྒོམ་སྦྱོང་གསུམ་སོགས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་འགྲན་སྒྲ་དང་བྲལ་བ་འདི་ལྟར་བྱུང་བ་ལགས་སོ།

ན། མདོ་རྒྱུད་བལྟན་བཙོང་དུ་མ་ནས་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོར་མཆན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོས་
ཏི་ལུང་བལྟན་པ་དང་། སྐྱ་ཆེ་འདིའི་མཛད་པ། ཆོ་འབྲུལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྤྱལ་བཏོད་པ། དགའ་
ལྷན་དགོན་དང་། དེ་གང་དུ་ཕུག་བཏབ་པའི་ས་གནས། མཐར་རྗེ་ཉིད་སྐྱ་ཆེ་བྱེ་མ་དགའ་ལྷན་ཡིད་

དགའ་ཆོས་འཛིན་དུ་རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་དུང་དུ་སྤྱུལ་སྤྱོད་འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་རགས་
རིམ་བཀོད་ན།

༡༥ རྩེ་བཙུན་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཆན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོམ་ཏེ་ལུང་བསྟན་པ།

(པད་མ་ཐང་ཡིག)

འགྲོ་བའི་དེད་དཔོན་ལམ་སྟོན་ས་མཁན་ནི། །སྒོ་དང་བཟང་གི་མཆན་ཅན་སྤྱོད་སུ་འབྲུང་།
།གསང་མཆན་རབ་རྩལ་དོ་རྩེ་བདེ་བ་རྩལ། །ཞེས་གསུངས།

༡༦ རྩེ་ཉིད་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་དཔོན་དུ་གསང་སྤྲགས་ཀྱི་ཆོས་འཁོར་སྒྲོར་བ་ལུང་བསྟན་པ།

(པད་མ་ཐང་ཡིག)

དགའ་ལྡན་ཞེས་བྱའི་དཔོན་གནས་དམ་པ་རུ། །མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་མདོ་རྒྱད་དོན་ལ་མཁས།
དོ་རྩེ་འཆང་སྤྱུལ་གསང་སྤྲགས་བཀའ་སྒོ་འབྱེད། །ཅེས་གསུངས།

༡༧ རྩེ་བཙུན་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འཕུལ་སྤྲུང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་གྱི་སྒོ་ལ་
བཏོད་པར་ལུང་བསྟན་པ།

(རྒྱལ་པོ་ཐང་ཡིག)

དེ་ཕྱིས་འདས་པའི་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལ། །ཤུ་གྱའི་ཞིང་ཁམས་འཕུལ་སྤྲུང་གཙུག་ལག་ཁང་། །སྟོན་
ལམ་དག་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དོན་མཛད། །འདུས་པའི་མཆོག་གྱུར་འཕགས་པ་འབྲུང་བར་འགྱུར།
།ཞེས་གསུངས།

༡༨ རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱིས་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་ཁ་པ་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པ།

(མདོ་ལྷེ་རྒྱན་ལེའུ་བཙུ་གསུམ་པ།)

དེ་ལྟར་སྒོ་བཟང་སྒྲོ་བ་མེད་ཀྱི་བཙུན་པ་ཅན། །སྟན་པར་གྲགས་པའི་ཆོ་ག་བཟང་ཤེས་ལྡན་པ་ཡི།
།བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྤྱོད་བ་ཡིན་པ་སྟེ། །བཤད་པས་སྤྱོད་པོ་ནང་ན་ཉི་མ་བཞིན་དུ་རྟམ།
།ཞེས་གསུངས།

༡༩ རྩེ་བཙུན་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་མཆན་ནས་དངོས་སུ་སྒྲོམ་ཏེ་སྤྱོད་ཆེ་ཕྱི་མ་དགའ་ལྡན་ཡིད་
དགའ་ཆོས་འཛིན་གྱི་པོ་བྱང་རྒྱལ་མཆན་མཐོན་པོར་རྩེ་བཙུན་བྱམས་མགོན་གྱི་དུང་དུ་སྤྱུའི་སྤྱོད་
འཛིན་པར་ལུང་བསྟན་པ།

(པད་མ་བཀའ་ཆེམས།)

འཇམ་དབྱངས་སྤྲུལ་པ་གདུལ་བྱ་བསྟན་པའི་བདག །མདོ་སྤྲུགས་བསྟན་འཛིན་སྒོ་བཟང་གྲགས་
པ་ཞེས། །མི་རབས་བརྒྱད་དུ་གསང་སྤྲུགས་རྒྱས་པ་སྟོན། །ཞིང་འདི་འདས་ནས་བུམས་པའི་དུང་
དུ་འགོ་ །ཞེས་གསུངས།

༦༥ གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོ་བཀའ་ཆེམས་ལ་ལེའུ་སོ་ལྔ་ཡོད་པའི་ལེའུ་སུམ་ཅུ་པ་དུས་ཀྱི་ཐ་
མ་ཇི་ལྟར་བྱང་བའི་ལུང་བསྟན་ཕྱི་མ་ཅན་ལས། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཤར་ཕྱོགས་བཙུང་ཁའི་ཡུལ་དུ་
འབྱུངས་པ་དང་། ཡོངས་རྫོགས་དག་བསྟེན་གྱི་མཆན་ལ་ཀུན་དགའ་སྟོང་པོ་ཞེས་གསོལ་བར། རོ་
པོ་ཡོངས་སྤྱི་ཆ་བྱད་དུ་དངོས་སུ་ཞལ་བསྐྱར་བ་བཅས་ལུང་བསྟན་པ།

༥ སྤྲོང་བཅན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་རྒྱས་པ།

དེ་ནས་བསྟན་པའི་སྟོང་པོ་སྤྲུབ་པ་པོ། །

བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་ལྟན་པའི་དག་སྟོང་ནི། །

ཡོན་ཏན་དཔག་དུ་མེད་པའི་དམ་པ་འབྱུང་། །

གསང་སྤྲུགས་མདོན་པར་འགྲུབ་པའི་དག་སྟོང་ནི། །

དམ་པ་མང་པོས་བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱུང་པར་བསྟེན་བཀྱར་ཆེར་མཛད་པ། །

དག་སྟོང་བྱང་སེམས་ཤར་ཕྱོགས་སྤྲུལ་འབྱུངས་པ། །གསང་སྤྲུགས་འཆང་ཞིང་སྤྲུས་ཆེན་དམ་པ་ནི། །

སྟོང་པོའི་མཐའ་རྟེན་ནལ་འཕྱོར་ཆེན་པོ་དེས། །ཞལ་ཡང་བསྐྱར་ཞིང་བསྟེན་བཀྱར་ཆེན་པོ་མཛད། །

དེ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཆེར་བྱེད་དེ་དག་ནི། །འཕགས་པའི་གང་ཟག་དག་སྟོང་ག་སྟག་གོ། །

དེ་ཕྱིར་དེ་དག་ཀུན་ལ་གྲུས་པ་བསྐྱེད། །དེ་དག་ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །

སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་མཛད་པ་ཆེན་པོ་མཛད། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གོ། །

དེ་ལྟར་འཕགས་པའི་གང་ཟག་རྣམས་འབྱུང་ཞིང་། །འཁོར་ནི་ལེགས་གནས་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་

དང་། སྟོན་པའི་སྤྲུལ་གཟུགས་དངོས་སུ་བཞུགས་པ་དང་། །རི་པོ་ཡོན་ཏན་ཅན་ཡང་དེ་ན་ཡོད། །

ཅེས་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། ཆོས་རྒྱལ་སྤྲོང་བཅན་གྱི་བཀའ་ཆེམས་འདི་ལ་ཆོགས་

འདྲ་མིན་སྤྲོ་ཆོགས་ཤིག་ཡོད་འདུག་པས། འདི་དག་ནི་སྤྲད་ཕྱོགས་བྲིས་མ་ཤིན་དུ་དག་པ་ལས་བརྟུས།

བཀའ་ཆེ་མས་ལེའུ་སྤྲུང་ཅུ་པ་འདི་འི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་རབས། བཟུང་འཛིན་གྱི་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་ཇི་
ལྟར་འབྱོན་པར་འགྱུར་པ་སོགས་རྒྱས་པར་ཡུང་བཟུང་། བཀའ་ཆེ་མས་འདིས་མཆོན་ཤོག་དེའི་ཁྲག་
ཀ་བ་ཤིང་ལོ་ཅན་ནས་དཔལ་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེས་གཏོར་ནས་ཇི་ལྟར་བཞེས་ཚུལ་གྱི་བྱང་བ་དངོས་
ནི། བཀའ་ཆེ་མས་ལེའུ་སོ་ལྷ་པ་ལས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

(༥ ག)

༥ བཟུང་སྤྲུང་སྒྱིའི་རྣམ་གཞག་མདོ་ཙམ།

ཀ༽ སྒྲོན་གྱི་སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱོས་དམ་པ་བཞག་ཅིང་། དམ་ཆེག་
གཏོར་དུ་གཏད་པའི་བཀའ་སྤྲུང་། བཟུང་པ་དང་དེ་འཛིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་པོ་དུས་དྲག་དུ་སྒྲིང་བར་མཇུག་
པ། འཕྲིན་ལས་རྣམ་བཞི་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་གཡེལ་བར་བཞུགས་པའི་ཆོས་བཞིན་སྒྲིང་བའི་སྤྲུང་མ་དེ་
ལ་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྲུང་མ་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྲུང་མ་གཉིས་ཡོད། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྲུང་མ་ནི། ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ཐོབ་ཅིང་བསམ་བཞིན་གདུལ་བུའི་སྤྲུང་
དོར་གཟུགས་ཅི་རིགས་སྒྲོན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གཉིས་ཡོད།

ཁ༽ འཛིག་རྟེན་ལས་མ་འདས་པའི་སྤྲུང་མ་དེ་ལ་ཡང་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་ལམ་དུ་མ་
ཞུགས་པ་གཉིས་ལས། ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དེ་ལ་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་བའི་སྤྲུང་མ། སྒྲོན་སངས་རྒྱས་
མཐོང་བ། དམ་པའི་ཆོས་ཐོས་ཤིང་། འཁོར་རྣམ་བཞི་སྒྲིང་བར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། སངས་རྒྱས་
དངོས་སུ་ཞལ་མ་མཇུག་ཡང་འཕགས་པོད་གྱི་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ཀྱི་དུང་ནས་ལེགས་སྒྲོན་དང་འཛིགས་
སྒྲིབ་གྱི་སྒྲོམ་པ་བྱངས་ནས་བཟུང་པ་སྤྲུང་བར་དམ་བཅས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མཁན་སྒྲོབ་ཆོས་
གསུམ་གྱིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གྲུབ་པའི་རྗེས་སུ། རྒྱལ་པོ་སྐུ་ལྷ་། ཡུམ་ལྷ་། སྒྲོན་པོ་
ལྷ། རྒྱལ་པ་ལྷ། གཞོད་སྒྱིན་ཅི་འུ་དམར་པོ་བཅས་སྤྲུང་མར་བཀའ་བསྐྱོས་པ་བཞིན། ཡང་གཞན་
འཕུལ་དབང་བྱེད་གྱི་ལྷ་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་བདུད་རིགས་ནས་ཕྱོགས་སྒྲིང་བ་སོགས་མང་དུ་
མཆིས་པ་ལས། འདིར་ནི་གདན་ས་འདིའི་བཟུང་སྤྲུང་གྱི་འཕྲོས་ནས་བཟུང་སྤྲུང་སོ་སོའི་རྣམ་གྲངས་
མདོ་ཙམ་སྒྲོས་ན།

ག༽ འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་དང་འབྲས་སྤྲུངས་པོ་བྲང་གི་སྤྲུང་མའི་གཙོ་བོ་ནི། དཔལ་
ལྷན་དམག་ཐོར་མ་ཡིན་ལ། རྒྱལ་བ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་ལས། (སྒྲོལ་མཛད་ལྷ་མོ་དབྱངས་
ཅན་ངག་གི་དཔལ་དབྱེར་མེད་ལྷག་པའི་ལྷ་) ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དབྱངས་ཅན་མ་དྲག་པོའི་ཚུལ་
དུ་བསྟན་པ་དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་མ་ཞེས་གཙོ་བོ་དང་འཁོར་དུ་བཀའ་གདམས་སྒྲོལ་མ་བརྒྱ་གཉིས།
བཀའ་གདམས་སྒྲོལ་མ་བརྒྱ་གཉིས་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་ཞིབ་པ་པར་ཆེན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་
གསུང་དུ་རྒྱས་པར་གསལ།

ང༽ འབྲས་སྤྲུངས་སྤྲུགས་པ་གྲ་ཆང་གི་སྤྲུང་མ་ནི། ཡིད་དམ་ར་ལུགས་ཀྱི་འཛིགས་བྱེད་
དང་། བཀའ་སྤྲུང་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་ལ་མཛད། ཆོས་རྒྱལ་དེ་ལ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཡོད་པ་
ལས། ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་སྐྱབ་མ་དེའི་གདོང་ཅན། འདི་ལ་འཁོར་གཤིན་རྗེ་པོ་བརྒྱད། མོ་བརྒྱད། ཆོས་
རྒྱལ་ནང་སྐྱབ་སྤྲིན་པོའི་གདོང་ཅན། འདི་ལ་འཁོར་ཞི་དྲག་དབང་རྒྱས་ཀྱི་གཤིན་རྗེ་བཞི་ཡོད་པས།
རྒྱབ་ཀྱི་དབང་གི་གཤིན་རྗེ་དང་ཆོས་རྒྱལ་གསང་སྐྱབ་དོན་གཅིག །བྲང་གི་དྲག་པོའི་གཤིན་རྗེ་དང་
ཆོས་རྒྱལ་ཕྱི་སྐྱབ་དོན་གཅིག་དུ་གསུངས། འབྲས་སྒྲོ་སྤྲིང་གྲ་ཆང་གི་སྤྲུང་མའི་གཙོ་བོ་མགོན་པོ་
ཞལ་བཞི་དང་། དམ་ཅན་ལ་ཡང་མཛད།

ཅ༽ འབྲས་སྒྲོ་མང་གྲ་ཆང་གི་སྤྲུང་མ་ནི། དུག་ལྷ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཁའ་འགྲོ་སང་གའི་གདོང་
ཅན་མ་དང་། གཙོ་བོ་སྤྲུང་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་ཕུག་དུག་པ་ལ་མཛད། འཕགས་པ་སྤྲོན་
རས་གཟིགས་དྲག་པོའི་ཚུལ་འཛིན་པ་མགོན་པོ་ཕུག་དུག་པའམ། མགོན་པོ་ཤིང་ཕུང་ཅན་བར་ཆད་
ཀུན་སེལ་དུ་གྲགས་པ། གཞན་ཡང་མགོན་ཆེན་བརྒྱ་གསུམ་དང་། གཙང་རིས་མགོན་པོ་བདུན་
ཅུ་ཙ་ལྷ་སོགས་སོ། །སང་གདོང་མའི་སྒྲོར་གྱི་ཆོས་འཁོར་རྒྱས་པ་ནི། སྐྱབ་ཐབས་ཀུན་བརྒྱས་
(༩) པ་དང་། མགོན་པོའི་ཆོས་འཁོར་ཡང་(༩) པ་ལས་དཀྱུས་གཅིག་དུ་གསལ།

ཆ༽ གདན་ས་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་དགོན་ལྷེ་སྤྱིའི་སྤྲུང་མ་ནི། གཞུང་བསྟེན་དག་ལྷའི་གཙོ་
བོ་པེ་ཏར་ཆོས་སྤྱིང་ཆེན་མོ་དང་། བསྟེན་སྤྱིང་དབང་མོ་གཉིས་ལ་མཛད། པེ་ཏར་ཆོས་སྤྱིང་ཆེན་
མོའི་འབྲུང་ཁུངས་དངོས་ནི། ཆོས་རྒྱལ་བྱི་སྤྱིང་ལྷུ་བཙན་གྱི་རིང་ལ་མཁན་སྤྱིང་ཆོས་གསུམ་
བཀའ་བཀྲོས་ཏེ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་ཆེ། སྤྱིང་
དཔོན་པདྨ་འབྲུང་གནས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་ལ་གཉིར་ཁ་ཞིག་བསྒྲོ་བའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ལ་བསྐྱུལ་

བདག་ཏུ་གྲགས། རྫོ་མོ་སྤང་རི་འདི་དེང་སང་འཇམ་སྤྲིང་ནང་ཤིན་ཏུ་གྲགས་ཆེ་ལ། རི་འདི་ཆེ་
 རིང་མཆེད་ལྡེའི་ནང་ཆོན་རྫོ་མོ་སྤང་བཟང་མའི་གནས་ཡིན་པས། རྫོ་མོ་སྤང་རི་ཞེས་གྲགས་པ་ཇ་
 སྤྲུལ་ངག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཞོར་བུའི་གསུང་(༥) པར་གསལ། དེར་མ་ཟད་ཆེ་རིང་མཆེད་ལྡེའི་
 མངོན་ཉིགས་སུ་ཡང་གསལ། ཡོ་རོབ་དེབ་ནང་རྫོ་མོ་སྤང་མ་སོགས་གང་བྱུང་བྲིས་འདུག་པས་མ་
 དག་པ་ཡིན།

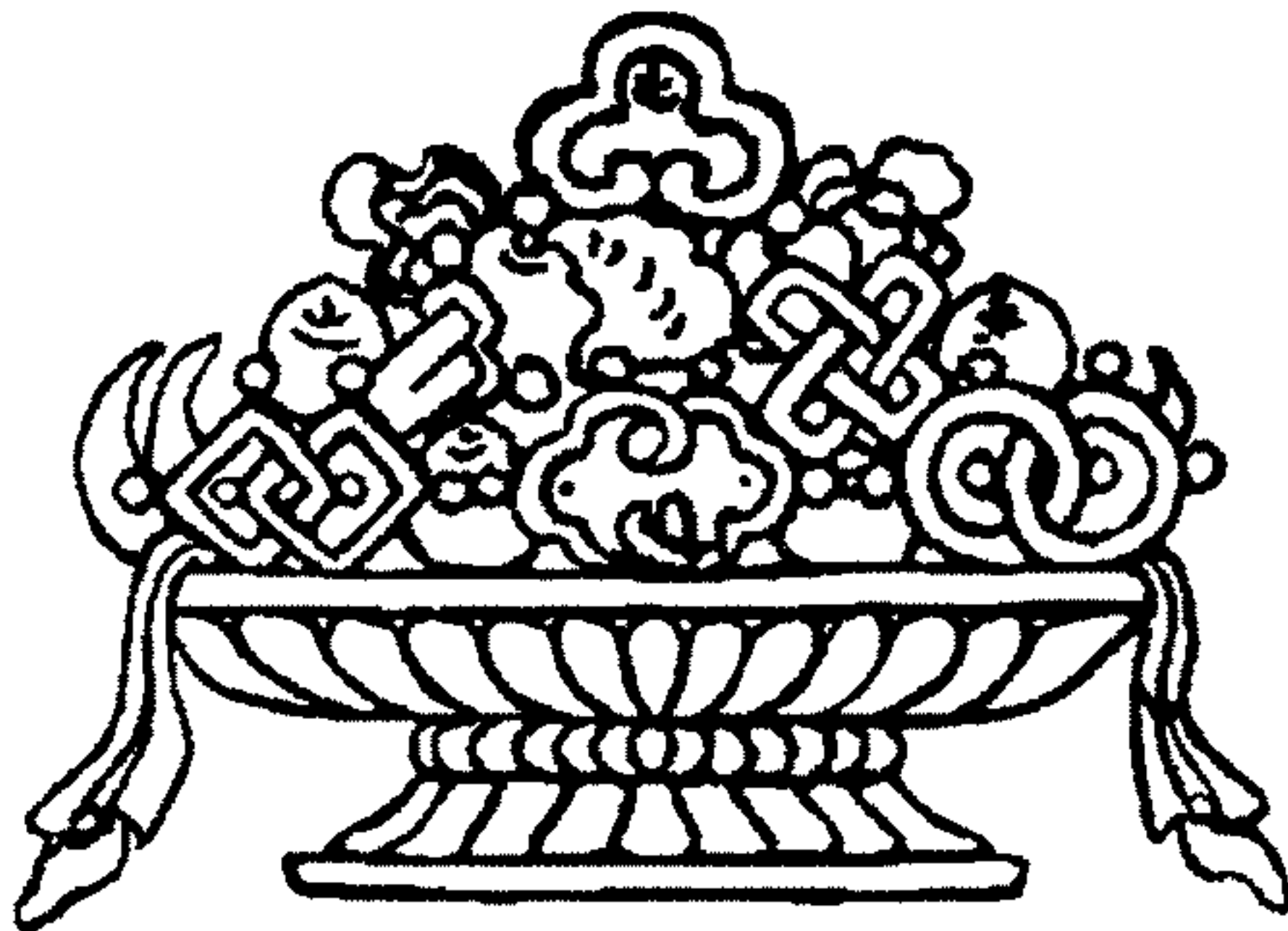
(༥ ལ)

༥ གདན་ས་ཆེན་མོ་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཕྱེབས་པའི་
 བྱ་རྒྱུན་འབྲུང་ཁུངས་ཀྱི་རེའུ་མིག།

༡༥ འཇམ་མགོན་ཐུག་པ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་
 ཞིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ། ཆོས་བྱ་ཆེན་པོ་བཀྲིས་ལྷན་པོ། རུ་དྲགས་མངའ་
 གསུམ། གསང་ཆེན་རྒྱུད་བྱ་སྤྲོད་སྟོན། སྤྲུ་འབྲུམ་བུམས་པ་སྤྲིང་། སྤྲུ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ་དགོན་
 མ་ལག་དང་བཅས་པ། གཞན་ཡང་སྟོན་མངའ་རིས་སྟོར་གསུམ། བར་དབུས་གཙང་། མདོ་སྟོན་
 མདོ་སྤྲོད། ཕྱི་སོག་ནང་སོག་དང་བཅས་པར་དགེ་ལྡན་པའི་རང་ལུགས་འཛིན་པའི་དགོན་སྡེ་གངས་
 ལས་བཀྲལ་ལ། དེ་ལ་ཡང་རིགས་གཉིས་ལས། སྤལ་ཆེ་བ་ནི་དང་པོ་ཉིད་ནས་འཇམ་མགོན་སྤྲུ་མའི་
 རང་ལུགས་སུ་ཕྱག་བཏབ་སྟེ་གདན་ས་ཆེན་པོ་རྣམས་སུ་བྱ་རྒྱུན་དུ་ཕྱེབས་པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་
 སྟོན་ནས་བཏབ་ཟིན་ཀྱང་ཕྱིས་སུ་འཇམ་མགོན་སྤྲུ་མའི་འཕྲུན་ལས་ཀྱིས་བྱུང་པ་ཡང་རི་སྟེད་གཅིག་
 གདའ་ལ། དཔེར་ན། ལ་དྲགས་དཔེ་བྱུང་དགོན་ལྷ་བུ་དབྱ་བཙོམ་པ་ནི་མ་གུང་པས་ས་གཞི་བྱིན་
 ཀྱིས་བརྒྱབས་དེ་ནས་ལྷ་སྤྲུ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་གཙུག་པོ་འོད་སྟེ་ཞེས་བྱ་བས་དེར་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཞེངས། ཕྱིས་མཁས་བྱུང་རྗེའི་དངོས་སྟོན་གསང་བུ་ལྷ་དབང་སྟོན་གྱིས་ཞིག་གསོ་མཛད་ནས་
 བྱ་རྒྱུན་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕྱེབས་པ་ལྷ་བུ། དེ་ལྷ་ར་འདུས་སྟེ་གངས་ལས་བཀྲལ་བའི་ནང་ནས་ཐུག་
 མཆོན་གྱི་ཉིག་ལྷ་ར་མངོན་པར་འཕགས་པ། བསྟན་པའི་དཔལ་ཏུ་སྤྲེས་བྱ་དམ་པ་རིམ་པར་བྱོན་པའི་
 བསྟེ་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྲུངས་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་མཆོན་སྟན་ཆངས་

པའི་འཇིག་རྟེན་ལས་ཀྱང་བཀལ་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ།

ཁ། རྟོན་མངའ་རིས་སྒྲོར་གསུམ། དབྱས་གཙང་། མདོ་རྟོན། མདོ་སྒྲུང། རྒྱ་སྟོན་གི་
 ཡུལ་གྱི་བཅས་ནས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཕུ་བོ་འདྲུ་བ་བཞིན་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིར་གྱི་རྒྱན་ནམས་འདུས་
 པས། དེ་དག་ཀྱང་། གྲུ་ས། གྲུ་ཆང་། ཁང་ཆོན། མི་ཆོན་སྟོན་ས་རང་ཁྱེད་ས་རིས་ཅན་ཁོ་ནར་
 རྒྱང་བས། དེས་ན་ད་ལམ་སྐབས་སུ་བབས་པ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲེལ་སུ་སྟོན་ས་
 གང་ནས་ཐེབས་པའི་གྲུ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྱེད་ས་དགོད་པར་བྱ་ལ། དེ་ཡང་གྲུ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྱེད་ས་ཀྱི་དགོན་
 སྡེ་སོ་སོའི་མཆོན། ལྷག་འདེབས་པོ། ས་གནས་གང་དུ། དུས་ཆེག །སྟོན་གཉེར་གང་། གྲུ་ཆང་།
 གདན་ས་གང་དུ་གྲུ་རྒྱན་ཐེབས་པ་བཅས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནི། མཐོང་ཐོས་སྟོན་གྱི་འཇུག་པ་དམན་
 པ་བདག་ལྟ་བུས་འཆད་པར་ག་ལ་སྟོན་ས། འོན་ཀྱང་ཐར་ཆའི་དགོ་ཅ་ཅུང་ཟད་བསྐྱུན་སྒྲུང་། ཁྱེད་ས་
 ལྷན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཁག་དང་། འགའ་རེ་རང་གིས་མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར་པ། འགའ་རེ་ཆད་ལྷན་འགའི་
 མཁྱིན་ལམ་ནས་བརྒྱུད་པ་བཅས་བདུས་ཏེ་འཆད་འགྱུར་རེ་མིག་འདི་ལྟར།

ལྷ འཆད་འབྱུར་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས་ཀྱི་རེ་མིག་དཀར་ཆག་བཀོད་པ།

- ང་། ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༡-༥
- ༡། ལྷ་སའི་ལྷོ་ད་ལུང་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་ཁྲུངས། ༢-༡༣
- ༢། ལྷ་སའི་ཕྱི་ད་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༡༣-༣༢
- ༣། ལྷ་སའི་རྒྱ་ད་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༣༢-༤༣
- ༤། ལྷ་སའི་མདུན་རིའི་རྒྱ་དང་འཕྲུལ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༤༤-༤༩
- ༥། དུགས་པོ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༥༠-༥༡
- ༦། ཨེ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༥༢-༥༣
- ༧། ལྷོ་ཁ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༥༤-༥༥
- ༨། ལྷོ་བྲག་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༥༦-༥༧
- ༩༠། ལྷོ་ཁ་ཡར་ཁྲུངས་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༥༨-༥༩
- ༩༡། གཙང་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༦༠-༦༡
- ༩༢། ལྷོ་ད་གྱ་གོ། ལྷ་རྒྱངས། མང་ཡུལ་བཅས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༦༢-༦༣
- ༩༣། ཉང་ཀོང་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༦༤-༦༥
- ༩༤། མདོ་ལྷོ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༦༦-༦༧
- ༩༥། མདོ་ལྷོ་ད་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༦༨-༦༩
- ༩༦། མདོ་ལྷོ་ད་ཨ་མདོ་ཕྱོགས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས། ༧༠-༧༡
- ༩༧། ཕྱ་སྤྱོད་ནང་སྤྱོད་བཅས་ནས་གྱ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྲུངས་ཆེ་ལོང་རགས་རིམ་ཅམ་ལོག་ནས་གསལ།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིབ་གཉེར།	བྱ་ཆད།	བྱ་ཆུན།
༡	ཡང་དགོན།		དབུས།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༩༠	མདོ་མོ།
༢	དབུས་སྒྲིང་གདན་ས།		དབུས།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༠༠	མདོ་མང་།
༣	ཆོས་ཁྱིམ་ཆོ་ཅན།		དབུས།	ལྷ་ཁྲོག་	༢༠༠	མདོ་མང་།
༤	ཆ་ཕུ་བྲག་ལོག་དགོན།	ལྷ་མེས་སྒྲིབ་མ་གྲུ་དབང་ཕུག།	དབུས།	ལྷ་ཁྲོག་	༩༠	མདོ་མིང་།
༥	ལྷ་ས་བུ་དགོན།	བུ་ཆེན་སངས་རྒྱས་རྡོ་བཏུན།	དབུས།		༩༠	མདོ་མོ།
༦	དགའ་གདོང་དགོན།	ཞིག་པོ་མེས་རབ།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༩༠	མདོ་མོ།
༧	ཉལ་ཡུང་ཆུ་བཟང་དགོན།	རྡོ་དངོས་སྒྲིབ་མེས་ཡུང་མོ་ཁྱོས།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༢༠	མདོ་མང་།
༨	ཉལ་ཡུང་ལམ་པ་དགོན།	དགེ་བཤེས་ཉལ་ཡུང་པ།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༠༠	མདོ་མང་།
༩	ཉལ་ཡུང་སྒྲིང་ས་ག།	ཡར་ལྷུང་ས་གྲུ་པ་རྒྱལ་མཆན།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༥༠	མདོ་མིང་།
༡༠	མཆོ་སྒྲུང་དགོན།	ལྷ་མེས།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༦༦	མདོ་མིང་།
༡༡	སྒར་ཕུ་དགོན།	སྒར་ཕུ་མོ་ཁྱོས་མེ་ཆེ།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༥༥	མདོ་ལྷ་།
༡༢	བྱང་ཕུ་དགོན།	བྱང་མེས་པད་མོ་བྱང་པ།	ཉལ་ཡུང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༩༩	མདོ་མིང་།
༡༣	མིན་ཆེན་སྒྲིང་།	དགེ་བཤེས་གྲུ་ར་སྒྲིབ་པ་གཞིན་རྒྱ་གྲུ།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༦༥	མདོ་མོ།
༡༤	མོན་དུམ་བུ་རི།	དགེ་བཤེས་རྒྱ་བ་བཟང་པོ།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༩༠	མདོ་མིང་།
༡༥	ཉི་སྒྲིང་ས་ཆོས་སྒྲེ།	མེས་པ་ཆེན་པོ་མོ་ཁྱོས་རྒྱལ་མཆན།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༣༧	མདོ་མོ།
༡༦	བདེ་མོ་བྱང་དགོན།	མེས་པ་ཆེན་པོ།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༦༠	མདོ་མང་།
༡༧	ཀ་མ་དགོན།	དགེ་བཤེས་ཁྲིམ་གཞིར་ཆེན་པོ།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༩	མདོ་མིང་།
༡༨	མལ་གྲོ་ཆ་དཀར་དགོན།	རྡོ་དངོས་སྒྲིབ་མ་གཞིར་གྲུ་པ་རྒྱལ་མཆན།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༩༩	མདོ་མིང་།
༡༩	ཨེ་མོ་ཆོས་སྒྲེ།	གཡག་སྒྲེ་པ་ཆེན་པོ།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༩༢	མདོ་མིང་།
༢༠	ལ་མདའ་ཕག་ལོ་དགོན།	མེས་པ་ཆེན་པོ་མོ་ཁྱོས་རྒྱལ་མཆན།	ཕྱི་དུ་མང་ལ་མོ།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༡༩	མདོ་མིང་།
༢༡	ལོ་ཕག་ལོ་དགོན།	ལྷ་མང་ལ་ཕྱི་དུ་མང་ལ་མོ།	ཕྱི་དུ་མང་ལོ།	ལྷ་ཁྲོག་	༥༩	མདོ་མིང་།
༢༢	མལ་རྡོ་ཡང་དཔེན་དགོན།	ཕ་དམ་པའི་དངོས་སྒྲིབ་མ་གཞིར་པ།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༡	མདོ་མིང་།
༢༣	ལྷ་ཡུང་སྒྲིང་སྒྲོ་དགོན།	སངས་རྒྱས་དཔེན་ཉལ་།	ཕྱི་དུ་མང་།	ལྷ་ཁྲོག་	༡༩	མདོ་པདེ།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སློབ་གཉེར།	གྲ་ཚད།	གྲ་རྒྱུ།
༣༤	ལྷུང་ས་མོད་ཁྱི་ལྷག་དགོན།	འབྲི་གྲུང་སྤྱན་མངའ་ཚོས་བྱས།	ལྷིང་མངའ།	ལྷན་ཚོགས།	༩༩	མོ་མིང་།
༣༥	ར་ཁྱིམ་དགོན།	རྩིང་མ་ཁམས་པ་སྤྱེང་བ།	ལྷིང་མངའ།	ལྷན་ཚོགས།	༩༩	མོ་མིང་།
༣༦	ཞོགས་གྲུང་སྤོན།	དཔལ་ཆེན་གྱི་པོ།	ལྷིང་མངའ།	ལྷན་ཚོགས།	༧༡	མོ་མིང་།
༤༣	ལྷུང་ས་རིན་ཆེན་གྲགས།	རྩིས་དངོས་སློབ་ཉན་པོ་གྲུ་རྒྱུ།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༥༧	མོ་མིང་།
༣༧	འབྲོང་སྤོང་ཚོས་འབྲུང་འགར།	ཉན་པོ་གྲུ་རིན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༩༧	མོ་མིང་།
༣༨	དུར་ཁ་དགོན།	ཐུ་མ་ཡེ་ཤེས་དགོན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༣༠	མོ་མིང་།
༣༩	བྱུང་ལྷ་ཁང་།	ཁང་སྤྱན་མ་རྩོ་རྩི་དབང་ཕུག	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༡༣༠	མོ་མིང་།
༤༠	གསལ་ཁང་དགོན།	སངས་བྱུང་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་ལུང་འདུ།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༡༡༥	མོ་མིང་།
༤༡	ཉན་པོ་དགོན།	ཆོད་ཤེར་རབ་གྲགས།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༣༣	མོ་མིང་།
༤༢	གང་ཁར་དགོན།	མི་ཉག་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༣༩	མོ་མིང་།
༤༣	ལྷུང་ས་མོད་འབང་ཆག་ཚོས་སྤེ།	མེས་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་མཆོན་གྱི།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༦༥	མོ་མིང་།
༤༤	ལྷུང་ས་མོད་དཔལ་འབར་སྤང་།	མངའ་རིས་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༦༥	མོ་མིང་།
༤༥	ལྷུང་ས་མོད་སྤྱི་ལ་བུ་བ།	མེ་ཞུན་ཚོས་གྱི་བྱུང་མཆོན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༩༩	མོ་མིང་།
༤༦	དབྱེ་པོ་དགོན་གསར།	འཇམ་དབྱངས་གྲུ་རིན་ཆེན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༣༣	མོ་མིང་།
༤༧	ལྷུང་ས་མོད་འོད་སྤྱོད་ཚོས་སྤེ།	ཆོས་རྩི་མགོན་པོ་ཡེ་ཤེས།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༡༣༦	མོ་མིང་།
༤༨	བྱུ་ཡུལ་མང་ར།	དགེ་བཤེས་བྱུ་ཡུལ།		ལྷན་ཚོགས།	༦༦	མོ་མིང་།
༤༩	དབྱེ་སྤོད་ལྷག་ཕུ་ཚོས་སྤེ།	རོ་པོའི་སློབ་མ་རིན་ཆེན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༤༧	མོ་མིང་།
༥༠	མཁར་སྤྱོད་ཚོས་སྤེ།		འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༤༣	མོ་མིང་།
༥༡	རིན་ཆེན་སྤྱིང་།	བྱང་མེས་འདུལ་བ་པ་རིན་ཆེན།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༡༥༦	མོ་མིང་།
༥༢	འཕན་པོ་རུ་ཞོག་དགོན།	རྩིགས་སྤྱན་བདེ་བ་གཞིན་ལུ།	འཕན་པོ།	ལྷན་ཚོགས།	༣༥	མོ་མིང་།
༥༣	འོ་ལ་དགའ་རྩིང་སྤེ།	གར་མི་ཡོན་ཉན་གྲུང་དུང་།	ལྷོ་ཁ་འོ་ལ་དགའ།	ལྷན་ཚོགས།	༩༠༠	མོ་མིང་།
༥༤	འོ་ལ་དགའ་བསམ་སྤྱིང་།	རྩིགས་སྤྱན་མི་བརྒྱུད།	འོ་ལ་དགའ།	ལྷན་ཚོགས།	༤༩	མོ་མིང་།
༥༥	ཉི་མ་སྤྱིང་དགོན།	ནལ་འབྲུར་བྱང་མེང་།	འོ་ལ་དགའ།	ལྷན་ཚོགས།	༦༦	མོ་མིང་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིབ་གཉེར།	གྲ་ཚད།	གྲ་རྒྱུ།
༤༢	རི་པོ་གསེར་སྒྲིང་།	རྗེའི་གསེལ་ར་བ་ཡོན་ཏན་སྒོ་གྲོ་ས།	འོ་ལ་དགའ།	སྟུར་ཆོག	༤༦	མེད་སྒྲིང་།
༤༣	རི་ཆེན་སྒྲིང་།	དཔལ་ཆོས་གྲགས།	འོ་ལ་དགའ།	སྟུར་ཆོག	༦༩	མེད་སྒྲིང་།
༤༤	སྒྲིབ་རེ་དགོན།	སེམས་པ་སྒོ་གྲོ་ས་ཀྱི་སྒྲིབ་མ་བསམ་བཟ།	འོ་ལ་དགའ།	སྟུར་ཆོག	༣༠༠	མེད་སྒྲིང་།
༤༥	མཁའ་ཐོག་ཆོས་སྒྲིང་།		དུཌ་པོ།	སྟུར་ཆོག	༩༠	མེད་སྒྲིང་།
༤༦	བང་རི་མ་ཆོས་སྒྲིང་།	མང་ཡུལ་སྒོ་རྩན་པ།	དུཌ་པོ།	སྟུར་ཆོག	༣༠༠	མེད་སྒྲིང་།
༤༧	རྒྱ་རི་དགོན།	རྒྱ་རི་མེར་བ་ཆེན་པོ།	ཨ་ཕྱུཌ།	སྟུར་ཆོག	༩༠	མེད་སྒྲིང་།
༤༨	རི་སྒོ་ཆོས་སྒྲིང་།	གཙང་པ་དག་གྲགས།	ཨ་ཕྱུཌ།	སྟུར་ཆོག	༡༣༩	མེད་སྒྲིང་།
༤༩	སྒོ་ག་ཆོས་སྒྲིང་།	བྱ་བ་ཡོན་ཏན།	ཨ་ཕྱུཌ།	སྟུར་ཆོག	༤༠	མེད་སྒྲིང་།
༥༠	མདོ་མཁའ་ཆོས་སྒྲིང་།	གཞུགས་སྒོ་ན་ཤེས་རབ་གྲགས།	ཨ་ཕྱུཌ།	སྟུར་ཆོག		མེད་སྒྲིང་།
༥༡	རོང་ཆ་དགའ་ཆོས་སྒྲིང་།	བུམས་པ་བརྟན་པ།	ཨ་ཕྱུཌ།	སྟུར་ཆོག	༡༠༩	མེད་སྒྲིང་།
༥༢	ཨ་མོང་དགའ་རྩན་ཆོས་སྒྲིང་ས།	ས་སྒྲོང་རྒྱ་རི་ཕུག་དོར།	ཨ་ཕྱུཌ།	སྟུར་སྟུར།	༤༩	མེད་སྒྲིང་།
༥༣	གྲ་འོར་དགོན།	སྒྲོ་ས་སྒོ་ན་ཆོས་འབར།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	མདོ་སྟུར།	༣༣༡	མེད་སྒྲིང་།
༥༤	བངས་པོ་ཆེ།	སྒོ་ས་སྒོ་བ་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་འབྲུང་གནས།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༡༦༠	མེད་སྒྲིང་།
༥༥	རྒྱ་མཆོ་རི་ཆེན་སྒྲིང་།	རི་ཆེན་ཆུ་ལ་བྱིསས་བྱང་རྒྱལ།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༡༣༤	མེད་སྒྲིང་།
༥༦	ངང་རྒྱལ་དགོན།	གྲུབ་ཐོབ་གཙང་ཞིབ་པ།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༡༡	མེད་སྒྲིང་།
༥༧	ཏེའུ་ར་མི་དགོན།	པོ་རྟོ་བའི་ཞལ་སྒོ་བ་སྒོར་འདུལ་བ་ཆེན་པོ།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༢༥	མེད་སྒྲིང་།
༥༨	གསེར་ཕྱེ་ཁ་དགོན།	བྱང་སེམས་ཕུགས་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༡༤༧	མེད་སྒྲིང་།
༥༩	འགྲོ་བ་དགོན།	བྱད་བྱ་མཁན་ཆེན་ལྷ་རྒྱལ།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༤༣	མེད་སྒྲིང་།
༦༠	བྱང་ཆང་དགོན།	བྱད་བྱ་ལྷ་རྒྱལ།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༢༤	མེད་སྒྲིང་།
༦༡	གདང་དགོན་གསར།	གདང་བའི་ཞལ་དོ་སྒོ་གྲོ་ས་དཔར་ན།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༤༩	མེད་སྒྲིང་།
༦༢	གཏམ་བུལ་བཀྲིས་ཆོས་སྒྲིང་།	རྗེའི་དངོས་སྒོ་བ་འཕྲོས་པ་བུམས་མགོན།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༡༡༧	མེད་སྒྲིང་།
༦༣	བཙན་གྲོ་བྱར་ཐོག་དགོན།	འཕྲོས་པ་བྱང་མགོན།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༤༠	མེད་སྒྲིང་།
༦༤	གྲོ་ཁུར་མདོ་མཁའ་ཆོས་སྒྲིང་།	གཞུགས་ཤེར་གྲགས།	སྒོ་ཁ་གཉལ།	སྟུར་ཆོག	༩༩	མེད་སྒྲིང་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིབ་གཉེར།	གྲ་ཆད།	གྲ་ཚུན།
པ༠	མཚོ་སྐ་ས་སྤེང་དགོན།	ཐུ་མ་ལེགས་པ་རྒྱལ་མཆོན།	ཚོ་བྲག	ལྷ་ཁ་ཆོག	༤༤	མོ་མིང་།
༡༠་པ༡	ཅེས་དང་དགོན།	མི་དུ་བྱང་ཚུལ་རྒྱལ་མཆོན།	ཡར་ལྷུངས།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༡༠	མོ་མིང་།
པ༢	བཀྲིས་བདེ་ཆོན།		ཡར་ལྷུངས།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༩༠	མོ་མིང་།
པ༣	བུམས་པ་མིང་།	རྗེའི་དངོས་སྒྲོབ་བསྐྱེད་ནམས་རིན་ཆོན།	ཡར་ལྷུངས།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༠	མོ་མིང་།
པ༤	ཐོ་རྒྱལ་གསེར་ཁང་།	གང་གར་རས་ཆོན་པ།	ཡར་ལྷུངས།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༤༠	མོ་མིང་།
པ༥	འཕྲོས་ལམ་རིམ་ཐེག་ཆོན་མིང་།	རྒྱུད་པ་རྒྱལ་བཟང་།	ཡར་ལྷུངས།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༠༤	མོ་མིང་།
པ༦	རི་པོ་བདེ་ཆོན།	མཁན་ཆོན་མོ་ཁྲོས་དཔལ་བཟང་།	འཕྲུངས་རྒྱལ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༠༠	མོ་མིང་།
པ༧	འཕྲུང་རྒྱས་སྤྲུལ་གཡས་དགོན།	གཏེར་སྒོན་སྐྱ་བ་མངོན་གེས།	འཕྲུང་རྒྱལ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༥༩	མོ་མིང་།
པ༨	བྱིང་བསམ་གཏན་ཅི།	བྱིང་པ་ཀྱན་དགའ་རྒྱལ་མཆོན།	ཚོ་ཁ་ཡུལ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༧༠	མོ་མིང་།
པ༩	མོན་མཁར་ཕུག་དགོན།	སྤྲུལ་མངའ་བསྐྱེད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན།	ཚོ་ཁ་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༤	མོ་མིང་།
༤༠	གྲ་ནང་ཨར་དགེ་དགོན།	བྱ་འདུལ་གྱི་སྒྲོབ་མ་བྱང་ཚུལ་བཙོན་འབྲས།	ཚོ་ཁ་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༧༠	མོ་མིང་།
༤༡	མོན་མཁར་དགའ་ལྡན་ལྷ་སྤེངས།		ཚོ་ཁ་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ།	༧༥	མོ་མིང་།
༤༢	གྲ་བུམས་པ་མིང་།	བྱ་མིའི་དྲུང་རབས་དགེ་བསྐྱེད་ལྷ་སྤེངས།	ཚོ་ཁ་གྲ་ནང་།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༣༠	མོ་མིང་།
༤༣	ཡར་འཕྲོག་སྤང་ལུང་དགོན།	ལྷ་ལུང་འཇམ་དབྱངས་ནམ་བཟང་།	ཚོ་ཁ་ཡར་འཕྲོག	ལྷ་ཁ་ཆོག	༧༥	མོ་མིང་།
༤༤	ཆོས་སྤེ་མདོ་ལྷ་ཁ་མིང་།	རྗེས་དངོས་སྒྲོབ་བྱང་མེམས་ཀྱན་བཟང་།	ཚོ་ཁ་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༤༩	མོ་མིང་།
༤༥	འོན་དགའ་ལྡན་ཆོས་འཁོར་སྤེངས།	འོན་ཆོད་ཕུག་གྲུ་པ་འབྲུང་གནས།	ཚོ་ཁ་འོན།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༥༠	མོ་མིང་།
༡༡་པ༦	གཞུ་རབ་རྒྱས་མིང་།		ཚོ་མོ་ཁ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༥༠	མོ་མིང་།
༤༧	བྲག་དཀར་དགོན།	ཐོན་སྤེང་ར་བཙོན་དབང་རྒྱ་མཚོ།	གཙང་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༧	མོ་མིང་།
༤༨	དོ་པོ་རི་དགོན།		གཙང་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༤༧	མོ་མིང་།
༤༩	གཤམ་སྒྲོད་ལྷ་སྤེང་ཆོས་སྤེ།	པོ་དོང་འཕྲོག་མི་བསྐྱེད་རྒྱལ།	གཙང་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༧༦	མོ་མིང་།
༥༠	གཡས་སྤེ་དགའ་ལྡན་དགེ་འཕེལ།	ལྷ་གྲ་སྐྱ་བ་ནམ་དོར།	གཙང་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཕྱོཌ།	༡༠	མོ་མིང་།
༥༡	གཅེན་ལུང་མཁའ་སྒྲོལ་ཆོས་སྤེ།	དཔལ་ལྡན་དོ་རྗེ།	གཙང་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༥༠	མོ་མིང་།
༥༢	ཕུ་ཡུག་བྲག་དཀར།	དགེ་འདུན་གྲུབ་གྱི་དངོས་སྒྲོབ་མགོན་རྒྱལ།	གཙང་ཕྱོཌ།	ལྷ་ཁ་ཕྱོཌ།	༡༠༠	མོ་མིང་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིབ་གཉེར།	གྲ་ཆད།	གྲ་ལྷན།
༧༩	སྒོ་མོ་རྫོང་རྫོང་གདན།	འཇམ་དབྲངས་འཁོར་སྒོ་མོ།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༧༣	མེད་མེད་།
༨༠	དཔལ་སྤེལ་དགོན།	ཕུ་གར་གྲུབ་ཐོབ་ཨ་ཀར་རྩ་ཏི།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༩༥	མེད་མེད་།
༨༡	ཟེ་མཁར་ཆོས་སྡེ།	རམ་རིང་བུམས་པ་བཟུན་འཕེལ།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༥༡	མེད་མེད་།
༨༢	ལྷ་ཁྲོག་དཔལ་སྤེལ་དགོན།	དགེ་ལྷའི་དཔོན་སྒྲོབ་སངས་ལྷ་དཔལ་བཟང་།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༩༡	མེད་མེད་།
༨༣	གཉིང་སྤྲེལ་བཀྲིས་ཆོས་འཕེལ།	འབྲིག་མཆོམས་པ་སངས་ལྷ་ས།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༡༥༠	མེད་མེད་།
༨༤	དཔེ་ཅ་དགོན།	ཟེ་མ་ཙན་དྲ་འཕགས་པ།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༧༣	མེད་མེད་།
༨༥	དགའ་ལྷན་སྒོར་ཐོག་དགོན།	བྲག་ཁུང་པ་སངས་ལྷ་སྤྲེལ་མཆོག་།	གཙང་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༥༠	མེད་མེད་།
༡༠༠	མཐོ་སྤེལ་གསེར་གྱི་ལྷ་ཁང་།	ལྷ་སྤྲེལ་ལེ་ཤེས་འོད།	སྒོ་དུ་ལྷ་སྤྲེལ།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་		མེད་མེད་།
༡༠༡	བཀྲིས་བདེ་ལྷ་ཆོས་སྡེ།	འཕགས་པ་ལེ་ཤེས་བཙུན་འབྲས།	སྒོ་དུ་ལྷ་སྤྲེལ།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༤༠	མེད་མེད་།
༡༠༢	བྲ་དཀར་ནམ་ལྷ་ཅེ།	གྲུབ་ཆེན་དབང་ལྷ་ག་དཔལ་ལྷ།	སྒོ་དུ་ལྷ་སྤྲེལ།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༡༣༠	མེད་མེད་།
༡༠༣	རྩ་ཤེང་ལྷ་དཀར་ཆོས་རྫོང་།	མཁམ་གྲུབ་རྩེའི་དཔོན་སྒྲོབ་དགོན་ཅོག་དཔལ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༩༥	མེད་མེད་།
༡༠༤	མ་ནང་བྱང་ལྷ་སྤྲེལ་།	ལྷ་སྤྲེལ་བྱང་ལྷ་འོད།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༡༤༡	མེད་མེད་།
༡༠༥	ལོ་ར་མ་ཅི་དགོན།	ཁྲི་མེ་བཞི་ག	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༥༠	མེད་མེད་།
༡༠༦	དྲུང་དཀར་བཀྲིས་ཆོས་སྤྲེལ་།	ཁྲི་དབང་ལྷ་ག་སྡེ། ཁྲི་ནམ་ལྷ་སྡེ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༩༥	མེད་མེད་།
༡༠༧	རབ་བཟུན་བུམས་པ་སྤྲེལ་།	ལྷ་པ་ལྷ་སྤྲེལ་ལེ་ཤེས་པ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༥༣	མེད་མེད་།
༡༠༨	དགའ་ལྷན་ལྷ་ལྷ་པོ།	གྲུ་གེ་སང་ཐར་པ་ལེ་ཆེ་ལྷ་མཆོ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༩༩	མེད་མེད་།
༡༠༩	ཁྲི་མེ་ཆོས་སྡེ།	རྩེའི་དཔོན་སྒྲོབ་ལྷ་ལེ་ཤེས་བཟང་གི་དཔོན་དཔལ་གྲུ་ལྷ་སྤྲེལ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	མེད་ལྷ་སྤྲེལ།	༥༥	མེད་མེད་།
༡༡༠	དཔེ་ལྷ་དགོན།	ལྷ་སྤྲེལ་བྱང་ལྷ་འོད་གྱི་གཙུག་པོ་འོད་སྡེ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	མེད་ལྷ་སྤྲེལ།		མེད་མེད་།
༡༡༡	བར་སྤྲེལ་དགོན།	ལྷ་དབང་ལྷ་ལྷ་སྤྲེལ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༥༠	མེད་མེད་།
༡༡༢	སྤྲེལ་འབྲེལ་དགོན།	ལྷ་དབང་ལྷ་ལྷ་སྤྲེལ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༩༤	མེད་མེད་།
༡༡༣	དཀར་ག་བུམས་པ་སྤྲེལ་།	ཐངས་མཁམ་ལོ་ཙཱ་འཕགས་པ་ཤེས་རབ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༡༠༠	མེད་མེད་།
༡༡༤	ལྷ་ག་ཏ་དགོན།	ཐངས་མཁམ་ལོ་ཙཱ་པ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༡༠༠	མེད་མེད་།
༡༡༥	སྒོ་དུ་སྡེ་ལེགས་བཤད་སྤྲེལ་།	མར་པ་ལོ་ཙཱ་པ།	སྒོ་དུ་ཕྱོད།	ལྷ་ཁྲོག་གཞི་གཞི་	༥༠	མེད་མེད་།

① དུས་ཤིས་ཀུན་མཆིན་འདིགས་མེད་དབང་པོ་དབུས་ཐབས་གཉིས་པའི་སྐབས་གཞུང་ས་མཆོག་ནས། ཀོང་པོ་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་ལྷེ་འབངས་ཡོང་རྒྱལ་ས་(ས་ཀའི་གཞི་ཀའི་) ཚབ་དུ་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་གི་ཆོས་གཞིས་སུ་རྩམ་ཁིང་དེ་ནས་བཟུང་༥༧་པར་བཀྲ་ཤིས་རབ་བརྟན་ལྷེ་པ་ཡང་སྒོ་མང་ནས་གཏོང་བྱ་དང་། གྲ་བྱ་ན་ཡང་སྒོ་མང་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འདིགས་དབང་གསུང་འབུམ་ཀུན་མོག་གྲངས་༣༠༥་ན་ ༡ པར་གསལ།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སློབ་གཉེར།	ལྷ་ཆད།	ལྷ་རྒྱུ།
༡༣༩	དེ་མོ་ལ་ཁའི་ཆོས་སྡེ།	འཕགས་པ་ལྷ།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༡༩༠	ལྷ་མིང་།
༡༣༧	སང་དེ་ཕྱོད་འགོ་དགོན།	དགའ་ལྷན་ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་དར་བྱས།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༦༠	ལྷ་མིང་།
༡༤༠	བྱ་དག་ལྷ་གཙུག་ཅེ་དགོན།	ཕུད་ལྷོད་བཙོན་འབྲས་བཟང་པོ།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༥༠	ལྷ་མིང་།
༡༤༡	ལྷ་ལྷ་དགོན།	ཉང་ཉིང་འཛིན་བཟང་པོ།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༣༦	ལྷ་མིང་།
༡༤༢	བྲག་གསུམ་འབྲི་བར་དགོན།		གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༣༡	ལྷ་མིང་།
༡༤༣	མཆོད་ཁང་ཅེ།	འཕྲུག་ལྷ་གཉིས་པའི་ཡབ་ནལ་འབྱོར་པ།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༡༡༥	ལྷ་མིང་།
༡༤༤	ཆེ་ཕུ་དགོན།	སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༦༥	ལྷ་མིང་།
༡༤༥	ལྷེང་དགོན།	སྤང་མཁར་པ་ཞལ་བ།	གོང་ཕྱོད།	ལྷ་ཆོག	༦༥	ལྷ་མིང་།
༡༤༦	བསྟན་ལོ་དགོན།	མི་ཉག་བསྟན་འཕེལ་ཉི་མ།	མདོ་ཁམས་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༩༠	ལྷ་མིང་།
༡༤༧	འགྱི་བ་ཁ་བྱམས་པ་སྤྱིང་།	དགེ་འདུན་བྱ་མཆོའི་སློབ་མ་སྤང་མིང་།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༣༣༠	ལྷ་མིང་།
༡༤༨	མགོ་ར་དགའ་ལྷན་མར་ཕྱིན་སྤྱིང་།	འཇའ་ཁུ་བ་ཆོས་བྱུ།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༣༠	ལྷ་མིང་།
༡༤༩	སྤུ་རོང་དགོན།	དཔལ་ལྷན་སེཆེ།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༩༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༠	མི་ཐང་དགའ་ལྷན་ཐུབ་ཆེན་སྤྱིང་།	བྱལ་བ་བསོད་ནམས་བྱ་མཆོ།	མདོ་སྤང།	མདོ་ལྷ་ཆོག	༤༠༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༡	སློ་འཁོར་འགྱིར་ཉི་སྤང་།	རྗེའི་ཞལ་སློབ་སངས་བྱུས་དཔལ་བཟང་།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༩༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༢	བྱ་བར་ལ་སློད་དགོན།	ཀམ་པ་ཀ་མི།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༣༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༣	ལྷ་བྱ་མོ་དགོན།	གངས་ཅན་དགེ་འདུན་ལེགས་བྱུབ།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༣༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༤	ཡང་ལྷེང་དགོན།		མདོ་སྤང།	འདོན་ཆོག	༡༡༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༥	མགོ་ལོག་དགོན་གསར།	མི་པ་ས་རམ་པ།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༩༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༦	ཆ་འཕྱིན་བསམ་འཕེལ་སྤྱིང་།		མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༡༥༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༧	དགའ་ལྷན་གང་དཀར།		མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༡༡༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༨	གཞག་མ་ཐང་དགོན།	སྤང་མ་བཟང་པོ་དཔལ་བཟང་།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༦༠	ལྷ་མིང་།
༡༥༩	ལྷ་མཆོས་དགའ་ལྷན་དར་བྱས་སྤྱིང་།	ཆོས་རྗེས་སངས་བྱུས།	མདོ་སྤང།	ལྷ་ཆོག	༡༩༠	ལྷ་མིང་།
༡༦༠	ཅེ་སྤང་ཁེ་འོང་བདེ་བ་ཅན།	སྤང་ཁམས་པ་ཚུལ་བྱིས་པ་བཟང་པོ།	མདོ་སྤང།	གསང་འདུས།	༡༩༠	ལྷ་མིང་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིག་གཉེར་།	གྲ་ཆད།	གྲ་ཕྱུག་།
༡༦༡	དགའ་ལྡན་བཤད་སྐྱབ་རྣམ་ཐུལ་གླིང་།	ཐུག་ཏི་རབ་འབྲུམས་པ་བསམ་བཟང་།	མདོ་སྐད།	གསང་འདུས།	༡༦༠	མོ་མོ།
༡༦༢	རི་སྒོངས་དགོན།	ཐུག་ཏི་རབ་འབྲུམས།	མདོ་སྐད།	གསང་འདུས།	༥༠	མོ་མོ།
༡༦༣	རྒྱང་ཕུ་དགོན།	གོ་པོ་དཔོན་བཀྲིས་མེ་ཆེ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༩༠	མོ་མོ་ད་།
༡༦༤	ཅེ་གསུམ་གསེར་འབྲུམ་དགོན།	བཀའ་བརྒྱད་པ་རག་དབང་།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༩༠	མོ་མོ་ད་།
༡༦༥	ཚྭ་ག་སྒྲིང་ཐང་སྒྲིང་དགོན།	རབ་འབྲུམས་པ་ཅེ་མོ་སྒྲིང་ལ་བ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༦༦	གསལ་མཁར་དགོན།	འཇམ་དབྲངས་ཆོས་རྒྱལ་དངོས་སྒྲོབ་བསམ་བླ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༦༧	ཁྱུང་ཆང་དགོན།	གཙང་པ་ནང་མོ་མེ་ཆེ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༦༨	ལ་ཐོག་དགོན།	ཕྱུད་སྐད་ཡོན་ཏན་བཟང་པོ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༦༩	སྤང་སྒྲིང་དགོན།	སྒོ་སྒྲིང་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༠	གོ་པོ་རྩེ་རིན་ཆེན་སྤང་།	གོ་པོ་དཔོན་རིན་མཆོག་པ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༡	འཆོམ་དགོན།	རྒྱལ་དངོས་སྒྲོབ་ཆོམས་རིན་པོ་ཆེ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༢	བྲག་སྐུ་དགོན།	འཇམ་དབྲངས་དགའ་སྒོ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༣	བཀྲིས་ཆོས་གླིང་།	གཡག་ར་བ་ཁྲི་པོ་བཀའ་བརྒྱུ་པ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༡༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༤	རྫོང་ལྷ་དགོན།	རྒྱལ་དངོས་སྒྲོབ་བཀའ་བཞེ་པ་རིན་ཆེན།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༥	གཙུང་ལུང་ཀ་མདའ་དགོན།		མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༩༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༦	བྱང་སྒྲིང་དགོན།	སྒྲིང་སྐད་པ་དོན་གྲུབ་བཀྲིས།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༧	གཙུག་ནས་བྱུང་དགོན།	དབྱུ་མ་པ་གྲགས་པ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༨	དབྱ་དགས་དགོན།	རྒྱལ་དངོས་སྒྲོབ་ཆེ་བ་དགོན་དར་བ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༩༠	མོ་མོ་ད་།
༡༧༩	ཉ་མ་དགོན།	མེ་ར་བ་གཞོན་ནུ་པ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༥༠	མོ་མོ་ད་།
༡༨༠	སྤར་ཁམས་གོ་པོ་དཔོན་དགོན།		མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག		མོ་མོ་ད་།
༡༨༡	ཁྱུང་འབྲུམ་སྐུ་ར་དགོན།	རྒྱལ་དངོས་སྒྲོབ་དབྱུ་རྣམ་བཟང་།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠༠	མོ་མོ་ད་།
༡༨༢	འཕར་བ་རིན་ཆེན་སྤང་།	རྒྱལ་དངོས་སྒྲོབ་བཀའ་བརྒྱུ་རྣམ་མཁའ་བཟང་པོ།	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།
༡༨༣	གཙང་གཤིས་གྲུ་སྐད་དགོན།	བཀའ་བརྒྱད་རག་དབང་དཔལ་མཆོག	མདོ་སྐད།	ལྷ་ཁ་ཆོག	༣༠	མོ་མོ་ད་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒོ་བཀའ་ཉེར།	གྲ་ཆོད།	གྲ་ཕྱུག།
༡༩༤	གཙང་གཤིས་འབམ་དགོན།	འཕགས་པ་སངས་ཀྱས།	མདོ་མྱད།	ལྟ་ཆོག	༣༠	མདོ་མྱད།
༡༩༥	ལྷ་མཆོག་དགོན།	འཕགས་ལྷ་གོང་མ།	མདོ་མྱད།	ལྟ་ཆོག		མདོ་མྱད།
༡༩༦	ལྷ་ག་ར་བྲག་མགོ་དགོན།	དབུ་ནང་པ་ནམ་སེང་།	མདོ་མྱད།	ལྟ་ཆོག		མདོ་མྱད།
༡༩༧	ལྷ་རྩེ་བྲག་ཆོང་།	རྩེ་འཇམ་སྒྱིང་གི་ཞལ་སྒོ་བ་དགོན་སེང་།	མདོ་མྱད།	དབུ་མར།		མདོ་མྱད།
༡༩༨	ལྷ་རྩེ་བྲག་ལྷ།	ཤེས་རབ་རྩེ་རྩེ།	མདོ་མྱད།	གསང་འདུས།		མདོ་མྱད།
༡༩༩	བྲག་གཡལ་བཀྲིས་ཆོས་རྩེང་།	རྩེ་མི་པ་བྲག་པ་ཀྱལ།	བྲག་གཡལ།	ལྟ་ཆོག	༡༠༠	མདོ་མྱད།
༢༠༠	བསམ་མདོན་དགའ་ལྷན་བཤད་ལྷ་མཆོས་འཁོར།	ལྷ་ལ་ལྷ་རྩེ་བྲག་དབང་བཤོད་ནམས་ལྷན་འབྲུག།	བྲག་གཡལ།	ལྟ་ཆོག	༤༠༠	མདོ་མྱད།
༢༠༡	ལྷ་དབར་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༡༦༠	མདོ་མྱད།
༢༠༢	དཔལ་རི་དགོ་འདུན་སྒྲིང་།		བྲག་གཡལ།		༡༠	མདོ་མྱད།
༢༠༣	ལྷན་འབྲུག་སྒྲིང་།		བྲག་གཡལ།		༡༠	མདོ་མྱད།
༢༠༤	བྲ་ཡུལ་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༤༠	མདོ་མྱད།
༢༠༥	ར་གཤས་སོ་གོང་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༤༠	མདོ་མྱད།
༢༠༦	ལ་གཤིས་ལྷ་ཁང་སྒྲིང་བར།		བྲག་གཡལ།		༤༠	མདོ་མྱད།
༢༠༧	ལྷ་མ་ར་བྲག་ཆོག		བྲག་གཡལ།		༤༠	མདོ་མྱད།
༢༠༨	བྲག་མགོ་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༠	མདོ་མྱད།
༢༠༩	ཡུལ་གཤིས་རྩོར་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༥	མདོ་མྱད།
༢༡༠	ལྷ་མ་ར་བྲག་ཆོག་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༥	མདོ་མྱད།
༢༡༡	སྤང་གཤིས་རིན་སྤྲུངས་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༠	མདོ་མྱད།
༢༡༢	མགོ་ཡུལ་དཀར་ཐོག་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༠	མདོ་མྱད།
༢༡༣	སྤང་གཤིས་བུམས་སྒྲིང་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༠	མདོ་མྱད།
༢༡༤	ཆ་ལམ་མདོ་སྤང་སྒྲིང་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༣༠	མདོ་མྱད།
༢༡༥	སྤང་གཤིས་བྲག་ཡལ་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༡༥	མདོ་མྱད།
༢༡༦	དོ་བ་འགོ་བ།		བྲག་གཡལ།		༡༥	མདོ་མྱད།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕྱག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒོ་བ་གཉེར་།	ལྷ་ཆད།	ལྷ་ལྷུན།
༣༠༢	རོང་སྐྱབས་གནས་ལྷེ་དགོན།		བྲག་གཡལ།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༠༤	བྲག་མགོ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༠༧	གཤིས་དགོན་གསར་པ།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༠	འཁོར་ཁ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༡	དུང་སྐྱལ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༣	ཡོངས་འཛིན་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༩	མདའ་ཆམ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༩	ར་སྒོར་ཐང་ཐོག།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༥	ས་མ་ཁར་ཀོང་།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༦	རྩམ་ར་པེ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༧	སྒྲོ་བ་གྲགས་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༨	གསུལ་ཕུ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༡༧	རྩ་པོ་པ་དགོན།		མདོ་སྐད།		༡༥	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༠	སྤང་ས་དཀར་འགོ།		མདོ་སྐད།		༡༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༡	ཆ་བ་མཛོ་སྤང་སྒྲིང་།	འཕགས་པ་རྩ།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༣༠༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༣	སྒོ་མ་མདའ་གསར་སྒྲིང་།	འཕགས་རྩ་མཛོང་དོན།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༡༥༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༩	ཆ་བ་ཐེམ་ཐོག་དགོན།	སྒོ་སྒྲིང་དགོ་འདུན་ཡར་འཕེལ།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༡༩༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༩	སྐྱག་ཆང་དགོན།	རྩེ་ཞལ་སྒོ་བ་ཀོ་རེ་བ་བྱུག་བཅོན།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༣༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༥	ལ་སྤང་དགོན།	འཕགས་རྩ་གོང་མ།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༣༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༦	ཆོས་འཁོར་སྒྲིང་།	གོ་པོ་དབང་ཕྱག་རྒྱ་མཚོ།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༣༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༧	སྤང་ཐང་དགོན།	གོ་པོ་བཟོད་པ་འོད་ཟེར།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༩༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༨	མཐིལ་པ་དགོན།	གཙང་པ་སངས་རྒྱས་དཔལ་འབྱོར།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༥༠	སྒོ་སྒྲིང་།
༣༢༧	བྱག་སྒྲིང་བཤད་སྐྱབ་བྱམས་པ་སྒྲིང་།	མངའ་རིས་པ་བསྟན་པ་བཟང་པོ།	མདོ་སྐད།	ཁྲ་ཆོག	༥༠	སྒོ་སྒྲིང་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིག་གཉེར་།	གྲ་ཚད།	གྲ་རྒྱ་།
༡༣༠	འཕུར་ལྷག་དགོན།	རྗེ་འཕུར་ལྷག་དགོན་དཔལ་པོ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༤༠	མེ་མངའ་།
༡༣༡	ཐེམ་གཤིས་བུ་རྩ་འཛུགས་དགོན།	རིན་ཆེན་སེཌ་།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༢	བཞི་དགོན།	ཉག་རེ་ཡང་རྒྱས།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༤༠	མེ་མངའ་།
༡༣༣	རྩ་རྒྱུད་གཡག་དགོན།	སྒྲོ་བ་སྒྲོ་བཟང་ལེགས་པ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༤	བཞད་དང་ར་དགོན།	རོང་པོ་ཀྱན་མཆོན་རྒྱ་འབྲུར་པ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༥	ཁྲོད་ཡུལ་ས་མདོ་དགོན།	རིན་ཆེན་བཀྲིས།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༦	དགུ་དབུ་ཐོག་དགོན།	རྒྱལ་མཚན་ཡེ་ཤེས་ཅན།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༧	རབ་ཆེན་གྱིང་ར་དགོན།	རྩ་རྒྱུད་པ་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༨	རབ་ལོ་དགོན།	ནམ་མཁའ་བཟང་པོ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༣༩	ལྷང་སྒྲོད་ལོ་མ་དགོན།	ཟུང་མ་ལོ་ད་ཟེར།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༥	མེ་མངའ་།
༡༤༠	ཆབ་མདོ་བྱམས་སྒྱིང་།	བྱང་སེམས་ཤེས་རབ་བཟང་པོ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	མདོ་ལྷན་།	༡༣༠༠	མེ་མངའ་།
༡༤༡	རྗེ་ཁ་ཁ་དགོན།		མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠	མེ་མངའ་།
༡༤༢	སྒྲོ་པོ་རྒྱ་མདོ།	མགར་དམ་པ་ཚེས་སྒྱིངས་པ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༢༠༠	མེ་མངའ་།
༡༤༣	དགའ་ལྷན་བསམ་འབྲུབ་སྒྱིང་།	རྒྱལ་མཚན་སེཌ་།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༠༠	མེ་མངའ་།
༡༤༤	སྒྲོ་པོ་ཚེས་རྗེང་།	ཚེས་གྲགས་པ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༣༠	མེ་མངའ་།
༡༤༥	དཔག་ཤོག་གནས་ཐང་དགོན།	སྒྲོ་པ་རྒྱལ་མཚན་སེཌ་།	མདོ་མངའ་སྡེ།	མདོ་ལྷན་།	༤༠	མེ་མངའ་།
༡༤༦	གྲང་རྩ་དཔལ་འབར།	འབྲོ་དགོན་ཚེས་འཕགས།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༣༠	མེ་མངའ་།
༡༤༧	གྲང་རྩ་ཚེས་སྒྲོ་པུ་ཉི་དགོན།	བྱང་རམས་པ་བསྐྱན་པའི་ཉི་མ་སེཌ་།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༥༠	མེ་མངའ་།
༡༤༨	བྱ་ལུང་མདོ་ལྷན་དར་རྒྱས་སྒྱིང་།	རོང་པོ་འབྲི་ཆང་བོ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༡༠	མེ་མངའ་།
༡༤༩	རྗེ་ཐོ་དགོན།	རིས་མེད་རིན་ཆེན།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༣༥༠	མེ་མངའ་།
༡༥༠	རོ་འདུ་དགོན།	རྒྱ་ར་བ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༣༠	མེ་མངའ་།
༡༥༡	ཚེས་ཁྲི་ཐང་དགོན།	འཕགས་པ་ལྷ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༥༠	མེ་མངའ་།
༡༥༢	རྩ་མོད་དར་རྒྱས་དགོན།	རྗེ་བྱང་ཤེས་རབ་དབང་པོ།	མདོ་མངའ་སྡེ།	ལྷན་ཚོགས་།	༡༠༠	མེ་མངའ་།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སློབ་གཉེར།	གྲུ་ཆད།	གྲུ་ཚུ་ན།
༣༥༣	ཁོ་དགོན།	རྗེ་དྲུང་ཤེར་དབང་།	མདོ་ཨོད།	འདིར་ཤེད།	༣༠	མདོ་ཨོད།
༣༥༤	བྱར་ལྷ་མ་དགོན།	དྲུང་དཔལ་གྲུབ་བཟང་།	མདོ་ཨོད།	འདོན་ཚོས།	༡༥	མདོ་ཨོད།
༣༥༥	དགོན་དགོན།	རྗེ་འཇམ་ལྷོ་བ་གཙང་པ་བཙུན་འགྲུས།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༥༦	ཀ་ཐོག་དགོན།	གྲུང་རུ་ཞེ་སྤེང་པ་ཚོས་བཟང་པོ།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༣༠༠	མདོ་ཨོད།
༣༥༧	དཔའ་སློ་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༥༨	བྲག་ལྲང་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༥༩	ས་ཤོད་ལྷ་ཅེ་དགོན།	བྱང་སྤེ་བ་ཚུལ་བྲིམས་དབང་ཕུག	མདོ་ཨོད།	འདོན་ཚོས།	༥༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༠	སྤྲིག་ཚོས་རྫོང་དགོན།	ཁང་ཁྱང་ཚོས་དབང་གྲགས་པ།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༡	བ་གྲོང་དགོན།	ཁང་ཁྱང་ཚོས་གྲགས།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༢	ལྷགས་ར་དགོན།	འཕགས་པ་ལྷ།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༡༠༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༣	སྤར་ཆུ་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༥༠༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༤	དབང་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༥	ཡུལ་བཞི་འེ་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༦	འོ་ཆུང་དགོན།		མདོ་ཨོད།	འདོན་ཚོས།	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༧	སམ་བྲག་དགོན།		མདོ་ཨོད།	འདོན་ཚོས།	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༨	ཁྲུང་པོ་གྲོང་དཔལ།		མདོ་ཨོད།	འདོན་ཚོས།	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༦༩	རག་ཉག་ཕུན་ཚོར་སྤྲིང་།	ཚོས་སྤྲོང་ནམ་བྱལ།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༡༥༠	མདོ་ཨོད།
༣༧༠	དགའ་ར་དགོན།	མཁར་པ་བསོད་བྱལ།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༤༠	མདོ་ཨོད།
༣༧༡	གྲི་པ་དགོན།	ཤེས་རབ་བྱལ་མཆན།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༣༠	མདོ་ཨོད།
༣༧༢	གར་ཕུ་དགོན།	བཀའ་བཞི་པ་བྱང་སེམས།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༣༠	མདོ་ཨོད།
༣༧༣	རྩན་མ་ཐུབ་བརྩན་ཚོས་འཁོར་སྤྲིང་།	ཉག་རེ་རྩི་རྩི་བྱལ་མཆན།	མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༥༠༠	མདོ་ཨོད།
༣༧༤	རྩན་ལྲང་ལོན་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༥༠	མདོ་ཨོད།
༣༧༥	གཤེ་ནང་དགྲར་ཕུ་དགོན།		མདོ་ཨོད།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༥༠	མདོ་ཨོད།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྡོམ་གཉེར།	གྲ་ཚད།	གྲ་ལྗན།
༡༥༦	གདོང་འཛོམ་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༥༧	སྤྲིབས་སྒྲུང་ཆུ་མེ་སྤྲིང་།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༥༨	དམར་འགྲམ་བྱང་ཆུ་མེ་སྤྲིང་།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༥༩	མེ་ལུ་ལ་དགའ་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༠	རབ་ནང་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༡	ཆེ་སྒྲུན་ཡར་འགག		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༣༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༢	ལྷང་ཆུ་ཁ་བྱ་མ།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༣༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༣	མེ་ལ་དགའ་དགོན།	ཆོས་རྒྱལ་ཆུ་མེ་གྲགས།	མདོ་སྡོད།	མདོ་ལུ་ཁྲོ་ག	༣༠༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༤	ལམ་ཆོས་སྡེ།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༡༢༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༥	དགོན་ལག་ཡུང་བུ་ལ།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༦	ག་རུ་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༡༠༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༧	རྩོག་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༥༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༨	བྱ་མོ་སྒྲུང་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༥༠	མདོ་སྡོད།
༡༦༩	ལྷ་མཁའ་ཆུ་མེ་དཔལ་འབར་དགོན།		མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༥༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༠	ཏ་སྡོ་ས་ཆོས་འཁོར་སྤྲིང་།	ཆུ་མེ་འཁོར་རྩོད།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༡༣༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༡	ར་སྤྲིམ་དགའ་ལྷ་ན་དར་ཆུ་སྤྲིང་།	ཆུ་མེ་ལ་ལག་འཁོར་གྲུ་ལ་ལ་ཆུ་མེ་སྤྲིང་།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༣༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༢	འཁྲོང་ང་དགོན།	དུང་སྡོ་སྡོ་ས་ལྷོ་ས།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༣	ལུག་ཐང་དགོན།	རྩོ་ལུ་ལུ་སྡོ་ལ་ཆུ་སྡོད།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༤	རི་པོ་དཔལ་མགོན།	ལུག་ལུ་ལུ་སྡོ་དཔལ་ལྷ་ན་རྩོ་ལུ་ལ།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༥༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༥	ལྷོ་ས་རི་པོ་མདང་ལྷ་ན།	ལུག་ལུ་ལུ་སྡོ་དཔལ་ལྷ་ན་རྩོ་ལུ་ལ།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༥༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༦	རབ་བཏན་སྤྲིང་།	སྡོར་ལུང་ཆུ་མེ་སྤྲིང་།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག		མདོ་སྡོད།
༡༧༧	ཀར་པོ་དགོང་དགོན།	ལྷོ་ས་ཆུ་མེ་སྤྲིང་།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།
༡༧༨	རྩ་ཆུ་སྤྲིང་དགོན།	ལང་ལུང་ཆོས་གྲུ།	མདོ་སྡོད།	ལུ་ཁྲོ་ག	༤༠	མདོ་སྡོད།

ང)	དགོན་མིང་།	ཕྱག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སྒྲིག་གཉེས་།	གྲ་ཆད།	གྲ་རྒྱ་།
༡༧༧	ཁྱ་མོད་བན་མཁའ་།	གནས་བཅན་སྒྲོ་ཉི།	མདོ་སྡོད།	སྤྲུང་ཆོག	༥༠	མོ་མིང་།
༡༠༠	ཆ་འཕོད་དགོན།		མདོ་སྡོད།	སྤྲུང་ཆོག	༥༠	མོ་མིང་།
༡༠༡	རྫོད་ཨ་རི་ཐང་།		མདོ་སྡོད།	སྤྲུང་ཆོག	༡༠༠	མོ་མིང་།
༡༠༢	བྱང་ལྷ་རི་ཐང་།	གྲུ་ཕྱི་དཔལ་ལྡན་དོན་གྲུབ།	མདོ་སྡོད།	སྤྲུང་ཆོག	༡༡༠	མོ་མིང་།
༡༠༣	འཇམ་སྒྲེ་འཆ་མ་མིང་།	རྒྱུད་སྡོད་སྤྲུང་རམ་པ་རྒྱ་པོ།	མདོ་སྡོད།	སྤྲུང་ཆོག	༦༠	མོ་མིང་།

འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རང་ཉིད་གང་དུ་འབྲུངས་པའི་ས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་པོད་གར་སྤྱོད་ས་
མདོ་སྡོད་ཨ་མདོའི་ཁྲལ་ནས་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་དུ་གྲ་རྒྱ་ཆ་འབྲུང་བྱུངས།

༡༠༤	སྤྱ་འབྲུམ་བུམས་པ་མིང་།	རྗེ་བཙོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༡༠༠༠	མོ་མང་།
༡༠༥	སྤྱ་འབྲུམ་སྤྲུང་གྲ་ཆད་།	མེ་ན་ལེའ་པ་རྒྱལ་མཚན།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༡༠༠	མོ་མང་།
༡༠༦	བྱ་བྲུང་བཤད་སྤྱུ་བ་མིང་།		མདོ་སྡོད་ཨ་མདོ་སྤྲུང་།	༡༠༠	མོ་མང་།
༡༠༧	ཐང་རིང་དགོན།	དགེ་འདུན་རིན་ཆེན།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༧༠༠	མོ་མང་།
༡༠༨	རྒྱལ་མཚན་ཕྱག་བཤད་སྤྱུ་བ་ཆོས་འཁོར་མིང་།	བསམ་སྒྲོ་ཨ་ཁང་།	མདོ་སྡོད་ཨ་མདོ་སྤྲུང་།		མོ་མང་།
༡༠༩	དགོན་ལུང་བུམས་མིང་།	རྒྱལ་སྤྲུལ་དོན་ཡོད་རྒྱ་མཚོ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༡༥༠༠	མོ་མང་།
༡༡༠	དགའ་ལྡན་དམ་ཆོས་མིང་།	སེ་ཆེན་ཆོས་རྗེ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༡༠༠	མོ་མང་།
༡༡༡	ཆོས་ལུང་ཐོས་བསམ་མིང་།	རྟོ་རམ་འབྲུམས་པ་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༥༠	མོ་མང་།
༡༡༢	བཤད་སྤྱུ་བ་མིང་།	རྟོ་རམ་སྒྲོ་བཟང་དོན་གྲུབ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༤༠	མོ་མང་།
༡༡༣	རྒྱ་བཟང་དགའ་ལྡན་མི་འབྲུང་མིང་།	སྡོད་ལུང་ནམ་རྒྱལ་དཔལ་འབྱོར།	མདོ་སྡོད་ཨ་གསང་འདུས།	༡༠༠	མོ་མང་།
༡༡༤	བཅན་པོ་དགའ་ལྡན་དམ་ཆོས་མིང་།	ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རྒྱ་མཚོ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མདོ་སྤྲུང་།	༡༡༠༠	མོ་མང་།
༡༡༥	ཀན་ཆེན་དགོན།	ཆོས་རྗེ་དོན་རྒྱ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མདོ་སྤྲུང་།	༡༠༠	མོ་མང་།
༡༡༦	རྒྱལ་བཞུག་དགོན།	ཆོས་རྗེ་དོན་རྒྱ།	མདོ་སྡོད་ཨ་མདོ་སྤྲུང་།	༡༠	མོ་མང་།
༡༡༧	བསྐྱན་ལུང་དར་རྒྱས་དགོན།	གཅན་ཆ་བཟང་པོ་བཀྲིས།	མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༡༡༠	མོ་མང་།
༡༡༨	རྩ་གར་བྱང་མིང་།		མདོ་སྡོད་ཨ་མཚན་ཉིད།	༡༠༠	མོ་མང་།

ང)	དཔོན་མིང་།	ཕུག་འདེབས་པོ།	ས་གནས།	སློབ་གཉེར།	ལྷ་ཚང་།	ལྷ་རྩུག་།
༡༡༧	གུར་དཔོན་དགའ་ཐུན་མ་རྒྱལ་མིང་།	ལ་མོ་རྒྱ་སྤེལ་པོ་ས་ཕྱ་མཚོ།	མདོ་སྨད་ཨ།	ལྷ་ཁ་ཚོག	༥༠༠	མདོ་མང་།
༡༡༨	རོང་པོ་མོང་དཔོན།		མདོ་སྨད་ཨ།	མདོ་ལྷ་ཁ།		མདོ་མང་།
༡༡༩	བཀྲིས་འབྲིལ་རྒྱལ་པོ།	རོང་ཚོས་པ།	མདོ་སྨད་ཨ།		༡༠༠	མདོ་མང་།
༡༢༠	ཆ་བྱང་བཀྲིས་འབྲིལ།	ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ།	མདོ་སྨད་ཨ།	མདོ་ལྷ་ཁ།	༡༠༠༠	མདོ་མང་།

དེ་ལྟར་གོང་དུ་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདི་ནི་དུ་ཕྱོགས་གང་ནས་གྲ་རྒྱན་ཐེབས་པའི་དགོན་སྡེ་
 གལ་ཆེར་ ༣༠༠ ལྷག་ཙམ་དངོས་སུ་སྒྲིམ་གྱིང་། དེ་དག་ནི་རྒྱ་མཚོ་ལས་དགོན་སྡེ་རེ་
 རེ་ནས་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ནི་བརྗོད་པར་མི་ལངས་གྱིང་། གོང་དུ་སྒྲིམ་པའི་དགོན་སྡེ་དེ་དག་གི་ནང་
 ན་གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྐྱངས་སུ་གྲ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྱུངས་དང་། གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་དང་དགའ་
 ལྷན་གཉིས་སུ་ཡང་གྲ་རྒྱན་ཐེབས་ཁྱུངས་ཅི་རིགས་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིར་གདན་ས་འབྲས་སྐྱངས་
 སུ་གྲ་རྒྱན་གང་ནས་ཐེབས་པའི་འབྲུང་ཁྱུངས་བཤད་པའི་སྐབས་ཡིན་པས་གཞན་གཉིས་སུ་གང་ནས་
 གྲ་རྒྱན་ཐེབས་པའི་མིང་དངོས་སུ་མ་སྒྲིམ་ལ། དེས་ན་གོང་གསལ་དེ་དག་གི་ནང་གདན་ས་ཆེན་པོ་
 གསུམ་གར་བྱུན་མོང་དུ་གྲ་རྒྱན་འབྲུང་ཁྱུངས་དང་། འབྲས་སྐྱངས་ཁོ་ནར་ཐེབས་པ་ཅི་རིགས་ཡོད་
 པ་རྣམས་མཁྱེན་ལྷན་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོར་བྱེ་བའི་རྣམ་གཞག་གལ་ཆེ་བ་དང་། འདིར་ཡིག་ཆོགས་
 ཆེ་བས་རེ་རེ་ནས་མཆན་དྲགས་མ་བོད་ཅིང་། དེས་ན་པོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡེ་རྒྱུངས་ནས་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་འབྲས་སྐྱངས་སུ་གྲ་རྒྱན་ཐེབས་པའི་དགོན་སྡེ་འདི་རྣམ་གཞག་རབས་རིམ་ཙམ་བརྗོད་ཟིན་ལ།

༡༥ ལྷ་བའི་རེ་མིག་བརྒྱ་བདུན་པ་ཕྱི་སོག་ནང་སོག་བཅས་ནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་འདིར་

གཡ་མུན་འབྲུང་ཁྱེད་ས་བཞད་པ་ནི།

༡༩ ཀལ་མིག་དགོན་པ། (༩༥) བྲ་བྲུན། ལོ་མང་།

༡༥ ལོ་རིམ་ཏི་པ་དགོན་པ། (༩༥) བུ་ཕུན། ལོ་མང་།

༣༽ ཁལ་ཁ་དགོན་ཁག (༥ ག) བུ་ཕྱེན། ལོ་མང་།

༧༽ རང་སྟོན་སྟོན་ཆེན་ཞེ་དགུ་ལ་དགོན་པ། (༧༥)   བྲ་ལྒྱུ་ན།   བཞེ་མང་།

༥༥ གཞན་ཡང་ཕྱི་སྟག་ཐོར་གོད་ཀྱི་གར་གཡོན་རུའི་སྟག་པོའི་རྒྱལ་པོ་དགའ་ལྡན་རྩོ་
རྟག་ཐུ་རྟུང་ཐེའི་རྩེའི་དུས་སུ་བཙུགས་པའི་མཆན་ཉིད་ལམ་རིམ་བརྒྱད་པ་སྟགས་གྲ་ཆང་བཞི་ལ་
ཁྱོན་བསྡོམས་པལ་ཆེར་དགེ་འདུན། (༡༠༠༠༠) ལྷག་ཙམ་ཡོད་ཅིང་གྲ་རྒྱུན་སྒྲིམ་དུ་ཐེབས།
མདོ་སྤྲད་ཨ་མདོའི་ཁྲལ་དགོན་སྡེ་པལ་ཆེ་བར་བཀའ་པོད་ལྡེའི་སྒྲིབ་གཉེར་གྱིན་དུ་དར་བྱབ་ཆེ་ལ།
དགོན་སྡེ་འགའ་གས་སུ་མདོ་སྤྲགས་རབ་འབྲུམས་པ་པར་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་དང་། རྩེ་བཙུན་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ཡིག་ཆའི་སྟེང་ནས་འཆད་ཉན་མཛད།

མདོ་སྤྲད་ཨ་མདོ་ཁྲལ་གྱི་མཆན་ཉིད་གྲ་ཆང་པལ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཕྱི་སྟག་ནང་
སྟག་གི་ཁྲལ་མདོ་སྤྲགས་ཀྱི་བཤད་གྲ་ཡོད་པ་པལ་ཆེ་བར་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་
མ་བྱུང་པ་སྤྲོད་མཐའ་ཙམ་ཡིན་འདུག་པ་བཅས། སྤར་སྤྱི་ལོ་(༡༧༠༠)ལས་མས་སུ་ཕྱི་སྟག་ནང་
སྟག་གྲ་རྒྱུན་པོད་དུ་ཁྱོན་ཆེ་ཐེབས་པས། ལམ་དུ་བགྲོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན།

ཅ༥ པོད་དུ་ཕྱི་སྟག་ནང་སྟག་ནས་ཐད་ཀར་འཁོར་ལོའི་འགྲུལ་ལམ་མེད་པས། གྲ་རྒྱུན་
ནམས་ལམ་དུ་བགྲོད་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན་ཀལ་མིག་ཐང་ཡིག་ལྟ་བུ་ལམ་ཐག་རིང་གོས་ཡིན་པས།
དེར་མཆོན་ཏེ་རུང་ཟད་བཀོད་ན།

༡༥ ཀལ་མིག་ཐང་ཡིག་ (ནས་) མོ་སེ་གོ་བར་གྲུང་འཁོར་ལ་ཞག། (༥)

དེ་ནས་རི་ལིར་ཞག། (༣)

༢༥ མོ་སེ་གོ་ (ནས་) སྒོ་རའི་ཐུ་བར་རི་ལིའི་ནང་ཞག། (༡༤)

༣༥ སྒོ་རའི་ཐུ་ (ནས་) ཏུ་ཁྲ་རལ་ཆེ་མོའི་བར་ན་འཁོར་ལ་ཞག། (༡༥)

༤༥ ཏུ་ཁྲ་རལ་ (ནས་) མཆོ་སྒྲོན་པོའི་བར་ཨ་མོ་ལ་ཞག། (༣༠)

༥༥ མཆོ་སྒྲོན་པོ་ (ནས་) ནག་རྒྱུ་བར་ལ་ཞག། (༣༠)

༦༥ ནག་རྒྱུ་ (ནས་) ལྷ་ས་བར་ལ་ཞག། (༥)

ཙམ་ཆོད་འཁོར་གཞི་བྱེད།

༧༥ གལ་ཏེ་ཀལ་མིག་ཐང་ཡིག་ (ནས་) ལྷ་ས་བར་ལ་རྒྱང་ཐང་ལ་ཡོང་ན་ལོ། (༦)

སྤར་མི་གཅིག་གིས་རྒྱང་ཐང་ལ་ཡོངས་ཏེ་ཡར་མར་གཉིས་ལ་ཁྱོན་ལོ། (༡༣) ཁ་རྒྱུན་གྲགས།

ཁད་ འོ་ན་སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་མཛད་ཆེན་དཔོ་ཟླ་བ་སྟེ་
 ཏོར་ཟླ་གཉིས་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལཱའི་བར་མཛད་པ་ཡིན་ན། རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྟེ་
 ས་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་མཆུ་ཟླ་བ་སྟེ་ ཏོར་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལཱའི་བར་བཙུགས་
 པ་འི་སྟར་ཞེ་ན། སྟོན་སྟོན་པས་དཔོ་ཟླ་བར་མུ་སྟེ་གས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་བདུལ་ཏེ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་
 ཆེན་མཛད། དེ་ནས་བཟུང་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཆོས་རྒྱལ་ན་རིམ་གྱིས་ལོ་རེ་བཞིན་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་
 སྟོན་ཆེན་པོ་ལོ་མང་མཛད། ནམ་ཞིག་མཉན་ཡོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བདེ་སྟོན་བཟང་པོའི་དམག་དཔུང་
 བརྒྱལ་དགོས་པ་བྱུང་ནས། དེའི་ཆེད་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་སྟེ་སྟར་ཏེ་མཆུ་ཟླ་བ་སྟེ་ ཏོར་ཟླ་དང་
 པོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལཱའི་བར་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད། དེར་བརྟེན་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་

པོས་ཀྱང་དུས་ཆེགས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལྷ་ས་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་གསར་
 དུ་འཇུགས་པར་མཛད་དོ། །འཛུངས་སྟུན་ཁ་ཅིག་ཀྱང་དུས་ཆེགས་ཕྱི་མའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་མཆུ་
 ཟླ་བར་དུས་ཆེན་མཛད་ཅེས་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུར་ཞེས་པའི་ཆེན་བསོད་གྲགས་ཀྱི་འདུལ་བའི་
 དུས་ཆེགས་སུ་གསུངས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དུག་ཇི་ལྟར་བདུལ་པ་དང་།
 ཆོ་འཕྲུལ་ཇི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ཞིབ་པར་གཟེགས་ན། (ལྷ་ས་བཀའ་འབྱུང་། བོད་གྲངས་ ༥༩
 ཀ་ཉགས། ས། རྟོག་གྲངས་ ༣༥༩། ན །ཡིག་ཕྱེང་ ༡)ནས་(རྟོག་གྲངས་ ༣༥༥། ན །ཡིག་
 ཕྱེང་ ༣)བར་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །

ག༡ བོད་གྲངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་ཡང་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དཔོན་རྣམ་གསུམ་ནས་བཟུང་དེ་ལྟ་
 བུའི་སྟོལ་བཟང་རིམ་པར་མཆིས་མོད། ལྷག་པར་རྒྱལ་བ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། རྒྱལ་བ་སྟན་ཡུན་
 དུ་གནས་པ་དང་། སྤྱི་འགོ་གྲངས་ལས་བཀའ་བའི་རྒྱུད་ལ་ཐར་ཆའི་དགེ་ཅ་རྒྱབས་ཆེན་འཛིག་ཅིང་།
 བསྟན་པའི་གཞི་མ་ཆངས་ནས་ཚུགས་པའི་ཆེད། ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་འདུ་འགོད་རྒྱ་ཆེར་
 མཛད། ལྷག་པར་རབ་བྱུང་ ༥ ས་ཕྱི་ལོ་སྟོན་དུས་ཙམ་ནས་ལྷ་སར་ཇི་ཉིད་ཀྱིས་ཞལ་ཏ་མཛད་
 དེ་ལྟ་བཙོ་བ་མང་དུ་བསགས། སྐབས་དེར་ལོ་བྱད་མཐའ་ཡས་པའི་འབྲུལ་བ་དང་། ཆོན་ཅི་གསེར་
 རྟོག་སོགས་གྲུ་ཚོམས་པ་དཔག་མེད་བྱུང་།

ང༡ དེ་ནས་ཇི་ཉིད་དགྲུང་གྲངས་ང་གསུམ་ལ་ཐེབས་པ་རབ་བྱུང་ ༥ ས་མོ་སྤང་གི་ལོ་
 མཆུ་ཟླ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་ཆོ་འཕྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་དངོས་གཞི་
 བཙུགས་པར་མཛད། དེ་ཡང་སྟོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཐོག་མར་
 སྟོན་བདག་མཛད་པ་དང་མཆུངས་པར། འདིར་ཡང་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལྷའི་བར་དམིགས་བསལ་
 གྱི་སྟོན་བདག་ཁག་དང་དེ་དག་གིས་ཟང་ཟིང་གི་བསྟོན་བཀུར་གཟབ་རྒྱས་ཞུས། སྐབས་དེར་ལྷ་སར་
 དགེ་འདུན་བརྒྱད་སྟོང་ལྷག་ཙམ་འདུས། དེ་དག་གིས་བསྟོན་བཀུར་ཇི་ལྟར་ཞུས་ཚུལ་དང་། སྟོན་
 བདག་སོ་སོའི་མཆོན་བཅས་སྟོན་གྱི་བྱུང་བ་དང་སྟུར་ནས་འོག་དུ་འཆད་པར་འབྱུར་རོ། །

ཅ༡ རྒྱ་འབྲོས། ཇི་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རང་གིས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་མཆོད་སྟོན་ཕྱི་ནང་
 གསང་གསུམ་ཐུལ་བ་ལས། ཐོག་མར་ཕྱིའི་མཆོད་སྟོན་འབྲུལ་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན། ཇོ་པོ་བླ་ཀྱ་
 མུ་ནེའི་སྤྱི་བརྟན་ལ་གསེར་བཟང་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་དབུ་རྒྱན་དང་། རིན་ཆེན་སྤྱི་ལྷའི་

ཕྱ་རྒྱ་པཅས། རྩོམ་མི་བསྐྱོད་དོན་དེ་དང་བཅུ་གཅིག་ཞལ་སོ་སོར་དངུལ་དཀར་ལྷན་མེད་ལས་གྲུབ་
པའི་དབུ་རྒྱ། རྩོམ་ཕྱག་མུ་ནེའི་སྐུ་མདུན་དུ་དངུལ་གྱི་ལྷ་དང་བཟེད་ཆེ་ཆོད་དུ་ཡོངས་པ། ཉིན་
རེ་བཞིན་ཞལ་གསེར་ཆགས་མེད། དེ་དག་གི་བར་བར་དུ་གདུགས་དཀར་ལ་སོགས་པའི་རྒྱལ་མཆོན་
རང་རང་གི་ཕྱོགས་བཞིར་བཅུ་གས། མདོར་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། བ་དན་དང་
རྒྱལ་མཆོན་ཕན་ཚུན་བསྐྱེལ་བ་ལ་འཕན་དང་རྩེ་ཡབ་དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པར་བར་མ་ཆད་དུ་མཛེས་པར་
བྱས་པས་འཇའ་ཆོན་ཀྱན་ནས་བཀྲ་བས་ནམ་མཁའི་ཁམས་བྱུང་བ་ལྟ་བུར་གྱུར་དོ། །

ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱམས་ནང་མ་ཡན་ཆོད་ལ་ཉིན་པར་ཡང་མར་མེ་བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་
རེ་ཅམ་དང་། བར་སྒྲོར་ལ་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་པ། ཕྱི་སྒྲོར་ལ་རྩི་རིང་གི་འབྲམ་རྩི་པོའི་ཞལ་བྱང་ཐད་
ཀར་ཀོང་བུ་ཆེན་པོ་གྲུ་བཞི་པ་ཕྱོགས་རེ་རེ་ལ་འདྲོམས་ཆོད་མ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་ལ་མར་མེས་
བཀང་སྟེ། དེ་དག་ལ་སྒྲོང་བུ་འཆོམས་པ་རེ་བསྐྱུན་པ་ལས་མེ་ལྷེ་ནམ་མཁའ་འགོག་པ་ལྟ་བུ་བྱུང་།
རྩི་ཁོག་མ་ཆེན་པོ་མར་མེས་བཀང་བ་ལ་སྒྲོང་བུ་མེ་ཆེན་པོའི་ལག་པའི་སྒྲོམ་ཕྱ་དང་། འཕང་མདའི་
ཆོད་ལྷག་ཅམ་ལ་འབར་བའི་མར་མེའི་ཕྱང་བས་ཕྱི་སྒྲོར་གྱི་ཕྱི་རིམ་འཁོར་བར་བྱས་སོ། །

ལྷག་པར་ཆོས་བརྒྱད་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་སྐུ་ཡོངས་རྩོགས་ལ་གསེར་ཆབ་འབུལ་བར་མཛད།
རྩོམ་ཕྱག་ནམ་གཉིས། ཐུབ་པ་གངས་ཅན་མཆོ་རྒྱལ་གྱིས་གཙོ་མཛད་རབ་བྱུང་སྐུ་ལ་སྐུའི་ནམ་ཅན་
གྱི་འབུར་སྐུ་ཐམས་ཅད་ལ་བླ་གོས་དང་། ལྷ་སྐུར། སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ་བཅུ་དུག་ཁྲོ་
པོའི་ནམ་ཅན་ལ་སོགས་པ་ལ་དར་བཟང་པོས་བརྒྱན། གཞན་ཡང་མདོ་མང་ལས་བྱུང་བ་བཞིན་གཙུག་
ལག་ཁང་ནམས་གྱི་དོག་དང་བུ་འདབས་ལ་སོགས་པའི་ཅེ་བུར་ཕན་ཚུན་ཐ་གྲུས་སྐྱེལ་བ་ཐམས་ཅད་
ལ་བ་དན་དང་རྩེ་ཡབ་དྲིལ་བུ་ལ་སོགས་པས་བར་མ་ཆད་པར་མཛེས་པར་བྱས། ལྷ་སའི་སྤྱིང་སྒྲོར་
ཆེ་མོའི་ཕྱི་རོལ་ན་ཤིང་སྒྲོང་ཆེན་པོ་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་ནམས་ལ་དར་གོས་ལས་བྱས་པའི་བ་དན་ཆེན་
པོ་འཛིགས་སུ་རུང་བ་ལ་ཕྱོགས་སྒྲོང་དང་། དེ་དག་གི་གཟུངས་སྤྲུགས་བ་དན་ཉིད་ལ་བྲིས་པ་བཅོ་
ལྔ། བཅོ་ལྔ་པོ་ཕྱོགས་སྒྲོང་བ་བཅོ་ལྔ་པོ་རང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལེགས་པར་བཅུ་གས་ནས་དགོང་རེ་བཞིན་
དེ་དག་ལ་ཕྱོགས་གདོར་གདོང་བ་སོགས་ལྷ་སྐུ་གཞི་བདག་དང་བཅས་པ་མཉེས་པར་མཛད་དེ་མི་དང་
མི་མིན་ཐམས་ཅད་ཆོས་སྐུ་བ་པའི་དཀར་ཕྱོགས་སུ་མདོན་པར་བསྐྱུར།

གཞན་ཡང་རྩེ་མོ་ཆེ། པོ་དུ་ལ། གྲུང་ཐང་བྱམས་ར་ཕྱི་མའི་ཀ་ཆོད་རྩི་ལྷར་ཡོད་པ་བཞིན་

མར་མེའི་ཕྱིང་བས་ཡོངས་སུ་བསྐྱོར། རྩ་མོ་ཆེ་དང་པོ་དྲུ་ལ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་ཕྱིང་མེའི་ཕྱི་ག་ཕྱན་ཚུན་
རང་རང་གི་གྲིབ་མ་ཉིན་མོ་བཞིན་ངེ་ལྟར་བར་ས་ལ་བབས་པས་ཉིན་མཆན་བྱད་མི་འབྱེད་པ་ལྟ་བུར་བྱུར།

དེ་ལྟར་ཉིན་རེ་བཞིན་ཡོན་ཆབ་བརྒྱ་ཕྱག་བཀལ་བ་གསར་བཤམས་ལ་ཁ་ཕྱེ་བྱི་བཟང་སྦྲང་
བའི་བྱ་བས་ཁ་ལེགས་པར་བསྐྱུར། གཞན་ཡང་སྟོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དང་གདུགས་དང་བྱི་བཟང་པོས་
ཕྱི་རོལ་ཀྱན་དུ་བྱུང།

མར་མེའི་ཀོང་བྱ་ཆེན་པོའི་གཡས་གཡོན་དུ་ས་སྟེགས་ཀྱི་ཁར་རྩ་མ་ཁལ་བརྒྱ་རེ་ལས་བཞེངས་
པའི་ཞལ་བས་མདའ་ཆད་ལྟག་ཅམ་ལ་མར་ཆོན་སྒྲ་ལྟས་རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་པོ་ཆེ་སྒྲ་བདུན་གྱིས་སྤྲས་ཏེ་
མཆོད་བཟོ་སྐར་རྒྱན་སོགས་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་དཔག་མེད་ཉིན་རེ་བཞིན་འབྲལ་བར་མཛད། ཞལ་
བས་སྟོང་པ་རྣམས་ཉིན་རེ་བཞིན་བདག་གིར་བྱེད་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་འཕྲོང་པ་རྣམས་ལ་སྟོས་མེད་དུ་
སྦྱིན་གཏོང་མཛད།

གཞན་ཡང་རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་རང་གིས་བྱེ་རེའི་མས་འཕྲང་ནས་གཏེར་ནས་བཞེས་པའི་དངུལ་
དམ་ཏྲ་མགོ་མ་ལ་སོགས་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིད་རིན་ཆེན་སྒྲ་བདུན། བྱིས་ཏྲགས་བརྒྱད། རྩས་བརྒྱད་
སོགས་ལྟ་མེའི་འདོད་ཡོན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་ལེགས་པར་བཤམས་སོ། །

ཆ་༥ ཀོང་དུ་བཤད་པའི་ཕྱིའི་མཆོད་སྦྱིན་དེ་དག་ཀྱང་ཐ་མལ་བའི་སྤང་ཚུལ་ཅམ་གྱི་མཆོད་
སྦྱིན་རང་འགའ་བ་མིན་པར། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཀྱིས་མཆོད་ཡུལ། མཆོད་རྩས། མཆོད་
མཁན་རྣམས་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པའི་ངང་ནས་བདེ་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྲགས་
ཕྱག་རྒྱས་མཆོད་པ་ཐམས་ཅད་ལྟན་སྦྱེས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མདོ་རྒྱད་
ལས་བྱུང་བ་བཞིན་ཆོ་ག་རྣམ་པར་དག་པས་མཆོད་དེ། སྤྲགས་བཅུའི་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས། ཡི་དམ་
དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྦྱོང་སྤང་མ་ཡུལ་ལྟ་གཞི་བདག་དང་བཅས་པ་མཉེས་ཤིང་ཆོམས་པར་མཛད་
དེ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་མཆོད་སྦྱིན་ལེགས་པར་བཤམས་སོ། །

ཇ་༥ སྐབས་དེར་སྟོན་ལམ་དངོས་གཞི་ཆོགས་ཏེ་ཞལ་འདོན་གསུངས་ཆོ། ལྷུང་བཤགས་
ཀྱི་ལྟ་སོ་ལྟ། སྦྱན་བཟུང་བདེ་གཤེགས་བདུན། དུམས་པ། ཆོ་དཔག་མེད། གདུགས་དཀར། དབྱངས་
ཅན་མ། བྱུང་ཆེན་བརྒྱད་རུ་སོགས་རྣམ་དབྱིངས་ནས་གཟིགས་སྤང་རྒྱན་མར་བྱུང་། མཁན་ཆེན་
ཕྱག་དོར་བའི་གཟིགས་སྤང་ལ། རྗེ་བཙུང་ཁ་པའི་དབུའི་སྟེང་ན་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་དང་། མཐའ་

སྒོར་དུ་དཀར་ཕྱོགས་སྒྲིང་པའི་སྤང་མ་ནམས་ཀྱིས་མེལ་ཆེ་མཛད་ཅིང་བཞུགས་པ་ཡང་ཡང་གཟིགས།

༩༥ དེ་འདྲའི་སྐབས་ཤིག་ན། ཉམས་སྤང་བཟང་པོ་ཡོད་པའི་ཕྱགས་དམ་ཞིག་གི་མནལ་
ལམ་དུ་བྱད་མེད་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གིས་ལག་པ་གཉིས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འབྱུང་འདུག་པས།
ཅི་བྱེད་བྱས་པས་མེའི་གནོད་པ་སྤང་བ་ཡིན་ཟེར། དེའི་ཕྱི་རྒྱབ་ཀོང་བྱ་ཆེན་པོའི་མར་ཁུ་ཕལ་ཆེར་
རྫོགས་ནས་མར་གསར་པ་མ་སྤུགས་པའི་སྐབས་ཤིག་ན་ཀོང་བྱའི་ནང་གི་རས་རྟོག་ནམས་དང་མར་
ཁུ་ལྟག་མ་ནམས་ལ་མེ་ཕྱགས་ཆེ་འབར་ཏེ་ཤིན་དུ་ཆེ་བའི་མེ་ལུང་ཆེན་པོ་ཞིག་དུ་གྱུར། ཁྱོང་ཁྱེར་
གྱི་སྒྲེ་བོ་ཡོངས་ལ་འཛིགས་སྤང་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ན། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་རང་གིས་དེ་མ་ཁད་གཟིམ་ཆུང་
དུ་ཕྱགས་དམ་ལ་བཞུགས་པས། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་མེའི་གནོད་པ་རང་ཞིར་གྱུར། ཡང་
སྐབས་དེར་ལྷ་སའི་ཉེ་འཁོར་གྱི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ནས་སྒྲེ་བོ་གངས་མེད་ནམ་མཁར་རང་བྱུང་དུ་འགོ་
བརྟུ་བྱའི་གཟིགས་ལམ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ཅི་ཡིན་བྱས་པས། འདི་ནམས་རྩོམ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པས་
ཆངས་པའི་འཛིག་རྟེན་དུ་འགོ་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་སོགས་ངོ་མཆར་བའི་ལྷ་ས་མང་དུ་བྱུང་བ་ལགས་སོ།།

༩༦ ཀོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོ་འཕུལ་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མོ་དེའི་རིང་ལ་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུ་
ཐུའི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་སྒྲིན་བདག་མི་འདྲ་བ་དང་། དེ་དག་གི་བསྟེན་བཀྱར་ཟང་ཟིང་གི་མཆོད་
སྒྲིན་རི་ལྟར་སྒྲིས་ཚུལ་སྒྲིན་སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་ཀྱི་མཛད་པའི་བྱུང་བ་དང་སྐར་ཏེ་ཅུང་ཟད་
བཀོད་ན།

༡༥ དེ་ཡང་སྒྲིན་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲོང་ཁྱེར་ཆེན་པོ་མཉན་ཡོད་ན། དུས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པ་ཆོ་འཕུལ་སྒྲིན་བའི་ཆོས་གཅིག་གི་དུས་སུ་སྒྲིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐེག་ཆེན་ལ་
བཞུགས་པའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ། བཙུམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་
དུས་ཆེན་མཛད་པ་བཞིན། གནས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ས་ཡི་ཐིག་ལེ་ཆོས་
འཁོར་དཔལ་གྱི་ལྷ་སར། དུས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། སྒྲིན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༥༩ གྱི་ལོ་
(༡༧༡༧) རབ་བྱུང་ ༥ ས་གྲང་ལོ་བོད་ཟླ་ ༡ ཆོས་གཅིག་ཉིན། སྒྲིན་བདག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་
པ་འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཉིད་ཀྱིས་དབུས་སྒྲོ་བའི་འཁོར་དང་བཅས་པས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ། མཆོད་
འབུལ་མཐའ་གྲས་པ་མཛད་པར་མ་ཟད། དེའི་ཉིན་སྐབས་བརྒྱད་བརྟན་པའི་འཇུག་ངོགས་གདན་ས་ཆེན་
པོ་དཔལ་ལག་མོ་གྲུབ་པའི་འབྲི་གྲང་སྐར་མངའ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་མཆོད་འབུལ་བྱ་ཆེར་མཛད་དོ།།

༡༥ ཡང་སྒྲིན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་གཉིས་ཉིན་ཡངས་པའི་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཨུ་ཏ་
ཡ་ནས་སྒྲིན་བདག་མཛད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་སྤྱི་ཆོག་མཛད་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་།
གོང་ཟླའི་ཆོས་གཉིས་ཉིན། འབྲི་གྲུང་རྫོང་མི་དབང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད།
རྗེ་ཟླ་མ་འཁོར་དང་བཅས་པས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༡༦ ཡང་སྒྲིན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ལྷན་ཅིས་སྒྲིན་བདག་ཁུས་ཏེ།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་ཚུ་ས་ལ་འཕོ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་རྫིང་བྱུར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་
པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་གསུམ་ཉིན་རྒྱལ་བུ་ལྷན་གྱུར་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱི་མཆེད་
ཡུམ་སྤས་ཀྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད། རྗེ་ཟླ་མ་ཟླ་སྟོབ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༡༧ ཡང་སྒྲིན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཞི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ཨིན་རྒྱ་ཤར་མས་སྒྲིན་བདག་མཛད།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་སྤྱི་ཆོག་མཛད་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་
བཞི་ཉིན་བྲག་དཀར་ནང་སོས་སྒྲིན་བདག་ཁུས་ཏེ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༡༨ ཡང་སྒྲིན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་ལྔའི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ཆངས་བྱིན་གྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད།
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཞལ་གྱི་སྟོན་སྤྲུང་གསལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྷ་བུའི་འོད་ཟེར་བཀྱི་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉིན་སྤང་བས་བྱུང་པར་མཛད་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་
ལྔའི་ཉིན་དཔོན་མཛེས་པ་ཡབ་སྤས་ཀྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༡༩ ཡང་སྒྲིན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་དྲུག་ཉིན་འཕགས་པ་ལི་ཅ་བྱི་ནམས་ཀྱི་སྒྲིན་བདག་
མཛད་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་འཁོར་ནང་ཕན་ཚུན་གཅིག་གི་བསམ་པ་གཅིག་གིས་མཁྱེན་པར་མཛད་
པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་དྲུག་ཉིན་རྫོང་པོ་ས་ལ་ཡབ་
སྤས་ནས་སྒྲིན་བདག་ཁུས་ཏེ། ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་བྱུང་པར་ཅན་མཛད་དོ། །

༢༠ ཡང་སྒྲིན་འཕགས་ཡུལ་དུ་གྲུའི་རིགས་ནམས་ཀྱིས་སྒྲིན་བདག་མཛད་དེ། སྟོན་
པས་འཁོར་ནམས་འཁོར་ལོས་བསྐྱུར་བའི་རྒྱལ་པོར་གྱུར་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་མཛད་པ་བཞིན། འདིར་
ཡང་གོང་ཟླའི་ཆོས་བདུན་ཉིན་བྱིས་ཆུ་དཔོན་སྒྲིན་བདག་ཁུས་ཏེ། ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༢༡ ཡང་སྒྲིན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཉིན་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་སྒྲིན་བདག་
མཛད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་སང་གའི་བྲི་ལ་བཞུགས་པ་དང་། ལྷའི་དབང་པོ་ཆངས་པ་དང་བརྒྱ་

ཁྱིན་གཉིས་ཀྱིས་གཡས་གཡོན་ནས་མཆོད་པ་བྱས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ཕྱག་གིས་སེང་གེའི་བྲི་
ལ་བསྟན་པས། སེང་གེའི་བྲི་ལས་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་སྐད་སྒྲ་ལྟ་བུའི་སྐད་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེ་མ་
ཐག་སྟེན་པོ་ལྟ་བུར་ནས་ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་
བརྒྱད་ཉིན་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ཡབ་ཡུམ་གྱིས་སྟེན་བདག་མཛད་དེ། འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་
ཡབ་སྤུས་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༩༥ སྟོན་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཆངས་པའི་རྒྱལ་པོས་སྟེན་བདག་མཛད་དེ། ཆོ་འཕུལ་
ཟླ་བའི་ཆོས་དགུ་ཉིན་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཆངས་པའི་ལྟ་ལ་ཕྱག་གི་བར་ཤིན་དུ་མཐོ་བ་སྤྱུལ་པ་
སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་དགུ་ཉིན་ཆོ་
འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་བྱུང་པར་ཅན་མཛད་དོ། །

༩༦ ཡང་སྟོན་ཆོ་འཕུལ་གྱི་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་ཆོས་སྦྱང་བའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞིས་
སྟེན་བདག་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ས་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞི་ནས་སྟོད་ཅེའི་བར་ཡོངས་
སུ་གང་བ་དང་། འོད་ཟེར་ཆེན་པོས་ཀྱན་དུ་བྱུང་པའི་ཆོ་འཕུལ་མཛད་དོ། །
འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་ཡོན་བདག་བསོད་ནམས་འཕེལ་གྱིས་སྟེན་བདག་མཛད་
དེ། ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༩༧ ཡང་སྟོན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་བྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྟེན་
གྱིས་སྟེན་བདག་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུ་མི་སྤང་བར་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་བཀྲེ་སྟེ་ཆོས་
འཁོར་སྐོར་བའི་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་ཉིན་གཉིས་
དགེ་འདུན་འཕེལ་གྱིས་སྟེན་བདག་མཛད་དེ་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༩༨ ཡང་སྟོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་སྟེན་བྱིམ་བདག་ཅི་ཏས་
སྟེན་བདག་ཁུས་ཏེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་གསེར་གྱི་མདོག་ལྟ་བུའི་
འོད་ཟེར་བཀྲེ་བ་སོགས་ཆོ་འཕུལ་སྒྲ་ཆོགས་བསྟན་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་པོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་
བཅུ་གཉིས་ཉིན་སྦྱོར་མོ་ལུང་པས་སྟེན་བདག་ཁུས་ཏེ། ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་དོ། །

༩༩ ཡང་སྟོན་ཆོ་འཕུལ་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཉིན་རྒྱལ་པོ་ཤུན་ཅིས་སྟེན་བདག་མཛད་
དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་ལྟ་བུ་ནས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོ་གཉིས་ཤིག་སྤྱུལ་ཏེ་སྐུ་ལས་འདོམས་བདུན་

ཅམ་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་པ་བཞིན། འདིར་ཡང་ཐོད་ཆེད་པོའི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་
ཉིན་ཏེ་ཏོར་པ་རྣམས་ནས་སྦྱོན་བདག་ཁྱས་ཏེ་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་བསྐྱབས་སོ།།

༡༤༽ ཡང་སྡོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་རྒྱལ་པོ་ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་སྦྱོན་བདག་ཁྱས་ཏེ། ཡུ་ཏུ་ཡ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་དང་། མེ་ཏོག་དེ་རྣམས་རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ན་སྡོང་ཉིས་བརྒྱ་
ལྷ་བཅུས་སྡོང་གསུམ་གྱི་སྡོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་ཉིན་ཁྱད་པར་མཛད་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་བསྟན་
པ་བཞིན། ཐོད་ཆེད་པོའི་ཆོས་བཅུ་བཞིའི་ཉིན་བུ་ཆལ་བ་དང་། ལམ་སྡེ་དོ་རྩེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་
ནས་སྦྱོན་བདག་མཛད་དེ་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་བསྐྱབས་སོ།།

༡༥༽ ཡང་སྡོན་འཕགས་ཡུལ་དུ་ཆོ་འཕུལ་ཆེ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་རྒྱལ་པོ་གཟུགས་
ཅན་སྡོང་པོས་སྦྱོན་བདག་མཛད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་བསྩལ་པ། རྒྱལ་
པོ་ཞལ་བས་ཀྱི་སྡོད་སྡོར་ཅིག་ཅིས་བཀའ་བསྩལ་པ་དང་། ཞལ་བས་ཀྱི་སྡོད་སྡོར་བས། སྡོད་ཀྱན་
ཞལ་བས་རོ་བརྒྱ་ལྡན་པ་སྡོ་ཆོགས་ཀྱིས་གང་སྟེ། དེ་དག་བཅོས་པས་ལུས་སེམས་ལ་དགའ་བདེ་ཁྱད་
འཕགས་དངས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆོ་འཕུལ་སྡོ་ཆོགས་བསྟན་པ་བཞིན།

ཐོད་གངས་ཅན་གྱི་སྡོངས་སུ་ཡང་(༡༤༡༩)རབ་བྱུང་ ༥ ས་སྤང་ཆེ་བ་དང་པོའི་ཆོས་
བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དད་ལྡན་ཁག་མང་རྣམས་སྤྱོད་གས་གཅིག་དུ་བསྡོམས་པས་སྦྱོན་བདག་ཁྱས་ཏེ། རྩེ་བླ་
མ་འཁོར་བཅས་དང་སེར་སྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་མགོན་གཅིག་ནས་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ཁྱད་པར་ཅན་
བསྐྱབས་ཏེ་སྡོན་པ་ཐུགས་རྩེ་ཅན་གྱི་བཀའ་དྲིན་རྩེ་ས་སུ་དྲན་པར་མཛད་དོ། །

ཐ༽ དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་མཛད་སྐབས་བསྟེན་བཀྱར་ཤིན་
དུ་མང་སྐབས་ཁག་བཅོ་ལྔའི་རིང་ཉིན་ལྟར་དགེ་འདུན་བརྒྱད་སྡོང་ཅམ་ལ་མང་ང་ཉིན་འབྲིངས་དང་།
སྡོ་རྩོ་བཞེས་ཐུག་ཐེངས་གཉིས་རེ། ཆ་གྲོ་དང་བཅས་པ་ཆགས་མེད་བྱུང་ཞིང་། སྡོ་རྩོ་ཆོགས་སུ་
དགེ་འདུན་འདུས་པའི་ཆེ། བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ནས་དགེ་འདུན་སྡོང་ལྷག་ཅམ་ཆ་གྲོ་
མི་བཞེས་པར་ལྷ་ས་སྤིང་སྡོར་ཆེན་མོར་ཤེབས། སྐབས་དེར་སྡེ་པོ་མི་ནག་པའི་ཆོགས་ཀྱང་བྲི་ཕྱག་
འགའ་ཤས་འདུས། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོ་འཕུལ་སྡོན་ལམ་ཆེན་མོའི་དུས་ཆེན་འཇུགས་པར་མཛད་དེ། རྒྱལ་
བསྟན་ནམ་གནས་པར་རྒྱན་མི་ཆད་པའི་མཆོད་སྦྱོར་རྒྱ་ཆེ་འབྱུལ་བའི་ཐུག་སྟོན་བཟང་པོ་དང་། ལུས་
ཅན་རྣམས་རྣམ་འདྲན་ལྷ་པ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་ཤར་བའི་ཆེ་འདུས་པ་དང་པོའི་འཁོར་དུ་སྡེ་བའི་

ནིན་འབྲེལ་དུ་སློན་ལམ་གྲོལ་པའི་ནིན་བྱམས་པའི་སྐྱུ་བརྒྱན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་དུ་གདན་
དངས་འདོད་ཡོན་སྣ་ལྔའི་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེར་བཤམས། དེ་དང་སྐབས་གཅིག་ན་རྒྱ་གསལ་མི་རྒྱ་གསལ།
དོ་འགྲོགས་སོགས་བཀྲ་ཤིས་པའི་ལེགས་ཆོགས་མཐའ་ཡས་པ་བསྐྱབས་ཏེ་ཆོ་འཕུལ་སློན་ལམ་ཆེན་
མོའི་མཇུག་སྒོ་གྲུབ་པའི་སློལ་བཟང་རྒྱ་ཆེར་བཙུགས་པ་ལགས་སོ། །

བྱམས་པ་གདན་འདྲེན་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུངས་ནི། དེ་ཕྱི་ལོག་
ནས་དོན་ཆོན་(༥༡༦) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

(༥༦)

༥ ཇེས་སུ་(༡༧༥༧) བར་ཆོ་འཕུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ཇི་ལྟར་ཆོགས་པའི་ཚུལ།

༡༥ ཇེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྷ་ས་ཆོ་འཕུལ་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་སློལ་བཏོད་པ་ནས་
(༡༧༥༧) རབ་བྱུང་བཙུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོའི་བར་ཇི་ལྟར་ཆོགས་པའི་ཚུལ་ཅུང་ཟད་བཀོད་ན།

༡༦ ལྷ་ས་ཇེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སློལ་བཏོད་སྐབས་ཞག་བཙོ་ལྷ་ཡིན་རུང་ཕྱིས་སུ་རིམ་
པས་རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྱེད་རེའི་དགོངས་ཇོགས་ལ་དམིགས་ནས་ཞག་རེ་འཕར་ཏེ་སློན་ལམ་ཞག་ནི་བྱ་རྩ་
གཅིག་ཆོགས་ནས་གྲོལ།

༡༧ ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆོགས་པའི་དུས་ཀྱང་ལྷ་ས་སློལ་བཏོད་སྐབས་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་
ལྷ་བར་ཡིན་འདུག་ཀྱང་ལྷ་མོའི་ལོ་མཇུག་གི་དགུ་གཏོར་དང་། གཞན་ཡང་ལོ་གསར་སོགས་འདོམས་
པས་ནིན་གཉིས་གསུམ་རེ་ཕྱིར་རྒྱར་ཏེ་ཆོས་བཞི་ལྷ་ནས་ཆོས་ཉེར་ལྔའི་བར་ཚུགས།

༡༨ ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་གང་དུ་ཆོགས་པའི་ས་གནས་ནི། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་
གི་སྒྲིང་མོད་བར་གསུམ་ཤིང་ར་སྒྲིང་མོད་བར་གསུམ། ཆེ་རུ་སྒྲིང་པ། རྒྱུད་སྒྲིང་གྲ་ཆང་། ར་
མོ་ཆེ། འོ་སྒྲིང་སྐྱུག་སྐྱུགས་ཁང་དང་བཅས་པ།

༡༩ ལྷ་ས་སློན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆོགས་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་འདུས་སྡེ་ནི། གདན་ས་ཆེན་
པོ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ། རྒྱུད་གྲ་སྒྲིང་སྒྲིང་། ཆེ་རུ་ཞེ་སྡེ། གོང་དཀར་ཆོས་སྡེ། ལྷ་སའི་ནི་
འདབས་སུ་འཁོད་པའི་དགོན་ཁག་དྲུག་སོགས། ཆོགས་དངོས་གཞི་ཆོགས་སྐབས་གསུང་ཆོས་ར་

པའི་དོ་བཅལ་སྟེང་དུ་གསེར་བྱིས་པ་དང་། སྤང་པོའི་རིགས་ནམས་འདུས་ཏེ་གཞུང་སྟེར་གྱི་སྒྱུན་
བདག་ཁག་ནས་སྒྱུན་གཏོང་ཡངས་པ་མཛད་སྟེ། ཉིན་གུང་སྐམས་ཆོགས་ཤུལ་དུ་སྒྲིག་རིའི་སྒྲན་
པས་གསུང་རའི་སྟེང་སྒྲན་སྒྱུན་མཛད་སྟེ།

༥༥ སྤྱི་ཕྱིར་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆོགས་མཁན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་སྟེ་ལ་འགྱུར་སྟོན་
རི་ལྷར་བྱུང་བ་ནི། རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྟེ་ལ་བཏོད་པ་ནས་མི་རིང་བར་
གདན་ས་ནམ་གསུམ་དང་ཆར་གཏོགས་དགོན་ཁག་བཅས་ནས་ཆོ་འཕུལ་དུ་ས་ཆེན་ཚུགས། དེ་ནས་
བཟུང་སྒྱུ་ལོ་(༡༩༧༥)རབ་བྱུང་ ༡ པའི་མེ་སྒྲུལ་བར་གོང་གསལ་ལྷ་ར་ཆགས་ཡིན་མུས། (༡༩༧༦)
རབ་བྱུང་ ༡ པའི་ས་རྟ་ལོ་རིན་སྤྲུངས་རྒྱལ་པོའི་གཡོ་འཕུལ་གྱིས་གདན་གསུམ་སོགས་སྟོན་ལམ་
ཐེབས་རྒྱར་འགྱུར་སྟོན་བྱུང་། དེ་ནས་བཟུང་སྒྱུ་ལོ་(༡༩༧༦)རབ་བྱུང་ ༧ པའི་མེ་བྱི་བར་ལོ་
ངོ་བཅུ་དགུ་ཙམ་གདན་གསུམ་སོགས་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཐེབས་རྒྱའི་གོ་སྐབས་མ་ཐོབ། རབ་
བྱུང་ ༧ པའི་མེ་སྤང་ལོ་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཐེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་བྱིར་ཐེབས།
ལོ་དེར་ཉིད་ཀྱི་ཞུ་བརྒྱད་ལ་བརྟེན་མེ་སྤང་ནས་བཟུང་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཆོགས་མཁན་དགེ་འདུན་
སྤར་རྒྱན་བཞིན་འདུས་པ་བྱུང་སྟེ། སྒྱུ་ལོ་(༡༩༧༧) བར་ཆོ་འཕུལ་གྱི་དུས་ཆེན་བསྟན་པའི་མིག་
རྒྱན་དུ་ཕན་པར་མཛད།

༥༦ སྟོན་ལམ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙམ་གཅིག་རིང་ཆོས་བྱིས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དང་། གཞན་ཡང་ལས་
སྟེའི་ནམ་གངས་ནི། སྤར་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེར་བཀའ་བསྐྱོས་མཛད་
པ་བཞིན་གདན་ས་འབྲས་སྤྲུངས་པ་ཁོ་ནས་བྱགས་འགན་བསྐྱེད།

ཁ༧ སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ལས་སྟེ་དང་དེ་དག་གི་ཆར་གཏོགས་ནི། ཞལ་ངོ་གཉིས།
ཆབ་དམ་པ་གཉིས། ཞང་པོ་བཤེས་གཉིས། དགེ་གཡོག་བཅུ་དགུ། ཆོགས་ཆེན་དབུ་མཛད། ཞལ་
ངོའི་ནང་ཆབ་དང་ཆོགས་ཆེན་ཇ་མ་གཉིས། བཀྲས་ཁང་སྟེ་པ། གཞུང་གི་སྤྱི་ཆབ་གཟིམ་འགག་
པ་གཅིག །གཞན་ཡང་ཐབ་གཡོག་མེ་གཏོང་བ། རྒྱ་ལེན་པ། ནམ་ཆོད་པ། ཇ་འདེད་པ་བརྒྱད།
ཤིང་རྒྱགས་པ། ཆོགས་སྟོ་སོ་སོའི་སྟོ་སྤྲུང་བ། ཇ་ཞུ་བ་ཨོ་ལོ་བཅས། ཞང་པོ་བཤེས་གཉིས་དང་
དགེ་གཡོག་བཅུ་དགུ་ནི་ཞལ་ངོ་གཉིས་ནས་བསྐྱོ་བཞག་བྱེད། དེ་མིན་ལས་སྟེ་བསྐྱོ་བཞག་བྱ་ཚུལ་
ཞིབ་པ་ནི། གོང་དུ་དོན་ཆན་(༣༡) སྐབས་ཞིབ་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། འབྲས་སྤྲུངས་ཆོགས་ཆེན་

ཞལ་ངོ་གཉིས་ནི། ལྷ་ས་སློན་ལམ་སྐབས་ལྷ་སའི་སྤྱིང་གི་ནང་འདུས་པའི་སྐུ་སེར་མི་དམངས་བཅས་
ལ་བསྐོས་འདོམས་བཤད་ཆོག་པའི་ཆོས་བྲིམས་ཀྱི་བྱེད་པོ་དངོས་ཡིན། རྒྱུན་དུ་ལྷ་སར་སྤང་ཅེ་
ཤར་མི་དཔོན་སྐུ་སེར་གཉིས་ཡོད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བྲིམས་གཙོད་ཆང་མ་བྱེད། སློན་ལམ་ཞག་
ནི་བྱ་ཅ་གཅིག་རིང་སྤང་ཤར་གྱི་བྲིམས་རྒྱགས་ས་ལ་ཕབ་ནས་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ནས་བྲིམས་
ཅིས་ལེན་བྱེད། དེ་རྗེས་སློན་ལམ་གྱོལ་བའི་ཆོས་ནེར་ལྗེའི་ནིན་ཞལ་ངོ་གཉིས་ཀྱིས་བྲིམས་རྒྱགས་
ས་ལ་ཕབ་ཆེ་སྤང་ཤར་མི་དཔོན་གཉིས་ནས་བྲིམས་ཅིས་ལེན་བྱས་ཏེ་སྤར་རྒྱུན་བཞིན།

༣༥ ཆབ་དམ་པ་གཉིས་ནི། སློན་ལམ་སྐམས་ཆོགས་དང་གསུང་ཆོས་ར། དམ་བཅའ་
ཆེན་མོ་བཅས་ཀྱི་བྱལ་དུ་ལྷ་སའི་སྤྱིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སློར་ཡངས་དང་གཞན་ཡང་སྤྱིང་གི་ཕྱི་ནང་
བར་གསུམ་གད་དར་བྱ་རྒྱ་སོགས་ལ་དོ་དམ་ནན་ཏན་མཛད་དགོས། སྐབས་སྐབས་སུ་ཞལ་ངོ་གཉིས་
ཀྱི་ངོ་ཆབ་བྱ་དགོས་པ་ཡང་ཡོད།

༣༦ ཞང་པོ་བཤེས་གཉིན་གྱི་ལས་འགན་ནི། ཆོགས་སྤྱིའི་བབས་བལྟས། གསོལ་ཇ་
བཞེས་ཐུག་ཆ་ཁོལ་ཐོན་གསུམ། ལྷག་པར་དགེ་གཡོག་བརྒྱ་དགུ་ལ་སློན་ལམ་ཞག་ནི་བྱ་ཅ་གཅིག་
རིང་རང་བྲུངས་ཀྱི་གཡལ་སོ་སོར་དགེ་འདུན་གྱི་བསྐྱེགས་བྲིམས་སྤང་བཅིས། ཆོགས་ཆོས་འགྲོ་སྤངས་
ལ་དོ་དམ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བསྐོས་འདོམས་ནན་ཏན་བྱེད།

༣༧ ཇ་འདེད་པ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་དེ་དག་ནི་བདེ་ཡངས་གྲ་ཆང་བྲུངས་ནས་ཕེབས། དེ་
དག་གིས་གསོལ་ཇ་དང་བཞེས་ཐུག་གཏོང་སྐབས་གཡལ་སོ་སོའི་ནང་གསོལ་ཇ་ཞུ་སྤངས། གསོལ་
ཇ་ཁེབས་ཡོད་མེད། རུད་ཐོས་སུ་མ་སོང་བའི་བལྟ་རྟོགས་ལེགས་པར་བསྐྱེད། སློན་ལམ་སྐབས་
གསོལ་ཇ་ཞུ་མཁན་ནི། བྲིམ་པ་གསུག་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཕལ་ཆེ་བ་རྫོང་གཞིས་སོ་སོའི་འོག་ནས་
དང་། རྩེ་མོ་ཞུ་དང་རྩེ་མོ་ཐོན་ཕྱོགས་ནས་ཇ་ཞུ་བ་ཁྱོན་ཆེ་ཡོང་སྟེ། རྩེ་མོ་ཐོན་ནི་ཐོན་མི་སམ་
རྩོ་ཁྲའི་འབྲུངས་ཡུལ་ཀྱང་ཡིན།

ག༣ འབྲས་སྤྲུངས་མཁན་པོ་བྲི་པ་ནི། རྒྱུན་དུ་གསོ་སྦྱོང་གི་མདོ་གསུང་རྒྱས་མཆོན། ཆོས་
བྲིམས་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་མཛད་སྒྲའི་ཐུགས་འགན་ལེགས་པར་བསྐྱེད། ལྷག་པར་ཆོ་འཕུལ་སློན་
ལམ་ཆེན་མོའི་གཡལ་དབུར་ཕེབས་ཏེ། བསྐྱོ་བ་དང་། གསུང་ཆོས་རར་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་ག།
སྐྱེ་བོ་སོ་ཐེག་སོགས་ཀྱི་རྒྱགས་བཤད་མཛད། སྤྱིར་འབྲས་སྤྲུངས་བྲི་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་ཆོ་འཕུལ་

སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་ཕེབས་ནས་བསྟོ་བ་གསུང་ཆོས་གནང་། སྤར་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་
 རྗེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྷན་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་དགོངས་པ་
 འདེམ་ཁའི་བར་ཕེབས། དཀར་ཆེན་བསོད་ནམས་གཤམ་པས་ཀྱང་འབྲས་སྤྲུངས་བྲི་པ་མཛད་སྐབས་
 སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་ཕེབས། དེ་རྗེས་པན་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ཡང་འབྲས་
 སྤྲུངས་བྲི་པ་མཛད་སྐབས་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་ཕེབས་ཏེ་གསུང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཀའ་
 བསྩལ། དུས་ཕྱིས་དགའ་ལྷན་བྲི་བློག་ཏེ་ར་གསུམ་པ་ནས་བཟུང་དགའ་ལྷན་བྲི་པ་རིམ་བྱོན་གྱིས་
 ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲལ་དབྱར་ཆེབས་བསྟུར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བཅས།

ང) ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་ཉིན་རེ་ཆོག་གས་ཀྱི་སྤྱི་ཕྱི་ལོ་ལོ་རིམ་ནི། སྤར་
 རྗེ་ཆོད་བཞི་པ་ཙམ་ལ་ཞོགས་ཆོག་གས་དང་། དེ་ནས་ཉིན་གཤམ་ཙམ་ལ་ཞོགས་ཆོག་གས་གྲོལ། དེ་
 ཕྱི་ལ་གསུང་ཆོས་ར་བར་ཆད་མ་ནམ་འགྲེལ་གྱི་དམ་བཅའ་ཚུགས། དེ་རྗེས་དགའ་ལྷན་བྲི་རིན་པོ་
 ཆེ་ཕེབས་ཏེ་བཀའ་གདམས་གཞུང་དུ་གསོགས་ཀྱི་བཤད་པ་གནང་སྟེ་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་མཆོམས་སྟུར་
 ཏེ་གསུང་ར་གྲོལ། དེ་ཕྱི་ལ་གྲུང་ཆོག་ཆོག་གས། གྲུང་ཆོག་གྲོལ་ཕྱི་ལ་ཁྱམས་རའི་ནང་དབྱ་ཕར་དམ་
 བཅའ་ཚུགས། དམ་བཅའ་གྲུབ་ཕྱི་ལ་སྐམ་ཆོག་གས་ཆོག་གས་དེ་རྗེས་དགོང་ཇ་གྲོལ་ཕྱི་ལ་ཁྱམས་རའི་ནང་
 མཛོད་འདུལ་དམ་བཅའ་ཆེན་མོ་ཚུགས། སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་
 དམ་བཅའ་འཛོག་ཚུལ་དང་། དམ་བཅའ་ལེགས་ཆད་ཀྱི་ཨང་གྲངས་བསྟུལ་ཚུལ་སོགས་ནི། གོང་
 དུ་དོན་ཆོན་(༡༩) སྐབས་སུ་ཞིབ་དུ་བཤད་ཟིན་ལ། སྤར་རྗེ་ཞོགས་ཆོག་གས་སུ་གསོལ་ཇ་ཐེངས་གཉིས།
 བཞེས་ཐུག་ཐེངས་གཅིག་ཉིན་གྲུང་གསོལ་ཇ་ཐེངས་གཉིས་དང་བཞེས་ཐུག་ཐེངས་གཅིག་དགོང་ཆོག་གས་
 སུ་གསོལ་ཇ་ཐེངས་གསུམ་བཅས་འབུལ་སྟོལ།

ཅ) བསྟོན་བཀྱར་ལུ་བ་པོའི་སྟོན་བདག་ནི། སྤར་ལྷ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྟོལ་གཏོད་
 སྐབས་རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཉིད་ཀྱིས་དབྱས་པས། ཆོས་གཅིག་ནས་བཙོ་ལའི་བར་སྟོན་བདག་སོ་སོའི་
 མཆོན་བཅས་གོང་དུ་བཛོད་ཟིན་ལ། དུས་ཕྱིས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་པ་རང་ནས་ཐུགས་འགན་བསྟུད་
 དེ་བསྟོན་བཀྱར་ནར་མར་ལུས། གཞན་ཡང་སྒྲེར་ཁག་གི་སྟོན་བདག་ཁག་ནས་ཀྱང་མང་ཇ་དང་།
 སྤར་འགྲེད་སོགས་ལོ་རེ་བཞིན་བཀོས་རྗེས་སུ་དམིགས་ཏེ་སྟོར་འཇགས་མཛད་པ་ནམས་སྒྲ་བྱང་སྟེང་
 གི་སྒྲ་ཐུག་ཁོངས་ནས་ཐུགས་འགན་བསྟུད་དེ་དུས་ཐོག་དུ་བསྟོན་བཀྱར་དང་སྟོར་འབུལ་ཆང་མ་ཆུད་

ཐོས་སུ་མ་སོང་བར་བདག་གིར་མཛད་སྟོན་ལ།

ཆ། ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རིང་དམིགས་གསལ་དུས་ཆེན་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ་ནི། སྟོན་ལམ་གྲུལ་འཛིན། དཔལ་ལྷའི་གཟབ་གསོལ། བཙུ་ལྷ་མཆོད་པ། སྟོན་ལམ་གཏོར་ཀྱག །བྱམས་པ་གདན་འདྲན་བཅས།

༡། དཔེར་ན་གྲུལ་འཛིན་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་ལ་ཡིན་ན། ཆོས་གསུམ་ཉིན་ཞལ་ངོ་གཉིས། ཆབ་དམ་པ་གཉིས། ཞང་པོ་བཤེས་གཉིས། དག་གཡོག་བཅུ་དགུ །གཞུང་བསྟེན་དགུ་ལྷའི་གཙོ་པོ་གནས་ཆུང་། བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་བཅས་ལྟན་དུ་འབྲས་སྤྲུངས་ནས་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་པོ་བྲང་པོ་དུ་ལར་གཡས་སྒྲོར་དང་འབྲེལ་ལྷ་སར་ཕེབས།

༢། དེ་ནས་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་སྤྱོད་ཉི་ཤར་ཙམ་ནས་གྲུ་དམངས་རྒྱམས་དགུ་བཙུ་མ་པ་ཐང་ལ་ཕེབས་པ་བཞིན་སྟོན་ལམ་དུ་ལ་བའི་སྟོན་སྒྲོལ་སར་ཕེབས་ཏེ་རང་ཁྱེད་ཁང་ཆེན་མི་ཆེན་དང་དེ་མིན་རྒྱམས་རང་ཁྱེད་ཀྱི་གནས་ཆང་སོ་སོར་གནས་པ།

གསུང་ཆོས་ར་བར་ཞལ་འདོན་ནི། ཐོག་མར་དམིགས་བརྩེ་མའི་བར་ན། དེ་ནས་ཤེར་སྟོང་ལན་གཅིག་མཐུ་ལ། ཟླ་བཅུ་དྲུག་། བདེ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བའི་བསྟོ་བ། བཀྲིས། ཇི་སྟོན་ཐུབ་མཆོག་མ། རྒྱམ་ཆོགས་སུ་ཐོག་མར་དམིགས་བརྩེ་མའི་བར་ན། ལེགས་བྲིས་མ། རྒྱལ་གསུམ་པ་དང་སྟོ་བཟང་ཀྱལ་ཀྱན་མ་རེས་མོས། ཐོག་མཐའ་མ་དང་། བྱམས་སྟོན་རེས་མོས། ཆོས་དབྱངས་དབྱ་མཛད་ནས་འབྲས་གསོལ་བསྟུ་ལ། མཐུ་ལ། ཐོས་པ་ཀྱུ་མཆོ་རྟ་ཆེན། དེང་ང་ནས་སི་བར་ན། ལྷུང་བཤགས། ཇིའི་གསང་བའི་རྒྱམ་ཐར། ཡོན་ཏན་གཞི་གྱུར་མ། བྲི་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བདེན་ཆོག་བཟོད། བདེ་སྟོན། བསྟོ་བ། བསྟན་འབར་མ་བཀྲ་ཤེས་ཆོགས་བཅད།

༣། གྲུལ་འཛིན་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། བྱམས་རའི་གདོང་གྲུལ་དག་བཤེས་ཀྱི་མཁས་གྲུལ་ལ་ཞང་པོ་བཤེས་གཉིས་ཁོ་ནས་གྲུལ་འཛིན་བྱེད། དེ་མིན་གྲུ་ས་གྲུ་ཆང་སོ་སོར་གྲུལ་ངེས་ཅན་ཁོ་ནར་ཡོད་པས། དེ་དག་ལ་རང་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་སྒྲེ་རྒྱམས་ཕེབས་ཏེ་སྟོན་ལམ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་རིང་མི་ངོ་རེ་རེ་ནས་གྲུལ་ངེས་ཅན་ངོས་འཛིན་བྱེད།

༤། གྲུལ་འཛིན་གྲུབ་ཐུལ་དགོང་ཇ་ཆོགས་ཏེ་ཞལ་ངོ་བསྟེན་པ་ནས་ཇ་གནང་ཞུས། ལུང་འདྲན་དང་འབྲེལ་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་སྟན་སྟོན་ཞུས། དེ་ནས་བཟུང་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོའི་ཞལ་གསལ་

བཞིན་ཆོགས་གཏམ་རིམ་པས་ལུལ།

༦༥ གལ་ཏེ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་སྟོན་ལམ་སྐབས་ཆིབས་སྒྱུར་ཡོད་ཆེ་གལ་འདྲིན་གྱི་སྤྱོད་པོ་ཏུ་ལ་ནས་ཆིབས་བསྐྱོད་དང་ལྟ་སར་སྟོན་ལམ་རིང་བཞུགས་ཞག་གིས་སྟོན་ལམ་མར་གྲོལ་ཉིན་སྒྲུར་ཡང་པོ་ཏུ་ལར་ཆིབས་སྒྱུར་མཛད། དམིགས་གསལ་གྱི་སྟེན་བདག་ཁག་དང་། དཔེར་ན་དེ་སྤྱོད་དཔོན་རྒྱ་མཚང་དང་ཆ་རོང་གསང་བ་མཆོག་ནས་ཡགོང་ས་མཆོག་སྟོན་ལམ་ཆོགས་ཕེབས་ཞུས། ཡང་རྒྱལ་སྤུལ་ལྟ་བུ་མཆོན་བཏགས་ཡིན་ཆེ་ཡགོང་ས་མཆོག་ཆོགས་ཕེབས་ཞུས་པ་ལམ་སྟོན་ལྟ་བུ་བྱེད་སྟོན། ཆིབས་སྒྱུར་ཆེ་མའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་དེ་ལྟ་ལོག་ནས་ཞིབ་ཏུ་འཆད་པར་འགྱུར་རོ།

༦༦ བཙུ་ལྟ་མཆོད་པ་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིན་མང་རྒྱ་ཆོགས་མཛད་དེ། སྐམ་ཆོགས་སྟོན་ཆོགས་དམ་བཅའ་གསོ་སྦྱང་དང་བཅས་པ་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། དགོང་ཕྱོད་ས་རིབ་ཅམ་ལ་ལྟ་སའི་བར་སྒྲོར་ནང་མཆོད་སྟེན་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས། བར་སྒྲོར་ས་ཐག་ནི་མལ་ལེ་བྱེད་ཅམ་གྱི་ཆོད་དང་། བར་སྒྲོར་མཐའ་སྒྲོར་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མར་ཆོན་སྤྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ཕལ་ཆེར་ཐོག་སོ་གསུམ་ཅམ་ལ་བཀྲིས་ཏེ་གསལ་བརྒྱད་དང་། རྒྱལ་སྤྱོད་སྤྲུལ་བཏུན་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུས་ཏེ། དེ་དང་མཉམ་དུ་མཆོད་སྟེན་སྤྲུལ་རྒྱ་ཆེར་བཞུགས། སྐབས་དེར་བར་སྒྲོར་མལ་ལེ་བྱེད་ཅམ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མེས་སྤྱོད་ཆང་མ་སྒྲོར་བ་དང་། རྒྱ་ཏུང་ལྟ་ཅིག་དམག་མའི་རུ་བསྐྱེགས། ཞལ་ངོ་དགོ་གཡོག་སོགས་ནས་གསལ་བྱེད་དཔལ་འབར་ཐོག་སྤྱོད་ཆང་བཞུང་བྱེད་པའི་དབུས་ནས་བཀའ་ཁག་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡབ་ཆང་། ཏུང་ཅིས་རྒྱུས་ཀྱིས་དབུས་པའི་གཞུང་ཞབས་ཆང་མ་མཆོད་སྟེན་དུ་ཕེབས། རྒྱལ་ཆབ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན། རྒྱལ་ཆབ་ཀྱང་མཆོད་གཟིགས་སུ་ཕེབས། དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་གཡའ་དྲངས་པ་ལ་ལྟ་ལོད་འཆར་ཞིང་། སྐར་ཆོགས་བཀྲ་ལ། ས་གཞིར་མཆོད་མའི་ལོད་སྤྲུང་འཆར་བའི་དབུས་སུ་སྤྱོད་པོ་ཆང་མ་དགའ་སྤྱོད་ངང་ནས་རང་གནས་སུ་བྱེར་ལོག། གཞུང་ནས་མཆོད་པ་ལེགས་ཉེས་བཏགས་དབུད་ཀྱིས་ལེགས་ཆད་རྒྱུ་པ་དུག་ཏུ་དབུད་དེ། མཆོད་པ་དེ་རྒྱུས་ཀྱི་འཕྲོས་ནས་རྒྱུད་སྤྱོད་གྲུ་ཆང་གི་མཆོད་པ་གནས་རྒྱུང་ཆོས་སྦྱང་གི་གསང་ཐག་འཐེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཨང་དང་པོ་ཐོབ་གྱི་ཡོད་ཆོད། ཞབས་རའི་གཡས་གཡོན་གྱི་གཞུང་གི་མཆོད་པ་རྒྱུས་ལ་དམིགས་བསལ་ཨང་དང་པོ་གོང་དུ་ལུད། བཙུ་ལྟ་མཆོད་པའི་དགོང་ཕྱོད་བྱེད་པ་བ་དང་ར་མ་སྤྲུང་བ་རྒྱུས་ཕན་ཚུན་ཁ་ཐད་ལྟ་བུ་བཀྲིས་ཏེ་གཞས་དང་ཞབས་བྱོ་སང་ཉིན་སྤྱོད་མང་རྒྱུ་ཆོད་ཆབ་སྤྲུང་མ་བཏང་བར་བར་སྒྲོར་

ནང་བསྐྱད་ཆོག །ཆབ་སྐྱད་བཏང་མཆམས་ཕན་ཚུན་རང་གནས་སུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུའི་སྒོལ་ཡོད་འདུག་
པ་བཅས།

ང་། བོད་ཟླ་དང་པོའི་ཆོས་ཉེར་བཞིའི་ཉིན་སྟོན་ལམ་གཏོར་རྒྱ་ཆེན་མོ་དང་། དེའི་
ཉིན་སྟོན་ནམ་མ་གསལ་གོང་དུ་ཞོགས་ཆོགས་དང་གྲང་ཆོགས་དེ་དག་ལ་བརྟེན་པའི་དམ་བཅའ་སོགས་
གྲོལ་ཟིན་པ་ངས་པར་དགོས། གཏོར་རྒྱ་དངོས་གཞིའི་དུས་ཆོགས་སོགས་ནི། སྔན་ཅིས་ཁང་
ནས་ཚུ་ཆོད་སྡེ་ཆ་ཕྱི་ཆ་སྐར་མ་སོགས་ཅིས་ཕྱ་ནས་ངེ་ལྟར་གསལ་བ་བཞིན་བྱེད། འབྲས་སྤྲུངས་
སྒྲགས་པ་གྲ་ཚང་ནས་དཔལ་འཇམ་དཔལ་གཤེན་རྗེ་དག་ཏུ་ཁྱོས་པ་འཇིགས་བྱེད་ལྟ་བུ་གསུམ་མའི་
སྟོན་སྟོན་ལམ་ཞག་ཉི་ལུ་ཅུ་གཅིག་རིང་གཏོར་སྤྱོད་རྒྱ་ཆུང་སྟེ་ནས་ངེ་ལྟར་གསུངས་པ་བཞིན་ལེགས་
པར་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིན་སྒྲགས་ཁང་ཆེན་མོ་བརྒྱད་གསུང་ཆོས་ར་བའི་དོ་བཅལ་སྟེང་དུ་གྲལ་རིམ་
བསྟར། གྲ་དམངས་ཡོངས་རྫོགས་ན་བཟའ་གཟབ་འཕྲོར་དང་འབྲེལ་རྩ་རོལ། བསེལ་སྟན། དུང་
རྒྱ་སྒྲིང་། འཕྱར་དར་སོགས་གཏོར་རྒྱ་ལ་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ནམས་དེ་ཉིན་གཟབ་རྒྱས་དང་། སྒྲགས་
པ་གྲ་ཚང་གི་དབུ་མཇུག་ནས་དོ་རྗེའི་འགྲོས་འཆམས་འདོན་ཆོག་གི་ཆོག་མཆམས་བཞིན་མཇུག།

དེ་བཞིན་ནམ་རྒྱལ་གྲ་ཚང་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པ་ནས་ཀྱང་སྟོན་ལམ་གཏོར་རྒྱ་
ཆེན་མོ་བྱམས་རའི་སྟོ་འཕྲོར་འོག་ཏུ་ཐེབས། དོ་རྗེ་སྟོབ་དཔོན་ནས་འཕྲིན་བཅོལ་སོགས་མཇུག།
སྐབས་དེར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་མོས་ཉི་འོད་ནས་དང་། བཀའ་ཤག་ཡིག་ཆང་བཅས་ནས་
གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་ནས་གཟིགས་ཞིབ་སྟེ། དེ་ནས་གྲ་ཚང་ནམ་གཉིས་རྩ་རོལ་དང་བཅས་
གཏོར་ར་ཆེན་མོར་ཐེབས། སྐབས་དེར་ཆབ་དམ་པ་གཞོན་པས་འབྲས་སྤྲུངས་སྒྲགས་པ་གྲ་ཚང་
སྟོས་སྒྲས་གདན་དྲངས། ཆབ་དམ་པ་བསྐྱེས་པ་ནས་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་སྟོས་སྒྲས་གཏོར་
ལམ་དུ་གདན་དྲངས། རུ་ཁག་གཉིས་བསྐྱེགས་ཏེ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ནམ་རྒྱལ་གྲ་ཚང་། གཡོན་ཕྱོགས་
སུ་སྒྲགས་པ་གྲ་ཚང་། དེ་རྗེས་གཏོར་རྒྱ་ཏུ་དགའ་ལྡན་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོན་ལམ་དམ་བཅའ་ལྟ་རམས་
པ་བཅས་དང་། གཞུང་བསྟེན་དག་ལྟེ་གཙོ་བོ་གནས་ཚུང་ཆོས་སྦྱོང་གནས་ཚུང་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲིང་
པ་འདུས་ཆོགས་དང་བཅས་གཏོར་རྒྱ་ཏུ་ཐེབས། སྐབས་དེར་ཞལ་ངོ་བསྐྱེས་པ་དང་། འབྲས་སྤྲུངས་
སྒྲི་གསོ་གཉིས་ནས་དགའ་ལྡན་བྲི་རིན་པོ་ཆེ་སྟོས་སྒྲས་གདན་དྲངས། ཞལ་ངོ་གཞོན་པ་དང་། འབྲས་
སྤྲུངས་སྒྲི་གསོ་གཞོན་པ་ནས་དག་ལྟེ་གཙོ་བོ་གནས་ཚུང་ཆོས་སྦྱོང་ཆེན་མོ་གཏོར་ལམ་དུ་གདན་དྲངས།

དེ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཡ་མོར་བྱི་པས་སྡེ་དངས་ཏེ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་ན་པ་རྣམས་དམག་སར་ཆས་
 ཚུ་ལ་གྱིས་ཉམས་ལྡན་རུ་སྡེ་ཡ་མོར་སྤྱི་བྱུང་པ་གཉིས་ནས་བྲིད་དེ་བར་སྒྲོར་ལན་གསུམ་དང་གཏོར་
 རྒྱུ་དུ་ཐོན། དེ་ནས་གྲུ་ཆང་རྣམ་པ་གཉིས་ནས་གཏོར་ར་ཆེ་མོར་འབྲིན་བཅོལ་དང་། གསོ་ཕྱང་
 མེར་བསྐྱེགས་སོགས་ལེགས་པར་གྲུབ་མཆམས་ཆང་མ་ཕྱིར་ལོག། །སྐབས་དེར་མི་དམངས་སེར་
 སྐྱ་ཆང་མ་སྐྱ་ཆ་སོགས་གང་ཡང་མེད་པར་ལྷན་མོར་རང་རང་གང་འདོད་ལྷན་ཕྱིན་ཆོག། །གཏོར་
 རྒྱུ་གྲུབ་ཕྱལ་ཕན་བདེ་ལེགས་བཤད་སྒྲིང་པ་ནས་བྱམས་རའི་འདུ་ཁང་ནང་མངའ་གསོལ་ཆེན་མོ་
 དང་། ལྷགས་པ་གྲུ་ཆང་ནས་གསུང་ཆོས་ར་བར་འཇམ་དཔལ་གསེན་རྗེ་གསེད་གྱི་སྒྲོ་ནས་མངའ་
 གསོལ་བ་མཛད། དེ་གྲུབ་ཕྱལ་དགོང་རྗེ་ཆོགས་ཏེ་གཞུང་ནས་དགེ་འདུན་རེར་ཁྲམ་དཀར་རེ་སྐྱ་
 འབྲེད་སྟུང་། དེ་ལ་གཏོར་ཁྲམ་ཞེས་བྱེད། དེ་ནས་དགོང་རྗེ་གྲོལ། གཏོར་རྒྱུ་གི་སྒྲོར་དངོས་
 མཛུགས་གསུམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་བཅས་སོ། །

ན། ཆོ་འབྲུལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོས་ཉེར་ལྷའི་ཉིན་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་ཞུས། ལྷ་
 རྒྱུ་ཞོགས་ཆོགས་ནམ་མ་གསལ་གོང་དུ་གྲོལ་བེན་པར་བྱས་ཏེ། བར་སྒྲོར་ནང་འཁོར་ཡུག་དུ་གསེར་
 བྲང་། རྩ་རོལ་བསེལ་སྟན། དུང་རྒྱ་སྒྲིང་། མཆོད་རྩས་སྐྱ་ཆོགས་བཀྲམས་ནས་སྐབས་དེར་གཤེད་
 ཏེ་འཁོར་ལོའི་སྟེང་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་ཞུ་སྟེ། མི་དམངས་སེར་སྐྱ་ཡོངས་ལྗོགས་ན་བཟའ་
 གཟབ་འཕྱོར་དང་འབྲེལ་བར་སྒྲོར་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ཁེངས་པར་བྱས། རྒྱལ་སྒྲོན་བཀའ་ཤག་
 དང་བཅས་པས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཡང་སྟེང་ནས་གཟིགས་ཞིབ་དང་འབྲེལ། རྒྱལ་སྒྲོན་མི་དམངས་
 དང་བཅས་པས། མ་འོང་པ་ན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་ཤར་བ་ན། འཁོར་གྱི་འདུས་ལ་དང་
 སོར་སྐྱ་བའི་སྒྲོན་ལམ་བཟང་པོས་མཆམས་སྟུང་།

དེ་རྗེས་རུང་ཁང་ཆེན་མོའི་མདུན་དུ་བེར་གེ་དོ་འབྲེགས། གཞན་ཡང་ན་རྒྱགས་མི་རྒྱགས་
 སོགས་བགྱིས་ཏེ། ཏེ་རྒྱགས་མི་རྒྱགས་ཨང་དང་པོ་གཉིས་དཔུད་ནས་གཞུང་ནས་བགོས་ཆ་གསོལ་
 རས་གྲུ་ཞོམ་པ་སྟུང་སྟེ། དེ་ལྷན་རྒྱལ་བ་བྱམས་པའི་བསྟན་པ་ཤར་ཆེ་འཁོར་གྱི་འདུས་པ་དང་སོར་
 སྐྱ་བའི་ཉིན་འབྲེལ་ལེགས་པར་བསྐྱེགས། དེ་ནས་ཞལ་དོ་གཉིས་ནས་བྲིམས་རྒྱགས་སར་བཞག་སྟེ།
 ལྷ་སའི་མི་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བྲིམས་རྒྱགས་ཅིས་ལེན་གྱིས་སྤར་རྒྱན་བཞིན་མི་དཔོན་གཉིས་ནས་
 བྲིམས་གཅོད་བྱེད་སྟེ། དེ་ལྷན་ལྷ་ས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྒྲོར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་ལེགས་པར་

གྲུབ་སྟེ། ཞལ་ངོ་གཉིས། ཆབ་དམ་པ་གཉིས། ཞང་པོ་བཤེས་གཉིས། དག་གཡོག་བཅུ་དགུ། གཞུང་
བསྟེན་དག་ལྟེ་གཙོ་པོ། གནས་ཚུང་སྤྱི་དབྱངས་སྤྱི་དབྱངས་དམངས་དང་བཅས་པ་རང་དགོན་
དུ་ཕྱིར་ཕེབས་མཛད། འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་གྱི་དག་འདུན་འདུས་དམངས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་རང་
གནས་སུ་ཆིབས་སྤྱར་མཛད། ལས་སྡེ་ཆང་མ་ཡར་ཞོར་ཅེ་པོ་དུ་ལར་ཡོང་ས་ཆེན་པོའི་མཛལ་
བཅར་དང་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྟེན་བདག་སྟེར་ཁག་བྱར་པ་ཡོད་རིགས་རྣམས་ལ་ཡང་དེ་ཉིན་མཛལ་
ཁ། གཟིམ་ཚུང་དུ་བཞུགས་གལ་ལ་འཁོད། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས། ཤིང་འབྲས་མཛལ་དར་
བཅས་གཞུང་ནས་དམིགས་གསལ་གསོལ་སྡུལ་གནང་སྟེ། དེས་ན་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་དང་ལྟ་
ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྟེར་དངོས་མཛུགས་གསུམ་ལེགས་པར་གྲུབ་པ་ལགས་སོ། །

༡༩༩༩ ལོ་རྒྱུ་ཆེ་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལྟ་ས་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རྒྱུ་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་
གྱི་སྟེན་ལ་བཅུག་ཕྱིས་སུ་སྟེ་ལོ་ (༡༩༩༩) རབ་བྱུང་ ༡༦ ལ་ཕག་ལོ་བར་དེ་འདྲི་སྟེ་ལ་བཟང་
མཛད་པ་ཡིན་ན། རྒྱུ་ཆེ་ཙམ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་ཁྲུངས་གང་ལ་བཞེན་ཞེ་ན། སྤར་ཆོས་རྒྱལ་
མུང་ངན་མེད་ཀྱི་བྱ་ས་རྒྱ་དགུང་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ན་ལི་ཡུལ་གྱི་རྒྱུ་བྱམས་པ་གདན་འདྲན་
དུ་གཙུ་ཙ་ལྟ་འདས་པའི་འོག་དུ་བྱམས་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་སྟེན་ལ་པ་ཞིག་གིས་ལི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་
བཟུང་། དེ་ནས་ལོ་ལྟ་སྤང་བ་ན་ལི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཐོག་མར་དར། མུང་ངན་མེད་ཀྱི་བྱ་ས་
རྒྱས་ལི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བཟུང་བ་ནས་རབས་ལྟ་བུ་ཙ་ལྟ་དང་། ཕྱག་ཆབ་གཅིག་བྱུང་བ་
ལི་ཡུལ་ལྱང་བསྟན་ལས་བཤད། གང་ལྟར་ཡང་སྐབས་དེར་ལི་ཡུལ་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཆེས་དར་
རྒྱས་བྱུང་བའི་ཆེ། ཡུལ་དེའི་རྒྱལ་སྟོན་འབངས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོན་ཅོག་གསུམ་ལ་མཆོད་
ཅིང་། བསྟེན་བཀྱར་བྱེད་པ་ནི། མ་མཐོང་བའི་སྟེ་པོ་གཞན་གྱི་སྟེ་ངོར་མི་ཤོང་བའི་ཆད་དུ་ཡོད་
ངེས། ཡུལ་དེ་ན་ལོ་རེ་བཞིན་རྒྱ་བ་བཞི་པའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྟེ་བར་དེན་གྱི་སྤྱི་དབྱངས་ཞེས་
པ་ཉི་མ་རེ་ལ་གཙུག་ལག་ཁང་སོ་སོ་ནས་གསེར་དངུལ་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སྤྱི་བཅས་ཀྱི་སྟེ་
བརྟན་ངོ་མཆར་བ་རྣམས་འཁོར་ལོ་བཞི་པའི་སྟེ་དུ་དར་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་བཞེས་པའི་སྤྱི་དབྱངས་རིན་
ཆེན་སྤྱོད་ཆོགས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་དེ། དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་གསེར་སྤྱི་དབྱངས་
བྱས་ཤིང་། སྟེ་པོའི་ཆོགས་ཀྱིས་དེན་རྣམས་སྟོས་རོལ་བཅས་གདན་དངས་ནས་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཕྱོགས་
སུ་བསྟོན། དེའི་ཆེ་གྲོང་ཁྱིམ་གྱི་ཆོང་འདུས་ཀྱི་གནས་རྣམས་ལེགས་པར་བརྟན། མཁར་སྟོན་ནས་

གུམ་ཅེ་ཆེན་པོ་གཏིང་ལ་མཆོད་རྫས་སྒྲིལ་ཆོག་པ་བསྒྲིགས་ནས། རྒྱལ་པོའི་བཙུན་མོས་གཙོས་པའི་
 བྱད་མེད་མཛེས་མ་ཐམས་ཅད་དེར་བསྐྱེད་སྤྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལྟར་ཆེན་ཆམས་སྒྲིལ་བྱེད་ནས་གོམ་པ་བརྒྱ་ཅམ་གྱི་སར་
 སྤེབས་པ་ན། ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོས་གོས་གསར་པ་དང་བྲོག་ཞུ་བཅས་ཞབས་རྒྱུ་པར་མེ་ཏོག་དང་སྒྲིལ་
 སྒྲིལ་ནང་སྒྲོན་དུ་མས་བསྐྱོར་བཞིན་གྲོང་ཁྱེར་ནས་རྒྱུ་མེད་གིས་སྤེབས། རྒྱལ་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་
 གྱིས་རྒྱུ་ཆེན་ཆམས་གྱི་མདུན་ནས་བསྐྱོད་ཞིང་། ཕྱག་འཆལ་ཏེ་མཆོད་པ་ཕུལ། རྒྱུ་ཆེན་ཆམས་གྲོང་ཁྱེར་
 གྱི་ནང་དུ་གདན་དྲངས་པ་ན། སྒྲོ་སྤེད་གི་ཁང་བཟང་ནས་བྱ་མོ་གཞིན་ནུའི་ཆོག་གས་གྱིས་མེ་ཏོག་སྒྲིལ་
 ཆོག་པའི་ཆར་འབྲེབས་པར་བྱེད་པ། གང་དུ་སྤྱོད་དྲངས་པའི་སར་སྒྲོ་བོ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དགེ་འདུན་
 ཆམས་ལ་ཕྱག་མཆོད་བསྐྱོར་བཀུར་གྱིས་གཟབས་པས་དུས་སྒྲོན་གིན་དུ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་སོ། །འི་ཡུལ་
 དུ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྐྱོར་པ་དར་རྒྱས་དེ་ལྟར་འབྲུང་བ་དང་། ཡུལ་འབངས་ཆམས་གྱིས་ཀྱང་ཕྱག་
 མཆོད་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ཡང་སངས་རྒྱུ་རང་གིས་ལུང་ལས་དངོས་སུ་ལུང་བསྐྱོར། ལུང་གང་ཞིན་
 མདོ་མང་ནང་ཆོན་མུང་རུ་ལུང་བསྐྱོར་གྱི། (བཀའ་འགྱུར། ལྷ། བོད་གྲངས་ ༥༦ ཀ་རྟགས།
 ༧ མོག་གྲངས། ༣༦༠། ཀ། ཡིག་ཕྱེད་ ༣) ལས་གཟུགས་བརྒྱན་དེ་དག་ང་འདྲ་བར་དུས་
 གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་ཐམས་ཅད་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་
 ཡུལ་འདིར་ངའི་གཟུགས་བརྒྱན་ཆེན་པོ་གིང་རྟེན་འདྲེན་པ་བྱས་ཏེ། མཁར་དགེ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བའི་
 རང་དུ་བཞག་ནས། མཆོད་གནས་ཆེན་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ན་ཡུལ་འདིར་སྤྱོད་པ་དང་
 སྤྱོད་པ་མཆོད་པ་ནས། ཆོང་དཔོན་ཆེན་པོ་ཆམས་འོང་བར་འགྱུར་ཞིང་། གནོད་པ་ཆམས་ཀྱང་ཞི་
 བར་འགྱུར་རོ། །) ཞེས་སོགས་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱོར་ལ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་འི་ཡུལ་དུ་སངས་
 རྒྱུ་གྱི་བསྐྱོར་པ་དར་སྐྱབས་བྱམས་པའི་སྤྱིང་སྒྲོར་བྱ་ཚུལ་དང་། དེ་དག་ལུང་གིས་དངོས་སུ་བསྐྱོར་
 ཚུལ་ལ་བརྟེན། རྒྱུ་ཆོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་རྒྱུ་མེད་པ་གདན་འདྲེན་
 གྱི་ཕྱག་སྒྲོལ་བཟང་པོ་གསར་དུ་འཇུགས་པར་མཛད། སྒྲོ་བོ་གྲངས་ལས་འདས་པའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་
 ཅ་རྒྱབས་ཆེན་འཇོག་ཅིང་། ཐར་པའི་ས་བོན་བསྐྱོར་པར་མཛད་དོ། །

དེ་ལྟར་བྱའི་དུས་སྒྲོན་ཆེན་པོ་འི་ཡུལ་དུ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ནང་བྱེད་འདུག་ཀྱང་། རྒྱུ་ཆོང་ཁ་པ་
 ཆེན་པོས། ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྐབས་དད་ལྡན་གྱི་སེར་སྒྲིལ་དམངས་འདུ་ཆོག་པ་ཆེ་
 བས། ཆོ་འཕུལ་སྒྲོན་ལམ་གྱི་དུས་སུ་ཆེད་འཇུགས་མཛད།

ས་ག་ཟླ་བའི་ནང་པོད་གངས་ཅན་སྒྲོངས་ན་རྒྱན་ལྷན་ལས་ཀྱང་རྣམ་དཀར་ལ་བརྩོན་པ་གས་
 ཆེ། ལྷག་པར་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་གཞུང་ཞབས་སེར་སྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་པོ་དྲུ་ལར་ཞབས་
 སྒྲོར་དང་འབྲེལ། ལྷ་སའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཆོད་མཇུག། ལྷ་རྩལ། ངན་སྒྲོང་ལ་སྒྱུན་གཏོང་།
 ཞལ་གསེར་སྒྱུན་འབྲེད་སོགས། མི་དམངས་རྣམས་ཀྱང་སྒྲིང་སྒྲོར་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་བར་དང་། དེ་
 ལྷར་རྣམ་དཀར་དགེ་སྦྱོར་ལ་བརྩོན་པས་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་འབྱུང་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་སྤྲོད་ཅི།
 ལེ་ཡུལ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་དང་། ལྷར་ལེ་ཡུལ་དུ་ས་ག་ཟླ་བའི་སྐབས་ཕྱག་མཆོད་རི་ལྷར་མཇུག་
 ཚུལ་ལ་ཁྱད་སྤྲོད་བཞེན་པ་ཡིན་ཆོད།

ཐ། གོང་དུ་ལེ་ཡུལ་ན་དམ་པའི་ཆོས་དར་ཚུལ་དང་། དུམས་པའི་སྒྲིང་སྒྲོར་བྱ་ཚུལ་
 གྱི་ཁྱད་སྤྲོད་ཐུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བསྟན་ཚུལ་དེ་ལྷར་ཡིན་ན། འོ་ན་ལེ་ཡུལ་རང་
 ཉིད་དངོས་སུ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་གང་ལགས་ཤེ་ན། ཡོད་དེ། མདོ་མང་ནང་ཆོད་རི་མ་མེད་པའི་
 འོད་གྱིས་ཁུས་པ་ཟླ་བའི་སྒྲིང་པོ་མདོ། (བཀའ་འགྱུར་ལྷ། པོད་གངས་ ༥༧ ། ཀ་ཉགས། པ།
 སོག་གངས་ ༣༣༩ ། ན། ཡིག་ཕྱེང་ ༥།) ལས་)གང་ཆེ་ང་ལེ་དུམས་པའི་ས། ལེ་ཡུལ་འདི་
 རི་བྱང་བཞི། །འགྲུ་མ་ཉི་རི་གནས་མཛེས་དེར། །ཆོས་གྱི་རྒྱལ་པོའི་མཆོད་རྟེན་དུ། །བསྐལ་པ་
 བཟང་པོའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། །དེ་ཆེ་འདིར་རི་འདུ་བར་འགྱུར།) ཞེས་སོགས་ལེ་ཡུལ་གྱི་འབྱུང་
 ཚུལ་གསལ་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ། །

ད། རྣམ་ཀྱན་དང་། ལྷག་པར་ལྷ་ས་ཆོ་འབྲུལ་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོ། ས་ག་ཟླ་བ་སོགས་
 དུས་ཆེན་སྐབས་སྒྱེ་པོ་དང་། བྱིས་པ་ཡན་ཆོད་མི་སྒྲོང་ཕྱག་བཀལ་བ་ནས། འགའ་གས་ལག་དྲུ་
 མ་ཆེ་འཁོར་ལོ་དང་། འགའ་གས་ལྷག་བྱིད་པ། འགའ་གས་བྱི་རེ་བྱིད་དེ་ལྷ་སའི་སྒྲིང་སྒྲོར་དུ་
 བསྒྲོད། ལྷ་སའི་སྒྲིང་སྒྲོར་གྱི་ལམ་ཐག་ནི་ཕལ་ཆེར་མེ་ལེ་ལྷ་ཙམ་ཡོད་ངེས། ལ་ལས་གོ་བའི་སྤང་
 གདན་གྱོན་ཞིང་། ལྷ་ཙེ་དང་དཔལ་བར་འདག་པ་འབྱར་བཞིན་པར་བརྒྱང་ཕྱག་དང་། ལ་ལས་
 ཕྱེད་ཕྱག་འཆལ། ཕྱག་གི་བར་མཆམས་སུ་ངལ་གསོ་བའམ། ཡང་ན་སང་ཉིན་འགོ་འཛུགས་བྱ་
 རྒྱུའི་ཉགས་སུ་ནོ་རེ་དེ་རིང་ཕྱག་འཆལ་མཆམས་སུ་འཛོག་སྟོན། སྒྲོར་ལམ་དུ་ཆོན་མདངས་ཅན་
 དང་། ཕྱག་གི་ངོས་ལ་སངས་རྒྱས་སྒྲོང་སྒྱུ་རང་བྱོན་ཡོད་པའི་ཉི་འགྲམ་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་སྒྱུ་ཆབ་ལས་
 ཁྱད་སྤྲོད་བཞེན་གནས་ཀྱན་སྒྲིང་བདེ་སྒྱེད་སྒྲིང་གའི་མེ་ཏོག་དགའ་ཆལ་བཅས། དེའི་བྱང་ངོས་སུ་གདན་

ས་འབྲས་སྤྲུངས་སུ་ཕེབས་ལམ་ཁྱེ་རགས་ཟམ་པ། རགས་ཐང་ཆེན་པོ་རི་མཆོམས་བར་ཐུག་པ་དེར་སྒྲིང་ག་དང་ལྷང་གསེབ་འདྲ་མིན། གཞུང་གི་ཙྰ་ར། དབུས་སུ་འགྲུལ་པའི་གཞུང་ལམ་གིན་དུ་ཆེ་བ་བཅས་སོ།།

ནད། ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཆིབས་སྒྱུར་ཡོད་ཆེ། སྒོན་ལམ་སྐབས་པལ་ཆེར་ཅེ་པོ་དུ་ལ་ནས་ཆིབས་སྒྱུར་གནང་སྟེ་ལ། ཆིབས་སྒྱུར་གྱི་སྒོན་དུ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་གསལ་ཐབ་ཡོ་བྱད། ར་བཟའ་གཟིམ་འཇོ་བཅས་གདན་འདྲེན་ཞུས། དེ་རྗེས་བུམས་འཐེན་པ་གོས་ལྗང་ཁྲ། གོས་ཐུང་སྒོན་པོ། ཞུ་མོ་སོག་ཞུ་གྱོན་པ་དང་། གཞུང་ཞབས་རྒྱུ་གྱི་སྒྲེར་གཡོག་ཁག་བཅས། ཆིབས་སྒྱུར་དངོས་གཞིའི་སྐབས་ཆིབས་གྲལ་གྱི་ཐོག་མར་དར་ཅོག་རིང་པོའི་ཅེར་གནོད་སྤང་སྤྱོད་པ་འཁོར་ལོ་བསྒྲགས་ནས་ཁྱེར་བ་ཡགོང་ས་ཆེན་པོའི་ཆིབས་ཆེན་གོས་ཆེན་དོར་མའི་ཁེབས་ལྷན། ཅེ་རྒྱུ་ཀྱལ་གྲུ་ཆང་གི་ལམ་སྒྲེ་ནས་ན་བཟའ་དམར་པོ་གོས་ཆེན་གསེར་པོའི་མཐའ་རྒྱན་ཅན། གཞུང་ཞབས་སེར་མོ་བ་རྒྱུ་ནས་རྒྱུང་དེ་བཞིན་ཆ་ལུགས་དང་། གཞུང་ཞབས་སྒྱུ་པོ་ལས་ཆོན་མཐོ་རིམ་ལ་གཞིགས་པའི་ན་བཟའ་རྒྱ་ལུ་ཆས་ཀྱི་ཕུ་སྟོད་ཆོས་སྒྲུ་འདྲ་མིན་སྤྱད་གོས་ནག་པོ་བཞེས་པ། དབུ་ཞུ་དཀར་པོ་གྱུའི་དབྱིབས་ཅན། ཞུའི་གཡས་གཡོན་གྱི་སྟོང་སྒྱུད་སྒྱུ་རྒྱན་གྱི་འོག་དུ་བརྒྱག་པ། དེ་ནས་གོ་གནས་མཐོ་རིམ་གཞན་རྒྱུ་ལ་བསྒྲིགས་ཐོག་ཁྱེའི་རི། ར་སག་ཞབས་པད་སོགས་ནས་རྒྱ་སེའི་ན་བཟའ་གཞི་གཅིག་བཞེས་པ། ཕེབས་ལམ་གཡས་གཡོན་བསངས་ཀྱི་དུ་བ་རྒྱུ་མཁའ་གང་བ་ལྷ་བྱ་དང་། ཅེ་པོ་དུ་ལ་ནས་བཟུང་གིང་རའི་སྒོ་འགྲམ་བར་སྒྲར་ཆགས་སུ་སེར་སྒྲིངས། སེར་སྒྲིངས་ཡང་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་མཆོན་ནི་འདབས་སུ་འཁོད་པའི་དགོན་ཁག་རྒྱུ་ནས་ཕེབས། དེ་ལྟ་བུའི་དབུས་ནས་ཕེབས་བུམས་འདྲེན་མི་རྒྱུ་ལ་རྒྱུ་ལ་སྒྲིགས་ཀྱིས་བུམས་ཐག་འཐེན་ནས་གདན་ཞུ་བྱེད་པ། དེ་ནས་གསེར་མདོག་ཅན་གྱི་ཕེབས་བུམས་ཆེན་མོ་གདན་ཞུ་བ་རྒྱུ་ལ་རྒྱུང་ན་བ་བཟའ་དམར་པོ་དང་། ཞུ་མོ་སེར་པོའི་སྟོང་དུ་སྒྲོ་དཀར་པོ་བརྒྱགས་པ། ཕེབས་བུམས་ལ་སངས་ཡོ་ལ་གོས་སེར་དང་། ཐོག་བྱུའི་མེ་དོག་སྒྲོ་ཆོགས་ཀྱིས་བརྒྱན་པ། ཕེབས་བུམས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་མ་བྱུའི་སྒོ་བཏགས་ཀྱི་དབུ་གདུགས་དང་། ཀྱལ་བའི་དབུ་གདུགས་སེར་པོ་ཁྱེར་མི། ཀྱལ་ཆབ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཡིན་ན་ཀྱལ་ཆབ་གོས་སེར་གྱི་ན་བཟའ་དང་། ས་ལྷགས་ནག་པོའི་སྒྲེར་ལྷན་གྱི་དབུ་ཞུ་ཅན། ཟེ་ཁེབས་ལོང་ཁེབས་ཅན་གྱི་ཆིབས་ཆེན་ཆིབས་དཔོན་གཉིས་ཀྱིས་བྲིད་པ། ཀྱལ་བའི་ཡོངས་འཇོན་རྒྱུ་ལ། དེ་བཞིན་གདན་ས་གསུམ་དང་། རྒྱུད་གྲུ་སྤྱད་སྟོད་ཀྱི་མཁའ་སྒྲུ་ལས་བྱུར། ཆོགས་

ཆེན་སྤྱལ་སྤྱི་ཆེ་ཆུང་ཁག། རྒྱལ་པོའི་ཡབ་ཆང་། དེ་ནས་ཆེ་བ་གྲུ་གི་མཇུག་དུ་ན་བཟའ་རྒྱལ་ལུ་
 ཆས་བཞེས་པའི་གཞུང་ཞབས་ལས་ཆེན་ཆེ་ཆུང་སྤྱི་ཆོག་ས། ཆེ་བས་རགས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་གཉིས་
 སུ་བར་མཆོམས་ལ་ཅེ་མགོན། གཟིམ་འགག་པ། མགོན་གཉིས་ཆེ་མོ་བཅས་ཀྱིས་ཆང་གང་གི་ཆུ་ལ་
 དུ་དལ་བྲེལ་ལ་གཞིགས་པའི་ཕྱེབས་སྐད་སྒྲིན་ཏེ་ཆེ་བས་རགས་ཀྱི་གྲུ་ལ་རིམ་ལ་སྒྲིན་ཡོན་བརྟགས་
 པ། ཆེ་བས་སྤྱར་དངོས་གཞིའི་ཆེ་བས་པ་ནམས་དྲེལ་དང་ན་ཁྲ་མི་ཆོག་པ་ལྟ་བུ་བྲིམས་སྒྲིལ་དུ་མཛད།
 ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་ཤིང་རའི་གཞུང་སྒྲི་བརྒྱད་ཨེ་ཨྲི་སྒྲི་འབྲམ་ནས་ཉི་འོད་དུ་ཆེ་བས་སྤྱར་མཛད་པ་
 ལས། བྲམས་རའི་གསང་སྒྲི་ནས་ཕྱེབས་སྒྲིལ་མི་མཛད། སྒྲིན་ལམ་གྲོལ་སྐབས་དུ་མོ་ཆེར་གནས་
 གཟིགས་དང་འབྲེལ་པོ་དུ་ལར་ཞབས་སོར་འཁོད། སྐབས་སྐབས་སུ་ཐད་དཀར་ལྷ་སྤྱག་རྒྱལ་སྒྲི་
 བརྒྱད་ཕྱེབས་སྒྲིལ་ཡང་མཆིས། རྣམ་གཞག་འདི་དག་ནི་ཆེ་བས་ཞབས་རྒྱས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་
 བཀོད། ཆེ་བས་སྤྱར་རགས་བརྒྱས་དང་། ཆེས་རགས་བརྒྱས་སུ་བྱས་པ་ཡང་མཆིས་མོད། དེ་
 ལྟའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་ནི་གཞུང་ཞབས་བགྲེས་རིམ་ཁོ་ནའི་མགོན་ལམ་ལས་ཤེས་དགོས་ཀྱི།
 འདིར་ནི་གང་མཐོང་ཐོས་ཀྱི་རགས་པ་ཅམ་ཞིག་བྲིས།

(༥ ག)

༥ ལྷག་མའི་དུས་ཆེན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་བྱུང་བ།

- ༡༽ ཆོ་འབྲུལ་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མའི་དུས་ཆེན་གྱི་འཕྲོས་ནས་ལྷག་མའི་དུས་ཆེན་གཞན་གྱི་བྱུང་བ།
- ༡༽ ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་དགོངས་ཇོགས།
- ༢༽ འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་ཇོགས།
- ༣༽ ས་ག་རྒྱ་པོའི་དུས་ཆེན།
- ༤༽ དུག་པ་ཆེས་བཞིའི་དུས་ཆེན།
- ༥༽ དགུ་པ་ལྷ་བབས་ཀྱི་དུས་ཆེན།
- ༦༽ དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད་ཀྱི་དུས་ཆེན།
- ༧༽ པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་དགོངས་ཇོགས།

༡༥ ལོ་གསར་སྐྱོར།

ཁ༥ བོད་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་ལཱའི་ཉིན་ཀུན་མཁུན་འཇམ་དབྱེས་བཞད་པའི་དགོངས་ཇོགས་མཆོད་སྤྱོད་དུ་སྒོ་མང་གྲ་ཆང་ཆོགས་ཡོངས་ལ་དུས་བབ་ཉིན་འབྱོརས། སྒོ་མང་ཁང་ཆོན་བཙུ་དུག་ནས་དེའི་ཉིན་གྱི་བསྟེན་བཀུར་ནར་མ་གཟབ་རྒྱས་འབྲལ་སྟོལ།

༡༦ དུས་བབ་དེའི་ཉིན་ཞལ་འདོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། དམིགས་བཅེ་མའི་རྟ་ཆེན་གྱིས་མཆོན་པའི་དུས་བབ་སྤྱིའི་ཞལ་འདོན་ཐོག །འཇམ་དབྱེས་བཞད་པའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་(འོག་མིན་བདེ་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་ཕྱོད་བྲང་ནས་)ཞེས་དབུ་བཙུམས། ཆོས་སྤྱོད་སྡེ་ལྷ་སོགས་རྟ་ཆེན་དང་པར་རྟས་རྒྱས་བཏབ་སྟེ་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྤྱོད་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དུན་པར་མཇུག་ནས་ཆེ་རབས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཀུན་དུ་གང་གིས་རྗེས་སུ་འཇོག་པའི་བསྟོ་སྟོན་གྱིས་མཆོམས་སྤྱར།

ག༥ བོད་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆོས་བཙུང་བཙུང་ཉིན་འཇམ་དབྱེས་ཆོས་རྗེའི་དགོངས་ཇོགས་ཀྱི་དུས་ཆེན་མཇུག། དེའི་ཉིན་ཞལ་འདོན་གྱི་གོ་རིམ་ནི། དུས་བབ་སྤྱི་མཆོངས་ཞལ་འདོན་ཁར། དམིགས་གསལ་འཇམ་དབྱེས་ཆོས་རྗེའི་གསོལ་འདེབས་(ཡོན་ཏན་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཡི་)ཞེས་དབུ་བཙུམས་ཏེ་དབྱེས་ཀྱི་ང་རོ་དང་བཅས་གསུངས། དེའི་ཉིན་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་གསོ་གཉིས་ནས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་ཐུགས་འགན་ལྷག་པར་བསྟེན་དགོས།

༡༧ དེའི་དགོང་རྩོ་ས་རིབ་ཅམ་ལ་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གཉིས། འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི་བཅས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་སྟོང་དུ་ཕེབས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་འཇམ་དབྱེས་ཆོས་རྗེ་གནང་བའི་ཆོས་དུང་དེ་ཉིད་རྒྱན་དུ་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱིའི་དམ་རྒྱས་བསྟན་ཏེ་བུམས་པ་མཐོང་གོལ་མའི་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། དེའི་དགོང་རྩོ་སྤྱིས་དམ་རྒྱ་བཞིགས་ནས་དགོན་པའི་སྤྱིང་ཡོངས་རྫོགས་ལ་སྤྱོད་བསྟུགས་རྒྱས་པ་ལྷ་བུ་དུང་བུད། གྲ་ཆང་། ཁང་ཆོན། སྤྱི་ཁང་ཡོད་དོ་ཅོག་གི་ཐོག་སྟོང་དུ་སྤྱིང་མེ་སྤར་ཏེ་མཆོད་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་སྤུལ་ནས་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀྱིན་རྗེས་སུ་དུན་པར་མཇུག་དོ།

ལྷ་ས་ག་རྒྱ་བ།

ང༥ ས་ག་རྒྱ་བའི་དུས་ཆེན་ནི། རྣང་ཆོད་ལ་དུས་ཆེན་གསུམ་འཇོམས་པར་ཞལ་གྱི་བཞེས་ཏེ། སྟོན་པ་ཡུམ་གྱི་ལྷུ་མས་སུ་ཞུགས་པའི་དུས་ཆེན་དང་། སྟོན་པ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་

ཀྱས་པའི་དུས་ཆེན། ལྷོན་པ་སྐྱ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་བཅས་གསུམ།

༡༥ ཡུམ་གྱི་ལྷ་མས་སུ་ཞུགས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ལས། (དགེ་སློང་དག་
དགུན་འདས་ནས་དབྱིད་སྐར་མ་ས་གའི་ཉ་ལའོ་) ཞེས་གསུངས། མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
ཀྱས་པ་དང་སྐྱ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་གཉིས་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱ་ཆེར་འདས་དང་། ཡུང་ཞུ་
བར་གསུངས་པ་ལྟར།

༡༦ ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་པལ་ཆེར་ཟླ་འཛིན་ཡོད་པར་གས་ཆེ་ལ། ཟླ་འཛིན་
ནི་ཟླ་དུག་མཆམས་སུ་བརྟགས་དགོས། ཉི་འཛིན་ནི་ལོ་འཁོར་མཆམས་སུ་བརྟགས་པས། ཟླ་འཛིན་
དང་ཉི་འཛིན་ནི་ཉ་སྟོང་གཉིས་སུ་པལ་ཆེར་ངེས། སྤྱི་ལོ་(༡༤༣༩)རབ་བྱུང་ ༡༤ པའི་ཁུ་ལུག་
ཟླ་བ་༤ པའི་ཆོས་༡༩ ཉིན་ཟླ་འཛིན་བྱུང་བ་ཅིས་གཞུང་རིགས་ལྡན་སྟོང་ཐིག་དུ་གསལ། དེ་ནི་
མཆན་ལྟས་ངན་པའི་དབང་ལས་སྤྱིར་བཏང་མིན་པར་སྤྲིད་མཐའ་ཅིམ།

༡༧ ཅིས་གཞུང་རིགས་ལྡན་སྟོང་ཐིག་གི་བཞུན་ཅིས་ལྟར་ན། རབ་བྱུང་༡༦ པའི་མེ་
ལོས་ཡན་ལྷོན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་ཀྱས་ནས་ལོ་ ༡༤༥༣ སོང་བར་བཤད་ལ། ལྷོན་
པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་ཀྱས་པའི་ས་གའི་ཉ་ལ་ཟླ་འཛིན་བྱུང་བ་འདུལ་བ་ལུང་ལས་གསུངས་
པས། ཅིས་ཚུལ་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་དེའི་ཉིན་ཟླ་འཛིན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས། ཅིས་གཞུང་
རིགས་ལྡན་སྟོང་ཐིག་ལྟར་ན་ལྷོན་པ་མདོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་ཀྱས་པའི་ཉིན་ཟླ་འཛིན་གྱི་རི་
མོ་འདི་ལྟར་འཆར་བ་གསུངས་ཏེ། (ཉ་དེའི་ཉིན་ཅིས་གཟའ་གཅིག་དང་། །ཁུ་ཆོད་སོ་བརྒྱད་
ཆོས་འབྱུང་གི། །ཟླ་སྐར་བརྒྱ་དུག་ཁུ་ཆོད་ཐིག །སྤྱི་ཅན་གདོང་གི་སྐར་མ་ལ། །བརྒྱ་དུག་ཁུ་
ཆོད་ཉི་ཤུ་དག། །འབྱུང་ཕྱིར་) ཞེས་ཡུན་ཆད། བསྐྱེད་ཆ་ཆེ་ཆུང་། ཁུ་ཆོད་དང་ཁུ་སྤང་ངེ་བྱུང་
ཞིབ་ཕྱ་བཀོད་ལ།

༡༨ སྤྱི་ལོ་(༡༧༥༦)རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་མེ་སྤེལ་ལོ་ལྷོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་
ལོ་ ༡༥༠༠ ལོན་པའི་དུས་ཆེན་མཛད། བཅི་ཚུལ་འདི་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་སུ་གྲགས་
ཤིང་དེང་སང་པལ་མོ་ཆེ་འདི་བཞིན་བཅིས། བཅི་ཚུལ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ལྷོན་པ་མདོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་ཀྱས་པའི་ལོ་དེའི་ས་གའི་ཉ་ལོ་སྐྱ་རེངས་འཆར་བ་ཅོམ་པ་ན། ཟླ་འཛིན་གྱི་རི་
མོ་འཆར་རམ་མི་འཆར། གལ་ཏེ་འཆར་ན། ཡུན་ཆད་བསྐྱེད་ཆ་ཁུ་ཆོད་དང་ཁུ་སྤང་ངེ་ལྟར་འཆར་

བརྟགས་དགོས་སོ།།

༤༥ ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་འི་ཉིན། ཆོགས་ཆེན། གྲ་ཆང་། ཁང་ཆན། མི་ཆན་སོ་
སོར་མཆོད་སྤྱོད་སྒྲ་ལྔ་སྟོང་ཆར་འབྲུལ་བ་ཤམས་དང་འབྲེལ་དད་སྤྱོད་ཁག་ནས་བསྟེན་བཀྱར་བྱ་ཆེར་
ཞུས་ཏེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་གསོག། དེའི་ཉིན་ཞལ་འདོན་ནི་བསྟོད་ཆེན་བཞིས་མཆོན་
ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ནམས་ཏེ་ཆེན་དང་བར་ཏེ་སྤྱོད་བྱས་བཏབ་སྟེ་ཆེ་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བཀྱར་བྱ་བྱུང་བའི་
བསྟེན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲུག་རྒྱས་པའི་བསྟོད་བ་དང་སྟོན་ལམ་དག་པས་མཆོམས་སྤྱར་ཏེ་བཀྱིས་ཀྱི་ཆོགས་
བཅད་རེ་གསུངས་ནས་དམིགས་བརྩེ་མའི་དབྲུངས་དང་བཅས་ཆོགས་གྲོལ།

༥ དུག་པ་ཆོས་བཞི།

ཅ༥ བོད་ཟླ་དུག་པའི་ཆོས་བཞིའི་ཉིན་ཐུན་མོང་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྟོན་པས་བདེན་
བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན་དུ་གྲགས་ལ། ཞལ་འདོན་ནི་ས་ག་ཟླ་བའི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་འི་
ཉིན་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་དང་སྤྱི་མཚུངས། ཐེག་ཆེན་ཐེག་དམན་གང་གི་ལུགས་ལ་ཡང་སྟོན་པས་
བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མ་གསུངས་གོང་དུ་ཆོས་གང་ཡང་མ་གསུངས་ཞེས་པ་ནི་ག་ལ་ཐད། ཐེག་
ཆེན་ལྟར་ན། (ཟབ་ཞི་སྤྱོད་བྲལ་) ཞེས་པའི་མདོ་དེ་ལྟ་སྟེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མ་སྐྱོར་
གོང་གསུངས། ལྟ་སྟེ་ལ་ཤམས་ཐབ་རྒྱུ་མ་པོར་བགོ་བ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་པའི་མདོ་ནི། ཐེག་
ཆེན་ཐེག་དམན་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་ལྟ་སྟེ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་མ་གསུངས་གོང་དུ་
བཀའ་བསྟུལ་པ་ཁས་ལེན་དགོས། དེ་དགེ་སྟོང་གི་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་
དང་པོར་བཅས་པའི་འབྲུལ་བ་ཡིན་པར་ལྷང་སྤྱོད་ཆོགས་(ལྟ། ༥༡༡༡༤༩༠༡༥༡༣)ལས། (ཆེ་
དང་ལྟན་པ་ཉི་བར་འཁོར། གང་དུ་བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་དང་པོར་བསྐྱབ་པའི་གཞི་བཅས། དེས་
སྤྱོད་པ། ཡུལ་ཤར་ར་ན་སེར། གང་གི་དོན་དུ་ན་དགེ་སྟོང་ལྔའི་ཆེད་དུ་སྟེ། ཤམས་ཐབ་རྒྱུ་མ་པོར་
བགོ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྐྱབ་པ་བཅའ་བར་མཛད་དོ།) ཞེས་གསུངས། །

༥ དགུ་པ་ལྟ་བུ་བཅས།

ཆ། བོད་ཟླ་དགུ་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་དགུ་པ་ལྟ་བུ་བཅས་ཀྱི་དུས་ཆེན་མཛད། དེའི་ཉིན་
ཞལ་འདོན་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་གོ་རིམ་ནི། བསྟོན་ཆེན་བཞིས་མཆོན་(ཐུབ་རྣམས་སྤངས་ཤོགས་)(ཀྱི་
ཆེན་ཆོགས་གཉིས་)(ཐབས་མཁས་ཐུགས་རྗེ་)སོགས་སྟོན་པའི་མཛད་པ་ལས་བརྩམས་པའི་ཆོས་
སྤྱོད་རབ་གསལ་དང་། དེ་མིན་ས་ག་ཟླ་བའི་སྐབས་དང་འདྲ།

༡། སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱི་ཡུམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་མཛེས་སུ་མ་རུ་ཅ་གསུམ་གྱི་ལྟ་གནས་སུ་སྐྱེ་
བ་བཞིས་པ་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བའི་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་བྲིན་གསོ་དང་། སུམ་རུ་ཅ་
གསུམ་གྱི་ལྟའི་ཆོགས་རྣམས་འདུལ་བའི་དུས་ལ་བཅས་པ་མཁྱེན་ཏེ་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དུ་གཤེགས།
སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་དུ། གདུགས་དཀར་མོ་ཅན་གྱི་གཟུངས། ངན་སོང་སྤྱོད་པའི་ཆོ་ག་ཁྱེན་འབྲེལ་
སྟོང་པོ། སྐབས་གསུམ་སོགས་བཀའ་བསྟུལ། དེ་ནས་འཁོར་རྣམ་བཞིས་གཙོས་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་
སྐྱེ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞལ་བལྟ་བར་འཆོལ་བའི་འཕྲོན་པར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་
བཞིན། སྟོན་ཟླ་འབྲིང་པའི་ཆོས་ཉེར་གཉིས་ཉིན་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་ཕྱོན་པར་བཞེད། ལྟ་བུ་བཅས་
སྟོར་རྒྱས་པ་ནི་མཛད་ཀྱི་དཔག་བསམ་བྲི་ཤིང་ཡལ་འདབས་(༡༥) པ་ལས་ཤེས་པར་བྱོལ། །

༥ དགའ་ལྡན་ལྟ་མཆོད།

ཇ། བོད་ཟླ་བརྒྱ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྔའི་ཉིན་འཛམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་ཤོགས་
ཀྱི་དུས་ཆེན་མཛད། དེ་ལྟར་དགའ་ལྡན་ལྟ་མཆོད་ལ་ཐོག་མར་རི་ལྟར་བྱུང་བའི་གླིང་གཞི་དང་།
རྗེས་འདུག་རྣམས་ཀྱིས་ཐུག་ལེན་རི་ལྟར་མཛད་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས།

༡། འཛམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་སྐྱུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་བསྟན་སྐབས། རྗེ་
ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་ཞུགས་ལ་ཐུལ་དང་། འགྲོ་བའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་དུ་དངོས་སུ་བཞུགས་
པ་གཉིས་ལས། དངོས་སུ་བཞུགས་པ་ཞལ་འཆམས། དེ་ལྟར་སྐྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཉམས་པར་
བཞུགས་པའི་ཉིན་ནི། སྐྱེན་བདག་དད་ཅན་སོ་སོ་ནས་ཐུལ་བའི་དདུལ་བྲེ་ཆེན་བཙོ་བརྒྱད་ཅུ་མ་ལས་

གྲུབ་པའི་གདུང་རྟེན་ཆེ་མོ་བཞེངས་ཏེ། དེའི་བུམ་པའི་ནང་དུ་སྐྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་སྦྲེང་གི་
 ཆ་བྱད་དུ་སྐྱམ་སྐྱར་སྦྲོན་ཏེ། ཅན་དན་ལས་གྲུབ་པའི་སྦྲོམ་གྱི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ། སྐྱུ་གདུང་
 རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་བྱང་གར་མཆོམས་སུ་གཟིགས་པ་ལས། མདོ་ཁམས་སྤང་སྟོང་གྱུ་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་
 ཁག་ནས་འགྲུལ་པ་གྱུ་རྒྱན་ཟམ་མི་ཆད་པར་བྱོན་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་དང་། དེར་མ་ཟད་ཡུལ་གྱི་དེ་
 དག་དུ་ཡང་འཇམ་མགོན་སྐྱེ་མའི་བསྟན་པ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྟེན་འབྲེལ། སྐྱུ་རྒྱབ་རྒྱབ་དུ་སྦྱོགས་
 པས། རྒྱལ་ཆབ་དར་མ་རིན་ཆེན་ནས་བཟུང་འཇམ་དབྱངས་གཙང་བ་བརྒྱད་སོགས་སྟོལ་འཛིན་ཟམ་
 མི་ཆད་པར་བྱོན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་མཛད།

༡༥ དེ་ལྟར་སྟེ་འུ་དཔོན་དང་། འབྲེ་གུང་པས་ཆོན་སྦྱིན་བདག་ཁག་དང་། དུ་སྦྲོབ་ནམས་
 གྱིས་ཐུགས་འགན་བསྐྱེད་དེ་སྐྱུ་གདུང་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་ཡུལ་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་དུ་བཞེངས།
 ལྷགས་གྱི་ལོ་དེ་རང་ལ་རབ་གནས་དང་བཅས་པར་ཡོངས་རྫོགས་གྲུབ་ནས་ཟླ་བ་བརྒྱ་པའི་ནང་དགེ་
 འདུན་བརྒྱ་ལྷག་འགའ་གས་འདུས་སྟེ། གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ། དུས་འཁོར། ཆོ་དཔག་མེད་
 སོགས་གྱི་སྐྱབ་མཆོད་རྒྱ་ཆེར་ཚུགས། དེ་དང་དུས་མཚུངས་སྟེ་འུ་དཔོན་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་ནས།
 ར་ཁ་བྲག་དུ་བུམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་གྲུ་ཡེ་ཤེས་གདན་དྲངས་ཏེ་དུས་མཆོད་བསམ་གྱིས་མི་བྲུབ་པ་ཚུགས།
 དུས་དེ་ནས་བཟུང་ད་ལྟའི་བར་དགའ་ལྷན་ལྷ་མཆོད་ཞེས་བོད་ཟླ་བརྒྱ་པའི་ཆོས་ཉེར་ལྟའི་ཉིན་རྒྱ་བོད་
 ཏོར་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་སྤང་སྟོང་གྱུ་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་སྤང་སྟོང་གྱུ་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་སྐྱེ་ཁམས་
 གྱི་ཕྱིང་བ་ཀུན་དུ་གང་གིས་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྟོ་སྦྲོན་མཆོམས་སྦྱར་གྱིས་རྒྱས་འདེབས་བྱེད།

༡༦ དེ་ལྟར་སྦྲོན་གྱི་བྱུང་བའི་སྦྲེང་གཞི་བཟོད་ཟེན་ནས་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་ནམས་གྱིས་
 ཐུས་སུ་རྗེ་ལྟར་བྱ་བ་ནི། གདན་ས་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་ལྷ་བྱུ་ལ་མཆོན་ན། བོད་ཟླ་བརྒྱ་པའི་ཆོས་
 ཉེར་ལྟའི་སྐྱོ་རྩོ་སྐྱེ་རངས་དང་པོ་འཆར་ཁ་ཅམ་ལ་འདུ་ཁང་ཆེ་མོའི་སྟེང་ནས་སྦྱིང་ཡོངས་རྫོགས་
 སུ་ཆོགས་བད་ཕུལ་མཆོམས་དགེ་འདུན་དམངས་ནམས་ཆོགས་ཁང་ཆེན་མོའི་ནང་འཛོམས། དགའ་
 ལྷན་ལྷ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐྱེ་མའི་རྣལ་འབྱོར་སྦྲོན་དུ་བཏང་སྟེ། (གང་གི་མཁུན་པ་རབས་ཡངས་
 ནམ་མཁའ་ལ་) ཞེས་པ་ནས་དབྱུ་བརྒྱམས་ཏེ་རྗེའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར། ཏྲ་ཆེན་དང་བར་ཏྲ་ས་རྒྱས་
 བཏབ་ནས་གསུངས། ཞལ་ངོ་བསྐྱེས་པ་ནས། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་ཐུ་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 པར་ཐར་པ་ལས་བརྒྱས་ཏེ་ཡུང་འདྲན་གང་རྒྱས་བྱེད། འབྲས་སྤྲུངས་སྦྱི་གསོ་གཉིས་ནས་དེའི་ཉིན་

བསྟེན་བཀྱར་གྱི་ཐུགས་འགན་གཙོ་བོར་བསྟེན། གཞན་ཡང་ཁང་ཆན་མི་ཆན་ཁྲུངས་སོ་སོར་བྲ་
མཆོད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆོགས་འཁོར་སྟོས་ཅི། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་ནམ་ལས་བརྩམས་
པའི་ཆོས་སྟོན་རིམ་པར་རང་རང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཐུག་བཞེས་ཇི་ལྟ་བུར་ཞལ་འདོན་མཛད། དེའི་
ཉིན་ཁང་ཆན་མི་ཆན་སོ་སོར་སྟོབ་གཉེར་བ་ལེགས་ཆད་གཉིས་ནས་བཤོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ། སྐབས་
དེར་བཤོ་སྐྱོང་གི་རྟགས་གསལ་ནི། དཔེར་ན་ནམ་འབྲེལ་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན། སྟོན་པ་ཆད་མའི་
སྟེས་བུར་བསྐྱབ་ཚུལ། བར་སྟེན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ལྟ་བུ། དབུ་མ་ནི། ཐུབ་དབང་འཁྲུངས་
ཚུལ། མཛོད་ནི། གང་ཞིག་ཀྱང་ལ། འདུལ་བ་ནི། འདུལ་བའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ལྟ་བུ་
བཤོ་སྐྱོང་གནང་སྟེ།

༥༥ དེ་ནས་དགོང་རྩོ་ས་རིབ་ཅམ་ལ། བྲ་ཆང་། ཁང་ཆན། མི་ཆན། སྟེ་ཁང་སོ་སོའི་
སྟེང་སྐྱོང་མེ་སྐར་ཏེ་དམིགས་བརྟེ་མའི་དབྱངས་དང་བཅས། འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
དགའ་ལྡན་འགོག་པ་རི་ནས་གཉེར་ནས་བཞེས་པའི་ཆོས་དུང་ཁྲུང་འཕགས། དེའི་དགོང་རྩོ་འབྲས་
སྤངས་བྲ་སྟེས་དམ་སྐམ་ནས་གདན་དྲངས་ཏེ། སྐྱོང་ཡོངས་ཇོགས་ལ་སྐྱ་བསྐྱགས་ནུས་པ་ལྟ་བུར་
དུང་བུད། ཆོས་ཁང་སྟེ་པ་གཉིས་ནས་གྲོ་མ་འབྲས་སེལ་སོགས་གཏེགས་ཏེ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མཛད་སྟོན་གང་
ཀྱས་གནང་སྟེ།

༥༦ དེ་ལྟར་སྐྱོང་མེ་བཞེས་གྲུབ་མཆམས་ཁང་ཆན་མི་ཆན་ཁྲུངས་སོ་སོར་། ཡང་ན་དམ་
བཅའ་མཆོན་ཐུད་དང་། ཡང་ན་རྗེའི་གསང་བའི་ནམ་པར་ཐར་པ་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་སྟོན་གྱི་རིམ་
པ་གསུངས་ནས་མཆོན་འབྲུངས་གནང་སྟེ། གང་ལྟར་ཞལ་འདོན་གྱི་རིམ་པ་ནམས་གཏོར་འབུལ།
བདག་གཞན་མའི་བར་གསུངས་ཏེ། དགེ་འདུན་ངོ་རེ་ནས་སྟོས་ཕྱ་ཕུག་དུ་བསྐྱམས། དབུ་མ་བཞེས་
ཏེ་བཀྱིས་ཆོགས་བཅད་རེ་གསུངས། དེ་ལྟར་བཀྱིས་སྟོས་འཁོར་གྲུབ་ཕྱལ་ཆོགས་ཡོངས་ནས་མངོན་
རྟོགས་ཀྱི་དབུ་ནས། (བྱ་བ་ཚྱུ་མ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་)ཞེས་དང་། དབུ་མ་འཇུག་པའི་དབུ་
ནས་(དེ་ཕྱིར་བདག་གིས་ཐོག་མར་སྟེང་རྗེར་བསྟོད་པར་གྱིས་)ཞེས་པ་བར་དབྱངས་དང་བཅས་
སྐད་སངས་མཐོན་པོའི་ངང་གསུངས། དེ་ནས་དབུ་མཛད་གྱིས། དམིགས་བརྟེ་མའི་འགྲུངས་འཐེན་
དབུ་བསྐྱལ་མཛད་དེ་གྲ་མངས་ནས་མགྱོན་གཅིག་དུ་དབྱངས་གྱི་ང་རོས་མཐའ་གྲལ་ནས་རིམ་བཞིན་
ཆོགས་གྲོལ་ཏེ་གཟིམ་གྲག་དུ་མ་ཕེབས་པར་དམིགས་བརྟེ་མའི་དབྱངས་དང་བཅས། རང་གཞན་

སྒྲེ་འགྲོ་ཀུན་ཆེ་རབས་ཀྱི་ཕྱིང་བ་ཀུན་ཏུ་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་བསྐྱོ་སྒྲོན་གྱིས་མཆོམས་ལེགས་
པར་སྒྱུར་ཏེ་དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཀྱི་དུས་ཆེན་ལེགས་པར་གྱུ་བ།

༥༥ སྒྲེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགོངས་ཇོགས་སུ་དམིགས་ཏེ་མཆོད་སྒྲིན་སྣ་ལྔ་བཤམས་
ནས་དུས་མཆོད་ཚུགས་པར་ཕན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་ཙ་མུད་དུམ་
བུ་སྒྲ་མའི་ཡོན་ཏན་བཟུང་བ་ལས། ཉེ་དུ་འབྲེལ་བ་ཤུལ་ན་གནས་པ་ཡི། །གཤིན་གྱི་དོན་དུ་དགེ་
བ་གང་བྱས་པ། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མ་སྤྱེར་པེའུ་བཞིན། །གང་དུ་གནས་པ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་འབྱང་།
།དེ་བཞིན་མོས་གུས་ལྡན་པའི་སྒྲོབ་མ་ཡིས། །སྒྲ་མ་འདས་པའི་ལོ་རྒྱ་ཆེས་གྲངས་དག །དེས་པར་
བཟུང་སྟེ་མཆོད་པ་བྱས་གྱུར་ན། །བྱགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡོངས་སུ་ཇོགས་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས།

༥ ལོ་གསར།

༩༥ བོད་རྒྱ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆེས་བརྒྱ་དགུ་ཙམ་གྱ་ཆང་སྒྲོ་གསལ་སྒྲིང་གི་ལོ་གསར་གྱི་དུས་ཆེན་
བཟུང་སྟེ་གཉིར་ཆང་གཉིས་ནས་ཆོགས་ཡོངས་ལ་བཞེས་གྲོ་ཤུལ། ཆེས་ཉེར་ལྡའི་ཉིན་སྒྲོ་མང་སྒྲ་
བྲང་ནས་སྒྲོ་མང་གྱ་ཆང་དུ་གྱ་ཇ་དང་བཞེས་བྱག་འབུལ་སྒྲོལ། ཆེས་ཉེར་དུག་ཉིན་སྒྲོ་མང་གཉིར་
ཆང་གཉིས་ནས་གྱ་ཆང་ཆོགས་ཡོངས་ལ་བཞེས་གྲོ་ཤུལ་ཏེ་ལོ་གསར་གྱི་དུས་ཆེན་བཟུང་། དེ་ནས་
བཟུང་ཕྱི་ལོ་ཤར་མཆོམས་ཀྱི་ཆེས་གཉིས་གསུམ་བར་དགོན་པའི་སྒྲིང་ཡོངས་ཇོགས་ལ་བག་ཡངས་
ཀྱི་གནང་བ་བྱིན་ཏེ་སྒྲོན་པའི་མཇུག་རྣམ། སྒྲ་ཆེན་ཁག་གི་མཇུག་རྣམ་སྒྲོག་པ་དང་། འགའ་རེ་ནས་
ས་གཞོན་མཉམ་གཞག་སོགས་བྱེད་སྒྲོལ། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་སྣ་ས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས་རྒྱའི་
གྲ་བསྒྲིགས་མཇུག་དེ་གྲ་མངས་དང་། གནས་ཚུང་སྒྲ་དབྱངས་སྒྲིང་འདུས་དམངས་དང་བཅས་སྣ་
ས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཕེབས།

《༥་༥》

༥ གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་དང་། དགའ་ལྷན་དགོན་གྱི་
བྱང་བ་མདོ་ཅམ།

(གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྒྲིང་། བུམས་ཆེན་ཆོས་རྒྱལ་ལེ་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༡༩)
རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ས་ཡག་ལོ་ཕུག་བཏབ།)

༡༩༥ སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་ནི། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སེ་ར་ཆོས་སྤྱིངས་སུ་ཅ་ཤེས་ཏེ་ག་
 ཆེན་ལྷགས་ཚུམ་མཛད་སྐབས་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཡི་གེ་གསེར་ཁྱུ་མ་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་བར་སྤྲང་ལ་གཟིགས་
 པས། དེར་དགོན་སྡེ་ཆེན་པོ་ནིག་འབྲུང་བར་ལུང་བསྟན་པ་བཞིན། རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་དངོས་
 སྟོབ་བུམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༩༥༣ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༤༦ ཟ࿳་
 ལོ་ (༡༩༡༩) རབ་བྱུང་ ༥ པའི་ས་ཕག་ལོ་དགོན་སྡེ་འདི་ནི་ད་ཕྱག་བཏབ། བུམས་ཆེན་ཆོས་
 རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༩༩༤ བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༨༡ ཟ࿳་ལོ་ (༡༩༤༤) རབ་
 བྱུང་ ༦ པའི་ཤིང་ཏེ་ལོ་ལྟ་མའི་ནི་འབྲམ་ཆེན་གྱི་ཐང་དུ་སྤྱུ་འབྲུངས། འཇམ་མགོན་བཙུང་ཁ་
 པ་སོགས་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་ནམས་ཞབས་པད་ཡུན་དུ་བསྟེན་པས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བུ་
 དམ་པར་གྱུར་པའི་ཚུལ་བསྟན།

(རྒྱ་ནག་དུ་མིང་རྒྱལ་པོས་རྗེ་བཙུང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རྒྱ་ནག་དུ་གདན་འདྲེན་པའི་མི་སྡེ་མངགས་
 པར། རྗེ་རང་ནི་ད་རྒྱ་ནག་དུ་ཕྱེབས་པར་དགག་བྱ་ཆེ་ལ་དགོས་པ་ཚུང་བས། དེའི་སྤྱི་ཚབ་དུ་བུམས་
 ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཕྱེབས་དགོས་པའི་བཀའ་གནང་སྟེ་འགྲོ་དོན་རྗེ་ལྟར་བྱ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་སྟོན་རྒྱས་པར་
 བཀའ་བསྩལ། རྒྱལ་ཆེན་ནམ་ཐོས་སྤྱིས་ཆོས་རྗེ་འདི་ནི་ད་གྱི་འཕྲིན་ལས་བསྐྱབ་པའི་སྤྱང་མར་བཀའ་
 བསྟོས། དེ་ནས་བུམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་སྤྱི་སྟོབ་གང་འཆམས་བཅས་ཁམས་ལི་ཐང་མའི་ཆར་བརྒྱད་
 རྒྱ་ནག་དུ་བྱོན། གོང་མ་ཆེན་མོ་དཔོན་འབངས་འཁོར་དང་བཅས་པས་མདུན་ནས་བསུས་ཏེ་གོང་
 མའི་ཕོ་བྲང་དུ་ཕྱེབས། སྐབས་དེར་གསང་འདུས། བདེ་མཆོག་། འཁོར་ཆེན་། འཇིགས་བྱེད་ཞེ་
 དགུ་མ། སྟན་སྤྱི་སོགས་ཀྱི་སྤྱབ་མཆོད་རྒྱས་པར་ཚུགས། མཁའ་དབྱིངས་སུ་རྒྱལ་མཆོན་དོ་རྗེ་
 འཁོར་ལོ་པད་མ་སྤྱི་ཆོགས་དོ་རྗེའི་འཇའ་ཡང་ཤར་པ་སྤྱི་ཕོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཐུན་སྤྲང་དུ་མཇུག་
 དེ་ནས་གོང་མར་གྲུབ་རྒྱལ་མའི་ལུགས་ཀྱི་ཆེ་དབང་། གྲུབ་ཆེན་ཏེ་ལོ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེ་མཆོག་
 འཆི་བ་མཐར་བྱེད་ཀྱི་དབང་བསྐྱར། རྒྱལ་པོའི་དབུ་ཐོག་དུ་བུམ་པ་བཞག་པའི་ཆེ་བུམ་པའི་ཁ་ནས་
 བདུད་ཅི་ལུད་པ་དང་། ཆེ་རིལ་ལས་འོད་འཕྲོ་བ་སོགས་ངོ་མཆར་པའི་མཆོན་མ་སྤྱི་ཆོགས་བྱུང་
 བས། རྒྱལ་པོ་འཁོར་བཅས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་བཟན་པོ་ཐོབ། དེ་ནས་ཆོས་རྗེ་འཁོར་བཅས་རྒྱ་
 རྒྱ་ནི་ཕོ་ཅེ་ལྟར་བྱོན། དེར་བཞུགས་རིང་རྒྱ་བོད་དོར་གྱི་ཕྱོགས་ཕན་ཚུན་ནས། སྤྱི་དཔོན་དུ་
 མས་གཙོས་དད་ལྟན་གྱི་སྤྱི་ཕོ་མཐའ་ཡས་པ་མཇུག་དུ་འོང་པ་ལ། དབང་། རྗེས་གནང་། བྱིད།

[illegible]

གྲུ་ཆེན་པོས་མཆོན་མདོ་སྤྲད་ཕྱོགས་སུ་མཉམ་མེད་རི་པོ་དགེ་ལྡན་པའི་ལུགས་བཟང་དར་རྒྱས་སུ་
 གྲུར་པ་ཡང་ཆོས་རྗེ་འདིའི་བཀའ་རྒྱུ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཞེས་དོར་ཆོས་འབྲུང་གསེར་གྱི་དེབ་
 ཐེར་དུ་གསལ། གོང་གསལ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་བ་དེ་དག་ནི། དོར་ཆོས་
 འབྲུང་གསེར་གྱི་དེབ་ཐེར་ལ་གཞིར་བཞག །ཆོགས་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱས་སྤྲུངས་རྣམས་སྤངས། གཞུང་
 གཞན་ནས་དོན་གནད་ཆེ་རིགས་རྣམས་མཁོ་བསྟུས། འདས་ལོ་དང་། སྤྱི་ལོ་སོགས་ལོ་ཆོག་ཁ་
 བསྐྱངས་ཏེ་རུང་ཟད་བཀོད་པའོ། །

ག༽ བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེས་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་ཐོག་མར་ཕུག་འདེབས་སྐབས་གྲུ་ཆང་
 ཆེན་པོ་བཞི་བྱུང་། ལྟོད་པ་གྲུ་ཆང་། སྤྲད་གྲུ་ཆང་། རྒྱ་གྲུ་ཆང་། འཕྲོང་སྤྲོང་གྲུ་ཆང་སྟེ་བཞི་
 ལས། དུས་ཕྱིས་སེར་སྤྲད་གྲུ་ཆང་། སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་། སེར་སྤྲགས་གྲུ་ཆང་གསུམ་དུ་གྲགས་
 ཆེ་ལ།

སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་ནི། རྗེ་འཇམ་དབྲངས་ཆོས་རྗེའི་དངོས་སྟོབ་མཁས་གྲུབ་མཉུན་སྤྲུལ་པ་
 ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲུངས་ནས་སེ་ར་ར་ཐེབས་སྐབས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་ཕྱག་ལྷག་ཙམ་ཕྱིར་འབྲངས། དེ་
 རྣམས་ལ་ཆོས་འཆད་ཉན་ཟུར་དུ་མཛད། དེ་རྗེས་སྤྲུང་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱལ་པོ་དང་། དཔོན་ས་བུ་
 བྲིད་དཔལ་འཇོམས་གཉིས་ཀྱིས་གྲུ་ཆང་ཞིག་བཙུགས་ཤིང་། དེ་རྗེས་བྱེས་གྲུ་ཆང་དུ་གྲགས། འཆད་
 ཉན་གྱིས་སྟོབ་དཔོན་ཐོག་མ་ཡང་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འཕྲོར་རྒྱུན་གྲུབ་ལ་བསྐོ་བཞག་མཛད། སྟོམ་
 རྗེ་རྣམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་དང་། སེ་ར་རྗེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་ཡིག་ཆའི་སྤྲོང་ནས་འཆད་
 ཉན་མཛད་སྟོལ་ཡོད་འདུག་པ་བཅས།

ང༽ སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྤྱིང་གི་བྲི་རབས་ནི།

༡༽ བྲི་པ་དང་པོ་བྱམས་ཆེན་ཆོས་རྗེ་ཤུག་ཡེ་ཤེས།

༢༽ གཉིས་པ་མཚུངས་མེད་ཆོས་རྗེ་རྒྱལ་མཆོན་བཟང་པོ། །

༣༽ གསུམ་པ་བཀའ་བཙུ་སྤྱོད་དར་རྒྱས་བཟང་པོ།

༤༽ བཞི་པ་ཞ་ལུ་བ་མཁས་པ་བཀྲ་རྒྱལ།

༥༽ ལྔ་པ་ལ་ལྟོད་མཉུན་སྤྲུལ་སྤྲགས་སྤྲོང་གི་བརྒྱུད་པ་རིན་ཆེན་སེང་གེ

༦༥ རྩལ་པ་ཆོས་རྩལ་འཛིན་གནས་བཟུང་པ།
 ༦༦ བཟུང་པ་ལྷ་ལྷ་ཆོས་རྩལ།
 ༦༧ བཟུང་པ་གཉལ་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷ་གྲུབ།
 ༦༨ དགྲ་པ་མང་ཐོས་དཔལ་ལྷ་སྟོན་གྲུབ།
 ༦༩ བཟུང་པ་འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷ།
 ༧༠ བཟུང་གཅིག་པ་པད་དཀར་འཛིན་པ་དགེ་འདུན་གྱི་མཆོ།
 ༧༡ བཟུང་གཉིས་པ་སེ་ར་རྩལ་ཆོས་ཀྱི་གྲུབ་མཆོ།
 ༧༢ བཟུང་གསུམ་པ་པའ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ།
 ༧༣ བཟུང་བཞི་པ་ཆོས་རྩལ་ཆོས་བཟང་།
 ༧༤ བཟོ་ལྷ་པ་པད་དཀར་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་གྱི་མཆོ།
 ༧༥ བཟུང་རྩལ་པ་སྟོང་འཁོར་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོ།
 ༧༦ བཟུང་བཟུང་པ་པད་དཀར་འཛིན་པ་ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོ།
 ༧༧ བཟོ་བཟུང་པ་པའ་ཆེན་སྟོན་བཟང་ཆོས་གྱི།
 ༧༨ བཟུང་དགྲ་པ་གྲུབ་བཟུང་པ་ཆེན་པོ།
 ༧༩ ཉི་ཤུ་པ་གྲུབ་བཟང་ཆོས་དབྱངས་གྱི་མཆོ།

ཅན་ སེ་ར་ རྩོད་པ་གྲུ་ཚང་གི་མཁན་རིམ་ནི།

༡༽ མཁན་ཐོག་དང་པོ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་བྱ་མཆོ།
 ༢༽ གཉིས་པ་གྲང་རུ་ཆོས་སྒོ།
 ༣༽ གསུམ་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ལྷ་ཀྱ་བཟང་།
 ༤༽ བཞི་པ་ཀྱི་རིང་སྒོ་གྲོས་རིན་ཆེན།
 ༥༽ རྩ་པ་ཆེན་པོ་འཇམ་གྲགས།
 ༦༽ རུག་པ་མཚུ་པ།

- ༥༥༥ བདུན་པ་ནམ་དཔལ།
 ༥༥༦ བརྒྱད་པ་དབྱུ་མ་པ་རིན་དར།
 ༥༥༧ དགུ་པ་ཆེན་པོ་དོན་གྲུབ།
 ༥༥༨ བརྒྱ་པ་དར་སྒྲིང་བཀའ་བརྒྱ་པ།
 ༥༥༩ བརྒྱ་གཅིག་པ་བསྟན་དར་བ།
 ༥༦༠ བརྒྱ་གཉིས་པ་སྒྲོ་བཟང་ཨེ་ཨྱ།
 ༥༦༡ བརྒྱ་གསུམ་པ་ཉང་སྟོན་ལེགས།
 ༥༦༢ བརྒྱ་བཞི་པ་རིན་ཆེན།
 ༥༦༣ བཙུ་ལྔ་པ་ཉང་པོ་དགའ་རིན།
 ༥༦༤ བརྒྱ་དྲུག་པ་འཕན་ཡོན་ཏན་འོད།
 ༥༦༥ བརྒྱ་བདུན་པ་རིན་ཆེན་གྲགས།
 ༥༦༦ བཙུ་བརྒྱད་པ་ཚུ་ལ་བྲིམས་དར་བྱས།
 ༥༦༧ བརྒྱ་དགུ་པ་སྒྲོ་བོ་བཀྲ་བྱས།
 ༥༦༨ ཉི་ཤུ་པ་སྒྲོ་བ་དཔོན་འཕྲིན་བྱས།
 ༥༦༩ ཙ་གཅིག་པ་ཀོང་སྟོན་བསམ་རིན།
 ༥༧༠ ཙ་གཉིས་པ་བསམ་སྒྲོ་བཀའ་བརྒྱ་པ།
 ༥༧༡ ཙ་གསུམ་པ་སྟོ་པ་རབ་འབྱམས་པ།
 ༥༧༢ ཙ་བཞི་པ་རབ་འབྱམས་པ་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ།
 ༥༧༣ ཙ་ལྔ་པ་སྟུན་པོ་ཆོས་མཛད།
 ༥༧༤ ཙ་དྲུག་པ་བ་རི་དོ་རྩེ་བྱ་མཚོ།
 ༥༧༥ ཙ་བདུན་པ་དྲུག་བྱ་བཀྲ་བྱས།
 ༥༧༦ ཙ་བརྒྱད་པ་མཁན་ཆེན་སྒྲོ་ལྡན་གཤམ་རབ།
 ༥༧༧ ཙ་དགུ་པ་སྒྲོ་བོ་དོན་བྱལ།
 ༥༧༨ སུམ་བརྒྱ་པ་ལྷ་ས་བ་ནམ་མཁའ། ནས་བཟུང་རིམ་པར་བྱོན།

ཆ་། སེར་སྒྲིད་གྲུ་ཚང་གི་མཁན་རབས་ནི།

༡༥ མཁན་ཐོག་དང་པོ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་འབྲུམ་པ།

༡༦ གཉིས་པ་གཡུ་པ་བརྩོན་འབྲུས་བཟང་པོ།

༡༧ གསུམ་པ་བྲུ་བཀྲིས།

༡༨ བཞི་པ་རིན་ཆེན་རྒྱལ་མཆོན།

༡༩ ལྷ་པ་མཆོ་མ་དབང་རྒྱལ།

༢༠ རྩལ་པ་ཆེན་པོ་ཚུལ་བཟང་།

༢༡ བདུན་པ་རབ་འབྲུམ་སྒྲོ་འོད་དཔལ།

༢༢ བརྒྱད་པ་ཆེན་པོ་ཡོན་ཏན་བཤེས་གཉིན།

༢༣ རབ་འབྲུམ་སྒྲོ་ལ་བྲིམས་འོད་ཟེར།

༢༤ དཀར་བུ་པ་ཆོས་གྲགས་རིན་ཆེན།

༢༥ སྒྲོ་བ་དཔོན་རྡོ་རྗེ་བཟང་པོ།

༢༦ བུ་གཉིས་པ་ཅོ་ནེ་ཕྱོགས་ལས་ནམ་རྒྱལ།

༢༧ སྒྲོ་བ་དཔོན་ཚུལ་བྲིམས་འོད་ཟེར།

༢༨ བུ་བཞི་པ་སྒྲུ་ཅེ་བ་ཆོས་གྲགས།

༢༩ བཅོ་ལྷ་པ་དཔོན་ལ་མོ་བ།

༣༠ ཐོད་ཁང་དག་ལེགས་བཟང་པོ།

༣༡ གཙང་སྒྲོ་དེ་ཆོས་གྲགས་འོད་ཟེར།

༣༢ བཅོ་བརྒྱད་པ་ཆ་བ་ནམ་མཁའ།

༣༣ བུ་དགུ་པ་དབུ་སྒྲོ་དཔ་བྱང་འོད།

༣༤ རིན་སྒྲིང་ཆོས་རྗེ་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན།

༣༥ ཆོས་རྗེ་བཀྲིས་འབྱུང་གནས།

- ༣༣༥ སེམས་དཔའ་ངག་དབང་ཆོས་ཀྱི་ཀྱུ་མཚོ།
 ༣༣༦ ཉང་པོ་ཀྱུ་ནང་པ་སངས་ཀྱས་དཔལ་འབྱོར།
 ༣༣༧ ལྗངས་རབ་འབྱམས་པ་དག་འདུན་རིན་ཀྱུམ།
 ༣༣༨ སྒོ་བ་དཔོན་བཟང་པོ་རྣམ་ཀྱུལ།
 ༣༣༩ སྒོ་བ་དཔོན་གེས་རབ་སྤང་གེ
 ༣༤༠ དབུ་སྒོ་ད་པ་གེས་རབ་ཀྱུ་མཚོ།
 ༣༤༡ ཅ་བརྒྱད་པ་ཅེ་ཐང་པ་བྱམས་ལྷན།
 ༣༤༢ ཅ་དགུ་པ་ཁེ་གསུམ་ཆོས་མཛད།
 ༣༤༣ གསུམ་བརྒྱ་པ་ཀོང་པོ་བསྟན་ལེགས།
 ༣༤༤ སོ་གཅིག་པ་སྒོ་མ་འཁོར་ར་ཀྱུལ་མཚན།
 ༣༤༥ སོ་གཉིས་པ་སྒོ་ད་ལུང་རིན་ཀྱུམ།
 ༣༤༦ སྒོ་པོ་དཔལ་འབྱོར་ཀྱུལ་མཚན།
 ༣༤༧ གྲུང་རུ་ནམ་མཁའ་ཀྱུལ་མཚན།
 ༣༤༨ སོ་ལྔ་པ་ཅོ་ནེ་སྒོ་བཟང་དཔལ།
 ༣༤༩ སོ་དྲུག་པ་འཕན་པོ་དག་འདུན།
 ༣༥༠ ཅོ་ནེ་ཚུ་ལ་བྲིམས་དར་ཀྱུས།
 ༣༥༡ ཉང་བྲན་སྒོ་བཟང་ཀྱུལ་མཚན།
 ༣༥༢ སོ་དགུ་པ་ནེ་ཁ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ།
 ༣༥༣ བཞི་བརྒྱ་པ་གཙང་པ་སྒོ་བཟང་།
 ༣༥༤ ཞེ་གཅིག་པ་ཆ་དོར་ཚུ་ལ་བྲིམས་དར་ཀྱུས། ནས་བཟུང་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ། རབ་བྱུང་ ༡༦
 ས་ཕག་ལོ་སྒོ་མ་འཁོར་ར་ངག་དབང་གྲགས་པ་ནས་སེར་སྒྲིད་མཁན་པོ་འཆད་ཉན་མཛད་བཞིན་པར་
 ཀྱུ་གར་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤྱི་ལོ་ (༡༧༦༦) ན་རམ་ས་ལར་དགོངས་པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་བྲིམ་ཚུ་ལ་བསྟན་
 ཏོ།།

ང་། སེར་བྱེས་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་རབས་ནི།

- ༡༽ མཁན་ཐོག་དང་པོ་གཉིས་སྟོན་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ།
- ༢༽ མང་ཐོས་དཔལ་ལྷན་སྟོན་གྲུབ།
- ༣༽ འཇམ་དབྱངས་དོན་ཡོད་དཔལ་ལྷན།
- ༤༽ རྩེ་བཙུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
- ༥༽ ལྷ་པ་གཙང་སྟོན་ཤེར་སེང་།
- ༦༽ དབུ་སྟོན་ཤེར་རྒྱལ།
- ༧༽ ཕྱིས་དྲུང་དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་མཆོན།
- ༨༽ གཙང་སྟོན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།
- ༩༽ འཕྲོས་པ་མཁས་བཙུན་རྒྱ་མཚོ།
- ༡༠༽ སྟོམ་སྡེ་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན།
- ༡༡༽ གཙང་སྟོན་རིན་ཆེན་བཤེས་གཉེན།
- ༡༢༽ ཕྱིས་ཐང་དཔལ་འབྱོར་བསོད་ལྷན།
- ༡༣༽ དབུ་དཀར་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ།
- ༡༤༽ ཞེ་པ་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ།
- ༡༥༽ ཀོང་བསམ་གྲུབ་རིན་ཆེན།
- ༡༦༽ ཕྱིས་ཐང་བྱམས་པ་སྟོན་ལམ།
- ༡༧༽ སེར་ཤར་པ་འཕྲིན་ལས་ལྷན་གྲུབ།
- ༡༨༽ རྩེ་བོ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན།
- ༡༩༽ བཙུ་དགུ་པ་བྱ་བལ་འཇམ་ལྷན།
- ༢༠༽ རྩེ་བོ་སྟོན་བཟང་བཀྲིས།
- ༢༡༽ སེར་ཤར་པ་རྒྱལ་མཆོན་དོན་གྲུབ།
- ༢༢༽ ཉར་གདོང་ངག་དབང་རྒྱ་མཚོ། ནས་བཟུང་རིམ་པར་བྱོན་ཏེ། རབ་བྱུང་ ༡༦ ས་ལག་ལོ་

ཏྲེ་པོ་སྒོ་བཟང་དབང་ཕྱུག་གིས་སེར་བྱེས་མཁན་པོའི་ལས་ཁུར་འཆད་ཉན་གྱི་མཛད་སྒོ་བསྐྱུངས་བཞིན་
 པར་དེང་སང་མཁན་པོ་བྱུར་ཏེ་ཆོས་འཆད་ཉན་གྱི་མཛད་སྒོ་སྤར་བཞིན་བསྐྱུངས་ཏེ་ཁྱ་གར་སྒོ་ཕྱོགས་
 མལ་སོར་དུ་བཞུགས་པ་བཅས།

ཉ་༽ འཇམ་མགོན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རིང་ལུགས་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཙོ་བོ་གདན་ས་
 ཆེན་པོ་འབྲས་སེ་དགའ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སེར་སྤྲད་གྲུ་ཆང་དུ་ཕྱོགས་པམ་ཚུན་ནས་བསྟན་པའི་དཔལ་
 དུ་མཁས་གྲུབ་ཇི་ལྟར་རང་ཁྱུངས་ངེས་ཅན་ཆེད་ཁང་ཆེན་ཇི་ཡོད་འདྲེན་པ་ནི།

༡༽ གཞུང་པ་ཁང་ཆེན།

༢༽ སྒྲིམ་འཕོར་ར་ཁང་ཆེན།

༣༽ ཡེར་པ་ཁང་ཆེན།

༤༽ རོང་པོ་ཁང་ཆེན།

༥༽ ཆ་ཐོར་ཁང་ཆེན།

༦༽ ཆ་བ་ཁང་ཆེན།

༧༽ ཀོང་པོ་ཁང་ཆེན།

༨༽ མར་སྐྱུང་ཁང་ཆེན།

༩༽ ཨ་ར་ཁང་ཆེན།

༡༠༽ ཐེ་བོ་ཁང་ཆེན།

༡༡༽ ཏཱ་འོན་ཁང་ཆེན།

༡༢༽ སྒྲོ་བོ་ཁང་ཆེན།

༡༣༽ གུང་རུ་ཁང་ཆེན།

༡༤༽ མི་ཉག་ཁང་ཆེན་བཅས་སོ། །ཁང་ཆེན་འགའ་གས་སྤར་གྱི་ཡིག་རིགས་སུ་འཁོད་
 པ་དང་། དེང་སང་མིང་འཕོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་པལ་ཆེར་ཡོད་ངེས་ཞོལ་ཞིང་འབབས་ས་མི་མཐུན་
 པ་མེད་དོ། །

༡༥༥ སེར་བྱེས་མཁས་མང་གྲ་ཚང་དུ་ཕྱོགས་པན་ཚུན་ནས་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་སྦྱེས་བྱ་
དམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་རང་ཁྱད་ས་ངེས་ཅན་ཆེད་ཁང་ཆན་ཉེར་གཉིས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟར་འདྲན་པ་ནི།

༡༥༦ ཏར་གདོང་ཁང་ཆན།

༡༥༧ བསམ་སྒྲོ་ཁང་ཆན།

༡༥༨ བྱ་བྲལ་ཁང་ཆན།

༡༥༩ རྩེ་བོ་ཁང་ཆན།

༡༦༠ བྲ་ཏི་ཁང་ཆན།

༡༦༡ ཆ་བ་ཁང་ཆན།

༡༦༢ ལྟོ་པ་ཁང་ཆན།

༡༦༣ ལྟོ་མ་སྒྲེ་ཁང་ཆན།

༡༦༤ ལ་བ་ཁང་ཆན།

༡༦༥ ལྷན་མ་ཁང་ཆན།

༡༦༦ ཟངས་དཀར་ཁང་ཆན།

༡༦༧ གུ་གི་ཁང་ཆན།

༡༦༨ དཔེ་ཐུབ་ཁང་ཆན།

༡༦༩ མངའ་རིས་སྟག་མོ་ཁང་ཆན།

༡༧༠ གཙང་པ་ཁང་ཆན།

༡༧༡ རྒྱལ་བྱེད་ཁང་ཆན།

༡༧༢ ཞེ་པ་ཁང་ཆན།

༡༧༣ གཉལ་པ་ཁང་ཆན།

༡༧༤ དྲགས་པོ་ཁང་ཆན།

༡༧༥ རྩེད་ཐང་ཁང་ཆན།

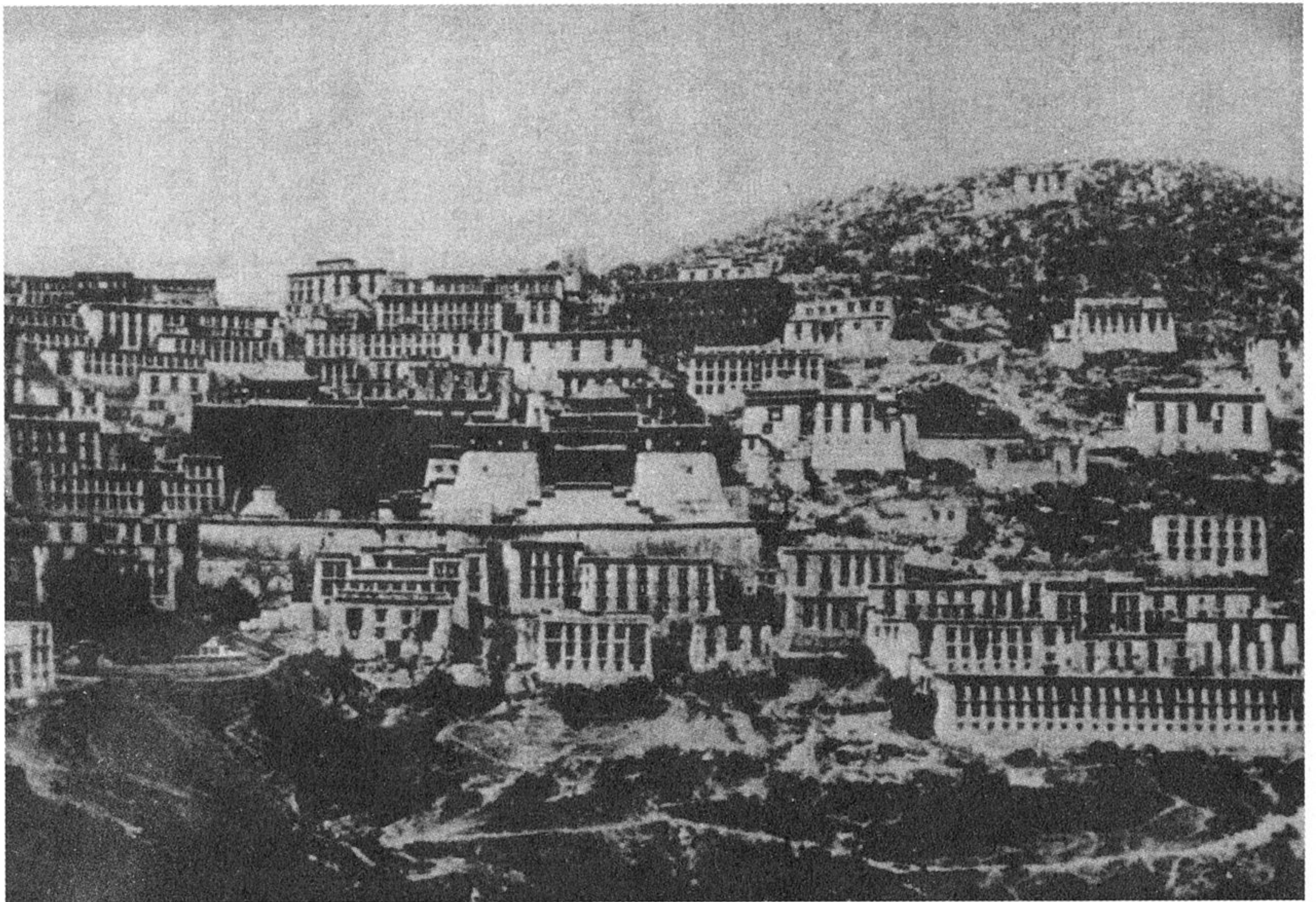
༡༧༦ ལྟོ་མ་འཕོར་ར་ཁང་ཆན།

༡༧༧ གུང་རུ་ཁང་ཆན་བཅས་ཁྱོན་ཁང་ཆན་ཉེར་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྦྱེས་
བྱ་དམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་བྱོན་དང་བྱོན་བཞིན་པ་ལགས་སོ། །

ཐད། སེ་ར་སྤྲུགས་པ་གྲ་ཚང་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྷ་བཟང་གི་སྤྱི་རིམ་གྲ་ཚང་དུ་ཆེད་འཇུགས་
མཛད། སེ་ར་འེ་འདུ་ཁང་རྩིང་པ་ཚུང་བར་འདུག་པས། འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་དུ་བཞེངས། འདུ་
ཁང་རྩིང་པར་སྤྲུགས་པ་གྲ་ཚང་ཚུགས་སོ། །

༥ དགའ་ལྷན་དགོན་གྱི་བྱུང་བ།

(གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྷན། རྗེ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྤྱི་ལོ་(༡༩༠༧)རབ་བྱུང་ ༥ པའི་
ས་ཁྲུང་ལོ་ཕྱག་བཏབ།)

ཐད་དེ་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་རི་ལྟར་ཕྱག་བཏབ་པའི་ཚུལ་ནི། སྒོན་དུས་ནས་
རྗེའི་བུ་སྒྲོབ་ནམས་དང་། ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་བསྟན་པའི་སྒྲིན་བདག་ནམས་ཀྱིས་རྗེའི་རིང་ལུགས་
འཛིན་པའི་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཞིག་འདེབས་པའི་བྱ་བ་ནན་ཆེར་བྱལ་བ་ལྟར་ས་ཡུལ་འབྲུལ་མཁན་ཡང་
མང་དུ་བྱུང་། ས་ཡུལ་འབྲུལ་མཁན་མང་དུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་བཟང་ཇོ་པོ་སྐྱེ་མཁུན་
དུ་མར་མེ་དང་། མཚན་ལམ་སོགས་བརྟགས་པས། འབྲོག་རི་པོ་ཁོ་ན་བཟང་བར་གསལ། དེར་
མ་ཟད་སྒོ་བྲག་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རྗེ་རྗེ་ལ་ལུང་བསྟན་བྱས་པར།

(དབང་སྐྱར་རི་ཡི་འདབས་དག་དུ། །བཙུན་མོ་རི་ཡི་རོས་ཕྱོགས་སུ། །དགེ་འདུན་དཔག་
མེད་འདུ་བར་འགྱུར། །རི་ནི་གང་ཡིན་འཇམ་དབྱངས་འཆད། །དབུས་གཙང་དམ་པ་རྒྱ་ཡུལ་གྱི།
མཆོད་གནས་དམ་པ་ཆོགས་གསོག་རྟེན། །མངའ་རིས་མདོ་སྐད་ཀྱན་གྱི་སྐྱབས། །ཕྱོགས་བཙུར་
སྒྲེ་དགོན་རྒྱས་པར་འགྱུར།) །ཞེས་གསུངས། གཞན་ཡང་(སྐྱ་ཆེ་ཕྱི་མ་དགའ་ལྡན་དུ་འབྱུངས་
པར་འདུག་པས་དགའ་ལྡན་ལ་བསྟན་པའི་མིང་ཐོགས་) །ཞེས་ལུང་བསྟན་བྱུང་བ་བཞིན་ས་མོ་སྐྱང་
གི་ལོ་དེར་སྒོན་ལམ་གྲོལ་ཕྱལ་སྒོབ་མ་ཉུང་གས་དང་བཅས་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱེབས། ས་དབྱུད་གནམ་
དབྱུད་ཐམས་ཅད་བཤད་སྐྱབ་འཆད་ཉན་འཕེལ་བའི་མཚན་ལྟས་ཆེས་ལེགས་པ་བྱུང་ཞིང་། དགོན་
པའི་ས་ཡུལ་གྱི་སྒྲིང་སྒྲོར་ནང་བྲག་གི་རོས་སུ་ཡིག་འབྲུ་དང་། ཕྱག་མཚན་རང་བྱོན་མཐའ་ཡས་
པ་བྱོན་ཞིང་། རྒྱ་ཚུང་ཟད་དགོན་པར་གཞིགས་ནས་བྲག་ལ་ཕྱག་མཇུ་བ་བསྐྱོན་པས་རྒྱ་རྒྱུན་བཟང་
པོ་སྒོ་བུར་དུ་འབབས། བྲག་གི་རོས་ནས་མདོན་རྒྱུང་གིས་ཆོས་དུང་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་ཞལ་འབག་
གཉིས་གཉེར་ནས་བཞེས། དེ་ལྟར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་འཁོར་དང་བཅས་པས་མདོ་རྒྱུད་ནས་རྗེ་ལྟར་བྱུང་
བ་བཞིན་ས་འདུལ་ལེགས་པར་མཛད། དེ་ནས་དབྱིད་ཆོས་ལ་སེར་ཆོས་སྤྲིངས་སུ་ཕྱེབས། སྒོབ་
མ་དུག་བརྒྱ་སྒྲོར་ལ་རྩ་བ་ཤེས་རབ། བྱང་སའི་ཚུལ་བྲིམས་ལེའུ། ལམ་རིམ་སོགས་གསུང་ཆོས་
རྒྱས་པར་བཀའ་བསྟུན། དེ་རྗེས་སྐྱར་ཡང་དགའ་ལྡན་དུ་ཕྱེབས། གཙང་ཁང་འདུ་ཁང་གཞིམ་སྤྱིལ།
སྤྱིལ་བུ་བདུན་ཅུ་ལྷག་ཙམ་ལོ་དེ་རང་ལ་གྲུབ་པར་མཛད། གཙུག་ལག་ཁང་གང་བཞེངས་པ་དེ་ཡང་
དམ་ཆོས་འདུལ་བ་ནས་རྗེ་ལྟར་ཕྱག་ལེན་དབྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པས། གཞན་ལྟ་ཅི་འདི་ཙམ་གྱིས་
ཀྱང་བསྟན་པའི་མིག་རྒྱན་དམ་པར་འགྲོ་ངེས་པ་བཅས། དེས་ན་སྒོན་པ་འདས་ལོ་ ༡༧༥༩ བོད་
རྒྱལ་ལོ་ ༡༥༩༧ རྒྱ་ལོ་(༡༩༠༧)རབ་བྱུང་མ་ ས་སྐྱང་ལོར་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་

ཕུག་བཏབ། ལྷ་ས་སྒྲོན་ལམ་ཆེན་མོའི་སྒྲོལ་ཡང་ལོ་དེར་བཏོད་པར་མཛད་དོ། །

ད། དེ་ནས་རྗེ་ཉིད་དགུང་ལོ་ང་བཞིར་ཕྱེབས་པ་སྟེ་ལོ་(༡༩༡༠) རབ་བྱུང་ ༧ ལྷགས་སྟག་ལོ་ཟླ་བ་ ༣ ཆོས་ ༥ ལ་དགའ་ལྷན་དུ་ཕྱེབས་ཏེ་རབ་གནས་རྒྱས་པར་མཛད། ལམ་རིམ། གསང་འདུས། སྒྲོན་གསལ། མངོན་པ་ཀུན་བདུས། ས་སྟེ། ཆད་མའི་དཀའ་གནད་མང་དུ་བཀའ་ཆོས་བསྟུལ། གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུ་ལྷ་མོ་བཞི་ཁྱུས་དང་། ཡེ་ཤེས་དོ་རྗེ་ཀུན་བདུས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ཀྱང་ལོ་དེ་རང་ལ་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། དེའི་ཕྱི་ལོ་ལྷགས་ཡོས་ལོ། རྗེ་གསལ་རིམ་རིམ་ལྷ་གསལ་སྒྲོན་དང་། རིམ་ལྷ་གདན་རྗེ་གསལ་གྱི་བྲིད་ཀྱང་ལྷགས་ཚུམ་མཛད་པ་སོགས་མདོ་ལྷགས་ཡོངས་རྗེ་གསལ་གྱི་བསྟན་པའི་ཆུང་གཞི་ནས་ཚུགས་པར་མཛད་དེ་གདན་ས་འདིའི་མཆོན་ལ་ཡང་དགའ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་ཞེས་འདོགས་པར་མཛད་དོ། །

ན། དེ་ནས་སྟེ་ལོ་(༡༩༡༥) རབ་བྱུང་ ༧ ཞིང་ལུག་ལོ་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་འབྲུམས་དང་བཅས་པའི་ཀ་བ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སར་ས་གཞི་བརྟགས་པ་དང་། འབྲུངས་པ་ལེགས་པར་མཛད། རྗེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་ཀྱི་བཀའ་བསྟུལ་བ་ལ་བརྟེན་ལམ་རིམ་ཆུང་དུ་ཡང་ལོ་དེ་རང་ལ་ལྷགས་ཚུམ་མཛད། དེ་ནས་མེ་སྟེལ་ལོ་དགའ་ལྷན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་བ་དོན་གཉིས་ཀྱི་སར་སྒོ་དེ་གྱི་བཀོད་པ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱུང། དེའི་ཕྱི་ལོ་མེ་བྱ་ལོ་ཟླ་བ་གསུམ་པ་ནས་རྟེན་བཞེངས་ཀྱི་དབུ་ཚུགས། དབུས་སུ་གཙང་ཁང་དབུས་མ། དེའི་ནང་དུ་སྒྲོན་པའི་སྟེ་བརྟན་ལྷ་སའི་རོ་པོའི་སྟེ་ཆད་ལས་ཅུང་ཞིག་གིས་ཆེ་བ་བྱུང་པ་ཚུལ་བྲིམས་མར་གྲགས་པ་དང་། རྟེང་དུ་གཙང་ཁང་དང་། དེར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་ལྷ་སོ་གཉིས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་སྒོས་བསྐྱངས། དཔལ་འཁོར་ལོ་སྒོམ་པ་བདེ་མཆོག་ལྷ་ཡི་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་གྲངས་དུག་བཙུ་རེ་གཉིས་ཅན། དཔལ་དོར་དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་སྒོས་བསྐྱངས་དང་བཅས་པ་བཞེངས་ཞིང་དེ་ཡང་དཔལ་བདེ་མཆོག་སྒོམ་འབྲུང་གི་རྒྱུད་དང་། དཔལ་གཞིན་རྗེ་གཞེད་དམར་ནག་གི་རྒྱུད་ལས་ལྷ་སོ་སོའི་ཕུག་མཆོན་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་བུ་བཞིན་གྱུང་ལེགས་པར་བསྒྲིགས་ཏེ་ཐིག་ཁོངས་ནས་བྲངས། དེ་དག་ལ་ཡང་རྒྱ་སོ་སོར་བྱིན་རྒྱབས། བཟོ་བོ་ལྷར་བསྐྱེད་པ། ཡོ་བྱེད་གྱི་ལག་ཆ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མཛད་པ་ལས། སྒྲ་བཙོས་དང་། རང་འགར་སྒོས་དབྱེད་གྱི་འོལ་ཆོད་ཅུང་ཟད་ཅམ་མ་འདྲེས་པར་ཕུག་གཞིས་རྣམ་དག་གི་སྒོ་ནས་ལོ་དེ་གའི་ནང་།

ཁོངས་ནི་ན་བཞེངས་ལེགས་པར་གྲུབ་དེ་དཔལ་དོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་གྱི་སྒོ་ནས་རབ་གནས་མཛད། དེ་
ལྟར་གཙུག་ལག་ཁང་ནི་ན་དང་། བཞེན་པར་བཅས་པ་གྲུབ་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་རྣམས་དང་། བྱོང་
པའི་སྤྱི་པོའི་ཆོགས་བཅས་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱི་ལོ་སྤྱི་ལོ་ (༡༩༡༤) རབ་
བྱུང་པ་སྤྱི་ལོ་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་འབྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་མཆན་དང་བཅས་པ། དུས་འཁོར་
འབྲེལ་ཆེན་དྲི་མེད་འོད་གྱི་གསུང་བཤད་ཆེས་ཞིབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་དབུ་ཆད། ལམ་རིམ་སོགས་
གསུང་ཆོས་རྒྱས་པར་བཀའ་བསྩལ། ལོ་དེ་རང་ལ་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ལོག་བྲིས་ཀྱང་གྲུབ་
པར་མཛད། དབུ་མ་འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་དགོངས་པ་རབ་གསལ་ཡང་ལོ་དེར་ལྷགས་རྩེ་མ་མཛད་དོ། །

པ། དེ་རྗེས་དུས་རབས་བརྒྱ་བདུན་པའི་ནང་རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་ས་སྤྱོད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་
གྱིས་དགའ་ལྡན་ཡངས་པ་ཅན་གྱི་ཞིག་གསོ་རྒྱས་པ་མཛད། དེ་རྗེས་དགའ་ལྡན་བྲི་ཐོག་ཞེ་གསུམ་
པ་བུམས་པ་བྱིས་གྱིས་རྒྱལ་བ་ལྔ་པའི་སྤྱང་བརྟན་དངུལ་ལས་གྲུབ་པ་དང་། དགའ་ལྡན་ཡངས་
པ་ཅན་གྱི་སྤྱི་དུ་གསེར་བྲངས་རྒྱལ་མཆན་གསར་དུ་བཞེངས། དེ་རྗེས་སྤར་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
སྤྱི་གདུང་དངུལ་གདུང་གི་ནང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་འདི། བྲི་ཐོག་ལྔ་བརྒྱ་པ་འབྲས་སྤྲུང་མང་བྱ་
བུལ་དགེ་འདུན་ཕུན་ཆོགས་གྱིས་དངུལ་གདུང་རང་གི་ཕྱི་ནས་གསེར་ལྔ་བརྒྱ་དངས་གྱིས་གདུམས་
ནས་གསེར་གདུང་དུ་བསྐྱར་དོ། །

པ། དགའ་ལྡན་གར་བྱང་གི་ཆོས་རྗེའི་གདན་ས་གཉིས་ཡོད་པས། བྱང་ཅེ་ནི། རྟོར་
སྟོན་རྣམ་མཁའ་བཟང་པོས་ཕྱག་བཏབ། གར་ཅེ་ནི་འཁོར་དག་པ་རྣམ་རྒྱལ་གྱི་གས་དབུས་པ་བཞིའི་
ནང་ཆེན་གནས་བརྟན་རིན་རྒྱལ་པས་ཕྱག་བཏབ།

དགའ་ལྡན་དུ་མཆན་ཉིད་གྱི་བཤད་གྲ་བྱུང་ཚུལ་ནི། མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་
གི་ཞལ་བཀོད་ལྟར། པཌ་ཆེན་པ། སྟོན་པ། ཡར་འབྲོག་པ། གྲགས་པ་དཔལ་བཅས་མཁས་པ་ཆེན་
པོ་བཞི་མཆན་ཉིད་གྱི་འཆད་ཉན་བསྐྱོས་པ། རྗེས་སོར་གཉིས་སུ་བསྒྲིལ་ནས་བྱང་ཅེ་ཕྱོགས་ལ་ཉན་པོ་
ཆོས་གྱི་དབང་ཕྱག་དང་། གར་པ་ཕྱོགས་ལ་རྗེ་རབ་འབྲུམས་པ་གཉིས་གྱིས་འཆད་ཉན་མཛད།

པ། ཆོས་རྗེ་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་དུ། སྟོན་མངའ་རིས་སྐྱོར་གསུམ།
སྤར་མདོ་ཁམས། དབུས་གཙང་། གཞན་ཡང་རྟོར་སོག་གི་ཡུལ་གྱི་རྒྱན་ནས་གྲ་རྒྱན་འདུས་པས།

དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་ཐོབ་ཁུངས་ངེས་ཅན་དུ་སྒྲིང་བ་ལྟར་དགའ་ལྡན་བྱང་ཅི་གྲ་ཚང་དུ་ཁང་ཚན་བརྩ་
གཉིས་སུ་བཞགས།

༥ བྱང་ཅི་གྲ་ཚང་དུ་ཁང་ཚན།

༡༥ ཏར་གདོང་ཁང་ཚན།

༢༥ བསམ་སྒོ་ཁང་ཚན།

༣༥ ཏྲེ་ཏྲར་ཁང་ཚན།

༤༥ ཚ་བ་ཁང་ཚན།

༥༥ གསེར་སྒྲིང་ཁང་ཚན།

༦༥ རོ་ར་ཁང་ཚན།

༧༥ ལྷ་འབྲུམ་ཁང་ཚན།

༨༥ བྲ་ཉི་ཁང་ཚན།

༩༥ སྤ་ཉི་ཁང་ཚན།

༡༠༥ རྩལ་རོང་ཁང་ཚན།

༡༡༥ གོ་པོ་ཁང་ཚན།

༡༢༥ ཀོང་པོ་ཁང་ཚན། བཅས།

མ། དགའ་ལྡན་གར་ཅེ་གྲ་ཚང་དུ་བསྟན་པའི་དཔལ་དུ་སྦྱེས་བུ་དམ་པ་ཇི་ལྟར་བྱོན་པའི་ཁང་ཚན་ནི།

༥ གར་ཅེ་གྲ་ཚང་དུ་ཁང་ཚན།

༡༥ རྡོ་ཁང་ཁང་ཚན།

༡༦ རྩོ་ཁང་ཁང་ཚན།

༡༧ རྩོ་པ་ཁང་ཚན།

༡༨ ཉག་རེ་ཁང་ཚན།

༡༩ ཅོ་ནེ་ཁང་ཚན།

༢༠ ཐེ་པོ་ཁང་ཚན།

༢༡ ཟུང་ཚུ་ཁང་ཚན།

༢༢ སོག་པ་ཁང་ཚན།

༢༣ ཏ་འོན་ཁང་ཚན།

༢༤ མངའ་རིས་ཁང་ཚན།

༢༥ གུང་རུ་ཁང་ཚན་བཅས་བརྒྱ་གཅིག

ཅ། དེ་ལྟར་གོང་གསལ་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དེ་དག་ནི། པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་གྱི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་ཡིད་གྱི་མཛེས་རྒྱན། སུམ་པ་མཁན་པའི་(བེ་སེར་)ལུ་ཚུགས་གསུང་(བེ)སྒྲོང་རྡོ་ལ་གསུང་(ཟ)ལུ་བཀའ་གསུང་(ཁ)རྗེ་ཆུང་ཐར་ཆེན་མོ་བཅས་ལས་ཆོག་སྟེ་བརྟུས་ཏེ་ཆོག་ཆོགས་གྱི་རྒྱུས་སྒྲིས་སྤངས། ཡིག་རིགས་ལ་མི་གསལ་བ་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་འགའ་རེ་དང་། དུས་དབང་གིས་ལེགས་པར་མཁོ་བའི་སྤྱི་ལོ་དང་རབ་ལོ་སོགས་ཁ་བསྐྱངས་ཏེ་བྲིས། དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་ཆོས་འབྱུང་ལོ་རྒྱུས་རྒྱུས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་(ཀ)པའི་དགའ་ལྡན་དགོན་གྱི་དཀར་ཆག་ཞེས་པ་ལས་ཞིབ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

རྗེ་ཆུང་ཐར་ཆེན་མོར་ལྟ་ས་སྒྲིན་ལམ་ཆེན་མོ་དང་། དགའ་ལྡན་དགོན་ཕྱག་འདེབས་རབ་བྱུང་དུག་པའི་ས་སྐང་ཞེས་འཁོད་འདུག་པས། རབ་བྱུང་དུག་པའི་ས་སྐང་ལོ་རྗེ་ཅོང་ཁ་པ་འབྱུངས་རྒྱ་ཡིན་ཞིང་ལོ་འཁོར་དུག་རྒྱུས་ཆེས་སྤྲ་ལ། དེས་ན་རབ་བྱུང་བདུན་པའི་ས་སྐང་དུ་ཤེས་དགོས་སོ། །

(༥༩)

༥ བཀའ་བསྟན་གྱི་བྱུང་བ། མདོ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་པའི་གནས་ཆད།

༡༥ བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཐོག་མར་བཀའ་བསྟན་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ནི། དེ་ཡང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྟ་བུ་ཐོ་བོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་སྐབས་མདོ་སྡེ་བ་མ་ཏོག་བབས་པས་བསྟན་པའི་དབུ་བསྟེན་པར་གྲགས། འཕགས་མཆོག་ཕྱག་ན་པད་མོའི་རྣམ་སྤྱལ་ཆོས་རྒྱལ་སྤྱོད་བཙན་གྱི་དུས་ཐོན་མིས་ཏོག་གཟུངས། ཤེར་ཕྱེན་འབྱུང་བ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྒྱུད་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཅིག་རྣམས་བསྐྱར་ཏེ་བསྟན་པའི་སྤྱལ་བཏོད། འཇམ་དབྱངས་རྣམ་སྤྱལ་བྲི་སྤྱོད་སྡེ་བཙན་གྱི་སྐབས་མཁན་སྟོབ་གཉིས་དང་། ལོ་ཆེན་ལྷོ་རོ་ཅན་སོགས་སྟོབ་དཔོན་དུ་མས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་མང་དུ་བསྐྱར་ནས་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་སུ་མཛད། དེ་ལྟར་མདོ་སྡེ་རྒྱུད་སྡེ། དེ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་གར་དང་། ཁ་ཕྱེ། གསེར་སྤྱིང་། སིང་ག་ལ། ལུ་རྒྱ། ཟ་ཏོར། བལ་པོ། ལི། རྒྱ་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་བོད་སྐད་དུ་བསྐྱར་བའི་རྣམ་གྲངས་ལ། ཐོག་མར་དཀར་ཆག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། བཀའ་རང་གི་ངོ་བོ་སྟེགས་བམ་དུ་ཇི་ལྟར་བསྐྱར་ཆུ་ལ་གཉིས་ལས།

༡༦ ཐོག་མར་དཀར་ཆག་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་རིམ་པ་ནི།

༡༥ ཐོ་བྱང་སྟོང་ཐང་ལྟན་དཀར་གྱི་དཀར་ཆག།

༡༦ དེའི་རྗེས་སུ་བསམ་ཡས་མཆིམས་ལུའི་དཀར་ཆག།

༡༧ དེའི་རྗེས་སུ་འཕང་ཐང་ག་མེད་ཀྱི་དཀར་ཆག།

༡༨ དེའི་རྗེས་སུ་དཔལ་སྐར་ཐང་གི་དཀར་ཆག་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་དཀར་ཆག་སོགས་དང་།

༡༩ དེའི་རྗེས་སུ་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་དཀར་ཆག་དང་། འདི་ནི་གོང་གསལ་དཀར་ཆག་རྣམས་ལ་གཞི་མཛད་དེ་དེའི་སྟེང་དུ་ཕྱིས་བསྐྱར་བ་དང་། དགོན་པ་སོ་སོའི་དཔེ་རྒྱན་ཅི་རིགས་

པ་གཟིགས་པའི་ནང་ནས་མ་ཆུད་པ་ཇི་སྟེ་ད་གཅིག་དང་། ཚད་མར་གྱུར་པའི་གསུང་ལས་གསན་
 པ་བཅས་གསུངས་ནས་དཀར་ཆག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕབ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་ཚད་མར་གྱུར་པ་བྱ་སྟོན་རིན་
 པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུམ་(ཡ)ཆོས་འབྲུང་གསུང་
 རབ་རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་མཛོད་ཅེས་པ། ཤོག་གྲངས་ ༣༠༥ (བ)ཡིག་ཕྱེང་ ༥ པ་ལས། འདི་
 ལ་དོར་བར་བྱ་བ་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ཞིང་དེ་མ་མེད་པའི་བཀའ་བསྟན་བཅོས་སྟེ་ན་ད་དུང་མང་དུ་བསྟན་
 པར་བྱོལ། ཞེས་གསུངས།

ཆ། དེའི་རྗེས་སུ་རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་ནང་ཡགོང་ས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་
 བཀའ་དགོངས་བཞིན་བཀའ་འགྱུར་གསར་བཞེངས་དང་འབྲེལ་དཀར་ཆག་ལེགས་བཤད་འཕུལ་གྱི་
 རྗེ་མིག་ཅེས་པ་གསར་དུ་བསྟན།

ཁ། གཉིས་པ་རྒྱལ་པའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་གླེགས་བམ་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་པར་ དཔར་བསྟན་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཚུལ་ནི།

༡། མཆིམས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་དབྱད་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཁོ་ན་ལ་དཔེར་
 མཛད་དེ་གོ་རིམ་འཕུལ་པ་མེད་པར་དཔལ་སྒྲར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་མོར། ཕྱིས་ཀྱི་རྒྱལ་
 བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཞི་མ་སྒྲར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་དུ་གྲགས་པ་བཞེངས་ནས་
 དཀར་ཆག་དུ་བཏབ་པ་དེང་སང་སྒྲར་ཐང་བཀའ་འགྱུར་དུ་གྲགས་པ་དང་།

༢། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ལ་མ་ཕྱི་བགྱིས་ཏེ་ཆལ་བ་སི་ཏུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དག་བའི་སློ་གྲོས་
 ཀྱིས་ཆལ་གྱང་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞེངས་པ་ཆལ་པ་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་ཤིན་ཏུ་ཁྱུངས་བཙུན་
 ཞིང་གྲགས་ཆེ་བ། དེ་ཉིད་ལ་བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། ལྷ་དམར་ཆོས་གྲགས། འགོས་ལོ་
 གཞོན་ནུ་དཔལ། རྗེ་ཡེ་ཅེ་བ་དང་། ཁྱད་པར་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་
 ལེགས་པར་གཟིགས་ཤིང་ཞུས་དག་མཛད་པ་སོགས་བོད་ཡུལ་དུ་འབྱན་ཟླ་དང་བུལ་བའི་ཕྱི་མོ་དམ་
 པར་གྱུར།

༣། དེ་ལ་མ་ཕྱི་མཛད་དེ། རྒྱུད་སྒྲོར་སྟག་ལུང་རྒྱུད་འབྲུམ་དང་བསྟན་ནས་ལྷ་དམར་
 པ་དུག་པས་བསྟར་ཞུས་ཀྱིས་དཔར་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་ལི་ཐང་ཐུབ་ཆེན་བུམས་པ་གླིང་དུ་བཞུགས།

༤༥ ཆལ་བ་བཀའ་འགྱུར་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་ཅེ་བདག་པོ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་གིས་
བཀའ་འགྱུར་རྒྱལ་ཅེ་ཐེམ་སྤངས་མ་གྲགས་པ་བཞེངས།

༤༦ དེ་ལ་མ་ཕྱི་བྱས་པ་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། ས་སྦྱོང་སྡེ་སྤྱི་ད་
བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་གྱིས་དཔལ་ཐང་པོ་ཆེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར་སྐུ་
ཐོད་དངོས་ཤིན་ཏུ་གཙང་པ་མདོ་སྟོང་སྟོང་རྩེ་རྩེ་དང་དུ་བཞུགས།

༤༧ རྒྱལ་བ་སྐུ་ཐེང་དུག་པ་ཆངས་དབྱངས་རྒྱ་མཚོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། གཞུང་
ས་མཆོག་ནས་གསུང་པར་སྤྱི་ད་གསུམ་རྒྱན་གཅིག་དཔར་བསྐྱུན་དབུ་བཙམས་ཏེ། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཐེང་
བདུན་པའི་སྐུ་རིང་ལ་མི་དབང་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་ཆོས་སྤྱོད་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་
ཕྱེ་སྡེ་ལྷག་བསམ་འབད་ཚྱུ་ལ་ཆེན་པོས་དཔར་གཞི་གསར་བསྐྱུན་ཐོག་པར་ཤིང་ནམས་རིམ་བཞིན་
དཔལ་སྒྲར་ཐང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས།

༤༨ རྣར་ཐར་བཀའ་འགྱུར། ཆལ་བ་བཀའ་འགྱུར། ལེ་ཐང་ཆལ་བར། རྒྱལ་ཅེ་དང་
ཐང་པོ་ཆེའི་བཀའ་འགྱུར་སོགས་ལ་གོ་བསྐྱུར་ནས་ཞུས་དག་ལེགས་པར་བགྱིས་ཏེ། སྡེ་དག་ཆོས་
རྒྱལ་བསྐྱུན་པ་ཆེ་རིང་ནས་དཔར་བསྐྱུན་ཞུས་པ་སྡེ་དག་ཆལ་པར་མ་སོགས་ངེ་སྟོང་གཅིག་སྟེ་དགའི་
བསོད་ནམས་གྱི་དཔལ་དུ་བཞུགས་པ་ལགས་ཤིང་། གཞན་ཡང་དེར་མ་གཏོགས་པའི་ལག་བྲིས་ཀྱང་
འཆད་འགྱུར་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པོ། །

༤༩ གཞན་ཡང་དབུས་མཐའ་ལས། (ཡི་གེ་འབྲི་མཆོད་སྦྱོན་པ་དང་)ཞེས་དང་། ཆོ་
འཕྱལ་ནམ་པར་འཕྱལ་བའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། (རིགས་ཀྱི་བྱ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇམ་བུའི་སྒྱིང་
གི་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་ལ་འཇོག་ཅིང་། བཞག་ནས་ཀྱང་སྒྱིའི་
ལོ་སྟོང་དུ་ཡོ་བྱད་ནམས་མི་བྲལ་བར་རྗེ་དེ་ཅིང་མཆོད་པ་བས། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ནམ་གངས་འདི་
ལས་ཆོགས་བཞི་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་ཅམ་ཉན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། འདྲི་བ་བསོད་ནམས་
ཆེ་)ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་བདེ་སྦྱིད་རྒྱལ་བསྐྱུན་ཡུན་དུ་གནས་པ་དང་། དེ་
ཉིད་ཡུན་དུ་གནས་པ་གསུང་རབ་རིན་པོ་ཆེའི་བང་མཛོད་ལ་རག་ལུས་པ་མཐོང་ནས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོགས་རྒྱབས་ཆེན་གསོག་སྤྱད་ལག་བྲིས་ཀྱི་བཀའ་འགྱུར་ཡང་ཆེས་མང་བ་བཞུགས་ཤིང་། ལག་
བྲིས་ལ་ཡང་རིགས་མི་འདྲ་བ་ཆེས་མང་བ། དེ་ལ་ཡང་གསེར་བྲིས། དངུལ་བྲིས། ལྷག་བྲིས་

སོགས་དང་། ལྷག་པར་པོད་ཀྱི་དགོན་རྫིང་དགའ་བ་གདོང་དང་། སྦྱར་མོ་ལུང་སོགས་སུ་གསེར་
བྲིས་དང་དངུལ་བྲིས་སོགས་ལག་བྲིས་བཀའ་འགྱུར་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཞུགས་སོ། །

༩༩ དེ་ལྟར་གོང་དུ་བཀོད་པ་བཞིན་བཀའ་འགྱུར་དཔར་མ་རྣམས་གངས་མི་འདྲ་བ་དང་།
ལག་བྲིས་བཅས་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པ་བཞུགས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་འགའ་ཞིག་ནི་དཔར་གཞི་དགོན་
པ་དང་། འགའ་ཞིག་ནི་བསྐྱེས་སྦྱོན་ཆེ་བ། འགའ་ཞིག་དཔར་གཞི་ཆ་ཆང་མ་བཞུགས་པ་དང་། དེ་
བཞིན་བྲིས་མ་ཡང་འབྲེ་བ་པོ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཆད་ལྷག་གི་ལྟར་སྦྱོན་མང་ཙམ་བཞུགས་པ་བཅས་
རྒྱ་མཚན་སྒོ་དུ་མར་དགོངས་ཏེ་ཡགོང་ས་སྐུ་ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཞུགས་སྐབས། བཟླ་ན་
ལ་གཅིག་དུ་ལྷག་བསམ་དཀར་བའི་དད་སྦྱིན་ཁག་དང་། གཙོ་བོ་པོད་གཞུང་རང་ནས་བྱུགས་འགན་
བསྐྱེད་དེ་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་པོ་དུ་ལའི་འདབ་ཞོལ་འབྲས་བུ་སྟེང་པར་ཁང་གངས་
ཅན་ཕན་བདེའི་གཏེར་མཛོད་སྦྱིང་དུ་བཞུགས་པའི་གསུང་དཔར་གསར་བཞེངས་མཛད་དེ། འདི་
ནི་དེ་ཀྱི་བྱུང་བ་ནི། འདི་ལྟར།

༡༠༩ ལྷག་བསམ་གྱི་སྒྲོ་བས་པ་མཆོག་དུ་ཡངས་པ་འབྲེ་གུང་སྒོ་སྒྲོག་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
ནས་དངོས་འབུལ་ཐོག་ཡགོང་ས་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་མོར་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་དཔར་སྦྱོན་ཆེད་
དེ་དོན་གསོལ་བ་ཡུར་ཚུགས་བཏབ་པ་བཞིན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཉེར་མཁོའི་ཐད་གཙོ་བོ་གཞུང་
རང་ནས་བྱུགས་འགན་གཙང་བཞེས་ཀྱིས། སྦྱི་ལོ་(༡༩༣༠)རབ་བྱུང་ ༡༥ པའི་ལྷགས་སྟེལ་ཟླ་
བ་ ༤ པའི་ནང་ཡིག་འབྲེ། པར་བཀོས། རོ་དམ་པ། ཞུས་དག་པ་བཅས་བསྒོ་བཞག་བསྐྱེལ་
དཔལ་སྒྲར་ཐང་པར་ཡིག་གཞིར་བཞག་གསར་བྲིས་ཀྱིས་མཆོན་བྱུགས་ཁུར་འགན་བཞེས་མཛད་དུ་
བྱུང་བ་བསྐྱེངས་རུང་། བར་མཆོམས་སུ་གཞུང་སྒྲེར་གང་ཅིར་འགལ་རྒྱུ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མཛུགས་
འབྱོངས་རིམ་ལུས་སུ་གྱུར་བ། སྒྲར་ཡང་ཡགོང་ས་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་བྱུགས་བསྐྱེད་ལྷག་པར་བཞེས་
ཏེ་གང་གི་མཆོན་ཞབས་འབྲས་སྒོ་མང་ཏར་གདོང་སྟག་བྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་ཐོབ་བཟླ་ན་
པའི་རྒྱལ་མཆོན་མཆོག་དང་། སེར་སྒྲད་ཀོང་པོ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ལ་སྐུ་ངག་དབང་བཟླ་ན་འཛིན་གཉིས་
ལ་མཛུགས་འབྱོངས་དགོས་ལུགས་བཀའ་སྦྱི་ཐེབས་བཞིན། སྦྱི་ལོ་(༡༩༣༤)རབ་བྱུང་ ༡༩ པའི་
ཟླ་སྟེལ་ཟླ་བ་ ༥ པའི་ནང་གོགས་དན་ཞུས་དག་པ་གཞན་ཁག་དང་བཅས་ཞུས་དག་དབུ་ཚུགས་
ཏེ། ཡགོང་ས་སྐུ་བས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། སྒྲར་ཐང་པར་མ། རྒྱལ་ཅེ་ཐེམ་

སྤངས་མ། རྩེ་དག་ཆལ་པར་སོགས་པར་བསྐྱུན་ཟིན་པའི་དཔེ་ཁྲུངས་བྱབ་ཆད་ལྷན་ནམས་དང་གོ་
 བསྐྱུར་གྱིས། ལྷག་ཆད་ཡིན་ངེས་སྒྲོར་ཆུད་པ་ནམས་འབྲི་སྒྲོན་དང་། སྒྲོར་མ་ཆུད་པ་ནམས་རང་
 སོར་འཛོག་གནང་མཛད་དེ། ཁ་སྒྲོང་བུ་སྒྲོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ཡགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་ཆད་མར་
 བཞེས་པ་ཆུད་སྒྲོར་ཁྲུངས་བྱབ་ནམས་གསར་བསྐྱུན་རི་དགོས་པོད་ཆེ་ཆུང་དང་བསྐྱུན་ནས་སྒྲོན་ཕྱི་
 མཛད་པ་སོགས་ཞབས་འདེགས་ཁྱ་མུས་སུ། ཡགོང་ས་སྐྱབས་མགོན་པུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་དགོངས་
 པ་ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཆུལ་བསྐྱུན་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་འཕྲོས་ལུས་པར། སྒྲར་ཡང་གངས་སྒྲོངས་
 ཆོས་སྤྱིད་གྱི་མཛད་པོ་སྤྱིད་སྒྲོང་ར་སྒྲོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། གཞུང་ནས་བྱགས་འགན་བསྐྱུར་
 བཞེས་གྱིས། སྤྱི་ལོ་(༡༩༣༤)རབ་བྱུང་ ༡༦ པའི་ཤིང་བྱི་ཟླ་བ་ ༣ པའི་ནང་གོང་གསལ་ཁྱ་
 དག་པ་ནམས་ནས་སྒྲར་ཡང་བྱགས་འགན་བསྐྱུར་དེ་མཇུག་ཁྱ་དག་དབུ་བཙམས། བྱབ་མཐའ་རིས་
 མེད་གྱིས་མཁས་དབང་ནམས་ལ་བཀའ་འདྲི་དོགས་གཙོད་དང་བཅས། འཕྲོར་བ་བསྐྱུས། བསྐྱེ་
 སྤྱད་དབྱུང་། ཁྱ་དག་ལེགས་པར་མཛད་དེ་གཏན་ལ་ཕབ། ཕྱིས་རབས་ནམས་ནས་ཡིད་ཆེས་
 ཁྲུངས་བཙུན་བགྱིས་ཆོག་པའི་ཞོལ་བཀའ་འགྱུར་རམ། ལྷ་ས་བཀའ་འགྱུར་དུ་གྲགས་པ་འདི་བཞིན་
 སྒྲོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལེགས་པར་བྱབ་སྟེ། བྱ་འཛོན་གཉིས་པའི་པོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལའི་འདབ་ཞོལ་
 གངས་ཅན་ཕན་བདེའི་གཏོར་མཛོད་ཞོལ་པར་ཁང་དུ་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་བཅས། དེབ་འདིའི་མགོ་
 མཇུག་ཀྱན་རྒྱ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་ཤེས་བྱེད་ལུང་ཁྲུངས་དྲངས་པ་ནམས་ཀྱང་ལྷ་ས་བཀའ་འགྱུར་གཞིར་
 བཞག་སྟེ་པོད་གྲངས། ཀ་ཏྲགས། ཤོག་གྲངས། ཡིག་ཕྱེང་། རྒྱབ་མདུན་གང་ཡིན་དང་བཅས་
 པའི་གསལ་ཁ་སྒྲོས། གང་ལགས་ཤེ་ན། རྒྱ་ནག་དཔར་མ་དང་སྐར་ཐང་པར་མ་སོགས་མཐོ་རིམ་
 སྒྲོབ་བྱ་སོགས་འགའ་རེར་མ་གཏོགས་དཔེ་རྒྱན་དགོན་པས་རྟེན་དཀའ་ལ། ལྷ་ས་བཀའ་འགྱུར་ནི།
 སྤྱི་པོད་དངོས་གཙང་བ་དང་། རྒྱ་གར་ནང་ཁྲུལ་སོགས་གང་ཅིར་མ་དཔེ་རྟེན་སྒྲ་བ་བཅས།

༥ མདོ་རྒྱུད་ནས་ཡུང་བསྟན་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཆད།

ག༽ མདོ་རྒྱུད་བསྟན་པའི་ཁག་ནས་བསྟན་པ་འི་ལྷ་ར་གནས་པ་ཡུང་བསྟན་པའི་ཚུལ་
ནི། སྤྱིར་བསྟན་པའི་གནས་ཆད་ལ། ཉན་ཐོས་སྡེ་པའི་ཡུགས། མདོ་ཡུགས་ཐེག་ཆེན་པའི་ཡུགས།
དོན་ཐེག་པའི་ཡུགས་དང་གསུམ་ལས།

༥ ཐེག་དམན་གྱི་ཡུགས།

༡༽ ཡུང་ཕྱན་ཆེག་ལས་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས་གིང་། མདོད་དང་རང་
འགྲེལ་དུ་ཡང་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས། མདོད་ཀྱི་མདོ་ཁྱིམ་དུ་གསེར་ཕྱེད་ཅན་གྱི་
རྟོགས་པ་བཟོད་པའི་ཡུང་དངས་ནས་ལོ་སྟོང་གནས་པ་དང་མཐར་འཐབ་མོས་རྒྱབ་པར་གསུངས།

༥ མདོ་ཡུགས་ཐེག་ཆེན་པའི་ཡུགས།

༢༽ རྩོ་གྲོས་མི་ཟད་པས་བསྟན་པའི་མདོའི་འགྲེལ་པར་བསྟན་པ་ལོ་སྟོང་དུ་གནས་པར་གསུངས།
སྟོང་རྗེ་པད་དཀར་དུ་ཕྱེད་དང་ཉིས་སྟོང་། དོན་ཐེག་པའི་འགྲེལ་པར་ཕྱེད་དང་གསུམ་གནས་པར་
གསུངས། ཟླ་བ་སྟོང་པའི་མདོ་ལས་ཉིས་སྟོང་གནས་པར་གསུངས།

ཡུམ་གྱི་འབྲུམ་ཁྱིམ་དུ་བསྟན་པ་ལོ་ལྷ་སྟོང་གནས་པར་གསུངས་ནས། སྟོང་ཕྱག་རེ་རེ་ལ་ཕྱེད་
ཕྱེད་དུ་བཅད་པས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་ལ་ལེའུ་བརྒྱར་འགྱུར་བར་གསུངས། དེ་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་དང་པོ་གཉིས་
པ་གསུམ་པ་ནམས་ལ་རིམ་བཞིན་དག་བཅོམ་ཕྱིར་མི་འོང་རྒྱན་ཞུགས་ཀྱི་ལེའུ་ཞེས་བྱ་སྟེ་ཁོང་དུ་རྒྱུད་
པའི་ལེའུ་གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བཞི་པ་ལྷ་པ་དུག་པ་ནམས་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷག་མཐོང་ཏིང་
ངེ་འཛིན་ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྷན་པ་མང་དུ་བྱུང་བས་ལྷག་མཐོང་གི་ལེའུ་སོགས་གསུམ་སྟེ་སྐྱབ་པའི་ལེའུ་
གསུམ་དང་། དེ་ནས་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བདུན་པ་བརྒྱད་པ་དག་པ་ནམས་ལ་རིམ་བཞིན་ལྷ་ར་ཆོས་མདོན་པ་དང་
མདོ་སྡེ་འདུལ་བ་སྟོན་པ་མང་དུ་བྱུང་བས། མདོན་པའི་སྡེ་སྟོད། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྟོད། འདུལ་བའི་
སྡེ་སྟོད་དེ་སྡེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་ལེའུ་གསུམ་དང་། ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་བརྒྱ་པ་ལ་རྟགས་ཅམ་ལས་ལྷ་སྟོད་ནལ་
མ་དང་མི་ལྷན་པས་ན་རྟགས་ཅམ་འཛིན་པའི་ལེའུ་ཞེས་བྱ། འདི་ལ་ལྷ་བརྒྱ་ཕྱག་ཐ་མ་ཞེས་བྱུང་བ།

༥ འབྲས་བུ་དྲོ་རྩེ་ཐེག་པའི་ལུགས།

༡༥ གསང་འདུས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སྟོན་གསལ་ལས། (རི་སྤྱོད་འཇིག་རྟེན་དུ་ཆོས་གནས་པ་
 དེ་སྤྱོད་ཀྱི་བར་དུ་དྲོ་རྩེ་ཐེག་པ་ལ་ནལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་) ཞེས་གསུངས་པས།
 བརྟེན་པ་རི་སྤྱོད་གནས་ཀྱི་བར་དུ་དྲོ་རྩེ་ཐེག་པའང་གནས་པར་གསུངས། དུས་འཁོར་ལུགས་གྱིས། ས་
 དུམ་བུ་བརྩུ་གཉིས་སུ་བརྟེན་པ་ལོ་ཆེག་བྲི་ཉིས་སྟོང་དུག་བརྩུ་གནས་ཤིང་། དེ་ལ་རྩོགས་ལྡན་ལྡ་སྟོང་
 བཞི་བརྩུ། དེ་བཞིན་དུ་གསུམ་ལྡན་གཉིས་ལྡན་ཅོད་ལྡན་ནམས་ལ་ལྡ་སྟོང་བཞི་བརྩུ་རེ་གསུངས་ཤིང་།
 གླིང་བརྩུ་གཉིས་པོ་སོ་སོར་བཞོས་པས་གླིང་རེའི་ཐུན་མིན་པའི་བཞོ་སྐལ་སྟོང་བརྩུད་བརྩུ་རེ་གནས་པར་
 གསུངས་ཞེས་བུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གསུངས།

ང་༥ གཞན་ཡང་སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་འོག་ཏུ་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མདོ་སྡེ་སྤྲུལ་
 འཆང་བར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་རི་ལྡ་བུ་དག་གིས་རྒྱལ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ལས་བརྩམས་
 ཏི་དྲི་བ་སྤྲོ་ཆོགས་ཞུས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ལན་བཅས་རྒྱས་པ་འཕགས་པ་དགོན་ཅོག་སྤྱོན་ཞེས་བུ་བའི་
 ལེའུ་སྤྲུལ་ཏུ་སོ་བདུན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལུང་པོའི་ལེའུ་ལས་གསུངས་ཏི། ལྷ་ས་
 བཀའ་འགྱུར། (པོད་གྲངས་ ༦༩ ། ཀ་རྟགས། ཆ ། ཤོག་གྲངས་ ༣༧༧ ། བ། ༡ ། ལས་(ཀྱི་མ་
 བཅོམ་ལྡན་འདས། ཚུལ་འདི་འདྲ་བའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པ་འདས་པའི་འོག་ཏུ་སྤྲུལ་དག་འཆང་བར་འགྱུར།
 སེམས་ཅན་རི་ལྡ་བུ་དག་འཆང་བར་འགྱུར། སེམས་ཅན་རི་ལྡ་བུ་དག་གིས་ནི་རྒྱལ་པར་བྱེད་པར་
 འགྱུར་) ཞེས་སོགས་དྲི་བ་དང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་མཐུས་ཉན་ཐོས་འོད་སྤྲུང་ཆེན་པོས་ལྟའི་བུ་
 མཐོང་ན་དགའ་བ་དྲི་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལན་རི་ལྡར་འདེབས་ཚུལ་ཡང་དེའི་འཕྲོ་ནས། (རིགས་ཀྱི་བུ་
 དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྩོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནམས་ནི། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
 ལས་འདའ་བ་མེད་དོ། ཆོས་ཀྱང་རྒྱལ་པར་མི་འགྱུར་རོ།) ཞེས་སོགས་དེའི་འཕྲོས་ནས་ཀྱང་ད་དུང་ཆོས་
 རྒྱས་པར་གསུངས་སོ། །

རྒྱུ་ལྟུག་པ། 《 ༦༡-༦༤ 》

༥ འཕྲོས་དོན་གཞན།

- ༦༡ ཤེས་བྱེད་རྣམས་གང་ལས་བརྟུས་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་གྲངས།
 ༦༢ ཁོང་གསལ་འདྲ་པར་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་དང་། གང་ལས་བརྟུས་པ།
 ༦༣ དག་ཆ་གདམ་ག་ཅན།
 ༦༤ མཇུག་ཅོམ།
 དང་པོ། ཆོས་འབྱུང་འདི་ཉིད་ཅོམ་པ་པོའི་ངོ་སྤྲོད།
 གཉིས་པ། ལྷ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།

(༦༡)

༥ ཤེས་བྱེད་རྣམས་གང་ལས་བརྟུས་པའི་གཞུང་གི་རྣམ་གྲངས།

- ༡༥ འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༢༥ བུམས་པ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ།
 ༣༥ མདོ་སྡེ་མཛུངས་བྱུན།
 ༤༥ ལྷ་མོ་དྲི་མ་མེད་པའི་མདོ།
 ༥༥ སྒྲིན་ཆེན་པའི་མདོ།
 ༦༥ སྤང་རུ་ལུང་བསྟན་གྱི་མདོ།
 ༧༥ གསེར་འོད་དམ་པའི་མདོ།
 ༨༥ འཇམ་དཔལ་ཙྰ་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་སོ་དུག་པ།
 ༩༥ བཀའ་འགྱུར་དཀར་ཆག་སྒྲ་ཆོགས།
 ༡༠༥ ལི་ཡུལ་ལུང་བསྟན།

- ༡༡༥ ཀུན་ལའི་རྟོགས་བརྗོད་སྟོགས་བསྟན་འབྱུང་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༡༡༦ ལོ་རྒྱུས་ཆེན་མོ། བཀའ་ཆེམས་བཀའ་ཁོལ་མ།
 ༡༡༧ བཀའ་ཐང་སྡེ་ལྗེའི་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༡༡༨ དེབ་ཐེར་དམར་པོ།
 ༡༡༩ ས་སྐྱའི་བཀའ་འབྲུམ་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༡༢༠ དཔལ་པོའི་གཙུག་ལག་ཕྱེང་བའི་ཆོས་འབྱུང་མཁས་པའི་དགའ་སྟོན།
 ༡༢༡ པཌ་ཆེན་བསོད་གྲགས་པའི་བཀའ་གདམས་ཆོས་འབྱུང་། འདུལ་བའི་དུས་ཆོགས།
 ༡༢༢ དུ་ཀུ་ལའི་གོས་བབྱང་། (ག)པ་དང་། (ང)པ།
 ༡༢༣ འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༡༢༤ རྩེ་སྤྱོད་(བེ་)དཀར་དང་། གཡའ་སེལ།
 ༡༢༥ ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གསུང་འབྲུམ་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༡༢༦ ཐུབ་བཀའ་གསུང་(ཁ)པ།
 ༡༢༧ ཐུར་རྩོག་བྱམས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་(བ)པ།
 ༡༢༨ རྩོང་རྡོལ་སྒྲ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྲུམ།
 ༡༢༩ རྩ་སྤྱལ་ངག་དབང་བསྟན་འཇིག་རྟོག་བྱའི་གསུང་(ང)པ།
 ༡༣༠ སུམ་པ་མཁན་པོའི་རེ་མིག་དང་དགའ་ལྡན་ཆོས་འབྱུང་།
 ༡༣༡ ཆ་ཏར་སྒོ་བབྱང་ཚུལ་བྲིམས་གྱི་གསུང་(ཁ)(ཐ)པ།
 ༡༣༢ འཇིགས་མེད་རྡོ་རྗེའི་རྟོག་ཆོས་འབྱུང་།
 ༡༣༣ རྗེའི་རྣམ་ཐར་ཆེ་མོ།
 ༡༣༤ མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་གསུང་འབྲུམ་ཁོངས་ནས་ཅི་རིགས་པ།
 ༡༣༥ འཇམ་དཔལ་བཤེས་གཉེན་གྱི་རྟོག་ཆོས་འབྱུང་གསེར་གྱི་དེབ་ཐེར།
 ༡༣༦ དག་འདུན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དེབ་དཀར།
 ༡༣༧ སྐུ་ཕྱེང་བརྩ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་(ངའི་ཡུལ་དང་ངའི་མི་མང་)ཞེས་པའི་ཕྱག་དེབ།
 ༡༣༨ དུང་ཆེ་ཐུབ་བསྟན་རྟོག་བབྱང་གི་བཀའ་སློབ་དེབ་ཆུང་།
 ༡༣༩ སློབ་དེབ་ཁག་དང་། ཡིག་རིགས་འདྲ་མིན་སྒྲ་ཆོགས།
 ༡༤༠ ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་སྟེང་བོད་སྐད་ལ་བྲིས་པའི་དེབ་ཐེར་འདྲ་མིན་བཅས།

(༦༣)

༥ གོང་གསལ་འདྲ་པར་སོ་སོའི་ངོས་འཛིན། འདྲ་པར་ནམས་

གང་ལས་བརྟུས་པའི་ཁྲུངས།

༡༽	བཀའ་གདམས་པའི་གདན་ས་རྩ་སྐྱེང་དང་། རྩ་སྐྱེང་ལྟ་ཁང་ཆེན་མོ།	༤༠
༢༽	ཀྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ།	༤༠
༣༽	དགའ་ལྡན་བྱི་ཐོག་གྲུ་དྲུག་པ་ཆེ་སྟོན་གྱིང་སྟོ་བཟང་ཀྱལ་མཆན།	༤༤
༤༽	སོག་པོ་མཆན་ཞབས་སྟོ་བཟང་ངག་དབང་། མཆན་གཞན་དོ་རྩེ་ཡབ།	༤༧
༥༽	པའ་ཆེན་སྟོ་བཟང་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་ནམ་ཀྱལ།	༥༣
༦༽	རྩ་སྐྱེང་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་པའི་ཀྱལ་མཆན།	༥༤
༧༽	སྐྱ་གྲག་ངག་དབང་གསུང་རབ་མཐུ་ཐོབ་བསྟན་པའི་ཀྱལ་མཆན།	༥༤
༨༽	ཀྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ།	༥༧
༩༽	ཕོ་བྲང་པོ་རྒྱ་ལ།	༦༣
༡༠༽	ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་གདན་ས་འབྲས་སྤྲུངས།	༦༦
༡༡༽	དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤྲུངས་ཀྱི་ཆགས་སྤྲུངས།	༡༡༧
༡༢༽	འབྲས་སྤྲུངས་དགེ་འཕེལ་རི།	༡༡༧
༡༣༽	སྤྱི་པའི་འཁོར་ལོ།	༡༣༥
༡༤༽	དབྱངས་ཡིག་ངོ་སྟོན།	༡༣༥
༡༥༽	ཀྱན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐྱ་ཕྱེང་ལྟ་པ།	༡༥༥
༡༦༽	སྐྱ་བྲང་བཀྲིས་འབྲིལ།	༡༦༦
༡༧༽	གནས་ཚུང་སྐྱ་དབྱངས་སྐྱིང་།	༡༥༧
༡༨༽	གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཐེག་ཆེན་སྐྱིང་།	༡༦༦
༡༩༽	གདན་ས་ཆེན་པོ་དགའ་ལྡན་ནམ་པར་ཀྱལ་བའི་སྐྱིང་།	༡༧༥
༥	མོག་གྲངས་ ༡༩༣ དང་ ༡༩༣ བར་ན་སྟོང་པོ་རྒྱན་པའི་དཔེ་རིས་ཆེན་པ་གསུམ། I/II/III	
༢༠༽	ཀྱལ་བ་ལྟ་པ་ཆེན་པོ།	༤༥
༢༡༽	ཡུལ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྩེ་བཀྲིས་དཔལ་ལྡན་པ།	༧༣

ལྷ འདྲ་པར་རྣམས་གང་ལས་བརྒྱས་པའི་ཁྱད་སྤྲོད།

ABBILDUNGSNACHWEIS.

Nr. 1, 5 und 18: Sir Charles Bell	The Religion of Tibet. Oxford University Press, London Reprint 1968.
Nr. 6, 12 und 16: F.Spencer Chapman	Lhasa, The Holy City. Readers Union. London 1940.
Nr. 8 und 10: Amaury de Riencourt	Tibet im Wandel Asiens. Ernst Brockhaus Verlag. Wiesbaden 1951.
Nr. 14 und 15: j. F. Rock	The amnye Ma-Chen Range and Adjacent Regions. Is. M. E. O. Rom 1956.
Nr. 11: David Snellgrove and Hugh Richardson	A Cultural History of Tibet. Weidenfeld and Nicolson Ltd. London 1968.
Nr. 2 und 3: Tokan Tada	The 13th Dalai Lama The Toyo Bunko, Tokio 1965.
Nr. 19: Lowell Thomas	Our of this World. macdonald Ltd. London 1951.

Nr. 4, 7, 9, 13 und 17 stammen aus der sammlung des Verfassers.

གོང་གསལ་འདྲ་པར་རྣམས་གང་ལས་བརྒྱས་པའི་དེ་བཙུམ་པ་པོ་སོ་སོའི་མཆན་དང་། དེ་བཙུང་ཨང་གྲངས་བཅས། དེ་བཙུམ་པ་པོ་རང་རང་གློ་ཁམས་དྲངས་ཆེད་ཡུལ་སྤོལ་ལྷོ་ར་གསལ་བར་བཀོད།

(༦་ན)

༥ དེ་བ་འདི་འི་ནང་དུ་འཁོད་པ་འི་དག་ཆ་གདམ་ག་ཅན་གྱི་རིགས་
འགའ་མེ་འི་མཆན་གཞི་ངོས་འཛིན་པ།

༡	དགོན་ཅིག	དགོན་མཆོག	ཆོས་གྲགས།
༢	ཁེལ་བ།	འཁེལ་བ།	ཆོས་གྲགས།
༣	གདམ་ང་།	གདམ་ག	ལམ་བཟང་།
༤	ཁས་མཆེས་པ།	ཁས་འཆེས་པ།	ཆོས་གྲགས།
༥	མ་ཐུང་།	མ་མཐུང་།	ཆོས་གྲགས།
༦	མུ་མཐུད།	མུ་འཐུད།	ལམ་བཟང་།
༧	ཐེངས་གཅིག	ཐེང་གཅིག	ལམ་བཟང་།
༨	མཐུག་པོ།	མུག་པོ།	ཆོས་གྲགས།
༩	ཐུན་མོང་།	མཐུན་མོང་།	ལམ་བཟང་།
༡༠	ཆོད་འདང་བ།	ཆོད་ལྡང་བ།	ཆོས་གྲགས།
༡༡	ཕྱལ་དུ།	འཕྱལ་དུ།	ཆོས་གྲགས།
༡༢	གཟབ་འཕྲོར།	གཟབ་མཆོར།	ཆོས་གྲགས།
༡༣	བཙོང་ཁ	ཙོང་ཁ	ཆོས་གྲགས།
༡༤	འཇངས་ལྷན།	མཇངས་ལྷན།	ཆོས་གྲགས།
༡༥	རིགས་གཞུང་།	རིག་གཞུང་།	ཡིག་རྩིང་དང་ཡིག་གསར་གྱི་བྱད།
༡༦	བཤུང་བ།	གཤུང་བ།	ཆོས་གྲགས།

(༦༩)

སྒྲུང་སྒྲུང་པ།

སྤྱངས་སྒྲོ་བས་ཡོན་ཏན་ཟླ་ཆོས་ལྟར་ཕྱ་ཞིང་། །
 སྤྱེས་བའི་ཐོབ་པའི་སྤེས་རབ་མི་ལྟན་ཡང་། །
 གཟུ་བོའི་སྒྲོ་ཡིས་སྒྲོན་བྱང་མཐོང་ཐོས་གཏམ། །
 ཡི་གེར་འགོད་ལ་སྒྲོ་ལྟན་སྤྱི་ཞིག་བབྱངས། །

འདི་ན་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་རྩོན་ཐོབ་ཀྱིས། །
 གཞན་སྤྱིའི་སྒྲོར་བའི་འཕུལ་འཁོར་རྩ་ལ་ཞན་མོད། །
 རྩ་ལ་གནས་མང་ཐོས་བསྤེས་གཉེན་བཀའ་དྲིན་ལས། །
 གཡོ་མེད་དྲངས་ལམ་བསྟེགས་པའི་ཞེ་སྒྲོ་བདེ། །

བདེན་གཏམ་རི་མོར་སྤེལ་འདི་སྤྱས་མཐོང་བ། །
 བསྟན་ལ་ཐོས་དང་བསམ་སྒྲོམ་རིམ་པའི་རྩ་ལ། །
 སྒྲོན་རབས་དམ་པའི་སྒྲོལ་ལ་ཡིད་ཆེས་ནས། །
 རབ་དང་མངོན་འདོད་དད་པས་འཇུག་པར་སྒྲོན། །

༡༡། ཆོས་འབྲུང་འདི་ཉིད་ཅི་མ་པོ་ངོ་སྤྲོད།

༥ སྒྲོ་མང་བཀའ་རམས་སྒྲུར་དཔོན་དག་བཤེས་དག་འདུན་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་ནི། ཕྱི་ལོ་
 ༡༧༣༧ ལོར་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་འབྲུང་ས། དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཐོག་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུང་ས་
 བཀའ་ཤེས་སྒྲོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་ཆོས་སྒྲུར་ཞུགས། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དག་འདུན་སྒྲོ་བཟང་དུང་དུ་རབ་
 དུ་བྱུང་ཞིང་མཆོན་དག་འདུན་སྒྲོ་གྲོས་བསྐྱེལ། ཆོས་ཁང་སྡེ་པ་ཞིག་གི་ཤག་ཆང་སོང་དགྲུང་ལོ་
 རྒྱུད་དུས་མང་ཇའི་ཆབ་སྐད་གཏོང་མཁན་ཡང་མཛད་སྐད། བསྐྱེས་གྲུ་ལོ་དུག་གི་ཆོས་སྒྲུར་དང་
 རྒྱན་འདུག་སོགས་ཀྱི་རྒྱུགས་མཐར་ཕྱིན་རྗེས་སྒྲོ་རིག་འཛིན་གྱི་དབུ་མཛད་དང་དེ་ནས་གྲུ་ཆང་གི་
 འདོན་བཟང་བའི་གྲུ་ལ་དུ་རྒྱུད། སྒྲུ་ནར་སོན་པ་ན་ཡོངས་ཀྱི་དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་རྒྱུད་
 སྐད་མཁན་བྱར་དག་དབང་ལེགས་ལྷན་དང་། རྟོར་དག་བཤེས་དོ་རྗེ་འོད་འབར་བསྟེན་ཏེ། བསྐྱེས་
 གྲུ་སྒྲོ་རྟགས་ནས་བཟུང་རིམ་གྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྷར་གསན་བསམ་རྗེགས་པར་མཛད། རབ་
 དུང་༡༦ པའི་ས་པོ་བྱིའི་ལོ་མཇུག་དུ་བཀའ་རམས་སྒྲུར་དཔོན་ཐུབ་བསྟན་དབང་རྒྱལ་གྱི་འཕྲོས་
 བཀའ་རམས་སྒྲུར་དཔོན་གྱི་མཛད་འཁུར་བཞེས་བཞིན་པའི་མུར། ཕྱི་ལོ་༡༧༥༧ དུས་འགྱུར་སྐབས་
 ཨ་སམ་མི་ས་མ་རི་བརྒྱུད་ཁ་ལ་ཏའོ་སེར་ཕེབས། ཕྱི་ལོ་༡༧༦༠ ལོར་སྤྲུག་ས་ཆོས་སྐར་ལ་ཕེབས་
 ནས་ཀན་པ་ནམས་ལ་དཔེ་འབྲིད་དང་། གཞུང་ཆེན་མོར་དོགས་བཅོད་མཛད་ནས་ཆེ་ཤས་བཞུགས།
 ཕྱི་ལོ་༡༧༦༡ ལོར་གནས་མཆོག་དོ་རྗེ་གདན་དུ་གདན་གསུམ་སྒྲོན་ལམ་སྐབས་དམ་བཅའ་བཞག་
 ནས་ལྷ་རམས་པ་ཨང་དང་པོའི་མཆོན་གནས་བཞེས། དེའི་རྗེས་ཁ་ལ་ཏའོ་སེར་ཕེབས་ནས་དཔལ་
 ལྷན་རྒྱུད་སྐད་གྲུ་ཆང་དུ་ཞུགས་ནས་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་སོགས་འཆད་ཉན་རྗེགས་པར་མཛད་རྗེས་རྒྱགས་
 རྒྱགས་འབུལ་སྐབས་ཀྱང་ཨང་དང་པོའི་མཆོན་གནས་བཞེས། སྒྲོ་རྗེས་ནམས་སུ་ཀ་སྤྲུག་དུ་རིག་
 གནས་རྒྱ་མཆོའི་མཐར་སོན་ཤར་པ་དག་དབང་ལོན་ཏན་དང་། ར་སར་མཁས་དབང་ཨ་ཁུ་སྒྲོ་གྲོས་
 རྒྱ་མཆོ་སོགས་ཀྱི་དུང་ནས་སྤྲོ་སྟན་དག་ཅིས་རིས་ལ་སོགས་པ་རིག་གནས་གཞན་ལ་ཡང་སྤྱད་པ་ལུལ་
 དུ་ཕྱིན་པ་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༧༦༢ ལོར་བཀའ་འབྲེལ་ལྷར་འཇར་མན་(Hamburg) མཐོ་སྒོ་བ་ཁང་
 གི་དག་ཀན་གྱི་མཛད་འགན་བཞེས་ནས་མུ་མཐུད་དེ་ཕུག་ལས་གནང་། འཇར་མན་གྱི་སྐད་ཡིག་
 ཀྱང་ལུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཐུན་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༧༦༧ ལོར་ཕྱི་ཆུ་ ༡ ནས་ཆུ་བ་ ༤ བར་འཛི་

ནི་ཡ་མཐོ་སྒྲོ་བ་ཁང་གི་དགེ་ཆེན་ཡང་མཛད། དེ་ནས་སྤྱར་ཡང་འཇར་མན་ལ་ཕེབས་རྗེས་སྒྲོ་བུར་
བསྐྱུན་གཞི་ཞིག་གིས་རྒྱན་པས་ལྷ་པའི་ལམ་དུ་གསེགས་སོ། །གསུང་ཚུལ་འབྲས་སྤྱངས་ཆོས་འབྱུང་
ཞེས་པའི་སྒྲོ་ན་མེད་ལེགས་བཤད་འདི་བཞིན་བརྩམས་འཛོག་མཛད་པ་ལགས་སོ། །
ཞེས་སྒྲོ་མང་ཆོས་འབྱུང་ལས་བརྟུས་ཏེ་བཀོད་པའོ། །

༥ སྒྲོ་མང་བཀའ་རམས་སྒྱུར་དཔོན་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག།

།བསྟོན་ནམས་ཡོན་ཏན་འདི་དག་གིས།

།སངས་རྒྱས་ཞིང་ཁམས་བརྒྱན་པ་དང་།

།དྲིན་ཅན་བཞི་པོར་ཡར་སྤུལ་ཞིང་།

།ངན་སྟོང་སྒྲུག་བསྒྲུལ་སེལ་བར་ཤོག།

།གང་གིས་དེ་དག་མཐོང་ཐོས་ནས།

།བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པ་དང་།

།ཆེ་འདིར་ཆོས་ལ་རབ་བརྩོན་ནས།

།ཕྱི་མར་དག་ཞིང་སྐྱེ་བར་བསྐྱོའོ། །

書 號: TI516

詳細書名: 《哲蚌寺教法史》

《哲蚌法源》

作者: 根敦洛追 (僧慧) 格西
GESHE GEDUN LODRO

宗 派: 藏傳格魯巴

出版: 南印度哲蚌寺總院
DREPUNG LACHI MANASTERY

提供: LOSELING CLINIC,
DREPUNG LOSELING
ALTRUISTIC MEDICAL
ASSOCIATION,
哲蚌寺洛色林利眾醫療協會。

提供日期: 2009 年 9 月

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA

南無阿彌陀佛

《藏文：哲蚌寺教法史》

財團法人佛陀教育基金會 印贈

台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415

Email: overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is strictly for free distribution, it is not for sale.

ཕུག་དཔེ་འདི་ཚེས་མཉེན་དུ་འབུལ་རྒྱུ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚགས་པ་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

Printed in Taiwan

5,200 copies; September 2010

TI516 - 8838

As this is a Dhamma text,
we request that it be treated with respect.

If you are finished with it,
please pass it on to others or
offer it to a monastery, school or public library.

Thanks for your co-operation.

Namo Amitabha!

《藏文：哲蚌寺教法史》

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed and donated for free distribution by

The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation

IIF., 55 Hang Chow South Road Sec I, Taipei, Taiwan, R.O.C.

Tel:886-2-23951198, Fax:886-2-23913415

Email:overseas@budaedu.org

Website: <http://www.budaedu.org>

This book is for free distribution, it is not for sale.

ཡུལ་དཔེ་འདི་ཚོས་སྤྱོད་དུ་འབུལ་བྱ་ལས། ཚོང་བསྐྱར་མི་ཚོགས་པ་དགོངས་འཇགས་ཀྱི།

Printed in Taiwan

TI516